



Tijdschrift voor oudheden, statistiek, zeden en gewoonten, regt, genealogie en andere deelen der geschiedenis van het bisdom, de provincie en de stad Utrecht 1850

<https://hdl.handle.net/1874/9855>

5. oct. 2245.

TIJDSCHRIFT

VOOR OUDHEDEN, STATISTIEK, ZEDEN
EN GEWOONTEN, REGT, GENEALOGIE EN ANDERE
DEELEN DER

GESCHIEDENIS

VAN HET BISDOM, DE PROVINCIE EN DE STAD

UTRECHT.

VIERDE DEEL.



UITGEGEVEN

DOOR

DR. P. J. VERMEULEN,
ARCHIVARIUS DER PROVINCIE UTRECHT.

UTRECHT,
KEMINK EN ZOON.

1850

1852 waarom dit verbeteren
als dat er gestaan heeft?

INHOUD.

Dagverhaal der voornaamste gebeurtenissen binnen Utrecht enz. 1793-1815. Door (wijlen) H. Keetell.	blz. 1, 113, 273.
Over een muntje (denarie) van Deventer (1267-1270?) Door O. Keer.	blz. 49
Kronijk van het S. Nicolaas-klooster te Utrecht. Door den uitgever.	„ 71
Bijdrage tot de geschiedenis der stichting van het kasteel Vredenburg te Utrecht.	„ 101
Advies der Edelen en Ridderschap 's Lands van Utrecht, aangaande de acte van seclusie. 16 Julij 1654. o. s.	„ 166
Bijlagen.	„ 175
Besogne tusschen Gecommitteerden der stad Utrecht en Z. D. H., den 22 Januarij 1794.	„ 193
Album amicorum van Arnold van Buchell, door (wijlen) Mr. P. van Musschenbroek.	„ 200

Bijdragen tot de geschiedenis van de gemeenten der hervormden in de provincie Utrecht. 1619. Door den uitgever.	blz.	209
waarbij:		
Acta of handelingen der provinciale synode van Utrecht. Augustus 1619.	„	211
Bijlagen.	„	267
Verscheidenheden:		
Privilegien aan de Academie der stad Utrecht ver- gund. 14 Aug. 1643.	„	362
Redenen, waarom tot gemeene welvaart en onder- houd der groote school van S. Hieronymus alle andere privé latijnsche scholen behoorden verbo- den te zijn.	„	366
Scholieren van S. Hieronymi school te Utrecht. 24 Febr. 1652.	„	371
Regtvaardiging van prof. Carolus de Maats. 20 Sept. 1655.	„	371
Bladwijzer.	„	373

DAGVERHAAL

DER

VOORNAAMSTE GEBEURTENISSEN BINNEN
UTRECHT,

TE REKENEN VAN DEN AANVANG DES FRANSCHEN OORLOGS
TOT AAN DE VERHEFFING VAN WILLEM DEN ZESDEN,
PRINS VAN ORANJE, TOT KONING DER NEDER-
LANDEN.

GESCHREVEN UIT UTRECHT. 1)

Eer wij tot onze verhandeling of dagverhaal zelve overgaan, moeten wij vooraf zeggen, dat wij ons in de noodzakelijkheid bevinden — en het zal onze lezers ongetwijfeld ook wel gevallen — om ons verhaal niet onvolledig of gebrekkig te doen voorkomen, van tijd tot tijd van onze stad af te wijken, en tot andere plaatsen, zelfs tot buitenlandsche over te gaan. Wij oordeelen ook onze lezers geen ondiens te zullen doen, met de krijgsoperatiën van de hollandsche legers, gevechten, innemingen, overwinningen, nederlaagen, als anderzints er in te lassen.

1) De schrijver, de heer apotheker HENDRIK KEETEL, overleed te Utrecht den 4 April 1845, in 84jarigen ou-
UTR. TIJDS. IV. 1

Deeze zullen zelfs de hoofdzakelijke inhoud van de 1793
twee eerste jaaren uitmaken. Om dan ter zaake te
komen, moeten wij beginnen met het jaar

1793.

Nadat het beruchte jaar 1787, waarin de zoge-
naamde patriotten, die al meer en meer de overhand
gekregen hadden, door de troupes van Z. M. den
Koning van Pruisen waren uit een gejaagt, ten
einde was gelopen, en in het volgende jaar 1788
de twee laatste pruisische regimenten Holland ver-
laten hadden, was wel alle rust en stilte na geble-

derdom. Als van een tijdgenoot en ooggetuige, die het on-
geluk van zijn vaderland welmeenend beklaagde, verdienen
deze aantekeningen bewaard te blijven, al ware het ook en-
kel daarom dat zij ons meer dan eens een diepen blik in de
gemoederen der burgers doen slaan, en Nederland heeft se-
dert de 16^e eeuw geene dagen gekend, zoo geducht en tevens
zoo gewigtig als die van 1795 tot 1815.

Aanvankelijk hadden wij het voornemen de spelling naar de
thans algemeen aangenomene te veranderen, den stijl te wij-
zigen en eenige oorspronkelijke stukken en verbeteringen er
bij te voegen. Bij nader overleg moesten wij dat plan opge-
ven, omdat daarmede de naiviteit van het opstel te loor ging
en de tekst hier en daar met onmatig-groote aantekeningen
overladen werd; wij hadden ook het regt niet om het werk
van den schrijver tot iets anders te maken dan het was.

De heer Jonkh. BEELDSNIJDER VAN VOSHOL leerde ons
het opstel kennen en de heer apotheker STEVENS, in wiens
verzameling het gevonden werd, aan wien wij reeds vroeger
(III. 96) eenige bijdragen te danken hadden, verplichtte ons op
nieuw door den afstand van het *Dagverhaal* ten behoeve van
dit tijdschrift.

1793 ven, maar niet de eensgezindheid tusschen patriot- en prinsgezinden. Veele der voornaamste patriotten waren na Vrankrijk gevlugt. Onder deeze waren ook de 16 heeren, die, als de voornaamste bewerkers van het patriottisme beschouwt, op eisch van H. D. H. Mevr. de Prinses van Oranje, uit Holland gebannen waren. Vrankrijk, 't welk ook inwendig door zware verdeeldheden wierd geschokt, was daarenboven in oorlog tegen den Keiser, Pruissen en Engeland geraakt. Of nu alle die uitgewekene hollanders het bij de franschen zover hadden weten te brengen, om door hunne hulp weder in hun vaderland herstelt te kunnen worden; ofdat de franschen begrepen hadden, dat Holland zeer geschikt was, om een groot gedeelte van hunne oorlogskosten te vergoeden, welk laatste wel het aannemelijkst was: althans op het einde van het jaar 1792 zagen wij te gemoed meede binnen korten tijd door de franschen aangevallen te zullen worden. (Ik zeg door de franschen, want de koning zat reets in hechtenis en het volk regeerde.) Veele patriotten alhier beloofden zig met de komst van de franschen alle voordeelen; maar de meer doorzienden beschouwden daarin Hollands volkomene ondergang. Verscheide pasquillen en naamloze geschriften, die de een na de ander het licht zagen, gaven daarvan de duideljkste blijken. In de nacht van

1 Jan. wierd een pasquil gestrooit, ten titel voerende: *Korte Schets der stadhouderlijke regeering, dienende ten betoog van de noodzakelijkheid eener nieu-*

we Constitutie voor de Bataafsche Republiek. Een tweede 1795
 was een zamenspraak tusschen 4 soldaten, 2 hollandsche en 2 zwitsersche gardes. Men ging al verder, en verspreidde openlijk een dagblad, onder den titel van *de schim tot nut van die het begrijpt*: maar bij het uitkomen van het 6^{de} nummer, werd het verboden, wijl de grootste onheilen daaruit te wachten waren. Inmiddels begon het naderend gevaar dusdanig toe te nemen, dat Hun Hoog Mog. de Staten generaal alle middelen in het werk stelden, om zoveel mogelijk hetzelfde van het vaderland afteweren. Onder meer andere resolutiën werd den

14 Jan. besloten tot versterking van land- en zeemacht, en dus tot een augmentatie van 13000 man landtroupen, met alle de compagnien van de geheele landmacht, na evenredigheid van hunne sterkte, met eenige manschappen te vergroten; en wegens de zeemacht tot eene spoedige werving van matrosen. Die werving overal met alle kracht moettende worden doorgezetz, werd daartoe alhier te Utrecht op den

16 Jan. door de gansche stad de trom geroert door de burger tamboers. Doch dit in geenen deele voldoende, werd hetzelfde op den

18 Jan. en vervolgens dagelijks door de militaire tamboers uitgevoerd, vergezelt door eenige matroosen met vlaggen en wimpels, met musiek en de brandewijnsfles. Dit ongewoon verschijnsel, waarbij dan veel beweging en vreugde plaats had, baarde daarentegen onder den burger veel vrees en kommer;

1793 te meer, daar de fransche tijdingen bevestigden de dagelijks aangroeiende dolle woede van het fransche volk, zijnde zij reets zover gekomen, dat zij den

21 Jan. hunnen koning Lodewijk XVI het leven benamen door de guillottine.

Toen passeerden er nog eenige dagen, dat er niets gebeurde, als alleen, dat de Erfprins van Oranje den

29 Jan. uit 's Hage na Francfort ging, om aldaar met Zijne Maj. den Koning van Pruissen conferentie te houden, tot dat eindelijk op den

1 Febr. de noodlottige dag geboren wierd, op welke de franschen de oorlog verklaarden niet aan H. H. Mog. maar aan den Stadhouder Prins Willem V.; geevende zij in hun manifest te kennen, geene vijandschap tegen het bataafsche volk te voeden, maar daarentegen hen van het juk der stadhouderlijke regering te zullen bevrijden. O schoon-schijnend voorwendsel, dat integendeel veelerhande onheilen aan Holland te weeg bracht! Terstond na het afzenden van het manifest wierd door de franschen embargo gelegd op alle de hollandsche schepen, die in de fransche havens lagen. En daarop volgde, dat den

6 Febr. de vijandelijkheden al een aanvang namen. Maastricht, het verste van Holland af en het naaste bij den vijand gelegen, lag gewis het eerste aan de beurt. Die vesting wierd deeze dag door de franschen geblocqueert. Deeze tijding baarde veele buitengewone werkzaamheden bij de hooge bestuuren in 's Hage, waaruit bij de provintiale en stedelijke

bestuuren ook buitengewone vergaderingen voortkwamen. In onze stad Utrecht vergaderde den

9 Febr. de Vroedschap buitengewoon, 's namiddags ten 4 uur, 't welk veel gesprekken en gissingen veroorzaakte, maar niets kwam er uit voort. 's Nachts daaraanvolgende wierd er weder een pasquil gestrooit, tot aanhitsing van het volk, om aan het heilbrengend fransche leger in hunne komst de behulpzame hand te bieden. Dit deed het Geregte den

10 Febr. extraordinair vergaderen, en onmiddelijk na de vergadering wierd de boekdrukker M—m, als drukker van verscheide pasquillen verdacht, in hechtenis genomen, den 1 Julij voor eeuwig gebannen uit de stad en derzelve jurisdicte, en daarenboven verwesen tot een boete van 1000 gulden en de kosten en misen van justitie, belopende bijna 700 gulden, en het pasquileren was geëindigd. De heeren Schilge, de Kock en van Hooff gingen nog verder. Deze verwoegden zig openlijk bij H. H. Mog., en kwamen rondborstig met hunne gevoelens voor den dag, bij wijze van een manifest, door hen eigenhandig ondertee-kend, waarin zij beweerden, hoe nuttig en voordelig de komst van de franschen voor het vaderland zoude zijn, en integendeel hoe schadelijk en nadelig, wanneer men hen daarin eenige tegenstand bood. Dan laten wij verder gaan.

De tweede vijandelijke aanval gebeurde den

11 Febr., en wel op Venlo, maar het daaromstreeks liggend pruisisch leger dit bemerkende, wierd den franschen de pas afgesneden, en de 2 pruisische

1793 regimenten inf. van Kaunitz en Knobbelsdorf, te zamen 4000 man sterk, onder commando van den generaal von Pirch, trokken de vesting in met eenige veldstukken. Evenwel bezetteden de franschen het fort St. Michiel en St. Steevenswaard. Deeze tijding en daarbij de dringende noodzakelijkheid, om het zo gedreigt wordende vaderland met alle hulpmiddelen bij te springen, brachten de Staten generaal tot het neemen van verscheide resolutien, aangaande welke Hun Hoog Mog. den

12 Febr. een brief aan de Staten van de respective provincien afvaardigden, om tot het volbrengen van dezelve de nodige maatregelen in het werk te stellen. Deeze brief wierd alhier door een extraordinaire stads courant, die 's nachts te vooren gedrukt was, publiek gemaakt. Daar nu den

13 Febr. de gewone jaarlijksche dank- vast- en bededag inviel, die alhier buiten verwachting stil en bedaart affliep, zijnde alle de geestelijken eenigzints voorzichtig met hunne gevoelens te uiten, alleen uitgezondert, dat men op de deur van den heer Kluts, roomsch pastor in de kerk van 't Cathrijne steegje, een galg getekend vond, zijnde die heer ook bekend, meer dan de andere geestelijken, in zijne redevoeringen zig tegen de franschen uit te drukken. Daar nu de beededag was ingevallen, zeg ik, zo wierden eerst

14 Febr. vier van de resolutiën van H. H. M. gepubliceert en aangeplakt. De eerste behelsde een verbod van uitvoer van allerhande mond- en krijgs-

behoeftens na Vrankrijk of na eenig ander land, dat 1793 met fransche troupes bezet was. De tweede was betrekkelijk de inundatien, dat die zouden in het werk gestelt worden, wanneer de vijand mocht doordringen, doch niet dan bij hoge noodzakelijkheid, en dat derhalven een ieder wierd aangemaant om daaromtrent van de nodige voorzorgen gebruik te maken. Bij de derde wierd generaal pardon verleent aan alle de deserteurs van de geheele armee, die vóór het jaar 1793 gedeserteert waren, en geene andere delicten begaan hadden. En de vierde behelsde dat het grootste gedeelte van onze landmacht te velde zoude trekken, en wel alle de cavallery, dragons, hussaren en jagers, en 49 bataillons infantry. Onder deeze waren alle de troepes van ons garnisoen, zijnde 2 esqs cavallery van Hoefft van Ooijen, de hussaren van den Prins ¹⁾, het regiment infantry van van Dopff en eenige constapels, welke in de navolgende orde de wachten waarnamen. De wacht van de cavallery was op het bagijnhof in een houte loots; van de hussaren in een stal op de nieuwe gracht nabij St. Servaashek; van de infantry op het stadhuis, de militaire hoofdwacht en aan alle de poorten, en van de constapels aan de lootsen ²⁾ op

1) De hussaren van den Prins waren omtrent 80 manschappen van het gewezen corps van den Rhijngraaf van Salm, die in het jaar 1787 tot de Prinsepartij waren overgelopen.

2) Deze waren twee houte lootsen, die in het jaar 1787 waren opgetimmert, om voor paardestallen gebruikt te worden.

1793 het Vreeburg. Van beide de corpsen cavallery wierden 's nachts patrouilles afgezonden.

De vier regimenten gardes kwamen het eerst in beweging; de hollandsche gardes cavallery en infantry, de gardes dragonders en de zwitsersche gardes. Zij trokken alle den

15 Februarij uit 's Hage, achterlatende van elk regiment een depot ¹⁾. Zij moesten voor als nog de bezettingen van Geertruidenberg, Steenberg en Raamsdonk gaan versterken, vermits de franschen alreets een groot gedeelte van Braband doorgedrongen waren, en op zommige plaatsen tot aan de hollandsche grenzen. En waarlijk den

16 Februarij zetteden zij voor het eerst voet op hollandsch grondgebied, te Helmond en Deursen in de Meyerij van 's Hertogenbosch. Niet weinig werkzaam maakte deeze ontzettende tijding de Staaten generaal en ook verdere bestuuren. Onder meer andere resolutien besloten H. H. M. ook, hoewel met weezin, tot de inundatie van Gorinchem, waaraan den

17 Februarij al een begin wierd gemaakt met een dam te leggen in de Linge, tot keering van het water. Onze heeren Staaten wierden toen ook werkzaam. In een eerste buitengewone vergadering wierden twee besluiten genomen; vooreerst, dat in navolging van de resolutie van H. H. M. omtrent de

1) Een depot van een regiment bevat alle de manschappen, die buiten staat zijn om te velde te trekken, ouden, zieken, zwakken, recruten en dergelijken.

gansche armee, ook de hussaren van den Prins, 1793 die, door Utrecht betaald wordende, toen de naam van Utrechtsche hussaren gekregen hadden, ook met 30 man zouden vermeerderd worden; en ten tweede, dat in kommervolle tijden geen openbaare vermakelijkheden te pas komende, alle deeze zouden verwisselt worden met weekelijksche beedestonden. Ingevolge dit besluit wierd, op last van de Vroedschap, den directeur van de kinder-opera, waarvan zedert eenige weken alhier eenige repraesentation gegeeven waren, verboden verder daarmede voort te gaan.

Dit besluit kwam nochtans in geen aanmerking omtrent de vastenavonds paardemarkt, die den

18 Febr. volgde. Bij menschengeheugen had geen dolder en vrolijker paardemarkt plaats gehad als deeze was, uit hoofde van de zeer voordelige werving voor de landmacht en inzonderheid voor de cavallery, die op die markt voorviel. Een hussaar in de nieuwe montering op de markt verschijnende, na vooraf op de parade vertoont te zijn, deed ook verscheyde boeren in hussaren veranderen, die op die mooie kleding verzot wierden.

De franschen, zig wendende na de baronie van Breda, kregen de zwitsersche gardes order om verder na de stad Breda te marcheren. De dragonders van Bijland, een batt. van Oranje en Nassau 1^{ste} reg. en een batt. van van Dam lagen daar reets in garnisoen; en de generaal major grave van Bijland was commandant van die vesting.

19 Febr. trokken de franschen het land van Breda

1793 in, en een sterk corps bijeen verzamelt zijnde, zond de generaal Dumourier, die hen commandeerde, een proclamatie aan de Staten generaal, hen noemende „Goede Vrienden,” waarin zij H. H. M. als goede vrienden aanraadden, zig niet tegen de fransche wapenen te verzetten, maar integendeel hen in hunne ondernemingen behulpzaam te wezen, den Stadhouder te verwijderen en het stadhouderschap te vernietigen. H. H. M. beantwoordden dezelve met de voornaamste punten te wederleggen, en, zonder zig aan de bedreigingen te storen, de beloften van de hand te wijzen. Dit een en ander in Breda bekend geworden zijnde, wakkerde het patriotisme aldaar sterk aan, dog hetgeen nog gestuit wierd door een publicatie van Z. D. H. aldaar af te kondigen, waarin onder anderen een ieder wierd gewaarschuwt niet te spreken van de vesting overtegeeven. Dagelijks wierden driemaal patrouilles uitgezonden tot in het gezicht van den vijand. Den

20 Febr. raakte een patrouille van 24 dragonders van Bijland, aangevoert door hunnen capitein Maracquin, in gevecht met een fransche voorpost. Een man en 2 paarden wierden dood geschoten, en een officier en 6 gemeenen van de franschen krijgsgevangen gemaakt. Zijnde dit de eerste actie te land. En juist 's anderen daags, den

21 Febr. viel de eerste vijandelijkheid ter zee voor. Een vischhoeker, gevoert door stuurman M. Groenewegen, wierd door een fransche kaper genomen. En te Scheveningen kwam een vaartuig aan strand

met 4 fransche matrozen. Dit een en ander deed 1793
H. H. M. den

22 Febr. onder andere middelen tot verbetering van de zeemacht, ook besluiten tot het verleenen van generaal pardon voor alle bootsgezellen, matroosen en andere zeelieden. En om de zeevarenden des te meer aantezetten, om den vijand alle afbreuk te doen, wierd bij publicatie van H. H. M. een groote premie toegezegd aan diegeenen, die een of meer fransche kapers of andere vaartuigen in de havens binnenbragten. Toen ter tijd begonnen de brieven te mankeren van Vrankrijk, Luyk en de Oostenrijksche Nederlanden. Dien ten gevolge wierd alhier eene bekendmaking aan het postkantoor aangeplakt, dat, daar de postroute na de plaatsen, door den vijand bezet, was gestremt, geene brieven konden verzonden worden naar Frankrijk, Braband, Maastricht, Aken en Luyk. Nu begonnen de franschen hunne vijandlijkheden met kracht door te zetten: de Willemstad wierd ingesloten, en de Klundert opgeëischt, alwaar de capitein van Kropff van het regiment Bosc de la Calmette het bevel voerde, die de overgaaf manmoedig afsloeg. Maar 's anderen daags, den

23 Febr. wierd het de beurt van Breda en Maastricht; beide die vestingen wierden hevig aangevallen. Breda, werwaarts de luit. generaal Du Moulin, directeur generaal van 's lands fortificatien uit 's Hage zig begeven had, begrijpende, dat zijne tegenwoordigheid aldaar thans het meest gevordert wierd, wierd 's morgens ten half 8 opgeëischt door den generaal d'Arcou,

1793 op order van den generaal Dumourier. Ten half 12 een weigerend antwoord bekomen hebbende, begon het bombardement 's namiddags ten 3 uur, 't welk duurde tot 's avonds 7 uur. Maastricht wierd 's avonds ten 6 uur opgeëischt; de overgaaf afgeslagen zijnde, begon het vuuren op de vesting 's avonds ten 11 uur, hetwelk aanhield de gansche nacht door. Den

24 Febr. wierd Breda 's morgens van 3 tot 7 uur weder gebombardeert, en tegen de middag voor de tweede maal opgeëischt met sterke bedreigingen. Daar de inwoonders, van welke al een burger het slagtoffer was geworden en twee gekwetst, wanhopig wierden, en reets meer dan 80 huizen, het eene meer, het andere minder beschadigt waren en daarenboven eenige bewegingen onder zommige van de militairen, die meest alle nog jong en niet aan het oorlogsvuur gewent waren en van welke reets 60 man van Oranje-Gelderland tot den vijand waren overgelopen, zich opdeeden, zond de gouverneur een trompetter af na den generaal Dumourier, om te capituleren, doch hij kwam die dag niet weder te rug. Maastricht wierd de geheele dag hevig beschoten. Den

25 Febr. 's morgens vroeg, kwam de afgezondene trompetter weder in Breda binnen met het antwoord van Dumourier: en toen wierd de capitulatie gesloten. De gouverneur van 's Hertogenbosch, hiervan berigt gekregen hebbende, zond terstond een expresse met die ontzettende tijding naar 's Hage, welke aldaar veel neerslachtigheid te weeg bracht; 's middags ten 4 uur wierd de vesting door het hollandsch garnisoen ver-

laten, hetwelk bestond uit het reg. dragonders van Bijland, het reg. van Plettenberg, het reg. Oranje-Gelderland, een batt. van het 2^{de} reg. Oranje en Nassau, een batt. van van Dam en de comp. constapels van den cap. Du Pont, en hetwelk met alle krijgseer uittrok, gedeeltelijk naar 's Hertogenbosch en gedeeltelijk naar Thiel en Bommel, behalven de dragonders en de constapels, die naar Utrecht vertrokken. Dadelijk na hun uitmarsch trokken de franschen daar binnen, zo infantery als cavallery, onder aanvoering van de generaals d'Arcou, Tilly en Massena. De gen. Tilly vorderde van de magistraat, die de gansche dag al vergadert geweest was, billetten van inkwartiering af voor 7000 man en 200 paarden: en de gen. Massena wierd tot gouverneur aangesteld. Men plantte vervolgens een vrijheidsboom voor het stadhuis; en uit naam van Dumourier wierd de regeering afgezet en in derzelve plaats 20 anderen, die door de burgers als franschgezind wierden opgegeven, als provisionele repraesentanten aangesteld; en de heeren Tarree, praes. burgemeester; Reygersman, schepen; en Pels, rentmeester der geestelijke goederen van Z. D. H. wierden door den commandant gearresteert, hun daarbij te kennen gevende, dat zij nog heden avond naar de citadel van Antwerpen zouden vervoert worden. Deze heeren verzochten eerst permissive en daarna in persoon zig naar den gen. Dumourier begevende, van hunne schildwachten vergezelt, om in Breda gearresteert te mogen blijven; aldaar vonden zij eenige heeren, leden van het zoo-

1793 genaamde committé revolutionair der bataven, waaronder de heeren Block, voorheen secretaris der E. M. H. gecommiteerde Raden van het Noorderkwartier; en de Nijs, voorheen major van het exercitie genootschap te Utrecht, die bij de omwending van het jaar 1787 uit Holland gevlugt en naar Frankrijk geweken waren. Dan alle verzoeken wierden afgeslagen en gemelde heeren al spoedig onder een escorte van 20 hussaren over Zundert naar Antwerpen vervoert. Breda dan in 's vijands handen zijnde, kwamen de brieven, die van hier derwaarts gezonden waren, weder terug. Dit had veel indruk op onze gemoe-deren, hetwelk nog meer werd aangezet, doordien het 1^{ste} batt. van van Dopff (op bekomen patent van 's avonds te voren ten half elf, van in alle haast naar Breda te marcheren) 'smorgens zo vroeg was vertrokken. Doch het was al te vergeefs. Bij het aannaderen was de vesting al verloren, dus bleef het batt. in Heusden halte houden. De gouverneur, grave van Bijland, bij H. H. M. niet voldaan hebbende met de vesting, die nog zo zeer van kruit en verdere voorraad voorzien was, zo schielijk aan den vijand over te geeven, werd in arrest genomen en naar 's Hage vervoert.

Op diezelfde dag wierd ook door den franschen colonel Le Clair, Steenberg, alwaar de col. Schmit commandeerde, opgeëischt, doch de eisch wierd terstond afgeslagen. Op Maastricht wierd ook weder sterk gevuurt.

Alle deeze schrikbarende tijdingen veroorzaakten

eene groote activiteit bij den Capitein generaal. Vooraf 1793
 gaf Z. D. H. aan H. H. M. een declaratoir over, hoofdzakelijk inhoudende zijne verzekering van, na zijn vermogen, tot zijne laatste oogenblikken toe, het vaderland te zullen helpen verdedigen, alshoon de vijand reets zo ver was doorgedrongen. Toen wierd alles aangewend tot de volkomene uitrusting van de geheele armee om te velde te trekken. Alle de frontierplaatsen en andere gefortificeerde steden wierden in staat van defensie gebracht. Er wierden magazijnen aangelegt van rogge en ook van allerhande fouragie. In 's Hage wierd aanbesteed het maken van 71 broodwagens, 132 ammunitiewagens, en 43 karren, en het leveren van 1000 paarden, 5000 wolle dekens, en eene groote quantiteit stroo en brandhout. Te Amersfoort wierd aanbesteed het maken van drie extra groote houtse lootsen op steene voeten, 17 corps de gardes, 30 kapluiffels tot berging van laadgereedschappen en 24 schilderhuizen, alle te plaatsen tusschen de Grebbe en de Zuiderzee. Alle de militairen wierden geexerceert in het omgaan met de tenten; dit geschiedde alhier te Utrecht dagelijks in het Starrebosch. De cavallery wierd in de plaats van hoeden van ijsere casquetten voorzien en ijsere hoofdstellen voor de paarden. Eindelijk, om den vijand ook zoveel mogelijk op zee te keeren, wierd een aantal canoneerboden gebouwt te Amsterdam, Rotterdam en Middelburg. Ook wierden voor de Roovaart bij Dort eenige schepen met steenen gezonken, om de vijandelijke kapers het doorpasseren te beletten.

1793 De vijand, een menigte troupes naar den kant van de Grave bijeenverzamelende, wierd in de ommestrecken van die vesting, die door den Prins van Hessen-Darmstad gecommandeert wierd, een corps d'armee bijeen getrokken. Prins Fredrik van Oranje trok

26 Febr. uit 's Hage hier door derwaarts, om het oppercommando op zig te nemen, en kort na de aankomst van Z. H. bracht een detachement van Douglas eenige wagens met haver, rogge en hooi, van de franschen verovert, in Grave binnen. Prins Frederik nu ziende dat Gorinchem, door de overgaaf van Breda, telkens aan een vijandelijke inval blootstond, gaf dadelijk last, dat de bezetting aldaar nog moest vermeerdert worden, 't welk den

27 Febr. volbracht wierd. Hoe nuttig, noodzakelijk en allezints lofwaardig was het, in deeze benaauwde tijden 's hemels zegen over de wapenen af te smeeken, tot spoedige verkrijging van de vrede. Wekelijksche beedestonden waren daartoe door het gouvernement ingesteld. Op deeze dag, zijnde woensdag, wierd de eerste gehouden 's avonds van 6 tot 7 uren, alle huizen en winkels gesloten zijnde, in alle de kerken van alle de gezindheden zonder uitzondering. 's Avonds laat arriveerde in 's Hage de hertog van Yorck, zoon van den Koning van Engeland, met het gewigtig aanbod van Z. Maj. den Koning, om 20,000 man troupes in Holland aan land te zetten, tot ondersteuning van de hollandsche troupes; 't welk door H. H. M. gretig wierd aangenomen. Den

28 Febr. wierden weder drie vestingen door de

franschen opgeëischt. Vooreerst Maastricht. Die vesting, dagelijks hevig beschoten zijnde, wierd voor de tweedemaal opgeëischt, dog weder te vergeefs. Toen begon het bombarderen alweder sterk aan; dog even als te voren, de gouverneur bleef standvastig. Ten 2^{de} Steenberg; dit was ook de tweede opeisning, die ook weder afgeslagen wierd. Toen zijn de franschen van daar vertrokken, en Steenberg is niet meer aangevallen. Ten 3^{de} de Willemstad. Die vesting, die den dapperen grave van Boetselaar tot gouverneur had, wierd 's avonds ten 5 uur opgeëischt door den marechal de camp de Berneron, die den gouverneur per missive kennis gaf, dat hij order had om de stad te beschieten; maar Boetzelaar, die terstond Z. D. H. van het opeischen per missive verwittigd had, antwoordde, dat hij de stad zou defenderen. Kort daarna begon het vuren zeer hevig, zoodanig, dat men zelfs alhier te Utrecht het konde horen en veele menschen zig tot laat in de nacht op de wal begaven, door het gerucht dat het oorlogstoneel al meer en meer naderde. De angst en benaauwdheid onder ons dagelijks aanwakkerende, begonnen veele onzer stadgenooten hunne voornaamste goederen op verholene plaatsen in hunne huizen te verbergen of na andere verder afgelegene steden te verzenden. De drukte aan het schietschuiten-veer was buitengemeen groot. Het aankomen en doorpasseren van rijtuigen met passagiers, waaronder veele fransche emigranten, was onophoudelijk, voornamelijk uit de generaliteitslanden. De constapels, patent

1793 gekregen hebbende, om onverwijd na Dordrecht te marcheren, trokken dadelijk af, zodat toen de lootsen op het Vreeburg bezet wierden door de achtergeblevene soldaten en de Catrijne poort door de ruiters. Dit alles baarde algemeene bekommering.

1 Maart, 's morgens ten 7 uur, begon men de Willemstad sterk te bombarderen, waarmede men de gansche dag aanhield; 's avonds waagde men een storm op de vesting, maar de vijand werd met veel verlies afgeslagen. De onzen bekwamen maar eenige gekwetsten.

2 Maart werd Geertruidenberg voor het eerst aangevallen, en na een weinig beschoten te zijn, opgeëischt, dog de commandant, de luit. gen. Bedaulx, een man van 85 jaar, weigerde de overgaaf en gaf order dat een ieder voor zijn huis de straatstenen moest wegnemen, om zoveel mogelijk de bomben te doen smooeren. Op de Willemstad werd ook weder gevuurt, dog niet zo hevig als daags te voren. Maar

3 Maart werd die vesting allergeweldigst gebombardeert met hauwitser-granaten en gloeiende kogels, waardoor op drie plaatsen te gelijk brand ontstond; een huis brandde af, maar de anderen wierden nog gelukkig gebluscht. En dit geschiedde onder een allerhevigsten stormwind, zo als nooit een dergelijke was ondervonden. Nooit had een stormwind alhier in onze stad meer verwoestingen aan muuren, daken, schoorsteenen enz. veroorzaakt als deeze. De tent van de fransche operisten, die op het Vreeburg was opgericht, om daarin eenige repræsentatien te geeven,

ook de kracht van den wind niet kunnende weerstaan, 1793
 veranderde in eens in een hoop planken en balken ¹⁾. Van de droevige gesteltenis van de Willemstad gaf de gouverneur per missive kennis aan Z. D. H., daar bij aantoonende dat er gebrek aan troupes, voornamelijk constapels, en ook aan proviant was; dat, zo het er mogt op aankomen, er geen gelegenheid om te ontvlugten was, en dat capituleren onmogelijk was. Z. D. H. antwoordde omtrent al het ontbrekende te zullen voorzien, zo als ook dadelijk een batt. van Saxen-Gotha en twee comp. constapels derwaarts gezonden wierden, benevens twee schepen met proviant en twee schepen voor de retraite, zo die onvermijdelijk mocht worden. Meer andere troupes verzamelden in derzelve ommestrecken bij een. Onder anderen ook het toen te Helvoet aangekomen eerste transport engelsche troupes. Deeze waren drie bataillons van de drie eerste regimenten gardes van den Koning, te zamen sterk 2428 man. Zij trokken na Dordrecht, den Briel en Hellevoetsluis, vanwaar de hollandsche bezettingen zig toen begaven na Overflackee en de beijersche landen. Zij wierden gecommandeert door den gen. maj. Lake. Z. D. H. de Erfprins voerde toen als comm. gen. het oppercommando over de gansche hollantsche armee; Prins Fredrik comman-

¹⁾ Men zal hier opmerken, hoe te voren de kinder-opera, als in tijden van kommer geen openbaare vermakelikheden te pas komende, was verboden; en hoe toen de frausche opera wierd toegestaan. Het wierd noodzakelijk geoordeelt om onaangenaamheden voor te komen.

1793 deerde een corps van 5000 man, tusschen Gorinchem en Bommel cantonnerende. Het hoofdkwartier was te Spijck en de aldaar in de rivieren liggende schepen en vaartuigen wierden gecommandeert door den luit. admiraal van Kinsbergen, die de franschen van tijt tot tijt veel nadeel toebrachten en hen in hunne vijandlijke ondernemingen te leur stelden; onder deezen wierden ook gestelt de in Dordrecht gemaakte canoneerboden, eenige visscherspinken, die te voren gewapent waren en de negen engelsche schepen, waarmede de troupes waren overgevoert. De pruisen ageerden in het keurvorstendom Keulen, en wierden gecommandeert door Prins Frederik van Brunswijk, die zijn hoofdkwartier te Kempen hield nabij Venlo; de keiserlijken ageerden in het land van Luik. Hun commandant was de gen. Clairfait, wiens hoofdkwartier te Nuys was. Vooraf had zig de Erfprins, 's nachts door Utrecht passerende, na 's Hage begeeven, om met H. H. M. en den Raad van State over de verdere maatregelen te confereren. Na de conferentie waren Z. H. de Erfprins, de Hertog van Yorck, de adm. Kinsbergen en de directeur gen. Dumoulin dadelijk na Dordrecht vertrokken, respectivelijk om het oppercommando te aanvaarden. Intusschen hadden de franschen in Braband een geducht leger bijeenverzamelt, zodat zij

4 Maart verscheide vestingen met alle kracht aanvielen. Maastricht, dat zedert den 28 Febr. dagelijks sterk beschoten was, wierd van alle kanten door het gansche beleg, gedurende den gehelen dag, zeer hevig

gebombardeert, hetwelk veel schade aan de vesting, 1793
maar weinig nadeel aan het volk toebreacht.

Venlo werd uit het fort St. Michiel, dat in bezit van de franschen was, beschoten, waardoor vier burgers het leven verloren, en veele huizen beschadigt en zelfs eenige geheel geruineert wierden; maar de pruisen met een sterke macht over de Maas trekkende, verlieten de franschen het fort; en de pruisen trokken er in. Roermont, van een geringe bezetting voorzien, werd aangevallen en na een korte actie door de franschen ingenomen. De Willemstad de gansche nacht door onophoudelijk beschoten zijnde, staakte de vijand 's voormiddags ten 10 uur voor een korte wijl het bombardement. Geertruidenberg, in welkers ommetrekken de franschen in de laatste dagen eenige batterijen hadden opgericht, begon men 's namiddags te beschieten, maar tegen den avond deed het garnisoen een uitval, met dat gelukkig gevolg, dat zij de franschen verdreven, hunne batterijen vernielden en het canon vernagelden. De Klundert, welke maar door 2 compen. van Bosc de la Calmette, door den cap. van Kropff gecommandeert wordende, bezet was, werd zeer hevig aangevallen. De commandant verdedigde het fort vijf uren lang, maar toen sneuvelde hij zelf, en het grootste gedeelte van het volk werd gedood of gekwetst, zodat het fort in handen van den vijand geraakte. Meer kleinere acties vielen nog daarenboven voor, die meestendeels ten voordeele van den vijand affiepen.

5 Maart wierden Maastricht, de Willemstad en

1793 Geertruidenberg al weder gebombardeert. Maastricht aanhoudend van daags te voren de gansche nacht door tot 's avonds laat. Op de Willemstad begon men 's voormiddags ten 9 uur weder te vuuren, waarmede men de gansche dag en volgende nacht aanhield, maar de gouverneur bleef even standvastig. Geertruidenberg wierd 's namiddags aangevallen; de franschen op nieuw weder met groote macht opgemarcheert zijnde, wierpen verscheide bomben in de stad, waardoor eenige huizen zwaar en andere licht beschadigt, en twee geheel geruineert wierden. De commandant vergaderde alle de hoofdofficieren bijeen; de vergadering duurde een uur en er werd tot de overgave geconcludeerd. 's Avonds wierd de stad voor de tweede maal opgeëischt en dadelijk daarna bij capitulatie overgegeven. Het garnisoen trok uit op voorwaarde van gedurende de volgende 4 weken niet tegen de franschen te zullen dienen, en een corps franschen trok er binnen, als ook de gen. Dumourier zelf in persoon; maar de commandant, de gen. Bedaulx, wierd om die al te spoedige en nog onnoodige overgaaf, op order van den Erfprins gevangen na 's Hage vervoert. Verders viel deze dag niets voor als alleen dat een vijandelijk corps, op de Grave komende aanrukken, door de bezetting weder terug gedreven wierd, met achterlating van verscheide karren met hooi en haver en verdere bagage. Alle deeze vorderingen van den vijand baarden veel neerslachtigheid overal en ook niet weinig in onze stad Utrecht. Door de menigte vlugtelingen, die dagelijks herwaards

overkwamen van allerhande plaatsen en natien, die 1793
 men de mistroostigheid uit de oogen kon leesen, vermeerderde die neerslachtigheid nog des te sterker. Alle de logementen en herbergen wierden als opgepropt met dese ongelukkigen, die toen in de noodzakelijkheid waren van noch een groot gedeelte van hunne geredde goederen te verteeren. Om alle wanorden, door die menigte vreemdelingen te wachten, zoveel mogelijk voor te komen, gelaste onze vroedschap bij publicatie, dat een iegelijk, zo wel logementhouders als andere ingezetenen, bij wie vreemdelingen thans waren of in het vervolg gehuisvest zouden worden, die langer dan tweemaal 24 uren hun verblijf in de stad meenden te houden, hunne naamen en voorige woonplaatsen aan de secretarie der stad moesten aangeeven. Den

6 Maart wierd de Willemstad zodanig gebombardeert, dat er op verscheide plaatsen brand kwam. Maar daarentegen de keiserlijke en pruisische legers versterkt zijnde, vielen de franschen met alle macht aan. De pruisen heroverden Roermond en St. Stevenswaard stormenderhand, waarbij vele franschen gedood en de overige krijgsgevangen gemaakt wierden; daarop verlieten de franschen Venlo en het fort St. Michiel, uit vreeze van ingesloten te worden en de pruisen trokken daar binnen; evenwel eenige uren daarna begonnen zij de vesting weder te beschieten, maar de pruisen keerden ze spoedig af. De keiserlijken tastten, door den gen. Clairfait gecommandeert, de franschen rondom Maastricht aan.

1793 Er viel een hevig gevecht voor, waarbij de keiserlijken 100 dooden en 40 gekwetsten kreegen, maar de vijand wierd op de vlugt gedreven met achterlating van omtrent 1400 dooden en zwaar gekwetsten; al zijn geschut, bagagie, krijgskas, en verder al wat tot de belegering gediend had viel in handen der keiserlijken. De gouverneur van Maastricht, dit bemerkende, zond een groot gedeelte van het garnisoen, hetwelk uit het reg. drag. van Hessencassel, het 2^{de} reg. inf. van Waldeck, het corps brunswijksche troupes, en het corps fransche emigranten van Beon bestond, naar buiten de stad om den vijand zover mogelijk te vervolgen, waarbij toen nog verscheide van den vijand gedood wierden en 2 mortieren en eenige karren en wagens met tenten, stormladders en andere bagagie geladen, buit gemaakt wierden. Maastricht, deerlijk geteisterd, zijnde zedert 24 Februarij bijna 7000 bomben en hauwitsers-granaten daar in geworpen, waardoor 841 huizen (het stadhuis was zo geteistert, dat den 21 Maart daaraan volgende het grootste gedeelte van dat gebouw is ingestort) beschadigt waren geworden, was nu ontzet, tot groote blijdschap der inwoonderen. Twaalf burgers hadden het leven verloren en 16 waren gekwetst geworden; maar het garnisoen had niet veel geleden; de fransche emigranten nog het meest. De gouverneur zond zijn adjudant, den luit. Du Caila, met deeze blijde tijding na H. H. M. in 's Hage, houdende de brief zo over die lang verlangde overwinning als over de droevige omstandigheid van de stad. Toen deeze

expresse met die groote tijding hier door passeerde 1793
 — het was middernacht — ontwaakte een ieder met
 het genoeg op het aanschijn. In 's Hage gearriveert
 zijnde, en zig bij H. H. M. vervoegt hebbende, wierd
 hij begunstigd met een vereering van 100 ducaten,
 en hij wierd teruggezonden vooreerst met een acte
 als generaal van de cavallerie voor den gouverneur
 den luit. gen. Prins van Hessencassel, en ten tweede
 met een brief, waarin H. H. M. den ingezetenen van
 Maastricht beloofden, alle geledene schadens, door
 den gouverneur gevraagd, te zullen vergoeden. Den

7 Maart kwamen de Aartshertog Carel, comm.
 gen., de veldmaarschalk Prins van Coburg; en de
 gen. Clairfait in Maastricht. De Aartshertog vestigde
 zijn hoofdkwartier toen aldaar. Eenige keiserlijke
 regimenten trokken door de stad; maar drie batts.
 grenadiers bleven in de stad in garnisoen. Er ver-
 zamelde in de ommestrecken van Maastricht een le-
 ger van 40000 oostenrijkers bijeen. 's Anderen daags,
 den

8 Maart marcheerden deeze troupes op, vervolg-
 den den vijand, en verdreven hem al vechtende uit
 Aken, Luik en Maseyk tot aan Tongeren. En een
 andere divisie drong al verder door tot nabij Leuven.
 Al het vijandelijk geschut wierd veroverd en een groot
 getal krijgsgevangenen in Maastricht binnengebracht.

Na deeze actie verlieten de franschen het gansche
 land van Kuyck, en keerden zig, door den gen.
 Miranda aangevoert, na de Meijerij van 's Hertogen-
 bosch. De Aartshertog Carel liet in de St. Servaas-

1793 kerk de lofzang *Te Deum laudamus* zingen, tot dankzegging aan het Opperwezen, voor die groote overwinningen.

Het ware te wenschen, dat men eveneens konde melden van de Willemstad, doch dit zij verre. Door het onophoudelijk bombarderen ontstond er telkens brand in de stad. Een brouwerij, een schuur en een stal brandden tot de grond toe af, maar alle andere steden en vestingen wierden nog al weinig ontrust. Eer wij verder gaan, moeten wij omtrent dezen dag nog aanhalen, dat het prinsjesdag, de verjaardag van Z. D. H. zijnde, dezelve na gewoonte geviert wierd, alhier te Utrecht, met het uitsteken van vlaggen, het lossen van het geschut, en het spelen op het klokkenspel. In de plaatsen, die door de franschen bezet waren, wierden de burgers door hen gesart met het vieren van het feest. Één bewijs tot overtuiging willen wij maar aanhalen. Te Geertruidenberg kwamen eenige fransche officieren ten huise van den schepen van Doorn, en dwongen een maaltijd van hem af, quasi ter viering van de heuchelijke verjaardag van den Stadhouder. Na hieraan ten volle voldaan te hebben, wierd die heer, benevens den schepen Ruysenaars opgevat, na Antwerpen vervoert en aldaar bij de heeren van Breda op de citadel gebracht. Meer andere geweldenarijen pleegden de franschen in de door hen overwonnen landen; het steelen en rooven scheen bij hen een pligt te wezen; dit deed H. H. M. besluiten tot een verbod, dat niemand hoe genaamd eenige goederen

mocht kopen, die door de franschen den rechten 1793
eigenaar ontveldigt waren.

9 Maart, 's morgens ten 7 uuren, begon men de Willemstad weder te beschieten, en ten 11 uuren wierd de stad voor de tweede maal opgeëischt; de gouverneur, even standvastig, zond den trompetter met een weigerend antwoord weder terug, maar gaf nochtans H. H. M. per expresse kennis zo van die tweede opeïsching als van de allerbeklagenswaardigste gesteltonis van de stad. 's Anderen daags,

10 Maart, kooft de expresse in de Willemstad weder terug, met een zeer gunstig antwoord, belovende H. H. M., even als wegens Maastricht, alle schavergoeding aan de ingezetenen. Wegens de vijandelijkheden was het dien dag rustdag voor de Willemstad, maar de franschen uit Breda, die reeds verscheide malen getracht hadden Holland verder in te dringen, en ook al meester van de schans te Doeveren geworden waren (waarom ook de garnisoenen van Thiel en Bommel nog met de dragonders van Bijland van hier, — dat van Heusden met de jagers van van Dam en een comp. constapels, — en dat van Dordrecht met de constapels van Du Pont ook van hier versterkt waren) telkens patrouilles uitzendende tot nabij Heusden, geraakte een van deze slaags met een hollandsche patrouille jagers van van Dam, door den luit. Waldhouwer gecommandeert. Twee man wierden door de jagers gedood en 12 krijgsgevangen gemaakt, die zij benevens drie vrijheidsboomen, die door de franschen te Drongelen, Kapellen en Waal-

1793 wijk geplant waren, in Heusden binnen brachten. Een andere patrouille bracht 6 man, in Doeveren krijgsgevangen gemaakt, ook aldaar binnen. De vrijheidsboomen wierden vervolgens den comm. gen. Prins Fredrik van Oranje toegezonden. Te Almkerk, 2 uren van Woudrichem, viel ook een actie voor tusschen een detachement zwitzers van Stockar de Neuforn, door welk regiment Gorinchem en Woudrichem bezet waren, met eenige hussaren en een vijandelijk corps. De franschen verloren aan dooden 5 man, en nog 6 met 11 paarden, die krijgsgevangen na Gorinchem overgevoert wierden. De troupes te Gorinchem, Woudrichem, Loevesteyn en onderhorige posten wierden gecommandeert door den gen. maj. Grave van Golowkin, onder het oppercommando van Prins Fredrik van Oranje. Op order van dezen gen. wierden te Woudrichem den heer van Helde, drost dier stad, een chirurgijn en een jood opgelicht en in bewaring gezet, hebbende zig op een publieke plaats eenigzints franschgezind uitgelaten. De Erfprins van Oranje commandeerde te dier tijd aan de frontieren tot aan Nijmegen; Prins Fredrik van Gorinchem tot Dordrecht, verzamelende een sterk corps een uur van Geertruidenberg, en de engelsche gen. Lake van Dordrecht tot aan het eiland Voorne. Deze gen. liet de gewapende fransche emigranten, die in Dordrecht waren, van daar vertrekken, om niet in de handen der franschen te geraken, vermits alsdan gewis de guillotine hun lot zou wezen.

Zedert de laatste dagen het pruisisch leger in

beweging geraakt zijnde, drong het door tot in de Meijerij van 's Hertogenbosch, en naderde 1793

11 Maart tot in Eindhoven, alwaar een geduchte macht bijeen verzameld werd. Alhoewel dit de franschen wel eenigzints ontrustte, staakten zij echter hunne operatien voor de Willemstad nog niet; zij openden weder eene nieuwe batterij en vielen die vesting weder op nieuw aan. Zij begonnen 's avonds ten 7 uren, en vuurden de gansche nacht door. Het scheen dat de Willemstad alleen tegenwoordig bij de vijand verkoson was, om het slagtoffer van zijne woede te wezen. De stad leed veel, maar het garnisoen weinig. Maar

12 Maart de pruisssen, hunne ondernemingen verder doorzettende, vervolgden den vijand in de Meijerij zodanig, dat hij voor het grootste gedeelte op de vlugt gedreven wierd en de overigen goedvonden het hazenpad te kiezen. De comm. gen. Prins Fredrik van Brunswijk trok met de 3 regimenten van Knobelsdorf, Cothen en Kalkstein en 900 carabiniers den Bosch in, en plaatste zijn hoofdkwartier aldaar. De veldbakkerij en de hooi- en stroomagazijnen wierden ook in die stad opgericht op het plein. De gehele Meijerij, nu van franschen gezuivert, wierd door omtrent 11000 man pruisssen, waar onder het reg. Kunitski en de twee hussaren regⁿ. van von Goltz, en Pasadofski bezet. De gen. Miranda was dus nu voor de tweede keer geslagen. De troupes in de Willemstad, van dit alles verwittigt, schepten moed en deeden

13 Maart een uitval; zij vielen den vijand onver-

1793 wacht op het lijf, verdreven hem en vernielden zijne batterijen. Na evenredigheid van het behaalde voordeel was het verlies aan manschappen maar zeer gering. Eveneens deed de bezetting van Heusden, die tegenwoordig ruim 2000 man sterk was, en door den col. grave van Bijland gecommandeert wierd; zij trokken op Doeveren en tasteden de franschen aan, die dadelijk de schans aldaar ontruimden, al hun geschut en ammunitie achterlatende. Daarop trok Prins Frederik van Oranje met 2000 man, meest anspachsche troupes, te Gorinchem de Merwe over, op Heusden aan, tot versterking van de troupes aldaar en plaatste zijn hoofdkwartier te Udenhout. Om toen die vermindering te Gorinchem weder aan te vullen, trok het 2^{de} batt. van van Dopff van hier derwaarts en in deszelfs plaats kregen wij in onze stad een batt. van van Brakel als ook de 2 overige esqs. cavall. van Hoeufft van Ooijen, die de nodige jonge paarden meede brachten voor de nieuw aangeworvene manschappen van het geheele regiment, welker getal reets compleet was. Dagelijks passeerden hierdoor dergelijke transporten jonge paarden voor andere regimenten. Van dit geheele reg. cavallerie wierden

14 Maart 10 man per comp. geexpedieert naar Haarlem, om de onlusten, die aldaar tusschen de de burgers en de militairen plaats hadden, te stuiten; dog bij hun aankomst aldaar waren dezelve reets opgeruimt door het doen uittrekken van het 2^{de} batt. van Oranje-Friesland, na 's Hage.

Diezelve dag kwam weder een vijandelijk corps van

5000 man, alle vrijwilligen, behalven een batt. van het reg. van Chartres, op de Willemstad aanrukken. De gouverneur, hiervan verwittigt, zond een sterk detachement van Bosc de la Calmette en Saxen-Gotha door de luits. Colthof en Rost gecommandeert, met eenige artillerie onder comm. van den luit. Muller, hen te ontmoet; er viel een vrij hevige actie voor, waarbij de vijand terug gedreven wierd, met achterlating van 30 man dooden en gekwetsten. Na 3 stukken geschut van den vijand vernagelt te hebben, kwam het detachement weder binnen met veel geweer, wapenen, casquetten, enz. en 9 krijgsvangenen. 's Anderendaags

15 Maart naderden de franschen weder met sterker macht naar de Willemstad en vielen die vesting weder zeer hévig aan; dan, hoewel die aanval zeer hevig was, zoo was het echter de laatste, want — het volgende gebeurde.

Alle de troupes, die zich in de Meijerij bevonden, zowel pruissische als hollandsche, marcheerden op en trokken het land van Breda in. De hollandsche waren een batt. van Plettenberg, een van van Quadt, een van van Pabst en een van Oranje en Nassau, als ook 3 esqs. cavall. van Hessen-Philipsthal. Daarenboven trokken noch uit Gorinchem naar de bredasche heide de cavall. van van Tuyll, een batt. zwitsers-wallons, een batt. gardes en een sterk corps artill. met zwaar geschut. Hevige schermutselingen vielen daarbij voor, waarvan men het gebulder van het geschut zelfs tot hier in Utrecht konde horen, dat veel ongerustheid

1793 baarde onder onze stadgenoten; Prins Frederik van Oranje nam zelf het commando op zich, en plaatste zijn hoofdkwartier te Loon op Zand. Het pruisisch hoofdkwartier van den Hertog van Brunswijk wierd naar Oosterwijk overgebracht. Daarentegen trok een sterk corps oostenrijksche troupes naar de meijery van 's Hertogenbosch en bezette de dorpen Hamont, Lommel, Peer en meer omliggende; de zwitsers van Hirscl en het 2^{de} batt. van van Pabst trokken de stad in om die landstreken voor een tweeden inval te beveiligen. De hussaren van Heeckeren en een batt. van Oranje en Nassau bezetteden Gorinchem en de gardes dragonders wierden gebilletteert in de provincie Utrecht, op de dorpen Soestdijk, Driebergen, Zeyst en de Bilt. Deeze snaken, eenigzints te onvreden aldaar aankomende, plaagden de boeren op een deerlijke wijze, inzonderheid te Zeyst; aldaar kwamen zij zo ver, dat zij een boer, nadat zij hem vele zijner goederen ontroofd hadden, met zijne vrouw deerlijk mishandelden; zes voorname belhamels wierden gevat en gevangen naar herwaarts overgevoert, waardoor dat woedende volk eenigzints tot bedaren geraakte. Zo was dan

16 Maart de stad Breda volkomen geblocqueert. De franschen voor de Willemstad, van dit alles verwittigt, staakten 's morgens ten 10 uren het verder vuuren op die vesting en trokken ten eenenmale af met al hun ammunitie, behalven twee mortieren en vijf canonnen, en nog daarenboven 3 a 400 bomben, 5 a 600 kogels, 2 a 300 kardoesen,

eenige wissers, stampers, scheppers, schoppen, deelen 1793
 en andere goederen meer, al hetwelk binnen de stad
 wierd gevoert. De gouverneur zond de luit. Esau
 van Stockar de Neuforn met deeze heuchelijke tijding
 naar H. H. M. in 's Hage; hij en de luit. Stael van
 Holstein wierden in den brief zeer gerecommandeert
 om hunne cordaatheid. Een tweede brief, door den
 Erfprins als commandant-generaal uit Dordrecht gezon-
 den, bevestigde deeze tijding, en ook dat de vijand de
 Moerdijk en de Lage Zwaluw verlaten had. De luit.
 Esau kreeg een vereering van 100 dukaten en wierd
 terug gezonden met een acte als luit. gen. voor den
 gouverneur, den gen. maj. van Boetzelaar, en een als
 cap. met een comp. onder het reg. van de Petit voor
 den luit. Colthoff, voor zijn betoonden heldenmoed in
 de actie van den 14^{de} dezer maand. De gewezen
 gouverneur van Breda wierd gevonnisd door een krijgs-
 raad van zeven generaals; deeze waren de luit. gen. baron
 van Heeckeren en de gen. maj. van Goens, baron
 van Brakel, baron von Minnegerode, de Schepper,
 Gonzal en von Wigner. Hij wierd veroordeelt tot
 een gevangenis gedurende zijn geheele leven op Loe-
 vesteyn, en alle de colonels, luit. colonels en majors van
 de regimenten, die in Breda geweest waren, wierden
 gevonnist tot eene detentie van een jaar en zes weken
 in de provoost; maar de gen. maj. Bedaulx wierd
 vrijgesproken.

17 Maart trok de oostenrijksche divisie van den
 gen. Clairfait op en viel het leger van Dumourier
 onverhoeds op het lijf, zij behaalde een complete

1793 overwinning en verdreef den vijand tot door Tirlémont of Thienen, alwaar de gen. Clairfait zijn hoofdkwartier plaatste. De Aartshertog Carel begaf zich toen uit Maastricht naar St. Truyen, benevens het hoofdkwartier van den Prins van Coburg. De courier, met deeze tijding hier door passerende, wierd de nedergeslagen burger weder eenigzints opgebeurt.

Hebben wij nu reets verscheyde gebeurtenissen van belang aangehaalt, bijna niets vind men onder dezelve aangaande de operatien ter zee, bijna niets was er ook voorgevallen, dat het melden waardig was. Een geval kan men dan hier inlasschen.

18 Maart voeren de chaloupen, die in de Schelde voor het fort Bath lagen en door den cap. Haringman gecommandeert wierden, naar Lillo en Liefkenshoek, en haalden van daar weg een fransche canooneerboot, voerende 3 vierentwintigponders en 4 draaibassen, onder commando van den cap. Castaigne, benevens het wachtschip, dat het eerste de Schelde was opgevaren, gearmeert met 8 stukjes van 2 pond. De hollanders bekwamen daarbij 4 dooden, maar maakten van de franschen 55 man krijgsgevangen. Dat er ter zee weinig wierd uitgevoerd, was groten-deels toe te schrijven aan de zwakheid zo van de fransche als van de hollandsche zeemacht, in tegenoverstelling van die der engelschen; want waagden het een of meer schepen, hoe groot en sterk bemant ze ook mogten wezen, de ruime zee in te gaan, dadelijk waren zij de prooi van den engelschman en wierden in de eene of andere engelsche haven ingevoerd. Om

nu de hollandsche zeemacht nog eenigzints te versterken, was het dat de canoneerboten gebouwt en de visscherspinken gewapent wierden; van deeze nu vele ten volle uitgerust zijnde, voer 1793

19 Maart een vloot van 25 scheveningsche pinken, ieder voerende twee stukken, onder commando van den grave Bentinck, heer van Rhoon, de Maas op en posteerde zig voor Rotterdam. Aangaande de bevolking van deze vaartuigen vergreep zig de haagsche courantier in zijn weekblad deerlijk, meldende dat op dezelve de gevangenen uit de spin- en rasphuisen zouden geplaatst worden. Hij, die al meer zulke leugenachtige fraaijgheden in zijn tijdschrift had opgelevert, wierd voor den rechter geroepen en veroordeelt om de uitgaaf van hetzelfde, gedurende de 12 eerstvolgende weeken, op te schorten. De haagsche courantier zig nader bij requeste vervoegt hebbende, wierd hem de uitgaaf van zijn weekblad weder naar gewoonte toegestaan.

Om nu tot de operatien te lande terug te keeren, zo was dan de Willemstad verlaten en Breda volkomen geblocqueert door een gecombineert corps pruisische en hollandsche troupes, 't welk

20 Maart nog versterkt wierd door het corps Mecklenburgsche troupes uit Grave. Alhoewel Breda nu door een geducht leger was ingesloten, wierd er echter geen schot gedaan, zowel om de stad als om menschenbloed te sparen. Daar nu meest alle de hollandsche gouverneurs en commandanten met deeze edelmoedige raad bezielt waren en de franschen door

1793 de grote vorderingen der pruisische en hollandsche troupes eenigzints neergeslagen waren, viel er tegenwoordig niets voor, alleen uitgezondert op

21 Maart eenige schermutselingen tusschen de fransche en ansbachsche jagers, in het land van Altena, alwaar die gecantonneert waren.

Daar het hof van Engeland, de belangen van Holland zig hoe langer hoe meer aantrekkende, uit hoofde van de zeer bloeiende handel en scheepvaart, die tusschen die twee landen plaats heeft, reets bevolen had, dat tot meerdere ondersteuning der hollandsche troupes ook een corps hanoveranen naar Holland zou opmarscheren, arriveerde

22 Maart de eerste colonne onder commando van den luit. gen. Von dem Busche; dezelve bestond uit het 9^{de} en 10^{de} reg. ligte dragonders, een batt. grenadiers, twee batts. van het 10^{de} reg. inf., een divisie ligte artill., en de eerste divisie zwaare artillerie. Ten zelveu tijde kwam de tweede divisie engelsche troupes te Helvoetsluis aan, welke, aan land gezet zijnde, ook opmarscheerde naar het dordrechtsche eiland en verder voor een gedeelte naar de Willemstad. De franschen in de Klundert, hiervan verwittigt, verlieten de vesting, uit vreeze van ingesloten te worden, en

23 Maart trok een gedeelte van het hollandsch garnisoen van de Willemstad daar binnen. Met geen gering genoeg was het, dat de Hertog van Yorck en de Erfprins van Oranje zig naar 's Hage begaven en aldaar H. H. M. M. en Z. D. H. geluk wenschten met alle de tot nu toe behaalde voordeelen,

en de daardoor thans gunstige omstandigheid van 1793 zaken. De blijdschap in 's Hage was algemeen. Na een nadere conferentie op

24 Maart gehouden te hebben, vertrokken zij beide weder naar Dordrecht en eenige uren daarna deed de verdere stadhouderlijke familie ook een tour naar Dordrecht. Zij wierden aldaar met veel vreugde en vergenoeging ontvangen, doch deze wierden eenigzints weder gestoort door het juist op dien dag aldaar afsterven van den luit. gen. Du Moulin, directeur generaal van 's lands fortificatien, die om zijne uitmuntende hoedanigheden in dat vak algemeen betreurt werd. 's Anderendaags

25 Maart keerden H. K. H. Mevr. de Princes en de Erfprinces weder naar 's Hage terug, maar Z. D. H. begaf zig naar de Willemstad, hoofdzakelijk belast met de volgende commissie van de Staten-generaal. Uit naam van H. H. M. overhandigde hij den gouverneur van Boetzelaar een goude degen en daarbij een jaarlijksche lijfrente van 1000 gulden voor elk van beide zijne dochters, hun leven lang gedurende; verders wierden door Z. H. nog eenige officieren een rang verhoogt, die zig manmoedig gedragen hadden, en den ondermajor, den cap. Lang, werd een zilvere degen met een goud gevest vereert, en dat wel door de boeren. Na eenige uren vertoevens vertrok Z. H., vergezeld van den kwartiermeester gen. baron Bentinck, over Dordrecht en Gorinchem ook weder naar 's Hage, werwaarts de baron van Boetzelaar zig ook begaf om H. H. M. gratieuselijk te bedanken voor

1793 alle die eerbewijsingen; hij wierd aldaar algemeen met distinctie behandelt. Dadelijk na het vertrek van Z. D. H. uit Gorinchem kregen de hollandsche gardes en het reg. van van Dopff aldaar bevel om een veldbatt. te formeeren en zich marschvaardig te houden, wordende te Dordrecht de nodige schepen geprest, om die 2 regimenten na de armee bij Breda over te voeren; 's nachts daar aan volgende wierd veel zwaar geschut van daar naar de kanten van Geertruidenberg vervoert, en het gansche garnisoen kreeg order om zig gereed te maken om uit te trekken tot een expeditie.

Toen begonnen de oostenrijkers hunne operatien ook weder te hervatten en den vijand van alle kanten aan te vallen, waarin zij zo gelukkig slaagden, dat de eene overwinning de andere opvolgde. Het was dan

26 Maart, dat de keizerlijke armee bij Leuven den vijand met alle macht aantastte; er viel een hevig gevecht voor, waarbij de keizerlijke 700 man dooden en gekwetsten bekwamen, die gedurig aan te Maastricht wierden binnen gebracht, maar de franschen kregen de neerlaag en wierden op de vlugt gejaagt ver door Leuven heen, en de keizerlijken trokken er binnen. Eene andere divisie trok op Namen aan, en bracht de vijandelijke bezetting dermate in benaauwdheid, dat zij de vesting verlieten, zonder dat de minste attacque voorviel. De oostenrijkers, volmoed, al verder doormarcherende, ontruimden de franschen 's nachts van

27 Maart Brussel, en 's namiddags trokken de

oostenrijkers daar binnen. Terstond wierd deeze groote 1793
tjiding per expresse naar 's Hage gezonden. De franschen te Antwerpen, dit alles vernemende, boden zig aan tot de overgaaf van de vesting, waarvan

28 Maart 's avonds tusschen 6 en 7 uren de capitulatie gesloten en ondertee kent wierd tot groote vreugde voor alle inwoonders, maar inzonderheid voor de op de citadel gedetineerde heeren van Breda en Geertruydenberg, en ook nog voor 18 soldaten, die in de Klundert waren krijgsgevangen gemaakt, welke alle terstond hunne vrijheid bekwamen, zodat de heeren naar hunne haardsteden en de krijgsgevangenen naar hun regiment terugkeerden. Dien zelven avond de vijand uit Raamsdonk naar Geertruidenberg geretireert zijnde, wierd een commando van het garnisoen van Gorinchem afgezonden om dat fort te bezetten. Daags daaraanvolgende

29 Maart ontruimden de franschen Bergen in Henegouwen, nadat zij vooraf alle hunne magazijnen in brand gestoken hadden. Eenige uren na de ont ruiming trok de Aartshertog Carel met twee batts. die stad in en vestigde zijn hoofdkwartier aldaar. Dan om kort te gaan, de vijand, ziende de sterke macht en groote activiteit der keizerlijke legers, deed eene algemeene retraite. Achter een volgende wierden door hem Mechelen, Gent, Brugge, Ostende en alle om liggende landen en steden verlaten. De Hertog van Yorck begaf zig in persoon naar 's Hage om zelf de blijde bode te wezen van alle die groote overwinnin gen. Dit alles had ten gevolge, dat

1793 30 Maart negen fransche en brabantische posten te Amsterdam aankwamen, die aldaar met groot verlangen te gemoet gezien en ontfangen wierden, zodat dan Breda en Geertruidenberg, die thans beide door het zogenaamde legioen bataven ¹⁾ bezet waren, nog maar alleen in 's vijands handen zijnde, den

31 Maart de legers van beide de Prinsen van Oranje opmarcheerden en beide die vestingen naauwer insloten. Deeze wierden nog versterkt door de troupes uit Gorinchem, en de regimenten van Randwijk, de Perez en Stockar de Neuforn, zwitsers, welke alle landwaarts introkken; bij die gelegenheid wierden door een detachement gardes te voet, door den luit. van Hoey aangevoert, 60 karren met haver en 15 hooiwagens, die voor de vijandelijke bezetting van Breda bestemt waren, opgeligt. De Erfprins nam zijn hoofdkwartier in het Haagje en Prins Fredrik te Ginneke. Het leger van Prins Fredrik bestond toen uit de volgende troupes: het corps anspachsche troupes en 2 batts. pruisische inf., het reg. zwitsers van Gumoens, een batt. van van Pabst, een van Baden, een van Bedaulx, een van Plettenberg, een

1) Het legioen bataven bestond uit 4 esquadrons jagers te paard, ieder van 100 man, vier bataillons infanterie, ieder van 400 man, 200 man jagers te voet, 200 man constapels en 50 pionniers, te zamen uitmakende een getal van 2450 man, alle uitgewekene en gevluchte hollanders van het jaar 1787. Hun col. en chef was de heer J. J. Mascheck. De meest bekende burgers van Utrecht, die zig in dit legioen bevonden, waren de heeren Ondaatje, Liebeherr, Schade van Westrum en Hoevenaar.

van van Quadt, een van Welderen, een van Bosc 1793
 de la Calmette, een van Nassau-Usingen, een van
 van Dopff, een van Oranje-Gelderland, een van de
 Petit, het reg. van Westerlo en de jagers van van
 Dam; en cavall. twee esqs. drag. van Bijland en 2
 van Hessencassel, de gardes, het reg. hussaren, 1
 esq. van Hoeufft van Ooijen, 2 van van Tuyll, 2
 van van der Duyn en een van Hessen-Philipsthall;
 welke alle onder Prins Fredrik gecommandeert wier-
 den door den luit. gen. van Monster en de gens. maj.
 graaf van Wartensleben, van der Duyn, Prins van
 Hessen-Darmstad en van Reitzenstein. Één gevecht
 viel er maar voor op

1 April tusschen de inf. van Plettenberg, de hus-
 saren en eenige cavallerie en een vijandelijk corps;
 hetzelfde wierd wel hevig aangevangen, maar was
 van korten duur; de luit. Spree van Plettenberg en
 vier gemeenen verloren daarbij het leven, en 140 man
 franschen, waaronder de heer Delcourt, wierden
 krijgsgevangen gemaakt. Het geluid van het ge-
 schut zelfs tot ons Utrecht overgegaan zijnde, open-
 baarde zig onder de nu zo opgebeurde ingezetenen
 nieuwe ongerustheid, die echter door de aankomende
 berichten weder spoedig wierd weggenomen. Ik zegge
 hier de nu zo opgebeurde ingezetenen. Men moet
 hier uit niet verstaan alle de ingezetenen, verre zij
 dit, want, dewijl door het gansche land, ons Utrecht
 althans niet uitgesloten, de partijschap en de daar-
 uit voortvloeiende haat en nijd tusschen prinsman
 en patriot gansch niet verminderde, maar wel aan-

1793 groeide, zo wierd deeze laatste door de overwinnin-
gen, op den vijand behaalt, gansch niet opgebeurt,
maar integendeel ter neer geslagen. Alhier ging de
verbittering al zo ver, dat men tot dadelijkheden
overging, men benadeelde elkanderen zo in persoon
als aan huizen of goederen, 's nachts kon men zig
niet veilig langs de straat begeven, hetwelk eenigzints
gestuit wierd door het opvatten van de heeren Kluit
en Greeve en de burgers Schellingberg, Houtdijk,
de Blinde, Achterberg, twee broeders Grootjaspers
en nog drie minder bekenden, in de nacht van

2 April, alle wegens het aanranden en mishandelen
van die van hunne tegenpartij en het doen van mo-
lesten aan de huizen, als glazen inslaan, borden en
tabaksrollen wegnemen en dergelijke baldadigheden
meer. Zij wierden alle verhoort, en, om in deeze
hachelijke tijdsomstandigheden de zachste weg in te
slaan, wierden eenige weder losgelaten en de overige
voor acht dagen te water en brood gezet.

Nu weder tot Breda en Geertruidenberg terugge-
keert. De vijandelijke commandanten van beide die
vestingen, het gevaar, waarin zij thans waren, hoe
langer hoe meer inziende, zonden een officier met
een trompetter af naar het hollandsche hoofdkwartier,
met voordracht om de vestingen bij capitulatie over
te geven. De Erfprins van Oranje met den Hertog
van Brunswijk daarover geconfereert hebbende, wierd
de officier met het antwoord terug gezonden en

4 April, 's middags ten 12 uren, wierd de capitula-
tie gesloten, waarvan dadelijk per expresse aan H. H. M.

en Z. D. H. in 's Hage wierd kennis gegeven; die 1793
 van Breda wierd geratificeert en onderteekend door
 den gen. Flers, thans commanderende te Breda, den
 luit. col. La Barriere en den luit. col. Tholore, we-
 gens Vrankrijk, den maj. de Boeltzig wegens Pruis-
 sen, en den gen. Erfprins van Oranje, commanderende
 de holl. troupes en den col. grave van Bijland wegens
 Holland; en die van Geertruidenberg door den gen.
 Tilly, commandant van die vesting, de la Rue, co-
 lonel, en du Clos, cap. wegens Vrankrijk, en den
 gen. maj. grave van Wartensleben, commanderende
 te Raamsdonk, den col. van Spaan en den cap. comm.
 van de artillerie Imbyze van Batenburg wegens Hol-
 land. De voornaamste artikelen waren deeze: de
 fransche troupes zullen uit Breda en Geertruidenberg
 trekken met volle krijgseer, met vliegende vaandels,
 slaande trommen, brandende lonten enz. Zij zullen
 medeneemen hunne bataillons-stukken en alle hunne
 verdere krijgsammunitie; maar al hun voeragie zullen
 zij achterlaaten. Zij zullen door de hollandsche troupes
 of andere van de geallieerde mogendheden door gansch
 Braband — die van Breda tot aan Rijssel — en die
 van Geertruidenberg tot aan Valenciennes geescorteert
 worden. Eindelijk zullen alle hollandsche krijgsge-
 vangenen als van de Willemstad, de Klundert, het
 fort St. Michiel enz., weder terug gegeven moeten
 worden. Ingevolge deeze artikelen wierden

5 April beide de vestingen door de franschen,
 nadat zij hunne vrijheidsboomen hadden afgebroken,
 verlaten. Zij wierden geescorteert door hollandsche

1793 cavallerie; die van Geertruidenberg door 60 man van van Tuyll, onder commando van den ritmeester Hartsinck. Die van Breda door het hollandsch hoofdkwartier in het Haagje passerende, stonden aldaar Z. D. H., (die zig op de ontfangst der tijding van de overgaaf terstond uit 's Hage derwaarts begeven had) en de Erfprins voor het front van de hollandsche troupes, aan de eene kant met vergenoeging over die gelukkige ontruiming, en aan de andere kant met verontwaardiging over het gedrag van zoveele zijner landgenoten. 's Anderendaags

6 April wierden beide de vestingen door de hollanders bezet; Breda door eenige bataillons van verschillende regimenten en Geertruidenberg door de zwitsers van Stockar de Neuforn; de Prins van Solms wierd commandant te Breda en de gen. maj. grave van Wartensleben te Geertruidenberg. Onder het binnenkomen der militairen te Breda wierd door den burger de oranjeboom geplant, ter plaatse daar de vrijheidsboom gestaan had. Terzelve tijd trokken de engelschen uit Dordrecht naar Bergen op den Zoom. En

7 April kwamen 7 schepen met 2000 man engelsche troupes voor Vlissingen aan, die

8 April de Schelde opvoeren naar Antwerpen. De hanoversche troupes waren ook alreets doorgemarcheert tot in Nijmegen.

Het is licht te beseffen, dat, daar de vijand nu geheel en al van hollandsch grondgebied verwijderd was, de vreugde overal groot en algemeen was (wel

te verstaan bij die van de oranjepartij). In sommige steden wierden eenige vreugdebedrijven verricht. In ons Utrecht muntten de zakke- of turfdragers van het beneden-eind daarin bijzonder uit; deeze hadden den

9 April onderh en een vrolijken dag; zij teerden gezamentlijk op hunne gewone vergaderplaats in de zakkedragersteeg, zij pronkten aldaar met een oranje-vlag en illumineerden 's avonds met een klein cere-boogje met een toepasselijke decoratie er in; hier door meer andere burgers, echter maar alleen van de geringste classe, aangewakkert, verspreidde zich de vrolijkheid eenigzins dien avond door de geheele stad. 's Anderendaags, den

10 April, de gewone wekelijksche bedestond invallende, wierd dezelve met een dankstond verwisselt om het Opperwezen te danken over die menigvuldige zegeningen over Hollands wapenen, en vervolgens wierden de wekelijksche bedestonden in 14daagsche verandert.

Het is ook ligt te bezeffen, dat, daar Dumourier met zijn leger geduriglijk de nederlaag gekregen had, en dus niet alleen van de overwinning van Holland had moeten afzien, maar zelfs gansch Braband ontruimen, het fransch gouvernement over zijn gedrag gansch niet voldaan was. Er wierden vier commissarissen van de nationale conventie (het toenmalig opperbe-stuur van Vrankrijk) met twee secretarissen, benevens de gen. Burnonville met zijn aide-de-camp afgezonden om Dumourier te vatten, maar hij, dit bemer-

1793 kende, liet hen alle in arrest nemen, en gaf hen over aan den Prins van Saxon-Coburg, die hen naar Maastricht liet vervoeren, en ieder in een afzonderlijk vertrek in de strikste bewaring houden.

Nadat nu alle de vijandelijke troupes afgetrokken waren, begaf zig Z. D. H. den

11 April naar Breda, alwaar Z. H. met grote vreugde ontvangen wierd, en welke vreugde nog des te meer wierd aangezet door de gansch onverwachte spoedig daarop volgende komst van H. K. H. Mevr. de Princes. Z. H. herstelde weder al hetgeen door de franschen was vernietigd en omvergeworpen; 's anderendaags, den

12 April vertrok H. K. H. weder naar 's Hage, maar Z. D. H. bleef in Breda, om aldaar een congres bij te wonen, 't welk den

13 April gehouden wierd om de verdere krijgsoperatien te beramen; hetzelfde bestond uit de drie Prinsen van Oranje en Nassau, de Hertog van Yorck, de veldmaarschalk Prins van Saxon-Coburg, de Hertog van Brunswijk, als ook de ambassadeurs van den Keizer, Engeland, Pruissen, Spanjen en Napels uit 's Hage, benevens den raadpensionaris Van de Spiegel, alle met hunne secretarissen. Een der voornaamste besluiten was, de algemeene vijand verder te vervolgen, ten minste zoveel mogelijk te beletten Holland en zelfs Brabant weder in te dringen, sterke legers daartoe op de been te brengen, dezelve van al het nodige rijkelijk te voorzien en zelfs predicanten als veldpredikers toe te voegen. Het

congres afgelopen zijnde, begaven Z. D. H. en de 1793
ambassadeurs zich

14 April naar 's Hage, en de commandanten generaals
respectivelijk naar hunne commandementen. Z. D. H.
nam zijn weg over Geertruidenberg, en dejeunerde
ten huize van den schepen van Doorn, die door den
vijand als gijzelaar naar Antwerpen vervoert was ge-
weest. Daarna vervolgde Z. H. zijne reize naar
's Hage.

(Wordt vervolgd)

OVER EEN

MUNTJE (DENARIE) VAN DEVENTER (1267-1270 ?)

Weegt W. o, 588.

V. Z. Binnen eenen geparelden binnenrand een borstbeeld *en face*. Het hoofd ongedekt. In de regterhand een palmtak en in de linkerhand een boek. Omschrift:

+ S. M..... VS. (S. Martinus?)

K. Z. Binnen eenen geparelden binnenrand een kruis, waarvan de armen uit het midden breeder uitloopen, aan het einde iets zijn ingebogen, en in welke bogt zich een tittel of balletje bevindt. Drie der hoeken van het kruis door eene letter, een derzelven door een sterretje gevuld, aldus:

P $\bar{\Lambda}$ X * (Pax *)

Omschrift:

....- V ϵ NT.... (+ Daventria?)

Bij van Mieris, Mader noch Lelewel wordt zulk een muntje afgebeeld of beschreven gevonden, echter Dr. H. Grote geeft in zijne

Blätter für Münzkunde, Vierten Bandes 3 und 4 Heft, op plaat XVII onder n°. 358, eene afbeelding van een dergelijk muntje, hetgeen hij op blz. 172, n°. 27 aan Johannes I van Nassau, bisschop van Utrecht van 1267-1288, toeschrijft en aldus vermeldt:

„..HAN..... Barhauptiges Brustbild von vorn,
„mit Buch und Palmzweig.”

- R. „+ I..... RIA (In Daventria) kreuz, can-
„tonnirt von PAĠ * — Ein Obol (in der
„Sammlung d. H.) — (Durch Fehler des Zeich-
„ners sind die Reste der Umschrift nicht an
„die rechte Stelle gesetzt; sie stehen tiefer,
„so das gerade + IO noch Platz hat) —
„Auf diesen beiden, in oberen Stifte gepragte
„Münzen bemerkt man wieder den vorwar-
„tigen Kopf, dagegen die jetzt folgende, aus
„Utrecht, das seitwartigen Brustbild hat.”

De muntjes, in deze laatste regelen be-
doeld, zijn op dezelfde plaat XVII onder
n°. 368 en n°. 369 afgebeeld. De eerste,
ook aan Johannes van Nassau toegekend,
vertoont insgelijks binnen eenen geparelden
binnenrand een ongedekt hoofd, doch ver-
der zonder eenig bijwerk en heeft tot om-
schrift:

IOHES ELECTVS (Joh(ann)es electus.)

- K. Z. Ook binnen eenen geparelden binnenrand een
kruis, waarvan de armen uit het midden
breeder uitloopen, doch gespleten zijn en in

plaats van letters in twee der hoeken van het kruis een sterretje en in de andere twee een ringetje. Het omschrift luidt:

SVLLEII CIVITAS waarvoor de heer Grote twee verschillende lezingen opgeeft; als:
vllenh. civitass

of

assullen civit.

Onbeslist latende of daaruit de stad Vollenhove of Hasselt te lezen zij.

Het tweede muntje onder n°. 369, waarop de heer Grote (op de VZ.) ANNES (annes) vermeent te moeten lezen en dat hij wegens het daarop voorkomende gemijterd hoofd aan Johannes II van Zirik, opvolger van Johannes van Nassau, toekent, is zoo volkomen gelijk aan de deniers van bisschop Hendrik van Vian-den, den voorganger van laatstgenoemden bisschop, (waarvan onder meerderen ook de heer J. H. Balfort eene naauwkeurige afteekening gegeven heeft bij zijne vermelding van *eenige utrechtsche bisschoppelijke munten* enz. in het *tijdschrift voor Geschiedenis, Oudheden en Statistiek van Utrecht*, voor het jaar 1843, IX deel, tegenover blz. 253. n°. 7) en welke volkomen gelijkenis ook door Dr. Grote zelve erkend wordt, dat ik zeer zou twifelen of ook dit muntje niet aan genoemden *Hendrik* had moeten toegekend worden, hoe schijnbaar ook volgens de afteekening daarop ANNES te lezen zij. Die muntjes van bisschop Hendrik komen toch altijd in zulk een gebrekkigen toestand voor, dat de omschriften daarop

nimmer in derzelver geheel te lezen zijn, waardoor ook van Mieris een dergelijk muntje aan bisschop *Herebertus* of *Hermanus*, die ruim eene eeuw vroeger (dat is van 1138-1156, elkander opvolgden) dan meergemelde bisschop *Hendrik* in Utrecht gevestigd waren (zie v. Mieris, bischoplijke munten en zegelen, pl. 3, n^o. 1, blz. 153).^{*} Daar echter Dr. Grote dit muntje hier slechts bijbrengt tot een bewijs voor zijn gevoelen, dat de personen, op de munten voor Utrecht geslagen, *en profil*, daarentegen op die, welke te Deventer of in het Oversticht gemunt waren, *en face* werden voorgesteld, zoo doet het hier ter zake weinig af, aan wien der utrechtsche bisschoppen dit muntje wel bepaaldelijk moet toegekend worden. Keeren wij dus liever terug tot eene naauwkeurige beschouwing van de afbeelding van het muntje door den heer Grote gegeven, waarin zoo veel gelijkenis wordt gevonden met het hier boven omschrevene. — Wanneer die afbeelding getrouw is gebleven aan het oorspronkelijke stuk en daarbij geene andere afwijking heeft plaats gevonden dan alleen die, welke de heer Grote deed opmerken, dat het omschrift (hij bedoelde gewis dat der VZ.) iets lager had moeten gesteld zijn, zoodat er nog ruimte genoeg ware overgebleven, waarin + IO zou hebben kunnen staan, dan zou ik veeleer uit de eerste letter, welke die afbeelding ons van het omschrift geeft, de letter M dan H lezen. De afgeteekende figuur komt zeer wel overeen met die op het origineele muntje ter zelfder plaatse. De letter $\bar{\Lambda}$ is op de afbeelding duidelijk,

minder de figuur, waaruit meergenoemde heer N meent te lezen, het zoude ook zeer wel het onderdeel van de letter R (r) kunnen zijn, en wat de KZ. betreft, de afteekening geeft slechts P $\bar{\Lambda}$ * te lezen; de derde letter wordt er niet op gevonden, alleen de beschrijving derzelve stelt daarvoor eene O. Daar men nu, om tot juister kennis van het een of ander duister muntje uit de middeleeuwen te geraken — waarvan de munten wegens gebrek in vorm of stempel, dikwijls zoo veel te gissen overlaten — voorzeker als een der beste hulpmiddelen daartoe verscheidene van dezelfde soort met elkander moet vergelijken, om het gebrekkige bij de eene door het meer volledige bij de andere aan te vullen en alzoo een samenhangend geheel te verkrijgen, zoo is zulks ook in het bijzonder hier het geval met het originele stuk en de daaraan veel gelijkende afbeelding.

Op het originele stuk ontbreken op de VZ. de tweede en derde letter, die de afbeelding, wat de tweede letter betreft, geheel en de derde ten halve geeft; daarentegen heeft het originele stuk duidelijk eene M met een kruisje en eene S er voor, en als slotletters van het woord, VS. Deze letters nu achtervolgens geplaatst, gaven:

S^t. MA $\bar{\Lambda}$. . nUS. Men kan dus niet wel eene andere lezing daarvoor dan *St. Martinus* aannemen. De voorste letters, die op de afteekening ontbreken zijn geen + IO; ook de laatste letters, die dáár niet gevonden worden en blijken VS te zijn, kunnen niet de eindletters van den naam *Johannes* wezen.

De KZ. van het originele muntje heeft in de hoeken van het kruis duidelijk het woord PAX *. Er behoeft dus omtrent de derde letter van dit woord, waarvoor op de afteekening eene ledige plaats is, geen twijfel te bestaan of die plaats door eene O of X was gevuld geweest, ten minste de waarschijnlijkheid pleit voor de X, en terwijl van het omschrift op die zijde van het muntje slechts het middelste gedeelte van het woord Daventria is te lezen in de letters :

VĒINT....

zoo geeft de afteekening daarvan als het ware het begin en het einde in de gedeeltelijke en geheele letters I.....RIĀ.

Men mag dus wel voor zeker stellen, dat beide muntjes, de originele en die tot kopij gediend heeft voor de afteekening door Dr. Grote gegeven, denzelfden oorsprong hebben, en tevens dat zij, ofschoon zij geen naam noch afbeelding van eenen persoon, die den bisschop van lateren tijd aanduidt, maar desniettemin het kenmerk van bisdommelijke munten dragen, onder buitengewone omstandigheden zijn geslagen geweest, het zij ten gevolge van een bijzonder privilegie van een kapittel — van den afstand van het muntregt door den bisschop, dat tot zijne *regalia* behoorde, aan het kapittel — van langdurige afwezigheid of gevangenschap des bisschops of ongesteldheid van geest of ligchaam, waardoor hij verhinderd werd de regering zelf uit te oefenen — of van in den staat van ban te verkeerren of in dien van minderjarigheid met toe-

stemming des pausen verkozen — of eindelijk ten gevolge van het ledig staan des bisschoppelijken stoels, gedurende den tusschentijd van het overlijden van eenen bisschop en het in deszelfs plaats treden van zijnen opvolger. Uit al die vermelde omstandigheden werden dan de zoogenaamde kapittel — of in het laatste geval de sede vacante munten geboren ¹⁾.

Neemt men nu daarbij de type dezer muntjes in aanmerking, dan mag men ook tevens met grond veronderstellen, dat dergelijke omstandigheden moeten plaats gevonden hebben in of omtrent den tijd toen Johannes van Nassau bisschop van Utrecht was. Zij toch is gelijk aan de type, die Dr. Grote in afbeelding geeft van het straks vermelde muntje van gezegden bisschop voor Vollenhove of Hasselt, van de munten van Otto II en Reinald I, graven van Gelder, en van de denarien van Floris V, graaf van Holland, alle tijdgenooten van dien bisschop, als ook aan die der munten van zijnen voorganger in het bisschoppelijke bewind, Hendrik van Vianden, in het bijzonder aan die, welke op zijnen naam te Deventer geslagen

1) Men zie hierover „Die Capitels- und Sedesvacansmünzen und medaillen, enz. van Dr. K. F. Zepernich. (Einleitung, Seite 1-5.)

Van de hier opgenoemde gevallen geeft onder anderen, om slechts van de beide eerste als de zeldzaamste te gewagen, de schrijver voorbeelden op, als van een privilegie van het domkapittel van Mainz, om op eigen gezag munten te slaan (blz. 2), van eenen afstand door den bisschop van Halberstad aan het kapittel (blz. 2) en andere dergelijke afstanden, blz. 16, § 2, 17.

zijn, die ook in de hoeken van het daarop gestelde kruis het woord PAX * (misschien ook op sommigen PAO *) voeren ¹⁾ en dat er toenmaals zoodanige omstandigheden hebben plaats gevonden, leert ons de geschiedenis van het Stift van Utrecht en die des genoemden bisschops in het bijzonder, welke hem doet kennen als een dom — en voor de waardigheid, die hij bekleedde, allerongeschikst persoon, zoo zelfs, dat hij om die redenen nimmer de bevestiging van den paus als bisschop verkrijgen mogt. In den jare 1267 naauwelijks het bewind aanvaard hebbende, waartoe hij door de kapittelen van Utrecht verkozen was, werd hij door de Kennemers en Friezen, die Gijsbrecht van Aemstel aan hun hoofd hadden gesteld, daaruit gedreven en zag hij zich, onaangezien de verzochte en verleende hulp van Otto II, graaf van Gelre, genoodzaakt, om als balling uit zijne zetelstad, twee jaren te Deventer te vertoeven, tot dat hij haar met hulp van heer Sweer van Businghem in 1270 weder in bezit kreeg, de zich opgeworpen magistraten verdreef en andere in hunne plaatsen stelde. Niettemin bleef de woeling tegen zijn gezag en de vijandelijke aanvallen tegen zijne onderdanen, wier belangen hij schandelijk verwaarloosde, en die hij door het verpanden van sloten en vestingen,

1) Zie, wat deze laatste betreft, Mader, kritische Beytrage zur Münzkunde, Dl. 6, pl. 4, n°. 44. Lelewel, Numismatique du moyen-age. Pl. XX, n°. 7, en Grote, Blätter für Münzkunde, op de hier vroeger vermelde plaat n°. 365, 366 en 367.

door vroegere bisschoppen ter hunner beveiliging versterkt, aan die invallen te ligter had blootgesteld, aanhouden; zoodat acht jaren later de kapittelen van Utrecht het raadzaam oordeelden om op nieuw vreemde hulp daartegen in te roepen, zich met dat doel tot Floris V, graaf van Holland, wendende. Deze bevrijdde hen nu wel weder van dien overlast, maar toch kwam ook die bevrijding op nieuwe offers aan het Bisdom te staan. Nadat het eindelijk twintig jaren lang de jammerlijke gevolgen der zorgeloze regering van een onbekwaam opperhoofd had moeten verduren, wendden geestelijken en wereldlijken zich met hunne klagten over hem tot den paus, die daarop Johannes van Zirik in zijne plaats aanstelde en bevestigde, waarvan hij, hetzij gedwongen of vrijwillig, afstand deed ¹⁾.

Wel was achttien jaren vroeger, en toen ook reeds de type der munten van de hiervoren vermelde vorsten gelijk was aan die, waarvan hier sprake is, een

1) Zie de zoogenaamde Divisie Cronycke, Divisie XIX, Capittel VI en XVII, blz. 176 en tegenover blz. 181. Slichtenhorst, Geldersche geschiedenissen, blz. 99a. F. van Mieris, beschrijving der bisschoplijke munten en zegelen, blz. 184-187. Wagenaar, Vaderlandsche historie, Dl. 3, blz. 13-15. Kok, Vaderlandsch Woordenboek, artik. Deventer, Dl. XI, bl. 240 en artik. Jan van Nassau, Dl. XXI, blz. 161, 162. Bilderdijk, Geschiedenis des Vaderlands, Dl. 2, blz. 169—171 en 196. Van Lennep, de voornaamste geschiedenissen van Noord-Nederland enz. Stukje I, blz. 135 en Chronijck van Utrecht door J. F. van der Goude, medegedeeld door N. van der Monde, in het tijdschrift Utrecht, voorheen en thans, 2^e jaargang (1845) blz. 63-65.

evenzeer voor zijnen hoogen rang ongeschikt persoon den bisschopsstaf van Utrecht aanvertrouwd, aan Gozewijn van Aemstel, maar deze zag zich, wegens zijne onbekwaamheid al spoedig en wel binnen den tijd van twee jaren genoodzaakt, dien weder af te staan en te stellen in handen van bisschop Hendrik van Vianden ¹⁾, maar behalve dat bisschop Gozewijn de wijding des pausen schijnt ontvangen te hebben, zoodat hij munten met zijne beelden en de teekenen zijner waardigheid had kunnen slaan, was ook zijne regering te kort en te onvruchtbaar aan belangrijke gebeurtenissen om te kunnen veronderstellen, dat er redenen zouden hebben bestaan; waarom de kapittelen van zijn Stift op eigen gezag munten zouden geslagen hebben.

Het is dus meer dan waarschijnlijk, dat men het slaan dezer muntjes, in het voor Utrechts bisdom noodlottig tijdvak van de regering van Johannes van Nassau plaatsen moet, als rijk genoeg geweest zijnde aan voorvallen, die aanleiding konden geven, dat de kapittelen, zonder tusschenkomst van zijn gezag, het muntregt uitoefenden. Ook welligt mogelijk krachtens eenen door hem gedanen afstand van hetzelfde, zorgeloos als hij wordt voorgesteld te zijn geweest in alle regeringszaken; doch in het eerste geval zal zulks dan wel het meest waarschijnlijk geschied zijn in de

1) Van Mieris, beschr. der bissch. munten en zegelen, blz. 181. V. Lennep, de voornaamste gesch. van Noord-Nederl. Stukje I, blz. 129.

twee eerste jaren zijner regering, die hij uit zijnen zetel verdreven en verwijderd van de hoofdplaats van zijn gebied elders moest doorbrengen.

Het andere mede hiervoren vermelde muntje, waarop hij ELECTVS (verkozene) genoemd wordt, zal dus mogelijk in later tijd geslagen zijn, toen zijn gezag — ten minste in schijn — erkend werd. Het verdient ook opmerking, dat de daarop voorgestelde persoon geheel overeenkomstig de afbeelding is van dien op zijn zegel vertoond, in het bijzonder op zijn tegenzegel, hetwelk insgelijks een eenvoudig borstbeeld, zonder enig teeken van rang of waardigheid, voorstelt en beide tot omschrift alleen zijnen naam en titel dragen ¹⁾, terwijl daarentegen de *contrazegels* van zijne voorgangers Otto II en Hendrik de afbeelding en den naam van den heiligen Martijn, den patroon van de kerk van Utrecht, dragen. Evenzeer verdient het opmerking, dat het borstbeeld op het muntje, waarvan hier de oorsprong gezocht wordt, zoo geheel anders is, en ten eenenmale die zoo niets kenteekenende eenvoudigheid mist. Veeleer schijnt de persoon, die het zal moeten voorstellen, zoowel als op de tegenzegels van de bisschoppen Otto II en Hendrik eenen heilige te zijn, wegens de teekenen van vrede en verzoening, die het met zich draagt — later moge het blijken dat het boek in de linkerhand voor het evangelie te houden zij. Naar aanleiding

1) Zie van Mieris, *Beschr. der bissch. munten en zegelen v. Utrecht*, plaat IV, n^o. 5.

van die voorstelling zullen wij trachten eenig meerder licht over den oorsprong van dit muntje te verspreiden.

Te regt spreekt F. van Mieris van *Munt- en Zegelkunde* als twee wetenschappen die tot elkander in het naauwste verband staan, die hij beide, zelfs als ééne wetenschap schijnt te beschouwen, waar hij in zijne beschrijving der bisschoplijke munten en zegelen van Utrecht op blz. 150 zegt dat: „de kennis der bisschoplijke stamwapenen geheel dienstig is tot de Munt- of Zegelkunde,” en de heer C. Piot te Brussel heeft in het jongst verleden jaar in zijne *Etudes sur les types* ¹⁾, als eene nog onopgemerkte bijzonderheid aangetoond en door voorbeelden gestaafd van hoeveel belang de vergelijking van de munten met de zegelen is, om tot de juiste kennis van de eerste te geraken, wier type hij — vóór den tijd, dat die van vreemden slaafsch gevolgd werd, — als eene kopij der laatsten beschouwt.

Zoodanig eene vergelijking zal dan ook, zoo ik vertrouw, tot eenige niet onbelangrijke ontdekkingen ten opzichte van dit deventersch muntje leiden.

Op een der acht meer of minder geschonden en slechts van de zestien nog overgeblevene zegels, die aan de handvest waren gehecht, waarbij Utrechts bisschop Jan van Zierik op den 31 Januarij 1294 het dorp Gheyne (het Gein) tot eene vrije stad verhief ²⁾, vertoont zich een staand persoon met onge-

1) Zie *Revue de la Numismatique Belge*, T. IV, p. 1.

2) Zie *Tijdschrift voor Geschiedenis, Oudheden en Statistiek*

dekten hoofde, houdende in de rechterhand een palm-tak en in de linkerhand een boek, even zoo als het borstbeeld op het muntje geplaatst. Van het omschrift op het zegel is nog slechts heinRIC zichtbaar. Onder de medeondertekenaars en bezegelaars van deze handvest, behalve den bisschop, bevonden zich twee personen, die den naam van *Hendrik* droegen en wel onder de dekenen van de kerken van Utrecht, te weten Hendrik van St. Salvator¹⁾ en Hendrik van St. Maria. Dat dit zegel niet van Hendrik, deken van de St. Maria kerk zijn zal, duidt den daarop voorgestelden persoon genoegzaam aan, bovendien geeft diezelfde plaat, fig. 2, ook de afteekening van een fragment van een zegel, waarop een gekroond vrouwenhoofd en de letters ShVBE RT zich vertoonen, zoodat dit waarschijnlijk het zegel zal geweest zijn, dat tot de St. Maria kerk behoorde, te meer waarschijnlijk omdat men ook den naam van Hubrecht in die handveste als proost dier kerk en als medebezegelaar vermeld vindt, zoodat men als zeker stellen kan, dat het eerstvermelde zegel tot de kerk van St. Salvator behoorde.

van Utrecht, Dl. IX (jaar 1843) blz. 9-11, het bedoelde zegel aldaar op pl. 1, fig. 3 en de handvest zelf in F. van Mieris. Groot Charterboek, Dl. I, blz. 557.

1) Hendrik, genaamd Hendrik Posch, wordt als deken van St. Salvators kerk (ook Oud-Munster kerk geheeten, zie Utrecht voorheen en thans, tijdschrift voor het jaar 1845, blz. 104) reeds in den jare 1259 en later vermeld, hij stierf 10 November 1305. Aanhangel op de kerkelijke oudheden van Nederland, blz. 117, 118.

Wanneer men nu bij deze gelijkenis tusschen de personen op zegel en munt verbeeld, in aanmerking neemt, dat sommige geschiedschrijvers beweerd hebben, dat het kapittel van Deventer door Bernulphus (bischop van Utrecht van 1027—1054) uit kanoniken van St. Salvatorskerk, in de hoofdkerk aldaar, zoude zijn overgebracht en deze bewering al eens verwerpende als onbewezen ¹⁾, dat er dan toch bewijzen voorhanden zijn, dat reeds vóór den jare 1295 de kerk van St. Salvator te Utrecht met die van Deventer ééne kerk geweest is ²⁾, dan mag men ook wel voor meer dan waarschijnlijk aannemen, dat beide

1) Zie Oudheden en gestichten van het Bisdom van Deventer enz., uit het Latijn vertaald en met aantekeningen opgehelderd door H. v. R., blz. 111.

2) Zie als boven blz. 113. Er moet zeker toch al zeer vroeg eene nauwe betrekking tusschen de kanoniken van St. Salvatorskerk te Utrecht en de kerk van Deventer bestaan hebben, want Lebuinus — aan wien zij was toegewijd, wiens dood op 12 November 777 wordt gesteld — zelf, kanonik van St. Salvator geweest is, toen hij naar Utrecht, voor de Saksers die hem vervolgden, geweken was. Zie Overijsselsche almanak voor het jaar 1836, blz. 10. Volgens hetgeen de heer Eyck tot Zuylichem, in zijne *korte aantekeningen op de voornaamste kerken in Nederland* vermeldt, moet de St. Lebuinuskerk te Deventer, omtrent het midden der elfde eeuw gesticht zijn. (zie Utrecht voorheen en thans, tijdschrift voor 1845, blz. 111). Doch volgens den schrijver van de oudheden en gestichten van het bisdom Deventer (zie aldaar blz. 106) moet de kerk reeds vroeger bestaan hebben en was zij, na tweemaal afgebrand en beide reizen herbonwd te zijn, eens door Lebuinus zelf en eens door Ludgerus, pastoor dier kerk, door bisschop Bernulfus weder afgebroken en door eene nieuwe vervangen.

kerken en hare kapittelen ook eenerlei zegel gebruikt hebben en daaruit het besluit afleiden, dat de stempel van dit muntje daarvan eene navolging zal geweest zijn.

Indien nu daarop niet de naam van St. Martinus gelezen werd, dan zou men kunnen twifelen of het ook een kapittelmuntje ware, geslagen ten gevolge van afstand van muntregt door dezen of genen bisschop, of wel dat het slechts een kerkelijk muntje of presentie penning was, zoo als aan de kanoniken en prelaten van St. Salvator werd uitgedeeld voor het bijwonen van het koor in de getijden¹⁾, doch het is niet te veronderstellen, dat die naam zou zijn geplaatst op een geldstuk door of voor het kapittel van Deventer gemunt en dus slechts van plaatselijk belang, aangezien Lebuinus de beschermheilige of patroon dier stad was, zoo als die ook later als zoodanig op de deventersche munten voorkomt. Het is dus meer waarschijnlijk, dat die naam, zoo op zich zelve, als wegens de plaats, die hij op het muntje inneemt, waar anders die van den muntgeregtigden persoon voorkomt, — daarbij in aanmerking nemende, dat Deventer met tol en munte en andere inkomsten aan de kerk van St. Martinus te Utrecht, door Keizer Hendrik III bij giftbrief van den 23 Augustus 1046 was geschonken, toen Bernulphus aldaar bisschop was en ter voldoening aan zijne begeerte²⁾ — eene erkenning

1) Zie Oudheden en gestichten van het bisdom Deventer, bl. 116 en noot aldaar.

2) Zie F. van Mieris, groot charterboek, Dl. I, blz. 64.

aanduidt van de utrechtse kerk als muntgerechtigde en dat alzoo dit muntje is geslagen in een tijdvak, dat die kerk was verstoken van een opperhoofd, die hare geregtigheden uitoefende.

De gronden voor deze gissing voldoende geacht wordende, zoo kan dit muntje geenszins onder de eersten der hier genoemde muntsoorten gerangschikt worden, maar behoort eene plaats onder de *sede vacante* munten te bekleeden en om redenen vroeger vermeld als geslagen te zijn in die jaren, waarin bisschop Johannes van Nassau, niet door den paus gewijd en voortvlugtig uit zijne zetelstad zijnde de bisschoppelijke stoel te Utrecht *de facto* ledig stond.

Ten slotte nog iets over de beeldtenis op dit muntje.

Wij vermeenden daarin de afbeelding van eenen heilige te zien, niet als of de daarbij geplaatste naam van St. Martinus daarop toepasselijk zou zijn, want die wordt steeds voorgesteld als zijnen mantel met den hem om eene aalmoes vragenden man deelende, of wel, waar men de oppervlakte niet ruim genoeg achtte om daarop eene zoo uitvoerige voorstelling te plaatsen, gelijk op het contra zegel van Utrechts bisschop Hendrik, welligt ook op meerdere zegels en althans zeker op verschillende gouden en

De zoogenaamde Divisie Chronijke, Divisie 8, kapittel 4. F. van Mieris, beschrijving der bisschoplijke munten en zegelen, blz. 165.

kleine zilveren munten ¹⁾, als een gemijterd bisschop, zoo als hij zulks bij zijn leven was en verder zonder eenig bijwerk, maar naar aanleiding van de voorwerpen, waarmede die afbeelding is toegerust, een palmtak en een boek, want zoo werden toch gewoonlijk de apostelen, de heiligen, de geestelijke en wereldlijke vorsten op de oude munten met de aan hunne personen eigen attributen voorgesteld, die, wat de apostelen en heiligen betrof, ontleend waren aan de betrekking, waarin zij gedurende hun leven waren werkzaam geweest, aan hunne bijzondere hoedanigheden of bedrijven, waardoor zij boven anderen hadden uitgemunt of ook aan de werktuigen, waardoor zij den marteldood hadden ondergaan, en wat de geestelijke en wereldlijke vorsten betrof, aan de teekenen der waardigheid, die zij in hun leven bekleedden of hadden bekleed, somtijds ook zonder die; doch dan duidde den naam en titel, rondom de beeldtenis geplaatst, den voorgestelden persoon genoegzaam aan. Om niet al te wijdloopig te zijn, zullen wij ons van het bijbrengen van voorbeelden tot staving van hetgeen hier gezegd is, onthouden; de munt- en penningkundigen kunnen zich die bij menigte in gedachten voor oogen stellen.

Doch onder die vele voorstellingen bevindt zich geen, behalve deze, waaraan een palmtak en een boek is toegevoegd. Alleen nog die van *St. Vincentius*,

1) Zie van Mieris, beschrijving der bisschoplijke munten en zegelen, pl. IV, fig. 4.

doch deze was patroon van de stad Bern en stond in geen naauwere betrekking tot de steden of kerken van Utrecht of Deventer, dan andere heiligen. Ook wel *St. Stephanus*, maar behalve dat die evenmin in bijzondere betrekking tot gezegde steden of kerken stond, zoo droeg ook het boek in zijne hand een last van steenen, het zinnebeeld van den geweldigen dood hem aangedaan, en zoo vele andere heiligen, als een boek met zich dragende, waren voorgesteld, zoo droeg hunne andere hand, indien die niet ledig was, een geheel ander *symbool*. Alzoo doet dan ook deze voorstelling aan eenen gansch anderen heiligen denken en wel het eerste aan *St. Lebuinus*, den patroon der stad en der daarin gevestigde kerk, alwaar het muntje geslagen is, en daarbij in aanmerking genomen den aard van zijne vreedzame zending, zonder met meer dan priesterlijk gezag bekleed te zijn, om langs de boorden van den IJssel het evangelie te verkondigen, zelfs misschien zijn naam — zoo deze daaruit ontleende gevolgtrekking niet als al te ver gezocht mogt worden aangemerkt en ook welligt zeer terecht — die oorspronkelijk *lieve vriend* zou geweest zijn ¹⁾; daarbij, dat geen geweldige dood zijn uiteinde eene bijzondere belangstelling had bijgezet om er teekenen

1) „Zijn oorspronkelijke naam luidde: *Liefwijn* of *Liafwijn*, „hetwelk *lieve vriend* beteekent, op welke beteekenis bij Huc- „baldus geene zoete toespelingen naar den smaak van die tijden „ontbreken. Dezen naam werd met eenen latijnschen vorm in „dien van *Lebuinus* veranderd.” Overijsselsche almanak voor oudheid en letteren, 1846, blz. 3.

te zijner onderscheiding aan te ontleenen, dan zal men bevinden, dat de zinnebeelden van vrede en van het woord des evangelies aan zijne beeldtenis zeer eigenaardig waren toegevoegd; of wil men liever in dezen palmtak het zinnebeeld van heiligverklaring zien, waartoe hij ook somtijds werd gebezigd ¹⁾, dan zou hij ook in dat geval hier te regt eene plaats bekleeden.

Het gevoelen, dat deze persoon Lebuinus moet voorstellen, wordt nog versterkt door zijne afbeelding op de munten van Deventer van later tijd, waarop hij wordt voorgesteld met ongedekten hoofde, door eenen heiligen krans omgeven, houdende in de linkerhand een boek en in de rechterhand een kruis-staf, waarvan eene kleine vaan wappert, als ware het eene vredevaan, dus evenzeer het zinnebeeld van vrede, hoedanig eene vaan men slechts geplaatst vindt achter het lam, voorstellende het *Lam Gods*, op de gouden munten, schapen of lammeren geheeten, terwijl zij aan de kruisstaven, in handen van andere heilige personen, welke op de munten voorkomen, niet gezien wordt. Ook heeft het boek in zijne hand gewis eene hoogere beteekenis dan dat, hetwelk men in de handen van andere heiligen ziet; bij allen zal het wel in zoo verre hetzelfde boek, het evangelie,

1) Zie geschied- en penningkundige aanmerkingen, naar aanleiding van eenige hier te lande gevondene munten, door S. H. van der Noorda te Dordrecht, in het Tijdschrift voor algemeene munt- en penningkunde, uitgegeven door P. van der Chijs, Dl. 2, blz. 261, noot 1.

aanduiden; maar, volgens overleveringen, had Lebuinus met eigen hand een afschrift van de vier evangelieboeken vervaardigd, en het zij dan waar of verducht dat hij zelf zulks gedaan heeft, zeker is het, dat een zoodanig afschrift daarvoor gehouden werd en in rijken tooi gehuld, weleer bij de beëdiging der bisschoppen van Utrecht diende — geen wonder dus, dat men velen hunner op munt en zegelen met een open boek somtijds met de woorden PAX of PAXVO (vrede of vrede zij ulieden) daarin leesbaar in hunne hand ziet voorgesteld — en dat zelfs nog in den jare 1556 de graaf van Aremberg, als stadhouder van Philips II, daarop den eed deed, toen hij als landsheer van Overijssel werd gehuldigd 1).

Dat men in later tijd, in 1618, goedgevonden heeft om St. Lebuinus als een bisschop voor te stellen met mijter en kromstaf, zoo als op de deventersche achtstuiverstukken in dat jaar geslagen, doet niets ter zake; in het toen hervormde Deventer had men wellicht met den eerbied voor haren beschermheilige ook het denkbeeld, om hem zijner waardig voor te stellen, verloren. Men heeft bij dien muntslag slechts den stempel der Groninger achtstuiversstukken gevolgd en om de kopij van den daarop voorgestelden *St. Martinus*, eenvoudig weg *St. Lebuinus* geplaatst.

Als eene bijdrage ten opzichte van de waarde van

1) Zie Overijsselsche almanak voor oudheid en letteren, 1836, blz. 17, en Slichtenhorst, geldersche geschiedenissen, blz. 490.

dit muntje ¹⁾ in den tijd, waarin het vermoedelijk zal geslagen zijn, waaruit tevens de matigheid der geestelijke heeren of van den prijs van den wijn in die dagen blijken mag, dient het volgende uittreksel uit de vernieuwing eener overeenkomst tusschen de „Proosten, Dekens en Kapittels van *St. Salvators* kerk te Utrecht en van de kerk te Deventer onder het Stift van Utrecht behoorende. Gedaan en gegeeve in 'tjaar des Heere MCCXCV, s' daags voor O. L. vrouwe Lichtmisse.”

„Voorts tot onderhouding van wederzijdsche kennis en tot een aangename vertroosting, hebben wij gevonden den leevenden Broederen te beveelen, als er een kannonnik van *St. Salvators* kerk te Deventer mogt koomen; dat hij zich aldaar in zijne kanonnikskleedinge ten koore zal vertoonen: en op denzelfden dag, als hij zich aldus vertoont zal hebben, zal hem tot erkentnisse van de Broederschap gegeeven worden een wittebrood, met een tarwen brood, en acht denieren voor den wijn. Insgelijks zoo dikwijls als een kannonnik van Deventer in *St. Salvators* kerk te Utrecht koomt, zal hij zich insgelijks in zijn kanonnikskleed vertoonen: en op denzelfden dag, als hij zich aldus vertoont zal hebben, zal men hem moeten geeven en ook inderdaad geeven een wittebrood, een tarwen brood, vier stoopen bier, met vier denieren voor den wijn. Dan de Proosten en De-

1) Waarde der deniers 10 cent. Zie Geschiedk. overzicht van den koophandel der Friezen, door Mr. J. Dirks, bl. 89 in de noot.

„kens moeten al het bovenstaande dubbeld hebben.
 „Ook zullen de dagelijksche koorgelden, indien ze op
 „den zelfden dag en ure worden uytgedeelt, weder-
 „zijds aan de gemelde kannonniken en Prelaaten,
 „indien ze in het koor tegenwoordig zijn, toegedeelt
 „worden” 1).

Amsterdam, Aug. 1849.

O. KEER.

Naschrift. Na dat het bovenstaande geschreven was, is het gebleken uit drie muntjes, gelijk aan de vermelde, doch duidelijker in de omschriften, dat dezen met de veronderstelde lezing *S. Martinus en Daventria* juist overeen kwamen.

Die muntjes, thans in het bezit van den Hoog Edel Gestrengen Heer *A. J. B. de Roye van Wichem* te *Nijmegen*, waren eenen korten tijd vroeger aldaar en in de nabijheid dier stad gevonden. De voorkomende welwillendheid, waarmede zijn Hoog Edel Gestrenge die ter bezigtiging en vergelijking overzond, zij hierbij dankbaar erkend.

1) Oudheden en gestichten van het Bisdom van Deventer, blz. 115.

KRONIJK
VAN HET S. NIKOLAAS-KLOOSTER
TE UTRECHT.

In de bekende *kerkelijke historie en Outheden der zeven vereenigde provinciën* (uitgave in fol., 2^e deel, blz. 78-81) worden eenige bijzonderheden over de parochiekerk van S. Nikolaas te Utrecht gevonden. Even zoo in de *Historia episcopatum foederati Belgii utpote metropolitani ultrajectini, Antverpiae, 1755, 1^e deel, blz. 91* volgg. Op blz. 93 van dit laatste werk vindt men bovendien eene soort van kronijk afgedrukt, uit een beschreven perkamenten boekje getrokken.

Een dergelijk boekje wordt in de handschriftenverzameling der bibliotheek van Utrechts hoogeschool aangetroffen, en bij de weinige en hoogst onvolkomen berigten, welke ons van S. Nikolaas-kerk en klooster zijn overgebleven, meenen wij dat utrechtsche handschrift hier te moeten opnemen. Immers hoezeer het duidelijk is, dat de beide hss. denzelfden oorsprong hebben, is het utrechtsche vollediger en in de uitgave

der *Historia episcopatum* ontbreekt veel, dat gewis niet zonder belang voor eene juistere kennis der 14^e en 15^e eeuw is. Of het opzettelijk geschied zij, dan wel of het daar gebruikte hs. enkel het medegedeelde bevatte, kan niet uitgemaakt worden. Het laatste is welligt minder waarschijnlijk dan het eerste; de schrijvende zuster toch laat zich tamelijk vrij over een paar utrechtsche bisschoppen en over de geestelijken van haren tijd uit, hoe beknopt en voorzigtig hare aantekeningen ook mogen wezen. En geen wonder dat zij eenigzins verstoord was; dat onafgebroken twisten over het bezit van den utrechtschen stoel kwam altijd op geld te staan en de kloosterlingen konden dit volgens haar zeggen niet wel missen. Ook kan haar eerbied voor Mr. Geert, van Deventer, wiens kerkelijke regtzinnigheid door sommigen zeer verdacht werd, vroeger voor de afschrijvers van het hs. der *Historia episcopatum* of later voor de uitgevers, eene reden geweest zijn om eenige gedeelten, die meer bepaald de geestelijkheid raakten, achter te houden.

Het utrechtsche hs., ons op gunstige voordragt van den heer Bibliothecaris door heeren Curatoren der hoogeschool ten gebruike afgestaan, is een boekje in klein 8^o, en komt op den *Catalogus manuscriptorum* der bibliotheek, onder de rubriek *Scriptores historici mediæ ævi* n^o. 13 voor; het bestaat uit 26 perkamenten blaadjes, elke bladzijde heeft 23 regels, het schrift is duidelijk en net en uit de laatste helft der 15^e eeuw. Het heeft geen buitengewone versieringen; alleen de letter O, waarmede het kronijkje begint, is tamelijk

fraai uitgewerkt. Overigens levert het voor de palaeographie niets bijzonders op. Wij meenen het voor het oorspronkelijke, in het klooster zelve gemaakt, te mogen aanzien, niet alleen om het gelijktijdig opschrift op den perkamenten omslag van het boekje: *Hier vintmen hoe dat onse convent ierst begonnen is*, en om de latere bijvoegingen, maar ook omdat hier en daar onder het schrijven eenige ruimte gelaten werd, om naderhand in te vullen wat bij het opstellen niet met zekerheid bekend was, b. v. de dagtekening van den brief van 1394, blz. 75, de namen van twee kloostermoeders, blz. 78, enz. Het hs. der *Historia episcopatum* heeft evenwel eenige weinige kerkelijke bijzonderheden, die in het onze niet voorkomen.

Uit den inhoud blijkt het, dat eene kloosterzuster het boekje maakte en wel in de verwachting dat deze aantekeningen na haren dood zouden worden vervolgd. Dit is dan ook, ofschoon zeer onvolledig en oppervlakkig, geschied. De laatste bladzijden zijn blijkbaar van eene jongere hand, maar wel niet later dan in 1500 geschreven.

*Hier in machmen vinden dat begin ende oersprong
ende voertganc onses conventes ende hier selmen
voert in scriven, dat nacommende is van den
ghenen die dan leven.*

Om te weten hoe ende in wat tijden dat convent ende cloester van Sinter Claes begonnen is, so is te

weten, dat int jaer ons Heren, doe men screef M. ccc ende xxxvij, was een guet eerber priester, ende hiete her Henric van der Stove, die gaff om Godes wil een huys ende hoffstede, clayn, als sestehalf roede lanc ende nau iij roeden breed, aen Sinter Claes kerckhoff, streckende ter twyestraect wert, om guetwillighe mageden daer in te herbergen ende Gode te dienen, als dat die brieff uitwiset, besegelt mit der stat zegel, welke brieff besloten is inder stat kist, daer wi die die copy van hebben ende oec hier voir staet 1). Ende aldus sijn daer vergadert guede maechden, die God dienden ende den armen behulpeliken waren ende den zieken dienden, oetmoedeliken sonder uutwendige besittingen van tijtliken guede. Ende dese stede heeft dan aldus die stat gheschicket tot een gheestelike stede ewelike te bliven ende nimmermeer in werliken 2) handen mogen te comen, dat gheen ander conventen en hebben die na ghecomen sint 3). Dese guede susteren saten lange jaren ende en wisten niet 4) in tijtliken guede in hoer stede te vermeerren, noch oec in personen aen te nemen, om wat sake en weten wi niet sekens off te scriven.

1) De eigen hand van het hs., naar het schijnt, voegde in later tijd op den rand der bladzijde hierbij: *ende oec hier voir staet*. De bedoelde brief is afgeschreven op een van de vier perkamenten blaadjes, die vóór in het boekje gebonden zijn. Daar hij echter vrij naauwkeurig in de *Historia episcopatum*, pag. 93, gedrukt is, behoeft hij hier niet te worden ingelascht.

2) wereldlijke.

3) zijn.

4) namen niet toe. *konden niet*

Daer nae int jaer ons heren M. ccc ende xciiij, op Sinte Gertrudendach, heeft die eerber raet der stat van Utrecht om zeker zaken gheschicket van des raets wegen, die eerberen her Herman van Wulven, ridder, ende Derick Willems soen, om een toesien te hebben op dese stede ende personen. Dese twee guede mannen hebben aldus mit groter neernsticheyt in desse stede gheschicket een ander manier van susteren, dan daer duslang gheweset hadden, ende hebben hem gheordiniert guede ordinancien ende hebben si ghesat in een ghemeen leven, sonder eygenschap nochtant sonder oerden ghehoersamlick te leven, mer gheen broet te bidden, mer te leven van horen handen ende van dat sy daer in brochten, ende mit veel ander punten als die cedel dat uutwiset, bezegelt mit horen zegelen, der wi off hebben een copie in onser kist, mer die principael brieff is in der stat kist besloten ende die copie staet hier voer¹⁾.

Tot dien tiden was een groet clerck, gheboren te Deventer, die hiet meyster Gherijt die grote, rijk van patrimony ende van veel provenen. In desen sant God sinen gheest ende hy wert volcomeliken bekiert, ende liet al sine provenen, en al sijn ander goet schicte hy om Godes wil te gheven, ende ginck in verworpenen clederen oetmoedeliken ende predicte

1) Op de later in het hs. bijgeschreven woorden: *besloten*, enz. is toepasselijk, wat in de eerste aantekening gezegd werd. Het woord *besloten* is ouder dan het overige, dat bij eene latere revisie er bijgevoegd is. De brief, t. a. pl. in de *Historia episcopatum* uitgegeven, heeft daar bij vergissing het jaartal 1390.

vuerichlike dat woert Godes in allen steden des lants, meesteliken in den Stichte van Utrecht. Ende want hijt mit sinen werken bewijsde dat hy mitten woerden leerde, gaff [God] hem groete gracy in veel ontellike volke te bekieren. Alsoe dat hy bider goe-dertirenheit ons heren een oerspronck hevet gheweset al der devocien ende der gheistelicheit van desen lande. Want by hem sint ghestichtet vele regulier cloesteren van mannen ende vrouwen, daer Wyndesim dat ierste van is; vele cloesteren van der derde oerden van penitencien sint Francisci, van mannen ende vrouwen, van welker datter sommigen reguliers en regularissen sijn gheworden. Vele anderen van sinen discipulen sint ghebleven beide mannen ende vrouwen in een simplen staet sonder eenige oerden, nochtant Gode dienende in sonderlingen gueden leven. Uut welken husen, ende sonderlinge als van mannen, groete vrucht der gheistelicheit comet, als van clerken te bekieren ende die ten cloesteren te senden, als meesteliken te Deventer ende Zwol ende ander steden. Behalven dit sint vele cloesteren ghereformiert, die nu ter tijt Gode dienen in gueder devocien. Vele ander guede werlike lude sint oec bekiert, blivende in hoeren husen Gode te dienen.

In dien tiden was een guet priester tUtrecht, die her Warmbout hieten, een cappellaen te buerkerck, dye aerbeide dat volck te bekieren tot enen gueden leven ende sonderlynge mageden te bekieren ende te vergaderen. Alsoo dat hi een deel mageden vergaderde achter sinte Barbaren gasthuys, die naemals, om last

dye men hem daer dede, van daer ghescheiden sint mit horen biechtvader her Warmbout voerghenoemt, die nu bi hem sat ende hadde die cappellaenschap overgegeven, ende hebben begrepen een steed inder Node 1), dat nu hiet tot sinte Cecilien, noch in een simpel leven sonder oerde Gode dienende in alre heilicheit. Daer nae was een guet man die hiete Abraham Dolen, wonende onder die smeden; dese vergaderde oec een deel mageden, die nu sinte Augustinus regel aenghenomen hebben. Daer nae sint oec magheden tot onser Vrouwen biden wingaert, tot sunte Agnieten ende te Bethleem.

Als wi aldus vergadert waren als voerseyt is ende ons die stat van Utrecht twe mannen voer ghenoemt gheset hadden, ende ons guede insettinghe vredeliken te leven gheset hadden, doe ontbrac ons noch guede insettinge gheesteliken te leven. Soe hebben wi ons volkomeliken overgegeven onder her Warmbout ende onder die moeder van sint Cecilien, horen raet in allen te volgen. Des ghelikes hebben oec die ander conventen gedaen. Alsoe dat wi al in eenre mynnen stonden. Ende die tot sinte Cecilien biechtvader was, die was over al, ende dit duerde lange jaren oec nae her Warmbouts doet. Ende wy namen een moeder van Abraham Dolens, geheiten ten elff dusent maechden, Ghijsberta, een heilige devote maget. Dese tymmerde bi horen tiden een guet stenen huys, een reventer, ende boven een dormpter 2), dat nu ghebroken is.

1) plaats aan de Neude, nu 's Rijks Munt te Utrecht.

2) eet- en slaapvertrek.

Dese vergaderde allenken meer ende meer maechden om Gode te dienen in groeter barnender mynnen 1).

Doe men daer nae screeff M. ccc. ende xcix, doe namen die susteren van sinte Cecilien die derde oerde van penitencien sint Francisci ende worden mede besloten. Ende daer naest op den selven dach namen die susteren ten elf dusent mageden ende onse susteren die selve oerde oec aen, ende men plach ons altesamen te cleden ende te professyen tot sinte Cecilien, nochtant een yegelic op sijn eygen convent 2). Ende als ons dus Ghijsbert moeder geregiert [hadde] omtrent vij jaer, soe starf sy zalichliken inden Heer, doemen screef M cccc ende iij, op sinte Barnabas avent. Daer nae koren onse susteren, die een moeder naden anderen, tot tweent toe; die eerste hiete Syborch ende wert ofgeset en die ander Ghijsbert ende die sterff. Dese twe moeders regierden omtrent iij jaer ende [Syborch] worde offgheset om dat convent gheen groter voortganc en had al was si anders doechdeliken ende devoet.

1) brandende liefde.

2) Van daar ongetwijfeld de aantekening, die orde rakende, welke tegenover de eerste bladzijde in ons hs. gevonden wordt en aldus luidt:

Int jaer ons heren M cc xxi is begonnen die derde oerde van penitencien sancti Francisci, bij autoriteyt ende macht des eerberen biscops van Ostyen, op dye tijt legaet des paeus Honorius, overmits dat hy macht des paeus hadt. Ende doe dese legaet voirsz. was paeus geheeten Gregorius dye negende, heeft dese selve oerde approbiert ende seker privilegien gegeven als dye bulle dat uitwiset. Ende daer nae hevet dye paeus Nicolaus die vierde dese selve oerde gheconfirmiert, int jaer ons heren M cc LXXXVI, op die xv kalenden van September.

Tot tien tiden waren onse susteren in grote aermoeden; want daer en was niet meer steden ende ruyms, dan daert op ghesticht was ende dat Ghijsbert onse ierste moeder een luttel als licht anderhalve roede breed ende sestehalf lang aen ghecoft hadde. Alsoe dat her Warmbout mit her Gherit van Bronkhorst, canonic te Oudemunster, een behulper gueder maechden ende andere guede mannen quamen om die susteren te spreken, om te scheiden ende te versinden ¹⁾. Doe spraken sy uut vuericheit ende barnender mynne die sy tot Gode ende tot malcanderen hadden, dat sy liever alle armoede liden wouden dan te scheiden. Aldus wert hem consentiert te bliven.

Doe saghen sy om een ander ministra ende moeder, ende koren uutten vorseiden convent van den elf dusedent mageden, daer Ghijsbert moeder voirsz. oec uut was, een gheheiten Nanne, Johans dochter van Ackoyen, welker, al was sy jonck van jaren, sy was rijp van seden, vuerich tot Gode ende scherp voer disciplijn; dit gheschieden int jaer ons Heren doe men screef M cccc ende vij. Ende doe sy ontfangen had dat regiment soe gaff oer ²⁾ Got grote gracy in tijtliken ende gheesteliken voertganc en in vermeringhe der personen. Want sy timmerde int ierste een guet schoen huys, daer wy noch in spinnen ende boven een dormpter is, alst ogesinliken is. Daer nae kocht sy aen die noertzijt deses [een] huys mit stroe ghelect, dat noch een deel staet. Daer nae aen die

1) uit een en naar elders te gaan.

2) haar.

suyt zift een deel cameran, daer wy nu mishoren. Daer nae coft sy een huys in die stege, dat lanc een reventer ende nu die koken is. Ende voert meer over die straet veel ruyms ende aen onse sijt oec noch meer, als men noch sien mach, daer Got inder ewicheit van ghebenedijt ende ghelovet moet wesen dijt verleent hevet.

Na dien dat her Warmbout lange ghearbeit had mit prediken, mit leren, mit vele maechden te bekieren ende allen gueden een onderstant ¹⁾ te wesen, niet alleen bynnen Utrecht, mer oec buten, als over IJssel ende in Hollant, soe halde hem Got in vreden int jaer ons Heren M cccc ende xij op sinte Barnabas avent. Na hem koren die susteren tot sinte Cici lien enen, geheiten Meister Jan Galencoep, doctor inder gotheit, die regierde vierdehalf jaer ende toech int consilium van Constans. Nae desen koren sy her Johan, van Vredendael, die regierde derdehalf jaer. Nae desen regierde her Jan van den Berge, iij jaer luttel min, die naemaels regierde die susteren by den wijngaert, den wy alre lest hielden ende begroven. Heir nae maecte men een clerchuys, die den susteren een onderstant wesen souden, mit enen rectoer, als her Hermen ter Maet, die der susteren biecht hoerde. Van welken sy oec scheiden, die sijn leven eynde mitten susteren totten elfdusent maechden. Dese vier gaven sy al oerlof by haren leven. Na welken dat sy coren her Herman die Vroede die

1) steun.

by hem sterff en dese hoerde alleen die susteren van sinte Cecilien. Mer wy biechten tot enen gueden man, her Derik van Vredendael, die woende bi den susteren van sinte Agnieten ende hulpen den susteren sine cost te betalen. Ende lange tijt gingen wi te kerken in sinter Claes kerck, op enen solre, ende ontfengen dat heilige sacrament daer van onsen cureyten.

Tot dien tiden was een leesmeester te Gronyngen, geheiten Matheus Grabouw, een benider als guets ¹⁾, ende makede een boeck op die broederen ende susteren van onser oerden, ende wert mit recht aengesproken, niet alleen hier, mer nae dat hijt hier verloren had, in dat heilige concilium van Constans alsoe verwonnen wert, had hijt niet al wederroepen, nae dat hy lanc inden kerker gelegen had, men soud hem gebrant hebben; mer doe hijt wederroepen had wert hy ghesant over meer ²⁾ nimmer weder te lande te comen.

Daer nae ghevielt, dat her Johan van den Berghe scheiden soude van den susteren biden wingaert, ende her Deric van Wael, die de susteren ten xi^m maechden regierde, mitter moeder, schickedent dat wy desen gueden man, her Johan, namen tot eenen biechtvader ende scheiden van her Deric van sinte Agnieten int jaer ons heren M cccc ende xxxvij, ende setten hem in een arm huysken aen den kerkhoff, dat ons cofte Andries Peters soen, die ons lange regierde in groter vreedsamheit ende eendrachticheit, tot in sijnre outhet.

1) alles goeds.

2) over zee. (Jerusalem?)

Noch en hebben wi ghene scheydinge van onsen cureyten, daerom aerbeiden onse vrienden, dat wy verkrigen mochten enige privilegien. Doe verkregen wi van her Wenmaer van Huyswerden ende her Johan Ram, cureyten der prochien van sinter Claes, dat wi kiesien mochten een biechtvader, ende een ghewijt autaeer hebben, en dat heilige sacrament by ons te hebben, ende dat wi dat heyliche sacrament van onsen eygenen biechtvader mochten ontfangen, ende voertaen doen mochten als die brieve dat begrijpen, die daer van ghemaket sint, die wi hebben. Ende hier voer sijn wy hem schuldich jaerlix te geven enen ouden schilt tot tweek terminen. Dit geschiede int jaer ons Heren M cccc xxij, in die maent October.

In dit selve jaer verkregen wi by der ghenaden Gots van biscop Frederick van Blanckenheim, dat wy besloten mochten werden, mit ander seker privilegien van den selven cureyten, gheconfirmiert van den selven biscop, dat mit alre eerwerdicheit ende devotien in manieren nabescreven toeginc aldus. Want die susteren van sinte Agnieten ende wi ghelijc verwerwen hadden in enen brieff dese selve privilegien, soe worden wi gelijc besloten in sinter Claes kerk. Ende die men besluten soude die worden mitter processien eerliken gehaelt ende te huys ghebrocht in tegenwordicheit zeer veel volcks. Dat officium der beslutynghe dede her Tydeman Braem ende meister Johan Galecoop, doctoer inder gotheit, van beveel des biscops op dese tijt. Mer naemaels gaff hy die

macht onsen biechtvader, durende ewelike voert aen. Aldus soe worden wi ierst besloten. Naemaels sijn wi al besloten in onser cappellen.

Dese privilegien der beslutinge ende der anderen hebben wi verkregen by tiden Nannen onser ministra, eer wi kregen her Johan van den Berghe onsen vader. Mer daer nae bi hoer beyder tiden hebben ons ghegont her Johan Ram ende meyster Aernt Elijss., cureyten, dat wy mochten doen wyen onse cappelle die noch onghewyet was. Dat gheschiede van biscop Johan van Corkangen int jaer ons heeren M cccc.... (1448?) sinte Stevens dach, by consente biscop Roloff van Diephout.

Het gheschyede bi des selven biscop Roloffs tiden, dat die zijs op die borgers wart gheleyt, om last dat dat die stat had. Alsoe dattet die ecclesie van Utrecht mede over gaff ¹⁾ desen zijs te geven tot een deel jaren toe. Doe waren sommigen die niet goet ghees-

1) zich liet welgevallen. Het besluit van den stedelijken raad, deze belasting aangaande, is achter ons hs. afgeschreven. Men vindt het ook bij Burman, Utr. Jaarb. 2, 53. Onze afschrijver voegde er het volgende bij:

„Dit naebescreven is die taxie der conventen ponden, die sy geven voir hair zijs, gescreven uit een camelaers boeck ende jairlix noch alle camelaers hoir rekeninge nae maken tot dese nae gescreven taxie. Cecilien C ss . Brandoly vicientnuegentich ss . Agneten LXX ss . Nicolai LXX ss . Bethleem LXXXiiij ss . Jerusalem LX ss . Belopende dese ss maer cccc ende LXXvij ss , dat is xxiiij ss noch min van v^c . ss ende hiermede passirt hoir rekeninge.”

Uit deze opgaven kan het vermogen der conventen, in verhouding tot elkander, eenigzins worden opgemaakt.

telics en waren, ende quelden ons ende al die andere husen desen zijs te geven, dat wi langen tijt weder stonden mit groter bangheit. Mer ten lesten soe en hebben wijs niet over gegeven, mer sy nemen een deel ponden van onsen lijfrenthen, die wi hebben aen der stat, ende die gheven wy noch. Mer ons wart op die tijt gelovet, dat wy vry souden wesen, als die kercke van Utrecht vry waer. Dit gheschiede int jaer ons Heren M cccc ende xliij.

Daer nae, int jaer ons Heren M cccc ende xlvij, worden alle die susteren bynnen Utrecht gheschattet, omdat sy buten des raets consent husynge ende hoffsteden aengecofft hadden. Ende die raet gaf hem brieven ende vestichden hem dat sy doe hadden, ende gaven hem sommigen wat meer te copen, bi zeker bepalinge. Ende die conventen gaven weder brieven daer en boven buten des raets consent niet meer te copen. Mer onse lieve Heer verwecte gueder mannen herten, als sonderlinge Aernts van Amerongen ende Henric Jacobs soen, dat men ons om onser armoeden te vreden liet.

Dese twe lasten gheschyeden onlang ¹⁾ die een nae den anderen ende waren zwaer te dragen. Mer boven alle lasten ginge die last die daer te voren [was], die lange duerde, die was tusschen biscop Zweder van Culenborch, die geconfirmiert was van den paeus en bynnen Utrecht eerliken ontfangen was, ende tusschen Roloff van Diephout, postulacet van Utrecht, alsoe dan

1) niet lang.

want die paeus den ban liet leggen op die gheen die biscop Zweder verdreven hadden ende niet gehoersamen waren. Hier om en was niet alleen hier druck, want wy van dage te dage zorgeden datmen ons al heel verdriven zoude; mer alre meest over IJssel, daer men by nae alle die gheestelike luden verdreef ende veel werlike die den paeus gehoersaem wouden wesen. Ende dit duerde lange tijt, dat sy buten waren ellendelike tot dier tijt toe, dat die paeus Eugenius sonde biscop Johan, dien hy macht hadde gegeven te absolviren ende den ban neder te leggen. Ende aldus quamen die gheestelike lude een yegelic weder in sijn cloester, nyet sonder grote schade van tijtliken en gheesteliken guede. Bynnen dier tijt onse susteren, die storven, brochten wy by nacht tot sinte Cecilien om te begraven. Dit weder comen gheschiede int jaer ons Heren M cccc ende xxxij.

Nae langen jaren hier nae soe hadden wy seer groet verdriet van onser keuken ¹⁾, want sy snode ²⁾ ende out was ende boven al sorchlick om brant, soe lieten onse vader her Johan ende onse moeder Nanne in horen lesten tiden tymmeren een guet sterck huys, dat nu onse reventer hiet, dat sy beyde by horen tiden onder dack brochten mit groter vlyten ende nyet sonder druck, want sommige zusteren, der luttel was, hem hier in contrary waren, die hem nochtans hier in bystant gedaen souden hebben. Ende dese selven waren hem contrary, dat sy den hoff over die

1) keuken.

2) armelijk, in slechten staat.

stege wyen soude, dat onse susteren daer in gaen sou- den. Dese en deser ghelike heeft onse moeder Nanne by der goedertierenheit Godes ons veel guets gedaen, ierst alleen ende namaels met her Johan. Alsoe dat dit convent by hem beyden in gheesteliken ende tijtlicken dingen zeer op gecomen is.

Nu wil Got dese twe sine lieve vriende halen ende ghelike als sy malcanderen in den leven lieff hebben gehadt, soe en heeft sy Got niet verre inder doet doen scheyden. Nae dien dan dat dese guede oude vader, her Johan, van sinen kintschen daegen Gode ghedient had, dat hij scheen een ander Johan Euan- gelist te wesen. Want sy beyde dat woert der minnen altoes inder herten ende inden mont droegen. Dese guede man, her Johan, was vol doechden, die minne Godes brant in hem, uut welker dat hy nimmer le- dich en was in waken, in vasten ende in ghebede. Uut deser mynnen en liet hy niemant by na voerby gaen, hy en vermaende hem; ja opter straten lude die hy niet en kende. Ende niet alleen ghemeen lude, mer oec die rijken, gheesteliken en waerliken, na dien dat hem Got gaff. Alsoe dat vele lude noch nae sijne doet weten van hem te seggen. Ende dit plach [hy] ghemeenlics te seggen: „Denct guet, spreect guet, doet guet, soe sydi guet.” Ende al was dat hy en yegelic vermaende, nyement en was hi lastelic noch- tant, mer en yegelic was hy zuet en zacht toespre- kelic en goedertieren, bequaem ende zedich in alre be- quaemheit. Alsoe dattet anders niet en scheen dan en heylich Godes. Boven al was hy een spiegel alre

cuytheit in alre behoetheit wanderende. Also al was dat hi geregiert hadde soe lange tijt soe groten prochy ende kerspelt te Coelen tot sinte Columba, ende daer nae susteren, dat hy altoes bleef onberucht totten eynde toe, datmen anders niet en weet hi en sterf megheet, dat een selsen ¹⁾ vogel in onser eerden is. Hy was oec sonderlinge ghehoersaem sinen visitieres en sinen oversten. Alsoe dat wat sy hem hieten doen, dat hi dat niet over en trat. Van ghewoenten plach hy zeer vro ²⁾ op te staen. Die visitiers gheboden hem in sijnre outheit voer zekeren uren niet op te staen; al scheent cleyn ende niet te achten, nyement en const hem brengen dit te breken, ende soe voert in allen dingen daer veel van waer te seggen. Nye en was hi geset op gelt te hebben in al sijn leven, al had hi menighe oersaec daer to gehad. Ja hy en plach gheen gelt te kennen, ende dat tot sinen handen quam, kregen die armen, off hy leydet aen boeken. Seer nau bewaerre was hi sijnre consciencien, dattet al somtijt boven maten ging, als sy seggen die sine biecht plagen te horen, dien hij dickwyl lastich [was]. Ende ten was niet genoeg eens, twee off iij of somtijt meer, mer alsoe dick als hy reyschap had ³⁾, alsoe dat Got sinen knecht zeer proveden eer hy en halden ⁴⁾. Doe hem Got dan halen woude, soe begon die natuer van outheit te krenken, ende hy

1) zeldzame, d. i. weinig voorkomende.

2) vroeg.

3) in de gelegenheid was.

4) hem haalde.

wart kranker van dage tot dage, sonder nochtant enige siecten, ende wi tot hem quam, dien vermaende hy. Ende veel menschen quamen tot hem, want hi al wijl lach. Die susteren, want si hem zeer lief hadden, waren boven maten rowich, ende sonderlinge die matter, welke doe sy by hem by oerlof des biscops quam, ende hoer noet clagede dat sy hier bliven soude ende hy van Gode gheloent soude worden, sprac hy ende troesten se, seggende: „Sijt te vreden moeder, krige ic deel by Gode, als ic hoep, ic sel u bider goeder-tierenheit Godes cort halen ende ghy en sult hier niet lange bliven, ende ic hoep dat God dese susteren wel weder versien sel, daer ic Got voer bidden sel.”

Nu die tijt coemt dat dese heilige man scheidensal, spreekt hy tot Jacop onsen broeder, die lange bi hem ende ons geweset had ende hem trouweliken te dienen plach: „Kint, laet ons vesper lesen, misselike liken wat Got doen mocht.” Het was op sunte Mathijs dach ende in die vasten te negen uren. Doe die vesper uut was, bereyde hi hem te sterven, ende sterff omtrent v uren daer nae ende rustede in vreden int jaer ons heren M cccc ende liij, op sinte Mathijs dach, doe hy out was omtrent xciiij jaer sonder enige siecte.

Doe men hem begraven soude quamen seer vele priesters ende canoniken ende drongen alle seer om hem te dragen in sinter Claes kerck, om hem daer te begaen. Veel vrouwen ende mannen, rijc ende arm, quamen daer mede, alsoe dat hi zeer eerliken ¹⁾

1) met eere.

in onse cappel begraven wart, op dier stede daer hi noch leget. Ende al deden wi grote cost in dat volck ten eten te houden, onse lieve Heer haddet al te voren versien, want een corte tijt eer hi sterff ende sieck lach, quam hem van Colen xij rijnsche gulden, die hi der moeder gaf en seyde: „Moeder, gy hebt last mit my, neemt dit te baten, dat Got gegeven hevet.”

Dat deze guede man ghelovet hadde der moeder dat sy volgen soude, moest geschien. Ende want Got die moeder, die en reyn vat was, noch reynere woude hebben, soe sonde hoer Got veel lidens op. Want rechtevoert kreech sy en zwaer zage ¹⁾, daer sy oec aen sterff. Ende al was dit lastich ²⁾, nochtant boven al was lastich dat Got die susteren verwecte tegen hoer op te staen; die altoes mit grote simpelre gehoersamheit onder hoer plagen te staen, die waren hoer meestelike contrary. Ende dit quam by deser oersake toe. Die moeder hadde gheern gehadt dat die susteren hadden genomen her Ghijsbert, pater der susteren te xim^m mageden, enen goeden, rekeliken, degeliken, gotliken ³⁾ man. Die susteren en hadden daer ghenen sin toe. Nochtant hoerde hi dier susteren biecht een of twe reysen lang, want en gheenre wijs als te biechten en waren die susteren mit hem te vreden. Hier om quamen menighe twidrachten onder malcander.

Die siecte der moeder van buten vermeerde. Die bedroevinge des herten en vermynrede niet. Alsoe dat

1) ziekte.

2) zwaar, drukkend.

3) opregt, regtschapen en vroom.

druck op druck quam, ende dese guede heilige maget, die anders niet en socht dan Got, die vint nu Got, mer in druck ende tribulacien. Got onse Heer wil nu sine bruyt alte mael vercyeren, al ist dat sy al hoer leven veel drucks gehad hevet daer hier te voren en weynich of geseget is, Got onse Heer hevet hoer alsoe veel graciën tijtliken en gheesteliken gegeven. Si hevet alsoe neernstich geweset in vurigen ghebede, sonderlinge cuysch van leven, soet ende bequaem hoers omgancs, vlytich voer guede ordinancie ende disciplijn ende gebreken te corrigieren, hoer selven strenge, anderen menschen goedertieren, cleyn van hoer selven altoes te bevoelen ¹⁾, onderdanich ende eerwerdich tot horen biechtvader ende totten visitiers ende allen priesteren te eren, ende nochtant en woud sy niet dat die susteren vryentschap hadden mit priesteren, ende niement en woud sy in cost nemen mitten priester te wonen. Deser ende deser gheliken dogeden was sy zeer vercyert, ende sonderlinge was sy verworpen in cledinge ende habijt.

Ten lesten naect dat Got sijn bruyt halen wil, soe is sy ghewapent mitten heiligen sacrament des lichaems ons Heren ende des heiligen olijs, dat sy devoteliken ontfinc, ende offerde Gode den Vader horen gheest in sine handen, die se vryentliken ontfinc. Ende ist dat dat sy yet te purgiren had, ten duerde niet lanc ²⁾, als seyde diet wel wist. Si sterff onlanc na her Johan, als lij dagen nae hem, des xvij dages in April, doe

1) gevoelen.

2) nl. in 't vagevuur?

sy out was lxx jaer, ende is eerliken begaen in sinter Claes kerck ende begraven in onser capellen by her Johan.

Nae hoere doet sijn die susteren in groter ellendicheit, want si sitten sonder vader ende moeder. Her Eernst, zaliger gedachten, generael minister, comet sijn kinder te troesten ende sy kieser eendrachteliken een guede devote meget, ghenoecht Griete Bouwen, voer den selven minister, ende die confirmierde hy moeder te wesen. Mer noch en sijn die susteren niet al getroest, want si noch ghenen zekeren man en hebben te biechten, want nu biechten sy den enen, nu den anderen.

Dit aenmerkende Jacob Alberts soen, die altoes trou had geweset den susteren, dat dit niet lang en soude staende bliven, hevet gereyst ierst totten generael, ende naemaels eenwerff ende anderwerff by behulpe her Reyner, pater der susteren tot sinte Margareten, ende her Aernt ten Brync, te Vollenhoe tot her Thomas, minister der bruederen aldaer, om enen gueden priester te vercrijgen. Her Thomas, kennende dat convent van den susteren, want hijt dicwyl gevisitiert had, hevet hem goedertieren ghemaect, mer men moestet vertrecken ¹⁾ een tijt om zekere zaken. Ende doet tijt was toech Jacop voergenoemt mit her Aernt voergeseyt, over IJssel om te bidden dat convent der bruederen, welke convent hem goedertieren maect ende schicken hem toe enen priester, geheiten

1) uitstellen.

her Gheryt van Rees. Ende her Thomas comet mede ende leyden hem in, ende maken hem biechtvader der susteren, int jaer ons heren M cccc ende liij, op den elfdusent mageden dach.

Die moeder Griete, nye gecoren, doet al tbeste dat sy mach in allen dingen, mer want sy cleyn van hoer selven voelde, soe en mocht sy die last niet dragen ende arbeyde zeer om verlosset te wesen. Die generael minister voergenoemt comet ende hoert die stemmen der susteren ende sy kiezen een, hiet Alijt Zuermons, int jaer ons heren M cccc liij, opder elfdusent mageden dach.

Tot dien tiden rees bynnen Utrecht grote last, want biscop Roloff woud hebben precary off schattinge van der gheestelicheit. Die canoniken staent sterkeliken weder. Die oversten, mitten biscop, willen hebben die scattinge; die ghemeent valt mitten canoniken toe, alsoe dattie ghemeent die overhant krijget, daer veel verdriets nae off quam. Tusschen desen beyden werden wi van den canoniken gheschat, die nochtant ons souden hebben beschermet, ende dat precary costen ons voer ende nae wel ix rijns gulden. Veel dingen van biscop Roeloff, van der ghemeenten, van den oversten te scriven en is gheen noet, wanttet seer lange soude vallen.

Doe biscop Roloff, die eerwerdige vader, die sterff int jaer on heren M cccc liij, op onser vrouwen avent annuntiatio in die vasten, doet was, koren die canoniken her Ghijsbert van Breroed, doempreest, ende doe regnierden die gilden, ende die daer dat regiment

in hadden ende wouden hebben, waren meesteliken al licht volck, behalven int begin, doet wal ¹⁾ was begonnen ende guede mannen gehoer hadden. Mer dat duerde onlange, want lichte ghesellen maecten tsamenlopinge ende belasten alle guede luden, gheesteliken ende werliken, ende sy en stonden anders nergent na dan der luden guet te hebben. In dien tiden gheboed men ons ende allen husen dat wi onse brieven hem souden brengen, dat wi daden. Mer die andere conventen en woudens niet doen. Die zake dat wi dat deden was dit. Als voerseyt is so schatten die raet die andere conventen, want sy meer gecofft hadden aen hoer hoffstede dan hem gheorlofft was, ende doe kregen sy brieven. Ende want wi die brieven niet en hebben, so ried men ons dat wi hem die brieven brengen souden, als wi deden. Mer Got help ons dat wi se al weder hebben. Alsoe dat men den anderen conventen overgrote ghewelden dede, dat des gelije niet veel gehoert en is. Dit regiment der gilden duerde al die tijt dat die proest elect was, nochtant bedwang hyse te mael zeer op sinte Marcusdach,

Daer nae wertet verdedinct dat die doemproest overgaff sijn recht biscop David van Borgonyen, hertoch Philipssn., die mit groten volck ende mit groter eren in quam tUtrecht, int jaer ons Heren M cccc liij, opten vj dach in Augusto; welke eyschede sijn willecoem seer scharpeliken, dat ons costen omtrent vj rijns gulden; nochtant gaven sy veel meer die buten

1) wel.

woenden. Behalven dit moesten geven gheestelic ende werlic zwaer mergengelt, want men gaff drie jaer lang v witte stuver ende enen ouden braspennynce op elken mergen.

Tot desen tijt toe en hebben wi noch niet dat wi onse susteren bij ons selven in onse cappelle mogen laten begraven, mer al onse susteren, die siec worden, die gaf onsen biechtvader dat heilige sacrament, ende een vanden cureyten plach te comen ende olyde die selve suster, ende starff sy, soe moest mense dragen in die kerck ende begaen sy daer, ende graven sy op den ghemeyn kerckhoff, dat druckeliken te sien was; daer om, by der hulpen van Gode ende by vrienden rade lieten wi dadingen mit onsen cureyten, als meyster Aernt Elijs soen ende her Johan Foyt, welke dat hem goedertieren ghemaect hebben ende hebben ons gegunt dat wy dat heilige oly selve mogen hebben ende ons laten olyen van onsen biechtvader ende dat wy begraven mogen werden in onser cappellen, ende hier voer geven wi den selven cureyten enen gouden rijnsche gulden, behalven den ouden scilt, die wi hem te voren aldus lange hebben gegeven ende noch gheven sullen. Dit geschiede int jaer ons heren M cccc lx, des seventiende dach in December.

Ende daer na over ij jaren gonden sy ons vriendeliken dat wi mochten hangen een kloc mit een toern buten dakes.

Ende onse priester huys was seer snode ende onbequaem enen priester in te wonen. Hier om soe

tymmerden wy een huys over die straet, aen die ander side, ende maecten een cluse onder die straet, daer men eten ende drinken brengen mach. Hier te voren stonden daer cameren ende ander huse die out ende bynae vervallen waren, dat sy bynae ledich stonden, ende dese hadden gecofft onse moeder Nanne, zaliger ghedachten. Ende doe dit huys rede was soe voer onse priester daer in mit Jacop, die lange bij ons gheweset hadde, mer plach te huys te gaen, int jaer ons heren M cccc ende lx, op sinte Michaels avent. Ende doe namen wy aen ons die husinge daer onse priester in plach te wonen. Tot dien selven tiden kregen wy onse cybory ende lieten maken andere cyeringhe in onser cappellen. Wy hadden daer te voren den halven tienden int Wael, daer die heren van sinte Marien die ander helft of hebben. Ende daer nae den tienden in Schalewijn. Item wi hadden groten hinder, dat wy benauwet waren, want die hofstede, die hoerde aen die husinge die toehoerde her Johan van Beesd, die streckede in onse convent, ende des ghelijc Peter Geel streckede oec mit sinen hof in onse convent, daerom soe cofften wi tot tweent tiden Peter Geel off wat van sijne hoffstede, ende daernaef cofften wi her Johan van Beesd off sine husinge mitter hoffstede, ende namen daer of dat ons diende, ende vercoften die husinge een deels ende dat grote huys buten wi mit Johan Over de Vecht, om den tiende in Schalewijn voer genoemt ende gaven gelt toe. Mer den anderen tiende cofften wi van Henric van Velde om reet gelt.

Nu hadden wi staende een out daken huysken, daer wi dickwil grote sorge voer hadden alst bernde. Daerom hebben wi dat offgebroken. Oec braken wi off dat ierste huys dat onse moeder Ghijsbert tymmerde, daer voer van staet, wantet soe cranc was dattet sorchlike was in te wesen. Van desen steen hebben wi weder ghemaect een spreechhuys ende achter een siechhuys. Dit gheschiede doe men screef M cccc ende lxxvj.

Int jaer ons heren M cccc ende lxxvij sterff hertoch Philips van Borgondien, van Brabant etc. ende van veel andere hertochdomen ende groter greeffschappen ende liet achter sinen enighen soen Karolus al sijn lant, die nochtant mit desen landen niet en ghenoechden ende luttel rust en had, noch sinen ondersaten en liet hebben, ende wart verslagen van den Zwitseren, die hy bestriden woude, int jaer ons heren M cccc ende lxxvij.

Item int jaer ons heren M cccc ende lxxvij cofften wi x mergen in Galecoep en ij mergen op Cranenborch mit hulpe ende mit gelde.

Item daer nae int jaer ons heren M cccc ende lxx cofften wi vj mergen oec in Galecoep by die weteringhe.

Item daer nae int jaer ons heren M cccc ende lxx cofften wy een cleyn tyenken gelegen bi den Carwech.

Item int jaer ons heeren M cccc ende lxxj begaeffde ons God met zware pestilencie ende sterffte, also dat ons offstorven van paeschen hent omtrint sinte Martijn xix susteren.

Item int jaer ons heren M cccc lxxiiij, also als onse cappel seer cleyn ende out was, dattet verganclick was, ende dat wi niet wal en hadden ruym onse doden te begraven, soe overdroegen wi een cappel van nyes ¹⁾ te tymmeren, ende want wi nyet wal stede daer toe noch ruymt en hadden, soe moesten wy copen een huys ende hofstede van enen, geheeten Johan die brouwer, om veel gelts, ende broken die husinghe eensdeels. Ende des naesten jaers, doe men screeff M cccc ende lxxiiij, opten xviiij dach in Februario, wert die eerste steen van onser capellen geleget. Ende daer nae, doe men screeff M cccc ende lxxvj, op sunte Ambrosius dach, wert onse cappel gheconsecreert ende ghewijt, mit drye outaren ende kerckhoff buten, van den eerwerdigen vader biscop Gotfridus, by consent des eerwerdigen vaders biscop David van Utrecht, daer Got van geloeft moet wesen eweliken, amen.

Item daer nae, doe men screef M cccc ende lxxvij, hebben wy nye overdracht ghemaect mit onse cureyten, als mit meyster Ot Tengnagel ende her Jacob van Nogelle, want wy al wat benauwet waren in sommigen punten ende sonderlynge in die begravinge der doden ende offer te ontfangen, ende dat wi oec mogen begraven, die by ons begheren te liggen. Ende dit heeft gheconfirmeert die voirgenoemde biscop David ²⁾. Ende dit naebescrevene is die separatie der pastoren.

1) kwamen wij overeen — — van nieuws.

2) Zie den brief dier wijding in de *Historia episcopatum etc.*, pag. 93.

Wy ministra ende ghemeen susteren des besloten convents van tsanct Nyclaes tUtrecht, bekennen mit desen openen brieve voir ons ende onsen nacomelingen, dat wy seer dancken onsen eerwaardighen kerckheren ende pastoren hier nae bescreven, dat sy ons puerliken om Gods wil gudertierliken gegeven hebben alsulke privilegien als dese navolgende latijnsche brieff begrepen heeft, sprekende van woerde te woerde aldus:

Nos Otto Tegnagel et Jacobus de Nogellis, curati in solidum ecclesiae parochialis sancti Nicolai trajectensis, universis et singulis praesentia visuris seu audituris notum facimus per praesentes, quod nos in divini cultus augmentum et favorem Domino Deo in humilitatis spiritu servientium, matura deliberatione et consilio amicorum et sapientum praehabitis, donamus et concedimus pro nobis et successoribus nostris ministrae et sororibus tertii ordinis sancti Francisci et earum continuis commensalibus, in conventu apud ecclesiam nostram praefatam a parte occidentali comorantibus, praesentibus et futuris, ut confessor earum per se vel alium idoneum presbyterum possit eis sacramentum eucharistiae et extremae unctionis, in capella earum, de nostra licentia ibidem conservata, totiens quotiens opportunum fuerit, devote ministrare, corporaque decedentium apud easdem et ommem sepulturam suam ibidem eligentium, etiam si ita placuerit per nostrum coemeterium deportata, in dicta capella et coemeterio cum debitis solemnitatibus ecclesiasticae tradere sepulturae. Sed si de nostra parochia aliquam

personam secularem, quae ibidem sepulturam suam elegerit, sepelierint, dabunt nobis et successoribus nostris, pro singulis personis, infra quindenam, unum florenum renensem aureum vel valorem equivalentem, salvo quod pro his et omnibus aliis privilegiis a nobis et praedecessoribus nostris eisdem concessis, et pro oblationibus, exequiis et funeralibus suis et pro canonica portione ac aliis, pro indemnitate ejusdem matricis ecclesiae dabunt nobis et successoribus nostris, singulis annis, unum scudatum antiquum aureum monetae regis Franciae aut valorem ejus, prout ecclesia trajectensis pro pacto suo recipere solet, et unum florenum renensem aureum monetae electorum imperii aut valorem ejus, solvendos pro una medietate in festo paschae et pro alia medietate in festo Victoris, aut infra quindenam post quemlibet horum praedictorum subsequentem, non obstantibus quibuscunque privilegiis, a sede apostolica vel aliis pro parte dicti conventus, de pecuniis praedictis non solvendis, quomodolibet impetratis seu impetrandis, fraude et dolo in praedictis semotis et exclusis. In cujus rei testimonium nos Otto et Jacobus, curati praedicti, sigilla nostra praesentibus duximus apponenda. Datum anno Domini millesimo quadringentesimo septuagesimo septimo, ipso die divisionis apostolorum.

Ende want sy ons dan dese voirsegde privilegien om Gods wil guedertierliken gegeven hebben, soe loeven wy teghen desen brieff niet te doen, ende alle tijt bereit te wesen dese voirs. taxie van gelde tot hoere vermanynghe guetliken ende willichliken te be-

talen en ons daer nyet teghens te behelpen mit ghenen gheesteliken noch werliken rechte. Sonder al argelist. In oirkonde der waerheit hebben wy ministra ende ghemeyne susteren des convents voirs. onses convents segel aen desen brieff gehangen. Gegeven int jaer ons heren dusent vierhondert ende seven en seventich, opt sanct Jacob dach des heiligen Apostels.

BIJDRAGE
TOT DE GESCHIEDENIS DER STICHTING
VAN HET
KASTEEL VREDENBURG TE UTRECHT.
1536.

Memorie voor den secretaris Philippus van Uyt-
wijck, om hem te informeren op de navol-
gende punten ¹).

Eerst waar 't houtwerk, gebroken en gekomen van
S. Catharijnen poort, gebragt was.

Van gelijken van den grooten toren.

En ook 't houtwerk van de kerk, stallen, schuren
en huizinge van S. Catharijnen-klooster of des ba-
lijers [baljuws] huis.

1) Naar het oorspronkelijke in het archief der provincie
Utrecht. Gemakshalve voor den lezer hebben wij de spelling,
hoewel zij van den secretaris zelve is, naar de tegenwoordige
veranderd, daar het wel geheel onnoodig zal gekeurd worden
de in deze soort van stukken niets beteekenende orthografie
der 16^e eeuw te bewaren.

Hoeveel hetzelfde al in 't geheel waardig mogt zijn en wat van hetzelfde weder tot profijt gebragt mag zijn.

Hoe veel de heer van Borngneval daarvan wel verbrand en vernield mag hebben.

Of ook de heer van Borngneval altijd de hand gehouden heeft, dat alle racters [balken], masten, planken en ander hout ten oorbaar besteed heeft mogen worden, dan of hij ook daar zijn particulier profijt mede gedaan heeft, hetzelfde gebrand of anders doen en laten verslepen.

En hoe veel intrests de keizer daarbij gehad mag hebben, gedurende den tijd, dat de heer van Borngneval bevel op den huize gehad heeft. Al zoo men naast zal weten te calculeren en ramen, naar conscientie en reden. En 'tgunt dat hij daar van bevindt, in geschrifte mijnen heere den grave van Hoogstraten overleveren.

Binnen Utrecht, den 11 Julij 1536.

Roelof de Leeu, oud omtrent 40 jaren, zegt bij zijnen eed, dat hij niet pertinent zoude weten te verklaren, waaraan dat geemployeerd is 't hout, gekomen van den afgebroken toren, kerk en huizinge van den balijer, met de schuren en stallen, alzoo hij ter tijt, als de rompue van de voorzegde huizinge en anders geschiedde, tot andere werken (die alstoen mede toegelegd werden) het meeste toezigt moest nemen; dan weet wel, dat het huis eensdeels daarmede bebreed [bezolderd] was en dat er zekere gangen af werden ge-

maakt. En gevraagd waar hetzelfde hout na de afbreking bleef, zegt ook geene pertinente verklaring daaraf te weten te doen, uit redenen als voren. Maar is hem kenmerklijk, dat er veel van hetzelfde hout opgelegd werd binnen het huis, in het timmerhuis aldaar, zonder dat hij weet waar het gebleven is, dan zoo hij niet heeft kunnen vernemen dat het gebragt is ten oorbaar in de werken van den keizer, en dikwijls gezien heeft, komende op het huis, dat de koks en dienaars van den heer van Borngneval hout in den arm en op korrewagens geladen hadden en dat bragten in de keuken en binnen het huis, ook dat zij tot andere tijden dat kloofden en aan stukken sloegen tot brand, laat hem zekerlijk dunken, dat hetzelfde verbrand is geweest ten oorbaar en profijt van voorschreven heere.

Zegt, dat het hout, gekomen van S. Catharijnen poort, ook over hoop gelegd was in het voornoemde timmerhuis, en gelooft wel dat sommig van dien ten oorbaar mag gebragt wezen, maar het meeste deel is ook gespild en weggebragt, zoo ook bij de dienaars van den voorschreven heer in brand tot zijn gerief, als bij de andere krijgslieden en knechten, die hunne gading daaraf namen, hetwelk zij op de torens bragten, en als hij deposant den voornoemden heer daarvan te kennen gaf, zeide hij wel zulken te willen hangen, maar deed er niet meer toe.

Zegt, dat de voornoemde heer wel zorg droeg, dat het hout op het huis gebragt werd, maar zag niet gaarne dat men het weder van daan nam.

Zegt, dat hij deposant somwijlen bevond opengedaan de deur van de kamer daar het ijzerwerk in lag, en dat hij sommige partijen van dien mist uit zijne rekening, als staven en anders, en alzoo de voorzegde heer bij den smid liet maken sommige werken tot zijn zelfs affairen, laat hij deposant hem dunken, dat hetzelfde werk gewrocht is van dezelve partijen die hij mist, zonder dit in het zekere te weten.

Zegt, dat hij niet zoude willen leveren zoo veel houts als er bij den voornoemden heer van Borngneval verbrand is en bij andere wegen gespild, zoowel oud hout als nieuw, voor de som van duizend gulden, en indien hetzelfde verbrande hout georberd of ter vente gesteld had geweest, laat hem wel dunken, dat het voor meerder somme verkocht zoude hebben geworden, of dat men ander hout tot zulker somme toe daarmede gespaard zoude hebben gehad, gemerkt dat het meeste deel werkbaar was.

(geteekend) R. DE LEEUW.

Jan van Vianen, smid op Vredenburg, oud 32 jaren, gevraagd bij zijnen eed, waar dat gebleven is het oude hout, gebragt op den voornoemden huize, gekomen van de afgebroken huizen, torens en anders, zegt, dat hij zonderling daarop niet heeft gelet, alzoo het buiten zijn bevel was; dan heeft somwijlen wel gezien, dat de dienaars van mijn heere van Borngneval sommig van dien hebben gekloofd en gebragt binnen 's huis. En op alles gevraagd zegt niet meer te weten.

Zegt, dat hij wel slotwerk en ander ijzerwerk gewrocht heeft tot singulier profijt en nooddruft van den voornoemden heer, van oud ijzer, gekomen van de voorzegde afgebroken huizen, zonder dat hij als nu specificatie zoude weten te doen van de partijen, of tot wat somme van geld zulk verwrocht ijzer zoude bedragen, mits dat hij dat niet heeft gewogen.

Gevraagd, of de voornoemde heer van Borngneval geen hout of ijzerwerk, toebehoorende aan de keizerlijke majesteit, verkocht heeft, zegt, neen, dat hij weet.

(geteekend) Ick JAN JANSZ.

Thomas de harnasmaker, oud omtrent 34 jaren, zegt bij zijnen eed, dat hij alhier in de stad geweest is in de dienst van den heer van Borngneval, van den tijd af dat hij eerst kwam, en voorts tot zijn overlijden toe, en heeft alzulks gezien, dat de voornoemde heer groote menigte van het hout, op het huis gebragt, gekomen van de afgebroken huizen, heeft laten verbranden; heeft ook gezien, dat er balken en ander grof hout, dat men wel ten oorbaar zoude hebben gebragt, gekloofd is geworden bij zijne dienaars en tot brand gemaakt, hetwelk hem depositant somwijlen verdroot, en plagt eene Hans Vranck, ook dienaar op den huize, dikwijls van dien tegen hem depositant te spreken, zeggende, dat het schade en schande was, dat men zulk goet hout te vuur bragt. Maar hoe veel hetzelfde hout, dat alzoo verbrand is geweest, mag waar-

dig geweest zijn, wist [hij] niet te verklaren. En op alles gevraagd wist niet meer.

(geteekend) THOMAS.

Cornelis de Haen, mr. timmerman op Vredenburg, oud omtrent 36 jaren, zegt bij zijnen eed, dat het hout, komende van S. Catharijnen-poort, gebragt is geweest op het voornoemde huis, in het timmerhuis, en werd een part van dien verwrocht aan denzelfden huize, maar het meestendeel schoot over en bleef leggen zekeren tijd, maar naderhand is het vernield en gespild, zonder dat hij zekerlijk zoude weten te verklaren bij wien. Dan zoo hij, komende op den huize, tot meer stonden gezien heeft, dat de dienaars van den kapitein dat kloofden en aan stukken sloegen, en met armen vol bragten in de keuken en elders, laat hem dunken, immers staat zekerlijk te gelooven, dat het verbrand is tot profijt van den voorn. kapitein, welk hout wel gediend zoude hebben tot vermaking en reparatie van de kappen van de oude huizen, die blijven staan zijn, daartoe de keizer ander hout, wel ter somme toe van twee honderd gulden heeft moeten doen koopen.

Zegt, dat het hout van den toren, kerk, stallen en schuren eensdeels geemployeerd is in den grond van de brug en eensdeels verbezigt in staken en schutselen tot beringing van den huize in het eerste aanleggen, en een part van dien is ook gebleven leggen op het huis en werd naderhand mede vernield, en waar dat de voornoemde staken en schutselen, na

dat die weder opgenomen waren, gebleven zijn, zegt hij ook niet te weten, zonder dat hij de waarde van het voorschreven vernielde hout als nu zoude weten te begrooten.

Zegt, dat de voorn. van Borngneval zeer wel mogt lijden dat er hout op het huis gebragt werd, en was daarin zeer naarstig, maar zag ongaarne, dat er weder hout afgenomen werd om te verwerken.

Zegt, dat na zijn^e denken de racters, planken, masten en ander nieuw hout, op den huize gekomen, de keizerlijke majesteit wel staan in koop voor negenhonderd of duizend gulden, en hetgeen wat van dien verbezigt is aan den huize, houdt hij niet waardig te zijn zeventig of tachtig gulden, maar waar het overschot is gebleven weet hij niet, dan zoo al hetzelfde op den huize gebragt is geweest, laat hem wel denken, dat, indien mijnheer van Borngneval ware in het leven, dat hij daarvan schuldig zoude wezen te verantwoorden.

Anthonis Bruwon, oud 40 jaren, zegt bij zijnen eed, dat hij kok is geweest van mijnheer van Born-gneval, en zulks weet hij, dat die voorn. heer in zijn keuken en kamer gebrand heeft veel houts van hetgeen dat kwam van de afgebroken huizen, kerk, toren en anders, van hetwelk sommig nog zeer wel diende om te verwerken en ten oorbaar te brengen, zonder dat hij het hout, dat er alzoo gebrand is, te prijzen [waarderen] wist, of te verklaren dat er eenig nieuw hout gebrand zoude wezen.

Hans Vranck, stransmeester [cipiers?] dienaar op den huize van Vreeburg, oud 65 jaar, zegt bij zijnen eed, dat hij, als daartoe geordonneerd, heeft helpen afbreken het gasthuis, de kerk, stallen en schuren van den balijer, daaraf dat kwam veel steens en uitermate veel houts, in zulke menigte, dat de zaal vol gesteld was en ook het huis van den smid op het huis en nog een schuur, van welk hout hij depositant zeer luttel heeft zien verwerken en ten oorbaar brengen, maar is meest verbrand in de keuken van mijnheer van Borngneval en verspild, in zulken schijn, dat hem hetzelfde verdriete (zoo hetzelfde was werkbaar, daar men veel ander houts mede had mogen sparen) hem des in hemzelve wel heeft beklagd, vermanende ook hetzelfde wel jegens de andere gezellen, en was hetzelfde hout in alles wel waardig bij zijne taxatie vijfhonderd Philips gulden, maar om hoeveel dat verkocht zoude mogen hebben geworden, hetgeen dat er af is verbrand geweest, weet hij niet te verklaren.

Zegt, dat het hout, komende van de voorschreven Catharijnen-poort, ook gebragt werd op den huize, en was weinig van dien ook georberd, maar werd mede verbrand en gespild dat het schandelijk was.

Zegt, dat hij niet weet, dat er nieuw hout als rafters, sparren en dergelijke gebrand is, maar heeft wel gezien, dat veel van dien niet gebragt is tot profijt, maar wist niet te zeggen, waar dat gebleven mogt wezen.

Jacques Poissin, oud omtrent 40 jaar, zegt bij

zijn eed, dat hij gezien heeft, dat in de keuken van den heer van Borngneval, en ook in zijn kamer, verbrand is geweest veel houts, gekomen van de afgebroken huizen en anders, van welk hout het sommig zeer goed was en wel georberd zoude hebben geworden in de werken; waardoor hij depositant, hetzelfde ziende, dikwijls daarom versprak den kok en anderen, die het te vuur haalden: „had gij dit hout binnen uw huis, gij zoudt het niet branden.”

Zegt, dat de knechten ook veel van hetzelfde hout vernielden, hetzelfde brandende bij dag en ook bij nacht op de waak, zonder dat hij depositant zoude weten te verklaren de waarde van hetzelfde hout, zoo het meestendeel niet diende dan tot branden en van het allerbeste gemaakt is de stallen.

Gevraagd den depositant of hij niet heeft zien branden nieuw hout of anderzins vernielen, of dat die voorzegde heer van Borngneval eenig verkocht heeft, zegt dat neen.

(geteekend) J. POUCHIN.

Anthonis Wolf, aleeer drost van S. Catharijnen-poort, oud omtrent 40 jaren, zegt bij zijn eed aan de keizerlijke majesteit gedaan, dat het hout, gekomen van de afgebroken poorten, torens, kerken en andere huizen, gebragt is geweest op den huize van Vredenburg, van welk hout het sommig weder verwrocht is en ten oorbaar gebragt, maar veel van dien, hetwelk nochtans ook zeer goed was en wel werkbaar, is gebrand geworden bij den heer van Borngneval, in zijn keuken en kamer, en weet hij

deposant hetzelfde, zoo hij door bevel van den voorzegden heer dat heeft laten kloven en maken tot brand. Heeft de voornoemde heer ook verbrand en geprofiteerd in zijne affairen al de elzen palen die kwamen uit den snijders toren, wel waardig drie honderd gulden, maar wist niet precies te waarden het andere verbrande hout.

Zegt, dat de voornoemde heer van het voornoemde huis heeft laten vervoeren zestien haken met staarten en zes gelaad, dewelke gevonden waren op de voornoemde poort en op den toren daar naast; nog een ton fijn kruid, daar het werken af gekost had 24 carolus gulden. Nog een ton salpeters, gefineerd. Nog een groote ketel, ook gekomen van de stad en diende om justitie in te doen, zonder dat hij deposant die wist te waarden; alle welke partijen hij heeft doen brengen op zijn huis te Borngneval.

(geteekend) ANTHONIS WOLF.

De voorschreven Thomas de harnasmaker, andermaal gehoord en gevraagd, wat goederen de voornoemde Borngneval op eenen tijd zond naar zijn huis van Borngneval, bij hem deposant gepakt in eene mand, zegt dat hij deposant in de voornoemde mand pakte zekere haken, gelaad en ongelaad, zonder het getal van dien onthouden te hebben, of te weten of die toekwamen der keizerlijke majesteit, dan of de voornoemde Borngneval die gekocht had. Pakte nog in de voornoemde mand zeker getal van halve haken en roers, die hij deposant voor den voorgenoemden

Borngneval alhier in de stad gekocht had. En weet niet, dat hij eenig kruid of salpeter derwaards heeft gezonden.

(geteekend) THOMAS.

P. UYTWIJCK.

Naschrift. Niet om het zeldzaam voorkomen van het in dit getuigen verhoor volledig gestaafde feit is het dat wij dit stuk mededeelden, maar omdat bijna alles, wat over het stichten van het beruchte utrecht-sche kasteel licht zoude kunnen geven, verloren ging, en zoo het schijnbaar minbeduidende gewigtig wordt. De onzedelijkheid der staats-ambtenaren van die dagen behoeft geen bewijzen meer. En bij anderen vergeleken, is de bouwmeester van Vredenburg nog niet geheel zonder discretie te werk gegaan.

Van meer belang zoude het wezen de staat- en vooral de krijgskundige redenen met zekerheid te kennen, die 's keizers bewind, aanstonds na het verkrijgen van het Sticht, tot het bouwen van zulk eene sterkte bewogen, hoeveel hoogst waarschijnlijke gissingen daaromtrent ook te berde gebragt mogen wezen. Dit evenwel is vast, dat gedurende het vijftigjarig bestaan van dit gehaatte bolwerk der latere spaansche dwingelandij binnen onze stad, veel daarop voorgevallen is, waaruit de onwederstaanbare begeerte der utrecht-sche burgers, om het na de inname in 1577 tot den grond toe nedergeworpen te zien, verklaarbaar wordt.

Wij zijn verpligt onze lezers met den kapitein van het huis nader bekend te maken, en nemen alzoo het volgende over uit de „Proeve eener geschiedenis

van het kasteel Vredenburg," door den bekwamen van Bolhuis, in het vierde deel van het vroegere Tijdschrift voor geschiedenis enz. van Utrecht geplaatst. Wij lezen aldaar, blz. 75:

„De bouwmeester van Vredenburg was Jan van Derremonde, „Heer van Burgnival, overste artilleriemeester, en tot op dien „tijd bevelhebber van het kasteel van Doornik, bij de menigte „bekend onder den naam van Jan Rondhoed. Anthony de La- „laing, Graaf van Hoogstraten, die in 's Keizers naam den eed „der Staten van het Nedersticht had ontvangen, benoemde, „bij zijn vertrek naar Brabant, hem tot bevelhebber van de „stad Utrecht en het kasteel Vredenburg, op hetwelk hij se- „dert zijn verblijf nam. Dikwijls vindt men hem ook vermeld „als stadhouder van Utrecht, hetwelk evenwel in den zin van „Luitenant-stadhouder moet worden opgevat, daar Hoogstraten „met het stadhouderschap over Holland en Utrecht bekleed „was. Het vertrouwen, waarmede deze hem, door de opdracht „van eenen zoo belangrijken post, vereerde, doet ons denken „dat de lof van dapperheid, hem in zijn grafschrift gegeven, „volkomen door hem verdiend is. Onder zijn bestuur werd „de versterking der stad zorgvuldig behartigd; onder anderen „deed hij den Smeêtoren vernieuwen en de boomen in den „zoogenaamden *Verloren bogaard*, die voor de veiligheid van „het kasteel nadeelig waren, uitroeijen. Waarschijnlijk was „het ook op zijn verlangen, dat in 1532 de grachten van „Vredenburg aan de stadszijde aanmerkelijk verbreed werden, „waartoe op 's Keizers last 38 huizen en kameren of kleinere „woningen voor *f* 14092-4 zijn aangekocht.”

De heer van Bolhuis deelt ook nog uit Borngnevals instructie mede, dat deze met den schout alle vergaderingen van schepenen of raden mogt bijwonen en alles moest helpen adviseren en raden tot eere der keizerlijke majesteit, tot bevordering der justitie enz., met welk laatste de ketel in verband gestaan zal hebben, die op het einde van het medegedeelde stuk vermeld wordt.

DAGVERHAAL

DER

VOORNAAMSTE GEBEURTENISSEN BINNEN
UTRECHT.*(Vervolg van blz. 48.)*

1793 Ten gevolge van bovengemeld besluit kwam er al spoedig grote beweging genoegzaam onder alle de militairen. Van alle de hollandsche infanterie regimenten wierden de grenadier compagnien afgenomen, waar van vijf grenadier bataillons geformeert wierden. Dientengevolge vertrok al schielijk de gren. comp. van van Brakel van hier naar het leger. Tot commandanten van dezelve wierden aangesteld de luit. col. van Buseck van van Quadt, baron von Zillnhardt van Hessen-Darmstad, baron van Tengnägel van Bentinck, van Plettenberg van de Schepper, en Breydenbach van Oranje-Vriesland. Van al de musquetiers compagnien van elk regiment werd een veldbataillon geformeert, met achterlating van de ouden, zwakken en recruten, die het depot uitmaakten; de twee regimenten van Waldeck alleen uitgezondert. Op de-

zelve wijze wierden van de cavallerie regimenten veld-esquadrans geformeert. Dit alles volkomen ten uitvoer gebragt zijnde, wierd een sterk corps hollandsche troupes bij een verzamelt, om in twee colonnes Braband en Vlaanderen in te marcheren. De eerste colonne wierd gecommandeert door Prins Fredrik van Oranje en de tweede door den Erfprins; de eerste colonne wierd verdeelt in drie brigades cavall. en drie infant. Tot commandanten derzelve wierden aangesteld: van de cavallery de majoor met rang van colonel van de gardes te paart, de baron van Frebra, de col. comm. van Hessen-Philipsthal, de grave van Rechten, en de col. comm. van Byland drag., de baron van der Duyn, en van de infanterie de gen. major Frins van Hessen-Darmstad, de col. comm. van Oranje en Nassau 2^{de} reg., van Geusau, en de col. van Quadt. De cavallerie bestond uit 2 esq^s. hollandsche gardes, 1 gardes drag., 2 drag. van Byland, 2 fus. van Hessen-Philipsthal, 1 van van der Duyn en 2 esq^s. hussaren: en de infanterie uit de veldbatt^s. van Oranje-Gelderland, Nassau-Usingen, Bedaulx, van Wartensleben, van Welderen, van Randwijk, van Dopff, van Quadt, Baden, een batt. van het eerste reg. van Waldeck en het gansche reg. Zwitsers van Gumoëns, alle te zamen uitmakende een corps van 7000 man, waaronder 1200 paarden, voorts eenige comp^{en}. artilleristen, die door den cap. Dupont gecommandeert wierden, met een groot aantal stukken geschut, en eindelijk de noodige veldtrein van ammunitiewagens, broodwagens, bagagiewagens, smits-

1793 karren, enz., die alle alhier te Utrecht gemaakt waren. Deze veldtrein, een getal van 75 wagens uitmakende, passeerde

15 April hier langs, en reed verder na het leger, zij wierden gereeden door een gedeelte van het corps canonrijders, dat ook alhier was aangeworven. Dit corps bestond uit drie classes of rangen, primeurs, commandeurs en gemeenen: de primeurs waren gekleed met een blaauwe rok en kamisool met roode kraag en opslagen en dito randen uitgemonteert en op de hoed een witte pennas met een zwarte punt, de commandeurs met een blaauwe rok met roode kraag en kleppen, en de gemeenen met een blaauwe bombasijne kiel met roode kraag en opslagen. Vooraf, te weten

16 April, begaf zig Prins Fredrik na 's Hage, om verdere ordres af te vraagen, waarmede hij 's anderen daags,

17 April, weder in het leger terugkwam. Terstond na zijn aankomst geraakten alle de troupes in beweging en trokken den volgenden dag,

18 April, uit Prinsenhage en omliggende dorpen Braband in; de artillerie, die in den Bosch bij een gekomen was, volgde dadelijk op, als ook nog daarenboven de eerste divisie hanoversche troupes. Hun marsch spoedig doorzettende, kwamen zij

- 19 April te Lier,
- 20 April te Mechelen,
- 21 April te Brussel,
- 23 April te Aalst,

24 April te Oudenaarden, en

26 April te Cortrijk, alwaar Prins Fredrik zijn hoofdkwartier vestigde. De gardes te paard, de zwitsers van Gumoëns en het batt. van van Dopff trokken in Cortrijk binnen en de overige troupes werden in de omliggende dorpen gecantonneert. Door het aftrekken van zoovele militairen verscheiden steden en dorpen van garnisoen of bezetting ontbloot zijnde, wierden die van andere plaatsen voor een gedeelte vermindert, en de ontruimde daarmede bezet: onder anderen trokken den

27 April 110 jagers, die uit Naarden kwamen, langs onze stad na Gorinchem, en het depot van van Dopff na Amersfoort, daartegen trokken den

28 April uit Amersfoort, Wijck en Rhenen een batt. zwitsers van Stockar de Neuforn na Gorinchem, en uit Zeyst, Zoest, Doorn en Driebergen 160 gardes dragonders na Ysselsteyn, alle onze stads cingels langs passeerende. De volgende dag, den

29 April, trokken van hier 80 man cav. van Hoeufft van Ooijen, waardoor maar 20 man per comp. achterblijvende, de Catharijne poort ook door de infanterie bezet wierd. Zij trokken na 's Hage, om aldaar garnisoen te blijven houden, vermits de achtergeblevene detachementen van de gardes te paard, gardes drag. en zwitsersche gardes zich respectivelijk na hunne regimenten in het leger begeven hadden. Op deeze wijze wierden alle steden min of meer weder van garnisoen voorzien; maar Nijmegen en 's Hertogenbosch wierden bezet door twee regimenten munstersche troupes, ieder

1793 sterk 800 man, die te voren door den gen. grave van Randwijk te Munster in den eed van den staat waren overgenomen. Na de aankomst van het munstersch reg. in den Bosch, vertrokken de zwitsers van Hirzel van daar na 's Prinsenhage, alwaar de tweede colonne bijeen vergaderde. Van alle kanten kwamen de troupes derwaarts aanmarscheren, die tot die colonne behoorden: zo trokken den

30 April twee esq^s. drag. van Hessen-Cassel en het tweede batt. van het tweede reg. van Waldeck uit Maastricht; den

1 Mey het veldbatt. van de Schepper en een comp. artilleristen uit Grave en zo vervolgens. Deze tweede colonne werd gecommandeerd door den Erfprins, als comm. gen. van beide de colonnes; dezelve werd ook verdeelt in twee divisien, waarvan de eerste gecommandeert werd door den Erfprins zelve en de tweede door den luit. gen. van Monster. De eerste bestond uit 1 esq. gardes te paard, 2 esq^s. gardes drag. van Hessen-Cassel, 1 esq. hussaren, 1 esq. van van der Duyn, de jagers van Byland en de Anspachsche jagers, 1 batt. holl. gardes, een batt. zwitsersche gardes, 2 batt^s. Anspachsche troupes, het veldbatt. van de Schepper en de gren. batt^s van Baseck, Plettenberg en Tengnagel. De tweede divisie bestond uit 1 esq. drag. van Hessen-Cassel, 3 esq. van van Tuyll, 1 esq. van Hessen-Philipsthal, en 1 esq. van van der Duyn, 1 batt. van het tweede reg. van Waldeck, de 2 gren. batt^s van Breydenbach en van Zillnhart, en de 3 regimenten zwitsers van May, van Stockar de

Neuforn en van Hirzel: beide de divisien was de 1793
 nodige artillery toegevoegt. De Erfprins, die de laatste dagen in 's Hage had doorgebracht, met Z. D. H. in Prinsenhage gearriveert zijnde op den

2 Mey, ging de geheele colonne den

3 Mey op marsch, van alles volkomen uitgerust, maar slecht van predicanten voorzien. Dit was een moeilijke zaak, want er was bijna geen predicant te vinden, die tot die expeditie te overhalen was; evenwel moest iedere provincie er een opleveren. Van onze provincie had de pred. Masman zich vrijwillig aangeboden, maar door tusschenkomen van zijne vrouw het aanbod weder ingetrokken, derhalven bleef geen ander middel over als alleen het lot om zulks te beslissen, waar toe den

4 Mey de hoofdclassis vergaderde. Groote verlegenheid was er onder de predicanten, die echter gelukkig wierd weggenomen door denzelfden pred. Masman, met den proponent Blaauwbeen voor te stellen. Om kort te gaan, gemelde proponent nam het aan, wierd dadelijk tot predicant bevestigd en vertrok. Daar nu tot de uitrusting van zo een leger en andere noodwendigheden [meer enorme sommen] gelds vereischt wierden en onze provinciale kas verre na niet toereikende was, om haar contingent te voldoen, zoo wierd den

5 Mey door de heeren staten een geldheffing gearresteert en vervolgens afgepubliceert van een per cent over de gansche bezittingen. (Tot den ontvangst deezer honderdste penning wierd gevaceerd voor de

1793 wijken Turkijen en handvoetboog op het stadhuis in de raadkamer, voor Papenvaandel en zwarte knechten in de groote secretary, voor Fortuin en bloedkuil op de statenkamer en voor Oranjestam en pekstokken in het burgerweeshuis, alle dagen, gedurende de geheele maand Augustus aanstaande, 's voormiddags van 10 tot 12 en 's namiddags van 3 tot 5 uren). Hard, ja zeer hard viel dit aan een volk, dat altijd aan rust en vrede gewoon was geweest, maar nog harder aan een bestuur, dat in de noodzakelijkheid was tot zulke besluiten te moeten overgaan: dan de nood vorderde het. Gemelde tweede colonne dan denzelfden weg als de eerste ingeslagen zijnde over Lier en Aalst, vatte post in Oudenaarden. Bij het doorpasseren te Aalst vervoegden zich de ruiters van Tuyll bij hun regiment, die de franschen na Rijssel geescorteert hadden en een batt. van de Schepper bleef met 2 stukken geschut te Aalst post vatten. Na het afmarcheren van de troupes begaf zich Z. D. H. benevens de Prins van Hessen-Cassel weder na 's Hage en de Erfprins vertrok na zijn commandement te Oudenaarden en vervolgens na Oosterhout, alwaar hij zijn hoofdkwartier vestigde. Z. H. aldaar gearriveert zijnde, begaf Prins Fredrik zich derwaarts, om verdere ordres van zijnen broeder den comm. gen. af te vragen. Na de terugkomst van Prins Fredrik te Kortrijk kwam er dadelijk beweging onder alle de troupes. Een batt. en een divisie cav. trokken den

6 Mey na Brugge; drie batt^s na Gend; een batt. den

7 Mey na Nieuwpoort en Veurne; drie batt^s en een

divisie cav. na Iperen en zo vervolgens, en Sluis in 1793 Vlaanderen wierd bezet door het reg. van de Bous en de citadel van Antwerpen door de batt^s van Hessen-Darmstad, de Perez en Nassau-Usingen; verders wierden overal 1 of 1½ of 2 uuren hoger op voorposten uitgezet. Terzelve tijde aan de eene kant de tweede colonne hanoversche troupes over Venlo Brabant ingetrokken zijnde, onder comm. van Prins Adolph, zoon van den Koning van Engeland, en aan de andere kant het engelsche leger van den Hertog van Yorck opgemarcheert zijnde, vereenigden zich beide die legers in Vlaanderen, waarvan het generale hoofdkwartier te Kortrijk gevestigd wierd. Hierbij genomen de oostenrijksche en pruissische legers, waren Brabant en Vlaanderen in een geduchten staat van tegenweer gesteld. Maar daarentegen zat de vijand ook niet stil: de fransche legers wierden versterkt in groote menigte: de vijandlijke troupes vermeerderden aan alle kanten: zij vertoonden zich al telkens op oostenrijksch grondgebied en drongen al verder door, tot dat eindelijk den

8 Mey de vijandelijkheden weder een aanvang namen. Er viel een kleine schermutseling voor, een half uur boven Menen, tusschen 3 comp^{en}. van van Quadt en een vijandlijk corps van omtrent 200 man, waarbij de vijand eenige dooden — en de onzen eenige gekwetsten bekwamen. Maar 's anderen daags, den

9 Mey, wierden de voorposten van Iperen, te Rosbrughe en Popperingen te gelijk aangevallen; die van Rosbrughe bestond uit eenige manschappen van het

1793 eerste regiment van Waldeck, onder commando van den luit. Labonte en die van Popperingen uit de comp. van den cap. Hesselberg van Oranje-Gelderland met eenige manschappen van Bedaulx, en een corps oostenrijkers. Te Rosbrughe week de vijand met een gering verlies spoedig weder terug, maar te Popperingen was de actie vrij heviger: van de oostenrijkers verloren 9 man en van de hollanders 8 soldaten en een tamboer, alle van Oranje-Gelderland, daarbij het leven: de vaandrig Fredses van Bedaulx droeg zich manmoedig. Gelukkig bleef de post nog behouden. Hierop volgde al weder beweging onder de troupes. Onder anderen kwamen den

10 Mey de musquettier comp^{en} van het reg. van Plettenberg in onze stad aan, om provisioneel garnisoen te blijven houden, behalven zes man per comp. die den

11 Mey na Woerden gezonden wierden, om het batt. van Oranje en Nassau te vervangen, het welk van daar na Tessel vertrok. Daarentegen marcheerde den

12 Mey het eerste batt. van Brakel van hier na Hulst. Dit marcheren der troupes was ook gedeeltelijk om de wanbedrijven der patriotten of franschgezinden te stuiten, die in verscheiden steden dagelijks vermeerderden, ja zelfs de overhand kregen. In Breda, alwaar zij reeds de zuure vruchten van de fransche vrijheidsboom gesmaakt hadden, ging het zoover, dat de bezetting, niet in staat zijnde hunne driften te be-teugelen, dezelve den

13 Mey nog met een batt. zwitsers van May 1793 versterkt wierd en toen wierden dadelijk op bevel van den gouverneur 48 meest voorname burgers gearresteert, 10 met huisarrest, 14 op de burger officierskamer en 24 op de burger clovenierskamer. In Schoonhoven wakkerde het patriottisme dagelijks sterk aan, de schrijver van de courant van die stad hier aan veel deel hebbende, wierd de uitgaaf van dit blad verboden en de schrijver in hechtenis gezet. Meer andere plaatsen zullen wij liefst niet aanhalen, om ons niet te lang met eensluitende verhalen op te houden. Den

14 Mey kwamen te Brussel bijeen de Erfprins en Prins Fredrik van Oranje, de Prins van Waldeck en de Prins van Hessen-Philipsthal, en confereerden aldaar met eenige oostenrijksche en pruisische generaals, en uit die conferentie kwamen de volgende groote gebeurtenissen voort. Den

16 Mey brak het gansche leger van den Erfprins op en marcheerde na Kortrijk, van daar marcheerde hetzelfde den

18 Mey verder op na Doornik, en betrok een leger na de kanten van Rijssel. Terzelve tijde verzamelde Prins Fredrik het grootste gedeelte van zijn leger bij Meenen bijeen. Den

20 Mey de Erfprins in persoon te Doornik aangekomen zijnde, ontbood eenige generaals bij zich en gaf hun order om den vijand aan te vallen: derhalven 's nachts van den

22 Mey brak het gansche leger op, en trok in

1793 vier colonnes op den vijand aan, van welke de eerste door den gen. van der Duyn, de tweede door den grave van Wartensleben, de derde door den Erfprins zelve en de vierde door den Prins van Waldeck aangevoert wierden. 's Morgens ten 2 uren de vijand genadert zijnde, retireerden de vijandelijke troupes overal, behalven alleen te Mouchin, alwaar een korte actie voorviel. De hollanders, bestaande uit een esq. gardes te paard, een batt. zwitsers van May, de grenadier batts van Breydenbach en Plettenberg en 2 esq. drag. van Hessen-Cassel, bekwamen drie dooden, den luit. van Schwartsenberg van de gardes, een grenadier van May en een constapel, en 10 gekwetsten, meest van May; zij bleven meester van het dorp en namen een officier en 60 gemenen van den vijand krijgsgevangen. Daarna zond de Erfprins de nodige orders aan den luit. gen. van Monster om Orchies te bombarderen en vervolgens op te eischen, hetwelk den 23 Mey wierd ten uitvoer gebracht. Die generaal, den gen. maj. grave van Golowkin mit de hollandsche en zwitsersche gardes afgezonden hebbende om den eersten aanval te doen, liet eenige hauwitsers granaten in de stad werpen, en zond vervolgens een officier met een trompetter af om de stad op te eischen, die terstond weder terug kwamen, vermits de franschen reeds bezig waren de stad te ontruimen. De vijand dan afgemarcheert zijnde, namen de hollanders bezit van de stad en de burgers wierpen hun eigen geplante vrijheidsboom weder omverre.

Terzelve tijde passeerde Prins Fredrik met zijn

troupes de Lijs bij Meenen en sloeg zijn leger op bij Halluin: de grenadiers van Zillnhardt en het derde esq. cavall. van van der Duyn wierden als voorposten geexpedieert na de stad Tourcoïn; en het batt. van van Quadt, de jagers van van Dam, die toen den graaf van Byland tot col. gekregen hadden en 3 comp^{en} hussaren na het dorp Ronk. Van dit alles wierd door den Erfprins per missive aan H. H. M. in 's Hage kennis gegeven als ook aan Z. D. H. als cap. generaal. Van tijd tot tijd wierden door den Erfprins, als comm. generaal missives aan H. H. M. afgezonden, waarin zowel de situatie van de legers als derzelver bedrijven en lotgevallen vermeld wierden en na deze missives richten wij grotendeels ons verhaal in.

Maar 's anderen daags, den

24 Mey, viel er een hevig gevecht voor. Het retireren van den vijand alleen maar geweest zijnde om het hollandsch leger uit een te lokken, wierden beide de bezettingen van Tourcoïn en Ronck allergeweldigst aangevallen. Te Tourcoïn deden de grenadiers van Zillnhardt de vijandlijke troupes veel afbreuk, doch waren eindelijk genoodzaakt zich door de vlucht te redden; maar de cavall. wierd genoegzaam ganschelijk verslagen en het gering overschot krijgsgevangen gemaakt. De burgers, de franschgezinde burgers, vuurden uit hunne huizen ook op de hollanders, zodat hunne volkomene nederlaag onvermijdelijk was. Te Ronck was het gevecht ook bloedig; de col. van Quadt wierd in den schouder zwaar gekwetst

1793 en is twee dagen daarna aan zijn wonde overleeden; de luit. col. van Lijnden van de hussaren kreeg een zwaare wonde door het vallen van zijn paard, dat een kogel in de kop kreeg; de maj. Weslander en nog twee subalterne officieren van van Quadt verloren het leven. De luit. ingenieur Ragay, den 8 Junij te Oudenaarden aan zijne wonden overleeden, wierd zwaar en de adj. van de artillery Ragay licht gekwetst, verders nog 76 soldaten en jagers, die voor het grootste gedeelte sneuvelden of zwaar gekwetst wierden, en 3 subalterne officieren en 25 gemeenen, als ook 2 hussaren, wierden licht gekwetst. Eindelijk na een tegenstand van 8 uren lang, waken de franschen weder terug. Te Tourcoin was het getal der gesneuvelden ook zeer groot. Het esq. cavallerie, hetwelk bestond uit de comp^{en} van de ritmeesters van Hovel en van Schrautenbach, was geheel vernielt, de ritmeester van Schrautenbach was in het been gekwetst; de cornet de Mey en de meeste van de ruiters waren gesneuveld en bijna alle de overige gekwetst of krijgsgevangen na Rijssel vervoert. Van het grenadierbatt. waren gesneuveld cap. Monroy en de luit. van Portalis, beide van Waldeck 2^{de} reg., vaandr. Schutze van Randwijk en omtrent 80 onderofficieren en gemeenen. De cap. van Motz, van Hessen-Darmstad was gekwetst met 16 à 20 gemeenen; voorts waren krijgsgevangen gemaakt de luit. col. von Zillhardt, cap. van Vulte, cap. von Motz, luit. van Thielen, luit. Weisz, luit. Seyffart, luit. Blarhamburg en vaandr. Arnemann, allen van Hessen-Darmstad.

Maj. Rochus, cap. van Dassel, cap. van Bermeyer, 1793
luit. Schmit, vaandr. Schlotzer en vaandr. Euhll, alle
van Randwijk; cap. van Ronsdorff, luit. van Schmitt,
vaandr. van Reusch en vaandr. Hohmann, alle van
Waldeck 1^{ste} reg.; cap. von Muelich, luit. graaf van
Rantson, vaandr. König en vaandr. van Rehne, alle
van Waldeck 2^{de} reg., en ruim 180 onderofficieren en
gemeenen, zijnde alle behorende tot het gren. batt. van
Zillnhardt; eindelijk van de artill. kwam de luit. Ragay
met een bombardier en vier constapels behouden te Mee-
nen aan, maar de overigen, ten getalle van 15 man,
wierden ook alle vermist. Het overschot van het gren.
batt., als zijnde nu geheel buiten staat om verder te
kunnen meede ageeren, wierd door den Erfprins uit
het leger weggezonden naar Breda.

Na het aflopen van het gevecht nam Prins Fredrik
zijn vorige post weder bij Menen, en Tourcoin bleef
maar van eene geringe fransche bezetting voorzien;
derhalven liet de Erfprins

27 Mey weder een aanval doen op de stad, met
dat gevolg, dat na een kleine actie de franschen terug
weken, en de hollanders met een veel sterkere macht
weder bezit van de stad namen. De Erfprins kwam
ook in de stad en liet de voornaamste van die bur-
gers, die op de militairen gevuurt hadden, gevangen
nemen en in twee wagens geboeit over Doornick naar
Maastricht vervoeren. Zij wierden vervolgens met de
andere staatsgevangenen naar Coblenz overgebracht
en aldaar op de vesting Ehrenbreitstein in hechtenis
gezet.

1793 29 Mey wierd de voorpost te Veurne door den vijand aangevallen; deeze bestond uit 1400 man van Nassau-Usingen, Waldeck en de drag. van Bijland onder commando van den col. Cornabé van Nassau-Usingen. De hollanders behielden de post en dreven de franschen met veel verlies weder terug, maar kwamen 30 dooden en 50 gekwetsten.

Alle deeze groote gebeurtenissen baarden al weder verdere ondernemingen door het gansche land. Van deeze nochtans zagen wij, voor zover onze stad Utrecht betref, geen andere gebeuren, als alleen, dat den

31 Mey de werving voor de zeedienst bij trommelslag door de stad weder wierd aangevangen, waarvoor een herberg op het Vreburg tot werfhuus was verkozen en dat ook den

2 Junij door de geheele stad een opschrijving gedaan wierd (die te voren gearresteert en gepubliceert was) van alle burgers en inwoonders zonder onderscheid: dezelve wierd uitgevoerd door de 16 jongste raden van de vroetschap en de regenten van de aalmoesnierskamer met de stads- en wijkbodens. Dit een en ander verwekte veel angstvallige bekommernissen bij alle zwaarhoofdigen, welke nog meer algemeen wierden, toen de eerste vloot canonneerboden onze stad passeerde. Deeze vloot was te Muiden ten volle uitgerust, en moest zich na Frankfort begeeven: diensvolgens voer zij van daar de Vecht af langs de cingels aan de westzijde van de stad en zo verder den Rhijn op over Ceulen, Neuwied en Coblentz tot op Frankfort. Het was den

3 Junij 's middags ten 1 uuren dat dit gebeurde, 1793
 onder een grooten toevloed nieuwsgierigen, die zich
 derwaarts begeven hadden om ooggetuigen te wezen
 van dit, althans voor ons Utrechtenaren, gansch on-
 gewoon verschijnsel. Vooraf passeerden drie keul-
 sche ligters, waarin al het scheepsvolk, zowel offi-
 cieren als matrozen, enz. zich bevonden met alle de
 canonnen, ammunitie en verder toebehoren; daarop
 volgden 14 canonneerboden, van welke vier twee
 stukken en tien één stuk geschut voerden, toen een
 jacht voor de heeren officieren en eindelijk een beurt-
 man, waarin masten, riemen en verdere bagagie
 waren. Het commando was opgedragen aan den
 zee-cap. Lemmers. Het was dan niet te verwonde-
 ren, dat uit dit alles diepe neerslachtigheid voort-
 kwam, waarom ook burgemeesteren en raden een
 besluit namen van op de aanstaande jaarmarkt alle
 toneelspelen, als opera's, comoedien, marionetten, als
 ook koordedansers, kwakzalvers en dergelijke meer
 ten eenemale te verbieden, als zijnde dusdanige open-
 bare vermakelijkheden niet met de toenmalige om-
 standigheden van tijden overeen te brengen.

Nu scheen het menschenbloed niet meer ontzien
 te worden. De vijand, alle krachten inspannende om
 Holland te verwinnen en Holland daarentegen om
 het den vijand te beletten, vielen er achtereenvolgens
 verscheiden gevechten voor. Den

4 Junij wierden door den Erfprins uit het leger
 bij Doornick voorwaarts afgezonden twee esq's. dra-
 gonders van Hessen-Cassel, een batt. van Baden en

1793 een van Oranje en Nassau 2^{de} regiment, onder commando van den col. von Geusau, van het laatstgenoemde reg., en naar Lannoy het corps Anspachsche troupes onder commando van den gen. maj. von Reitzensteyn, comm. van hetzelfde corps; aldaar viel dadelijk eene geringe actie voor, maar de vijand, de overmacht van het Anspachsche corps bemerkende, week terug en verliet de stad. Den

9 Junij, 's morgens ten 5 uren, wierden de troupes te Waterloo door de franschen aangevallen. Het gevecht duurde tot 9 uren, waarbij de luit. van Cancrin, van de drags, en de luitenant de Veije, van Baden, zich zeer distingueerden. De hollanders bleven meester van het dorp, echter met verlies van 4 dooden en 18 gekwetsten, alle van de infantry; en twee wagens met fransche gekwetsten wierden naar het hoofdkwartier te Meenen gezonden. Den

12 Junij gaf de Erfprins order om Werwick in te nemen, alwaar de vijand zedert twee dagen had post gevat. Vooraf wierden twee toegangen bezet, de eene door een batt. van Waldeck en een van Gumoëns en 2 esq^s drag^s van Byland, onder commando van den luit. gen. van Monster en den gen. maj. grave van Golowkin, en de andere door een batt. zwitsers van Hirzel, een esq. cavall. van van der Duyn en een van Hessen-Philipsthal, onder commando van den gen. maj. van der Duyn. De aanval werd gedaan door de batt^s van van Quadt en Hessen-Darmstad, het gren. batt. van Plettenberg, eenige hussaren van Heeckeren en jagers van Byland met

eenige artillery, wordende gecommandeert door den Prins van Waldeck, col. van het reg. Oranje-Friesland; de cap. van Hoey en de cornet de Ruiter, beide van de artillery en de luit. van Winsheim, de vaandr. Crommelin en de serg. Schintzel, alle van van Quadt, distingueerden zich zeer. De vijand wierd verdreven en het dorp vermeestert, maar niet zonder eenig verlies. Den Prins van Waldeck (twee dagen daarna aan zijne wond overleden) wierd door een kanonskogel de schouder verbrijzelt, de vaandrig Hogenhuisen verloor het leven, de cap. van Nagel, de luit. Knoch, en de luit. van Cotshausen, alle van van Quadt, wierden, de eerste zwaar en de twee laatsten licht gekwetst; van de gemeenen wierden gekwetst 1 tamboer en 24 man, ook allen van van Quadt, en 3 constapels, maar weinig of geenen gedood. Na de actie trokken deze troepes weder af en in derzelve plaats wierd het dorp bezet door een batt. zwitsers van Gumoëns, een batt. van Waldeck en een esq. hussaren onder commando van den gen. maj. Prins Christiaan van Hessen-Darmstad. Deze bezetting wierd den

20 Junij weder aangevallen, doch na een actie van korten duur, met wederzijdsch gering verlies, week de vijand weder terug. Den

5 Julij marcheerde een hollandsch corps voorwaarts en verdreef de franschen uit de posten van Lincelles en Boudices, met achterlating van eenige dooden, waaronder de gewezen luit. Balfourt, die te voren onder het hollandsch regiment Oranje-Stad

1793 en lande gedient had. De hollanders bekwamen aan dooden 8 man, van het 2^{de} reg. van Waldeck, en aan gekwetsten den cap. Wrangel en 16 gemeenen van het zelve reg. en de luit. Seyerlein en 2 gemeenen van de hussaren. Twee dagen daarna, den

7 Julij viel de major Bachiene met de comp. van den cap. Hesselberg en een comp. oostenrijkers de vijandelijke posten aan te Ostcapel en Beveren, met hetzelfde gevolg, dat zij verdreyen wierden met achterlating van eenige dooden. De hollanders hadden maar eenen doode en eenen gekwetste, doch de oostenrijkers 8 dooden bekomen. Weder twee dagen daarna, den

9 Julij, op order van den Erfprins, eenige pionniers, door een comp. van Plettenberg en eenige jagers van Bijland geëscorteert, langs Ronck naar Lincelles afgezonden zijnde om hout te hakken, wierden deze onverhoeds op het lijf gevallen door een vijandelijk corps van 500 man, doch de hollanders dreven hen weder terug en hadden maar 7 gekwetsten bekomen, den luit. Hugenth, van Plettenberg, den luit. Waldhouwer, van de jagers, en vijf gemeenen. Na deeze actie had er eene uitwisseling plaats van 48 krijgsgevangenen, die wederzijds naar hunne regimenten teruggezonden wierden.

Te midden van alle deze treurtonelen vielen in verscheide steden de gewone jaarmarkten of kermissen voor; zoo ook den

10 Julij alhier te Utrecht. Maar — er was wel kermis, doch er was geen kermisvreugd; de markt

was er wel, maar geen spellen op het Vreburg, geen 1793
 fiool in de herbergen. En welk weldenkend sterve-
 ling kon thans ook met eenige vrolijkheid bezielt
 zijn? Dan, gaan wij weder den oorlogsdraad verder
 vervolgen. Den

22 Julij wierden alle de hollandsche voorposten op
 één tijdstip, 's voormiddags ten 9 uur, te gelijk aan-
 gevallen; van Tourcoin af tot Comines toe. Dan,
 dewijl de vijand door die algemeene aanval zijn le-
 ger te veel verspreid had, stiet hij overal zijn hoofd,
 waren de gevechten van weinig belang en wierd geen
 plaats door hem verwonnen. Tourcoin was toen bezet
 door een esq. cav. van van Tuyl, en een drag. van
 Hessen-Cassel, een batt. van Waldeck, een batt.
 zwitsers van May, en een van Stockar de Neuforn,
 onder commando van den nieuw aangestelden gen.
 maj. van Geusau, Halluin door het gren. batt. van
 Breydenbach met twee zesponders; Bousbeck door
 de gardes cav. en een batt. zwitsersche gardes,
 het bosch van la Granville door een esq. drag. van
 Hessen-Cassel en een batt. van Hessen-Darmstad;
 Warwick door een esq. cav. van Hessen-Philipsthal,
 de hussaren van Heeckeren, 3 comp. zwitsers van
 Hirzel en de jagers van Bijland, Ronck door een
 batt. van Hessen-Darmstad en vele vrijwilligen, die
 gecommandeert wierden door den col. grave van
 Bijland; en eindelijk Comines door een batt. zwitsers
 van Gumoëns, 3 comp. zwits. van Hirzel en de comp.
 artill. van den cap. Landolt met een hauwitsers en een
 canon van 3 pond, die gecommandeert wierden door

1793 den gen. maj. Prins Christ. van Hessen-Darmstad. Te Tourcoin wierd de cornet baron Sloet, van van Tuyll, en twee gemeenen doodgeschoten en de luit. Schnetzler, van Stockar, en de vaandr. Thomasset, van May, en 20 gemeenen, waaronder een bombardier en 2 constapels, wierden gekwetst; voorts wierden 1 officier en 14 gemeenen krijgsgevangen gemaakt. Te Comines wierden 8 man gekwetst, waarvan een constapel het rechter been en een ander de rechter arm verloor. Op alle de andere posten was het verlies omtrent niets beduidende. Te Tourcoin waagde de vijand, smiddags ten 1 uur, weder een attacque om zijne dooden, als ook de snaphanen, die zij ten getalle van omtrent 100, om hunne vlugt des te meer te bespoedigen, hadden afgeworpen, weg te halen, doch dit mislukte wederom, zijnde de dooden reeds door de hollanders begraven en de snaphanen opgeruimt.

Wij hebben voorgenomen ons niet met de operatien van de gecombineerde pruisische en keizerlijke armee noch ook die van de engelsche in te laten, dan voor zoover dezelve Holland betreffen; evenwel willen wij hier aanhalen, om ook derzelver vorderingen eengzins kenbaar te maken, dat op den

25 Julij Mentz en op den

28 Julij Valenciennes door de troepen van de geallieerde mogendheden vermeestert wierden en dat zij verders, den vijand vervolgende, hem op den

2 Aug. slag leverden, met dat gevolg, dat die divisie voor het grootste gedeelte verslagen wierd,

waardoor de geallieerden meester wierden van het gansche camp de Caesar, nabij Kamerick. Er was toen met het leger van den hertog van Yorck, twelk uit engelschen, hessen en hanoveranen bestond, een getal van 15000 man troupes van de geallieerde mogendheden in Vlaanderen, zodat dan de oorlogskans, zowel aan de eene als aan de andere zijde, bijna altijd ten nadeele van den vijand uitviel. 1793

Na alle deze vorderingen de Prins van Saxe-Coburg zijn hoofdkwartier te Herin genomen hebbende, begaf zich de Erfprins van Oranje den

3 Aug. derwaarts, om de verdere krijgsoperatien te beramen. Gansch niet te vergeefs was de komst van Zijne Hoogheid aldaar voor een soldaat van Pallardy, die alhier te Utrecht gevangen zat; deze was, in het leger de veldwacht hebbende, en tot den vijand willende overlopen, nadat hij, door het vuren van een aldaar op schildwacht staande soldaat van van Dopff in de zijde geblesseert was geworden, gevangen geraakt. En juist bij de aankomst van den Erfprins werd er krijgsraad over hem gehouden, waarin hij wierd veroordeelt tot de kogel; maar Z. H. vervoegde zich per missive bij Z. D. H. zijn Heer Vader, en verzocht om pardon, zodat gemelde sententie den

8 Aug. alhier in het starrebosch ten uitvoer gebracht zullende worden, even voor het afschieten der geweeren, het door Z. D. H. verleende pardon wierd uitgeroepen, twelk bij alle, die er tegenwoordig waren, maar inzonderheid bij den delinquant, eene ver-

1793 bazende verandering te weeg bracht, en met een algemeen geroep van *Vivat Oranje!* beantwoord wierd.

Nadat de conferentien te Herin waren afgelopen, waarin onder anderen de Prins van Saxen-Coburg met den Erfprins overeengekomen was, dat de hollandsche canoneerbooten, die aldaar van geen nut konden wezen, weder naar Holland zouden terug keeren, voeren deze den Rhijn weder af en kwamen den

12 Aug. aan de Vaart aan, van waar zij, na op den

13 Aug. onze stads cingels weder gepasseert te zijn, ook de Vecht weder opvoeren naar Muiden, van waar zij gekomen waren. Maar, ik vraag eens: waar? — wanneer? — en hoe zullen toch deze canoneerboden eenig nut of voordeel aan het vaderland kunnen toebrengen, geëvenredigd aan die verbazende somme gelds, die tot het bouwen, equiperen en salarieeren van dezelve vereischt werd? Liefst willen wij het antwoord aan een ieders oordeel overlaten, en ons derhalven weder naar het oorlogstoneel begeven.

Tot hiertoe waren beide de legers in rust geweest, dat is, zedert de algemeene aanval van 22 Julij laatstleden was niet het minste gevecht voorgevallen; maar wel waren in dien tusschentijd beide legers versterkt. Het hollandsch leger was versterkt door de veldbattaillons van Dundas, Douglas, Nyvenheim, van Monster en Saxen-Gotha; door de cavall. Oranje-Friesland en de utrechtische hussaren van van der Hoop, die den

17 Aug. van hier waren uitgetrokken; als ook noch door twee nieuw geformeerde grenadier batts, die den baron van Raesfeld, col. comm. van Bentinck, en den grave van Limburg Styrum, luit. col. van de gardes Friesland, tot hunne commandanten gekregen hadden. De vijandelikheden namen dan weder een aanvang met eenige geringe actien van weinig belang, die echter opgevolgt wierden door zeer hevige en bloedige gevechten van veel belang. De eerste actie viel voor den

23 Augustus nabij Lincelles; dezelve wierd door den vijand begonnen en duurde maar een kwartier uurs. De luit. Smit en twee gemeenen, alle drie van Oranje-Gelderland, wierden gekwetst en maar een man gedood; acht man wierden door de hollanders krijgsgevangen gemaakt. Vervolgens, den

25 Aug. attacqueerden de franschen de post Reningelst, die door de grens van de Thouars (na den dood van den col. van Quadt bekwam de marquis de Thouars dit regiment) en van van Dopff bezet was, onder commando van den cap. Bruce; doch nadat de hollanders maar eens geantwoord hadden, weken zij terug tot Dranoutre; er wierd maar een man gekwetst en een vermist. Den

26 Aug. kwamen de franschen uit Steenvoorden aanrukken, om de post van Popperingen, die door de gren. comp. van van Brakel uit het gren. batt. van van Buseck en het grootste gedeelte van Oranje-Gelderland bezet was, te overrompelen; maar de hollanders posteerden zich en maakten zich gereed

1793 om de franschen af te wachten. Het gevecht viel zeer ten voordeele van de hollanders uit, zij namen den commandant van Steenvoorden en nog 10 officieren en 92 gemeenen krijgsgevangenen, de overigen namen de vlugt met achterlating van verscheide dooden en zwaar gekwetsten, waar onder 4 officieren. De hollanders hadden maar drie dooden en eenige weinig gekwetsten bekomen. De cap. Beck en vaandr. de Roos, beide van van Brakel, en de vaandr. de Ronde, van Oranje-Gelderland, wierden door den Erfprins, om hun manmoedig gedrag, bij Z. D. H. zeer gerecommandeert. Den

30 Aug. waagde de vijand eene expeditie op Tourcoing en Lanoy, doch het mislukte hem, zij wierden door de hollanders, die door den major Wallenfels aangevoert wierden, met verlies teruggeslagen. De hollanders bekwamen 14 gekwetsten, maar geene dooden. Na deze kleine schermutselingen volgde de noodlottige dag van den

2 Sept., de dag, op welke de vijand het hollandsch leger een verschrikkelijke slachting toebragt. Het was 's morgens vroeg dat de Erfprins bevel gaf om de vijandelijke troepes te Blaton en te Lincelles aan te vallen, om, zoo het mogelijk was, meester van beide die posten te worden. De colonne, die op Blaton aantrok, werd geccommandeert door den luit. gen. Vorst van Waldeck, hebbende onder zich den gen. maj. van Draechstadt en den gen. maj. van der Duyn van 's Gravenmoer, en bestond uit twee esqs gardes dragonders en een cav. van van der Duyn, een batt.

van Waldeck 1^{ste} reg., een batt. zwitsers van May, 1793 de twee veldbatt^s van Nassau-Usingen en de Schep- per, de jagers van Byland en de emigranten van Beon. De colonne die op Lincelles aantrok wierd gecommandeert door den Erfprins zelf, en onder hem door den luit. gen. van Monster, en de gen. majors grave van Golowkin, van Frebra, Rousse, de Sau- maise en de Nostitz. Deze colonne bestond uit drie esq^s gardes te paard, het lijfesq. gardes drag. en een esq. drag. van Hessen-Cassel, een batt. holl. en een batt. zwitsersche gardes, de gren. batt^s van Breyden- bach en van Plettenberg, het veldbatt. van Welderen en de vrijwilligers van den cap. Matthieu. De eerste aanval wierd gedaan door de holl. en zwits. gardes en welhaast waren beide de posten vermeestert, waar- door de gevechten als ook de verliezen weinig waren, er waren maar drie holl. gardes gesneuveld en 30 gemeenen van verschillende corpsen gekwetst. Na het gevecht bleven in Blaton de esq^s van Hessen- Cassel en van der Duyn, en de batt^s van Waldeck en Nassau-Usingen, onder commando van den gen. maj. van Draechstadt, en in Lincelles de gardes drag. en de batt. van Breidenbach, van Plettenberg en van de Schepper, onder commando van den gen. major de Nostitz. En deze twee bezettingen waren het die 's namiddags door den vijand met een sterke over- macht wierden aangevallen en voor het grootste ge- deelte verslagen. De gen. major de Nostitz sneuvelde al schielijk en kort na hem de maj. van de artillerie Muller. Beide de posten geraakten weder in handen

1793 van den vijand. Toen wierden twee esq's gardes, een batt. zwitsers van May en het veldbatt. van Welderen tot versterking der gemelde troupes opgezonden, wanneer er eene bloedige actie voorviel, waarbij Lincelles door de hollanders weder stormenderhand werd ingenomen, maar Blaton bleef in 's vijands handen. De posten te Tourcoin en Roubaix wierden ook door den vijand aangevallen, maar echter door de hollanders behouden, na een gevecht van anderhalf uren. Roubaix was toen bezet door twee batt's van Waldeck en een van Randwijk. De verliezen aan beide zijden waren groot, evenwel dat van den vijand niet zoo groot als dat van de hollanders. Te Blaton en Lincelles waren gesneuveld de gen. maj. de Nostitz, de maj. van der Feltz van Oranje-Vriesland, de maj. van de artillerie Muller, de cap. Herman van Sonnenberg van de gardes drag., de luit. Lenckel en de vaandr. Severin, beide van Bedaulx; de vaandr. Schminke en de vaandr. Hartjelief, beide van Wartensleben. De gekwetsten waren de col. van Burmannia, van de Schepper, de col. Cornabé, van Nassau-Usingen, de luit. col. Harting Comans, van de holl. gardes te voet, de maj. Panneboeter, van de Schepper, de maj. de Bellange, van het 1^{ste} reg. van Waldeck, de maj. de Herrenschwant, van Nassau-Usingen, de cap. Fr. grave van Byland, van de holl. gardes te voet, de cap. grave van Goltz, van de holl. gardes te voet, de cap. de Vree en de cap. Bom, beide van Bedaulx, de luit. van Quadt en de luit. van Lasberg, beide van de holl. gard. te voet, de luit. Schmit en

de luit. Matthieu, beide van het 1^{ste} reg. van Waldeck, de luit. Evers, van de Schepper, de luit. Torricella, van Nassau-Usingen, de luit. Scherer en de luit. van Tuyll, beide van de gardes drag., de vaandr. de Vries en de vaandr. Beurkin, beide van Welderen, de vaandr. Sabatier en de vaandr. Crommelin, beide van Nassau-Usingen, de vaandr. Cremer, van van Wartensleben en de vaandr. Dollemans, van de Schepper. Verders waren 12 onderofficieren, 1 tamboer en 161 corporaals en gemeenen gedeeltelijk gesneuveld en gedeeltelijk gekwetst. Te Tourcois en Roubaix waren gesneuveld de cap. van Waldeck en 9 gemeenen, en gekwetst de cap. van den Heuvel, de luit. van Troxel, en de vaandr. von Reineck, 7 onderofficieren en 68 corporaals en gemeenen, alle van het 2^{de} regiment en het 5^{de} batt. van Waldeck; als ook de luit. Muller en 3 gemeenen van de artillerie. Voorts wierden vermist de luit. col. Breydenbach, de comm. van het gren. batt., de cap. ingenieur Bergh, de luit. Scheffer van de artill., de vaandr. Cageling en de vaandr. Bos, beide van de Schepper, 9 onderofficieren, 7 tamboers en 106 corporaals en gemeenen, welke alle waarschijnlijk door den vijand krijgsgevangen waren gemaakt; daarentegen hadden de hollanders maar 18 man, waaronder een officier, in Meenen binnen gebracht. Niet zonder aandoening gaf de Erfprins van dit alles bericht aan H. H. M. in 's Hage, waarbij Z. H. teffens eenige officieren en onderofficieren recommandeerde, als de luit. gen. van Monster, de gen. maj. grave

1793 van Golowkin, voorts 9 colonels, 1 major, 2 capiteinen, 4 luitenants, 3 cadets en 3 sergeanten, uit de regimenten de holl. gardes cav. en inf., de zwitserse gardes, de inf. van Welderen, Waldeck, Wartensleben, Nassau-Usingen, de Schepper, de vrijwilligers van Matthieu en de gardes dragonders, welke alle om hun betoonden heldenmoed door Z. H. grotelijks wierden geroemt. Algemeen werd het verlies van zoveel dappere militairen in 's Hage en vervolgens door het gansche land betreurt. En had het bloedvergieten hiermede nog maar een einde genomen! Maar integendeel; deeze slachting werd nog door een tweede, ja door een derde, welke laatste het Huis van Oranje zelf trof, opgevolgt. Daags daaraan volgende, den

3 Sept., werd het leger van Prins Frederik uit Iperen naar de kwartieren van Cisoing verplaatst; en het overschot van het gren. batt. van Plettenberg werd naar Antwerpen gezonden, zijnde buiten staat geworden om verder te kunnen dienen.

De tweede slag viel voor den

6 Sept., en was even bloedig als de eerste. Het was 's morgens vroeg dat de posten van Tourcoing, Ronck, Werwick, Lannoy, Halluin en Saily, alle te gelijk, door den vijand geweldig wierden aangevalen. De gevechten waren hevig en de verliezen groot. Tourcoing, alwaar de gen. maj. van Geusau commandeerde, werd al schielijk door de vijand vermeestert, en de troepes op de vlucht gejaagt, Ronck moest na een aanhoudend gevecht van een uur ook bukken

en zich aan den vijand overgeven. De Erfprins, van 1793
dit alles bericht gekregen hebbende, liet de volgende
troupes in alle haast opmarcheren tot versterking. Naar
Ronck een esq. holl. gardes en een esq. gardes drag.,
een batt. holl. gardes en een batt. zwitsersche gar-
des, de veldbatt. van Saxen-Gotha, Bedaulx en Nassau-
Usingen, een batt. van het 1^e reg. van Waldeck en
het gren. batt. van Raesfeldt, onder commando van
den luit. gen. Vorst van Waldeck. Naar Werwick
een esq. cav. van van der Duin, een batt. zwitsers
van May, het veldbatt. van Wartensleben en het
gren. batt. van Breydenbach. Naar Lannoy de 3 eer-
ste esq. van Hessen-Philipsthal, de veldbatt. van van
Dopff en van Welderen, een batt. zwitsers van Gu-
moëns, en de gren. batt^s van van Buseck, van
Rechteren en Tegnagel. Naar Saily de cav. van
Oranje-Friesland. En tusschen Lannoy en Saily
posteerden zich twee esq^s van van Tuyll met 420
man infant. Ronck wierd door den Vorst van Wal-
deck na een hardnekkig gevecht weder hernomen.
Lannoy bleef in het bezit van de hollanders en was
dit aan de kloekmoedigheid van Prins Frederik
verschuldigd. De drie overige posten bleven ook
door de hollanders behouden, doch Saily kostte veel
manschappen. Werwick was zijn behoud grotendeels
verschuldigt aan de grenadiers van van Buseck en te
Halluin was eenige ammunitie door de hollanders
onder een aanhoudend vijandelijk musquettevuur
veroverd. Te Tourcoin en Lannoy waren gesneuveld
de luit. col. van Pabst, van de carabinieri en de

1793 luit. col. grave de Goyon, van het 2^{de} reg. van Waldeck, de maj. Tscherner, van May, 45 corporaals en gemeenen en 30 paarden; en gekwetst de maj. van Maisner, van het 2^{de} reg. van Waldeck, de maj. de Wollust, van Nassau-Usingen, de cap. Hellerman van het 2^{de} reg. van Waldeck, de cap. Schlosser van Oranje en Nassau 1^{ste} reg., de cap^s Constant en de Graffenfriedt, beide van May, de cap. luit. Schermer, van Stockar de Neuforn, de luit. de Veije, van Oranje en Nassau 2^{de} reg., de luit. de Nave, van Nassau-Usingen, de luit. Jacobi, van Hessen-Cassel, de luit^s Ziegler en Schindler, beide van Stockar de Neuforn, de vaandr. Escher, van May en de vaandr. van Goe-ricke van het 2^{de} reg. van Waldeck, 188 onderofficieren en gemeenen en 25 paarden, en eindelijk vermist de cap^s von Leliwa en van Wiegard, beide van het 2^{de} reg. van Waldeck, de vaandr. Waldkirch, van Stockar de Neuforn, en de vaandr^s de Matha en de Cevin, van Oranje en Nassau 2^{de} reg., 109 onderofficieren en gemeenen en 10 paarden. Te Saily waren gesneuveld de cornet van Deneken en 9 gemeenen, waaronder een cadet en 18 paarden, allen van Hessen-Philipsthal; en gekwetst de cap^s de la Chapelle en Rost, beide van de Villattes, de luit. Praga van de artillerie, de corn. Dabenis, van Oranje-Vriesland, 32 onderofficieren en gemeenen en 33 paarden; en vermist de ritmeester van den Heuvel, van Hessen-Philipsthal, 6 gemeenen en 4 paarden. Te Ronck, Halluin en Werwick waren gesneuveld de cap. Harscher, van Bedaulx, cap. Arnoud, van van

Brakel, 16 gemeenen en 4 paarden; en gekwetst de 1793
 cap. luit. Frisching, van May, de luit. St. George, van
 de holl. gardes, de luit. de Pelligari van de zwitser-
 sche gardes, de luit. de Seyerlein van de hussaren,
 de luit. Vionnet, van May, en de luit^s Helbach,
 Huninchèn en Bach, alle van de artillerie, 86 onder-
 officieren en gemeenen en 6 paarden; en vermist
 17 man en één paard. De vermisten waren meest
 altijd door den vijand krijgsgevangen gemaakt, en
 wierden vervoert na Rouen, doch de zwitserische
 officieren wierden op hun woord van eer ontslagen,
 om na Zwitserland terug te keeren. Het getal der
 door de hollanders gemaakte krijgsgevangenen was
 zeer gering. Bij het berigt, door den Erfprins naar
 's Hage gezonden, wierden weder verscheiden offi-
 cieren gerecommandeert, van welke Prins Fredr.
 van Oranje, de luit. col. Harel cap. comm. van de
 gren. van de holl. gardes, de luit. col. van Wasse-
 naar van de gardes drag. en de maj. Timmerman,
 van Hessen-Philipsthal, door Z. H. wierden voorge-
 dragen als zich nog boven alle de anderen bijzonder
 gedistingueert te hebben; de verdere gerecomman-
 deerde officieren waren de luit. gen. Vorst van Wal-
 deck, de gen. maj. Prins van Hessen-Darmstad, de
 gen. maj. Alex. grave van Wartensleben, de quartier-
 meester generaal Bentinck, voorts 6 col^s, 3 luit. col^s,
 4 maj^s, 3 cap^s, 5 luit^s, 2 vaandr., 4 cadetten en de
 gren. Maquinse, respectivelijk uit de regimenten de
 holl. gardes inf. en cav., de zwitserische gardes, de
 gardes drag., de cav. van Hessen-Philipsthal en van

1793 Tuyll, en de inf. van Saxen-Gotha, Nassau-Usingen, Bedaulx, Hirzel, Hessen-Darmstad en van Buseck; eindelijk de geheele gren. comp. van de holl. gardes en het tweede esq. cav. van Hessen-Philipsthal, welke alle als oude ervarene militairen gevochten hadden. Daarentegen wierden ook door Z. H. opgegeeven de wanordes, die er hadden plaats gehad onder de comp. gardes drag. van den major Meyners, door dien zij zich in den drank hadden te buiten gegaan, waarom gemelde major na 'sHage wierd ontboden om zich te verantwoorden, zoodat dan door het verlies van dezen dag, gevoegt bij dat van de laatste actie, het hollandsch leger al heel wat verzwakt was.

's Anderendaags, den

7 Sept. had er weder eene uitwisseling plaats van 101 krijgsgevangenen, waaronder vijf officieren waren, de cap. Leliwa en de vaandr. Wigand, van het 2^{de} reg. van Waldeck, de luits Sevijn en de Matha, van Baden, en de vaandrig Waldkirch, van Stockar de Neuforn, welke alle met groote blijdschap tot hunne regimenten terugkeerden.

Daar nu de Erfprins bemerkte dat het vijandelijk leger gedurig aan versterking bekwam, en gedurig aan aasde om de hollandsche voorposten te verwinnen en de troupes te vernielen, gaf gemelde Z. H. order aan zijnen broeder Prins Fredrik, om zich dadelijk met zijn troepen derwaarts te begeven tot versterking van zijn zoo deerlijk verzwakt leger, om met die dubbele macht nog zooveel mogelijk den vijand in zijne ondernemingen te keer te gaan. Op den

9 Sept. kwam Prins Fredrik met zijn leger te Mee-
nen aan. De vijand, dit gewaar wordende, wendde
zich terstond na de kant van Iperen, weshalven de
Erfprins zijnen broeder weder afzond met 5 esq^s cav.
en 6 batts inf. naar Gheluveld, om den vijand aldaar
het verder indringen te beletten. Een ander corps,
bestaande uit het 5^{de} batt. van Waldeck, een batt.
zwitsers van May, de carabiniers, de jagers van
Byland en de emigranten van Beon, onder commando
van den gen. maj. van Geusau wierd den volgenden
dag, den

10 Sept. geexpedieert om een aanval op Tourcoing,
dat door een reg. hussaren bezet was, te doen, en
juist op hetzelfde oogenblik deed de vijand een atta-
que op Ronck, alwaar de grave van Byland com-
mandeerde, doch vruchteloos. Toircoing wierd door
de hollanders vermeersterd en Ronck bleef behouden.
Na een kleine schermutseling op beide de plaatsen
weken de franschen weder terug. Te Tourcoing
waren de gen. maj. van Geusau en de luit. Roëll
van de carabiniers (die door een sabelhouw over de
oogen tot eene voortdurende blindheid geraakt, het
overige van zijn levenstijd te Utrecht in stille rust
heeft doorgebracht) en drie gemeenen gekwetst en
geen gesneuveld, en te Ronck waren maar eenige
gemeenen gekwetst en een gesneuveld; een detache-
ment holl. gardes, aangevoert door den cornet Fagel,
had vijf fransche hussaren krijgsgevangen gemaakt.

Daar nu de Erfprins zich nacht en dag bezig hield
met de verrichtingen en bewegingen van het vijandlijk

1793 leger zooveel mogelijk gade te slaan, bemerkte Z. H. dat hetzelfde dagelijks versterking bekwam, men zag derhalven groote gebeurtenissen te gemoet, men vreesde voor bloedige gevechten, zoo als ook wel degelijk bewaarheid is geworden. Den

11 Sept. tegen den middag kwamen sterke vijandelijke colonnes op alle de hollandsche voorposten weder aanmarcheren, doch tot onder het bereik van het geschut der hollanders, die zich overal in slagorde hadden gestelt, genadert zijnde, weken zij weder terug, zonder dat ergens iets voorviel, als alleen te Messines, alwaar de col. van Lijnden commandeerde. Een kleine schermutseling viel er voor, waarbij de cap. d'Anglefort van de drag. van Byland het leven verloor en de luit. col. de Maliprade van de jagers van Byland gekwetst wierd. Maar toen scheen de vijand niet te zullen rusten, voor dat het hollandsche leger vernielt was. Het eene gevecht volgde op het ander, en het eene was al bloediger als het ander. Den

12 Sept. na den middag nam de woede van den vijand een aanvang. De post van Messines, die sedert de actie van daags te voren eenige versterking bekomen had, en alwaar toen de gen. maj. Prins Christ. van Hessen-Darmstad commandeerde, wierd het eerst aangevallen. Na een gevecht van een uur wierden de hollanders verdreven tot op Houtem. De Erfprins, hiervan bericht gekregen hebbende, zond naar Werwick tot versterking van de bezetting een esq. gardes drag. en een batt. van het 1^{ste} reg. van

Waldeck. De vijand al verder doordringende, weken de hollanders van Houtem terug op Werwick. De vijand tastte Werwick aan; en er wierd hevig gevochten, waarbij onder anderen de Prins van Hessen-Darmstad zwaar gekwetst wierd. Te gelijker tijd wierden de posten van Halluin en Ronck ook geattacqueert, die toen bezet waren door het batt. van van Brakel, de jagers van Bijland, de vrijwilligers van Matthieu en de hussaren van van Heeckeren. Na een voorpost van een cap. en 40 man, alle van van Brakel, in de bosschen van Bousbeck overvallen en opgelicht te hebben, vielen de franschen beide die posten te gelijk aan. Dadelijk wierden tot versterking opgezonden naar Halluin en Ronde een batt. van May en het veldbatt. van Wartensleben, onder commando van den col. Constant, en naar Werwick een batt. holl. en een zwitsersche gardes en de gren. batts van Breydenbach en Lannoy, onder commando van den gen. maj. grave van Golowkin, en een esq. holl. gardes cav., alle onder het oppercommando van Prins Fredrik van Oranje; en toen wierden eindelijk al vechtende de franschen aan het wijken gebracht, en de hollanders bleven in het bezit van alle de posten. Maar de volgende dag, den

13 Sept. was een dag, die nooit de vergetelheid zal onttrokken worden. Al 's morgens vroeg, omtrent half vijf, brak het geheele vijandelijk leger op uit Rijssel, Armentieres, Ballieul en omliggende plaatsen, en kwam met alle geweld op het gansche hollandsche cordon aanmarcheren van Meenen tot Mes-

1793 sines. Werwick wierd weder het eerst aangevallen, en aldaar viel een geheele veldslag voor. Daar men, zoo Werwick verloren wierd, voor Iperen beducht was, trokken nog naar Werwick een esq. gardes te paard en een esq. gardes dragonders, de veldbatts van van Brakel, de Schepper en Saxen-Gotha en het 1^{ste} batt. zwitsers van Gumoëns; en na Gheluwe een esq. gardes drag. en het veldbatt. van Bedaulx, alle onder het oppercommando van den gen. maj. van der Duin, hebbende onder zich de gens maj. Rouse en Charles, grave van Wartensleben. Tot half 8 hielden de hollanders het vol, maar toen wierden zij genoodzaakt te retireren tot op Harlebeek en Rouffelaer. Evenwel na de retraite viel weder een corps hollanders, bestaande uit de holl. gardes cav., de zwitsers van Gumoëns en de gren. batts van van Buseck en Tengnagel, onder commando van Prins Fredrik van Oranje, den vijand moedig aan, maar zij wierden weder terug geslagen, en bekwamen veele dooden en gekwetsten, onder welke laatsten Prins Fredrik van Oranje was, die, een musquetkogel in de schouder gekregen hebbende, het commando overgaf aan den gen. maj. grave van Golowkin. Toen de hollanders te Werwick aan het retireren waren, vielen andere vijandelijke colonnes alle de overige posten met geweld aan, maar inzonderheid Halluin, Ronck en Bousbeck. Het veldbatt. van de Thouars trok nog naar Bousbeck en het veldbatt. van Nassau-Usingen en het gren. batt. van Raesfeldt, onder commando van den gen. maj. Alex. grave van Wartens-

leben, naar Halluin, om de bezettingen aldaar te 1793
 ondersteunen, doch ook al zonder eenige uitwerking. Omtrent half elf uur weken de hollanders al vechtende terug tot op Meenen, doch zij wierden al weder verder vervolgt. Van elf tot twaalf uur wierd er te Meenen hevig gevochten, waarbij de hollanders weder veele dooden en gekwetsten bekwamen, onder anderen ook de gen. maj. van der Duin, die doodelijk gekwetst wierd. Eindelijk wierden de hollanders geheel en al verslagen en op de vlugt gejaagt, zoodat zij wijd en zijd verstrooit geraakten, doch voor het grootste gedeelte te Kortrijk aanlandden. Van de geallieerde mogendheden hadden de hollanders geen ondersteuning genoten, want de engelschen, zeer bekwaam en actief in het retireren, waren spoedig terug geweken naar Sluis in Vlaanderen; de Hertog van Yorck zelf ook met al zijn bagagie, en de oostenrijkers waren te ver van de hand. Derhalven waren Meenen, Iperen, Tourcoing, Ronck, Halluin, Werwick, Messines, Comines, Warneton en alle omliggende landen en steden in het bezit van den vijand overgegaan. In alle de gevechten dan waren gesneuveld de luit. col. grave van Stirum en de luit. col. Gravesteyn, beide van de hollandsche gardes inf., de luit. col. baron van Tengnagel, van Baden, de commandant van het gren. batt., de maj. grave van Leyningen van de hussaren van van Heeckeren, de cap. d'Anglefort van Byland drag., de luit. d'Orenne van Nassau-Usingen, de luit. van Voorst van de holl. gard. inf., de luit. Eyman van Bosc de

1793 la Calmette, de luit. Cardol van Douglas, de luit. von Berga van Saxen-Gotha, de luit. Dames en de luit. Vrolik, beide van de artillery, de sous-luit. Touensteyn van Hirzel, de sous-luit. Escher van Hirzel, de vaandr. van Plettenberg en de vaandr. Bilsteyn, beide van Nassau-Usingen, en de vaandr. von Clein en chir. maj. Sneller, beide van Wartensleben, 131 onderofficieren en gemeenen. Onder de gesneuvelde gemeenen waren 7 man van de utrecht-sche hussaren van Van der Hoop en 81 paarden. De gekwetsten waren de gen. Prins Fredrik van Oranje, de gen. maj. Alex. grave van Wartensleben, die op den acht en twintigsten November te Rijssel aan zijne wonden overleden is, zijnde de gen. maj. Ch. grave van Wartensleben, luit. col. van het 2^{de} reg. van Oranje en Nassau, tot col. van het regiment aange-stelt; de chef van het regiment, de generaal major baron van der Duyn van s'Gravenmoer, die krijgsgevan-gen naar Rijssel vervoert, een eigenhandige brief heeft gezonden aan den Erfprins, waarin hij meldt, dat zijn paard onder hem doodgeschoten zijnde en zelf drie wonden bekomen hebbende, hij buiten staat ge-raakt was om zich te redden, en dus zoo van Meenen naar Rijssel stond vervoert te worden. (Omtrent 14 dagen daarna is die generaal aan zijne wonden over-leden en in zijn plaats heeft de gen. maj. baron van der Duyn, luit. col. effectief van het reg. drag. van Byland, het regiment bekomen) verder de Prins van Hessen-Darmstad, de chef van het reg., de col. Muysson van de holl. gardes cav., de col. Gumoëns

de chef van het reg., de col. Stegner, van May, krijgsgevangen naar Rijssel vervoert, de col. van Raesfeld, van Bentink, de luit. col. Frins van Solms, van het 1^{ste} reg. van Oranje-Nassau, de luit. col. van Lijnden van de gardes drag., de maj. de Milly van Baden, de cap. van Voerst van de holl. gardes, de cap. Bruce van van Brakel, de cap. Beck van de Bous, de cap. Bakker van van Brakel, de cap. Rommeling en de cap. Janssens, beide van Wartensleben, de cap. Aberson van Oranje-Gelderland, de cap. Cleve van het 1^{ste} reg. van Waldeck, de cap. Eymann, van Bedaulx, de cap. van Hoof, van Welden, de cap. Grebel van Hirzel, de cap. Spondly ook van Hirzel, de cap. van Buseck van de Thouars, de cap. Grave van Uxkull ook van de Thouars, de cap. Albern van Saxen-Götha, de cap. Grave van Loewensteyn, gen. adj. van den Vorst van Waldeck, de luit. Fagel van de holl. gardes cav., de luit. van Heemskerk, de luit. de Pelligeri en de luit. Rupertus, alle van Wartensleben, de luit. Wurstenberger van de zwits. gardes, de luit. de Rumph van Nassau-Usingen, de Luit. Voigt van Welden, de luit. Hummel en de luit. Tieleman, beide van Hessen-Darmstad, de luit. Sturler van May, de luit. Sluiter van de artillery, de sous-luit. Tscherner van Gumoëns, de vaandr. von Eichstorff en de vaandr. Sartorius, beide van het 2^{de} reg. van Oranje-Nassau, de vaandrig van Puffenrath van het 1^{ste} reg. van Waldeck, de vaandr. Nuscheler van Hirzel, de vaandr. Ruck en de vaandr. Erlach, beide van Hessen-Darm-

1793 stad, 399 onderofficieren en gemeenen en 45 paarden. Eindelijk wierden vermist de col. van Lijnden van de huss., de luit. col. Pietermaat en de luit. col. van Haren (de luit^s col. Pietermaat en van Haren waren zedert hunne laatste uitwisseling maar twee dagen bij hun regiment geweest, en hadden het ongeluk van weder in handen van den vijand te geraken) beide van de garde drag., de luit. col. van Lom van de Thouars, de cap. Effinger van de zwits. gardes, de cap. Cuncell van de artillery, de cap. Sulle van Nassau-Usingen, de cap. von Draechstedt van het 1^{ste} reg. van Waldeck, cap. Poell van van Brakel, de cap. Ernst en de cap. van Bassewitz, beide van de Thouars, de cap. Tscharner van Gumoëns, de cap. luit. Wyttenbach van May, de luit. van Heeckeren tot Overlaar van de holl. gardes cav., de luit. van Lamsweerden van Wartensleben, de luit. May en de luit. Muller, beide van Saxon-Gotha, de luit. Schmitt van Hirzel, de luit. Ragay, de luit. Frame, de luit. Southermeister, de luit. Lousbergs en de luit. Berghier, alle van de artillerie, de vaandr. d'Estienne en de vaandr. Broers, beide van Nassau-Usingen, de vaandr. Christiaans en de vaandr. Fischer, beide van Oranje-Gelderland, de vaandr. Lut en de vaandr. Rose, beide van Hessen-Darmstad, de vaandr. Siccama en de adj. Jacobi, beide van de Thouars, de chir. maj. Sebastiaans van de carabinieri en de chir. maj. Brandly van Nassau-Usingen, 864 onderofficieren en gemeenen en 38 paarden, en eindelijk het gansche batt. van den luit. col. Hohenlohe. Daarentegen

was het getal der op den vijand veroverde krijgsgevangenen zeer gering. Het geheele getal fransche krijgsgevangenen van alle de gevechten is maar 210, welke op de citadel van Antwerpen gebracht zijn. Eenige officieren wierden ook weder aan H. H. M. gerecommandeert; doch de generaal majoor Douglas en de luitenant colonel Tengnagel, beiden later door eenen krijgsraad gevonnist en uit alle militaire dienst gedemitteert, wierden beschuldigt van pligtverzuim, zoodat dan het hollandsch leger, in deze lopende maand met ruim 2700 man vermindert zijnde, door alle die verliezen moedeloos, en daarentegen het fransche door alle die overwinningen moedig was geworden. Evenwel de volgende dag, den

14 Sept. marcheerde het oostenrijksch leger op en verdreef de franschen weder uit Meenen en derzelver ommestreken en de Erfprins herstelde zich weder, zoveel als doenlijk was. Z. H. plaatste zijn hoofdkwartier te Deynse, en in derzelver ommestreken wierd het leger weder bijeenverzamelt. Zelfs tot in Sluis in Vlaanderen waren de verstrooide militairen aangeland, onder anderen bijna alle de hussaren van Heeckeren, die dus ook na Deynse terugkeerden. Doch daags daaraan, den

15 Sept., wierd het hoofdkwartier weder overgebracht na Gend; aldaar was ook het hollandsch hospitaal, dat deerlijk met zieken en gekwetsten was opgevult. Doch Prins Fredrik, over Sluis in Vlaanderen en Rotterdam na 's Hage vervoert wordende, vergezelt door den adj. gen. baron Bentinck, arriveerde

1793 dienzelfden dag 's avonds ten 9 uuren met zijn geheele veldequipage op het Oranjehuis, tot groote aandoening zoo voor de stadhouderlijke familie als voor het gantsche hof. Alle dagen wierd van den toestand van Prins Fredrik een hofbericht uitgegeven en in de nieuwspapieren algemeen bekend gemaakt. In de eerste dagen was Z. H. koortsig en pijnlijk aan de wonde. Den 20^{ste} wierden de kogel, het lapje van de rok, eenige zilvere draatjes van de epauletten en eenige schilfertjes van het armbeen uit de wonde gehaald; dit verzwakte Z. H. gedurende de zes volgende dagen, maar toen begon Z. H. in krachten aan te winnen, de koorts wierd minder en de wond minder pijnlijk. Den 4 Oct. kon Z. H. voor het eerst den arm bewegen, zodat met den 10 Oct. de berichten vermindert wierden tot op driemaal 's weeks, maandag, donderdag en zaterdag. De genezing van de wonde zoo wel als de gezondheid van Z. H. dagelijks vorderende, wierd met den 28 Oct. eens 's weeks een bericht uitgegeven. Den 24 Nov. woonde Z. H. voor het eerst de openbare godsdienst bij. Den 23 Dec. was het laatste bericht: „Z. H. is volkomen gezond, en de wonde vordert dagelijks in genezing, doch langzaam.”

Terwijl nu de volgende dagen de verstrooide militairen van alle kanten te Deynse terugkwamen, had er eene drukke briefwisseling plaats tusschen den Erfprins en Z. D. zijnen heer vader in 's Hage, die met gedurig heen en weer gaande expresses wierd uitgevoerd, waaruit voortkwam voor eerst, dat den

18 Sept. het leger, voor zoo ver het reeds bestond,

van Deynse verplaatst wierd na Mellen, Lemberghen 1793
en Gentrode; en ten tweede dat den

19 Sept. Z. D. H. aan H. H. M. te kennen gaf, dat hij van voornemen was eenige dagen na het leger te vertrekken, om deszelfs situatie eens op te neemen en hetzelfde dan weder van het nodige te kunnen voorzien. Den

20 Sept. nam Z. D. H. de reis aan, en begaf zich dadelijk na het leger te Mellen, alwaar hetzelfde den

22 Sept. door Z. H. geinspecteert wierd; vandaar vertrok Z. H. den

23 Sept. over Antwerpen na Gent. Aldaar wierd in een conferentie, gehouden door Z. D. H. met den Erfprins en den gen. Clairfait, besloten, dat het hollandsch leger, hetwelk, zoo door het reeds gemelde verlies als door de verdere zieken, gedeserteerden en afgedwaalden, van 22000 man tot op 17000 man vermindert was, weder, ten minste voor een gedeelte, met andere troepes zoude aangevult worden; en dan in het vervolg te zamen met het oostenrijksche zoude ageren. Terstond gingen de daartoe bestemde troepes op marsch. Van onze bezetting viel dit ook de constapels en de infanterie van Plettenburg te beurt, zoodat den

27 Sept. de constapels zig op marsch begaven en den

28 Sept. de infanterie. Dit regiment trok uit, het depot uitgezondert, met alle deszelfs bagagiewagens, legerkarren, pakpaarden enz., onder commando van den maj. Schutter; de verdere hoofdofficieren, die wgens de overgaaf van Breda in hechtenis gezeten

1793 hadden, waren reeds in het leger, hetgeen zij op hun verzoek in plaatse van hunne gevangenis verkregen hadden; het depot, waarbij de gewonde cap. Spree, die zich daags te voren op twee krukken op de parade vertoont had, zich bevond, trok na Nijmegen. Nog trok van hier den

29 Sept. een comp. cavallerie van Hoeufft van Oyen na 's Hage, om te vervangen twee esquadrons van hetzelfde regiment, die den

30 Sept. met de constapels van daar afmarcheerden na het leger. En in deszelfs plaats kregen wij weder een andere comp. van hetzelfde regiment uit Haarlem. Verders trokken nog na het leger uit Maastricht 50 à 60 mineurs, en uit Holland van verschillende plaatsen de drie comp^{en} constapels met omtrent 50 stukken geschut en aanhorige ammunitie, vermits een gedeelte van de artillerie ook in 's vijands handen gevallen was.

Het hollandsch leger dan weder eenigzints in staat gestelt zijnde om te kunnen ageeren, brak den

4 Oct. op en trok van Mellen na Aalst en den

5 Oct. van daar na Brussel; alwaar het leger Z. D. H. voor de tweede maal geinspecteert zijnde, begaf Z. H. zich weder na 's Hage en het leger, zijne marschroute verder voortzettende, kwam den

7 Oct. te Anderlecht, den

8 Oct. te Braine le Comte, den

9 Oct. te Mons, en den

10 Oct. te Bettignies; aldaar wierd het leger verspreit, om alle de posten aan deeze zijde der Sambre

te bezetten. Noch twee batt's, een gren. en een mus- 1793
quettier batt., kwamen den

11 Oct. uit Holland aldaar aan, en het hoofd-
kwartier plaatste Z. H. te Gonbroeuil, dienende dit
alles, met eenige oostenrijkers, tot het beleg van Mau-
beuge, twelk door door den Erfprins zelven gecom-
mandeert wierd. Naauwelijks waren de troepes volgens
hunne bestemming geposteert, of een der posten, bezet
door vrijwilligen, wierd door den vijand aangevallen
en vermeestert; doch de anspachsche jagers, dadelijk
opmarcherende, verjoegen den vijand weder tot onder
het bereik van het geschut van Maubeuge. De cap.
van Reitzenstein en eenige jagers verloren het leven.
Daarentegen trokken 's anderen daags, den

12 Oct., de hollanders op den vijand aan en over-
weldigden 2 batterijen, een voorpost van Maubeuge,
een uur van de stad gelegen, zij veroverden 14 can-
nonnen en namen 187 man krijgsgevangenen. Het
verlies aan de hollandsche zijde was zeer gering
in evenredigheid van dat der franschen. Hierop
wierd den

13 Oct. Maubeuge door den Erfprins opgeëischt,
maar de daar op volgende gebeurtenissen deden de
verdere ondernemingen op die stad voor als nog
staken, zijnde verscheide actien, van welke de een
de andere opvolgde. Den

15 Oct. viel de eerste voor. Een van de posten
in het bosch van Tilleul wierd door de vijand geat-
tacqueert; na een uur gevochten te hebben, week de
vijand weder terug met achterlating van 4 dooden.

1793 De hollanders hadden 2 dooden en 7 gekwetsten. De volgende dag, den

16 Oct. wierden drie posten in hetzelfde bosch door den vijand aangevallen tot driemaal toe, maar telkens wierden de franschen weder te rug gedreven, en de hollanders bleven meester van het terrein. Zij waren bezet door het 5^{de} batt. van Waldeck, onder commando van den col. van Haake, het 3^{de} batt. van Nassau-Usingen onder comm. van den luit. col. de Monin Rosiquies, de anspachsche jagers en de emigranten van Damas. De vijand had een stuk geschut veroverd, maar daarentegen 60 dooden en 27 krijgsgevangenen, waaronder een cap., een sous-luit. en een brigadier, achtergelaten. Van de hollanders waren 13 man gedood en 19 man gekwetst, alle van Waldeck en Nassau-Usingen. Den

18 Oct. viel er in het camp voor Maubeuge een hevige actie voor tusschen de vijandlijke divisie van den gen. Jourdan en de oostenrijkers. Beide verloren veel volk. De oostenrijkers veroverden 10 stukken geschut en namen 300 man krijgsgevangen. Door deze actie werd het hollandsch leger den

20 Oct. geconcentreert en verplaatst van Bettignies naar de Glisuelles, tusschen de oostenrijksche divisien van den gen. grave van Colloredo en den luit. gen. grave De la Tour; doch den

23 Oct. vertrok het leger weder van daar en nam eene positie voor Mons en de lichte troepen wierden als voorposten gezonden naar de dorpen Hyon, Frameries en naar de hoogte van Chiply.

Vier dagen daarna, den

27 Oct. kwam er al weder verandering in het leger, doordien de oostenrijkers, na een hevig gevecht, weder uit Meenen en omliggende plaatsen verdreven zijnde, hun verlies aldaar door een gedeelte van het beleg van Maubeuge was aangevuld geworden. Een corps troepes wierd uit het leger gedetacheert naar Thuin, tusschen Maubeuge en Charleroy, onder het oppercommando van den Prins van Waldeck; hetzelfde was verdeelt in drie brigades, door de gen. maj^s de Saumaise en van Geusau en den col. Constant gecommandeert wordende, en bestond uit 3 esq^s cav. van Hessen-Philipsthal en 3 van Van der Duin, beide de regimenten van Waldeck, de reg^{ten} zwitsers van van Stockar de Neuforn en Gumoëns, de veldbat^s van Baden, Bedaulx en Saxen-Gotha, het 5^{de} batt. van Waldeck, de emigranten van Beon en Damas, de jagers van Byland en de huss. van Van der Hoop. Een van deeze brigades, door den col. Constant aangevoert, en bestaande uit de veldbatt^s van Baden en Bedaulx, de emigr. van Beon, de jag. van Byland en de huss. attacqueerde den

1 Nov. de vijandlijke post te Ham sur Heure, een dorp naast Thuin gelegen. Er sneuvelden 38 man van den vijand, en 11 man en 17 paarden wierden door de hollanders genomen; doch het dorp bleef in 's vijands handen. Den

3 Nov. wierd dit corps van den Prins van Waldeck nog versterkt met 4 batt^s grenadiers, de anspachsche brigade en eenige lichte troepes, die te Binche post

1793 vatteden, uit hoofde dat er meerdere beweging en aannadering van het vijandlijk leger bespeurt wierd. Eene kleine schermutseling viel er echter maar voor den

6 Nov. te Cense Bonne, waarbij van de hollanders 3 man sneuvelden en 2 gekwetst wierden; maar de anspachsche jagers, die in het bosch van Fosteau geposteert waren, maakten een groote diversie onder de franschen, waarbij zij 21 dooden achterlieten. Verders viel er niets meer voor, als alleen dat den

8 Nov. de stad Marchiennes door de oostenrijkers wierd vermeestert, de bezetting krijgsgevangen gemaakt en de ammunitie veroverd.

Toen gaf de Erfprins order dat alle de troepes hunne cantonneringskwartieren zouden betrekken; het leger van Mons tusschen Nivelles en Wavre en het corps van den Prins van Waldeck tusschen Fleuru en Gosselies; daarna begaf Z. H. zich naar 's Hage. Den

9 Nov. gingen alle de troepes op marsch, van welke het leger van Mons den

12 Nov. en het corps van den Prins van Waldeck den

13 Nov. op hunne bestemde plaatsen aankwamen. Het hoofdkwartier-generaal wierd te Nivelles geplaatst. Dan deze cantonnementen waren ook al van korten duur, want den

16. Nov. de Erfprins uit 's Hage in het leger weder terug gekomen zijnde, wierd aan alle de commanderende officieren bekend gemaakt dat de armee van

den Staat de winterkwartieren zoude betrekken; dat 1793
 het grootste gedeelte na de republiek zoude terug
 keeren, en het overige zich na het land van Luyck
 zoude begeeven. Den

20 Nov. wierden de nodige orders daar toe afge-
 vaardigt. De troepes, die zich na Luyck moesten
 begeeven, waren de hussaren van Heeckeren, de
 holl. gard. cav., de gardes drag., de drag. van Hes-
 sen-Cassel en van Bijland, de cav. van van Tuyll,
 van Hessen-Philipsthal, van der Duyn, Oranje-
 Vriesland en de carabinieri, de jag. van Bijland inf.,
 de anspachsche jagers, de gren. batts van Breyden-
 bach, de Larrey, van Buseck en van Rechteren,
 de veldbatts. van Waldeck 2^e reg., Bedaulx, Wel-
 deren, van Dopff, May, Hessen-Darmstad, Stockar
 de Neuforn en de Perez, het 5^{de} batt. van Waldeck,
 de emigr. van Damas, de inf. van Beon en de vrij-
 willigers van Matthieu. Maastricht zal bezet worden
 door de gren. batts van Rheus, Raesfelt en Plet-
 tenberg, het veldbatt. van de Schepper en de mi-
 neurs en de reserve artillerietrein van den maj.
 Cadet. En na de republiek zullen retourneren de
 huss. van van der Hoop, de holl. gard. inf., de zwits.
 gardes, Oranje Gelderland, Waldeck 1^{ste} reg., Ba-
 den, van Brakel, van Wartensleben, Hirzel, Rand-
 wijk, Saxen-Gotha, de Thouars, Gumoëns en de
 anspachsche gren. en fuseliers. Den

25 Nov. gingen de eerste op marsch, en zo ver-
 volgens alle dagen. In het land van Luyck wierd
 de stad Luyck bezet door de carabinieri, de gardes

1793 drag., Oranje-Nassau 2^{de} reg., Welderen, Bedaulx en Breydenbach; Tongeren door van Tuyll en May; Viset door Hessen-Cassel en Stockar de Neuforn; Hermanen door Oranje-Vriesland cav.; Wallen door het 1^{ste} esq. van van der Duyn; Hamal door het 2^{de} esq. van van der Duyn; Jeneppe door de emigranten van Damas; en Hoey door het 5^{de} batt. van Waldeck. Op alle die plaatsen namen de hollanders te zamen met de aldaar zijnde troepes de gewoone diensten waar.

Vervolgens arriveerden in de volgende steden, om garnisoen te blijven houden, den

29 Nov. de zwitsers van Hirzel in Venlo en de zwitsers van Gumoëns en markgr. Baden in 's Hertogenbosch; den

30 Nov., de Thouars in de Willemstad en Steenberg; den

1 Dec., Oranje-Gelderland in Heusden, en Saxen-Gotha in Geertruidenberg; den

4 Dec., de holl. gardes in 's Hage, en den

6 Dec., de zwitsersche gardes ook in 's Hage. Eindelijk den

7 Dec., de hussaren van van der Hoop in Breda, van waar den

8 Dec. het corps Mecklenburgsche troepes na Bergen op Zoom marcheerde.

Niet dan nadat alle de troepes waren afgetrokken, had zich de Erfprins uit Nivelles begeben, derhalven was het eerst den

10 Dec., dat Z. H. in 's Hage aankwam, hebbende

vooraf het opper-commando over alle de troepes van den Staat overgegeven aan den Prins van Hessen-Darmstad. 1793

Geheel Braband nu door de hollanders verlaten zijnde, wierden den

14 Dec. de fransche krijgsgevangenen uit Antwerpen ook overgevoert na Bergen op den Zoom. Nog eenige bewegingen onder de troepes vielen er voor op de volgende dagen; als den

16 Dec. kregen wij alhier te Utrecht in garnisoen het veldbatt. van van Brakel met de zieken en lichtgekwetsten, onder welke laatsten ook waren de luit. Schmitz van Oranje-Gelderland en de cap. Harscher van Bedaulx. Van dit veldbatt. kwam den

17 Dec. het depot ook hier en 2 comp^{en} wierden gedetacheert naar Wijck bij Duursteden en Rhenen. Dienzelfden dag kwamen in Breda aan de veldbatt^s van Wartensleben en Waldeck 1^{ste} reg. en den

18 Dec. de geheele veldtrein der pontons en in 's Hage de gardes te paard. In het Luiksche hadden ook eenige verwisselingen plaats. Onder anderen wierd de aldaar zijnde artillerietrein verspreid, waarvan den

20 Dec. een gedeelte in den Bosch arriveerde en een ander in Bergen op den Zoom en den

23 Dec. een derde gedeelte alhier te Utrecht. Ofschoon nu het geheele leger in rust was, zo waren echter H. H. M. tezamen met Z. D. H. bijna dagelijks werkzaam. Verscheidene resolutien en ordinantien waren reeds gedecreteert, zoo wegens het versterken der frontierplaatsen en het vermeederen der land-

1793 macht, als om dezelve weder in staat te stellen om met het aanstaande voorjaar te velde te kunnen trekken. Zoo wierden onder anderen in den lande van Axel, Axelambacht, Hulsterambacht en het land van Cadsant eenige aarden fortificatiewerken, steenen pulvermagazijnen en houten corps de gardes aangelegt. Wegens het versterken der landmacht wierd ook een regiment rijdende artillerie opgericht van vier compagnien, ieder van 100 man, waarvan 2 te Zutphen en 2 te Utrecht, (die van Utrecht onder commando van den cap. de Verschuier) wierden aangeworven. Eindelijk verscheen den

29 Dec. de laatste resolutie, op voorstel van Z. D. H., dat aan alle weduwen en weezen der in de verdediging des vaderlands gesneuvelde militairen onderstand zoude gegeven worden door het verleenen van jaarlijksche pensioenen. Zodat het gebeurde van deze maand het minst van belang geweest zijnde, dit jaar algemeen geeindigt wierd alleen met een oog van nieuwsgierigheid op hetgeen het volgende jaar zoude opleveren; evenwel voor ons, burgers van Utrecht, nog daarenboven met die onaangenaamheid van den tweeden termijn van den hondersten penning over de gansche bezittingen te moeten opofferen, tot welkers ontvangst

31 Dec. het laatst gevaceert wierd. Gewis wierden groote sommen gelds vereischt, om de laatste besluiten van H. H. M. ten uitvoer te kunnen brengen.

ADVIES

DER

EDELLEN EN RIDDERSCHAP 's LANDS VAN UTRECHT

AANGAANDE DE ACTE VAN SECLUSIE.

18 JULIJ 1654. O. S.

In het bestuur van de voormalige Republiek der Vereenigde Nederlanden is weinig voorgevallen dat de gemoederen zoo zeer in beweging bragt, als de geheime overeenkomst, door de provincie Holland, na de ratificatie van het vredetractaat, den $\frac{5}{15}$ April 1654 met Cromwell aangegaan, en bij welke acte die provincie zich verbond om den jeugdigen Prins van Oranje, Willem III, erfelijk van alle waardigheden uit te sluiten die zijne voorvaderen zoo roemvol hadden bekleed.

Talloos zijn de bewijzen van afkeuring, door de natie zoowel als door velen van hare regenten gegeven over eene handelwijze, even lafhartig en ondankbaar op zich zelve als beleedigend en smartelijk voor

een Huis, dat met het bloed zijner zonen een groot gedeelte betaald had van den prijs eener vrijheid, die het geluk en de welvaart des volks had aangebracht. De natie erkende het, dat zij haren gelukkigen toestand van God door het zwaard van Oranje had verkregen, — niet door de bemoeijingen harer diplomaten of wetgevers, die met al de bekwaamheid, welke men hun toekennen moet, meestal onmagtig zijn gebleven als het er op aan kwam ons van eenigen vijand voor goed te verlossen.

Misschien loopt het nog eenigen tijd aan eer de sluijer wordt opgeheven, die de onderhandelingen over de acte van uitsluiting bedekt, maar zeker is het, dat de Raadpensionaris, die het roer van den Staat pas in handen hield en wien het niet gelukt was met Englands beheerscher eenen roemrijken oorlog te voeren of een eervollen vrede te sluiten, hier reeds de kiem legde van eene volksverbittering, die onophoudelijk en met onverschoonbare hardnekkigheid ontwikkeld en gekweekt, hem een uiteinde berokkende, waar men van gruwet.

Dit weinige moge volstaan bij de mededeeling van het advies, door Utrechts Edelen ter provinciale statenvergadering ingeleverd, over eene zaak die zoo veel gerucht maakte en die later zoo veel ongeluk over het land bragt, en te eerder kwamen wij er toe om het aantal protesten tegen de *Seclusie*, bij Aitzema ¹⁾ te vinden, met het utrechtsche te vermeerderen, daar

1) Saken van Staet en Oorlogh, 3, 927 volg.

men in het bootje van Holland, zoo als men de provincie Utrecht wel eens met al te veel juistheid noemde, zelden zulk eene taal gehoord heeft.

De heeren Edelen en Ridderschap, representerende den tweeden staat van den lande van Utrecht, na voorgaande wettige beschrijving, in hunne vergadering gelezen en geexamineerd hebbende de resolutie van de Edel groot mogende heeren Staten van Holland en West-Vriesland, van dato den 4. Mei 1654, nevens het gebesogneerde van de Hoog mogende heeren Staten-generaal, mitsgaders de Staten van de respective provincien, daar op gevolgd; ook de missiven van de Provincien van Holland, Vriesland en de stad Groningen en Ommelanden, op dat subject aan de Edel mogende heeren Staten dezer provincie geschreven, hebben in consideratie genomen dat tot het maken van den vrede met de Republiek van Engeland, bij gemeen advies der Provincien, beraamd is zekere instructie voor de heeren Hun edel mogenden ambassadeurs, en specialijk mede met eenparigheid verstaan, dat onaannemelijk was de eisch van Zijne hoogheid den heer Protector, aangaande Zijne hoogheid den heere Prinse van Oranje, van dat noch de Staten-generaal van de Vereenigde Provincien, noch eenige particuliere Staten van eenige van de geuniteerde provincien te eeniger tijd na dezen zullen mogen maken, constitueren of appointeren Willem, Prins

van Oranje, kindskind van den laatsten koning van Engeland, of iemand van deszelfs descendentes tot kapitein-generaal, stadhouder of commandeur van hunne legers of krijgsmagten te land, of gouverneur van eenige hunne steden kasteelen of forteressen, of admiraal of commandeur van eenige hunne vlooten, schepen of krijgsmagten ter zee, maar zullen zich reëlijk en expresselijk daar tegen stellen en het zelve en al het gene vervolgens daar in zal onderwonden worden, verhinderen en daar na en bij aldien bij iemand, wie hij ook zoude mogen wezen, getracht of onderwonden zoude worden, om den gemelden Willem, of iemand van zijne descendentes te maken kapitein-generaal, stadhouder, of commandeur van de gezegde armeën of krijgsmagten te lande, of eenige van hunne kasteelen of forteressen, of admiraal of commandeur van eenige hunner vlooten, schepen of krijgsmagten ter zee, zoo zal de Republiek van Engeland haar behulp bijbrengen door hare krijgsmagten te land en te zee, zoo wanneer het zal begeerd worden, en al zoodanige condities als men als dan zal goedvinden om hetzelfde voor te komen en te verhinderen.

En in plaats van dien eenstemmelijk goedgevonden den hooggemelden heer Protector te gemoet te komen met het temperament, in het 32^e artikel van den vrede geïnformeerd, met speciale last, volgens Hun hoog mogende resolutie van den 19. Februarij laatstleden, aan de heeren ambassadeurs, van zich buiten het voorszegde temperament niet te mogen elargeren,

en dat, in conformité van dien, de vrede, bij de heeren ambassadeurs met de heeren commissarissen van Engeland, op den $\frac{5}{15}$ April 1654 gesloten, geteekend en bezegeld zijnde, die bij Zijne hoogheid den heer Protector op den 19 dito tot Westmunster, en bij de Hoog mogende heeren Staten-generaal op den 22 daaraanvolgende in 's Gravenhage respectivelijk is geaprobeerd, geratificeerd en ter wederzijde met behoorlijke onderteekening en bezegeling bekrachtigd, en al zulks die gansche onderhandeling door Gods genadigen zegen tot een gelukkig einde en ten effecte gebragt.

Welken vrede Hun wel edele gestrengen verklaren voor hun advies en in alle zijne punten en artikelen opregtelijk te zullen helpen conserveren, ook met en nevens de Edel mogende heeren Staten 's lands van Utrecht, met alle bedenkelijke middelen tegen te gaan den genen die aan denzelven vrede eenige de minste infractie zoude zoeken te doen, waarvan Hun edel gestrengen dan te gemoet ziende de aangename vruchten, hebben met groot leedwezen vernomen, dat het den heeren Staten van Holland liefd heeft na dato van de voorzegde ratificatie, op den 4 Mei jongstleden, te resolveren en te verklaren, om gelijk Hun edel groot mogenden bij dezelve resolutie zeggen, den heere Protector volkomelijk gerust te stellen, Zijne hoogheid den Prinse van Oranje of iemand van deszelfs linie nimmermeer te zullen verkiezen tot stadhouder of admiraal van hunne provincie, noch toe te staan, voor zoo veel het advies van hunne

Provincie aangaat, dat dezelve ooit worde geeligeerd tot het kapiteinschap-generaal over de militie van de Generaliteit, daartoe zich bij resolutie in de beste forme obliogerende en alzulks den hooggemelden heer Protector, na het sluiten van den vrede, toe te voegen 't gene de gemeene bondgenoten en vervolgens mede Hun edel groot mogenden zelve verklaard hadden in het tractaat van vrede te wezen onaannemelijk, en in plaatse van 't welk het voorzegde temperament eenpariglijk beraamd en bij den heere Protector aangenomen en met hand en zegel bekrachtigd was. Bedwelmende alzulks de geconcipieerde blijdschap met zoo eene droevige en bekommerlijke ontsteltenis, zoo onder de regenten van den lande als het geheele ligchaam van den Staat, en het eendragtig temperament met zoo twistbarige resolutie ontijdig verwisselende.

Al het welk Hun edel gestrengen met rijpe delibereatie van rade hebbende overwogen en geconfedereerd met de fundamentele wetten van de regeringe van dezen geunieerden en geconfedereerden Staat, kunnen voor hun advies niet anders oordeelen, als dat de heeren Staten van Holland daardoor zich niet alleenlijk hebben aangematigd het regt der generaliteit en der gezamentlijke Provincien, dewelke, gelijk het alleen toekomt vrede te maken, in noodzakelijken gevolge mede alleenlijk toekomt de conditien van denzelven te arresteren, maar daarenboven aangegaan directelijk tegen de generaliteit en soevereiniteit der respectieve Provincien, nemende, buiten kennis en communicatie

der bondgenooten aan en zich obligerende tot zoodanige conditien, die Hun edel groot mogenden met en nevens de andere Provincien eenstemmiglijk ter generaliteit voor onaannemelijk hadden verklaard; agerende, alzoo doende, met hunne bondgenooten, met dewelken zij in zoo naauw en beëdigd verbond staan, als of zij maar ééne provincie waren, niet openbaar ter generaliteit, in de gemeene deliberatien, als zij ter contrarie van dien afzonderlijk en bedektelijk met Zijne hoogheid den heer Protector van Engeland hebben gedaan, het welke alzoo is strijdende tegen het 1^e, 9^e en 10^e artikel van de Unie, in den jare 1579 alhier ter plaatse opgerigt, ook volgens 't 23^e artikel van dezelve is nu geen en van onwaarde.

Buiten welk respect van de generaliteit Hun edel gestrengen in dezen niet verder treden hun gevoelen van de meergemelde resolutie van Holland te uiten, latende Hun edel groot mogenden voor God, en in eene goede conscientie verantwoorden, dat zij zich hebben gelaten te lusten te resolveren, uit de hooge charges van den Lande voor altijd uit te sluiten een onnoozel en onschuldig kind, zijnde een inboorling van dezen Staat, en door zijne magtige en aanzienlijke goederen aan de behoudenis van dien meer dan iemand geïnteresseerd, voor hem en zijne posteriteit, door wiens hoog loffelijke voorouderen hooge wijsheid, beleid en dapperheid, ja ook goed en bloed, onder den genadigen zegen van God Almagtig de uitheemsche regering, daar mede deze landen onder die tirannij van Spanje wierden bezwaard, is geweerd

en (gelijk de heeren Staten van Holland bij Hun edele groot mogende missive van dato den 6 Mei 1583, aan de heeren Staten van deze provincie schrijven) de geheele Nederlanden bevrijd van de ellendigheden en het verdriet daar in zij vervallen waren, en dezelve weder gebragt tot hun ouden fleur en vrijheid, niet alleenlijk des ligchaams, maar ook der zielen en conscientie.

En ieder inboorling, zoo hoogen als lagen stands, tot de regering naar zijne qualiteit capabel is gehouden geworden, en onder andere mede daar op als op de oude wel hergebrachte vrij- en geregtigheden dezen toen ter tijd vervallen Staat hersteld, gegrondvest, gebouwd en tot zoo hoogen top van glorie en mogendheid is gebragt, waarom Hun wel edel gestrengen zouden oordeelen en verstaan, dat al het gene bij en van wege de heeren Staten van Holland en Westvriesland over en ter zake voorzeggd afzonderlijk met den heer Protector is verhandeld, te wezen krachteloos en van geener waarde en dat men de gecommiteerden dezer Provincie ter generaliteit zoude verzoeken en niettemin bevelen, dat zij uit name van hunne heeren principalen, met en nevens de gecommiteerden van andere Provincien, met alle behoorlijke wegen en middelen bij de heeren Staten van Holland zullen hebben aan te houden, ten einde de voorzegde breuke gerepareerd, het vervallene hersteld en de Unie onverbrekkelijk geconserveerd mag worden.

Als mede dat tot fomentatie van de rust en eenigheid tusschen de respectieve bondgenooten, de voor-

zegde heeren gecommiteerden ter generaliteit uit name en van wegen de heeren hunne principalen, zullen mogen verklaren dat Hun edel mogende van nu af tot de bedieninge van kapitein en admiraal-generaal dezer vereenigde Nederlanden, bij gevolge van andere Provinciën, hebben gedesigneerd en genomineerd de persoon van Zijne hoogheid den heere Prinse Willem van Oranje, omme de voorzegde ampten bij denzelven geexerceerd te worden, zoo wanneer hij tot zijne jaren van capaciteit zal wezen gekomen, op zoodanige instructie als bij de gemeene bondgenooten, volgens de unie, als dan zal worden goedgevonden, en dat ondertusschen den jongen heere Prinse eenige gequalificeerde personen zullen worden bijgevoegd, dewelke zullen hebben alle vlijt en zorgte aan te nemen, ten einde dezelve met alle prinselijke deugden, en zucht tot den waren godsdienst, en welstand des vaderlands moge worden geimbueerd en opgevoed.

Verzoekende de welgemelde heeren Staten van Holland zich te willen herinneren hunne verklaring, niet alleen door Hun edel groot mogende gecommiteerden ter vergaderinge van de Staten dezer provincie, ten tijde van het overlijden van Zijne hoogheid Prinse Willem ho. lo. memorie, maar ook op de groote vergaderinge gedaan, van dat Hun edel groot mogenden, tot conservatie van de Unie (als waarin bestaat de behoudenis van den Staat) met de andere provinciën in opregte affectie wilden concerteren.

Gelijk mede Hun wel edele gestrengen voor hunne opinie verstaan dat de heeren gecommiteerden dezer

Provincie ter generaliteit residerende, zullen helpen bevorderen de revocatie van Hun hoog mogenden ambassadeurs, thans in Engeland zijnde, ten einde zij hun gebesogeerde, volgens hunnen eed en schuldigen pligt, ter generaliteit verantwoorden, om dezelve gehoord, daarin gedaan en geresolveerd te worden zulks als de dienst van den lande zal vereischen.

Alle 't welk Hun wel edel gestrengen verklaren te wezen het advies, met eenparigheid van stemmen bij Hun wel edel gestrengen genomen, met verzoek dat de heeren Geëligeerden, nevens de heeren van de Stad en steden, zich in dezen believe te conformeren, ten ware dezelve mogten hebben zoodanige redenen en motieven waar door Hun wel edel gestrengen mogten worden bewogen in dezen iets te altereren, vermeerderen ofte verminderen, ten einde dezelve in eene resolutie van de Staten dezer provincie veranderd en ten spoedigste door de heeren gedeputeerden ter generaliteit, ter vergaderinge van Hun hoog mogenden mag bekend gemaakt worden.

Aldus gedaan ter vergaderinge van heeren Edelen en Ridderschap, opden 18 Julij 1654.

Dit stuk, ter provinciale Statenvergadering ingediend, heeft echter, voor zoo veel men kan nagaan, weinig gevolg gehad. Het eerste lid dier vergadering (de Geëligeerden uit de vijf kapittelen) keurde het

advies van het tweede (de Edelen en Ridderschap) zeer goed, doch de stedelijke Regenten wisten met Holland te verhinderen, dat er eene staatsresolutie van gemaakt werd en grepen de gelegenheid, welke het verschil over de geestelijke goederen aan de hand gaf, met alle magt aan, om de beide eerste leden het zwijgen op te leggen. De stad verlangde namelijk eene aanzienlijke bijdrage, tot onderhoud van kerk en school, uit de goederen van kerkelijken oorsprong, welke door de eerste Staatsleden bezeten of beheerd werden. Deze, weinig genegen die te geven, klaagden over het licentieus prediken, waarbij hun regt op die goederen ernstig betwijfeld werd, en wilden de stedelijke regenten tot vervolging der predikanten overhalen. Telkens als men ter statenvergadering de stad aanspoorde om haar gevoelen over de seclusie uit te brengen, kwamen de Burgemeesters met de subsidie voor kerk en school voor den dag, zoo hield het eene zwaard het andere in de schede en de zaak van den jongen Prins werd op de lange baan geschoven om eindelijk — vergeten te worden.

Het is voorzeker niet onbelangrijk voor de kennis van het toenmalig bestuur de notulen der statenvergadering in te zien, waarom wij die hier doen volgen.

Martis 11 Julij 1654.

Bij den heer van Renswoude, ter vergadering van Hun Ed. Mo. alhier presiderende, denzelven voorgesteld

zijnde de oorzaak van deze beschrijving, met eenen wensch en bede, dat de goede God dezelve in de volgende importante zaken en besognes van die zulks gelieve te zegenen en te begenadigen, dat ze mogen worden gedirigeerd in goeden vrede en eenigheid, en vervolgens ook succederen tot zijns heiligen Naams eere en goeden welstand van den Staat dezer vereenigde Nederlanden, zoo in 't gemeen, als van deze provincie in het bijzonder :

Is gelezen dit eerste artikel van gemelde Hun Ed. Mo. beschrijving, dienende omme dienvolgens te hoo- ren het rapport, mitsgaders de lecture van al het gebesognerde ter vergadering van de Ho. Mo. heeren Staten-generaal der Vereenigde Nederlanden, nevens de aantekeningen bij de respectieve gecommitteerden van de provincien aldaar, nu eenigen tijd herwaards ingebracht, over en ter zake van de afzonderlijke re- solutie, genomen bij de heeren Staten van Holland en West-Vriesland, die dezelve ook hebben gezonden aan de heeren extraordinaris ambassadeurs van dezen Staat in Engeland, rakende en in praejudicie van den heere Prinse van Oranje en Zijner Hoogheids prin- selijke linie en descendenten.

1. Nog is gelezen eene missieve van de heeren van Renswoude en van Amerongen en van der Hoolck, gedateerd in den Hage den 10 Mei 1654, contine- rende, dat zonder twijfel Hun Edel Mo. alhier zullen hebben vernomen (gelijk alomme geruchten loopen) van hetgeen ter vergadering van Hun Ho. Mo., no- pende Zijne Hoogheid den heere Prinse van Oranje etc.,

is gepasseerd, en om dat H. Ed. Mo. daarvan in zekerheid zouden wezen berigt, daarnevens zendende kopijen van het gepasseerde onder de respectieve datums hierna aangeteekend.

2. Zijnde voorts gelezen een extract uit het register der resolutien van de Ho. Mo. heeren Staten-generaal in dato den 8 Mei 1654.

3. Een extract uit de secrete resolutien van de heeren Staten van Holland en West-Vriesland, in dato den 9 Mei 1654.

4. De acte van de heeren aanwezende gedeputeerden wegens de Provincie van Vriesland, houdende secreet, exhibitum den 18 Mei 1654.

5. De acte van de heeren gedeputeerden van de Provincie van Holland etc., in dato den 18 Mei 1654.

6. Extract uit de resolutien van de heeren Staten van Holland, in dato den 22 Mei 1654.

7. Extract uit het register der secrete resolutien van de H. M. heeren Staten-generaal, den 24 Mei 1654, op pinksterdag des namiddags na de predicatie.

8. De acte van de heeren aanwezende gedeputeerden wegens de Provincie van Vriesland, geëxhibeerd den 28 Mei 1654.

9. De acte van de heeren gedeputeerden der Provincie van Holland, geëxhibeerd den

10. Extract uit het secreet register van H. H. M. resolutien, in dato den 26 Mei 1654.

11. De acte van de heeren Staten van Holland en West-Vriesland, geëxhibeerd en gelezen den 26 Mei 1654.

12. De acte van de heeren gedeputeerden van Vriesland, zijnde secreet en geëxhibeerd den 1 Junij 1654.
 13. Extract uit het secreet register van H. H. M. resolutien, in dato den 2 Junij 1654.
 14. Extract uit de resolutien van de heeren Staten van Holland etc., in dato den 4 Junij 1654.
 15. Extract uit de resolutien van de heeren Staten van Holland (?) etc., in dato den 4 Junij 1654.
 16. Extract uit het register van secrete resolutien van de H. M. heeren Staten-generaal in dato den 6 Junij 1654.
 17. Acte van de heeren Staten van Holland en West-Vriesland, in dato den 6 Junij 1654.
 18. Extract uit het secreet register van H. H. M. resolutien, in dato den 11 Junij 1654.
 19. Extract uit de secrete resolutien van de heeren Staten van Holland etc., in dato den 11 Junij 1654.
 20. Acte van de aanwezige gedeputeerden der provincie van de stad Groningen en Ommelanden, in dato den
 21. Missieve van de heeren Staten van Holland en West-Vriesland, in dato den 9 Junij 1654.
 22. Missieve van de heeren gedeputeerde Staten van Vriesland, in dato den 30 Mei 1654.
 23. En eene missieve van de heeren gedeputeerde Staten van de stad Groningen en Ommelanden, in dato den 30 Mei 1654.
- Hun Ed. Mo. worden bij deze verzocht, tot continuatie van de voorzegde besognes, morgen voor

den middag te tien ure alhier ter kamere weder te willen verschijnen.

Mercurii 12 Julij 1654.

Op het eerste artikel van de beschrijving voortgegaan en gecontinueerd zijnde met de lecture van de overgezonden stukken en besognes, rakende Zijne Hoogheid, in dit artikel vermeld, waarvan de respectieve datums als hierna met dezelve zijn geannoteerd. Zijn na gedane lecture van alle dezelve Hun Ed. Mo. verzocht, dat ze gelieven wilden zich te bekwamen om morgen of overmorgen dienaangaande hunne opinien te openen en derzelve adviezen in te brengen. Zeiden de heeren van Hun Ed. Mo. respectieve Leden de voorzegde stukken te zullen overnemen en nader te examineren, om daarop geresolveerd te komen ten eerste doenlijk.

24. Is gelezen, volgens de voorzegde aanteekening, eene missieve van den heer van der Hoolck, gedateerd in den Hage, den 8 Junij 1654, continerende aldus: „Hiernevens zullen Uw Ed. Mo. gelieven te zien, hetgeen de heeren Beverningk en Nieuport aan deze (Hun Ho. Mo.) vergadering zijn schrijvende aangaande de resolutie van de heeren Staten van Holland, ten regarde van Z. H. den heere Prinse van Oranje etc., mitsgaders de resolutie of acte zelve, als mede hetgeen dienaangaande bij den heer Jongestall wordt geschreven. Waarop genotuleerd en aangeeteekend is, mede als in 't nevensgaande extract, tot hetwelk en de verdere bijlagen mij referere.”

25. Nog is gelezen de voorzegde missieve van de heeren Beverningk en Nieupoort, gedateerd tot Westmunster, den 12 Junij 1654, houdende *secret*.

26. De acte van de heeren Staten van Holland en West-Vriesland, in dato den 3 Mei 1654, waarop is staande *secret*.

27. De missieve van den heer Jongestall, gedateerd tot Westmunster, den 12 Junij 1654, waarop staat *secret*.

28. Extract uit het register der secrete resolutien van de H. M. heeren Staten-generaal der Vereenigde Nederlanden, in dato den 17 Junij 1654.

29. Acte van de heeren Staten van Holland en Westvriesland, in dato den 18 Junij 1654.

30. Hetgeen tegen het ingeleverde van Holland bij de aanwezende gedeputeerden van wege de Provincie van Vriesland is gezegd, in dato den....

31. Acte van de aanwezende gedeputeerden der Provincie van Vriesland, lectum 17 Junij 1654, *secret*.

32. Extract uit het register der secrete resolutien van de H. M. heeren Staten-generaal, in dato den 18 Junij 1654.

33. Acte van de aanwezende gedeputeerden van de Provincie van de stad Groningen en Ommelanden, houdende *secret*, in dato den....

34. Extract uit de notulen van de Ed. Mo. heeren Staten van Zeeland, in dato den 20 Junij 1654.

35. Acte van de heeren Staten van Zeeland, in dato den 22 Junij 1654, exhibitum et lectum den 30 derzelver maand.

36. Acte van de heeren Staten van Vriesland, in dato den 24 Junij 1654, lectum 13 Julij 1654.

37. Remonstrantie en verzoek aan Hun Ho. Mo. gedaan bij Hare koninklijke hoogheid, mitsgaders Hare koninklijke hoogheid de Prinsesse douairière van Oranje etc., respectie moeder, grootmoeder en voorgedesse van den jongen heere Prinse van Oranje etc.

38. Missieve van Zijne keurvorstelijke doorluchtigheid Heer Fredrick Wilhelm van Brandenburg, gedateerd te Keulen aan de Spree, den 18 Mei 1654.

39. Secreet artikel tusschen H. H. M. en den heer Protecteur van Engeland, Schotland en Ierland.

40. En eene missieve van de heeren Staten van Holland en West-Vriesland, gedateerd in den Hage den 16 Julij 1654.

Martis 18 Julij 1654.

Op het eerste artikel van de beschrijving is gelezen:

41. De acte van de heeren van Overijssel, rakende den jongen heere Prinse van Oranje etc. En

42. Die van de aanwezende gedeputeerden van de Provincie van de stad Groningen en Ommelanden, beide alhier ontvangen verleden vrijdag namiddag den 14 dezer loopende maand Julij 1654.

De heeren Geëligeerden zeiden dat dezelve gisteren hadden begonnen in te stellen hunne opinie en advies op de zaak, in het voorschreven eerste artikel van deze Hun Ed. Mo. beschrijving gementionneerd, ende hetzelfde hun advies morgen of overmorgen te zullen inbrengen.

De heeren Edelen en Ridderschap exhibeerden Hun WelEd.Gestrengen opinie en advies, dezen eersten artikele aangaande, bij geschrifte gesteld, Hun Ed. Mog. vergadering alhier tegenwoordig voorgelezen, waarvan de heeren Geëligeerden verzochten kopij, om zich van dezelve te kunnen dienen, die Hun Ed. bij deze wordt geaccordeerd.

Zeiden de heeren gecommitteerden van de Stad en steden dezen aangaande nog ongereed te zijn en de zaak te houden in advies. En dat men ondertusschen zoude kunnen voortgaan met de andere punten van de beschrijving.

Mercurii 19 Julij 1654.

Op het eerste artikel van de beschrijving zeiden de heeren Geëligeerden heden morgen geëxamineerd te hebben het schriftelijk advies bij de heeren Edelen en Ridderschap, Hun Ed. Mo. op het subject van dit eerste artikel van de beschrijving gisteren ingegeven en aangeteekend, en met eenparige stemmen zich te conformeren met den inhoud van dien, alleenlijk daarbij voegende in het artikel, beginnende: als mede dat tot fomentatie etc., de woorden: „Ende dat „op zoodanige instructie, als bij de gemeene Bond- „genooten volgens de unie als dan zal worden goed- „gevonden,” als mede hier en daar nog eenige weinige woorden, dienende eigenlijk en alleen tot betere illucidatie van de zaak, met welke woorden van ampliatio en illucidatio de heeren Edelen en Ridderschap zeiden zich te conformeren bij deze.

De heeren gecommiteerden van de Stad en steden zeiden de voorzeide opinie en advies van de heeren Geëligeerden, Edelen en Ridderschap te zullen overnemen en communiceren met hunne principalen.

Ontvangen en gelezen eene missieve van de heeren Staten van Holland en West-Vriesland, gedateerd in den Hage den 27 Julij 1654, naar ouden stijl, inhoudende als volgt:

„Op den 17 dezer loopende maand hebben wij UEd. Mo. advertentie gegeven dat wij bezig waren te doen instellen een pertinent en omstandig berigt over ons geresolveerde, aangaande de bewuste seclusie van den heere Prinse van Oranje, en verzocht dat UEd. Mo. derzelver oordeel over de voorzegde zaak, met hetgeen daaraan dependeert, geliefden te houden in suspensio, tot tijd en wijle toe dat het voorzegde berigt UEd. Mo. zouden wezen toegebracht. Wij verzekeren UEd. Mo. dat wij vóór dien tijd en daarna over het voorzegde subject zonder intermissie hebben doen besogneren, en dienvolgende de zaak mede zoo verre hebben gebracht, dat het meergeroerde berigt als nu ingesteld, geresumeerd en finalijk gearresteerd is, in dier voege, dat het alleen daarop aankomt dat daarvan behoorlijke afschriften worden gemaakt, waaraan mede met alle vlijt wordt gearbeid.

„Maar dewijl hetzelve ten aanzien van de importantie en menigvuldige ingredienten, tijd is vereischende en dat wij ondertusschen vernemen dat UEd. Mo. op het scheiden staan van derzelver vergadering, zoo kunnen wij niet laten UEd. Mo. daarvan nog-

maals te adverteren en mits deze te verzekeren, dat wij dezelve binnen zeer weinige dagen, en immers ten uiterste vóór het einde van deze week, van het voorzegde berigt, met de stukken en munimenten waarop hetzelfde is gefundeerd, ontwijfelijk (zoo God wil) zullen dienen; houdende ons in alle manieren verzekerd dat UEd. Mo. daardoor volkomentlijk en tot genoegen zullen wezen geïnformeerd, niet alleen van de opregtheid, maar ook van de regtmatigheid en bevoeglijkheid van ons doen in het cas voorzegd, en derhalve van derzelve wijsheid en bescheidenheid verwachtende, dat het meergeroerde ons berigt bij UEd. Mo. zal worden afgewacht, zonder dat dezelve alvorens dienshalve iets zullen gelieven te resolveren.

Mercurii 2 Augustus 1654.

Op het eerste artikel van de beschrijving is gelezen de ontvangene missieve van de heeren Staten van Holland en West-Vriesland, gedateerd in den Hage, den 31 Julij 1654 ouden stijls, van den inhoud als hier na volgt:

„In achtervolgen van onze gedane toezegging bij missieve van den 16 en 27 dezer loopende maand, gaat hiernevens een afschrift van de deductie of declaratie, ons door de maniere van procederen eeniger Provinciën, ten aanzien van hetgeen wij geresolveerd hebben aangaande de bewuste seclusie van den heere Prinse van Oranje afgeperst, behelzende dezelve een grondig berigt van de fundamenten der regering dezer landen en specialijk van het regt, competerende

de respectieve Staten van de geunieerde provincien ieder apart, zoo ten regarde van zaken op andere rijken, republieken, staten en landen reflectie hebbende, en met of ter contemplatie van de overheden in dezelve te verhandelen, als ten opzigte van zaken binnen hunne respectieve provincien voorvallende, met behoorlijke distinctie van die zaken, die bij het verbond van unie, in den jare 1579 binnen Utrecht gemaakt, of bij eenige particuliere overgifte van de voornoemde geunieerde provincien aan de generaliteit of aan de dispositie van de gezamentlijke bondgenooten zijn gedefereerd, alles dienende tot justificatie van het verleenen van de acte van seclusie rakende het emplooi van den heere Prinse voorgeroerd, mitsgaders van de proceduren, daaromtrent bij ons gehouden, met grondige refutatie van hetgeen daartegen, bij of van wege eenige provincien mede voorgemeld, is voortgebracht, en ten aanzien van de feiten, daarin geposeerd tot aanwijzing van de waarheid, gemunieerd met authentieke documenten; alleen verzoeken wij gansch vriend- ernst- en nabuurlijk, dat UEd. Mo. gediend believen te wezen de moeite te nemen van al hetzelfde te lezen en met een ongepraecoecupeerd, onzijdig en acquitabel oordeel te overwegen. Hetwelk geschiedende willen wij geenzins twifelen of UEd. Mo. zullen daardoor in zoodanige voege wezen onderrigt, dat dezelve, willende voorstaan en mainteneren hun eigen, ons en aller respectieve provincien hoogheid en geregtigheid, het voorzegde ons geresolveerde geenzins condem-

neren, nemaar in alle manieren billijken en lauderen zullen.

Volgens het voorzegde verzoek is bij de hand genomen en begonnen de lecture van de deductie of declaratie, bij de voorschreven missieve gezonden, daarin verhaald, en in dezelve lecture gecontinueerd tot aan het eerste deel. En is goedgevonden morgen te tien ure dezelve lecture te continueren.

Jovis 3 Augustus 1654.

Op het eerste artikel van de beschrijving is bij Hun Ed. Mo. voortgevaren met de lecture van de overgezondene deductie der heeren Staten van Holland en West-Vriesland, roerende de seclusie van den heer Prinse van Oranje etc., met den beginne van het eerste deel en eerste kapittel tot het vierde kapittel inclus, en zal men de verdere lecture met het vijfde kapittel beginnen dingsdag naastkomende.

Martis 8 Augustus 1654.

Is voortgegaan met de lecture van het vijfde kapittel des eersten deels in de hollandsche deductie, en zijn Hun Ed. Mo. verzocht ter vergaderinge alhier te verschijnen morgen te tien ure, opdat deze verdere lecture te meerderen voortgang mogt hebben.

Mercurii 9 Augustus 1654.

Op het eerste artikel van de beschrijving is gelezen bij continuatie het 6^e, 7^e, 8^e en 9^e kapittel van het eerste deel, mitsgaders nog het 1^e en 2^e

kapittel van het tweede deel respectievelijk in de hollandsche deductie.

Jovis 10 Augustus 1654.

Op het eerste artikel van de beschrijving hebben Hun Ed. Mo. gecontinueerd de lecture van de hollandsche deductie, en dezelve begonnen met het 3^e kapittel des tweeden deels, voorts nog gelezen het 4^e, 5^e en 6^e kapittel tot den dato van dien inclus, zijnde den 25 Julij 1654, en ondertekend. „Ter ordonnancie van de Staten, Herbert van Beaumont” Hun Ed. Gr. Mo. secretaris. Zijnde de verdere lecture van dien gestateerd tot op dingsdag naastkomende.

Martis 22 Augustus 1654.

Op het eerste artikel van de beschrijving is nog gelezen een extract uit het resolutieboek der Ed. Mo. heeren Staten van stad Groningen en Ommelanden, op de acte van seclusie rakende Zijne Hoogheid den heere Prinse van Oranje etc.

Jovis 24 Augustus 1654.

Op het eerste artikel van de beschrijving Hun Ed. Mo. voortgaande met de lecture van de hollandsche overgezondene deductie, afgelezen den 10 dezer, gekomen zijnde tot de bijgevoegde authentieke documenten, daartoe geappliceerd, is tegenwoordig begonnen met derzelve resolutie van dato den 19 April 1581 en vervolgens gelezen tot het rapport van den 23 October 1652.

Mercurii 6 September 1654.

Op het eerste artikel van de beschrijving zijn verzocht de heeren gecommiteerden van de Stad en steden te willen openen Hun Ed. opinie, aangaande de deductie van de Ed. Gr. Mo. heeren Staten van Holland en West-Vriesland, die de respectieve leden van deze vergadering hadden aangenomen, elk in den hunnen voort af te lezen; dewelke heeren gemelde gecommiteerden van de Stad en steden zeiden daartoe nog niet gereed te zijn, en verzochten dat de heeren der twee voorstemmende leden beliefdén mede te openen derzelver opinie, roerende het doen van den eed enz.

Martis 28 November 1654.

Op het eerste artikel van de beschrijving zijn de respectieve leden dezer vergadering, zonderling die van de Stad en steden verzocht hunne opinien te willen openen aangaande de zaak in dit eerste artikel van de beschrijving vervat.

Verzochten die van de Stad en steden, dat ook die van de twee eerste leden geliefden hunne opinien te openen, roerende het subsidie en onderhoud van de predikanten en scholen der stad Utrecht enz. En mede nopende het doen van den bewusten eed.

Waarover, als ook over de voorzegde zaken van het subsidie, eenige discoursen gevallen zijnde, de heeren van de respectieve leden zeiden zich te zullen bekwamen, om dienaangaande hunne opinien te openen toekomenden dingsdag.

Door den heere Protector 1).

Een verclaringe van sijne Hoochheyt. Bij welcke wort vastgesteld den dyngsdach sijnde den 23. dach deses jegenwoordigen maents Mey, tot een publycken dagh der danckseggingen voor den vrede tusschen dese republijk ende de vereenichde Nederlanden, als ook voor de laetste bequame gevallen regen.

Wie can ontkennen dat is geweest een natie vol van zeegeningen, in't midden van 't welcke door den uytgestreckten arm des Almagtigen, selfs tot verbaestheid ende verwonderinge, sijn voortgebracht; vraegen wij het de natien, sij sullen het betuygen, ende inderdaet beschikkingen des Heeren over dit volck sijn geweest als of Hij hadde geseght: „Engelant, ghy sijt mijn eerste geboorne, mijn beminde onder de volcken, onder den gantschen Hemel, rondom over is geen volck met welcke God gelijkelijck heeft gedeelt.

Noch heeft den Heere gevoecht een nieuwen schaeckel tot sijn gulden keten van sijne lieve vrundelijckheit, gevende ons vrede met onse nabuyren de Vereenichde Provincien, (waerdoor hij niet alleenlijck heeft gestopt een groote bloedstortinge, maer vertrouwen oock ons herten gegeven heeft om ons bloed ende

1) Wij hebben gemeend dit weinig bekende stuk, waarbij een dankdag ter gelegenheid van den met Nederland gesloten vrede wordt uitgeschreven, hier naar eene gelijktijdige vertaling te moeten mede deelen. Het strekke tevens tot eene proeve van Cromwell's kanselarijstijl.

crachten te vereenigen tot d'een ende de anderen onderlinge bescherminge) grooten danck eyssen over hetselve. Is daerom goetgevonden om des dynsdaeghs sijnde den 23 deses maent Mey vast te stellen, als een dagh in welcke men Godt loven sal ende danckbaarlycken erkennen den segen des heeren in deese vree, d'welke wij hoopen dat meerder seegen baeren sal.

Laet ons dan oock niet vergeeten Godes andere genade aen ons betoont. Was niet de aarde lastelijck tot alle onvruchtbaerheyt opgedrooght, waardoor groote hongersnoot wiert gedreyght, de beesten op den velde reden tot droefheyt, wegens gebreck der voeragie, waer gegeven, ende die wateren ophielden, ende en heeft de Heere niet de aarde soo gewatert, dat Hij dese groote vreesse heeft verandert in een verwachtinge van de grootste overvloedigheyt die ooit by yemant gesien is geweest, in dese natie levende; laet ons daer mede opwecken het middel door welcke Godt sijn genade ons heeft medegedeylt. Isser wel yemant onder ons die dat wist dat het was comende, was het niet daerdoor dat onse harten waren opgeweckt om door de gebeden daerom aan te houden, en dat daerom immediatelijk den Heere ons dese genade vergunt heeft; leert ons dan dit niet:

1. Dat het middel om dese genade te vercrijgen is de grootste genade.

2. Dat de Heer ons niet verworpen heeft, ende sijnen Geest met ons niet en strijt; dat Hij onder ons heeft een volck dat Hij lieff heeft, dese natie sodanigh bemint dat Hij desselfs provoceert om Hem lieff te

hebben, sijn heyligen naem aanroepende om beter dingen dan cooren en wijn.

3. Dat Hij best weet hoe ende wanneer die verwachtinge des boumans te vinden is ende wanneer hij moet verhoort zijn over die droeffheyt van de redeloose beesten; wie sal meer sijn verlangen van Hem verkrijgen dan die Hem vreest, en een bequaeme tijdt.

4. Dat de Hemelen dus hebbende verclaert Godes heerlijkheit, ende die aarde daerop met sijne vrucht geantwoort, wie sal niet als geswollen ende versacht sijn om ons selven te verneederen onder dese wonderbaere vruntlijckheden, ende overvloedich sijn in oeffeninge der Godtsalicheyt in woorden ende werken der lieffde, jae indien ieder plaets deelachtich geweest dese sin des regens, hoe souden wij (alle onse oneenigheyt dan aan een sijde hebben geleght) Godts genade verbreydende d'eene aen den anderen.

5. Dat siende die Heere dus universeel sijn genade is geweest, hoe souden wij niet ons alleen in 't gemeen affgehouden van dit quaet dat in dese landen geschiet, ende redelijke oefeningen welcke soo meenichmael superstitieus onder ons in swangh gaen, die wij onnodigh houden alle op te halen, sijnde deselve wel bekend, en wij vertrouwen dat de godtsalige dienaer van Godes woort deselve wel sullen erdencken, sullende haere Predicanten tot dien eynde in dese gelegetheyt tot het volck bestieren. Wij besluyten dan met de woorden Davidts Ps. 107.

30. Dan sijn se verblijt omdatse gestilt sijn en dat Hij se tot de haven haerder begeerten gebraght heeft.

31. Laetse voor den Heere sijn goedertierendtheyt loven ende sijne wondere wercken voor die kinderen der menschen.

32. Ende Hem verhoogen in de Gemeente des volcks ende int gestoelte, die outste die Hem roemen.

33. Hy stelt de riviere tot eene woestijne, ende watertochten tot een dorstich lant.

34. Het vruchtbaer lant te souten gront, om de boosheyte der geenen die daarin wonen.

35. Hij stelt de woestijne tot een waterpoel ende het dorre lant tot watertochten.

36. Ende Hy doet de hongerige aldaer wonen ende sy sichten aldaer een stadt der wooninge.

37. Ende besayen ackers en planten wijngaerden die int toecomende vrucht voortbrengen.

38. Ende Hy zeegent se, soodat se seer vernichvuldigen, ende haer vee en vermindert Hy niet.

Dat die menschen Godt wouden prijsen voor sijne goetheyt ende voor sijne wonderlijcke wercken tot die kinderen der menschen.

Gegeven tot Whitehal den 9 Mey 1654.

BESOGNE

TUSSCHEN

GECOMMITTEERDEN DER STAD UTRECHT EN Z.D.H.

OP DEN 22 JANUARIJ 1794,

(vervat in het volgende rapport).

Edele groot achtbare Heeren!

Heeren Burgemeesteren hebben, ingevolge UEd. Gr. A. resolutie commissoriaal van den 13 Januarij, hunne reis naar 's Gravenhage vervorderd, en van 't geresolveerde van den Raad aan hunne medegecommitteerden, de Heeren Wieling en Pestere, wegens hunne commissien in 's Hage residerende, communicatie gegeven, om conform de authorisatie en voordragt bij des Raads resolutien vervat, aan ZDH. ouverture te doen, zoo wegens de met Mei aanstaande vacerende commissien op stadstour, en rulling met de Heeren van de voorstemmende Leden, welke konden plaats vinden, als ook nopens het vervullen van't professoraat van wijlen den hoogerwaarden en hooggeleerden Heer Professor Franc. Burman, en wegens een aanstaanden Heer Professor tot rector magnificus en secretaris van den Senaat dezer Academie. Heeren Burgemeesteren en verdere gecomitteerden hebben met onderlinge overeenkomst zich des anderen daags na hun arrivement vervoegd aan't Hof van ZDH. en na particuliere audientie verzocht en bekomen te hebben, zijn zij heden gunstig binnen gelaten, waarop de heer

eerste Burgemeester de eer gehad heeft van al 't bovengemelde aan ZDH. ouverture te doen, en van de zoo aan hem als aan zijne heeren medegecommitteerden gedemandeerde commissie getracht zich te acquiteren, tevens de eer hebbende daar bij aan ZDH. favorabel voor te dragen alle hunne mederaden, welke zich aan Heeren Burgemeesteren hadden gepresenteerd, met dat gunstig gevolg, dat ZDH. meest al het voorgevallene zich heeft laten welgevalven en gerecommandeerd: Dat de zes eerstkomende jaren, met Mei, als ordinaris gecommitteerde ter vergadering van HH. Mog., zouden kunnen gedefereerd worden aan den heer Raad Pesters. Dat de drie eerste jaren der generaliteits rekenkamer zouden worden gegeven aan den heer Raad Perponcher, en de drie laatste jaren verruild worden tegen de drie eerste jaren van de admiraliteit van Noord-Holland, staande ter vergeving van de heeren Geëligeerde raden en dat de heer Raad Verschoor met de eerste drie jaren dier admiraliteit wierde begunstigd. Dat de zes jaren der admiraliteit van Amsterdam wierden geconfereerd aan den heer Raad Wieling, om volgens begeerte te mogen verruilen met den ontvanger van den 20ⁿ en 40ⁿ penning, komende ter dispositie van de heeren Geëligeerde raden. En wegens de ontvangsten: Dat de heer Raad C. van Ewijk tot die van 't eene deel der losrenten voor de 3 eerste jaren, en de heer Raad Woertman tot de 3 laatste jaren van voorzegden ontvang zoude kunnen aangesteld worden. Dat met den ontvang der lijfrenten en dertigjarige renten, voor de 3 eerste jaren

de heer Raad J. A. Martens, en voor de 3 laatste jaren de heer Raad Nahuys zoude kunnen gebeneficeerd worden, en wegens den ontvang van het ander deel der generale middelen de drie eerste jaren wierden gegeven aan den heer Raad Voet van Winssen en de drie laatste jaren aan den heer Raad Coenen van 's Gravesloot, en dat de ontvang der bisdomstieden, met Mei aanstaande ook op stadstour vacerende, voor 6 jaren, aan de heeren P. van Musschenbroek voor de eerste drie jaren en C. R. van Bronkhorst voor de 3 laatste jaren, konden gegeven worden.

Dat het ook ZDH. aangenaam zoude wezen wanneer de heer Raad Odé met eene dubbele stads commissie tot den 12 Oct. werd voorzien, en de heer Raad Cazius met de drie jaren eene dubbele stads commissie verkreeg, om na expiratie van de 3 jaren, 't zij als jongste, 't zij als volgende, door eene vacature opgeklimmen, conform zijn WEd. sollicitatie zelve, wederom voor 3 jaren stil te zitten.

Na afloop der besognes met ZDH. nopens de schikking en verruiling der commissien, hebben heeren gecommiteerden ook volgens hunnen last met ZDH. geaboucheerd wegens de zaken der academie, zoo in 't vervullen der vacature van wijlen den heer professor Franc. Burman, als nopens 't creeren van eenen nieuwen rector magnificus en secretaris van den senaat met Maart aanstaande. Instemmende ZDH. dat tot het vervullen van voorsz. professoraat met waarneming van eene volledige predikdienst, een man van veel studie, arbeidzaamheid en promptitude gere-

quireerd werde, ook van zoodanige goede talenten van den heer Jodocus Heringa geïnformeerd was. En betreffende eenen nieuwen rector magnificus, in Maart aanstaande: dat vermits wel gealterneerd werd, dan een der jongste heeren professoren, die de post van rector magnificus niet had bekleed, daartoe werd verkoren, en dus de heer prof. Bachiene zoude in aanmerking komen, edoch verzocht hebbende voor deze reize geexcuseerd te worden, die post nu konde bekleed worden voor het aanstaande jaar door den heer prof. Hennert, als oudste der professoren, die maar tweemaal als rector magnificus had gefungeerd, en tot secretaris de heer prof. Arntzenius, als oudste professor in rang.

Voor zoo verre wij nu aan onze gedemandeerde last en commissie hadden voldaan en alle pligtplegingen bij ZDH. hadden afgelegd, hebben heeren gecommiteerden de eer gehad bij ZDH. en de gansche vorstelijke familie op't allergratieuste onthaald te worden op een prachtig diner, aan eene tafel van meer dan 50 couverts. Na welken heeren Burgemeesteren verzocht hebben de permissie om den volgenden dag hunne terugreis te mogen hervatten, en na afscheid van Zijne doorluchtige Hoogheid en verdere vorstelijke familie genomen te hebben, als mede hunne heeren mede-gecommiteerden voor de vriendelijke en officieuse wijze, waarmede hun kort verblijf in 's Hage veraangenaamd was geworden, bedankt te hebben, zijn donderdag avond den 23 Januarij behouden in Utrecht gereverteerd.

Waarmede heeren Burgemeesteren en verdere ge-

committeerden vermeenen aan hun gedemandeerden last en commissie voldaan te hebben.

Aanspraak van de commissie (de heeren burgemeesteren van Musschenbroek en van der Does en de twee gecommiteerden Wieling en Pesters) den 21 Januarij 1794.

Doorluchtigste hooggeboren Vorst en Heer!

Wij rekenen het ons een groot voorregt van wege den Raad der stad Utrecht gecommiteerd te zijn om UwDH. van zijne ware hoogachting te komen verzekeren en, bij het afleggen van onzen diepen eerbied en opwachting, des Hemels dierbaarste zegeningen over UwDH. illustre persoon en het aanzienlijk Oranjestad huis van harte toe te wenschen dat UwDH. dierbare persoon nog eene reeks van jaren zal gespaard worden tot nut en voorspoed van vaderland, kerk en alle weldenkenden in den lande, en het doorluchtige Huis zal steeds groeijen en bloeijen tot in 't laatste nageslacht. De Raad der stad Utrecht heeft deze commissie gedecerneerd om de hooge inclinatie van UwDH. te imploreren wegens de schikking en ruijing der commissien, welke met Mei aanstaande op den tour onzer Stad ter vergeving staan te vaceren, alsmede te vernemen de intentie van UwDH. in 't remplaceren dier commissien, welke daaruit zullen komen te proflueren, zullende het onzen Raad tot een bijzonder genoeggen verstrekken UwDH. goedvinden ook in dezen te mogen vernemen, als zijnde wij door onze heeren committenten volledig daartoe geauthori-

seerd, blijkens de extracten, ons ter hand gesteld, en welke wij de eer hebben UwdH. over te geven. Heeren burgemeesteren zijn ook door den Raad verzocht, zijne genegenheid te kennen te geven, om 't professoraat in de theologie van wijlen den heer Fr. Burman te vervullen, en zouden wel inclineren, om de goede talenten van den heer Jod. Heringa, zoo tot professor als 't waarnemen van een vollen predikdienst, tot deszelfs persoon. Wijders zijn heeren burgemeesteren verzocht te vernemen wien ZDH. dit jaar geliefde te recommanderen tot rector magnificus en secretaris van den senaat, zijnde prof. Hennert de oudste, die 't tweemaal geweest is, Rossijn die 't eens geweest is, en Bachiene die 't nog niet geweest is, maar welke verzocht heeft nog een jaar geexcuseerd te zijn, en tot secretaris prof. Arntzenius, de oudste in rang.

Resolutie op voorzegd rapport.

Maandag 3 Februarij 1794. De Vroedschap, op den eed vergaderd en gedelibereerd over voorzegd rapport, heeft heeren Burgemeesteren, benevens de heeren Wieling en Pesters voor derzelver genomene moeite en gedetailleerd rapport bedankt en het verrijgte door Hun Ed. ten volle geapprobeerd; mitsgaders bij deze prealabel geresolveerd, om conform de recommandatie en inclinatie van Z. D. H., te zijner tijd en op zoodanig eenen dag, als nader op voorstel der heeren Burgemeesteren bij de Vroedschap zal bepaald worden, te disponeren over de commissien en ruilingen in voorzegde ouverture en rapport vermeld.

ALBUM AMICORUM
VAN
ARNOLD VAN BUCHELL.
DOOR (WIJLEN)
Mr. P. VAN MUSSCHENBROEK 1).

Daar het spreekwoord te regt zegt: *met wien men verkeert, met dien wordt men geëerd*, en dat men alzoo uit die verkeerung den man mag beoordeelen, zoo heb ik gemeend, dat het alhier niet te onpasse was, om op het Diarium van Buchelius te laten volgen zijn Album amicorum, hetwelk mij door een vriend voor eenige jaren vereerd werd, en welk Album zal doen zien, dat Arnoldus Buchelius met de geleerdste mannen van zijn tijd als vriend heeft omgegaan. Dit Album is na zijn dood den eigendom geworden van den Utrechtschen burgemeester Johan van Nellesteyn, ten wiens behoefte in hetzelfde geschreven hebben de navolgende personen :

1) Het album van van Buchell bevindt zich waarschijnlijk buiten 's lands, en wij hebben dit opstel hier eene plaats gegeven, omdat het als eene niet verwerpelijke bijdrage voor de letterkunde van Utrecht te beschouwen is; het schijnt in het laatst der vorige eeuw geschreven en nooit gedrukt.

Zie over het Diarium van van Buchell het vorig deel van dit tijdschrift bl. 69 volgg., waar tevens het een en ander over dien geleerde en den schrijver van dit opstel, die in zijne kopij eenige fouten maakte, is aangeteekend.

Gisbertus Voetius, Theologiae Professor.

Viventes morimur.

Amplissimo viro Consulari

D. D. Johanni van Nellesteyn scripsi in lecto
lethali 17 Octob. 1676 ¹⁾).

Gulielmus Stratenus.

ΓΝΩΘΙ ΣΕΑΥΤΟΝ.

Viro Amplissimo

D. Joanni van Nellestein, J. U. D. peritissimo,
ob strenuam operam, per multos annos Patriae, Ec-
clesiae et Amicis, qua publice, qua privatim, prae-
stitam, universalem proborum benevolentiam promerito,
mihi, ob arcissimam, in bienni (et ultra) consulatu,
collimatis cordibus ad supremam Reip. salutis legem

ὀρθόνοιαν,

Collegae conjunctissimo, et honestum, in Arn. Bu-
chelii, Historiarum et Antiquitatis indagatoris stu-
diosissimi, Albo locum danti inter illustria, rara et
cara capita, lubens meritoque in perennaturae ami-
ciliae pignus et arrham posui.

Trajecti ad Rhenum ix Cal. Novembr. 1676.

Joannes Georgius Graevius.

Αἰὲν ἀριστεύειν καὶ ἐπιείροχον ἔμμεναι ἄλλων.

Viro perillustri

Joanni van Nellestein, J. U. D. ob summa et im-
mortalia ejus in Rempublicam merita, cum post quar-

1) Voetius stierf den 1 November 1676.

tum consulatum, quem Gallis submotis, instaurata Republica, serenissimus Princeps Arausionensis illi primo detulerat, praeclare et secunda bonorum omnium voluntate gestum, Academia plane collapsa Ejus praecipue cura et consilio sic esset constituta, ut tam laeta, cum abiret consulatu, fecisset incrementa, ut magnus ex omni Europa fieret concursus, et numerum trecentorum, qui hic bonis artibus operam navant adolescentes excedant.

Hoc grati devotique animi monumentum L. M.
Trajecti Batavorum a. d. 3 Kal. Novembr. 1677.

Franciscus Burmannus.

Exilium patitur, patriae qui se denegat.

Magnum crede nefas vitam praeferre pudori

Et propter vitam vivendi perdere causas.

— Non si male nunc, et olim sic erit.

Viro amplissimo consulari, aliisque dignitatibus
spectatissimo Johanni van Nellesteyn.

Qui inter praecipua sua ornamenta numerat, Rempublicam, Ecclesiam, Academiam reddere quam ornatissimas.

Rempublicam incolumem, Ecclesiam tranquillam, Academiam florentem, Domum munitam, Aetatem pacatam, Vitam longiorem, quaeque alia sunt, aut Dei dona aut hominis vota, ex animo apprecatur, leveque hoc cultus et officii sui monumentum L. M. Q. apposuit.

Trajecti Batavorum 13 Novembr. ipso urbis provinciaeque ante triennium restitutae die.

Verder bevinden zich in dit album ten behoeve van Buchelius acht zeer fraaie teekeningen, en acht sierlijke wapens, behalve de overige handteekeningen met bijschriften.

De teekeningen zijn van Abraham Bloemart, 1590; Crispin de Pas; Paul. Moreelse, 1611; A. D. Willars; twee teekeningen C. R. V. S., C. R. C.

De wapenen zijn van van Haeften, 1591. „Sans vous ne puit.” Janus Ruysius. Boven aan: „Vertu pour guide.” En aan de tegenoverzijde: „Digni autem sunt amicitia, quibus ipsis causa inest cur diligantur. Eruditione et virtute praestanti juveni Arnolfo Buchelio, in perpetuum amicitiae monumentum fieri feci 26 Apr. 1590.” Lambertus Snoey, waar onder: „Socius virtutis, flos perpetuus, 1607.”

Een mij onbekend wapen zonder naam en jaartal.

Het wapen van het geslacht van Tuyll, naast het welk aan de andere zijde geschreven staat:

1638. Amoris et amicitiae ergo haec mea insignia apposui D. D. Arnolfo Buchelio J. C. ac peritia historiarum, antiquitatis, stemmatum nobilitatis, ingenioque non satis depraedicando. Idibus Octobris 1638. Philibertus a Tuyll a Serooskerke, Dominus Tienhovii, Capelle et Bieselinge. Lager stont: Eidem D. D. Arnolfo Buchelio in aeterni amoris vinculum ac foedus hoc supposui anno 1638, 16 Oct. Reynoldus a Tuyll a Serooskerken, Stavenisse et Rijnhusii Toparcha. Vita sine litteris mors est et vivi hominis sepultura.

Het wapen van Gerrit van Reede van de Vuerse,
waar naast geschreven staat:

D. D. Arnaldo Buchelio hoc scripsi Ultrajecti anno
xxxvij, die 19 Oct.

Een ieder maeckt sijn hersnen sterck,
Tot 't uutgesochte wit en merck.
D'een soeckt des wijt gespans hoer streecken,
En doet sijn kop door iver breecken,
Daer oogh noch oor bereycken mach;
Een ander toetst sich dach op dach,
Om twedracht op en af te voeren,
En door verkeerde wet te loeren
Op eyghen baet. Een ander weer
Die geeft sijn kiel een ander keer,
En boetst de logentael'ge Griecken,
Die bij de vocht met natte wiecken,
Versierden wat de naere nacht
Door dromen had int hoofd gebracht.
Maer ghy Bucheli, die u hersnen,
Bestiert door veel te rijper versnen,
Let op de outheydt van den tijt,
En wat er eertijts was gewijt
En ongewijdt bij 't machtich Roman,
En stelt ons die naer recht mocht komen
Van dit of dat begrijst geslacht
Dat d'outheydt heeft uut hoofd gebracht.

[*op den kant*] Altijt ree.

Het wapen van het geslacht van Eck van Pan-
thaleon, sonder naam of jaartal.

Een mij onbekend wapen, mede sonder naam of jaartal.

Hier op volgen de vriendschapsbetuigingen aan Arnoldus Buchelius:

Hic nempe voti finis, ultra jugera
 Fundi paterni summovere limites,
 Sic multa habendo nil habes: nec interest
 Quam maximum sit, quod tibi est pauxillulum,
 Qui sic egendo possidere te putes.
 Namque empturire, opinio indigentiae est,
 Et esse emacem, est se fateri pauperem.
 Fabullus amplis latifundiis Lycum,
 Nummis Fabullum foenerator Bracata
 Et hunc et illum pisculentis provocat
 Stagnis Alausa. Quantum habes, omnis cupit
 Habere. Sed tu non habes, quantum cupis.

Josephus Scaliger, Jul. caes. F.
 Scribebam Lugduni Batavorum xi. kal.
 Maji Juliani cio. io. c.
 Fuimus Troes.

Accipe, daque fidem.

Non ego corticibus committam carmina quernis,
 Nec tanti, ut scribam, mi liber ullus erit.
 Non folium malvae tanti, laudataque palma,
 Textaque de lino pagina nulla placet.
 Non omenta bovis Lucae, non tergus ovillum,
 Pergameas poterat quod decuisse manus.

Non juvat aeratas graphio vexare tabellas,
 Non ebur encaustis stat perarare votis.
 Jam fragili fungo mandare poemata, fungi est
 Plumbeus est et cui plumbea lamna placet.
 Denique membranas mittam, biblosque papyri,
 Virgo nec e crassis charta petetur aquis.
 Non haec plebeia sapiunt jentacula pulpae.
 Pagina sed Philio quaeritur apta Deo.
 Inscribam Buchelle, tuo mea carmina cordi:
 Nobiliore loco non habitabit amor.

Arnoldo Buchello J. C^{to}., viro ab ingenio, modestia,
 eruditione, peritia historiarum, candore, et integri-
 tate morum ac vitae non satis depraedicando, scripsi
 affectus et benevolentiae signum.

Petrus Scriverius.

Lugduni Batavorum idibus Maji. cio. io. c. xvi.

Legendo et scribendo.

Hebr.

Psalm 126. Serentes in lachrymis, cum gaudio
metent.

Arab.

Mors consumpsit eum qui discessit, et mors consu-
met eum qui relictus est.

εις κύριος, μη πιστις.

Ad Cl. V. Arnoldum Buchellium.

Amate, nullus quantum amabitur, mihi
Bucheile; amoris sanguinisque foedere
Identidem conjuncte sancto arctissime:

Non hisce ductibus notata pagina
 Paucis, stilove, vel manu metirier
 Pote es meam mentem oppido quam deditam
 Tibi: stabulans nam pectoris recessibus
 In intimis affectus ille mutuus,
 Quo te coloque prosequorque perpetim,
 Commitier chartae nequit, verum dehinc,
 Ut ante semper, corde erit clusus meo.

In signum observantiae et ardentissimi amoris scripsit Amplitudini vestrae devotissimus cognatus. Adolfus Vorstius.

A°. salut. ciō. iō. c. xvii. iii. Non. viibr. stilo veteri.
 Trajecti ad Rhenum.

Hebr.

Timor Domini initium sapientiae.

Arab.

Tria non cognoscuntur nisi in tribus locis: Non agnoscitur fortis nisi in bello. Non agnoscitur sapiens nisi in ira. Et non agnoscitur amicus nisi in necessitate.

Syr.

Mors Messiae delet mortem nostram.

Clarissimo omnique virtutis et eruditionis genere cultissimo viro D. Arnolde Buchellio, J. C^{to}., paucula haec amoris sui et affectus symbolum ac sigillum esse voluit Thomas Erpenius. Leidae xvi Cal. Julii anni a nato Christo ciō. iō. c. xvij.

(Symbol. Hebr. ad marginem) Jesus salus mea.

Una ad tuta vadenti via est, externa despicere et honesto contentum esse.

Clarissimo Jurisque consultissimo viro D. Arnolde Buchelio sinceri adfectus symbolum lubentissimus adposui Philippus Cluverius. Lugduni ad Rhenum. xvi. kal. sextil. anni cio. io. c. xvij.

Strenua nos exercet inertia. Navibus atque Quadrigis petimus bene vivere.

Horat. Ep. L. i. Ep. xi.

Clarissimo et vere eximio viro D. Arnolde Buchelio, benevolentiae atque observantiae singularis ergo, quae praecclaris ejus debetur virtutibus L. M. Q. scripsi Lugd. Bat. Anno cio. io. c. xvii Aug.

Daniel Heinsius.

BIJDRAGEN

TOT DE

GESCHIEDENIS VAN DE GEMEENTEN DER HERVORMDEN
IN DE PROVINCIE UTRECHT.

1619.

DOOR DEN UITGEVER.

In het eerste deel van dit tijdschrift, blz. 91, en in het tweede, blz. 102, werden aan het hoofd van de aldaar afgedrukte Handelingen der drie eerste utrechtsche provinciale synoden (van 1606, 1612 en 1618) eenige opmerkingen geplaatst. Welligt is het niet geheel nutteloos deze over te lezen bij de volgende aantekeningen van de eerste provinciale synode, die, na de sluiting van de dordrechtsche kerkvergadering, te Utrecht gehouden werd en waarin veel moest worden ten uitvoer gelegd van hetgeen de nationale synode had voorgeschreven.

Voorals verdient, ten aanzien van de hier medege-
deelde Handelingen, de Geschiedenis der nederl. herv.
kerk door A. Ypey en J. J. Dermout, 2,257 volgg.

UTR. TIJDS. IV.

14

vergeleken te worden, welke schrijvers deze handelingen voor het door hen geboekte hebben gebruikt, en onze lezers zullen het daarna wel eens geworden zijn dat het raadplegen van oorspronkelijke stukken naauwkeuriger en op eene meer bezadigde wijze behoort plaats te hebben, want de genoemde schrijvers hebben er weinig uit geleerd en nog minder uit afgeleerd. Met het laatste bedoelen wij onder anderen den wilden toon dier geschiedenis in het genoemde deel. De waarheid verdraagt zich daarmede niet ¹⁾.

Men zal ons deze ernstige waarschuwing ten goede houden; in eenen tijd dat ieder naar oorspronkelijke stukken vraagt en die wenscht te bewerken hebben de archivale bescheiden wel een weinig bescherming noodig.

1) De schrijvers hebben het bijzonder op onze anders tot onverschilligheid toe vreedzame provincie geladen. In de 304e aantekening op het 2e deel leest men :

„Het gebeurde te Utrecht” [de onzachte uitzetting van predikanten, van welken een onder de verdenking lag dat hij met 's lands vijanden heulde] „hebben wij tot een staal willen aanvoeren van de verregaande vervolgzucht, welke men — — „aldaar heeft doen werken. Andere provincien — — In vele „steden waren de magistraten indedaad inquisitieraden en hunne „vierscharen geene andere regtbanken dan van euvelmoed en „geweld.” En nu slaan wij het overige en ergste over.

Zulk een beschuldigen der regering behoort goed bewezen te worden, wil men eenig vertrouwen inboezemen. De leeftijd zelve der schrijvers leerde hoe weinig men van bittere aantijgingen tegen de bestaande magten gelooven moet.

ACTA OF HANDELINGEN
SYNODI PROVINCIALIS ULTRAJECTINAE,

GEHOUDEN

BINNEN UTRECHT IN 'T KAPITTELHUIS TEN DOM,

MET AUTHCRISATIE DER

ED. MO. HEEREN STATEN VAN DEN LANDE VAN UTRECHT;

*begonnen den tienden Augustus anno 1619 en geëindigd
den eersten September,*

ten overstaan van de Ed. erentfeste heeren JACOB VAN ASCH VAN WIJCK, kanonik en scholaster van St. Pieter; Jonkh. GODERT VAN REEDE, Heer van Nederhorst, (of in zijne plaats Jonkh. ARNOUT VAN ASEWLN, Heer tot Ruwel); CORNELIS VAN DUVERDEN, schepen en Mr. ANSELMUS SALMIUS, pensionarius der stad Utrecht, hiertoe specialijk gecommiteerd.

Na aanroeping des goddelijken Naams, gedaan bij den praeses der voorgaande synode, zijn gelezen de namen dergenen die nu verschreven zijn als leden der synode, in maniere navolgende:

Johannes Langius,	}	predikanten tot Utrecht.
Corn. Dunganus,		
Bernard Busschoff.		
Arnoldus Oortcampius,	}	predikanten tot Amersfoort.
Petrus Wassenburgius,		
Joannes Wirtzfeldius,	predikanten tot	Rhenen.
Laurentius Modaeus,		Wijk bij Duurstede.
Joannes Allastius,		Montfoort.
Gerardus a Bree,		TerHorsten Overmeer.
Joannes Lyndenius,		Kokkengen.

Jacobus Huygens,	Hagestein.
Jeremias Wilhelmi,	Zeist.
Gerardus Helmichius,	Veenendaal.
Joannes Aucopius,	Mijdrecht.
Egbertus Ottonis,	Nichtevecht.
Wernerus Henrici,	Ankeveen.
Joannes Zegermanus,	Westbroek.
Christiaan ab Oyen,	Nederlangbroek.
Absalom Helmont,	Kudelstaart.
Rumoldus Joannis,	Kortenhoef.
Henricus ter Brinck,	Wilnis.
Henricus Raesfelt,	Amerongen.

predikanten tot

Bij de synode nationaal speciaal gecommiteerd en bij expresse missive van de Ed. mo. heeren Staten dezer provincie verzocht om op deze synode te compareren en in alle voorvallende zwaarigheden te adsisteren, zijn verschenen deze navolgende:

D. Joan. Bogermanus,	Leeuwarden.
D. Eillerdus a Meheri,	Harderwijk.
D. Sebastianus Damman,	Zutphen.
D. Joan. Dibbetius,	Dordrecht.
D. Jacobus Triglandius,	Amsterdam.
D. Godefridus Udemans,	Zierikzee.

predikanten tot

Dewelke bij de gezamentlijke broederen met liefde en eerbiedinge ontvangen zijn, om benevens de anderen als ledematen dezer vergadering tot de navolgende ambten te mogen verkoren worden en tot uitvoering van alle handeling hunne vrije keurstemmen te hebben.

Na aanroeping van Gods H. naam zijn met de meeste stemmen verkoren:

Joan. Langius,	tot	praeses.
Joan. Bogermanus,	„	assessor.
Laurentius Modaeus	„	scriba.

Alzoo deze vergadering gelegd is om tot de meeste stichting van Gods kerk, rust en welstand van deze provincie en de ingezetenen van dien, de decreta synodi nationalis, gehouden tot Dordrecht, anno 1619, te effectueren en naar behooren in 't werk te stellen, zoo is goedgevonden dat men voor alles zal oplezen de canones synodi nationalis, over de vijf controverse punten gesteld, om te verstaan of al de broeders, hier tegenwoordig zijnde, in dezelfde verklaring gerust zijn en bereid te onderteekenen zeker formulier, in de voorzegde synode gesteld, dienende tot onderhouding van eenigheid in 't stuk van de leer, en hetwelk, volgens het besluit der synode, van alle predikanten, zoo tegenwoordige als toekomstige, in alle de kerken der Vereenigde Nederlanden zal moeten onderteekend worden; welke lectuur, zoo van de canones als het gemelde formulier, gedaan zijnde, hebben al de broeders eenzaamlijk verklaard in de voorzegde verklaring gerust en bereid te zijn hetzelfde formulier te onderteekenen, gelijk zij ook gedaan hebben, en zal hetzelfde tot eene eeuwige memorie en tot het voorschreven gebruik achter de confessie en katechismus en de canones

der synode nationaal gedrukt en van alle predikanten onderteekend worden.

CAPUT I.

Examen van eenige predikanten, die zich in de laatste synode neutraal gehouden hadden.

Alzoo de Ed. Mo. heeren Staten van deze provincie, in de uitschrijving der voorgaande synode, hadden goedgevonden elken predikant te stellen in zijne vrijheid, om, naar uitwijzing van zijne conscientie, te vergaderen bij de remonstranten of de regtgevoelenden, of zich zelve neutraal te houden tot de uitspraak der synode nationaal, volgens welke uitschrijving eenige zich zelve neutraal gehouden hadden, met namen D. Cornelius ab Ematenbroer (?) D. Joannes Ravesway, D. Joannes Brouwerus, D. Anselmus van Blommerweert, Rignerus ab Oosterzee, Ludovicus du Boys, Joannes Porcelius ende Joannes Rommius, respectieve predikanten tot Schalkwijk, Jutphaas, Eemnes, Doorn, Bunnik, Kamerijk, Ter Aa en Odijk, zoo is goedgevonden dat men voor alles met deze personen zal handelen, om te zien hoe dat zij in de leer gesteld zijn en of zij met stichting in de dienst der kerk zouden mogen gelaten worden, en is bevonden dat Cornelius ab Emolenbroer (?) Joannes Ravesway en Joannes Brouwerus, respectieve predikanten tot Schalkwijk, Jutphaas en Eemnes, alhoewel zij te voren zich zelve aan de zijde der Remonstranten — evenwel in de voorgaande synode zich zelve neutraal hadden ge-

dragen, en nu na eenige onderrigting verklaard hebben volkomenlijk gerust te zijn in de leer der gereformeerde kerk, alzoo die in de synode nationaal is verklaard, hebbende ook goed getuigenis van een godzalig en stil leven, zijn na voorgegane onderteekening van het formulier, in de synode nationaal geconcipteerd, als lidmaten van deze vergadering met vreugde opgenomen.

Anselmus van Blommerweert, predikant tot Doorn, hebbende de kerk aldaar, zoo in 't pausdom als in den tijd van de reformatie, bediend omtrent de vijftig jaren, is van wege zijnen hoogen ouderdom (als zijnde bij de tachtig jaren oud) en van wege de zwakheid zijner memorie en andere consideratien van zijne dienst gelicentieerd. En heeft de Vergadering aangenomen bij de Ed. Mo. heeren Staten te verzoeken, gelijk ook de Ed. heeren gecommiteerden beloofd hebben de goede hand daar aan te houden, dat de voornoemde Anselmus, om redenen voorzegd, en voornamelijk ten aanzien van zijne langdurige dienst, met een eerlijk en extraordinaris tractement mag worden voorzien, na dat hij de confessie, catechismus en decreta synodalia onderteekend zal hebben, waar toe hem gegund is den tijd van eene maand, om dezelve naarstelijk te doorlezen.

Regnerus ab Oosterzee, predikant tot Bunnik, alhoewel hij in de voorgaande synode zich zelve neutraal heeft gehouden en nu bereid was het formulier te onderteekenen, nothans, daar hij zich in al zijne bediening, gelijk uit verscheidene beschuldigingen, depositien en

zijne eigene bekentenis blijkt, in de leer ongestadig en spotachtig, in zijn leven ongeregeld — ja zelfs in deze tegenwoordige vergadering zeer ligtvaardig gedragen heeft, zoo is geresolveerd dat de voornoemde Regnerus ab Oosterzee van nu voortaan zal zijn gedeporteerd van alle kerkelijke diensten en bedieninge, volgens de sententie die hierna volgt en hem in de vergadering is voorgelezen:

„De Synode, gehoord hebbende verscheidene beschuldigingen, concernerende de leer en het leven, ingebracht tegen Regnerum ab Oosterzee, tegenwoordig predikant te Bunnik, en zijne verantwoording en eigene bekentenis, mitsgaders in de vreeze des Heeren rijpelijk gelet hebbende op alles waarop in deze te letten stond, heeft eendragtelijk geoordeeld en verklaard dat de voorzegde Regnerus ab Oosterzee, als inhabiël zijnde tot de kerkedienst, van zijne dienst zal worden gedeporteerd, gelijk de Synode hem deporteert bij deze, belastende en bevelende hem noch tot Bunnik noch elders met eenige kerkelijke diensten zich te bemoeijen, maar dat de kerk te Bunnik wederom met een ander bekwaam dienaar zal worden voorzien. Aldus gedaan in de synodale vergadering den 12 Augustus 1619.”

En alhoewel de voorzegde Oosterzee, na pronunciatie van deze sententie, zich in de vergadering zeer onverduelig heeft getoond, is nogthans des anderen daags, na verscheidene ernstige vermaningen, in de vergadering verschenen, heeft zijn schuld en verdiende straffe bekend, verzoekende dat de broederen

met en voor hem God almachtig wilden bidden, op dat hij wederom te regt gebragt en behoorlijke satisfactie ende bekeeringe hebbende, tot de kerkedienst of andere mindere diensten, mogt worden gepromoveerd en dat middelertijd zijne huisvrouw en kinderen, door intercessie van deze Vergadering en singuliere gratie van de Ed. Mo. heeren Staten dezer provincie tot hun onderhoud iets mogt worden toegelegd, waar op na ernstige ende iterative vermaninge tot boetvaardigheid, de Vergadering beloofd heeft alle favoor te bewijzen.

Ludovicus du Boys, predikant tot Kamerijk, alzoó want hij in de voorgaande synode zich zelven ook neutraal had gehouden en nu bereid was het formulier te onderteekenen, evenwel, dewijl hij door vaste getuigenis overtuigd is van lasterlijke redenen op den predikstoel, uitgeworpen tegen eenige goede broederen van Woerden, als ook van ordinare dronkenschap en andere ligtvaardigheden, waarvan hij ook eene proef in tegenwoordigheid van deze eerw. Vergadering gegeven heeft, zoo is verstaan bij deze Vergadering dat hij van zijne dienst zal worden gedepor-teerd, volgens de sententie hier bij gevoegd en die hem in de vergaderinge is voorgelezen:

„De Synode, gehoord hebbende verscheidene beschuldigingen, concernerende leer en leven, inge-bragt tegen Ludovicum Duboys, tegenwoordig predikant te Kamerik, en zijne verantwoording en eigen bekentenis, mitsgaders in de vreeze des Heeren rijpelijk gelet hebbende op alles, waarop in deze te

letten stond, heeft eendragtelyk geoordeeld en verklaard, dat de voorzegde Lodovicus Duboys, als inhabiel zijnde tot der kerken dienst, van zijne dienst zal worden gedeporteerd, gelijk de Synode hem deporteert mits dezen, belastende en bevelende hem noch te Kameryk, noch elders, met eenige kerkelijke diensten zich te bemoeijen, maar dat de kerk te Kameryk wederom met een ander bekwaam dienaar zal worden voorzien. Aldus gedaan in de synodale vergadering den 16 Augusti 1619."

Joannes Antonij Rommius, predikant tot Odijk, alhoewel hij op het scheiden der voorgaande synode hem zelven aan de zijde van de regtzinnige broeders verklaard hadde en nu ook geteekend heeft het formulier van de eenheid in de leer, gelijk hij ook dienvolgens als een lid van deze vergadering was aangenomen en eenige dagen gezeten had, nochtans, dewijl verscheidene groote en zware klagten tegen zijn leven zijn ingebracht, als van ligtvaardigheid en ongebondenheid in schimpen en lasteren, ook tot na-deel van treffelijke personen, van dronkenschap en andere vuiligheden, dewelke hij ten deele zelf bekend heeft, ten deele uit schriftelijke attestatien en andere gewisse getuigenissen gebleken zijn, is verstaan dat hij insgelijks van zijne dienst zal gedeporteerd zijn, volgens de sententie hierbij gevoegd, die hem ook in de vergadering is voorgelezen.

„De Synode, gehoord hebbende verscheidene beschuldigingen, ingebracht tegen Joannem Antonij Rommius, tegenwoordig predikant te Odijk, ten aanzien van

zijn onstichtelijk leven; mede gehoord hebbende zijne verantwoording en eigene bekentenis, mitsgaders in de vreeze des Heeren gelet hebbende op alles, waarop in deze te letten stond, heeft geoordeeld en verklaard dat de voorschreven Joannes Rommius niet stichtelijk in der kerken dienst kan worden geledē, maar dat hij daarvan zal worden gedeporteerd, gelijk zij hem deporteert mits dezen, belastende en bevelende hem, noch te Odijk, noch elders, met eenige kerkelijke diensten zich te bemoeijen, maar dat de kerk te Odijk wederom met een ander bekwaam dienaar zal worden voorzien. Aldus gedaan in de synodale vergadering den 18 Augustus 1619."

Joannes Porcelius, predikant ter Aa, mede willig zijnde om het formulier te onderteekenen, is voor den tijd van drie maanden, om zekere consideratien en merkelijke redenen, gesuspendeerd van zijne dienst, om daarentusschen beproefd en daarna tot zijne voorgaande bediening wederom toegelaten te worden, nadat hij de kerk satisfactie zal hebben gedaan.

CAP. II.

Sententien over de predikanten, die te voren aan de zijde der Remonstranten zich gehouden hebben.

Joannes Assueri Bodecherus, predikant te Koten, nadat hij door eenige gecommiteerden uit de vergadering was onderwezen en het formulier had onderteekend, is als een lidmaat der synode opgenomen,

mits dat hij, om redenen, naar eene andere plaats zal getransporteerd worden.

Assuerus Joannis, predikant ter Eem en Baarn, alumnus van de Ed. Mo. heeren Staten, tot Franeker gestudeerd hebbende, is tot de kerkdienst beroepen ter Eem en Baarn en aldaar in de dienst geweest den tijd van elf jaren. In de synode gecompareerd en gevraagd zijnde naar zijn gevoelen in deze controverse punten, heeft verklaard voor dezen geen vaste resolutie gehad, en geene nadere verklaring gedaan te hebben dan *qui credit salvabitur*, de kerk niet geturbeerd te hebben, en na eenige objectien, bij hem tegen de praecise en absolute praedestinatatie (zoo hij die noemde) en andere punten voorgeworpen, en het antwoord van de broederen daarop gegeven, is gedimiteerd om zich nader te bedenken en heeft daarna verklaard dat hij voor als nog de decreta synodi nationalis met goede conscientie niet kon onderteekenen. Doch heeft de Synode, alhoewel zij hem ontslaat van zijne dienst, aangenomen bij de Ed. Mo. heeren Staten voor hem te intercederen, dat hij voor den tijd van zes maanden zijn tractement mag genieten. De sententie is hem in de vergadering mede voorgelezen als volgt:

„De Synode van het Sticht van Utrecht, tegenwoordig vergaderd binnen Utrecht, om de goede resolutie der nationale synode en de bevelen der hooge overigheid te voldoen, heeft voor haar geciteerd Assuerum Joannis, tegenwoordig predikant ter Eem en Baarn, welke, op verscheidene reizen afgevraagd zijnde

of hij zich de decreta der synode nationaal zoude kunnen of willen onderwerpen, heeft, nadat hem eenigen tijd van beraad was gegeven, in deze synode rondelijk verklaard dat hij de voorzegde synodale decreten, met goede conscientie, voor dezen tijd niet zoude kunnen onderteekenen, waarom de voorzegde Synode, volgende de order en last, in synodo nationali gegeven, en de goede intentie van de Ed. Mo. heeren Staten generaal, heeft verklaard, gelijk zij verklaart bij deze, dat de voorzegde Assuerus Joannis zich van nu af zal houden verlaten en ontslagen van alle kerkelijke diensten en bedieninge, gelijk hij ook mits deze tegenwoordiglijk wordt verlaten en ontslagen, ter tijd toe dat hij door betere onderrigting en bedenking zich zelve met de gereformeerde kerken, zoo in deze als in alle andere leerpunten zal conformeren en de kerk behoorlijke satisfactie zal hebben gedaan, ende dat wijders zijne kerk dadelijk zal worden voorzien met een bekwaam dienaar, wenshende nochtans dat de voornoemde Assuerus, in regard van zijn stichtelijk leven en zedigheid in't voorstellen van zijne opinie, den tijd van zes maanden zijn volle tractement moge genieten, gelijk tot dien einde de Synode aangenomen heeft bij de Ed. Mo. heeren Staten dezer provincie voor hem te intercederen. Aldus gedaan in de synodale vergadering den 19 Augusti 1619."

Petrus Bosschius, predikant tot Wijk bij Duurstede, heeft voor de vergadering verklaard, nadat hem eenig beraad was gegeven, dat hij voor als nog de decreta

der synode niet kon onderteekenen, onder presentatie nochtans dat hij hem zelven stil en leerzaam wilde stellen. Zoo is 't dat de Vergadering, gelet hebbende op de eene zijde op de resolutie der synode nationaal en stichting van Gods kerke, aan de andere zijde op de intercessie van de gecommiteerden des magistraats en kerkerads van Wijk, speciaal gecommiteerd om voor hem te intercederen, hem ontslagen heeft van zijne dienst voor den tijd van zes maanden, om zich middelertijd nader te bedenken en met de gereformeerde kerk te conformeren, 't welk ingeval hij binnen dien tijd niet doet, van zijne bediening geheel zal ontslagen blijven, volgens de sententie hem voorgelezen als volgt:

„De Synode van 't Sticht van Utrecht, tegenwoordig vergaderd binnen Utrecht, om de resolutie der nationale synode en de bevelen der hooge overigheid te voldoen, heeft voor haar geciteerd Petrus Bosschius, tegenwoordig predikant tot Wijk bij Duurstede, dewelke, op verscheidene reizen afgevraagd zijnde of hij zich de decreten der nationale synode zoude kunnen of willen onderwerpen, heeft, nadat hem eenigen tijd van beraad was gegeven, in deze synode rondelijk verklaard dat hij de voorzegde synodale decreten met goeder conscientie voor dezen tijd niet zoude kunnen onderteekenen, waarom de voorzegde Synode, volgende de order en last in de synode nationaal gegeven, en de goede intentie van de Ed. Mo. heeren Staten generaal, heeft verklaard, gelijk zij verklaart bij deze, dat de voorzegde Bosschius

hem van nu af zal houden ontslagen van alle kerkelijke diensten en bedieninge, gelijk hij ook mits dezen tegenwoordiglijk wordt ontslagen voor den tijd van een half jaar, gedurende welken tijd de plaats van Wijk voor hem zal open blijven, om hem zelven middelertijd in de vreeze des Heeren te bedenken, en met de gereformeerde kerk, zoo in deze als alle andere leerpunten, te conformeren, 't welk bij zoo verre bij hem binnen dien tijd niet gedaan zal worden, zal geheel ontslagen zijn, gelijk ontslagen wordt mits dezen van zijne dienst, verhoopende daarentusschen dat de Heer de genade zijns Heiligen geestes hem goedertierenlijk zal verleenen. Aldus gedaan in de synodale vergadering den 19 Augustus 1619."

Antonius Hoornhovius, predikant te Werkhoven, gestudeerd hebbende te Leiden, heeft verklaard het gevoelen der Remonstranten voor dezen tijd toegedaan geweest en nog te zijn, en daarom voor dezen tijd de decreten der synode niet te kunnen onderteekenen, is derhalve van zijne dienst ontslagen, doch dat de Synode, mede gehoord hebbende de goede getuigenissen van zijn persoon, voor hem bij de Ed. Mo. heeren Staten zal intercederen, dat hem een vierendeeljaars tractement, boven het vierendeeljaars daar hij in getreden is, mag vergund worden.

„De Synode van het Sticht van Utrecht, tegenwoordig vergaderd binnen Utrecht, om de goede resolutie der nationale synode en de bevelen der hooge overigheid te voldoen, heeft voor haar geciteerd Antonium Hoornhovium, tegenwoordig predikant te

Werkhoven, dewelke, afgevraagd zijnde of hij zich de decreten der synode nationaal zoude kunnen of willen onderwerpen, heeft in deze synode verklaard dat hij de voorzegde synodale decreten met goede conscientie voor dezen tijd niet zoude kunnen onderteekenen, waarom de voorzegde Synode, volgens de order en last in de synode nationaal gegeven en de goede intentie van de Ho. Mo. heeren Staten generaal, heeft verklaard, gelijk zij verklaart bij deze, dat de voorzegde Antonius Hoornhovius hem van nu af zal houden verlaten en ontslagen van alle kerkelijke diensten en bedieninge, gelijk hij ook mits dezen tegenwoordiglijk wordt verlaten en ontslagen, ter tijd toe, dat hij door betere onderrigting en bedenking hem zelve met de gereformeerde kerk, zoo in dezen als in alle andere leerpunten, zal conformeren en de kerk behoorlijke satisfactie zal hebben gedaan, en dat wijders zijne kerk datelijk zal worden voorzien met een bekwaam dienaar, mits dat de Synode, ten einde hij hem volgens zijn eigen verzoek zoude mogen bedenken, bij de Ed. Mo. heeren Staten dezer provincie voor hem zal intercederen dat hem een viendeeljaars tractement mag worden toegelegd. Aldus gedaan in de synodale vergadering den 19 Augustus 1619."

Wilhelmus Riddersbach, predikant te Tull en 't Waal, mede weigerig zijnde om de decreten der synode te onderteekenen en nochtans bereid om zich te bedenken en goede onderrigting plaats te geven, is ook ontslagen van zijne dienst op gelijke conditie, als de

voorgaanden, doch dat hij tot de dienst niet zal toegelaten worden voor en alear hij op nieuw volkomenlijk zal zijn geexamineerd en onderzocht, overmits hij bevonden wordt in de leer niet vast te gaan:

„De Synode van 't Sticht van Utrecht, tegenwoordig vergaderd binnen Utrecht, om de resolutie der nationale synode en de bevelen der hooge overigheid te voldoen, heeft voor haar geciteerd Wilhelmus Riddersbach, tegenwoordigen predikant te Tull en 't Waal, dewelke, op verscheidene reizen afgevraagd zijnde of hij zich de decreten der synode nationaal zoude kunnen of willen onderwerpen, heeft, nadat hem eenigen tijd van beraad was gegeven, in deze synode rondelijk verklaard dat hij de voorzegde synodale decreten met goede conscientie voor dezen tijd niet zoude kunnen onderteekenen, waarom de voorzegde Synode, volgens de order en last in synodo nationali gegeven en de goede intentie van de Ho. Mo. heeren Staten generaal, heeft verklaard, gelijk zij verklaart bij deze, dat de voorzegde Wilhelmus Riddersbach hem van nu af zal houden verlaten en ontslagen van alle kerkelijke bedieninge en diensten, gelijk hij ook mits dezen tegenwoordiglijk wordt verlaten en ontslagen ter tijd toe dat hij, door beter onderrigt en bedenking, hem zelve met de gereformeerde kerk, zoo in deze als in alle andere leerpunten zal conformeren, en de kerk behoorlijke satisfactie zal hebben gedaan en dat wijders zijne kerk dadelijk zal worden voorzien met een ander bekwaam leeraar en dat hij vóór zijne admissie de novo volkomenlijk zal worden geexamineerd, mits

dat de Synode bij de Ed. Mo. heeren Staten voor hem zal intercederen, dat hem een vierendeel jaars tractement mag worden toegelegd, om middelertijd, volgens zijn eigen verzoek, zich nader te bedenken. Aldus gedaan in de synodale vergadering, den 20 Augustus 1619."

Joannes Bornius, alumnus van de Ed. Mo. heeren Staten, eerst te Franeker en daarna te Leiden gestudeerd hebbende, is in de dienst gekomen te Overlangbroek, alwaar hij de dienst betreden heeft elf jaren; voor deze vergadering verschenen en onderzocht zijnde wat gevoelens hij voor dezen gehad en nog tegenwoordig mogt hebben in de controverse punten, heeft verklaard nooit voor dezen, als ook nog niet, te kunnen verstaan de praecise praedestinatie (zoo hij die noemde), daarop, na eenige gedane onderwijzing, nadat hem eenige dagen zijn beraad was gegeven, rondelijk verklaard heeft voor als nog de canones synodi niet te kunnen onderteekenen, en na onderzoek van zijne leer en leven en eenige kwade geruchten, die de synode waren voorgekomen en dien aangaande eenige schriftelijke attestatien waren voorgelezen, is bij de vergadering gedepor-teerd van zijne dienst:

„Alzoo Joannes Bornius, tegenwoordige predikant te Overlangbroek, voor de synode, tegenwoordig vergaderd binnen Utrecht, openlijk en iteratiefelijk bekend en verklaard heeft, nadat hem tijd van beraad was gegeven, dat hij de decreta synodalia met goede conscientie niet kan onderteekenen, en dat daarenbo-

ven ook gebleken is dat hij zich in 't voorstellen en drijven van zijn gevoelen, verscheidenlijk, tot onrust van Gods kerk, zeer heftig en partijdig heeft gedragen, behalve dat hij in zijn leven niet is van goede getuigenis en gerucht, als een dienaar van Jezus Christus behoort te zijn, zoo oordeelt en verklaart de Synode dat de voornoemde Bornius, naar de sententie der synode nationaal, van zijne dienst behoort gedeporteerd te worden, gelijk zij hem deportteert mits dezen, belastende en bevelende hem, noch tot Overlangbroek, noch elders, zich met eenige kerkelijke diensten te bemoeijen, maar dat de kerk van Overlangbroek met een ander bekwaam leeraar zal worden voorzien. Aldus gedaan in de synodale vergadering binnen Utrecht, den 18 Augustus 1619."

Ende alzo Joannes Bornius voornoemd menigmaal in deze vergadering aangehouden heeft, dat de woorden *behalve dat hij in zijn leven niet is van goede getuigenisse en gerucht, als een dienaar Jesu Christi behoort te zijn* uit zijne sententie mogen gedaan worden, zoo heeft de Vergadering, op zijn ernstig en instantelijk verzoek, deze navolgende verklaring hem verleend en alhier gesteld:

„Alzo Joannes Bornius, gewezen predikant tot Overlangbroek, bij rekest verzocht heeft dat het de eerw. Synode provinciaal van den Lande van Utrecht gelieve de sententie over zijn persoon te verzachten en uit te laten de woorden van de geruchten, die tegen zijn leven zijn ingebracht, overmits hij verhoopt in toekomstige tijden door Gods genade zich alzo te

dragen dat hij van de geruchten mogte vrij worden, zoo is 't dat de eerw. Synode, rijpelijk gelet hebbende op het voorzegde verzoek en redenen van dien, verklaard heeft en verklaart mits dezen dat de sententie, over den voorzegden persoon bij deze Vergadering geweest, eigenlijk en voornamenlijk gefundeerd is op het stuk van de leer en zijne weigering van onderteekening te doen van de canones van de synode nationaal, maar dat zij van deze geruchten in de sententie heeft willen gewag maken, om ex officio den voorzegden Bornius te wijzen tot zijne conscientie, ten einde dat hij dezelve te regt examine en in toekomenden tijd voorzigtelijk wandele, 't welk doende, de voorzegde clause denzelven persoon voor deze synode niet zal bezwaren. Actum den 24 Augustus 1619."

Petrus Valck, predikant tot Langerak over Lek, alhoewel hij gezind was de decreten der synode te onderteekenen, is om redenen van zijne dienst ontslagen voor den tijd van drie maanden, om middeler-tijd beproefd te worden, en daar na in alle leerstukken van de gereformeerde religie regtzinnig bevonden zijnde, in eene andere plaats tot de kerkedienst gepromoveerd te worden, 'twelk hem door den praeses is aangezegd.

Joannes Monachus, Bartholomeus Provostius, Christophorus Langeraeck, Franciscus Taurinus, Paulus Lyndenius, Egbertus Stedium, Joannes Nederlagius, en Agidius Seistius, respectieve predikanten tot Bunschoten, de Vaart, Harmelen, Maarsen, Soest, Ab-

coude, Woudenberg en Zegveld, gelijk zij te zamen een rekest hadden overgegeven aan de E. Mo. Ge-deputeerden van de E. Mo. heeren Staten van deze provincie, waarbij zij verklaarden dat zij deze verga-dering niet konden houden voor wettelijk, overmits zij, zijnde ingezetene predikanten dezer provincie, werden buiten gesloten en vreemde daartoe geadmit-teerd, verzochten daarom, of hier mede te zitten als judices, of dat de Remonstranten mogten hebben eene vergadering apart, gelijk zij in October van verleden jaar gehad hebben; alzoo hebben zij, geexamineerd zijnde, in substantie vast op ééne manier geantwoord, te weten, alle te zamen tot Leiden gestudeerd te hebben en het gevoelen der Remonstranten altijd toegedaan ge-weest te zijn en nog te zijn, en hetzelfde partijdelijk, tot nadeel van Gods kerk gedreven te hebben en niet alleen de decreta synodalia voor onschriftmatig te kennen en consequentelijk de zelve niet te kunnen onderteekenen, maar daar en boven onnoodig te zijn zich op de confessie van de nederlandsche kerk en den christelijken katechismus te verklaren, benevens dat Egbertus Stedium, predikant te Abcoude, in deze vergadering zich zelve zeer onbeleefdijk en onge-schikt heeft gedragen, waarover de voorzegde personen van alle kerkelijke diensten en bedieningen zijn gede-porteerd, gelijk tot dien einde een ieder, hoofd voor hoofd wederom binnen geroepen zijnde, deze navol-gende sententie is voorgelezen:

„De Synode van de provincie van Utrecht, tegen-woordig vergaderd binnen Utrecht, om de goede

resolutie der nationale synode en de bevelen der hooge overigheid te voldoen, heeft voor haar geciteerd N. predikant te N., welke gevraagd zijnde waarvoor hij de decreta der voorzegde synode hield en of hij ook geresolveerd zoude zijn dezelve te onderteekenen en te achtervolgen, heeft rondelijk in deze synode verklaard dezelve decreta te houden voor onschriftmatig en ze niet te kunnen onderteekenen en achtervolgen, en daarenboven kennelijk is dat hij het gevoelen der Remonstranten *doorgaands* tot ondienst van Gods kerk en ontrusting der gemoederen zeer heftig en partijdig heeft gedreven en het contrarie gevoelen van de gereformeerde kerk tegengestaan, waarom de voorzegde Synode, volgende de order en last in synodo nationali gegeven en de goede intentie van de Ho. Mo. heeren Staten generaal, heeft verklaard, gelijk zij verklaart bij deze dat de voorzegde N. van nu af zal worden gedeporteerd van alle kerkelijke diensten en bedieninge, gelijk hem de Synode deporteert mits dezen, ter tijd toe dat hij door betere onderrigting en bedenking hem zelve met de gereformeerde kerk, zoo in deze als alle andere leerpunten, zal conformeren en de kerk behoorlijke satisfactie zal hebben gedaan en met dezelve waarlijk en ten volle wezen verzoend, belastende ende bevelende hem, noch tot N., noch elders, zich met eenige kerkelijke diensten te bemoeijen en dat daarentusschen de plaats van N. met een bekwaam leeraar zal worden voorzien. Aldus gedaan den 19 Augustus, in de synodale vergadering anno 1619."

Doch staat aan te merken dat in de sententie van Franciscus Taurinus en Joannes Nederlagius, om redenen, zijn uitgelaten de woorden *doorgaands en zeer heftig* en in de sententie van Agidius Seistius de woorden *doorgaands partijdig en zeer heftig*, gelijk in de sententie van Egbertus Stedium, om redenen te voren verhaald, geinsereerd zijn deze navolgende woorden: *En bovendien zeer onzedig en ongeschikt hem in deze vergadering heeft gedragen.*

Benjamin Wannemaker, predikant te Lopik, gestudeerd hebbende te Leiden, alhoewel hij in den aanvang zich toonde als of hij leerzaam wilde zijn, die maar had eenige dubia in decretis synodalibus, waarop hij onderrigting verzocht, heeft zich naderhand alzo geopenbaard, onderzocht zijnde op verscheidene en geloofwaardige getuigenissen tegen hem ingebragt, dat hij niet alleen niet toestond de decreten der synode nationaal, maar daarenboven vol was van verscheidene vreemde, gruwelijke en lasterlijke opinien, met name van de providentie Gods, waarvan hij wilde staande houden dat God onze gedachten niet weet voor en aleeer dat zij in cerebro geformeerd zijn, is derhalve eendragtelijk verklaard bij de Vergadering, onwaardig te zijn de H. dienst en waardig om de facto van alle kerkelijke diensten gedeporteerd te worden, volgens de sententie hier bij gesteld:

„De Synode van de provincie van Utrecht, tegenwoordig vergaderd binnen Utrecht, om de goede resolutie der nationale synode en de bevelen der hooge overigheid te voldoen, heeft voor haar geciteerd

Benjamin Wannemaker, tegenwoordig predikant te Lopik, dewelke gevraagd zijnde waarvoor hij de decreten der voornoemde synode hield en of hij ook geresolveerd zoude zijn dezelve te onderteekenen en te achtervolgen, heeft rondelijk in deze synode verklaard, dezelve decreta te houden voor onschriftmatig en niet te kunnen onderteekenen en achtervolgen, en daarenboven kennelijk is, dat hij het gevoelen der Remonstranten doorgaands, tot ondiens van Gods kerk en ontrusting der gemoederen, zeer heftig en partijdig heeft gedreven en het contrarie gevoelen van de gereformeerde kerk tegengestaan, en bovendien uit verscheidene depositien en zijne eigene verklaring ons gebleken is dat hij vol is van vreemde, gruwelijke en lasterlijke opinien, waarom de voorzegde Synode, volgende de order en den last in synodo nationali gegeven en de goede intentie van de Ho. Mo. heeren Staten generaal, heeft verklaard, gelijk zij verklaart mitsdezen, dat de voorzegde Wannemaker, als der H. kerkedienst onwaardig, van nu af zal worden gedeporteerd van alle kerkelijke diensten en bedieninge, gelijk hem de Synode deportteert mits dezen, ter tijd toe, dat hij door betere onder rigting en bedenking hem zelve met de gereformeerde kerk, zoo in deze als alle andere leerpunten, zal conformeren en de kerk behoorlijke satisfactie zal hebben gedaan, en met dezelve waarlijk en ten vollen wezen verzoend, belastende en bevelende hem, noch te Lopik, noch elders, zich met eenige kerkelijke diensten te bemoeijen, en dat daarentusschen de

plaats van Lopik met een bekwaam leeraar zal worden voorzien. Aldus gedaan in de synodale vergadering den 20 Augustus 1619.”

Henricus Welsingius, predikant te Maartensdijk, geciteerd zijnde benevens de voorgaanden, is van wege zijne ligchamelijke krankheid niet gecompareerd, doch is bij de Vergadering goedgevonden per deputatos met hem te handelen, dewelken, nadat zij met hem gesproken en daarvan rapport gedaan hadden, is verstaan, dat de voornoemde Welsingius, niet alleen omdat hij weigerig was de decreta der synode te approberen en te onderteekenen, maar dat hij ook uit zijne voorgaande handeling voor grover doling suspect was, van zijne dienst zal worden gedeporteerd, en dat zijne sententie hem toegezonden zal worden, hetwelk naderhand geschied is:

„Alzoo Henricus Welsingius, tegenwoordig predikant tot Maartensdijk, geciteerd zijnde bij expresse missive van de E. Mo. heeren Staten van deze provincie, om te compareren voor de synode provinciaal hier tegenwoordig en te aanhooren 't geen de Synode hem had voor te houden, en de voorzegde Welsingius door ligchamelijke krankheid verhinderd was te compareren, is de Synode genoodzaakt geweest eenige gedeputeerden aan hem te zenden, om te verstaan hoe dat hij in 't stuk der leere gesteld was, met name nopens de vijf artikelen der Remonstranten, waarover bij de synode nationaal verklaring en uitspraak gedaan is, welke gedeputeerden gerapporteerd hebben dat hij niet konde de voorzegde verklaring met goede

conscientie onderteekenen, als niet kunnende verstaan, dat zij de H. schriftuur conform was; dat hij ook hadde bekend schuldig te zijn aan 't uitgeven van zeker boekje, tot Franeker gedrukt, *de officio hominis Christiani*, alhoewel hij verklaarde onschuldig te zijn aan 't maken van de voorrede die daar voor stond, zoo is 't, dat die van de synode, om te volgen de order en last in de synode nationaal gegeven en de goede intentie van de Ho. Mo. heeren Staten generaal, heeft verklaard, gelijk zij verklaart mits deze, dat de voorzegde Welsingius van nu af zal worden gedeporteerd van alle kerkelijke diensten en bedieninge, gelijk hem de Synode deportteert mits deze, ter tijd toe dat hij door betere bedenking en onderrigting hem zelve met de gereformeerde kerk, zoo in deze als alle andere leerpunten, zal conformeren en de kerk behoorlijke satisfactie hebben gedaan en met dezelve waarlijk en ten volle zal wezen verzoend, belastende en bevelende hem, noch tot Maartensdijk, noch elders, zich met eenige kerkelijke diensten te bemoeijen en dat daarentusschen de plaats van Maartensdijk met een ander bekwaam leeraar zal worden voorzien. En overmits de voorzegde Welsingius niet tegenwoordig was om redenen voorzgd, zoo is bij de vergadering verstaan dat hem deze sententie in forma bij een expresse zal toegezonden worden, ten einde hij wete, waarnaar hij zich hebbe te reguleren. Actum in de synodale vergadering, den 26 Augustus 1619."

Didericus Camphusius, predikant te Vleuten, an-

dermaal geciteerd zijnde bij expresse missive van de Ed. heeren gecommiteerden van de Ed. Mo. heeren Staten dezer provincie, is niet gecompareerd en derhalve mede van zijne dienst gedeporteerd en de sententie als voren toegezonden :

„Alzoo Didericus Camphusius, tegenwoordig predikant te Vleuten, geciteerd zijnde bij expresse missive van de Ed. Mo. heeren Staten van deze provincie, om te compareren voor de synode provinciaal hier tegenwoordig, en te aanhooren 't geen de synode hem had voor te houden, geweigerd heeft te compareren en verklaard heeft zijne dienst in handen van de gemelde heeren Staten te resigneren, zoo is 't dat de Synode, aanmerkende zijne wederhoorigheid en vilipendentie van de autoriteit van de hooge overigheid en trouwlooze verlating zijner dienst, dewelke hij gelijk als alle andere dienaren niet mogt verlaten, zonder wettelijke redenen, bij de klasse of de synode wigtig bevonden, en daar benevens bekend is dat hij in zijne dienst hem gedragen heeft als een bitter en calumnies remonstrant, den voorzegden persoon heeft verklaard mits deze vervallen te zijn van alle kerkelijke diensten en bedieninge, ter tijd toe dat hij door betere onderrigting en bedenking hem zelve met de gereformeerde kerk, zoo in deze als alle andere leerpunten, zal conformeren, en de kerk behoorlijke satisfactie gedaan hebben en met dezelve waarlijk en ten volle zijn verzoend, belastende en bevelende hem, noch te Vleuten, noch elders, zich met eenige kerkelijke diensten te bemoeijen en

dat daarentusschen de plaats van Vleuten met een ander bekwaam leeraar zal worden voorzien. En overmits de voorzegde Camphusius niet tegenwoordig was, om redenen voorzegd, zoo is bij de Vergadering verstaan dat hem deze sententie in forma bij een expresse zal toegezonden worden, ten einde hij wete waarnaar hij zich hebbe te reguleren. Actum in de synodale vergadering, den 16 Augustus 1619."

CAP. III.

Aanneming van de kerkeordening, in de synode nationaal gesteld.

Is gelezen de gansche kerkeordening, alzoo zij in de synode nationaal is geconcipieerd en bij de Ed. Mo. heeren Staten dezer provincie was geaprobeerd, en zijn de tegenwoordige broeders gevraagd, of er iets was in deze order, dat zij niet verstonden, of waarin zij eenige zwarigheden vonden, maar alzoo zij gezamenlijk hebben verklaard van harte verblijd te zijn, dat God almachtig de kerk in deze provincie zoo genadelijk had aangezien, dat dezelve, niet alleen in de leer, maar ook in de order, eenigheid met andere gemeene kerken van onze unie mogte onderhouden, zoo zijn zij bij den praeses en assessor vriendelijk vermaand en gebeden, dat ieder in zijne kerk alle devoir zoude aanwenden om dezelve order bekwaamelijk in te voeren en getrouwelijk te onderhouden.

Alzoo de Edele heeren gedeputeerden van wege de Ed. Mo. heeren Staten van deze provincie last

hadden te eischen verklaring van deze synode over eenige punten, in de gemelde kerkeordering gesteld, aangaande voornamelijk de verkiezing van predikanten en ouderlingen, om alzoo in toekomstige tijden alle misverstanden en inconvenienten voor te komen, zoo hebben de eerwaarde gedeputeerden der synode nationaal, als die de meening der nationale synode best verstonden, eene eenvoudige verklaring daarop gedaan, die ook niet alleen bij de eerw. broederen dezer synode, maar ook bij de Ed. heeren Gedeputeerden met goedvinden is aangehoord, belovende daarvan rapport te doen aan hunne principalen en is deze verklaring tot eene eeuwige memorie hierbij gevoegd, in maniere navolgende, ten einde alle kerken in deze provincie weten, waarnaar zij zich hebben te reguleren.

Extract.

Veneris 6 Augusti 1619.

Volgens de resolutie op den 21 der verledene maand Julij genomen, doen de heeren gecommiteerden tot de nadere examinatie van de kerkeordering, in dit artikel gementionneerd, rapport, met opening van verscheidene bedenkingen en consideratien, die daar vallen, beroerende de interpretatie van eenige artikelen, in de voorzegde kerkeordering vervat. En is goed gevonden, dat de heeren, bij deze vergadering te committeren, met de aanstaande synode provinciaal zullen komen in nadere communicatie, om op de navolgende punten eene nadere verklaring ingesteld of beraamd te mogen worden.

Te weten:

Op het 4^e artikel, hoe verre men verstaat te zullen strekken de correspondentie met de christelijke overigheid in 't verkiezen der dienaren des woords, etc.

En of de examinatie derzelven niet dient te geschieden ten overstaan van eenige gecommitteerden van de respectieve overigheid, zijnde lidmaten.

Op 't 5^e art. aangaande de correspondentie. Ut supra.

Op het 22 artikel te letten, of het kiezen van de ouderlingen en diakenen niet in 't geheel zal geschieden bij den kerkeraad, en of het, ten regarde der stad Utrecht, niet zoude goed zijn in dezelve verkiezing te gedenken op gequalificeerde lidmaten van de collegien van de heeren Staten van Utrecht, van de vroedschap der stad Utrecht, en van het hof van Utrecht, mitsgaders ten aanzien van andere steden op de lidmaten uit de magistraten, en van de platte landen op de respectieve ambachtsheeren en die van de geregten, zijnde lidmaten als voren.

Nog op het 5^e artikel voorzegd verklaring te eischen van de woorden: „voor zoo veel 't zelve stichtelijk kan „worden gebruikt zonder nadeel van Gods kerk.”

En is, na verdere rijpe genomen deliberatie en verscheidene communicatie, deze beraamde kerkeordening, zoo die ligt, goedgevonden en gearresteerd, gelijk dezelve goedgevonden en gearresteerd wordt bij deze, mits conditie in zoo ver hierna, over de interpretatie van die, eenige disputen mogten komen te verrijzen tusschen eenige van de subalterne overheid en kerk dezer provincie, dat hetzelfde different

voor de heeren Staten van die zal worden gebragt om bij hun Ed. Mog. te worden beslecht, en zoo zulks bij dezelve niet gevoegelijk konde geschieden, dat het alsdan zal staan ter decisie van de Ho. Mo. heeren Staten generaal en den heer Stadhouder dezer provincie in der tijd, mitsgaders dat nog, in cas van dispute dezen aangaande tusschen de soevereine overheid en kerk voornoemd, men zich ook ter eerster instantie zal adresseren aan de hiervoren gemelde heeren Staten generaal en stadhouder voornoemd, om bij dezelve te worden gedecideerd. Onderstond: Geextraheerd uit de resolutien, bij de Ed. Mo. heeren Staten 's lands van Utrecht genomen, en accordeert. In kennisse van mij. Ant. van Hilten.

Verklaring, gedaan bij de gedeputeerden der synode nationaal, die verschenen zijn in de synode provinciaal van den lande van Utrecht, over de navolgende punten, rakende de kerkeordering bij de Ed. Mo. heeren Staten van deze provincie der synode voorgesteld.

Op het 4 artikel, hoe verre men verstaat te zullen strekken de correspondentie met de christelijke overheid in 't verkiezen van de dienaren des woords etc.

Antwoord. Deze correspondentie bestaat in drie stukken. Eerst zoo wanneer daar een of meer predikanten in eenige kerken ontbreken, zoo zal de kerke raad hetzelve zijne christelijke overheid te kennen geven, om dezelve van den nood der kerke te berigten en met haar consent naar een bekwaam persoon of personen uit te zien. — Ten tweede,

wanneer de kerkeraad op een of meer personen de oogen geslagen heeft, zoo zullen zij dezelve hun E. overigheid bekend maken, om te vernemen of haar E. ietwes hebbe, waarom dezelve personen in deze kerk niet stichtelijk zouden kunnen dienen, en zoo de overheid tegen de personen niet wettelijks heeft, zoo zal de kerkeraad tot de verkiezing voortvaren en na de gedane verkiezing verzoeken de approbatie van de overheid. — Ten derde, zoo wanneer de gaven zijn te hooren, of bezending te doen tot voltrekking van de beroeping, zoo zal de overheid hare gedeputeerden voegen bij de gedeputeerden der kerk, zoo het haar E. gelieft.

Op het 5^e artikel, aangaande de correspondentie.

Antwoord. Ut supra.

Verklaring te eischen van de woorden „voor zoo veel hetzelfde stichtelijk kan worden gebruikt, zonder nadeel van Gods kerk;” of met deze woorden de patronen, zijnde van andere als de gereformeerde religie, van het jus patronatus worden uitgesloten?

Antwoord. De meening der synode nationaal is geenszins met deze woorden iemand, wie hij zij, in zijn deugdelijk regt van presentatie te verkorten, maar wel het regte gebruik van dien aan te wijzen, te weten, dat het moet gebruikt worden met stichting, dat is, dat er gepresenteerd worde persona habilis, waarvan de classis moet oordeelen; dat de kerk blijve bij haar regt van verkiezing en wettelijke repudiatie, ook naar het oordeel der classis; dat de presentatie geschiede binnen den tijd van zes weken,

nadat de plaats vacant geworden is, of dat anders de kerk zal gerechtigd zijn om zelve uit te zien naar een bekwaam persoon; dat de patronus den pastoor verzorge van een eerlijk tractement en voorts zich voege naar de kerkelijke ordening.

Op het 22 artikel te letten, of het kiezen van de ouderlingen en diakenen niet in 't geheel zal geschieden bij den kerkeraad?

Antwoord. Wij verstaan, alhoewel de kerkeordering daarvan alternative spreekt, dat het evenwel in deze provincie best zal zijn dat niet alleen de nominatie, maar ook de verkiezing van het enkel getal, dat bevestigd zal worden, na voorgaande proclamatie, simpelijk bij den kerkeraad geschiede, gelijk meest in andere provincien geschiedt.

Of het ten regarde der stad Utrecht, als ook van andere steden en dorpen, niet zoude goed zijn te gedenken op gekwalificeerde lidmaten van de collegien van de heeren Staten, van de vroedschap der stad Utrecht en van den hove van Utrecht etc.

Antwoord. Het is behoorlijk, caeteris paribus, en als de heeren daartoe vaceren kunnen, gelijk met stichting vast in alle andere provincien gedaan wordt. Deze verklaring bij de voorzegde gecommiteerden gedaan zijnde, is bij de gansche synode voor goed aangenomen, gelijk ook de E. heeren gecommiteerden van de E. Mo. heeren Staten van deze provincie beloofd hebben daarvan rapport te doen aan hunne principalen, en de goede hand te bieden dat in de voorzegde punten de gemelde verklaring mag aange-

nomen en bij hun E. Mogende bevestigd worden. Onderstond. J. Bogermanus, J. Dibbetius, Jacobus Triglandius, Godefridus Udemans."

Alzoo tot nog toe in deze provincie geen classes geweest zijn, gelijk nogthans, volgens de kerkeorde-ning, noodig is en tot nog toe in alle andere provin- cijen met merkelijke vreugde en stichting geprac- tiseerd is, zoo is goedgevonden dat eenige broederen, die de gelegenheid van dit landschap bekend is, een concept [zullen] formeren, hoe en in welke manier men de afdeeling der classes op het gevoeligst zoude kun- nen aanstellen, waarop zij gehoord en het voorschre- ven concept gelezen zijnde, is verstaan bij deze Ver- gadering, dat van nu af en voortaan al de kerken van deze provincie zullen afgedeeld worden in drie classes, te weten, eene van Utrecht, eene van Amers- foort en eene van Wijk, alles in maniere navolgende, waarnaar alle kerken en kerkedienaren dezer synode zich zelve zullen moeten reguleren:

De classis van Utrecht.

Utrecht met de engelsche kerk, Montfoort, de Vaart, Jutphaas, Lopik en Kapel, Linschoten, Lan- gerak over de Lek, Zegveld, Kamerijk, Harmelen, Vleuten, Maarsen, Breukelen, Ter Aa, Abcoude, Wilnis, Mijdrecht en Thamen, Kokkengen, Kudelstaart.

De classis van Amersfoort.

Amersfoort, Leusden, Bunschoten, Ter Eem en Baarn, Woudenberg, Soest, Eemnes, Vreeland,

Maartensdijk, Westbroek, Kortenhoef, Ankeveen, Nichtevecht, Nederhorst, Zeist.

Classis van Wijk.

Rheneu, Wijk bij Duurstede, Veenendaal, Amerongen, Doorn, Overlangbroek, Nederlangbroek, Koten, Werkhoven, Odijk, Bunnik, Houten en 't Gooi, Schalkwijk en Honswijk, Tul en 't Waal, Hagestein.

Is voorgesteld bij den praeses van wege D. Duglassius, predikant van de engelsche kerk der stad Utrecht, alzoo de engelsche kerken in de Vereenigde Nederlanden geen synode hebben, nothans dienen te staan onder iemands opzigt, dat het de eerw. synode gelieve dezelve kerk mede te kennen als een lid harer vergadering, dat tot eene van de drie classes mogt gevoegd worden, volgens het exempel dat gepractiseerd wordt te Amsterdam, waarop de Synode in de vreeze des Heeren gelet hebbende, vindt geen reden om het verzoek af te slaan, maar is te vrede, dat zij de voorzegde kerkeordering onderworpen zij, gelijk al de leden dezer synode.

Is voorgelezen een brief van de deputaten der synode van Zuidholland, geteekend bij Hugo Beijerus, als praeses, en Abrahamus Minscholius, als scriba, waarbij zij verzoeken, uit den naam hunner synode, ten einde het deze Vergadering gelieve met hen te houden broederlijke correspondentie, in der voege en maniere als die van Gelderland doen, om verscheidene redenen in hunne missive gesteld, dewelke bij deze eerwaarde Vergadering rijpelijk overwogen zijnde, is

goedgevonden hun verzoek in te willigen en 't zelve hun E. aan te schrijven.

Is ook goedgevonden dezelve correspondentie te verzoeken aan die van Gelderland en Noordholland, en om deze correspondentien waar te nemen zijn gedeputeerd D. Cornelius Dunganus naar Gelderland, D. Petrus Wassenburgius naar Zuidholland en D. Gerardus Helmichius naar Noordholland, en zullen daarvan te hunner tijd behoorlijk rapport doen.

En overmits, volgens de kerkeoording, moeten gesteld worden eenige deputati synodi, om te bezorgen hetgeen de synode nationaal haar oplegt, zoo zijn daartoe gedeputeerd D. Joannes Langius, D. Arnoldus Oirtcampius, D. Laurentius Modaeus, dewelke deze dienst tot de naaste synode zullen waarnemen.

Dewijl in deze provincie maar drie classes zijn, is bij de Vergadering goedgevonden, dat uit iedere classis ad synodum provinciale zullen gecommitteerd worden drie predikanten en twee ouderlingen.

En opdat alle classes van deze provincie, met name in dit eerste beginsel, wel zouden met elkander corresponderen en elkander met raad en daad bijstaan, zoo is geresolveerd, dat iedere classis twee personen zal nomineren om de twee andere classes in alle occurrentien, bij name in de ordinariis vergaderingen, bij te staan, tot welk einde de classes ordinariae op éénen dag niet dienen te vallen.

Werden ook de classes vermaand wel te letten op het artikel van de visitatie, zoo van kerken als van

scholen, onder hare classis behoorende, ten einde dat de zuiverheid der leer, christelijke discipline, goede orde, vrede en eenheid in God mogen onderhouden worden, tot welken einde twee bekwame personen in iedere classis moeten gesteld worden, die voor een heel of half jaar de respective kerken en scholen, met voorgaand advies van hunnen praeses, naarstiglijk bezoeken en in elke ordinaria classe daarvan rapport doen.

Zijn ook gelezen verscheiden rekestes en gehoord mondelinge verzoeken van verscheidene particuliere kerken, onder deze synode behoorende, namelijk Breukelen, Maarsen, Abcoude, Harmelen, Thamen, de Vaart, Vleuten, Vreeland, etc., daarmede zij verzoeken van ordinare predikanten voorzien te worden, in plaats van diegenen, die gestorven of nu gedeporteerd zijn; maar alzoo deze vergadering nu lang bijeen geweest en met verscheidene andere besognes belast was, dat ook de beroeping der predikanten meer classikaal dan synodaal was, zoo is goedgevonden de respective classen met deze zorgen te belasten, om op deze verzoeken te doen naar behooren, alleen overmits de parochie van Vreeland lang had gevaceerd en te voren met zeer onzuivere personen was bediend geweest, zoo is goedgevonden in deze vergadering op haar verzoek te disponeren en haar toe te staan het beroep, dat zij gedaan had op den persoon van Wernerus Henrici, predikant tot Ankeveen, en dat hier in synodo een beroep in forma zal ingesteld worden.

CAP. IV.

Resumtie van de acten der voorgaande provinciale synode.

Alzoo de eerw. Ds. Joannes Bogermanus, die bij deze vergadering tot praesidis assessor was verkoren en nu, om de synode van Vriesland bij te wonen, in der haast heeft moeten vertrekken, zoo is met de meeste stemmen in de plaats gesubstitueerd de eerwaardige Jacobus Triglandius, predikant tot Amsterdam.

Zijn overgelezen de acta der voorgaande synode, om te zien of er iets open stond, dat in de gemelde vergadering geresolveerd was, waarop Ds. Joannes Dibbezius, en Ds. Arnoldus Oirtcampius, die van wegen de kerke dezer provincie ad synodum nationalem waren gedeputeerd, hebben rapport gedaan van hun gebesogneerde, zoo in 't stuk van de leere en order, als ook andere gravamina, daarmede zij belast waren volgens hunne instructie, en is het rapport der voorzegde broederen van deze Vergadering voor goed aangenomen en zijn over hun getrouwe dienst vriendelijk bedankt; hebben insgelijks rapport gedaan Ds. Joannes Wirtsfeldius, Ds. Laurentius Modaeus, Ds. Gerardus Helmichius en Ds. Joannes Aucopius, die in de voorgaande synode als deputaten gesteld waren om opzigt te hebben over de regtgevoelende kerken in deze provincie, tot tijd toe, dat de synode nationaal zoude geeindigd en op alles nadere order zoude gesteld zijn, en zijn de gemelde broeders van wege hunne moeilijke dienst, die zij in het bezorgen van

verscheidene kerken hadden moeten dragen, van deze Vergadering ook hartelijk bedankt geworden.

CAP. V.

Van de reformatie gedaan in de scholen. X

Alzoo in de sententie synodi nationalis, achter de canones gedrukt, de particuliere synoden en classes belast wordt, niet alleen te letten op de kerken en kerkedienaren, maar ook op de scholen en collegien, mitsgaders de rectoren en andere meesters die daarover gesteld zijn, zoo is bij de gedeputeerden der nationale synode nadere opening gedaan van zeker formulier, dat in de synode nationaal geconcipeerd is en bij de H. Mo. heeren Staten generaal geapprobeerde, om van al de rectoren en schoolmeesters, zoo latijnsche, fransche als duitsche, onderteekend te worden, en, na dat het zelve formulier voorgelezen was, is goedgevonden dat men vooreerst zal handelen met den rector, conrector en de andere lectores in de scholen van St. Hieronymus, als ook met den regent van 't collegium van St. Paulus, om te zien, hoe dat zij in 't stuk van de leere gesteld zijn, daar benevens, dat men eenige gedeputeerden zal zenden naar Amersfoort, met namen Ds. Udemanus en Ds. Buschovius, met behoorlijke credentie, om uit den naam van deze vergadering eerst te communiceren de intentie der synode nationaal met de regeerders der stad Amersfoort en met hun consent te handelen met den rector, conrector en de andere lectores van de latijnsche

school en voorts met al de schoolmeesters van de duitsche bijscholen, en dat men voorts de scholen ten platten lande en die zoo in de stad Utrecht als de andere kleine steden nog overig zijn, zal bevelen aan het opzigt der respective classen.

Volgens deze resolutie zoo zijn ontboden de rector Swaerdecroon, de conrector en de andere lectores in de latijnsche scholen van St. Hieronymus, dewelke hoofd voor hoofd geexamineerd zijnde, niet alleen aangaande de decreta synodi nationalis, maar ook nopende de confessie en den katechismus, zoo heeft de voorzegde rector zwarigheid gemaakt om dat formulier te teekenen, zeggende, dat hij geen theologant was, dat hij ook den katechismus in alles niet kan houden voor schriftmatig, wanneer hij voor God in goede consciëntie zijn gevoelen zoude verklaren, dewijl hij altijd in de beginselen is blijven hangen dat hij niet kan verstaan dat het gansche menschelijk geslacht in en met Adam bedorven is, gelijk hij ook niet kan begrijpen hoe dat hetzelve met de natuur Gods, die de heidenen hebben genoemd *optimum maximum*, zoude kunnen overeenkomen, alhoewel hij nogthans bekende dat de jonge kinderen, nog onbedorven en vrij zijnde van de dadelijke zonde, den tijdelijken en eeuwigen dood onderworpen waren, omdat Adam was geweest als een leenheer, dewelke met zijne ongehoorzaamheid het leen des eeuwigen levens (zoo hij dat noemde) voor hem en alle zijne nakomelingen verloren had. En wat aangaat de canones, dat hij sommige dingen niet verstaat,

sommige wel verstaat, in sommige zwaarigheid vindt en acht niet goed te zijn. Verzoekt daarom een half jaar zijn beraad, om hem zelven nader te bedenken.

De conrector geeft voor antwoord, dat hij over de confessie en den katechismus zoude moeten beraden, inzonderheid over het stuk van de regtvaardigmaking, dewijl hij niet kan verstaan dat de mensch voor God regtvaardig wordt alleen door het geloof, zonder de werken, maar dat hij gelooft dat de werken zijn *causa sine qua non*. En aangaande de canones synodi nationalis, dat hij maar vijf of zes artikelen van de praedestinatie gelezen had, verzoekt daarom als voren eene half jaar zijn beraad.

Simon Gulielmi, regens seminarii Paulini et lector quartae classis, zegt zijne vocatie politiek te zijn, als aangenomen zijnde van de Ed. Mo. heeren Staten dezer provincie, om de jonge jeugd bonas artes et literas in te planten, en alhoewel hij in de confessie en den katechismus zoo zeer niet bezwaard was, dat hij evenwel in de vijf artikelen zich zelven niet konde expedieren; verzocht daarom dat hij in zijne beroeping ongemoeid mogt voortgaan, dewijl de institutie in zaken van religie een bijzonder werk is, daartoe extraordinarie iemand plagt gegageerd te worden, als met D. Hontio geschied is.

Rodolphus Mudenus, lector quintae classis, verklaart dat hij niet weet op den katechismus te zeggen, dat hem dunkt; dat hij die confessie gelezen heeft, dat hij ook de canones obiter gelezen heeft, maar dat hij ze niet dan met onverstand zoude kunnen

onderteekenen; in alle gevallen, dat hij anders niet kan verstaan, dan dat God alle menschen lief heeft, gelijk een vader zijne kinderen, en dat de menschen, naar zijn gevoelen, van nature niet zijn kinderen des toorns.

Jacobus Rijn, lector sextae classis, Adrianus Bilius, lector septimae classis, et regens collegii Willebrordiani, Bartholomeus Christiani, lector octavae classis, verklaren zamen bereid te zijn tot onderteekening, hetwelk zij daarna gedaan hebben.

De Synode, gehoord en in de vreeze des Heeren overlegd hebbende hetgene bij den voorzegden rector, conrector en lectores in deze vergadering verklaard is, en ook bij name, dat de rector, conrector en lector quintae classis, sedert het redres van de kerk binnen deze stad, zich zelve ten eenenmale hebben gesepareerd van de gemeente Gods, niet alleen in 't nalaten des H. avondmaals, maar ook de predikatie des goddelijken woords, gevende voor reden, dat zij het daarvoor houden, dat zij te voren, uit den mond van de Remonstranten, de waarheid gehoord hebben en nu meenden niet te zullen hooren, en alzoo moedwillig verzuimd hebben de middelen die God verordineerd heeft om in de waarheid onderrigt te worden, oordeelt, dat het verzoek van beraad voor den tijd van zes maanden, bij de voorzegde personen gedaan, ongegrond is en dat men de Ed. vroedschap der stad Utrecht zal bekend maken dat de gemelde personen, naar het oordeel dezer synode, zijn vervallen in de censure der synode nationaal, gesteld tegen alzulke predikanten en schoolmeesters, die het

voorzegde formulier weigeren te onderteekenen, dat is, dat zij vervallen zijn van hun ambt en bediening. Dat derhalve hun Ed. gelieve de voorzegde personen van hunne diensten te ontslaan tegen Victoris [10 October] toekomende, en in hunne plaats te beroepen alzulke personen die niet alleen geleerd, maar ook in geloof en leven gezond zijn, om de jonge jeugd niet alleen in bonis literis, maar ook vooral in de ware kennis en vreeze Gods op te trekken; dat ook haar Ed. gelieve benevens de politieke scholarchen eenige predikanten te voegen, ten einde dat voortaan de zuiverheid der leer, zoo wel in de scholen als in de kerken, mag onderhouden worden. En zoo veel aangaat Simon Gulielmi, dewijl hij eenige hoop heeft van leerzaamheid, dat hem, als lector quartae classis, zijn beraad tot Victoris toe mogt gegund worden, mits zoo hij hem als dan niet nader verklaart, dat hij mede, gelijk als de andere, zal worden gelicentieerd; maar nopende zijn regentschap is verstaan dat men de Ed. Mog. heeren Staten zal adviseren, dat hij daarvan behoort ontslagen te worden, alzo de alumni van de Ed. Mo. heeren Staten op eene zonderlinge manier in de fundamenten der religie moeten onderwezen worden; om welke commissie uit te voeren zijn gedeputeerd Ds. Triglandius, assessor, Ds. Dibbezius, Ds. Oirtcampius en Ds. Helmichius. Zijn = daarna binnen gestaan de vier schoolmeesters van de parochiekerken, Cornelis Aelberts van Velsen, schoolmeester van St. Jacob, Herman van Riemsdijk, schoolmeester van de Buurkerk, Jan Ghijsbertsz.

Segerman, schoolmeester van St. Nicolaas en Steven Lambertsz, schoolmeester van St. Geerte, dewelke te zamen verklaarden tegen de confessie en katechismus niet te hebben, gelijk ook de drie eersten, die de canones gelezen hadden, verklaarden daarin wel gerust te zijn en bereid te onderteekenen, gelijk ze ook gedaan hebben, de laatste verklaarde de decreta wel obiter gelezen te hebben, maar verzocht nog wat tijds om dezelve nader te overlezen, 't welk hem gegund is, die ook naderhand, in de vergadering verschenen zijnde, geteekend heeft. Is daarenboven verzocht bij dezelve schoolmeesters dat er mogt opzigt genomen worden op de bijscholen, in dewelke veel paapsche en andere boeken geleerd worden, daartoe overleverende zekere ordonnantie, bij de vroedschap van Dordrecht op het stuk van de scholen gemaakt, welk verzoek de synode neemt in recommandatie om onder andere gravamina aan de Ed. heeren van de stad te remonstreren, gelijk ook de voorzegde gedeputeerden gedaan hebben.

Ds. Triglandius, met andere broeders hier voren genoemd, hebben rapport gedaan, dat de Ed. vroedschap der stad Utrecht zich conformeerde met het advies en de verklaring van de synode, hiervoren gesteld, en wat aangaat de Ed. Mo. heeren Staten, dat die tegenwoordig bezig waren om het collegium Paulinum op eene andere plaats te transportereren en dat haar Ed. Mo. naderhand ook order op het regentschap zouden stellen, dan dat hetzelfde wat tijds van doen had.

Ds. Udemannus en Ds. Buschovius hebben rapport

gedaan van hunne commissie tot Amersfoort, te weten, dat zij hadden gesproken met de regeerders derzelver stede en verzocht dat hun Ed. gelieve eenige heeren uit het midden van hen te deputeren om in hunne presentie te handelen met den rector Gesselius, conrector en andere lectores van de latijnsche scholen, als ook met al de duitsche schoolmeesters, om hen te onderzoeken in het stuk der leere, en te vernemen of zij, volgens het besluit der synode nationaal en de approbatie van de Ho. Mo. heeren Staten generaal, bereid waren te onderteekenen zeker formulier, voor de schoolmeesters in dezelfde synode gesteld; dat ook hun Ed. zouden gelieven te stellen zulke scholarchen uit politieke en kerkelijke personen, die vooral mogten zorg dragen dat de jonge jeugd in de ware kennisse en vreeze Gods mogt onderwezen worden, waarna hun Ed., na dat ze de synode voor hare christelijke zorgvuldigheid in deze bedankt hadden, uit het midden van hen zekere heeren hebben gedeputeerd, dewelke al de voorzegde, zoo latijnsche als duitsche schoolmeesters hebben ontboden, dewelke geexamineerd zijnde in hunne presentie, hebben verklaard als volgt: te weten de rector, dat hij bekende te wezen van de katholieke roomsche religie, maar dat hij had verstaan dat de sententie der synode nationaal hem en zijns gelijken niet raakte, dewijl hij was modest en stil van leven, en dat hij hem in het stuk van de religie niet bemoeide; dat ook zijn commissie dat niet mede bragt, maar hem wel expresselijk daarvan licentieerde; verzocht daarom onbemoeid te blijven in zijne beroe-

ping, of dat hij ten minste commensales privatim in zijn eigen huis mogt houden.

De conrector verklaart het voorzegde formulier voor als nog niet te kunnen teekenen, maar verzocht tijd van beraad tot paasschen toe. Adrianus Mollius, lector quintanorum, verklaart, dat hij zijne dienst heeft geresigneerd en dat hij derhalve niet behoeft te teekenen. Joannes Joannesz, lector sextanorum et septanorum en Henricus Theodori, lector nullenorum verzoeken tijd van beraad als de conrector voorzegt, zoo ook een Gerard Hermansz van Coten, Jan Dirksz en Willem Jansz, alle drie meesters van de duitsche bijscholen.

Waarop de gedeputeerde broeders hebben geantwoord, eerst aan den rector, dat hij de sententie der synode niet wel verstond, dewelke geenszins versoont alzulke rectores of schoolmeesters, die pausgezind zijn of anderzins van de gereformeerde religie geheel vervreemd zijn, maar alleen diegenen, die uit zwakheid en door verdorvenheid der tijden zijn gevallen of verrukt, en mogelijk in zaken van minder gewigt twijfelen of ook anders gevoelen; alzoo nogthans, dat niemand in eenige kerkelijke bediening mag behouden of toegelaten worden, die de leer, in deze synodale besluiten verklaard, weigert te onder teekenen en te leeren, en door wiens merkelyk verschil of dissentie de leer, in deze synode met zoo groote eenstemmigheid bevestigd, mogt gekrenkt en de rust der kerk wederom verstoord worden, gelijk de tekst van de sententie wel duidelyk medebrenghet.

Nopende de privatieve commensalen, dat ze daartoe niet werden belast in te willigen; dat ze ook geen beraad konden geven tot paasschen, maar dat ze 's namiddags zich zelven dienen te verklaren, gelijk de schoolmeesters van Utrecht op éénen dag gedaan hebben; maar alzoo de Ed. heeren gedeputeerden voor hen al te zamen intercedeerden, dat ze mogten beraad hebben tot zaterdag naastkomende, als wanneer zij zouden gehouden zijn absolute verklaring te doen in handen van mijn heer den secretaris dezer stede, of zelf in persoon voor de synode te verschijnen, of anderzins dat haar stilzwijgen zoude gehouden worden in plaats van absolute weigering. En beloofde dezelfde heer secretaris tegen den bestemden dag de synode van alles te verwittigen, zoo is hetzelfde bij de gedeputeerden alzoo aangenomen.

Zijn daarna ingeroepen Jan Wouter, Beernt Hermanz, Henrik Maas, Antonis Cornelisz, alle meesters van de duitsche bijscholen, en verklaarden in de leere van de gereformeerde kerk, alzoo die in confessie en katechismus begrepen en in de synode nationaal nader verklaard was, wel gerust te zijn en bereid het voorzegde formulier te onderteekenen, gelijk zij ook gedaan hebben.

Dit rapport gehoord zijnde, is bij de Synode goedgevonden tot op zaterdag hunne absolute verklaring te verwachten. Is daarna gelezen zekere missive, uit den naam van de regeerders der stad Amersfoort, in dato den 28 Augustus, geteekend Johan Hamel, waarbij de heeren verklaren, dat Joannes Gesselius,

rector, Timannus Gesselius, conrector, Joannes Joannisz., Gerrit Hermanus van Coten, Jan Dirksz. en Willem Jansz., gequalificeerd als voren, persisteren bij hunne weigering en alsnog zwaarigheid maken om het formulier te onderteekenen, en aangaande Adrianus Mollius, dat hij meent zijenthalve de teekening niet noodig te zijn, overmits hij zijne dienst heeft geresigneerd, blijkende uit zekere missive daarbij gevoegd en bij hem geteekend. En nopens Henricus Theodori, dat hij zich in persoon naar Utrecht had vervoegd, gelijk hij ook gedaan heeft, bekennende zijne onwetenschap in 't stuk van de leer en verzoekende eenigen tijd om den katechismus en confessie als ook de acta synodalia nader te overlezen en te overwegen.

De Synode, gehoord hebbende het voorzegde rapport en gezien de missive van de Ed. heeren van Amersfoort, daarop gevolgd, en op alles in de vreeze des Heeren gelet hebbende waarop te letten stond, heeft geresolveerd te schrijven aan de Ed. heeren de regeerders van Amersfoort, dat ze verstaat en verklaart mits deze dat de rector Gesselius, de conrector, en voorts alle de lectores en schoolmeesters der stad Amersfoort, die bij hunne weigering persisteren, vervallen zijn in de censure der synode nationaal boven gemeld, dat is, dat ze vervallen zijn van hunne diensten, dat derhalve hun Ed. gelieve, volgens het goede exempel der Ed. heeren regeerders der stad Utrecht, dezelve personen tegens Victoris toekomende te licentieren en hunne scholen van bekwame personen te voorzien, waardoor de jonge jeugd niet alleen

in bonis literis, maar vooral in het regte geloof en in de ware godzaligheid moge onderwezen worden.

Alzoo Joannes Lucae, schoolmeester te Kapel, hem zelve vervorderd heeft niet alleen de H. Evangelien te lezen, maar ook verklaring daarover te doen en het sacrament des H. Doops te bedienen, gelijk hij in deze vergadering bekend heeft; dat hij ook aangaande zijn leven is van een kwaad gerucht, gelijk ook daaruit blijkt dat hij geen attestatie van zijn voorgaand leven, in de classis van Zutphen gevoerd, weet voort te brengen, zoo is verstaan, dat hij van nu af en voortaan hem zelve zal onthouden van alle kerkelijke bediening, als daartoe geen wettelijke beroeping hebbende, behalve het lezen in de kerk, waartoe hij ook onwaardig wordt geoordeeld, en voorts dat hij van zijne schooldienst zal gesuspendeerd worden, ter tijd toe dat men bij de classe van Zutphen naar zijn voorgaand leven breeder zal vernomen hebben, tot welken einde men aan de voornoemde classe zal schrijven, en worden de deputati synodi mits deze belast, na verkregen bescheid, absolutelijk zijne zaak af te handelen.

Alzoo de kerk van Breukelen had beroeping gedaan van Joannes Philochrovus, proponent en alumnus dezer provincie, van denwelken de Synode is gebleken dat hij niet alleenlijk geweest is een Remonstrant, maar ook heftig drijver van die dolinge, gelijk hij tot confirmatie bekend heeft auteur te zijn van zekeren brief, geschreven aan Daniel Schagen, waarin hij niet alleen den persoon van Ds. Festus, maar ook

den katechismus van de nederlandsche gereformeerde kerk zeer bitterlijk doorstrijkt, zoo is goedgevonden dat men den ambachtsheer en gemeene buren van Breukelen van zijn persoon beter zal onderrigten en vermanen het oog op een ander persoon te slaan, en daartoe zijn gedeputeerd Ds. Dunganus en Ds. Helmichius, en wat aangaat denzelfen Philochrovan, dewijl hij in deze vergadering schuldbekenenis van zijn onbehoorlijk schrijven gedaan heeft en evenwel bevonden wordt in de fundamenten van de leer niet vast te gaan, zal men de Ed. Mo. heeren Staten van wege deze synode adviseren, dat het goed was dat hij nog voor eenen tijd te Leyden ging studeren, om te zien of hij t' avond of morgen de kerke Gods nog mogt dienen, mits conditie dat hij zijne bekenenis ook doen zal in de tegenwoordigheid van Ds. Festus voorz. De voorzegde gecommiteerden hebben daarna rapport gedaan van hunne commissie en verklaard dat de ambachtsheer en gemeene buren van Breukelen zich zelven volkomelijk willen gedragen naar het advies der synode.

Hermanus Nederlagius, proponent, ingestaan zijnde in de vergadering op zijn eigen verzoek, is kortelijk geexamineerd in 't stuk der leer en is bevonden in de leer niet alleen zeer los te gaan, maar ook verscheidene vreemde opinien en dolingen ingezogen te hebben. Is daarom goedgevonden de Ed. Mo. heeren Staten van wege zijn persoon te adviseren als voren, te weten, dat hij tot Leiden nog eenen tijd lang hem zelven oefene in studio theologiae, om te zien of hij

in toekomstige tijden Gods kerk nog eenige dienst mogt doen.

Ds. Udemannus en Ds. Buschovius hebben rapport gedaan van de proponenten, die zij ten verzoeke van de Ed. heeren gedeputeerden en bestemming dezer synode hadden gehoord en hebben verklaard dat het noodig is, dat zij met den eersten in fundamentis theologiae geexamineerd worden, dewijl zij uit de propositien daarvan niet zekers hebben kunnen oordeelen, welk examen kan gedaan worden, of bij de gedeputeerden dezer synode, of bij Ds. Festus, regent van het collegie van de Ed. Mo. heeren Staten van Holland en Westfriesland, hetwelk men de Ed. Mo. heeren Staten dezer provincie zal bekend maken.

CAP. VI.

Gravamina van de kerk dezer provincie.

Is goedgevonden, dat de respectieve broederen de particuliere gravamina van hunne kerk zullen stellen bij geschrifte en dat men van de voornaamste zal maken een kort register, om te verzoeken aan de Ed. Mo. heeren Staten dezer provincie reformatie tegen verscheidene zware en ingewortelde abuizen en insolentien, die in deze provincie over lang in zwang gegaan hebben en nog doen, met name deze navolgende, waartoe eene ernstige remonstrantie zal ingesteld en bij D. Udemanum en D. Modaeum overgелеverd worden.

1. Te verzoeken, dat hun Ed. Mo. gelieve order

te stellen tegen de omloopende papen en jesuiten, die de gansche provincien doorloopen om de goede gemeente het pausdom in te planten en van de ware christelijke religie afkeerig te maken, mitsgaders tegen alle pauselijke superstities, als missen, bedevaarten, verscheidene superstitieuse ceremonien, die in sommige plaatsen gepleegd worden omtrent de begravinge der dooden, met name der vrouwen die in de kraam gestorven zijn etc. Deze klagt van de pauselijke superstitie is vast gemeen van al de kerken in deze provincie.

2. Dat het plakkaat van de Ho. Mo. heeren Staten generaal, geëmaneerd tegen degenen die bij de jesuiten ter school gaan, binnen deze provincie wel mogt onderhouden worden, als ook dat de jesuitische collegien en paapsche scholen hier binnen de provincie mogten geweerd worden en dat degenen, die vicarijen of beneficien genieten, en zulke scholen frequenteren, *ipso facto* daarvan gepriveerd worden.

3. Dat geene schouten, secretarissen noch andere officianten ten platten lande worden geleden of nog toegelaten, dan die professie doen van de ware gereformeerde religie, met het nutten des H. avondmaals, overmits zonder dat middel eene regte reformatie van die abuizen noch executie van de plakkatzen der hooge overigheid is te verwachten, ja, dat ze zelve alle afgoderijen, superstities en andere insolentien voeden en versterken. Item dat ook omtrent de potmeesters, gasthuismeesters, regeerders van tuchthuizen en spinhuizen, als ook weeshuizen in de steden hetzelfde achtervolgd worde, overmits de ervarendheid

leert, wanneer als zulke opzieners pausgezind zijn, dat alzulke huizen daardoor in vele superstitien gevoed worden, benevens andere inconvenienten, die daar uit rijzen.

4. Dat insgelijks, volgens de kerkeordening, in de synode nationaal geconcipeerd en bij de Ed. Mo. heeren Staten dezer provincie gearresteerd, geen schoolmeesters of kosters ten platten lande worden geleden of toegelaten worden, dan die professie doen van de christelijke gereformeerde religie, met het nutten des H. avondmaals en godvruchtig van leven; dat ze ook geen boeken leeren strijdende tegen de ware religie voorzgd ('t welk alles in de gewezen kerkeordening van deze provincie, anno 1612, besloten is geweest), ten einde alzo de jonge jeugd de regte kennisse Gods en de ware godzaligheid van jongs op moge ingeplant worden. Om al hetwelke regt uit te voeren het noodig is dat bij de hooge overigheid van deze provincie, volgens het exempel van andere naburige provincien, eene goede schoolordening gesteld en achtervolgd worde, waarbij ook de schooldienst met de kosterij gecombineerd en van het schout en secretaris-ambt gesepareerd mogt worden.

5. Dat er orde gesteld worde tegen de groote ongeregeldheid, die in de dorpen gepleegd wordt omtrent de lichamen dergenen die gedood of vermoord zijn, welke zoo lang onbegraven in de kerken worden nedergelegd tot dat de zoen met de vrienden gemaakt is.

6. Dat er orde gesteld worde op de ontheiliging

des sabbats, die in deze provincie zoo openbaarlijk gepleegd wordt, met name het zetten der gelagen onder de predikatie, kaatsen, bollen etc., met name ook de openbare markten, die zoo in steden als dorpen op dezen dag gehouden worden, tot onteering van de godsdienst en merkelyk perijkel van de zielen der menschen.

7. Hiertoe behoort ook het optrekken en andere exercitien van de schutterijen op den zondag, principalijk onder de predikatie, hetwelk op eenen anderen dag behoorde te geschieden.

8. Dat de onordelijke broederschappen, inzonderheid op de dorpen, mogten afgeschafft worden, dewelke op sommige plaatsen zeer onnuttelyk en in groote overdaad verteeren dat beter aan de armen of andere heilige gebruiken besteed ware.

9. 't Weeren der schandaleuze bijeenkomsten van de melaatschen te Rhenen, die op zekeren tijd jaarlijks eenige dagen lang groote dronkenschap en ongebondenheid plegen, tot zware ergernisse van de goede gemeente.

10. Te verbieden het afrijden van ganzen en andere insolentien, die op de Bacchusfeesten, als vastenavond, kermessen en nieuwejaarsavond, meinachten enz. gepleegd worden, strekkende tot debauchement van de jonkheid, met merkelyk perijkel van ziel en ligchaam.

11. Te verzoeken eene gemeene ordonnantie op de huwelijksche zaken, inzonderheid tegen de onge-regeldheid, die in deze materie gepleegd wordt, als van degenen die verloofd en geproclameerd zijnde,

evenwel ongetrouwd blijven zitten; item die hunne namen bij de wijn of bier laten aantekenen, hetwelk in eene publieke plaats met stichting behoorde te geschieden.

12. Dat er orde gesteld worde tegen de ongebondene licentie van de drukkerij, volgens het artikel van de kerkeordening daarvan zijnde, en dat allen drukkers en boekverkoopers in deze provincie belast worde zich zelve daarnaar te reguleren. Waarop de voorschrevene gecommiteerden hebben rapport gedaan van hunne commissie, en verklaard dat de ordinare E. heeren gedeputeerden van de E. Mo. heeren Staten dezer provincie dezelve remonstrantie vriendelijk hebben aangenomen en beloofd, ter naaster beschrijvinge van de Ed. Mo. heeren Staten dezer provincie, alle goede devoiren te doen, ten einde de verzoeken der synode bij hun Ed. Mo. mogten ingewilligd en zoo veel mogelijk is geeffectueerd en in het werk gesteld worden.

Zijn ook bij de Synode gesteld eenige consideratien op de ordonnantie van de huwelijksche zaken, om bij hun Ed. Mo. te verzoeken dat daarop mag gelet worden, voor en alear de voorzegde ordonnantie wederom gedrukt worde.

Andere particuliere quæstien de synode voorgesteld.

Of men behoorde de knieën te buigen in de publieke vergadering, als de gebeden gedaan worden?

Antwoord. Men zal volgens het artikel van de

kerkeordening, de a°. 1612, fol. 11, Art. 1, van de publieke gebeden, welke aldus luidt: „De publieke gebeden voor en na de predikatie zullen met zonderlinge aandacht geschieden en met voorgaande ernstige vermaning tot den volke, dat zij, om dezelve den Heer met behoorlijke eerbieding en demoed op te offeren, niet alleen de knieën hunner harten, maar ook des lichaams buigen etc.”

Hoe dat men de ouderlingen zal verkiezen daar er te voren geen geweest zijn?

Antwoord. De verkiezing zal staan bij de classes.

Of men de namen van de genen die in de kerk niet trouwen willen, in de kerk zal proclameren?

Antwoord. Zij behooren geproclameerd te worden bij de Ed. magistraat, als zij daar willen bevestigd wezen.

Of men den biddag tusschen paasschen en pinkstereen nog zal onderhouden volgens voorgaande kerkeordening anno 1612?

Antwoord. Het is goedgevonden om redenen dezelve niet te onderhouden.

Waar zullen de predikanten en schoolmeesters de onderteekening van de formulieren der eenigheid moeten doen, inzonderheid diegenen die tot nog toe weigerig geweest zijn?

Antwoord. In de respectieve classes, ten overstaan van de deputati synodi.

Of het niet goed ware, dat men in de steden en ten platten lande (als 't doenlijk is) zondags vóór de verkiezing van de Ed. magistraat eene solemnele pre-

dikatie doe van de ambten der overigheid en der onderzaten respective?

Antwoord. Fiat.

Of een predikant openbaar school mag houden of andere lasten aannemen, die zijne dienst verhinderen?

Antwoord. Het betaamt noch behoort niet te geschieden.

Of de kosterijen ten platten lande niet dienen gecombineerd met de schooldiensten en gesepareerd van de schout en secretaris ampten?

Antwoord. Het is in alle manieren geraden.

Te verzoeken aan zijne Genade van Kuilenburg en zijne Ed. van Brederode ten einde dat hunne Gen. en Ed. gelieve elk in den hunne orde te stellen tegen de licentie van de pauselijke superstitie, tot merkelijke ergernisse van de kerken in het Sticht. Dit verzoek zal men doen aan de E. Mo. heeren Staten van deze provincie, om door hunne intercessie dit voorzeide beter te verwerven.

Of het niet goed ware dat de rekening van de kerkmeesters en armmeesters gedaan worde, niet in de herberg, maar in de kerk, in presentie van den schout en predikant, zonder onnutte onkosten daarbij te doen?

Antwoord. Het is gansch behoorlijk.

Of het niet goed ware dat men in de gasthuizen en diergelijke somtijds eene vermaning dede of andere diensten?

Antwoord. Het is geraden als het bekwamelijk geschieden kan.

Hoe zal men in sommige plaatsen gevoelig den kerkeraad veranderen, daar zij in 't geheel of ten deele Remonstranten zijn?

Antwoord. De classes respective zullen den ganschen kerkeraad licentieren en wederom nieuwe ouderlingen en diakenen kiezen, alzoo nogthans, dat diegenen, die gezond zijn in den geloove, eligibiles zijn en dat het halve getal maar voor een jaar dienen zal.

Of het niet goed ware in de week vóór het avondmaal eene openbare belijdenis des geloofs te doen, als in vele kerken gedaan wordt?

Antwoord. Het is stichtelijk, maar staat in de vrijheid der kerken.

Alzoo nu door Gods genade de synodale handelingen vast tot een einde gebragt waren, zoo heeft Ds. assessor, uit den naam van de E. broederen gedeputeerden der synode nationaal, de vergadering met eene ernstige vermaning voorgehouden wat groote weldaad God Almagtig zijne kerk in de Vereenigde Nederlanden, met name in deze provincie, gedaan heeft, dewijl Hij dezelve zoo genadiglijk tot eenigheid des geloofs en christelijke kerkeordering gebragt heeft, dewelke vóór dezen zoo jammerlijk aan wederzijde verwoest was; verzoekt daarom en betuigt alle de aanwezende broeders, in den name Jesu Christi onzes lieven Zaligmakers, ten einde dat ze aan het getrouwe Woord willen vasthouden, daar benevens de christelijke discipline en kerkeordering in hunne gemeenten naarstelijk onderhouden en voorts alle goede eenigheid, liefde en vrede onder malkanderen en met

andere regtzinnige broederen onderhouden, hunne kudde met een vroom en godzalig leven voorgaan, de onwetende en afgedwaalde met alle vriendelijkheid zoeken teregt te brengen ter eere Gods en tot stichting Zijner gemeente.

Censura morum gehouden zijnde, hebben de broeders van deze provincie de E. gedeputeerde broederen der synode nationaal van wege hunne getrouwe hulpe, bewezen tot stichting van Gods kerk in deze provincie, vriendelijk bedankt en is de vergadering met zonderlinge eenigheid, geestelijke vreugd en vurige dankzegging tot God Almagtig besloten den 1 September anno 1619. Stilo veteri.

Ten oorkonde bij ons uit den naam der Synode onderteekend. Johannes Langius, *synodi praeses*. Laurentius Modaeus, *synodi scriba*.

BIJLAGEN.

Memorie bij Peter Bosschius, predikant te Wijk, overgeleverd aan de Synode provinciaal, vergaderd binnen Utrecht, den 19 Augustus 1619, tot nadere opening van 't geen hij mondeling had gepresenteerd.

Vooreerst hebben de E. heeren en broeders te considereren hoe dat hij Bosschius, gedurende zijne dienst, en zonderling in deze droevige tijden, hem altijd zoo gedragen heeft en gecomporteerd, dat de

kerk van Wijk, mitsgaders de goede ingezetenen, in goeden vrede, liefde en eenigheid tot nog toe onderhouden zijn.

Gelijk hij hetzelfde niet alleen met menigvuldige getuigenissen van alle de ingezetenen in het gemeen, waarvan eenige dezen annex zijn, [kan bewijzen], maar dat hij hem dienaangaande refereert tot het rapport van zijnen confrater Laurentius Modaeus zelve, alhier tegenwoordig.

Staat ook aan te merken dat door de liefde en affectie, die hij zijne gemeente en zijne gemeente hem toedraagt, mitsgaders de groote genegendheid, die hij heeft, om haar te doen continueren in dezelfde eenigheid, hij hem wil laten bewegen zoo te voegen naar de resolutien der synode, als met goede conscientie zal kunnen geschieden, en had verhoopt, volgens de sententie der nationale synode zelve, dat diegenen, die nog twifelen of anders van gevoelen zijn, doch stil, zedig, onstraffelijk van leven, zich leerzaam stellen en waarvan het niet te vreezen is, dat in navolgende tijden de kerk zoude kunnen worden ontroerd, niet zoo verpligt zouden zijn tot onderteekening der voorz. synode als wel diegenen, die nieuwelijks tot de dienst zullen bevorderd worden.

Welke onderteekening, ten naauwste genomen, bij hem niet kan worden gedaan, zonder laesie van zijne conscientie, doordien hij eenige zwarigheden heeft, waarin hij zich ten volste niet kan voldoen, tenzij alvorens hij nader zij onderrigt en God de Heere hem een ander verstand geve, waartoe hij hem leerzaam

wil stellen, en God den Heere vurig bidden, dat Hij hem wil begaven met zijnen Heiligen Geest, opdat hij tot nader verstand van deze goddelijke geheime-nisse mag komen.

Zonder dat hij hem wil stellen tegen het oordeel der nationale synode, en 't geen zoo veel geleerde mannen, wier verstand, godzaligheid en geleerdheid hij hoog acht, besloten hebben, die wel kunnen hebben waarheid welke hij voor alsnog, omdat het eene onbegrijpelijke zaak is, ten volste niet kan begrijpen.

Dan, bij zoo verre de E. heeren en broeders eenige teekening van hem begeeren, is hij wel te vrede te beteekenen, gelijk hij dit onderteekent mits deze, dat hij tegen de decreten der synode in zijne dienst, noch in 't gemeen, noch in 't particulier zal komen te handelen, noch iemand door zijne leer aanstoot geven, zijne predikatiën daarnaar dirigeren en, gelijk hij altijd gedaan heeft, tot rust, vrede en eenigheid in de leer arbeiden. Ja, dat meer is, om zijne gemeente te voldoen, is bereid deze acte der synode te onderteekenen, behoudens alleen dat hij daardoor niet zal genooddrukt zijn te gevoelen wat hij niet vatten kan.

Waarmede hij Bosschius vastelijk vertrouwt, dat de E. heeren en broeders, lettende op het verlangen, wenschen, bidden en smeeken van zijn gemeente, op het verzoek dergenen, die in gevoelen van hem zouden schijnen te dissentieren, op de rust en vrede van zijne kerk, op zijne gevoeligheid en opregtig-

heid, op de goede intentie van de regeerders, kerkeraad en ingezetenen van Wijk, zullen van zijn persoon, met deze billijke presentatie, in deze zijn gecontenteerd, en hem continuerende in zijne dienst, verhoeden alle onheil, oneenigheid en scheuring, die anderszins ligtelijk en zonder twijfel in dezelve stad en kerk zal komen te verrijzen.

P. Bosschius.

Wij schout, burgemeesters en regeerders der stede Wijk bij Duurstede, certificeren mits deze dat Petrus Bosschius den tijd van zes jaren het predikambt binnen onze stad bediend, en hem daarin zulks ten aanzien van leer en leven gecompoteerd heeft als een getrouw dienaar Jesu Christi betaamt, onderwijzende met zijnen mededienaar (met welken hij altijd zonderlinge goede correspondentie gehouden heeft) de gemeente alhier zoo stichtelijk, dat dezelve merklijk heeft toegenomen, en nog tegenwoordig in deze droevige tijden met verwondering van velen in eenigheid floreert, als dewelke altijd vermeden heeft en nog tegenwoordig vermijdt de controverse disputen, die over het stuk van de goddelijke praedestinatie verzezen waren, zulks dat niet te vreezen staat, dat door zijne predikatie de gemeente zoude kunnen worden ontroerd, maar veeleer te hoopen is, en wij ook voor vast en zeker houden, dat door zijne dienst de voorzegde gemeente in vrede en eenigheid zal continueren tot rust der kerke, welstand der politie en onderlinge eendragtigheid der goede ingezetenen.

En want men gehouden is getuigenis der waarheid te geven, des verzocht zijnde, zoo hebben wij schout, burgemeesters en regeerders voornoemd, voorzegden Petrus Bosschius deze willen mededeelen, en in teeken der waarheid des stads cachet op het spatium van deze doen drukken, nevens de subscriptie van den tegenwoordigen secretaris, op den 19 Julij 1600 negentien, en was gecachetteerd met het stads zegel op het spatium van dien, in groene wasch, onderteekend A. Hornhoven.

Gecollationneerd tegen zijn origineel, bezegeld en onderteekend als voren, is daarmede bevonden te accorderen, A. Hornhoven.

De kerkeraad, zoo oude als nieuwe, der stede van Wijk bij Duurstede attesteert en verklaart mits deze dat D. Petrus Bosschius, tegenwoordige bedienaar des goddelijken woords, zich den tijd van zes jaren herwaards in zijne bediening alzo gedragen heeft, dat hij in het stuk van de vijf controverse artikelen onze gemeente nooit oorzaak van oproerigheid of oneenigheid gegeven heeft en dat hij zich voorts in leven stichtelijk en in andere leerstukken van de christelijke religie (zoo men uit zijne mondelinge conferentien als openbare predikation heeft kunnen oordeelen), naar den regel van Gods heilig woord en de formulieren van eenigheid, regtzinnig en in den geloove gezond heeft bewezen. En want men gehouden is de waarheid getuigenis te geven, voornamelijk daartoe verzocht zijnde, zoo heeft de

Kerkeraad voornoemd op zijn verzoek hem deze attestatie medegedeeld. Actum Wijk bij Duurstede, den 8 Augustus 1619. Lager stond. Uit last van den kerkeraad. Onderteevend. Laurentius Modaeus.

Gecollationneerd tegen zijn principaal, onderteevend als voren, is daarmede bevonden te accorderen. In kennisse van mij onderschreven secretaris. A. Hornhoven.

D A G V E R H A A L

D E R

VOORNAAMSTE GEBEURTENISSEN BINNEN
U T R E C H T.*(Vervolg van blz. 165.)*

1794 Dit jaar begon, zoo het scheen, in stille rust. Er was niet de minste beweging onder de troepes, noch onder de vijandelijke noch onder de geallieerde. Er kwamen geene decreten of ordinantien van het gouvernement, ook geene resolutien of besluiten van eenig provinciaal of stedelijk bestuur; ten minste geene die het melden waardig waren, als alleen de aanbestedingen der leverantien van paarden, rundervee, hooi, haver, stroo enz. Wat de verdere werkzaamheden betrof om de armee van het nodige te voorzien, deeze waren menigvuldig en overal verspreid. In Breda werden groote magazijnen aangelegt voor hooi, haver en meel. In Ginneke en 's Prinsen Hage wierden stallingen gebouwt voor 1400 paarden van de hollandsche artillerietrein. In 's Hertogenbosch wierden 200 fourage-

wagens gemaakt. In Antwerpen en alhier te Utrecht 1794
wierden verscheiden zware ammunitiewagens gemaakt
naar het model van eene, die van den vijand geno-
men was. Doch genoeg hiervan. Laten wij nu weder
den draad der verdere gebeurtenissen opvatten. Het
was den

8 Jan., dat, op de aankomst van een courier in
's Hage, door den Prins van Hessen-Darmstad uit
Luik afgezonden, de Erfprins dadelijk de reis aan-
nam en derwaarts vertrok. Dan, niets kwam hier uit
voort, en den

14 Jan. kwam Z. H. in 's Hage weder te rug;
maar den

25 Jan. begaf zich Z. H. andermaal naar Luik,
alwaar hij den

27 Jan. arriveerde. Terstond na zijn aankomst
nam Z. H. het oppercommando over de troepes van
den staat weder op zich, en toen kwam er dadelijk
beweging onder dezelve, voor als nog niet om tegen
den vijand het een of ander te onderneemen, maar
om zommige plaatsen of corpsen verbeteringen of
versterkingen toe te brengen. Al 's anderen daags,
den

28 Jan., wierd een corps troepes naar Namur ge-
zonden onder commando van den gen. maj. von Geu-
sau, om de oostenrijkers, welke die vesting verlaten
hadden, te vervangen. Deeze algemeene verwisseling
te Namur was een gevolg van eene conferentie, te
Brussel gehouden tusschen den Erfprins, den Prins
van Saxon-Coburg en verscheide andere generaals.

1794 Alzo ook de bezetting van Ciney, St. Gerard en Prisonville op den

2 February. Ciney en omliggende dorpen wierden bezet door 2 esq's van Hoefft van Ooyen en een hussaren van Heeckeren, en de anspachsche jagers, St. Gerard door de cav. van Beon en een esq. huss. van Heeckeren, en Prisonville met derzelver environs door het corps van Damas. Door deeze verandering wierden weder nieuwe troepes in het luiksche gevordert; zodat den

3 Febr. de gardes dragonders uit 's Hage en Nassau-Usingen uit Antwerpen alreeds in het luiksche aankwamen, en den

4 Febr. het veldbattaillon van Baden, om af te lossen de battaillons van Waldeck 2^{de} regiment en de Schepper, welke den

6 Febr. uit het leger teruggezonden wierden naar Holland, om te Dordrecht en Schoonhoven eenigziants rust te gaan genieten, daar beide die battaillons in de laatste veldslag des vorigen jaars zeer veel geleden hadden. Alle de troepes, die toen in het luiksche waren, kregen order van zich gereed te maken, om in de volgende maand Maart te kunnen opbreeken, vermits het leger alsdan naar de Boven-Maas zoude marcheeren, om te Givet en in andere fransche vestingwerken boven Namur te campeeren. Den

7 Febr. kwam het veldbattaillon van Maneil in Antwerpen, om het gemis van Nassau-Usingen te vergoeden. Binnenslands gebeurden ook veele veranderingen en verwisselingen van troepes. Onze stad

Utrecht bleef daarvan ook niet vrij. Al onze infanterie, zijnde de twee bataillons van van Brakel, als ook een compagnie cavallerie van Hoeufft van Ooyen en de constapels, moesten ook marcheeren. Den

8 Febr. trok het eerste bataillon af naar Haarlem en Alkmaar en den

10 Febr. het tweede naar den Helder, Texel en Vlieland; doch in deszelfs plaats kregen wij het tweede bataillon van Oranje-Vriesland, dat verspreid lag te Haarlem, Alkmaar, Naarden, Muiden en Woerden, en waarvan den

14 Febr. de laatste compagnie binnen kwam. De compagnie cavallerie en de constapels vertrokken den

16 Febr., de eerste naar Alkmaar en de laatste naar het leger in Luik. Het eerste bataillon van Oranje-Vriesland kregen wij ook uit den Helder, Texel en Vlieland. Hetzelve was van daar afgegaan, toen het bataillon van van Brakel gearriveert was, en kwam dus den

22 Febr. binnen. Na haar aankomst wierd het depot van het gansche regiment gedetacheert naar Amersfoort, Rhenen en Wijk bij Duurstede. De veranderingen, die andere plaatsen ondergingen, waren, dat den

23 Febr. de grenadiers van Baden uit den Bosch naar Leyden marcheerden en van Saxen-Gotha het eerste bataillon uit de Willemstad naar Gorinchem en het tweede naar Heusden; verders de zwitsers van Hirzel uit Venlo naar Grave; het depot van Tuyll uit Zutphen naar Rotterdam; het depot van van Dopff uit Amersfoort naar Maastricht. Dan laten

1794 wij ons niet verder hiermede bezig houden om niet buiten ons bestek te geraken. Den

24 Febr. deed de gansche stadhouderlijke familie, Prins Frederik met zijn gansche veldequipagie, een tour naar Luik. Den

26 Febr. kwam de hooge familie aldaar aan, juist toen de Erfprins afwezig was, zijnde Z. H. naar Huy, om een verschil bij te leggen, hetwelk aldaar ontstaan was tusschen het corps van Beon en de gren. van Rechteren, beide behorende onder het commando van den col. de Larrey. Dit geschil was zover gekomen, dat zij op elkander gevuurt hadden. Er was derhalve geen middel te vinden geweest om hetzelfde te stuiten, dan door het ontwapenen van het corps van Beon, doch Z. H. de zaak nader onderzocht hebbende, wierd het corps weder gewapent. Twee man wierden maar uitgeschoten, die van het corps wierden weggejaagt.

De Erfprins weder te Luik terug gekomen zijnde en met Z. D. H. zijnen heer Vader een mondigesprek gehouden hebbende, kreeg het leger dadelijk orders om op te breeken, hetwelk geschiedde

1 Maart. Bijna alle de troepes gingen te gelijk op marsch, en posteerden zich aan de Boven-Maas; en het hoofdkwartier wierd te Namur geplaatst; doch de bezetting van Maastricht bleef aldaar, behalven het geheele corps brunswijksche troepes, hetwelk naar Brunswijk vertrok, na vooraf uit de dienst en den eed van den staat ontslagen te zijn. Om dit groot gemis nu weder eenigzints te vergoeden, trokken de drie

batt^s mecklenburgsche troepes en eenige mineurs en 1794
 artillerie uit Bergen op den Zoom naar die vesting. Na het aftrekken der militairen begaf de stadhouderlijke familie zich weder naar 's Hage, doch de Erfprins en Prins Fredrik trokken naar het hoofdkwartier te Namur.

De troepes, die dit jaar te velde moesten trekken, geraakten de een na de andere in beweging. Den

4 Maart marcheerden de holl. en zwitsersche gardes uit 's Hage; den

7 Maart de gren. batt^s van Reuss en Raesfeldt uit Maastricht; den

8 Maart de gren. batt^s van Plettenberg en Hessen-Philipsthal en het veldbatt. van Welderen ook uit Maastricht; den

12 Maart de batt^s van von Wilcke en de Petit uit Breda; den

13 Maart Oranje-Gelderland en de zwitsers van Gumoëns ook uit Breda; den

14 Maart de zwitsers van Hirzel en het batt. van Wartensleben uit den Bosch; den

17 Maart Oranje-stad en lande uit Leeuwarden en Delfzijl, en meer andere, welke zich alle rechtstreeks naar het leger begaven, blijvende verscheide steden maar alleen door depots bezet. De artillerie trok ook dagelijks van verschillende plaatsen grootendeels naar het leger, maar ook eenige naar Scheveningen en andere zeekusten. De reeds in gereedheid zijnde amunitiewagens en legerkarren, die alhier te Utrecht gemaakt waren, wierden ook dagelijks afgezonden.

1794 De Erfprins dan zijn leger reets voor een gedeelte in order geschaart hebbende, geraakten de bezettingen van Rochefort en de hoogte van het eerst met de vijand in actie op den

21 Maart; dezelve bestonden uit anspachische jagers, zwitsers van Schmit en drie compagnien van de Perez, onder commando van den gen. maj. Rouse. De franschen trokken weder af en lieten 2 dooden achter. De anspachische jagers hadden wat geleden. Den

24 Maart viel er weder een actie voor, die vrij heviger was, doch niet met de hollanders. De vijand viel de posten van Philippeville, Florennes en Poisna aan, die alle door oostenrijkers bezet waren. Na een gevecht van een uur wierden de franschen weder te rug geslagen. Toen liet de Erfprins eerst den

25 Maart de bosschen bezetten tusschen Haster, Hermeton en Jamaïque, nabij Philippeville gelegen, en daarna een recognoscering doen naar de kant van Givet. Den

26 Maart, 's morgens vroeg, trokken de grens van van Mollembuin, (de gren. batt. van van Mollembuin en Hessen-Philipsthal zijn twee nieuw opgerichte gren. batts; de comm. van Mollembuyn was luit. col. van Nassau-Usingen en de Prins van Hessen-Philipsthal, major van Saxen-Gotha) een esq. van Hoeuft van Ooijen, een esq. drag. van Hessen-Cassel, een detachement hussaren van Heeckeren, de anspachische jagers en een corps keizerlijken, onder commando van den gen. maj. Rouse, in drie colonnes, de eerste naar Tescau, de tweede naar de hoogte

van Felixpret, en de derde naar de hoogte van Tromelenne. Ten elf uren werd de recognoscering gedaan met een gewenscht gevolg, zonder dat er iets gebeurde; maar den

28 Maart viel er weder eene kleine schermutseling voor te Philippeville, waarbij eenige drag. van Bijland gekwetst wierden.

Nu de maand April intredende, namen de droevige treurtonelen, die den geheelen ondergang van het vaderland te weeg brachten, een aanvang. Het eerste dienaangaande te melden, was de komst van zijne majesteit den Keiser te Brussel op den

3 April. Zodra de tijding in 's Hage was aangekomen, begaven eene commissie van H. H. M., bestaande uit de heeren van Lynden van Blitterswijk, wegens Zeeland, van Tuyll van Zuilen wegens Utrecht, van Aylva wegens Vriesland en van Lewe van Aduard wegens Gelderland, benevens Z. D. H. zich naar Brussel, om Zijne Maj. te complimenteren en met hem te confereren. Den

8 April werd de eerste conferentie gehouden en uit dezelve kwamen de volgende gebeurtenissen voort. Den

11 April marcheerde het hollandsche leger van de kanten van Givet weder op en nam een positie tusschen Maubeuge en Valenciennes. Het hoofdkwartier werd te Bavais gevestigd. Een groote trein artillerie van veele stukken geschut van verschillend caliber, verscheide van de nieuw gemaakte legerkarren en 600 in 's Prinsenhage nieuw gemonsterde paarden kwamen den

1794

13 April ook in het leger aan. Den

14 April arriveerde de eerste brigade te Audeignies en bleef aldaar post vatten; dezelve bestond uit de holl. gard. inf., de zwitsersche gardes, de zwitsers van Gumoëns en de veldbatt. van Plettenberg en von Wilcke.

15 April begaven Z. Keis. Maj. en Z. D. H. zich in persoon naar de armee.

Van den anderen kant waren de vijandelijke legers, die tot dien tijd weinig of niets hadden ondernomen, met een ontelbare menigte van manschappen versterkt en vermeerderd; men bespeurde nu onder dezelve eene meer dan gewone beweging; men vermoedde de eene of andere attacque schielijk te zullen ondervinden. Om nu den vijand daarin de pas af te snijden, deed den

17 April de geallieerde armee, op last van Zijne Keis. Maj., met goedvinden van Z. D. H., een algemeen aanval op de vijandelijke legers. Acht colonnes rukten met vollen moed op den vijand los. De tweede, zevende en achtste bestonden uit hollanders en de overigen uit keiserlijken. De tweede wierd aangevoerd door den Prins van Hessen-Darmstad, de zevende door den Erfprins zelven en de achtste door den gen. maj. van Geusau. Deeze maatregel had de meest gewenschte gevolgen. Bijna overal wierden de franschen de lengte van zes uren te rug geslagen. De Erfprins dreef ze tot in Kamerijk en rukte voort tot in Crevecoeur; de Prins van Hessen-Darmstad dreef ze door Catillon en posteerde zich tusschen Favril en de Petite Helpe; en de gen. maj. van Geusau dreef ze door

St. Hilaire. Op alle deeze vorderingen rukte Prins 1794
 Fredrik met zijne divisie ook voorwaarts en bezette
 Solesmes: en het hoofdkwartier bracht Z. H. over naar
 Boussies. De colonne van den Prins van Hessen-
 Darmstad, en wel de zwitsersche gardes, de zwitsers
 van Gumoëns en Hessen-Darmstad, hadden het meest
 geleden. Bosc de la Calmatte en de zwitsers van
 May hadden ook wat geleden. Bij Pres au Bois was
 het zwaarste gevecht voorgevallen. Het geheele getal
 der dooden werd bereekent op 80 en dat der ge-
 kwetsten op 200 man; onder de dooden waren de
 cap. Bosset en de luit. St. George, beide van de
 zwitsersche garders, en de luit. Smit van de artillerie;
 en onder de gekwetsten waren 18 officieren. Men
 was dus zover gekomen, dat toen het bombardement
 van Landrecy volgen moest. Maar 's anderendaags, den
 18 April, vertoonde de vijand zich weder bij de
 hollandsche voorposten; doch, na eenige kleine scher-
 mutselingen, week de vijand weder af. Bij Catillon,
 alwaar de luitenant col. de Maliprade commandeerde,
 werd de luit. col. zelf gekwetst en daardoor krijgs-
 gevangen genomen. (De luit. col. de Maleprade is
 25 Januarij 1795 in zijn krijgsgevangenschap te Chalon
 sur Marne aan zijn wonde overleden) De luit. Beck
 van de jag. van Bijland werd ook zwaar gekwetst
 en 8 jagers wierden vermist, een man van May
 sneuvelde en 3 wierden gekwetst. Bij Camerik wierden
 de luit. Salsman en een sergeant van de anspachsche
 jagers gekwetst. En bij Favril, alwaar de graaf van
 Bijland commandeerde, wierden een off. en 2 gemeenen

1794 van de jagers van Bijland gekwetst en een corporaal van de Petit gedood. Om nu een aanvang te maken met het bombardement van Landrecy, zo wierd vooraf

21 April het geretrancheert camp, rondom die vesting liggende, aangevallen, en na een zeer bloedig gevecht vermeestert. Drie colonnes, uit oostenrijkers en hollanders bestaande, trokken op hetzelfde aan. De Erfprins van Oranje voerde zelve het oppercommando en onder hem over de hollanders de gen. majoors Constant en Haacke. De vijand wierd totaliter verslagen en op de vlucht gejaagt, doch niet zonder een groot verlies der geallieerden.

Het duurde nog vijf dagen, eer men een begin maakte met Landrecy te bombarderen, doordien de troepes zich vooraf hadden moeten herstellen; derhalven, het beleg, als meede het observations leger, om het beleg te dekken, hetwelk door den Keizer zelf gecommandeert wierd, in de volkomenste order zijnde, wierd den

26 April, 's middags ten 12 uren, een begin gemaakt met de vesting te beschieten; men bleef hevig aan het vuren de gansche nacht door, doch met eenige tusschenpozen. Den

27 April trok de gen. Chappuy met 12000 man uit Kamerik om Landrecy bij te springen, maar dit wierd hem belet door den Hertog van Yorck, die hem weder te rug dreef, den generaal zelf gevangen nam en 30 stukken geschut veroverde. Den

28 April wierd de vesting het eerst door den Erfprins opgeëischt, doch Z. H. wierd door een sterk

weigerend antwoord afgewezen. Dus werd het bombardement nog veel heviger doorgezet over den 1794

29 April heen, tot dat de commandant van Landrecy den

30 April aan den Erfprins een voorstel van capitulatie toezond, en daarbij verzocht een stilstand van wapenen voor 2 dagen. Dit volkomen afgeslagen zijnde, gaf de commandant een half uur daarna de vesting aan den Erfprins over. Het garnisoen, uit 7000 man bestaande, trok krijgsgevangenen de vesting uit; en 2 batt^s keiserlijken en het reg. zwitsersche gardes trokken er binnen; buiten de stad bleven de batt^s van von Wilcke en Plettenberg camperen. Den

1 Mey zond de Erfprins zijn adj. gen. baron Bentink met deeze gewichtige tijding naar H. H. M. in 's Hage, die aldaar met geen gering genoeg ontvangen wierd. Den

3 Mey wierden de krijgsgevangenen, welke, volgens gemaakte schikkingen, onder de geallieerden verdeelt waren, en den staat toebehoorden, naar 's Hertogenbosch overgezonden.

Niet zoo gunstig waren de volgende dagen van deeze maand voor de geallieerden. De volgende gevechten vielen alle tot hun nadeel uit. Den

6 Mey werd een sterk corps oostenrijkers in het luxemburgsche door de vijand verslagen en het overschot tot de vesting Luxemburg te rug gedreven. Den

8 Mey viel er een actie voor bij Philippeville en Maubeuge, waarvan het verlies der geallieerden vrij wat grooter was als dat der franschen.

1794 Toen volgde een actie met de hollanders alleen.
Na dat den

10 Mey, tegen den avond, het stadje Thuin, genoegzaam tusschen de linie der hollanders in liggende, door de franschen bezet was geworden, zond de Erfprins de nodige orders aan de gen. majors von Frebra en van Wartensleben, om met hunne onderhebbende troepes den vijand van daar weder te verdrijven. Deeze waren 2 esq. van van Tuyll en 2 van Hessen-Philipsthal, de gren. batts van Raesfeldt, van Buseck, Plettenberg, Hessen-Philipsthal en van Solms, het 5^{de} batt. van Waldeck en de zwitsers van Stockar de Neuforn, die onder de twee gemelde gen. maj^s. aangevoert wierden door de gen. maj. van der Duyn, Pfister en de Larrey. Den

11 Mey, 's morgens ten 3 uren, tot Sart la Buisiere genadert zijnde, viel er een gevecht voor, waarvan de overwinning aan geen van beide partijen was toe te schrijven; maar 's anderen daags, den

12 Mey wierden de hollanders weder door de franschen geattacqueert en te rug geslagen tot Erqueline, van waar zij den

13 Mey al verder verdreven wierden, zodat zij genoodzaakt wierden te retireren tot de chaussé van Beaumont. Aldaar werd de col. comm. van Tuyll gekwetst en krijgsgevangen gemaakt. (De col. comm. van Tuyll is 19 Augustus in zijn krijgsgevangenschap te Pont sur l'Oise in Vrankrijk overleden, na genoegzaam van zijne wonden herstelt te zijn). Eindelijk gelukte het een corps oostenrijkers den

14 Mey de franschen weder te rug te drijven tot 1794
over de Sambre, waarna het hollandsch hoofdkwartier
verplaatst wierd naar Forest.

Het was te dier tijd, of de woede onder alle de
legers begon te heerschen. De franschen, die tegen
vier der voornaamste Hoven te worstelen hadden,
verzamelden overal ontelbare legercorpsen; en de ge-
allieerden ontzagen niets om de franschen in alles te
keer te gaan; noch landen, noch steden of dorpen,
niets wierd gespaard. Het menschenbloed wierd niet
meer geteld. Het eene gevecht, hoe zwaar ook,
maakte geen afkeer om het andere te ondernemen.
Dan wierd het gevecht door den vijand, dan door de
geallieerden aangevangen. De volgende gebeurtenis-
sen zullen dit alles volkomen bevestigen. Den

17 Mey trok de gecombineerde armee in vijf co-
lonnes op de vijand los. De vier eerste bestonden uit
oostenrijkers en de vijfde uit hollanders; deeze waren
een esq. van van der Duyn en een van Hoeufft van
Ooijen, de veldbatts van Oranje-Gelderland, Oranje-
stad en lande, van Dopff en Hessen-Darmstad en
de zwitsers van Gumoëns en Hirzel, zijnde dit het
corps, het welk te voren naar Jolimert gemarcheert
was en door Prins Fredrik van Oranje gecommandeert
wierd. Het gevecht was hevig, maar niet met de
hollanders; alleen wierden van Hirzel 5 man gekwetst
en 2 vermist. De hollanders trokken door tot nabij Mar-
que en Pevele en dreven de franschen tot op de hoogten
van Mons en Pevele met achterlating van 6 canonnen
en 30 ammunitie en foeragiewagens, welke den

1794 20 Mey in Breda met veel plechtigheid wierden binnen gebracht. Den

22 Mey wierden de geallieerden door de franschen aangevallen bij Marquin, een dorp nabij Doornick en achter de Delinotte. Het gevecht duurde van 's namiddags 1 uur tot 's avonds 11 uren, als wanneer eindelijk de franschen wierden teruggedreven. 500 man waren door de geallieerden krijgsgevangen gemaakt. Onder de hollandsche gekwetsten waren de col. comm. Prins Carel van Nassau-Weilburg, en van Gumoëns de cap. d'Effinger, de cap. luit. Thorman en de luit. Rischberger. De specifieke lijst der gesneuvelden en gekwetsten is nooit meer publiek gemaakt. Den

23 Mey wierden de krijgsgevangenen, geëscorteert door een detachement van Maneil, naar 's Hertogenbosch overgevoert. Den

24 Mey overvielen de pruisen de vijandlijke colonne, die geposteert was bij Moorlautern, Keiserslautern en Tripstad; de vijand werd geheel en al verslagen; 1500 man wierden krijgsgevangen gemaakt en 18 stukken geschut, 2 vaandels, de geheele bagagie en het ambuland lasareth wierden door de pruisen veroverd. Den

26 Mey trokken aan de eene kant het pruisisch leger en aan de andere kant het oostenrijksch leger met geweld op de vijandlijke troepes los, langs de oevers van de Sambre, van Boussois af tot Landely toe, zijnde de linkervleugel van de geheele vijandelijke armee. De overwinning was volkomen. De

franschen wierden geheel verslagen, 40 stukken geschut en eene groote menigte bagagie geraakten in handen der geallieerden en over de 4000 man wierden krijgsgevangen gemaakt. Deeze, als ook die van de vorige gevechten, wierden alle over Maastricht naar Aken vervoert in 3 colonnes, van welke den

30 Mey de eerste, sterk 2800 man, den

31 Mey de tweede, bestaande uit 108 officieren en 2630 gemeenen, en den

1 Junij de derde, bestaande uit 236 officieren, waaronder de generaals Chappuy en Rolland, en 1560 gemeenen, te Aken aankwamen; alle geescorteert door detachementen van von Wilcke. Daarenboven wierden nog 350 zieke krijgsgevangenen den

2 Junij ook derwaarts vervoert. Den

3 Junij werd de gen. maj. von Haacke met een corps keizerlijke en hollandsche troepes gezonden naar de kant van Avesne; na een kort gevecht weken de franschen terug tot binnen Avesne. Eenige bomben in de stad geworpen hebbende, trok het corps weder terug naar het leger. De cap. Kolthof, die zich voorleden jaar reeds een naam verworven had, en daardoor tot den rang van capitein verhoogt was, had zich hierbij weder zeer gedistingueert.

Hierna, de Erfprins bemerkende dat zijne tegenwoordigheid meer vereischt werd aan de Sambre dan te Forest, begaf zich Z. H. den

4 Junij van daar, na vooraf het commando aan zijnen broeder Prins Fredrik, die reeds uit het leger in Vlaanderen te Forest gearriveert was, te hebben

1794 overgegeven. Na zijn aankomst aan de Sambre, nam Z. H. zijn hoofdkwartier te Rouvroy. Intusschen waren de franschen met een corps, dat op 5 a 600 man begroot wierd, weder de Sambre gepasseert bij Marchienne au Pont, en hadden zich geposteert bij Jamais en vervolgens het beleg geslagen voor Charleroy. De Erfprins hiervan berigt gekregen hebbende, trok den

6 Junij met het geheele leger in vijf colonnes van Rouvroy naar Chapelle, Harlemont en Nivelles, en de volgende dag, den

7 Junij, van daar verder naar de environs van Frasne en Sombref. Eindelijk den

8 Junij, het beleg voor Charleroy genadert zijnde, wierd de vijand overal zeer hevig aangevallen. Het gevecht duurde van 's morgens 3 tot 's middags 12 uren, als wanneer de franschen, zoveel zij konden, weder over de Sambre de vlucht namen en Charleroy daar door weder ontzet was geworden. De vijand had omtrent 1500 dooden, gekwetsten en krijgsgevangenen moeten achterlaten; van de hollanders hadden de emigranten van Beon en de hussaren van Heeckeren zeer veel geleden. Na het gevecht begaven de Keizer en de Erfprins zich in persoon naar Charleroy, die aldaar de grootste eerbewijzingen genoten; van daar zond Z. H. den heer van Goltz, een zijner adjudanten, met deeze importante tijding naar 's Hage. Gedurende de laatste dagen was het hollandsch leger nog met eenige troepes uit de Republiek versterkt geworden; als met een comp. rijdende

artillerie uit Utrecht en 3 comp^{en} jagers uit Venlo, 1794
 beide nieuw opgerichte corpsen, met de hussaren van
 Timmerman en een corps waldecksche jagers uit
 Breda, met het corps pontonniers uit den Bosch, en
 nog eenige anderen. Den

12 Junij kwamen de franschen voor de vierdemaal
 over de Sambre, op drie verschillende plaatsen te ge-
 gelijk, onder het opperbevel van den gerenommeerden
 generaal Jourdan. Zij drongen al verder door, en
 wierden schielijk meester van Gosselies. 's Anderen-
 daags, den

13 Junij, begonnen zij Charleroy weder hevig te
 beschieten, waarmede zij den ganschen dag van den

14 Junij aanhielden; maar toen bracht de Erfprins
 zijn leger weder op de been, en dreef vooraf den

15 Junij alle de vijandelijke voorposten terug. Doch
 de volgende dag, den

16 Junij, 's morgens met het aankomen van den
 dag, trokken vier colonnes te gelijk op den vijand
 aan; de eerste en tweede waren oostenrijkers, de
 derde en vierde hollanders; de derde werd gecom-
 mandeert door den luit. gen. Prins van Reus en be-
 stond uit 2 esq. drag. van Hessen-Cassel, 2 esq.
 drag. van Bijland en 2 esq. hussaren van Heeckeren,
 de zwitsers van Schmit, de gren. batt^s van
 Panhuis en van Mollem Bruin, het vijfde batt. van
 Waldeck, de inf. en jagers van Beon en het legioen
 van Damas; de vierde werd gecommandeert door
 den gen. maj. grave van Wartensleben en bestond
 uit 2 esq^s van van Tuyll, 2 van Hessen-Philipsthal

1794 en 2 hussaren van Timmerman, de gren. batt^s van van Solms, van Buseck, van Hessen-Philipsthal en van Raesfeldt en het corps van Matthieu. Het gevecht werd overal met alle krijgskunde uitgevoerd en was zeer hevig en bloedig. De drie eerste colonnen behaalden een complete overwinning, maar de vierde, die van den graaf van Wartensleben, werd met veel verlies te rug geslagen tot op Roeulx en Marimont. De generaal zelf een zware wonde in het been bekomen hebbende, nam de gen. maj. van der Duyn verder het commando op zich. Eindelijk 's avonds 5 uren namen de franschen in groote wanorde weder over de Sambre de vlucht, met achterlating van 2700 krijgsgevangenen, alle de canonnen, mortieren, bagagie en verder al hetgeen, waarmede zij de Sambre gepasseert waren, om Charleroy te bombarderen. Charleroy was derhalven voor de derde maal ontzet geworden. De geallieerden vervolgden den vijand al verder tot 's avonds 10 uren, en bezetteden alle de boorden van de Sambre. Aangaande het verlies der hollanders was bekend geworden dat gekwetst waren de luit. gen. graaf van Wartensleben, de luit. col. Matthieu (de luit. col. Matthieu is 2 dagen daarna aan zijne wonden overleden) van het corps van dien naam, verder van van Buseck, de maj. Sprechet, de cap. Hobbes, de luit. Wijnbergen, de luit. Waldhouwer en nog twee officieren; van de hussaren van Timmerman de luitenants de Juge en de Vries; van het corps van Matthieu de luit^s. van Herletz, van Coehoorn en Frantz; van van Tuyll de

luit. Hofman; van het corps van Damas 1 capitein, 1794
 2 subalterne officieren en 30 gemeenen; en van het
 corps van Beon 4 gemeenen. De volgende dag, den
 17 Junij, wierden de krijgsgevangenen over Maas-
 tricht naar Keulen vervoert.

Ziedaar nu de zegepralende loopbaan der hollanders
 tot haar einde, en die der franschen tot haar aan-
 vang gekomen. Het ontbrak den hollanderen niet
 aan moed of cordaatheid, ook niet aan kunde, maar
 aan volk. Dat de vijand in het vervolg bijna altijd
 overwon, was niet door hun moed of cordaatheid,
 ook niet door hunne anderen overtreffende kunde,
 maar door de menigte van volk. Men zal hier en
 daar nog wel eene geringe overwinning aan de kant
 der hollanders aantreffen, maar in tegenoverstelling
 van die der franschen niets beduidend. Frankrijk
 had wel verscheide mogendheden te bevechten, maar
 had altijd 1,200,000 man geregelde troepes in de
 wapenen, die 's jaarlijks met bij het lot gerequireerde
 manschappen wierden aangevult. Hierdoor was het
 ook dat de geheele Republiek allengskens de prooi
 der franschen werd. Eer wij nu verder gaan, moe-
 ten wij hier aanhalen, dat den

18 Junij en volgende dagen te Maastricht een
 congres gehouden werd door afgevaardigden van de
 hoven van Oostenrijk, Pruissen, Engeland en Holland.
 Menigvuldige en langdurige conferentien wierden ge-
 houden. Verhevene plannen wierden gemaakt, die
 alle door de fransche wapenen wierden verijdeld.
 Geheime orders wierden aan de commandanten gen.

1794 der verschillende legers toegezonden, die alle door de vijandlijke overmacht wierden onuitvoerlijk gemaakt. Om dan ter zake te komen, zoo was alweder Charleroy het eerste slachtoffer van de woede des vijands. Den

20 Junij, smorgens ten 6 uren, kwamen de franschen voor de vijfde maal en met nog meerdere troepes over de Sambre. Zij verdreven de bezetting, die te Gosselies was achtergelaten, van daar, marcheerden met geforceerde marschen door en vatteden dadelijk het bombardement van Charleroy weder aan. De Erfprins, trachtende de vesting nog eens van hare belegeraars te bevrijden, verzamelde den

21 Junij het gansche leger bijeen, viel de franschen met heldenmoed aan, en dreef hen 5 uren weder te rug tot Marchienne au Pont. Doch dit was maar een overwinning van een dag; want den

22 Junij wierd het hollandsch leger genoodzaakt weder terug te trekken en alle de behaalde voordeelen achter te laten. De retraite geschiede tot op Haine St. Paul en in de beste orde, doch niet zonder eenig verlies. Hetgeen dienaangaande bekend wierd, was dat het getal der gesneuvelden en gekwetsten even over de hondert beliep. De hollanders dan van Charleroy verdreven zijnde, verdubbelde de vijand het bombardement, en zette hetzelfde al heviger aan, zodat eindelijk den

26 Junij de vesting zich genoodzaakt vond, na verscheide hevige stormen doorgestaan te hebben, te capituleren. De bezetting, uit oostenrijkers en het

hollandsch gren. batt. van de Perez bestaande, moest 1794
zich krijgsgevangen overgeven. De Erfprins bleef
toen met zijn leger post vatten te Rouvroy.

Nu moeten wij overstappen tot Vlaanderen. De
tijdingen, van daar aangekomen, waren allertreurigst.
Sedert het begin dezer maand waren de franschen
bijna dagelijks al meer en meer doorgedrongen. Er
waren wel eenige gevechten voorgevallen, maar geen
van allen had de vijand terug gedreven. Zij waren
al geavanceert tot aan Iperen, 't welk zij ten eenen-
male belegert hadden en sedert drie dagen bij aan-
houdendheid gebombardeert. Men voorzag dus spoedig
de val van die vesting, en in dezelve het verlies van
gansch Vlaanderen. Dit deed veele inwoonderen uit
Braband en Vlaanderen de vlucht nemen naar Hol-
land, deels om de bombardementen, deels om de
mishandelingen van den vijand, zoo aan hun persoon
als aan hunne goederen, te ontwijken. Vlissingen
was reeds opgevult met vluchtelingen en goederen.
Rotterdam, Dordrecht en meer andere plaatsen van
gelijken, ten minste voor een gedeelte. Tot zelfs al-
hier te Utrecht kwamen dagelijks die ongelukkigen
met hunne goederen aan.

Het gevreesde onheil, de val van Iperen, gebeurde
dan drie dagen daarna, dat was den

29 Junij; gebrek aan kruit en loot maakte de over-
gaaf noodzakelijk. De commandant, de holl. gen. maj.
de Salis, had alles aangewend tot behoud van de
stad, maar vruchteloos. Het garnisoen, uit engelschen,
hanoveranen en hollanders bestaande, had zich wel

1794 manmoedig gedragen, maar was niet bestand tegen de groote overmacht der belegeraren, die van alle kanten toevoer konden krijgen. Zij wierden allen krijgsgevangen vervoert naar Rijssel en Wynoxbergen. 's Anderendaags, den

30 Junij, namen de franschen ook bezit van Brugge, doch die wierden den

2 Julij van daar weder verdreven door het corps van den gen. Clairfait. De hertog van Yorck, die toen zijn hoofdkwartier te Doornick had, retireerde met zijne troepes, die zich altijd in dat vak zeer bekwaam betoonden, naar Oudenaarden. Ongetwijfeld moest dit alles het vluchten uit Braband en Vlaanderen al sterker aanzetten. Het gouvernement te Brussel, zich ook niet langer aldaar vertrouwende, week met alle de archieven naar Roermond. De kloosterlingen van de twee engelsche kloosters te Brugge ontruimden dezelve, en begaven zich, die van het eene naar Rotterdam, en die van het andere naar Delft, alwaar respectivelijk te voren een huis tot hun verblijf gehuurt was. De gekwetsten wierden alle op zeer gemakkelijke daartoe bereide wagens naar de binnensteden van Holland overgevoerd. De vluchtelingen verspreidden zich door de geheele Republiek. Onze stad Utrecht kreeg daaromtrent haar aandeel ook rijkelijk. Dagelijks zagen wij die ongelukkigen met rij- en vaartuigen bij menigte aankomen. De logementen, van wat rang ook, waren buiten staat om meer te kunnen innemen. Zij wierden door een ieder met aandoening en leedwezen aangezien en be-

handeld, doch niet door de franschgezinden of zogenaaemde patriotten. In verscheide steden begonnen deeze nu weder adem te scheppen, hunne hoofden op te beuren, en zich te uiten rechtstreeks tegen de wetten en ordinantien van den lande aan. Eenigzins moeten wij onze stad onder dezelve ook tellen. Hoewel dit alhier juist niet in het openbaar te werking, maar in de bijeenkomsten en volksvergaderingen of societeiten, die zij onder elkanderen hielden, en ook met het uitstrooijen van naamlooze geschriften, van welke den

3 Julij, 's morgens met het aankomen van den dag, vier soorten op de voornaamste straten der stad gevonden wierden. Een van deezen was getiteld: *Het laatste jaar der dwingelandij*, zijnde een zamenpraak tusschen een regent, een generaal en een predikant; een ander: *Gedachten op den 26 Maart 1794*, zijnde toen de gewone jaarlijksche dank-, vast- en bededag gehouden; dan alle waren zij ingericht om, onder voorwendsel van bij de komst der franschen allerhande zoete honig te zullen smaken, anderen zooveel mogelijk tot hunne partij over te halen. Wat de legers betrof, deeze waren ook in geen voordeelige omstandigheid, want het hollandsche was moedeloos, het engelsche lusteloos, en het keizerlijke krachteloos geworden. Er waren in de laatste dagen nog wel eenige regimenten bij het keizerlijk leger aangekomen, maar daar de franschen zich op eenige andere plaatsen vertoont hadden, zoo was een groot gedeelte van hetzelfde derwaarts afgetrokken. Intusschen avan-

1794 ceerde de vijand bij aanhoudendheid, waardoor het vluchten in het geheel nog geen einde nam. Rotterdam en Dordrecht waren buiten staat om eenig mensch meer te kunnen innemen. Even zoo was het gelegen met meer andere aan Braband en Vlaanderen grenzende plaatsen. Wat ons Utrecht betrof, zoo waren alle logementen reeds opgevult en nog kwamen er dagelijks al meer en meer van die ongelukigen aan. Onder anderen arriveerden den

4 Julij vier groote schepen, vol geladen met goederen en derzelve eigenaars. Onder deeze bevonden zich de kardinaal, aartsbisschop van Mechelen, voor wien een huis onder de Linden was in gereedheid gebracht; de bisschop van Lion en de Prins van Roubeck, welke beide hun intrek namen op het Bisschopshof; als ook de baron van Kessel ¹⁾, een der rijksten van Brugge. Doch om dan weder het oorlogstooneel op te stappen, zoo wierden den

5 Julij de keiserlijken weder uit Brugge verdreven. Zij retireerden op Gent, doch wierden in hunne retraite door de vijand vervolgd en aangevallen. Een kleine actie viel er voor, die echter de franschen naar Brugge terug deed keeren. Het hollandsch leger, hetwelk nog in de ommestrecken van Doornick campeerde, toen in gevaar zijnde van ingesloten te

1) De baron van Kessel, nog van de gevolgen van zijne vervoering als gijzelaar naar Parijs in het vorige jaar ziek alhier aangekomen zijnde, eindigde zijn leven van verdriet over alle zijne rampspoeden, 31 Aug., ten huize van den heer Siepkamp, op de hoek van de Hamburgerstraat.

worden, marcheerde ook terug op Gent. Van het- 1794
zelve bleven de zwitsers van Hirzel alleen in Gent,
maar al de overige troepes trokken den

6 Julij weder van daar; de zwitsers van Gumoëns
en de veldbattaillons van Oranje en Nassau en Oranje-
stad en lande naar Sas van Gent; de veldb. van van
Dopff en Hessen-Darmstad naar Sluis in Vlaanderen
en zoo vervolgens. Beide deeze vestingen waren in
staat van belegering gesteld, en de omliggende lan-
den geinundeert. De troepes van het hollandsch leger
reeds genaderd zijnde tot in Sluis in Vlaanderen en Sas
van Gent, behoefde men niet te vragen hoe het met
de algemeene zaak gesteld was, te meer, daar die-
zelfde dag achtervolgens vijf estafettes in 's Hage aan-
kwamen en de gewone brabantische post op onze
stad Utrecht voor het eerst achter bleef. Den

7 Julij wierden de franschen meester van Ostende
en ook van Bergen in Henegouwen. Ostende was
door engelschen bezet, welke naar hun gewoon ge-
bruik, op de aannadering der franschen, maar bij
tijds, van daar terug weken naar Sluis in Vlaanderen
en de stad den vijand ten prooi overlieten, alhoewel
zij in de laatste dagen nog met eenige troepes uit
Engeland versterkt en van velerhande noodwendig-
heden voorzien waren, waartoe op verzoek van den
engelschen ambassadeur de vrije passagie op de Schelde
te voren aan hen verleent was. Bergen in Hene-
gouwen, hetwelk bezet was door oostenrijkers en het
hollandsch batt. van Bosc de la Calmette, wierd tot
driemaal toe aangevallen, doch telkens wierden de

1794 franschen afgeweert; maar de vierde keer moesten de geallieerden voor de vijandlijke overmacht bukken. Zij reddeden hen noch gelukkig door de vlucht, en weken naar Brussel. Den

8 Julij attacqueerde de vijand de troepes te Rooulx, alwaar de Erfprins nog zijn hoofdkwartier had. Al schielijk wierden de hollanders terug gedreven tot Braine le Comte. De franschen drongen vervolgens verder door tot Fay en Jeneff, alwaar het batt. van Wartensleben campeerde en met den vijand slaags geraakte. Na een actie van een uur vond zich de commandant ook genoodzaakt te retireren. De troepes verzamelden zich te Tubise en Halle, en in de eerste plaats nam de Erfprins zijn hoofdkwartier. Maar 's anderendaags, den

9 Julij, brak het leger weder op, en trok naar Waterloo, om Brussel nog zoveel mogelijk tegen een vijandelijken aanval te dekken. In Waterloo werd het hoofdkwartier overgebracht. Dan kort na hun aankomst hoorde men sterk canoneeren naar den kant van Genappe en Witterzee; derhalven ging het leger terstond derwaarts op marsch, doch vond de oostenrijkers reeds aan het retireren. Van de hollanders waren alleen de dragonders van Bijland in deeze actie vermengt geweest, die met een corps vijandlijke cav. waren handgemeen geweest, waarbij de col. comm. Prins van Hessen-Philipsthal, na zware blessuren bekomen te hebben, was gesneuveld en de maj. de Grancy, de cap. Marclay en de adjudant gekwetst waren. Den

10 Julij nam de vijand Doornik en Gent in, na- 1794
 dat te voren de hollanders, zijnde een gedeelte van
 het corps van Prins Fredrik van Oranje, er waren
 uitgetrokken, om het nutteloos bloedvergieten voor
 te komen, hebbende zich te zwak bevonden tegen de
 groote overmacht waarmede de franschen kwamen
 aanmarcheren.

Wat kon toen den vijand wederhouden van Sluis
 in Vlaanderen aan te tasten, en daarmede een begin
 te maken met Hollands frontieren en bezittingen aan
 te randen? Niets. Derhalven gebeurde dit al op den

11 Julij; 's voormiddags ten 11 uren vertoonden
 zich eenige honderden franschen voor die vesting,
 zij wierpen achterevolgens omtrent 40 houwitseren in
 de stad, en trokken daarna uit eigen verkiezing weder
 af. Deeze vijandlijke onderneming had eene dubbele
 uitwerking; aan de eene kant een geringe, zijnde
 de stad bijna niets beschadigd en maar een burger
 gekwetst geworden, maar aan de andere kant een
 groote, want alle de engelschen kozen al weder
 schielijk het hazepad, en lieten hen met 107 schepen
 overvoeren gedeeltelijk naar Vlissingen en gedeeltelijk
 naar Antwerpen. Prins Fredrik zond zijn adj. gen.,
 de luit. col. Bentink, met deeze ontzettende tijding
 naar 's Hage, en vertrok, na vooraf het commando
 overgegeven te hebben aan den gen. maj. van der
 Duyn, met 2 batts. van daar naar Sas van Gent,
 om de bezetting aldaar nog eenigzints te versterken.
 Z. H. liet terstond na zijue aankomst de groote inun-
 datie aldaar in het werk stellen, zoodat toen van Hulst

1794 af tot Sluis in Vlaanderen alle landen volkomen geinundeert waren. Niettegenstaande dit alles attackeerden de franschen de volgende dag, den

12 Julij, 's morgens vroeg, Sluis in Vlaanderen voor de tweedemaal. Zij wierden aangevoerd door den gen. Almain. Na eenige hauwitsers in de stad geworpen te hebben, liet de generaal de vesting opeischen, 't welk van den comm. van der Duyn ten eenenmalen werd van de hand gewezen. Omtrent half 10 begon de vijand weder te vuren, hetwelk uit de vesting zoodanig beantwoord wierd, dat de vijand ten 12 uren weder afmarcheerde, zijne gekwetsten op wagens mede nemende. In de stad waren eenige huizen beschadigd geworden.

13 Julij viel er een gevecht voor bij Brussel, hetwelk van dat gevolg was, dat die stad door de franschen vermeerstert werd. Ook werd Sluis in Vlaanderen voor de derdemaal beschoten, doch met hetzelfde gevolg als de vorige keeren; na 2 uren op de vesting gevuurt te hebben, wierd de vijand weder aan het wijken gebracht. Brussel in 's vijands handen geraakt, Sluis in Vlaanderen gebombardeert op den dag, op welchen wij onze jaarlijksche vreugdetijd, ik zegge, de gewone jaarmarkt of kermis moesten beginnen. Hiermede was het aldus gesteld. Eveneens als in het afgelopen jaar waren de spellen op het Vreeburg en de viool in de herbergen niet toegelaten, maar wel de markt, die groot was, ja zeer groot, door dien de vlissingsche en middelburgsche kermissen om het naderen van den vijand geheel en al verboden waren.

Wat nu de vreugde betrof; deze was niets, zij 1791
was door de dagelijks inkomende treurige tijdingen
ganschelijk met diepe neerslachtigheid verwisselt. De-
zelfde behelsden niet dan overwinningen en groote
vorderingen des vijands, gelijk blijkt uit het volgende.

Nadat dan de franschen in Brussel waren ingerukt,
vond de Erfprins geraadzaam, om met het leger van
Waterloo op te breeken en een positie te neemen te
Rotselaar, tusschen Mechelen en Leuven. Beide deeze
steden waren door hessen bezet. Maar den

15 Julij wierden de hollanders aldaar geattacqueert
en teruggeslagen tot de Nyle; daarop verlieten de
hessen gemelde twee steden; en den

16 Julij trokken de franschen er binnen, zowel in
Mechelen als in Leuven.

17 Julij wierden de hollanders alweder van de
Nyle verdreven. De Erfprins nam toen met het leger
een positie achter de kleine Nette, latende de gen-
maj. van Geusau met de voorhoede te Turnhout, en
plaatste het hoofdkwartier te Baarle. Het scheen
dat de franschen in hunne ondernemingen geen palen
meer te stellen waren. Alle dagen maakten zij vor-
deringen. Den

18 Julij vond de bezetting van Namur, uit oosten-
rijkers bestaande, zich genoodzaakt die vesting bij
capitulatie aan hen over te geven. Den

19 Julij geraakten zij in het bezit van Nieuwpoort
en zoo vervolgens, zoodat de Erfprins met de overige
commandanten van de gecombineerde armee overeen-
kwam om de leegers aan de grenzen en in de fron-

1794 tieren van de Republiek bij een te verzamelen; en verders alle middelen aan te wenden, die tot behoud van het dierbaar Vaderland mochten nodig bevonden worden. Z. D. H. beijverde zich dadelijk om zoowel 's lands besturen als de ingezetenen daar toe aan te zetten, met op den

20 Julij een memorie aan de Staten-generaal in te leveren, dienende ter aanmoediging van H. H. M. en van de Staten der bijzondere Provinciën, alsmede van alle ingezetenen, om, ieder na zijn vermogen, het hunne toe te brengen, om nog zooveel mogelijk de gevaren van het land te helpen afweeren, hetzij met vrijwillig de wapenen op te vatten ter aanvulling van de armee, hetzij met hetzelfde door geldmiddelen te ondersteunen.

De legers verlieten dan achterevolgens alle de oostenrijksche Nederlanden. De keizerlijken vestigden zich in het land van Luik; de hollanders, hessen en hanoveranen in de frontierplaatsen, en de engelschen, om niet te dicht bij het vuur te zijn, in Zeeland. In Maastricht en Bergen op den Zoom wierd den

21 Julij alle vreemdelingen, die zich in die vestingen ophielden, aanbevolen, zich van daar te verwijderen, om de aanstaande groote versterking der garnizoenen. De volgende dag, den

22 Julij, trokken alle de hollanders uit Maastricht naar de Republiek, als ook de hessische artillerie naar Breda, het corps cav. van Damas naar Grave, en het depôt van van Dopff met eenige gecondemneerden tot de kruiwagen naar 's Hertogenbosch; alle,

om die vesting te ontruimen voor de oostenrijkers. 1794

Al op den

24 Julij kwamen de aartshertog Carel, de Prins van Saxon Coburg en de Prins van Waldeck met het keizerlijk hoofdkwartier in Maastricht binnen; en vervolgens verscheide regimenten, als de jagers van Löwenstein, de infanterie van Hohenlohe, de hussaren van Roth-Munster en meer anderen. De sterkste macht der oostenrijkers wierd in, achter en bezijden Maastricht bijeen verzameld en de magazijnen van meel, haver enz., zoowel van de oostenrijkers als van de hollanders, wierden met 41 schepen naar Venlo overgevoert. De hollandsche regimenten vertrokken ook dagelijks naar hunne bestemmingen. Antwerpen wierd den

25 Julij door hen verlaten, en den

26 Julij door de franschen bezet. In 's Hertogenbosch kwamen den

27 Julij binnen 2 esq^s van Hessen-Philipsthal, het veldbatt. van de Petit en de gren. batt^s van von Buseck, van Mollem Bruyn, Hessen-Philipsthal, Reus en Panhuis, als ook de proviant en bagagiewagens van de hessen en hannoveranen. Van deeze vertrokken de Petit, van Buseck en Panhuis den

28 Julij van daar naar Tilburg. In Bergen op den Zoom kwamen de zwitsers van Schmit, het veldbatt. van Oranje-Gelderland, een reg. hessische infanterie en een comp. bergschotten; in Sas van Gent het veldbatt. van Maneil; in Hulst 2 batt^s hannoveranen. In Breda de cav. van Hoeufft van Ooyen,

1794 de veldbatts van Wartensleben, Waldeck 2^{de} reg. en de Perez, de zwitsers van Stockar de Neuforn en het corps van Beon, als ook de veldbakkerij, en te Terheyde een groot gedeelte van de artilleristen met zwaar geschut. Prins Fredrik was van Sas van Gent vertrokken en campeerde met zijn corps op het eiland Walcheren in Zeeland, houdende zijt hoofdkwartier te Oostburg; de hospitalen wierden overgevoert, het hollandsche naar Rotterdam in het pesthuis, het hanoversche en hessische naar Gorinchem en het engelsche naar Middelburg. In Breda, alwaar de Erfprins provisoneel zijn hoofdkwartier genomen had, kwam den

29 Julij de geheele stadhoudelijke familie uit 's Hage aan. Er wierden eenige conferentien tusschen Z. D. H. en den Erfprins gehouden en den

30 Julij vertrok de geheele familie weder naar 's Hage. Uit die conferentien kwam voort dat de legers nog zooveel mogelijk met nieuwe troepes en manschappen versterkt wierden, onder anderen ook het corps rijdende artilleristen met nog 60 man, die in dien tusschentijd alhier weder waren aangeworven, en die den

31 Julij afmarcheerden; zoo dat maar zeer weinige militairen in het binnenste van de Republiek achter bleven. Intusschen de zoogenaamde patriotten, ziende dat hunne geliefde fransche haan toen bijna altijd koning kraaide, staken hun hoofd op in verscheide steden, waaruit al groote onlusten ontstonden, voornamelijk te Amsterdam, die echter, door het schielijk inrukken van 70 man hussaren van Heeckeren, nog

gelukkig gestuit wierden. Alhier te Utrecht hadden 1794 juist geene oproerige bewegingen plaats, maar echter groeide de haat en partijschap onder den burger dagelijks aan; grootendeels had dit zijn oorsprong uit de zoogenaamde leesgezelschappen, die de patriotten, in navolging van meer andere steden, ook alhier hadden en oft meer dan 600 leden bestonden. Deze vergaderden in afgedeelde bijeenkomsten tweemaal 's weeks en zetteden elkander sterk aan tegen allen, die met hunne gevoelens niet overeenkwamen. Dan een publicatie van Hun Ed. Mog., behelzende dat alle societeiten, leesgezelschappen, met een woord, alle bijeenkomsten, onder welke naam ook, die bevonden wierden eenig nadeel aan het algemeen belang toe te brengen of de vijand te trachten in de handen te werken, verboden wierden op een boete van 100 gulden voor ieder lid, bracht hen eenigzints aan het bedaren; zoodat zij toen, zoo met hunne gevoelens als met hunne bedrijven binnen de muren bleven. Dit een en ander, dat is, zoowel het ontstaan der onlusten, als het gebrek aan militairen binnen 's lands, deed Z. D. H. den

1 Aug. een memorie overleveren aan de Staten-generaal, daarin H. H. M. voorstellende, vooreerst een generale recruterings buiten 's lands, om de corporsen van de armee te schielijker te completeren, en ten tweede het spoedig oprichten en aanwerven van een sterk corps landzaten, ter bewaring van de algemeene rust en veiligheid binnen 's lands. H. H. M. in beide die artikelen bewilligende, wierd den

1794 2 Aug. per missive daarvan kennis gegeven aan de Staten der bijzondere provincien, waarin H. Ed. Mog. wierden aangemaand het werven van landzaten in het werk te stellen en spoedig door te zetten op die wijze, als naar mate van een ieders belang het best behoorlijk volbracht kon worden. De Staten van Holland besloten dien aangaande, dat de werving in de steden zoude geschieden door de stedelijke Regeeringen.

Gedurende de laatste dagen waren geen vijandlijkheden voorgevallen, als alleen eenige weinig beduidende attacques op Sluis in Vlaanderen; maar den

3 Aug. wierd die vesting weder aangevallen; de franschen drongen door Ysendike heen, en maakten zich meester van de post aan het Hazefort, waarbij de cap. Virieux van van Nyvenheim en eenige constapels het leven verloren. Eindelijk wierden zij door het geschut van Sluis weder aan het wijken gebracht. Den

4 Aug. drongen de franschen op verscheide plaatsen met groote macht het land van Cadzant in, en namen 23 man van Douglas en van Nyvenheim en eenige ruiters van van der Duyn krijgsgevangen. De luit. Hogeveen redde zich nog met zijn onderhebbende manschappen door de vlucht in schuiten, maar de paarden waren verloren. De franschen drongen verder door en bombardeerden zeer hevig op Sluis, maar de bezetting bleef standvastig. Bij het fort Isabelle, nabij Philippine, viel ook een actie voor; en te Sliedrecht, bij Hulst, vertoonde zich voor 't eerst

een corps vijandlijke dragonders. De engelschen, hierdoor al meer in verwarring geraakt waar het best veiligheid te vinden was, waagden zich niet langer in Zeeland, maar begaven zich gedeeltelijk naar de kanten van Bergen op den Zoom en gedeeltelijk naar de Baronie van Breda; bij Steenberg en wierden de bakovens geplaatst. Den

5 Aug. deed de bezetting van Sluis tot tweemaal toe een uitval met veel succes, maar tegen den avond waagde de vijand ook tweemaal een storm op die vesting, doch wierd telkens terug geslagen. Ook viel er dien dag een attacque voor tusschen Maastricht en Tongeren. De franschen wierden tot Tongeren terug geslagen met verlies van 80 dooden en 90 krijgsgevangenen, die in Maastricht wierden binnen gebracht. Het keizerlijk hoofdkwartier werd toen van daar verplaatst naar Foron le Comte. Den

6 Aug. wierd Sluis in Vlaanderen weder hevig beschoten; doch de vesting bleef zich manmoedig verdedigen. 's Avonds ten 10 uur wierd het fort Isabelle stormenderhand ingenomen. De bezetting retireerde naar Philippine, echter met achterlating van een sergeant en 8 gemeenen, die in 's vijands handen geraakten.

Toen begon men te bemerken dat de franschen in menigte verzamelden naar de kanten van Breda, weshalven op de Beek, een uur van de stad af gelegen, een armee bijeen vergaderde om aldaar te cantonneren. Den

7 Aug. kwam Prins Fredrik met zijn corps ook

1794 aldaar aan, als ook het 2^{de} reg. van Waldeck en de zwitsers van Stockar de Neuforn; maar uit Breda trokken naar Bergen op den Zoom het veldbatt. van de Petit en het 5^{de} batt. van Waldeck, vermits het garnizoen aldaar te zwak was om die vesting te defenderen. Na de aankomst van Prins Fredrik in Breda deed de Erfprins een toer naar de Moerdijk, alwaar de geheele stadhoudelijke familie zich toen bevond; maar den

8 Aug. aldaar een expresse aangekomen zijnde met de tijding dat Prins Fredrik door een hevige koorts was aangevallen, begaf zich de Erfprins terstond weder naar Breda; en Prins Fredrik werd naar 's Hage vervoerd. Den

9 Aug. gebeurde al hetgeen men reeds lang voorzien had. De voorposten van Breda, te Rijsbergen, geraakten slaags met 600 vijandelijke hussaren; alshoon het gevecht hevig was, wierden bij het einde de franschen terug gedreven, met achterlating van 2 dooden en 20 gekwetsten. Van de hollanders waren eenige manschappen gesneuveld en gekwetst van de huss. van Heeckeren, de jagers van Bijland en het corps van Beon. Na het aftrekken des vijands werd nog een recognoscering gedaan door het garnizoen van Breda, waarbij te Oosmale 7 fransche dragonders neergesabelt en 14 krijgsgevangen genomen, en te Turnhout nog 2 gevangen genomen wierden. De engelschen, toen alweder bespeurende, dat, waar gehakt word, spaanders vallen, begaven zich liever wat meer binnenwaarts, en trokken derhalven, ofschoon

zij nog met 5000 man nieuwe troepes uit Engeland, die in de laatste dagen met veel geschut en de nodige krijgsammunitie in Vlissingen waren aangekomen, versterkt waren, met alle hunne legers, behalven 2 regimenten, die in Geertruidenberg waren achter gebleven, als ook met al hun bagagie, waaronder toen die van de hessische en hanoversche legers behoorden, te zamen uitmakende een trein van over de 500 wagens en karren, naar Oosterhout, den Bosch, Dongen, Gorinchem en omliggende landen. In Gorinchem trok het 55^{ste} reg. met veel artillerie binnen; buiten de stad wierd de veldbakkerij opgericht. Te Oosterhout nam de hertog van Yorck zijn hoofdkwartier, en het hessische wierd te Ginneke geplaatst. Door deeze beweging van het engelsche leger geraakte de passagie van Breda op onze stad gestremt, waaruit alhier veele valsche geruchten en schrikbarende verdichtsels ontsproten, die meestendeels door de patriotten wierden verzonnen en uitgestrooit.

Wat een menigte van donkere wolken begon er over het Vaderland zich uit te breiden! Wat was dan noodzakelijker, om dezelve weder te doen verdwijnen, dan het gebed? 's Lands besturen, en dus ook onze heeren Staten, van dit gevoelen zijnde, zoo wierd den

10 Aug. door de gansche provincie een beededag gehouden. Dit was in navolging van Holland, alwaar reeds 3 Aug. beededag gehouden was, en had vaders tot navolgers Zeeland en de Generaliteits landen op 17 Aug en Groningen op 24 Aug., even als de

1794 gewone jaarlijksche dank-, vast- en bededag, om den zegen des Allerhoogsten over Hollands wapenen af te smeeken, en daardoor de alvernielende onheilen des oorlogs van het vaderland af te weren. Maar bij het aankomen van den dag vond men langs de voornaamste straten der stad twee pasquillen gestrooit; de een ten titel voerende, *Verklaring van de biddag en welmenende waarschouwing tegen de deelneming in dezelve*, en de ander *Aan de biddaghouders*. Beide waren zij ingericht, hoofdzakelijk om de twee alhier heerschende partijen al sterker tegen elkander aan te hitsen. Den 14 Aug. wierd per publicatie een premie van 1000 gulden uitgelooft aan den genen, die de makers of verstrooijers van een of beide die pasquillen wist aan te wijzen. Verders wierden den

11 Aug. de veertiendaagsche beedestonden op weeklijksche gesteld, en daartegen de kermissen, die in onze provincie nog plaats moesten hebben, zoo in de steden als ten platten lande, ten eenemale verboden, om daarmede alle openbare vreugdebedrijven te doen eindigen.

Gedurende de laatste dagen waren weinig of geen vijandlijkheden voorgevallen. Sluis in Vlaanderen was ook weinig of niet beschoten, alhoewel de vijandlijke legers in het gezicht der frontieren dagelijks in menigte aangroeiden, en nog wel het meest naar de kanten van Bergen op den Zoom en Hulst; weshalven de Erfprins den

12 Aug. een toer doende naar 's lands voornaamste vestingen, om dezelve nog zooveel mogelijk van het

mankerende te voorzien, eenige troepes uit het campement bij Breda deed marcheren den

13 Aug. naar Bergen op den Zoom; namelijk de grens van van Solms en Raesfeldt, en de veldbatt^s van Waldeck 2^{de} reg., von Wilcke, de Petit en Oranjestad en lande, met eenige cavallerie en artillerie, van welke de drie laatstgenoemde veldbatt^s en de zwitsers van Smit den

14 Aug. wierden ingescheept in 47 daartoe gepreste schepen, die te voren van Rammekens gezonden waren. Zij wierden vervoerd naar Hulsterambacht, om aldaar post te vatten, doch de zwitsers in Hulst.

Eindelijk scheen het, als of het fransch gouvernement, tot het vast besluit gekomen zijnde, om niet te rusten voor dat de geheele Republiek vermeestert was, aan dit groote werk een aanvang gemaakt wierd op den

15 Aug., als wanneer op vier vestingen te gelijk sterke vijandlijke colonnes kwamen aanrukken, namelijk Sluis in Vlaanderen, Philippine, Hulst en Bergen op den Zoom. Sluis in Vlaanderen bleef zich manmoedig verdedigen. Philippine wierd maar kort beschoten, ook zonder eenige uitwerking. Hulst wierd zwaar beschoten, waardoor de bezetting eenigzints leed. Maar van Bergen op den Zoom wierd de vijandlijke colonne door de voorposten, die op derzelve aannadering door eenige troepes uit de vesting versterkt waren, ten eenemalen afgeweert. Eenig verlies was er aan beide kanten en eenige cavalleristen geraakten in 's vijands handen. De volgende dagen

1794 viel er niets voor als alleen te Sluis in Vlaanderen, werwaarts de vijand zijne macht verdubbelde, om die vesting eindelijk te doen bukken en daardoor meester van het zoo vruchtbare land van Cadzant te worden.
Den

16 Aug., 's avonds ten 5 uren, begon het bombardement op die vesting. De franschen vuurden met verscheide vuurmonden nagenoeg onophoudelijk nacht en dag door tot aan den middag van den

19 Aug., als wanneer al het vijandelijk geschut door de vesting aan het zwijgen gebracht wierd. De comm. van der Duyn zond den luit. Veugen van Bedaulx, een zijner adjudanten, naar 's Hage, om H. H. M. kennis te geven, dat de vesting, zoo hevig beschoten, het niet lang meer zoude kunnen volhouden, en dat reeds 27 man, alle gemeenen, het leven verloren hadden. De twee volgende dagen wierd er niet gevuurt, maar den

22 Aug. begon de vijand Sluis al weder op nieuw met groote hevigheid te beschieten. De comm. defendeerde zich nog tot den

24 Aug., 's namiddags ten 4 uren; maar dien dag veele dooden en gekwetsten onder de troepes bekomen hebbende, vond hij zich genoodzaakt de vlag van capitulatie op de toren te zetten; doch vermits de vijandlijke commandant, de gen. Moreau, eischte dat van het garnizoen al de hannoveranen over de kling moesten, kon de capitulatie niet getroffen worden voor den

26 Aug. Het geheele garnizoen, bestaande uit,

behalven de hannoveranen, de holl. veldbatt^s van van 1794
 Dopff, van Nyvenheym en Hessen-Darmstad, moest
 zich krijgsgevangen overgeven, en wierd dadelijk naar
 Duinkerken vervoert. Na de verovering van Sluis
 vertoonden zich gedurig vijandlijke corpsen in het ge-
 zicht en zeer nabij de hollandsche voorposten, voor-
 zeker om derzelve sterkte op te nemen, maar onder
 die bedrijven deden zij allerhande mishandelingen en
 stroperijen. Den

27 Aug. kwamen eenige fransche hussaren in twee
 boerenhofsteden, even buiten Bergen op den Zoom, om
 aldaar wat te rooven. De hollanders, nog tijdig dit
 bemerkende, verdreven hen weder terug, echter met
 verlies van een sergeant en 8 man, die in 's vijands
 handen vielen. Den

28 Aug. wierden te Lommel en te Bladel, dorpen
 in de meijerij van 's Hertogenbosch, verscheide huizen
 uitgeplundert. Ook te Rosendaal wierden de opgezete-
 nen van die stropende gasten deerlijk geplaagt. Den

29 Aug. wierden verscheide dorpen in de meijerij
 van die stropers overvallen. Te Lommel wierden 3
 huizen door eenige zwarte hussaren uitgeplundert. Te
 Bladel eischten eenige soldaten van de boeren af 200
 rijksdaalders, haver, ham en wijn, met de sterkste
 dreigementen. Te Bergeik kwam niemand vrij zon-
 der hen de beurs te vullen. De Abtdij van Postel
 wierd genoodzaakt, met bedreiging van plundering,
 2000 gulden bijeen te verzamelen. Te Hilvarenbeek
 wierden twee boeren, die geweigert hadden aan hunne
 eischen te voldoen, in hunne schuren opgehangen.

1794 Ik zou te langwijdig worden met meer andere gruweldaden aan te halen. Het op den

30 Aug. afzenden en verspreiden van drie esq^s cav. van van Tuyll, bij detachementen, door de geheele meijerij, maakte voor het grootste gedeelte een einde aan dezelve. Om dit heen en weer zwerven der franschen in die ommestreken wierden de krijgsvangenen, die nog in den Bosch waren achtergebleven, ten getalle van omtrent 200, den

31 Aug. van daar vervoert naar Vianen, geescorteert door het corps rangers van den hertog van York. Zij wierden aldaar op het zoogenaamde hof gezet. Den

1 Sept. trokken 60 man van Oranje-Friesland van hier derwaarts om hen in bewaring te houden. Den

2 Sept. gebeurde de val van Valenciennes. Deze vesting toen negen weken door de vijand ingesloten gehouden, en in dien tusschentijd driemaal opgeëischt zijnde, vond zich eindelijk door de nood gedwongen zich bij capitulatie over te geven. De bezetting, uit een groot corps keizerlijken en de holl. veldbatt^s van Bosc de la Calmette en Plettenberg bestaande, zou de stad uitmarcheren, aldaar de wapenen afleggen, en vervolgens, respectivelijk ieder naar haar land terugkeeren, op voorwaarde van gedurende deezen oorlog nooit meer tegen de franschen te zullen dienen. Deze twee hollandsche batt^s trokken naar Maastricht, wierden aldaar van snaphanen voorzien en vervolgens gezonden, Bosc de la Calmette naar Amsterdam en Plettenberg naar ons Utrecht; beide steden, alwaar het meest militairen vereischt wierden om de patriotten

in toom te houden. Na Valenciennes werd Condé ook door de keizerlijken verlaten en door de vijand bezet. De franschen, hierdoor hunne handen weer wat ruimer gekregen hebbende, trokken toen naar de kanten van Maastricht. De gouverneur hiervan verwittigt, liet een sterk corps de vesting uitmarcheren, 's morgens vroeg van den

3 Sept., hetwelk met de franschen slaags geraakte tusschen Tongeren en Visé. Het gevecht was hevig; maar de franschen wierden terug geslagen met achterlating van veele dooden en gekwetsten.

4 Sept. wierden de voorposten van Maastricht weder door twee vijandlijke colonnes geattacqueert, doch met dezelve uitwerking als die van daags te voren. De franschen intusschen wel ziende, dat Maastricht geen vesting was om zonder handschoenen aan te tasten, staakten aldaar dergelijke ondernemingen, maar verdubbelden daarentegen hunne macht naar de kanten van Breda, om op die vesting een hevige aanval in alle ernst door te zetten; hun hoofdkwartier plaatsten zij te Turnhout. Z. D. H., door den gouverneur hier van verwittigt, gaf de nodige bevelen om nog eenig geschut en verdere krijgsammunitie naar die vesting te vervoeren, 't welk in vier schepen werd aangebragt. Z. D. H. en de verdere stadhouderlijke familie, waaronder ook Prins Fredrik, die bijna van zijn ziekte herstelt was, deden nog een toer naar Breda, doch na een kort verblijf begaven zij zich weder naar 's Hage. In Breda waren toen in garnisoen de cav. van van Stocken en Hoeffft van Ooijen,

1794 de veldbatt^{ie} van Waldeck en Wartensleben, en een grenadierbattaillon, als ook noch het depôt van de hussaren van Timmerman (de hussaren van Timmerman waren de gewezen utrechtsche hussaren van van der Hoop; dit corps was tot 400 man aangevorven en de luit. col. Timmerman was tot col. van hetzelfde aangesteld) doch dit depôt wierd met al de bagagie van het geheele regiment naar Utrecht afgezonden, om de verregaande ongeregelheden, die aldaar door de altijd woelzieke patriotten begaan wierden, te stuiten. Zoo wierden onder anderen

5 Sept. aan eenige heeren, als burgem. van Muschenbroek, prof. van Geuns en meer anderen, brieven gezonden, uiterlijk het voorkomen van rouwbrieven hebbende, maar van binnen niets dan een gedrukt papier bevattende, vol van kwaadaardige lasteringen en dreigementen. Zij wierden bezorgt door de gewone besteller van de hollandsche post. De komst van het depôt te Utrecht was wel noodzakelijk geworden, zijnde die stad door het gedurig aftrekken van bekwaam gewordenen rijdende artilleristen toen genoegzaam zonder cavallery; de wacht aan de houte lootsen op het Vreeburg wierd ook dadelijk door de hussaren overgenomen. Om dezelve redenen waren reeds meer andere depôts uit het leger landwaarts ingezonden, als dat van de holl. gardes naar 's Hage, dat van de zwitsersche gardes naar Amsterdam en zoo vervolgens, want de landzaten waren nog niet in staat om te kunnen dienen, hoewel derzelve oprichting met allen spoed wierd doorgezet. Nadat dien

aangaande op den 2 Augustus laatstleden het besluit van H. H. M. aan de Staten der bijzondere provincien was toegezonden, hadden Gelderland en Holland terstond in alles bewilligt. Utrecht en Overijssel hadden de werving van landzaten wel geaprobeert, maar daarbij eenige aanmerkingen gemaakt. De overige provincien hadden achtervolgens ook daarin toegestemd en het landschap Drenthe had zich bij de naburige provincien vervoegt. Het besluit aangaande de werving buitenslands was zonder eenige aanmerking door alle de provincien aangenomen. Utrecht had zich vervolgens vervoegt bij Z. D. H., vragende een nader plan, volgens welk die aanwerving van landzaten moest worden in het werk gesteld. Dit plan was ook reeds aan alle de provincien overgegeven en door den druk publiek gemaakt. Volgens hetzelfde richtte iedere provincie haar eigen corps landzaten op. Een of meer voorname steden wierden daartoe vastgesteld, als in Holland 's Hage, Amsterdam en Rotterdam, in Utrecht de stad Utrecht, enz. In elk van deze steden werd een militair hoofdofficier belast met het aannemen van die zich kwamen aandienen; maar de col. van Sternbach in 's Hage werd aangesteld tot commandant en opperdirecteur der generale werving voor de gansche armee. In alle de voornaamste steden wierden commissarissen benoemd zoo tot wapening en kleeding der landzaten, als tot het inzamelen der vrijwillige giften, die door het verzoek van Z. D. H. al vrij mildelijk wierden aangedragen. De Briel was hierin voorgegaan, Rotterdam en Schiedam waren dadelijk

1794 gevolgt; en zoo was deze maatregel, ten blijke van algemeene goedkeuring, verder door het geheele land verspreid. Overal wierden de fabrikanten en winkeliers uitgenodigt en aangemaant om zich aan te dienen tot het leveren van lakenen, linnens en hetgeen verder tot derzelver uitrusting noodig geoordeeld wierd. Dan, hetzij hoe het zij, de landzaten waren nog nergens in staat, om de rust, die dagelijks door de wanbedrijven der patriotten gestoort wierd, te helpen bewaren.

Nu weder tot Breda terug gekeert, zoo was die vesting nog het voorwerp, waar de vijand het meest op aasde. Den

6 Sept. wierden twee voorposten te Rijsbergen en bij het Haagje, beide door zwitsers van May bezet, door de franschen geattacqueert. Die van Rijsbergen noodzaakte den vijand tot een spoedige retraite en nam vijf man krijgsgevangen, maar die van het Haagje kon het zoover niet brengen, voor dat er hulp uit het leger op de heide was toegeschoten, zoodat de franschen wel eenigzints terug weeken, maar niet zoover als van waar zij gekomen waren. Geen officieren waren gesneuveld of gekwetst; alleen de luit. Schmit (drie dagen daarna overleden) zwaar gewond. Kort daarna vertoonde zich een corps vijandelijke jagers aan de kant van de Bossche poort; spoedig viel hen een corps uit de vesting onverwacht op het lijf, het welk hen verscheide wagens met geroofde goederen ontnam. Te gelijkertijd geraakte een picquet cav. van Hoeufft van Oijen slaags met een vijandelijke patrouille hussaren, de ritmeester van Voerst en 12

ruiters vielen in 's vijands handen en de corn. Verschoor wierd gekwetst. Dit verlies wierd terstond weer vergoed door 26 ruiters, die van het depôt, dat wij alhier in garnisoen hadden, opmarcheerden. De volgende dag, den

7 Sept. deed de vijand een generale aanval op alle de voorposten, met zoodanig een overmacht dat zij alle moesten bukken; zij waren geposteert te Goirle, Gilst, Miel, Zundert, Rijsbergen en Etten. Na eenige tegenstand geboden te hebben wierden zij allen overmeestert. De hollanders brachten eenige weinige fransche gekwetsten en 3 krijgsgevangenen in Breda binnen; maar daarentegen waren veel manschappen, meest van de jagers van Bijland en de hussaren van Heeckeren, door de vijand krijgsgevangen gemaakt. Op al die dorpen waren de hollanders bezig met batterijen op te werpen, die toen dadelijk door de franschen wierden overhoop geworpen. Overal posteerden zij zich, doch voornamelijk tusschen Etten en Dorsten en hun hoofdkwartier brachten zij van Turnhout over naar Oers, van hetwelk voorposten wierden uitgezet te Blartum; zoodat een ruim gedeelte van de Baronie in 's vijands handen was geraakt. Door al dit gebeurde wierden de burgers en inwoners aldaar deerlijk ontrust, en te gelijk de gouverneur, de gen. maj. van Geusau, tot het nemen van strenge maatregelen aangezet. Hij liet buiten de Ginneke, Haagsche, Water en Bossche poorten, de koornmolen en nog eenige huizen en schuren, die den vijand tot schuilplaats konden dienen, verbranden of in de

1794 Lucht springen. Hij liet, daar toen een bombardement te duchten was, de straatsteenen uit den grond halen om de bomben te doen smoren. Hij liet per publicatie den burger aanzeggen van zich voor twee maanden te provianderen, om gebrek aan levensmiddelen voor te komen. Hij deed, vermits een aantal burgers de stad had verlaten, om het bombardement te ontvluchten, een tweede publicatie afkondigen, waarbij alle neering doende burgers, als bakkers, brouwers, vleeschhousers en dergelijken gelast wierden binnen drie dagen tot hunne haardsteden terug te keeren, op verbeurte van hunne huizen en goederen. Hij deed dit alles uit eigen gezag, want hij regeerde alleen, zijnde al wat tot het stedelijke bestuur behoorde, ook de stad ontweken, uit vreeze van weder, even als in het vorige jaar, als gijseelaar na Frankrijk vervoert te zullen worden, zoo het ongeluk wilde dat de stad wierd vermeestert. De angst en benauwdheid aldaar waren groot, en wierden den

8 Sept. nog grooter, door het onverwacht binnenkomen van een vijandelijk officier met twee trompetters, die alle geblind waren. De stad geraakte in volle beweging, het geheele garnisoen kwam in de wapenen, de poorten wierden gesloten, het hollandsch hoofdkwartier en het commissariaat verlieten de stad, de veldpost vertrok terstond, en echter was hunne komst alleen om over een uitwisseling van krijgsgevangenen te handelen. Waarom alle die onbezonnene maatregelen niet dadelijk door den gouverneur gestuit wierden komt ons onbegrijpelijk voor.

De Erfprins nam toen zijn hoofdkwartier te Raamsdonk. Al dit gebeurde bracht het engelsche leger toch al weder in beweging; hetzelve, toen met de hessen en hannoveranen vereenigt zijnde, brak op van de oosterhoutsche heide en trok naar de nesselrosche, in de meijerei van 's Hertogenbosch, alwaar zij eene zeer goede positie namen, doch het corps britsche uhlanen, hetwelk te Waalwijk geposteert was, trok Gelderland in, omdat hetzelve uit fransche emigranten bestond, en hunne eindelooze bagagietrein zonden zij verder landwaards in. Het hoofdkwartier nam de hertog van Yorck te Berlicum. Dan al weder ongelukkig voor onze engelsche helden, den

9 Sept. viel er een actie voor te Eindhoven, na dat twee winkels aldaar door de vijand waren uitgeplundert. De hollanders dreven de franschen weder terug, doch met verlies van eenige manschappen van Hessen-Philipsthal. Kort daarna kwamen zij weder aanmarcheren, en, na door hunne overmacht de hollanders verdreven te hebben, plunderden zij de meeste huizen, het eene meer, het andere minder, uit. Daar Eindhoven nog al eenige uren van de nesselrosche heide was afgelegen, waagden het de engelschen hunne positie aldaar te houden, doch hunne gekwetsten, die nog in den Bosch waren gebleven, vervoerden zij gedeeltelijk naar Leyden en gedeeltelijk naar Rhenen, alwaar zij den

10 September, geëscorteerd door 600 engelsche hussaren, arriveerden. Den

11 September brak het hollandsch leger van de

1794 bredasche heide ook op, vermits een leger van 15000 oostenrijkers op marsch was om aldaar post te vatten. Deeze, tusschen Weerd en Eindhoven passerende, ontmoeteden aldaar zestig fransche wagens, met geplunderde goederen geladen, welke, zwak geëscorteed zijnde, alle in hunne handen vielen. Te Lommel, Bercheyck, Eersel en Hoog-Loon lieten zij sterke detachementen achter, waarom de franschen optrokken naar Turnhout, Hoogstraten en Westwezel. Dit keizerlijk leger wierd gecommandeert door den generaal Clairfait, en kwam van de kanten van Maastricht. Een andere divisie oostenrijkers, die uit 12 esquadrons cavallerie en 8 bataillons infanterie, te zamen 14000 man uitmakende, bestond, en door den generaal Alvinzy gecommandeert wierd, kwam aldaar in de plaats. De dragonders van La Tour trokken in Maastricht binnen, nadien de jagers van Loewensteyn-Wertheym van daar waren uitgetrokken naar Grave, om de bezetting van die vesting te versterken, vermits de vijand in groote menigte zich wendde naar de kanten van Grave en Venlo. Het corps van Alvinzy dan post gevat en eenige voorposten uitgezet hebbende, wierd een derzelven door een vijandlijk corps aangevallen en terug gedreven; maar de keizerlijken, versterking bekomen hebbende, brachten het weder tot de retraite, na eenige manschappen van hen krijgsgevangen gemaakt te hebben.

De hollanders dan, van de bredasche heide opgebroken zijnde, trokken naar Waspick, Geertruidenberg, het Zand daar buiten, Zevenbergen en Steen-

bergen. Aldaar wierden zij nog versterkt met 3350 man engelschen, die eenige dagen te voren te Vlissingen ontscheept waren. Het hollandsch hoofdkwartier bleef echter te Raamsdonk. Den

13 Sept. arriveerde Zijne Doorl. Hoogh. uit 's Hage in het hoofdkwartier, om den Erfprins eenige geheime orders voor te dragen. Met deeze begaf zich Zijne Hoogh. naar 's Hertogenbosch, om aldaar met den hertog van Yorck en den oostenrijkschen generaal de Beaulieu over dezelve te confereeren. Uit die conferentien kwamen weder verscheide maatregelen voort; als het inunderen van Breda tot 's Hertogenbosch en het doorsteken van de dijken, daartoe noodig, het aanleggen van batterijen in de Bommelerwaard aan de rivieren de Maas en de Waal; het leggen van schipbruggen te Grave en te Nymegen, zoo een spoedige retraite mocht vereischt worden, het slechten van 20 huizen te Waspick in de Langestraat en het verbranden van een nuttelooze en vervallen kerk te Doeveren bij Waalwijk om de vijand daardoor een waarschijnlijke schuilplaats te benemen. Na het aflopen der conferentien begaf zich de Erfprins naar 's Hage, en Zijne Doorl. Hoogh. rapport van het verhandelde gedaan hebbende, vertrok Zijne Hoogh. met Prins Frederik weder van daar, de Erfprins naar het hoofdkwartier te Raamsdonk en Prins Fredrik naar den Bosch. Zijne Hoogh. in het hoofdkwartier aangekomen zijnde, zond een officier en trompetter tot de vijand, om over een uitwisseling van krijgsgevangenen te handelen, welke spoedig getroffen wierd.

1794 De hollanders dan, volgens hunne bestemming post gevat hebbende, wierden de voorposten tusschen Breda en Geertruidenberg, uit emigranten van Beon et Damas bestaande, geattacqueert en terug gedreven tot op Steelhoven. De gouverneur van Breda, hiervan kennis bekomen hebbende, deed een sterk corps uitmarcheren, met dat gelukkig gevolg, dat de franschen van daar weder verdreven wierden, als ook uit 's Prinsenhage, waarbij het bataillon van Waldeck eenige manschappen van den vijand krijgsgevangen maakte. Daarna schenen de franschen zich van Breda te verwijderen. De hollanders, hen achterna zettende, ontweldigden daarbij hen nog twee wagens met goederen, zes gevangenen en eenige losse paarden. De franschen posteerden zich te Tilburg, Vucht, Hilvoort, Loon op 't Zand en Dongen; waardoor de major Hesberg van de hussaren van Heeckeren genoodzaakt werd met zijne onderhebbende manschappen terug te trekken tot in Besoijen; nochtans bleven veertig man te Sprang, welke, den

14 Sept. met twee vijandlijke patrouilles handgemeen gerakende, terug gedreven wierden door Waalwijk tot achter Capelle, alwaar eenige manschappen van het corps van Beon geposteert waren. Alle deeze wierden den

15 Sept. weder geattacqueert en genoodzaakt terug te wijken naar Heusden en Geertruidenberg; maar kort daarna weken de franschen weder af en alle de voornoemde posten wierden weder door de hollanders bezet. Diezelve dag viel er een hevige

actie voor bij Boxtel tusschen de engelsche voorposten en een sterk corps vijandlijke infanterie. (Ziedaar de engelschen in een gevecht! Wat wonder!) De engelschen wierden terug geslagen tot in St. Michiels Gestel. De volgende dag, den

1794

16 Sept., smorgens ten 5 uren, wierden de engelschen te Gestel weder geattacqueert. Er wierd hevig gevochten tot 12 uren, als wanneer de engelschen genoodzaakt wierden te retireren tot op Schijndel. De gekwetsten wierden over Nijmegen naar het hospitaal te Rhenen vervoert. In Gestel waren de meeste huizen door de canonskogels doorboort en de verschanzingen, die de hollanders aldaar hadden aangelegt, wierden vernielt. Intusschen de engelschen, zoo een derde bezoek niet willende afwachten, begaven zich met het geheele leger naar de kanten van Grave, alwaar zij zich posteerden, gedeeltelijk tusschen Grave en Nijmegen en gedeeltelijk tusschen Grave en Venlo; het hoofdkwartier nam de hertog van Yorck te Kranenburg. Toen de gekwetsten, die op vele wagens, vergezeld van verscheidene bagagiewagens, vervoert wierden, te Rhenen aangekomen waren, verspreidde zich het gerucht in onze stad dat de geheele engelsche armee geslagen en tot Nijmegen geretireert was. Niet weinig sensatie verwekte dit alhier onder den burger, welke nog meer wierd aangezet, eendeels, door het juist op dat tijdstip binnenkomen van eenige vluchtelingen uit den Bosch, die (de franschen, na het aftrekken der engelschen, gedurig aan in het gezigt dier vesting verschijnende) verkozen zich van

1794 daar te verwijderen, als ook, van ruim 150 hano-
veranen, die uit het hospitaal van Leyden kwamen
om naar hun leger terug te keeren; anderdeels door
dien weder door de stad de trom geroert wierd tot
aanwerving van de nationale armee.

De engelschen dan, hunne vorige positie verlaten
hebbende, wierden daartegen de hollanders eenigzints
versterkt. Het veldbattaillon van Saxen-Gotha trok
naar Heusden; dat van Oranje-Vriesland, dat wij in
onze stad hadden, naar Gorinchem; dat van van
Brakel naar den Bosch; maar de krijgsgevangenen
en wagens, die nog in den Bosch waren, wierden
naar onze stad Utrecht vervoert, door het depôt van
Plettenberg geëscorteerd. Het vertrek van Oranje-
Vriesland hadden wij alreeds eenige tijd te gemoet
gezien, naardien dit bataillon zich in de laatste dagen
in het starrebosch op een meer dan gewone wijze
had geoeffent, zoo in den wapenhandel als in het
tenten opslaan, en in meer andere militaire evolutien.

De woede des vijands was toen ter tijd niet te
stillen. De drift, zoowel om landen en troepes te
verwinnen, als om plaatsen en volkeren te vernielen,
was niet te temmen. Te Boxtel, reeds geteistert door
het gevecht, wierden verscheide huizen door de fran-
schen afgebrand. Te Vucht ook eenige huizen. Te
Oosterhout wierd eene contributie van 2500 gulden
met geweld van de opgezetenen afgeperst. Te Etten
wierden de huizen uitgeplunderd van degenen die
zich verzet hadden tegen het leveren van 500 run-
derbeesten en 1000 schapen. Te Geersbergen troffen

verscheide huizen hetzelfde lot. Te Drunen nam 1794
dit werkje ook een aanvang, doch door het trekken van de alarmklok, de boeren van alle kanten toeschietende, namen de plundersaars de vlucht. Zoo dat dan die fransche gasten met reden niet zonder weezin, schrik en vrees overal ontvangen wierden. Niettegenstaande dit alles verminderde de blindheid der patriotten binnen 's lands niets, maar vermeerderde integendeel dagelijks. Het kwaad, dat uit de leesgezelschappen voortkwam, verspreidde zich overal heen, en had de gevaarlijkste uitwerkselen. Te Haarlem (want in navolging van ons Utrecht hadden de patriotten in verscheide andere steden dezelve inrichting; zij hielden onderling briefwisseling met elkander) ging het zoo ver, dat de Regering het noodig oordeelde dezelve geheel en al te verbieden. Te Dordrecht wierden zij ook per publicatie verboden. Alhier te Utrecht kwam het nog niet tot de finale ontbinding zelve, maar evenwel wierden diegenen, bij welke de leesgezelschappen aan hunne huizen gehouden wierden, zijnde deeze 20 in getal, ieder van 30 leden, dus te zamen 600, voor den gerechte geroepen om op te geven de namen, qualiteiten en geloofsbelijdenis van alle de leden in het bijzonder. Alleenlijk wierd zekeren Perné, een der voornaamste aanhitters, een vreemdeling, een gewezen proponent, aangezegt binnen drie dagen de stad te ontruimen. De landzaten te Rotterdam, ten minsten een gedeelte derzelve, toen tot den dienst bekwaam geworden zijnde, wierden bij detachementen naar gemelde steden afgezonden,

1794 als ook naar den Briel en Schoonhoven, alwaar het patriottisme ook al begon te heerschen. Een tweede transport landzaten in 's Hage aangeworven, zijnde 100 man artilleristen, volgde spoedig op, gedeeltelijk naar den Briel en gedeeltelijk naar Woerden, al om dezelfde redenen.

De fransche legers in Braband, intusschen weder met zeer veele nieuwe regimenten en artillerie versterkt zijnde, zoo wierden de laatst voorgevallene bijna niets beduidende actien, toen door twee veel beduidende, ja alles beslissende veldslagen opgevolgt, namelijk den

17 September, in de vroege morgen, wierd het keizerlijk leger van Alvinzy, hetwelk onder hem door den gen. Kray gecommandeert wierd, bij Tongeren aangevallen door eene geheele vijandlijke divisie. Het gevecht duurde de geheele dag, tot dat eindelijk, tegen den avond, de keizerlijken, na zeer veele dooden en gekwetsten bekomen te hebben, genoodzaakt wierden te retireren tot in Maastricht, medebrengeude maar 40 krijgsgevangenen. Clairfait, hiervan verwittigt, begaf zich met zijn geheele armee met geforceerde marschen derwaarts, doch door het ver af zijn niet zoo spoedig kunnende naderen, passeerden de franschen den

18 Sept. te Luik over de Maas. Clairfait, den

19 Sept. met zijn armee aangekomen zijnde, nam het gevecht dadelijk een aanvang; twee geheele vijandelijke divisien vielen hen als leeuwen op het lijf, zoodat zij deerlijk geslagen wierden, ja hunne volko-

mene nederlaag was daar. Het overschot van het 1794
leger van Clairfait retireerde tot in Foron St. Martin,
dat van d'Alton tot in Aken, en dat van Latour tot
in Herve, moettende al hun geschut achterlaten; doch
8 batt. en eenige weinige cav. en artill. trokken in
Maastricht binnen, onder commando van den gen.
Clebeck. De bezetting bestond toen, nadat de emi-
granten van Hohenlohe 's avonds naar Venlo vertrok-
ken waren, uit 8000 man, alle oostenrijkers, die
door den holl. gouverneur, den Prins van Hessen-
Cassel, gecommandeerd wierden. De gouverneur liet
buiten de vesting eenige huizen afbreken en boomen
afkappen, die tot de defensie hinderlijk konden zijn;
dit alles deed veele inwoonders, de gevaren van het
bombardement te gemoet ziende, met alle hunne goe-
deren de vesting ontwijken; geen wagen of kar was
meer te bekomen. Geheel het luiksche bijna in han-
den der franschen zijnde, hadden deze tijd en ge-
legenheid om de vesting rondom te blocqueeren en
batterijen op te werpen, waar en zooveel als zij
wilden; hiermede namen zij de volgende dag, den
20 Sept., al een aanvang. Zij verschenen op de
dorpen aan de linker oever van de Maas, zelfs som-
migen onder het gezigt van de stad, waarbij nog
eenige schermutselingen voorvielen met de buiten-
posten; maar 's avonds was de stad aan die zijde al
volkomen geblocqueert. 's Anderen daags, den
21. Sept., begonnen zij aan de zijde van Wijk de
stad in te sluiten; en onder die bedrijven schoten zij
uit het dorp Heugem eenige kogels en hauwitzers in

1794 de stad, die aan sommige huizen, als ook aan de fransche kerk, een geringe schade toebagten; doch door het geschut van de stad wierden zij uit dit dorp weder verdreven. Het was voor Maastricht alleen niet, dat de franschen hunne macht verzamelden. O neen! Dergelijke legers, uit divisien bestaande, kruisten voor alle de vestingen. Zij hadden wel vele vijanden te bestrijden, maar Holland te overwinnen streefde hen het meest; niet zoo zeer om Holland van het stadhouderlijk juk te bevrijden, zoo als zij voorgaven, als wel om meester van het hollandsch geld te worden, zoo als uit de volgende gebeurtenissen duidelijk zal blijken. Al op den

22 Sept. vertoonde de vijand zich in het gezicht van drie vestingen, den Bosch, Breda en Bergen op den Zoom. Overal vielen kleine actien of maar schermseligen voor met de voorposten; die van den Bosch moest de vlucht nemen tot in de stad, en de vijand nam bezit van het fort Orthen; die van Breda bracht, na een gevecht van een half uur, de franschen aan het wijken, en maakte eenige manschappen van hen krijgsgevangen; en die van Bergen op den Zoom overvallen wordende, schoot schielijk hulp uit de vesting toe, waardoor de vijand wierd terug gedreven tot in Huibergen; eenige fransche hussaren, waaronder een officier en een wachtmeester, wierden door de hollanders krijgsgevangen gemaakt. Dit voorval deed den gouverneur van Bergen op den Zoom besluiten de fransche krijgsgevangenen na Raamsdonk te doen vervoeren. In die vesting waren ook nog

eenige engelschen in garnisoen; maar, daar de roode loop eenigzints onder hen regeerde, wierd het grootste gedeelte van hen naar Vlissingen vervoert, aldaar ingescheept en naar Engeland overgebracht. Den

23 Sept. vielen er schermutselingen voor bij Grave en bij Maastricht; bij Grave was de actie van korte duur, maar na dezelve posteerden de franschen zich te Uden, twee uren van daar. Bij Maastricht was het gevecht tusschen wederzijdsche jagers, van welken aan beide zijden eenige sneuvelden. Ook wierd aldaar een fransche sauegarde opgeligt; doch, dit ten onrecht geschied zijnde, wierd dezelve door een colonel, die met een trompetter, geblind, in Maastricht binnen kwam, gereclameert en vervolgens dan ook terug gegeven. Rondom die vesting wierpen de franschen batterijen op, die van zwaar geschut voorzien wierden, en nog het meest op den Cauberg buiten de boschpoort. Zoo kwamen er den

24 Sept. in den Bosch een officier en trompetter geblind binnen met een aanbod van den franschen comm. aan den gouverneur, den Prins van Hessen-Philipsthal, van 30 zieke hollandsche krijgsgevangenen aan het hospitaal aldaar over te geven, onder voorwaarde van dezelve altijd te kunnen terug eischen. De gouverneur, hun ongeluk inziende, bewilligde daarin en nog diezelfde avond kwamen zij in den Bosch binnen. Den

25 Sept. vertoonden zich de franschen te Hedinkhuizen, Elshout en Druynen, als ook te Bokhoven bij Heusden, doch zij wierden, na eenige koebeesten uit

1794 de weide gerooft te hebben, door de bezetting van Heusden van daar weder verdreven. De volgende dag, den 26 Sept. kwamen zij weder te Bokhoven, en toen posteerden zij zich aldaar met sterke macht. De vijand was dus doorgedrongen tot nabij Heusden. Gewis moest dit alles veel ontroering verwekken in alle plaatsen en voornamelijk in Breda en den Bosch; althans vele burgers van die twee vestingen, ja zeer velen, verlieten hunne woonsteden en begaven zich met alle hunne goederen meestendeels naar ons Utrecht. Ja, ik mag zeggen, het was als of alhier een veilige schuilplaats te vinden was en intusschen was de ontroering onder ons ook gansch niet gering. Schrik, vrees, benaauwdheid, neerslagtigheid, alle deze hartstochten verwisselden elkander bij alle weldenkenden (den patriotten straalde het vergenoegen uit de oogen) door al hetgeen alhier in de laatste dagen was voorgevallen; want, als wij maar in aanmerking nemen, er was door onze heeren Staten geresolveert tot het heffen van een honderdste penning over alle de bezittingen, tot ondersteuning van de provinciale kasse in het dragen der oorlogslasten; er was een publicatie gearresteert, waarbij wierd bekend gemaakt, dat de inundatie aan de Grebbe zou in het werk gesteld worden, en dat derhalven alle boeren in die omstreken moesten zorg dragen, dat de granen binnen kwamen, zelfs tot aan de Bilt toe. Er was een order afgevaardigt van de Staten, waarbij 150 schepen wierden geprest tot het leggen van een vaste schipbrug over de Waal bij Nijmegen. Er waren twee

couriers, twee uren na elkander, door de stad gepasseert naar 's Hage, in alle haast, de een met de tijding, dat de haringvloot door de vijand genomen was. Er waren weder eenige schuiten met engelschen binnen gekomen; doch, even als te voren, het waren herstelden uit Leyden, die naar hunne regimenten terug keerden. Hierbij genomen de schrikbarende tijdingen, die door de aankomende vluchtelingen medegebracht wierden, zoo had dit alles eene verbazende indruk op aller gemoederen. Om dan verder over te gaan tot den volgenden dag, den

27 Sept., want er kwam geen dag, of zij bracht haar treurtooneel mede, Maastricht en 's Hertogenbosch waren het voorwerp van dien dag. Maastricht wierd 's namiddags ten 4 uren opgeëischt door een colonel, die door den gen. Kleber, commandant en chef van het fransche leger, uit het hoofdkwartier te Erp bij Vechel, met een sommatie gezonden wierd van de vesting binnen 3 uren over te leveren; doch hij wierd terstond met zijn eisch weder afgewezen. Den Bosch begon de vijand 's avonds ten 11 uren te beschieten en bleef daarmede aanhouden tot 's morgens ten 8 uren van den

28 Sept., als wanneer de vijand door het geschut van de vesting aan het wijken wierd gebracht. Dit gebeurde dreef al weder verscheide inwoonders met hunne goederen herwaarts, maar, daar integendeel de gewone posten en wisselwagens van den Bosch achterbleven, waardoor de passagie gestremt scheen te zijn, en derhalven het gevaar ons eenigzints scheen

1794 te naderen, zoo begonnen sommigen der voornaamste burgers alhier ook op het vervoeren van hunne goederen te denken, inzonderheid diegenen, die wel wisten dat zij bij de patriotten zeer gehaat waren, als de geeligeerde heer van den Heuvel, de vroedschap van Dielen, de vroedschap Falck en meer anderen. De drukte aan het schietschuitenveer was buitengemeen; de eene schuit voor en de andere na wierden geladen en weggezonden. Dan voor het overige viel dien dag niets van belang meer voor; maar de volgende, den

29 Sept., zoo veel te meer. Maastricht wierd tweemaal aangevallen, 's morgens vroeg aan de kant van de brusselsche poort en 's namiddags ten 2 uren aan die van de boschpoort; beide aanvallen wierden afgeweert, zijnde sommige huizen eenigzins beschadigt geworden. Den Bosch wierd zes uren lang gebombardeert en het fort Crevecoeur wierd vermeestert. Er kwam een corps franschen op Crevecoeur aanmarcheren; zij wierpen eenige hauwitzers in het fort, en de commandeur, de luit. col. Tieboel van de ingenieurs, was klaar om het fort bij capitulatie over te geven, na van de 250 man, waaruit de bezetting bestond, het verschrikkelijk getal van éénen dooden en twee gekwetsten bekomen te hebben. De troepes, zijnde 50 man hollanders, de overige hessen, konden, na hun geweer en wapenen overgegeven te hebben, naar Holland terug trekken, zonder tegen de franschen te mogen dienen zoolang deze oorlog duurde; zij dan het fort verlaten hebbende, begaven

zich naar Bommel; maar Tieboel, begrijpende, hoe 1794
aangenaam die heldhaftige verdediging in 's Hage zou
aangenomen worden, nam hals over kop de vlucht,
den weg op naar Vianen; doch een uur van daar af
zijnde, wierd hij gevat en in een koets met zes
paarden, vergezeld van twee aan beide kanten rij-
dende ritmeesters, gevangen naar 's Hage gevoert,
alwaar zijn gedrag, op verzoek van H. H. M., naar
rigueur van justitie zou worden geëxamineert. Het
verlies van Crevecoeur was een doodsteek voor den
Bosch, want niet alleen dat de franschen die vesting
toen rondom konden insluiten, zoo als zij ook dade-
lijk deden, want er waren nog 5 batts over Eindho-
ven opgemarcheert, maar zij waren ook meester ge-
worden van de sluis, waardoor zij de geheele inundatie
konden aftappen. Het aankomen van goederen met wa-
gens, schepen en schuiten alhier, en het verzenden van
hier naar Amsterdam, was dien dag weder onophoude-
lijk; de drukte aan het schietschuitenveer was weder zeer
groot; onder anderen kwamen aan dit veer 's morgens
ten 10 uren een schip en een lichter uit Cuilenburg,
en 's namiddags ten 1 uur elf boerewagens uit Op-
hemert, een dorp bij Tiel; terwijl deze ontladen
wierden, kwam er een kleine opschudding, door dien
eenige heethoofdige patriotten het vervoer van goede-
ren, aan burgers van de stad toebehoorende, wilden
beletten, doch 's avonds ten 8 uur de laatste schiet-
schuit afgevaren zijnde, was alles weder stil. Der-
gelijke onlusten, uit dezelve patriotsche dolzinnigheid
voortspruitende, gebeurden ook te Rotterdam; aldaar

1794 de goederen van burgem. van der Heym, die te voren de stad ontweken was, in een schip geladen zijnde, kwam het patriotsche graauw op de been, met geweld en allerhande dreigementen het afvaren van het schip belettende, en daar dit juist voorviel in het tijdstip dat Rotterdam zonder garnisoen was, zijnde het batt. van Markgraaf Baden daags te voren uitgemarcheert, en het verwacht wordende batt. van Bosc de la Calmette uit Amsterdam nog niet aangekomen, zoo gaf de stedelijke regering den patriotten eenige satisfactie en nam het schip in protectie. Inmiddels de Staten van Holland, in al dat vluchten regeringloosheid en andere onheilen te gemoet ziende, deden eene publicatie afkondigen, waarbij alle ambtenaren en verder diegenen die in eenige bediening van posten waren, het emigreren wierd verboden, en diegenen, die reeds geemigreert waren, geboden binnen vier dagen tot hunne posten terug te keeren, alle op verbeurte van dezelve. Hierdoor verminderde het vluchten eenigzints, maar het verzenden van goederen niets, althans niet in onze stad Utrecht, want de volgende dag, den

30 Sept., was de drukte aan het schietschuitenveer nog veel groter dan de twee vorige dagen, voornamelijk door het onophoudelijk aankomen van geladene boerewagens van Thiel, Bommel en andere plaatsen daar omstreeks. Deeze overhaastige verzending kwam voort uit het verder doordringen van de franschen in de Bommelerwaard, zijnde onder andere het dorp Heel, nadat zij een kwart uur daarop gevuurd had-

den, waardoor zes huizen in den brand waren geraakt, door hen vermeestert geworden, alshoon men te voren de pont nog had laten zinken om het te beletten. Verders viel dien dag niets meer voor, als alleen dat bij Maastricht het fort de Roy, buiten de wijkerpoort, door de vijand wierd geattacqueert, doch zonder eenige uitwerking.

October intredende, zoo was de eerste dag van die maand voor ons een dag van ontroering en aandoening, door al het geen dan op dien

1 Oct. gebeurde. Bij het opkomen der zon wierden de schietschuiten reeds geladen met de ingepakte goederen van veele zich verontrustende burgers van hier, en ook die met wagens en karren van Amersfoort en elders wierden aangevoert. 's Voormiddags ten 9 uren kwam een expresse binnen met de tijding dat het hollandsch artillerieperk uit Gorinchem tot ons Utrecht zou overgevoert worden, om het aldaar plaats hebbende en nog dagelijks aanwassende hoge water, en dat een gedeelte van het hooi, daar aan behorende, nog dien zelve avond zoude aankomen. Ten 10 uren vertrok de helft van de hussaren van Timmerman naar Bommel, welke uitmarsch het intrekken van de hussarenwacht op het Vreeburg noodzakelijk makende, het Marie-waterpoortje toen maar alleen door de hussaren — en de houte lootsen op het Vreeburg door een man van de wacht aan de Cathrijne poort bezet wierden. Ten half 12 uren passeerde het veldbatt. van markgr. Baden langs de cingels naar Arnhem, alwaar de Staten van Gelder-

1794 land den landdag uit Nijmegen hadden overgebracht, vermits het gevaar daar ook al begon te naderen. 's Namiddags ten 4 uren arriveerde Z. D. H. binnen onze muren, om op het Duitschenhuis te overnachten en dan weder naar 's Hage te retourneeren, alwaar de Erfprins en Prins Frederik Z. D. H., die een tour naar Gorinchem gedaan had, afwachteden; 's avonds omtrent half 6 uren kwam het hooi aan. Het was een trein van 49 zwaar geladene wagens met vier paarden bespannen, geescorteert door een detachement van Maneil (te voren Lewe). Zij kwamen van Gorinchem, passeerden langs de stad en de Maliebaan, en wierden ontladen in de nieuwe baan, welke plaats door de regeering, die op de aankomst van de expresse extraordinaire vergadering gehouden had, bepaalt was tot het hooimagazijn en het starrebosch tot het artillerieperk. Er wierd een wacht van de stad naar het hooimagazijn afgevaardigt en bij de nieuwebaansbrug wierd een houte wachthuis met alle spoed opgetimmerd. Eindelijk 's avonds ten 11 uren hoorde men van verre het canon gaan, waarvan de torenwachter zelfs de weerkaatsing van het licht in de lucht kon zien, 't welk tot 's nachts 2 uren duurde. Het was, dat de hanoveranen vuurden op Crevecoeur, om, zoo het mogelijk was, door de herwinning van hetzelfde, den Bosch noch eenigzints te verlossen. Dit echter vruchteloos afgelopen zijnde, herhaalden zij den

2 Oct. hetzelfde nog eens en beschoten het fort van 's namiddags ten half vijf tot 's avonds omtrent 11

uren; de vijandlijke bezetting al even hardnekkig ge- 1794
bleven zijnde, waagden de hannoveranen den

3 Oct., 's namiddags ten 1 uur nog een derde bombardement. Zij beschoten het fort tot 's avonds 10 uren, maar Crevecoeur bleef onbeweeglijk. Daar dit vuren bij aanhoudendheid even als 1 Oct. klaar en duidelijk bij ons gehoord en gezien kon worden, bracht de nieuwsgierigheid sommigen zelfs tot boven op den Domstoren, doch zij moesten zich vergenoe-gen met hetzelfde dat anderen op de wallen genoten. De drukte aan het schietschuitenveer was dien dag veel minder als de vorigen, maar daarentegen pas-seerden door de stad verscheide schepen en wagens met goederen geladen, alle naar Amsterdam, want Amsterdam scheen nu alleen de plaats van veiligheid te wezen. 's Anderendaags, den

4 Oct. kwam het eerste transport van het artillerie-perk aan. Hetzelve bestond uit 4 canonnen en 4 ammunitiewagens, voorts bagagiewagens, fouragiewa-gens, legerkarren, twee smitswagens, een timmer-manswagen, de wagens van de officieren en die van den chirurgijn-maj., alle te zamen uitmakende een ge-tal van omtrent 80 stuks, voortgetrokken door ruim 300 paarden. Zij trokken langs de stad naar het starrebosch, hetwelk met paaltjes en touwen was af-geperkt en alwaar een houte wachthuis nabij de middelhol aan het cingel was opgetimmert, daar da-gelijks een wacht van 24 man van Plettenberg uit de stad naar toe trok. Aan het starrebosch gekomen zijnde, wierden alle wagens en canonnen geplaatst

1794 binnen de paaltjes. Aan de vier hoeken van het starrebosch wierden de vier officierstenten opgeslagen, en in het midden van de laan, voor de tuinen, die van den chirurgijn-majoor, welke allen van een schildwacht wierden voorzien; voorts in de rondte, onder de boomen, wierden nog 12 à 14 tenten opgeslagen van mindere rang, als van marketenters, daar bier en genever verkocht wierd enz. Vóór de tent van de commandant wierden drie kwartierflaggen gezet. De paarden wierden geleid naar het plein voor Tulpenburg, alwaar tusschen de boomen lijnen gespannen waren. Naar de kant van het Helsehe vuurtje wierden de tenten gezet voor de canonrijders, zijnde 22 in getal, voor iedere drie man een tent, en voor aan het cingel een smitswagen; de andere smitswagen, de timmermanswagen en nog vijf anderen, trokken naar het pleintje onder de boomen, nabij de Cathrijne poort, alwaar drie tenten opgeslagen wierden, waaronder een marketenter. Eindelijk wierden achter Puntenburg van het starrebosch tot aan de kruisvaart nog 16 tenten gezet en 48 paarden. 's Avonds ten 8 uren wierd er taptoe geslagen. Men hoeft niet te vragen waarheen de algemeene wandeling was. Dien dag passeerden weder verscheide wagens en schuiten met menschen en goederen door de stad. Ook vertrokken de laatste fransche en brabantse vluchtelingen, waaronder de graaf de Vergennes en de Prins van Roubeck, hebbende de overige zich alreeds vroeger verwijderd; maar de drukte aan het schietschuitenvoor verminderde. Die dag, wat won-

der! leverde aan het oorlogstooneel niets op. De volgende, de 1794

5 Oct., vier kleine vijandlijke attacques; als een op Hulst, waarvan de bezetting de franschen weder schielijk aan het wijken bracht; een op het fort Isabelle, die niets uitwerkte; een op een voorpost van Breda, waarbij een man van Waldeck gedood en twee gekwetst wierden; en een van de Orthen schans op den Bosch, waardoor vier huizen beschadigt wierden. Gedurende deeze vijf laatste dagen was uit of op Maastricht geen schot gedaan, maar zware batterijen en redoutes met verbazende vuurmonden, die als tijgers op de vesting stonden te loeren, waren in die tusschentijd opgeworpen, voornamelijk op den Lauwberg, Cauberg, in het dorp Grondsfeld en op de weg naar Meersen. Maastricht dan sedert een geruime tijd ingesloten zijnde, begon er gebrek te ontstaan aan levensmiddelen, steenkolen en brandhout en ook aan geld. De gouverneur liet de magazijnen openen, die door de Regering voor drie maanden waren aangelegt; dan, daar de Oostenrijkers zonder hunne goederen en bagagie, die zij bij hun aftocht naar Duitschland hadden medegenomen, in Maastricht waren ingesloten, zoo moesten deeze ook in alles door hetgeen in de vesting was, voorzien worden. Wegens het gebrek aan geld, hetwelk reeds zoo groot was, dat kwalijk den militairen hun soldij kon voldaan worden, wierden alle de ingezetenen aangemaant om hunne onderhebbende penningen over te leveren tegen 4 pCt. 's jaars, door het land zoodra mogelijk

1794 te voldoen. De gouverneur, wel inziende, dat dit alles maar een ondersteuning van een korten tijd was, waagde een uitval op den

6 Oct. Twee derde gedeelte van het gansche garnisoen, uit infanterie, cavallerie en jagers bestaande, trok de brusselsche poort uit. Den vijand genadert zijnde, wierden zij zoodanig door het geschut begroet, dat zij, na verscheide dooden en gekwetsten bekomen te hebben, weder binnen de vesting terug kwamen, zijnde nog een eind wegs door den vijand vervolgt, waardoor een geringe schade aan de stad wierd toegebracht. Dien zelve dag wierd 's Hertogenbosch twee uren lang hevig gebombardeerd, maar de volgende, den

7 Oct., omtrent den ganschen dag door. Midden onder het vuren wierd de vesting opgeeischt, maar de sommatie wierd afgeslagen. Er viel ook een hevig gevecht voor bij Venlo, waarbij de keizerlijken, zijnde een gedeelte van het leger van Clairfait, wierden verslagen en de franschen bezit namen van Roermond, nadat zij eenige duizenden over de Maas hadden gezet. De keizerlijken trokken terug tot bij Keulen. Dit gevecht en de daarop gevolgde retraite der oostenrijkers brachten het engelsche leger, hetwelk toen geheel en al in de omstreken van Grave gelegert was, zijnde even te voren de nog in Zeeland achtergeblevenen ook aldaar aangekomen, na gewoonte weder in beweging. Zij braken op in allerijl en trokken af. Het grootste gedeelte marcheerde naar Nijmegen, alwaar de hertog van Yorck ook zijn hoofdkwartier vestigde, hetwelk

1794
 hij sedert een geruimen tijd te Groesbeek gehouden had. Een ander gedeelte werd ingescheept in 30 schepen en voer naar Gorinchem; aldaar weder ontscheept zijnde, trokken 150 man naar Vianen en de overigen naar Bommel, zijnde ruim 700 man. Een derde gedeelte, zijnde 3000 man, infanterie en cavallerie, begaf zich naar de Bommelerwaard. Voorts marcheerden 1200 man naar Thiel, 350 uhlanen met 300 losse paarden naar Schalkwijk en 1000 man met eenige zieken en gekwetsten naar Wijk bij Duurstede; van alle deze laatste kwam het hoofdkwartier te Buren, doch al hun bagagie voerden zij naar de Heide bij Zeist; dezelve passeerde

8 Oct. onze stads cingels langs. Het was een trein van 120 wagens en karren, met 2, 4, of 6 paarden bespannen. Deze aannadering der engelschen behaagde ons maar in het geheel niet, voornamelijk om de treurige overblijfselen van roof en plundering, die door de engelschen, overal waar zij geweest waren, wierden nagelaten ¹⁾. Deze verschrikkelijke

1) Een gering voorval gaf hiervan al een klaar bewijs. Er kwamen eenige engelschen uit Schalkwijk in de Witte Engel, het logement van den heer van Rossum, buiten de Tolsteeg. Zij vroegen om eten en drinken met een houding van dolle menschen. Zij aten veel en dronken niet weinig. Zij wierden beschonken en weigerden daarna te betalen. Er ontstonden eenige geschillen. De engelschen sloegen met de sabel in het porcelijn en in het glaswerk. Er werd assistentie verzocht van de wacht aan de tolsteegpoort. Eenige manschappen van de wacht schoten toe. De engelschen trokken af, brullende, en het einde was daar.

1794 gruweldaden, den hertog van Yorck te Nijmegen ter ooren gekomen zijnde, wierden eenigzints verminderd door een sterke waarschuwing van den hertog, die op alle plaatsen voor het front van alle de corpsen wierd afgelezen. In Nijmegen wisten de burgers kwalijk een verblijf voor hun zelve te vinden door de menigvuldige militairen, zijnde toen, behalven de hollanders, 17000 man engelschen, hessen en hanoveranen in die stad, van welke 3 regimenten cav. en 5 inf. in de werken campeerden. Arnhem wierd ook al rijkelijk voorzien, zijnde het garnisoen aldaar met 3 regimenten engelsche cavallerie vermeerderd. Eveneens was het gesteld met Bommel en Tiel, gerekend na evenredigheid van de grootte der steden. Te Bommel was maar eene poort open, zijnde de andere, als ook de bruggen, tot defensie van de stad aangelegt. Wijk bij Duurstede wierd ook buiten de maat overladen, want behalven de engelschen was aldaar het geheele corps emigranten van Damas in garnisoen; daarenboven wierd nog in die kleine stad een comp. landzaten artilleristen aangeworven, zijnde dit een besluit van onze heeren Staten, volgens welke twee comp^{en} artilleristen zouden opgericht worden, de eene te Wijk en de andere te Rhenen. Alhier te Utrecht was het garnizoen niet overtollig, maar de menigte van militairen van allerhande natien en rangen, die telkens tot ons overkwamen, door alle die nabij zijnde en nog dagelijks meer aannaderende vreemde troepes, was onbeschrijfelijk. Hussaren, cuirassiers, uhlanen, ruiters, jagers, soldaten, constapels

en dergelijken van allerhande corpsen, van de engelschen, hessen, hanoveranen, fransche emigranten en hollanders, van alle deeze, die dan 2, 3, 4 of meer dagen bij ons doorbrachten, was de stad aanhoudend in eene volle beweging. De logementen, herbergen en kroegen haalden geen gering voordeeltje uit dit alles.

Tot den

9 Oct. overgaande, was deeze een dag van verscheide groote gebeurtenissen. Vooreerst wierd 's Hertogenbosch, na omtrent acht uren lang beschoten te zijn geweest, weder door een vijandelijk officier opgeëischt, doch hij wierd ook weder met een weigerend antwoord terug gezonden. Ten tweeden wierd door een corps van omtrent 800 man uit Maastricht een uitval gedaan, om de vijandlijke batterijen op de Pietersberg, waaruit de vesting nog het meest wierd beschoten, zooveel mogelijk te vernielen. Zij slaagden voor een gedeelte, echter met een verlies van 40 man dooden; de franschen, terstond weder die batterijen trachtende te herstellen, wierden door het vuren van het nevensstaande fort eenigzins daarin gehinderd. Ten derden liet de gouverneur van Bergen op den Zoom een uitval doen, vermits de vijand die vesting al meer begon te naderen. De franschen wierden terug gedreven tot Hogerheide, met achterlating van eenige hussaren, die te Bergen op Zoom wierden binnen gebracht. Ten vierden wierd, op order van H. H. M., met goedvinden van Z. D. H., geheel Staats-Vlaanderen verlaten; derhalven wierden

1794 Hulst, Axel, Ter Neuse en Philippine door de hollanders ontruimt en het fort St. Andries wierd geslecht, maar Sas van Gent en IJsendijke wierden bij capitulatie overgegeven; derzelve bezettingen, zijnde drie compagnien van Maneil, trokken, hun geweer en wapenen afgelegd hebbende, naar Breda. Van de bezettingen der overige plaatsen, Hulst, Axel enz., trokken het batt. van Douglas naar Middelburg, dat van von Willeke naar Ter Goes en dat van Waldeck 1^{ste} reg. naar Steenberg, de zwitsers van Gumoëns naar Vlissingen en de batt^s van de Petit, Oranje-Gelderland en Oranje-stad en lande naar Bergen op den Zoom, van waar de zwitsers van Schmit waren uitgemarcheerd om de hevige geschillen, die tusschen deezzen en de hessen waren voorgevallen en door tusschenkomen van de hollandsche cavallerie gestild waren, verder voor te komen. Zij waren vertrokken naar Breda, om aldaar het batt. van Wartensleben te vervangen, hetwelk naar Geertruidenberg en Raamsdonk gemarcheert was; eindelijk trokken de hanoveranen, die in Hulst gelegen hadden, naar de Bommelerwaard. Veel van hunne bagagie voerden zij naar de heide bij Zeist; dezelve passeerde niet langs, maar door onze stad, zoodat wij toen in de gelegenheid waren hanoversche infanterie te zien, die dezelve escorteerde. Veel hollandsche bagagie wierd ook derwaarts overgebracht, die telkens onze stads cingels langs passeerde; zoo als die van onze bezetting, de cavallerie van Hoefft van Oyen, ook al opvolgde. Het scheen dat de heide voor een alge-

meene bergplaats wierd gehouden. Nadat dan de hollanders uit Staats-Vlaanderen waren afgetrokken, wierden alle die forten door de franschen bezet, zelfs ook het geslachte St. Andries, maar van daar wierden zij door de hessen weder verdreven. Den

10 Oct. wierd 's Hertogenbosch door den gouverneur, den luit. gen. Prins van Hessen-Philipsthal bij capitulatie overgegeven aan den gen. Pichegru, commandant en chef van het fransche leger. Volgens dezelve marcheerden de hollanders af, behalven het corps van Beon, hetwelk aan den vijand moest overgelevert worden. De hollanders behielden hun geweer en wapenen, maar mochten, gedurende den oorlog, tegen de franschen niet meer dienen. Zij trokken over Grave naar Arnhem, behalven een comp. artilleristen en de helft van de emigranten van Damas, die wij in onze stad kregen. Hunne bagagie vervoerden zij almede naar de heide bij Zeist en een en veertig hollandsche gevangenen wierden naar 's Hage gebracht en aldaar in de provoost gezet. De gouverneur, zich bezwaard vindende wegens de al te spoedige overgaaf, en het artikel van capitulatie, rakende het corps van Beon, verkoos, om alle verantwoording voor te komen, de vlucht te nemen naar Duitschland, na vooraf den major, grave van Rechteren Limpurg, met die ontzettende tijding naar 's Hage afgezonden te hebben. In de stad waren maar weinige huizen eenigzints beschadigd, doch de schutters doelen en het nevensstaande logement waren afgebrand. Het garnizoen had weinig geleden. De

1794 hollanders afgemarcheert zijnde, trokken de franschen de stad in, als ook naar het fort Isabelle en de St. Antonie schans, welke beide ook onder de capitulatie van den Bosch waren begrepen. Zoodra de commandant in de stad was gekomen, liet hij terstond afpubliceren, dat alle uitgewekenen, zonder onderscheid, tot hunne haardsteden moesten terug keeren op verbeurte van alle hunne goederen. Door dit alles het verplaatsen van het hollandsch hoofdkwartier noodzakelijk geworden zijnde, wierd hetzelfde van Raamsdonk naar Waspick overgebracht. Daar nu de hollandsche armee van tijd tot tijd, en toen al weder door de overgaaf van den Bosch, hoe langer hoe meer verzwakte en integendeel de tijdsomstandigheden hoe langer hoe meer gewapende manschappen vorderden, zoo wierden alle middelen in het werk gestelt om nog zooveel mogelijk hierin te voorzien. Te Woudrichem wierd een corps ligte troepes aangeworven door den col. Lega. Te Altena wierd een corps infanterie opgericht. Te Emmerik wierd een legioen van inf. en cav., om in hollandsche dienst over te gaan, aangeworven door den col. grave van Salm. Ja, zelfs gingen de Staten van Gelderland en Holland tot het uiterste over, met, op voorstel van den Erfprins, alle in- en opgezetenen hunner provincien op te roepen. De opgezetenen van Lexmond en Meerkerk hebben het eerst aan deeze oproeping voldaan, doch zij hebben zeer weinige opvolgers gehad om de wapenen op te vatten. Dit wierd volbracht met een gedrukte aanmaning, ten titel voerende: *Aan alle brave in- en*

opgezetenen van Gelderland en Holland, door den 1794
 Erfprins zelve onderteevend, waarvan exemplaren door beide de provincien verzonden wierden met belofte van bekwame officieren om hen te exerceeren. Daar tot dit alles al weder enorme sommen gelds vereischt wierden, vonden onze heeren Staten zich in de noodzakelijkheid om een geldheffing van een tweede honderdste penning te arresteeren om hun aandeel in 's lands kas te kunnen bijdragen; van dezelve moest de eerste termijn betaald worden in de maand December aanstaande, en de tweede in Maart van het volgende jaar. Den

11 Oct. passeerde de vijand met een groot aantal manschappen te Herwerden over de Maas. Een verbazende opschudding bewerkte dit bij alle in- en opgezetenen van de Tielerswaard. Vluchten en goederen bergen en verzenden wierd aldaar eensklaps het werk van dien dag, en dat bijna alles maar naar onze stad Utrecht. 's Voormiddags ten 9 uren de droevige tijding van de overgaaf van den Bosch alhier aangekomen zijnde, was de weldenkende burger reeds neergeslagen, toen 's namiddags omtrent 2 uren de eerste vluchtende boeren met de tweede verontrustende tijding van het passeren van den vijand over de Maas binnen kwamen. Algemeene beweging, met innerlijke aandoening verzeld, verspreidde zich door de geheele stad. De eene geladene boerewagen volgde de andere de tolsteegpoort in naar het schietschuitenveer, alwaar de eene schuit al na de andere wierd geladen en afgezonden. Verscheide vaartuigen met

1794 goederen en vluchtelingen passeerden door en langs de stad. Dan kwamen nog binnen eenige wagens met zieke en gekwetste hussaren van Timmerman en vier hanoversche karren, door hanoversche jagers gescorteert, doch deze laaste trokken door naar de heide bij Zeist. Eindelijk kwamen 's avonds omtrent half 6 uren weder 46 wagens aan het artillerieperk in het starrebosch aan, waaronder 14 wagens tot de zadelmakerij behoorende. Terwijl dit alles gebeurde, staken de patriotten zoodanig hunne hoofden op, niet alleen in hunne vergaderplaatsen, maar zelfs op de publieke wegen, dat 's avonds ten 8 uren het gerecht nog vergaderde. Staande de vergadering omtrent ten 11 uren, wierden de kamerbehangen van Bree 1) en de broodbakker Sigal 2) door twee deurwaarders van hun bed geligt en op het stadhuis in verzekering gebracht. Het was reeds half 2 uren in de nacht, eer dat het gerecht weder uiteen ging. 's Anderendaags, den

12 Oct., wierden op dezelve wijze opgevat zekere Luxenburg en Burghart 3), beide woonachtig in de Schoutesteeg, als ook de heer Wintrant te Vianen, voorheen koekebakker alhier, benevens zijn vrouw en de twee jufvrouwen Meijer, bij hem inwonende; doch

1) De kamerbehangen van Bree wierd den 16 Dec. op vrije voeten gesteld, zijnde onschuldig verklaard.

2) De broodbakker Sigal wierd 27 Dec. verwezen tot een bannissement van 12 jaren.

3) Deze Luxenburg en Burghart wierden 12 Dec. veroordeeld tot een gevangenis van 4 jaren in het tuchthuis, zijnde beschuldigd van oproerstokerij.

deeze laatste, door den hertog van Yorck opgeëischt zijnde, wierden naar Nijmegen vervoert, door een detachement engelsche dragonders geëscorteert. Dien zelve dag kwam weder een eindelooze trein wagens aan het starrebosch aan, waaronder nog twee smitswagens. Voor de smeederij werd op het plein aan de Catharijne poort een houtse loots opgetimmert en de zadelmakerij werd geplaatst aan de kruisvaart, achter de Verloren-bogaard. De tenten wierden opgeslagen aan de waterkant en de paarden wierden gezet tusschen de boomen, achter gespannen lijnen, want op het plein voor Tulpenburg kon niet meer geborgen worden. Er waren toen ruim 180, zoo wagens als karren van verschillende soorten, bijeen vergadert. Dagelijks werd met zeventien wagens het hooi van het magazijn afgehaalt, en de haver uit schepen, die uit Gorinchem buiten de wittevrouwen poort aangekomen waren. Alle de manschappen, zoo officieren als gemeenen van de artillerie-veldtrein, waren genomen uit de geheele staande armee; de commandant was de luit. col. van de art. Du Pont, de major was de maj. van de art. van Bosc, en zoo vervolgens waren alle de verdere officieren van andere regimenten, zoowel van de cav. als de inf. De luit. col. van Dedem, van de gardes cav., was directeur gen. van de artilleriepaarden. Wegens de onderofficieren en gemeenen had ieder reg. cav. een wachtmeester en ieder reg. inf. een sergeant moeten geven, die de rang van commandeur hadden, en iedere comp. van alle de regimenten vier man, doch van de zwit-

794 sersche 8 man, die als canonrijders dienden. Verder gaande, wierd de volgende dag, den

13 Oct., de Grave opgeëischt. Daar in de laatste dagen meer vijandlijke troepes die vesting genaderd waren, waarom de bezetting nog met de zwitsers van May was versterkt, had men wel kanonkogels of hauwitsergrenaten verwacht, maar geen plotselinge sommatie; dezelve wierd dan ook plotseling afgewezen; en buiten verwachting gebeurde verder niets, echter was toen de communicatie op Venlo verhindert. Den

14 Oct. wierd Breda voor het eerst aangevallen. Die vesting wierd van 's morgens 7 tot 10 uren beschoten, als wanneer de franschen terug weken, doordien het vuur van de vesting hen veel nadeel toebrengt. De vlakke zuidewind dreef het geluid van het gebulder van het geschut tot onze stad zoodanig, dat de drukte aan het schietschuitenvaar weder zeer groot was door het verzenden van goederen van vele zwaarhoofdigen. Inmiddels hadden alle deze vijandlijke ondernemingen de hooge besturen tot verdere besluiten van defensie doen overgaan. Langs de geheele Waal wierden nog verscheide batterijen opgeworpen, inzonderheid bij Tiel en tegen over Bommel. De Lekkendijk naar de utrechtsche zijde begon men ook met batterijen te versterken. Gorinchem en Heusden wierden geheel en al geinundeert. Het fort Knodzenburg te Lent bij Nijmegen wierd in staat van defensie gebracht. Weesp begon men ook al te versterken, ja zelfs te Cockengen wierden batterijen aangelegd. Omstreeks Woerden wierden verscheiden

polders geïnundeert, met aanbod van de stads arbeiders hen tot hulp toe te zenden, om de aardappelen en hetgeen verders nog op het land mogt staan, te helpen binnen brengen. Eindelijk wierd de linie aan de Grebbe in eene volkomene staat van defensie gebracht. De inundatie aldaar wierd in het werk gesteld en verscheide stukken geschut, meest 24 ponders, wierden met de daarbij behoorende ammunitiewagens van hier derwaarts vervoert, zoo uit het artillerieperk als uit de houte loots op het Vreeburg. De troepes, door welke de linie bezet wierden, waren de zwitsers van Gumoëns en het veldbatt. van Oranje-Vriesland, die beide uit Gorinchem langs onze stad gepasseert waren, en alle de hollanders uit Nijmegen. In Gorinchem waren 300 man landzaten en in Woudrichem en Loevestein 100 landzaten artilleristen binnen getrokken; want het gebrek aan militairen vorderde dat de landzaten niet tot 's lands verdediging konden buiten gesloten blijven. Den

15 Oct. wierd Venlo eenigzints beschoten. Na de sommatie van Grave waren de franschen gedeeltelijk van daar afgemarcheerd naar de kanten van Venlo, waarop zij eenige bomben in die vesting wierpen, nadat vooraf een kleine schermutseling met de voorposten was voorgevallen. Men hield dus het opeischen van Grave, zoowel als het vuren op Venlo, voor een waarschuwing van binnen korten tijd op een duchtiger wijze begroet te zullen worden; want van dien dag af maakten de franschen zich gereed om beide die vestingen van alle kanten in te sluiten. Venlo wierd

1794 gecommandeerd door den col. Fisbach, de col. commandant van van Monster; en de bezetting bestond uit 1200 man, zijnde het gren. batt. van van Panhuis, het veldbatt. van markgraaf Baden en eenige oostenrijkers. Het fort St. Michiel, moest ook door deezzen bezet worden, zoodat de bezetting maar al te gering was, om die vesting te kunnen verdedigen. Daar de franschen zich dan bij Grave vertoond hadden, begon men te Nijmegen ook al beducht te worden en dus middelen te beramen om den vijand af te weeren. Het fort Knodzenburg, bij Lent tegenover Nijmegen, wierd in staat van tegenweer gesteld en langs de Waal op den dijk wierden batterijen opgeworpen, als aan de Lentsche molen, op den hoek van Bommel, en meer andere plaatsen, daar het noodig wierd bevonden, om den vijand de passagie over de rivier te betwisten.

Na de uitval uit Maastricht van 9 October laatstleden, was weinig of niets, die vesting betreffende, voorgevallen, als alleen dat de gouverneur een officier en trompetter naar het vijandlijk leger gezonden hebbende, om een keizerlijken jager terug te eischen, die ten onrecht door de franschen was gevangen genomen, aan de eisch voldaan was geworden met den jager terug te geven; doch den

16 Oct. wierd de vesting voor de tweedemaal opgeëischt, zonder dat een enig schot vooraf had plaats gehad. Men had bespeurt, dat langs de Maas naar de zijde van Gronsveld een considerable trein fransche troepes, artillerie en ammunitie was komen afzakken,

al tot meerdere versterking van de vijandlijke belegeringsarmee; en daarna geschiedde de sommatie door een capitein, die geblind de boschpoort kwam inrijden. Er wierd krijgsraad gehouden; maar het eenparig besluit was nog aan geen overgaaf te denken; derhalven wierd de fransche capitein met een weigerend antwoord terug gezonden. De sommatie wierd dan afgeslagen, en echter wierd de nood hoe langer hoe meer dringende, voornamelijk door gebrek aan geld, waaruit gebrek aan vele andere behoefkens voortsproot. Men was al tot het allersmartelijkst uiterste gekomen, om de zilvere kerkgoederen van de roomsche kerken en kloosters af te vorderen tegen behoorlijke obligatien; doch alhoewel dezelve een somme van 37082 gulden hadden opgebracht, zoo waren die penningen ook alreeds zoover vermindert, dat men binnen korten tijd, zoo wegens het onherstelbaar gebrek, als wegens het verwacht wordende bombardement, allertreurigste dagen te gemoet zag. De gouverneur besloot dan nog een uitval te wagen aan die kant, daar men de vijand het zwakste beschouwde, om door het vijandlijk leger een weg te banen, en dan langs dezelve nog eenig toevoer te kunnen bekomen. Er trok den

17 Oct. een corps van 2000 man met verscheide stukken geschut op de franschen aan. Velen van hen wierden verslagen en de overigen eenigzints terug gedreven, maar verders liep die expeditie zonder eenig succes af. De volgende dag, den

18 Oct., wierd nog een uitval gedaan door een sterk corps infanterie, cavallerie en jagers met de

1794 noodige artillerie; maar even vruchteloos. Er wierd wel een batterij vernielt, die de franschen voorwaarts en al zeer nabij de brusselsche poort hadden aangelegd, maar eene opening in het vijandlijk leger te bewerken was bijna onmogelijk. De franschen hadden reeds met een geheele divisie rondom de vesting twee linien geformeert, en waren toen bezig met de derde. Zij hadden ook nog 2 mortieren en 30 canonnen, zware belegeringsstukken, gekregen; zoodat het scheen dat de vijand zich eerst volkomen versterkte, om dan met alle geweld de vesting aan te vallen. De gouverneur liet den

19 Oct. zeer hevig uit de vesting vuren, om die liniën te demolieeren. Het gelukte eenigzints, maar niet naar de waarde van het kruit en lood dat verschoten wierd, en dat bij een bombardement van vrij wat meer nut zoude wezen. Zoodat Maastricht in zulk een beklagenswaardige omstandigheid al verder haar noodlot bleef afwachten. Den

20 Oct. kwam eene geheele vijandlijke divisie op Grave aanmarcheren. Een gedeelte van dezelve vatte post in de dorpen Velp en Eescharen. De gouverneur, hiervan verwittigt, liet eenige hauwitsergrenaden in die dorpen werpen om hen weder te verdrijven; zij wierden daardoor wel eenigzints ontrust, doch niet verdreven. Alle de overige van die divisie trokken langs Grave naar de kanten van Nijmegen. Aan de Maas gekomen zijnde passeerden zij den

21 Oct. omtrent Batenburg over de rivier, alwaar zij slaags geraakten met twee voorposten van Nijme-

gen te Druten en te Appeltern. Die van Druten 1794 was bezet door het 37^{ste} reg. engelsche inf. en die van Appeltern door een batt. jagers van Rohan. De jagers van Rohan waren fransche emigranten in engelsche dienst. Het gevecht was vrij hevig en duurde meer dan 7 uren lang, waarna die van Druten terug geslagen wierd tot in Winsen. Na de actie bleven de franschen te Ewick post vatten. Het 37^{ste} regiment had het meest geleden. Van hetzelfde waren 3 capiteins, 4 luitenants, 1 kwartiermeester en verscheiden onderofficieren en gemeenen of gesneuveld, of krijgsgevangen gemaakt. De gekwetsten wierden op wagens naar Nijmegen vervoert. De hertog van Yorck, dit naderend gevaar bij tijds willende ontwijken, bracht het hoofdkwartier over naar Arnhem. Het geluid van het canonvuur en de vluchtende Nijmegenaren, die den

22 Oct. bij menigte bij ons overkwamen, brachten de stad weder in volle beweging. Het verzenden van goederen, zoo met wagens, als met schuiten, en het doorpasseren en vertrekken van rijtuigen met vluchtelingen was zoodanig, dat bij de koetsenverhuurders of voerlieden noch rijtuig, noch paard meer te bekomen was. Door dit alles wierd het patriotsche vuur in de leesgezelschappen weer hevig ontstoken; en dat niet alleen alhier, maar zelfs in die van verscheide andere steden. Zij kwamen al zoover, dat zij, zoo zij niet in de zaken der stedelijke of provinciale besturen intraden, ten minsten trachteten dezelve de wetten voor te schrijven. Dit alles deed al sommige

1794 zwaarmoedige regenten, die te gelijk het gevaarlijke van in zulke tijden, in welke men met rede vreesde door een geduchten vijand overrompeld te zullen worden, aan eenig bestuur te wezen, overdachten, hunne posten nederleggen; als te Leiden de heeren van Lelyveld, van Poot van Winter, Marcus, van Leyden en van Kuffeler; te Schiedam de heer Bousy; te Weesp de heer Swaving en zoo vervolgens meer anderen. Maar daarentegen onze regenten bleven alle hunne posten nog al waarnemen, alleen uitgezondert de heer Pesters, die als lid van de provinciale Staten zijn post nederleidde, doch welke door Z. D. H. dadelijk met den heer van Nellesteyn weder aangevuld wierd. Te Amsterdam ook eenige regenten tot hetzelfde besluit willende overgaan, wierden daarin terug gehouden door den Erfprins, expresselijk daartoe zich derwaarts begeven hebbende; stellende Z. H. hen voor de schrikkelijke onheilen, die bij regeringloosheid te duchten zijn. In die volkrijke stad lag opentlijk een request ter teekening, door de leesgezelschappen opgeworpen. De vroedschap deed hier op een publicatie afkondigen, waarbij verboden wierd het onderteekenen en inleveren van eenige requesten of adressen, die de regeering in hare vrije deliberatien aangaande de zaken van den lande zouden kunnen hinderen. Een uur na de afkondiging kwam het request binnen, onderteekend door meer dan 2600 burgers, alle leden van de leesgezelschappen; hetzelfde behelsde een verzoek (om het geen afvordering te noemen), dat de regeering zou beletten voor-

eerst het inrukken van gewapende militairen, en ten tweede het doorsteken van dijken om de stad te inunderen. Het request werd met algemeene stemmen van de hand gewezen en de heeren Visser en Staphorst, beide voorname kooplieden, met nog negen andere minder bekenden, wierden in persoon geciteert als de voornaamste bewerkers van hetzelve. De heer Visser en vijf van de anderen ¹⁾ compareerden en wierden na het verhoor op het stadhuis in verzekering gehouden, waarop de stadsschutterij zich aanbodt nacht en dag het stadhuis te zullen bezetten, waarin de Raad bewilligde; doch de heer Staphorst en de overigen hadden het hazepad gekozen en waren de stad ontweken. De Erfprins naar 's Hage terug keerende, nam de weg over Naarden, alwaar de zaken eveneens gestelt waren, om het bedanken der regenten voor te komen. De Erfprins in 's Hage gearriveert zijnde en van al het gebeurde aan Z. D. H. en aan de Staten van Holland kennis gegeven hebbende, deden H. Ed. Gr. M. een publicatie afkondigen, waarbij ten strengste wierd verboden het maken, opstellen onderteekenen en inleveren van requesten, adressen, declaratoiren, of onder welke benaming ook, over zaken, zoowel het gansche land, als een eenige stad in het bijzonder betreffende. De Staten van Friesland, zich met dezelfde onaangenaamheden be-

1) Deze zes heeren wierden, na verscheide malen verhoord te zijn, den 10 November verwezen tot een gevangenis van zes jaren in het rasphuis en vervolgens tot een eeuwig banissement.

1794 zwaard bevindende, zonden een deputatie af van drie leden uit hun midden met den Secretaris naar 's Hage, om van H. H. M. af te vragen, hoe zich daarin te gedragen. Het antwoord, waarmede de deputatie wierd terug gezonden, behelsde een sterke aanmaning aan de Staten van Friesland, van, zoowel het bedanken der regenten als het presenteeren van requesten, met alle krachten tegen te gaan. Zoodat dan het patriotische verderf zich als een kanker verspreidde door het geheele land.

VERSCHEIDENHEDEN.

Privilegien aan de Academie der stad Utrecht vergund. 1643 ¹⁾.

Eerstelijk dat de Burgemeesteren in der tijd, of drie of vier uit de schepenen, telkens in hunne plaats te surrogeren, te authoriseren of ook te assumeren, met den Rector en 3 Assessoren, alle acht dagen, ordinarie of pro re nata extraordinarie zullen vergaderen op zoodanige uren, als raadzaam zal gevonden worden.

De extraordinaris vergadering zal geleid worden door een van de Burgemeesteren, indien de kwestie is tusschen borgeren of ingezetenen dezer stad of de vrijheid en studenten, maar indien het geschil ware tusschen studenten onderling, of lieden van buiten en studenten, zal dezelve vergadering door den Rector, of in absentie, door den oudsten Assessor geleid worden.

1) De lezer gelieve in dit stuk niet meer dan goede voornemens der stedelijke regering ten behoeve harer jeugdige hoogeschool te zien. Het zal wel nooit tot de uitvoering gekomen zijn, want het provinciaal bestuur meende aanstonds dat de stad wat al te souverain had gehandeld, of, zoo als men toen sprak, in deze buiten den haren was gegaan.

En zullen dezelve kennis nemen van alle schulden bij iemand van de studenten gemaakt of te maken, spruitende over huis- of kamerhuur, kleeding, met hetgeen daarvan dependeert, mondkosten, levering van eet- en drinkwaren, verteringen en diergelijke; item gekochte boeken, mitgaders alle instrumenten, tot hunne studien behoorende, en zullen de geschillen, daarover vallende, tusschen partijen alvorens zoeken te accorderen, zoo niet, zal daarin de plano geprocedeerd en gejudiceerd worden, volgens de ordonantie dezer stad.

Wel verstaande, dat de condempnatie, in zoodanige zaken vallende, in cas van onwilligheid, op het executoriaal van den officier en bij een van de deurwaarders dezer stad ter executie zullen gesteld worden.

De kwestien, die tusschen de studenten dezer Academie over verbale of feitelijke injurien komen te ontstaan, zullen dezelve zoeken te assopieren, is het doenlijk, zoo niet, den injuriant de gedane of gesprokene injurien doen repareren, of denzelven multeren naar gelegenheid.

Bij zooverre eenige studenten den anderen in duël riepen, of met den anderen wilden in gevecht komen, zal de voornoemde Senaat, daarvan kennisse bekommende, hetzelfde zoeken te beletten, en de partijen van den anderen houden, en des noodig zijnde, daartoe employeren de adsistentie van den officier dezer stad, en alsdan de kwestien in het minnelijk accorderen, is het doenlijk, multerende niet te min den

genen, die daartoe oorzaak gegeven heeft naar gelegenheid der zaak.

Alle fouten of excessen der studenten, die alleen modicam coërcitionem requireren, daarvan zal de gemelde Senaat mede kennisse nemen en zoodanige studenten over hunne begane fouten arbitralijk mogen mulcteren, doch ieder reis niet hooger als ter somma van honderd gulden, maar wel minder, te appliceren fisco Academiae, en in cas de Senaat de voorschreven mulcte te klein oordeelde, zal de zaak gerenvoyeerd worden aan de ordinariis justitie.

Wel verstaande dat hieronder niet begrepen zullen zijn de breuken of de boeten, uit vechtelingen of zwaarder delicten resulterende, doch zal de ordinariis justitie hierin niet doen dan met advies en ter presentie van den Rector en de Assessoren.

Ingelijks zal hieronder niet begrepen zijn vergoedinge van schaden, die de studenten door moedwiligheid doen aan de huizen of hetgene daaraan depeendeert, maar zullen dezelve komen tot kennis van den ordinariis regter, blijvende de correctie van het mesuse aan den voorzegden Senaat.

Als van gelijken mede aan de ordinariis justitie gelaten zal worden de kennisse van schulden, spruitende uit alle andere zaken, hiervoren niet gespecificeerd.

Aangaande de boeken, in eenige auctie gekocht, zal men zich moeten reguleren naar de order daarop gemaakt.

En zullen geen andere van dit regt mogen gauderen als diegene, die alhier ter Academie als studenten

zijn geimmatriculeerd, en dat, zoo lang zij geen gradum in theologia, jure, of medicina hebben bekomen, maar, gegraduateerd zijnde in een van de voorzegde drie faculteiten, zullen gehouden zijn te regte te staan voor hunnen competenten regter.

De professoren en studenten dezer Academie, als ook degenen, die alhier gegraduateerd zijn, zullen van togten en wachten vrij zijn.

En zullen degenen, die in de Academie alhier gradum consequeren, vereerd worden met een gouden medailje.

Item zullen de professoren en studenten niet bezwaard worden met fouriering van vreemde heeren of derzelve suite, noch ook van soldaten of diergelijke.

Ook zullen de studenten vrij gehouden worden van drukkosten van theses, die publiekelijk gedisputeerd worden, volgens het reglement daarop te beramen.

Item zullen alle geimmatriculeerde studenten, die de Academie notoirlijk frequenteren en daarvan doen blijken bij de hand van een der professoren, vrij zijn van de tolln dezer provincie.

Insgelijks zullen de voorschreven studenten, van honderd kannen wijns, jaarlijks, in de impositien alleen betalen de helft van hetgeen de burgers dezer stad betalen, en van zes vaten bier, in het jaar gemeten, op elk vat zestien stuivers, wezende genoegzaam de helft van hetgene de burgers moeten betalen.

En zal ook de voorzegde exemptie bij de studenten niet langer genoten worden, dan ter tijd toe, dat zij gradum in een van de voorzegde drie faculteiten ge-

nomen zullen hebben, of ten langsten den tijd van zes jaren.

En zullen de Rector en Assessoren alle vierendeeljaars eene pertinente lijst doen maken van de studenten, die bevonden zullen worden in hetzelfde vierendeeljaars geïmmatriculeerd te zijn, en actueel te studeren, opdat diegene, dien het behoort, zoodanige vrijheid mogen genieten.

Aldus gedaan en gearresteerd bij de Ed. Vroedschap der stad Utrecht, den 14 Augustus 1643, en was ondertekend C. de Ridder.

Redenen, waarom tot gemeene welvaart en onderhoud der groote school van S. Hieronymus alle andere privé latijnsche scholen behoorden verboden te zijn ¹⁾).

In den eersten zoo zijn er van den beginne af geweest in deze stad Utrecht negen latijnsche, als te weten in de vijf collegien (kapittelen) en vier parochiekerken, in welke een iegelijk geoorloofd was zijne kinderen ter school te stellen en nergens anders.

Waarboven nog de groote school van S. Hieronymus naderhand bij gedaan is, subject zijnde de scho-

1) Een voorstel, naar het schijnt van wege de bestuurderen der Hieronymischool te Utrecht aan de regering dier stad omstreeks 1580 gedaan, en hier afgedrukt naar eene gelijktijdige kopij, in het archief der provincie Utrecht berustende.

lastery en jurisdictie van den Dom, als het hoofd van de collegien en parochiekerken, zoo dat er in alles zijn in deze stad tien latijnsche scholen, hetwelk immers genoeg behoort te zijn voor eene stad, overmits onbehoorlijke veelheid confusie maakt en zoowel geen regard genomen kan worden op veel scholen als op weinig zoo het behoort.

Maar opdat de goddelijke dienst geen letsel zoude vernemen door deze groote school voornoemd, zoo is eertijds bij onze voorouders geordineerd en in gewoonte gehouden, dat men de kinderen, beneden de 12 jaren oud zijnde (om hun zang en koortmanieren te leeren, en alzoo goed gerief van choralen en servienten, tot de dienst Gods te mogen hebben) continueren zoude in de collegien of parochiekerken, en van daar sturen naar de groote school van S. Hieronymus, om aldaar, de rijken om loon en de armen om Gods wil verder in de latijnsche taal geleerd te mogen worden.

En ook om te verhoeden de periculen van kwade leering, die de jonkheid ligtelijk indrinkt (hetwelk door veelheid van scholen heel ligtelijk gebeuren mag, als men in deze verledene jaren wel heeft mogen zien) en 't venijn, eens ingedronken zijnde, kwalijk wederom uit te verdrijven is en daarom ook in verscheidene tijden op het punt van de scholen scherpe plakaten, zoo bij de keizerlijke als bij de koninklijke Majesteit gepubliceerd zijn.

En hierenboven ook mede, omdat de jonkheid beter in eene school van het fatsoen, dan in verscheidene,

X daar noch distinctie van localen, noch van meesters is, geleerd kan worden, overmits grammatica zich wijd en breed extendeert, zoodat een of twee meesters niet sufficient zijn om geheel grammaticam te doceren, maar moet quaelibet eius pars specialijk zijn' meester hebben, cum quaelibet pars totum requirat hominem, en daarenboven ook rhetorica en dialectica nog apart elk eenen lector behoeft en aangezien dat, cesserende de menigte der scholieren, overmits de menigte van de privé-scholen, ook cessereren moet de menigte der meesters (want zij van de jongens alleen geloond worden) en consequentelijk dat de jonkheid in alzulke scholen niet wel geleerd kan worden, hetwelk openbaarlijk het gemeen welvaren is contrarierende.

Om al deze redenen en ook om het behoorlijk getal van meesters, die van de jongens in de groote school alleen gegageerd worden, onderhouden te mogen worden, zoo is het dat onze voorouders geordineerd en altijd in het gebruik gehouden hebben, dat de kinderen nergens anders dan in S. Hieronymi-school of de vijf collegien en vier parochiekerken ter schole gezonden zouden worden om latijn of grammaticalia met dergelijke scientien te leeren.

X 't Welk, behalve dat het in lang gebruik is geweest, zoo is bij onzen allereerw. heer den Aartsbisschop van Utrecht (merkende dat de oude en goede ordiantie in groot prejudicie van de groote school van S. Hieronymus begon te verlopen) nu laatstmaal in provinciali synodo bij edicte gepubliceerd dat geen kinderen, boven de acht jaren oud zijnde, ergens geoor-

794 loofd is school te gaan dan in de groote school van S. Hieronymus, onder welke statute (opdat de goddelijke dienst niet verlette) zouden weder niet begrepen zijn de scholen van de vijf collegien en vier parochiekerken.

Hoe wel dat, alzoo aetas difficilis probationis is, en mitsdien door het ontkennen van den ouderdom de voorzegde ordinantie ligtelijk illusoir te maken is, en de voorzegde school meer gefundeerd is op de qualiteit van de jongens dan op den ouderdom van die, schijnt (judicio bonorum dominorum salvo) dat gelijke ordinantie meer op de qualiteit van de scholieren dan op den ouderdom van die gesteld behoort te zijn.

Dit niettegenstaande is het nu zoo, dat binnen deze stad van Utrecht thans vele verscheidene privé latijnsche scholen in grooten getale, zoo bij de fugitiieven van den tegenwoordigen turbele als andere personen, tot groot prejudicie, verloop en achterdeel niet alleen der scholen van de vijf collegien en vier parochiekerken en de groote school van S. Hieronymus voorschreven, maar ook van het gemeen welvaren (want de jonkheid, wel of kwalijk geïnstitueerd zijnde en nu tot mans gekomen zijnde, de gemeente regeren moeten) opgehouden worden.

Tot welke privé-scholen niet alleen versche scholieren, het zij dat ze boven de 12 of 8 jaren of daaronder zijn, maar ook veel van der rijken kinderen uit de groote school van S. Hieronymus verlopen, en, zoo de jonkheid altijd geneigd is tot vrijheid en

X zonder discipline te zijn, met verscheidene praktijken en kwade persuasien gelokt worden.

Hetwelk in geen andere steden van goede policie, (daar de meesters, dat meer is, van de steden gagie genieten en ook gemeenlijk maar een of twee latijnsche scholen in eene stad zijn) toegelaten wordt, en dat om de groote school in eere te houden, maar scherpelijk op groote poene verboden wordt niemand school in prejudicie van de groote school te mogen houden.

Zoo veel te meer is het redelijk in deze stad van Utrecht, daar, behalve de groote school, nog negen latijnsche scholen zijn en de meesters niet alleen van niemand dan van de scholieren geloond worden, maar ook uit de school eene groote pensie van derdehonderd keizersgulden moeten uitreiken, docerende ook mede de arme studenten, zoowel de vreemdelingen als der burgeren kinderen, en twee collegien, namelijk het collegie van S. Willebrordus en het collegie van de armen van S. Hieronymus, om Gods wille, (hetwelk zij gaarne en nog veel meer bereid zijn te doen) dat men zonderling regard hierop behoort te nemen.

X En tot onderhoud van de school, meesters en lokalen ook de rijken te sturen daar de armen om Gods wil geleerd worden, verbiedende alle andere privé latijnsche scholen, om de groote school, gelijk als altijd in gebruik is geweest, in eere te houden, alzo wel als eenig ambacht of nering, waar in deze stad scherp regard op genomen wordt. Hetwelk nogthans niet eens te gelijken is bij de zorg, die men

tot de school behoort te hebben, quod hic animi formentur cum illic de rebus temporaneis reipublicae prospiciatur.

Of anders behoort eenen iegelijken van de meesters der groote school ook, gelijk als andere, geconsenteerd te mogen worden elk in zijn huis school op te rigten, en de pensie te niet gedaan zijnde, de groote school te sluiten. Hetwelk in aldusdanige vermaarde hoofdstad, daar de goede policie altijd gefloreerd heeft en bijzonder van hare groote school altijd gefameerd is geweest, groote abusie en oneere zoude zijn.

Scholieren van S. Hieronymi school te Utrecht.

Zaturdag den 24 Februarij 1652. De Vroedschap der stad Utrecht interdiceert de bewoners van de huizen omtrent Hieronymi school, daar men koek hakt en andere snoeperij aan de scholieren verkoopt, of dezelve met kaartspel of anders amuseert, zulks voortaan meer te doen op de verbeurte van vijftwintig gulden telken reize, boven arbitrale correctie.

Regtvaardiging van prof. Carolus de Maats.

Gezien bij den geregte der stad Utrecht de Req^{te} bij de wed^e en erfgenamen van za. Carolus de Maats,

in zijn leven Theologiae Professor en Bedienaar des Goddelijken Woords alhier, op den 18 dezer maand September gepresenteerd, en daarop gehad hebbende 't advies van den Heere Officier dezer stad, mitsgaders gezien en geexamineerd hebbende 't geschrift, uitgestrooid voor de hand van Carolus Demaats, beginnende: *Concept van een instructie bij mij Carolus de Maets ende mijnen waerden medebroeder Gisbertus Voet beraemt etc.*¹⁾, 't welk in de maand van Junij dezes jaars door den druk is gemeen geworden. 't Voorz. Geregte verstaat en verklaart 't zelve geschrifte te wezen een valsch en bij een ander dolcuseljk gefabriceerd libel, ordonnerende, dat een der gedrukte exemplaren van dien door een deurwaarder in de audientie dezes Geregts zal worden gescheurd. En reserveert der voorzegde wed^e en erfgenamen, mitsgaders den Heer Officier hunne respectieve actien tegen den auteur of auteurs en seminateurs of strooijers van 't zelve.

Aldus gedaan en gepronuntieerd te Utrecht, in de audientie van den Geregte, op den 27 September 1655.

1) Medegedeeld in het vorig deel van dit tijdschrift, blz. 248-253.

BLADWIJZER.

- Aa (Ter), 214, 219.
Abcoude, 228, 245.
Abraham Dolen klooster te Utrecht, 77, 83.
Achtstuiverstukken van Deventer, 68.
Afbeeldingen van heiligen op munten, 64.
S. Agnieten klooster te Utrecht, 77, 81, 82, 83.
Allastius (Joannes), 211.
Alumni der Staten van Utrecht, 251, 257, 258.
Ambten te Utrecht, 194 volg.
Amerongen, 212.
Amersfoort (predikanten en scholen te), 211, 247, 253.
Ankeveen, 212, 245.
Aucopius (Joannes), 212.
Bethlehem klooster te Utrecht, 77, 83.
Bijgeloof der pausgezinden, 260 volg.
Blommerweert (Anselmus van), 214, 215.
Bodecherus (Joannes* Assueri), 219.
Bogermanus (Joan.), 212, 213, 246.
Boys (Ludovicus du), 214, 217.
Borgneval (Jan van Dermonde, heer van), 102 volg.
Bornius (Joannes), 226.
Bosschius (Petrus), 221, 267.
Bourgondie (David van), Bisschop van Utrecht, 93.
Bourgondie (Karel van) de Stoute, 98.
Brederode (Gijsbert van), verkoren bisschop van Utrecht, 92.
Bree (Gerardus a), 211.
Breukelen, 245, 257.
Brinck (Henricus ter), 212.
Broederschappen, 262.
Brouwerus (Joannes), 214.
Buchell (Arnold van), 200, 203.
Bunnik, 214, 215.
Bunschoten, 228.

- Burmannus (Franciscus), 202.
 Busschoff (Bernard), 211.
 Buurkerk te Utrecht, 76.
 S. Catharina klooster en poort te Utrecht, 101 volg.
 S. Cecilia klooster te Utrecht, 77, 78, 80, 83.
 Classes van Utrecht, Amersfoort en Wijk bij Duurstede ingesteld, 242 volg.
 Correspondentie van Synoden en classes, 243 volg.
 Cromwell (Olivier), 190.
 Dagbladen. Verg. Patriotten.
 Damman (Sebastianus), 212.
 Dibbetius (Joan.), 212.
 Diepholt (Rudolf van) bisschop van Utrecht, 92.
 Doodslagen, 261.
 Doorn, 214, 215.
 Drukpers (ongebondenheid der), 263.
 Dunganus (Cornelis), 211, 244.
 Eem (Ter) en Baarn, 220.
 Eemnes, 214.
 Engelsche kerk te Utrecht, 243.
 Erpenius (Thomas), 207.
 Geert van Deventer, 72, 75.
 Geestelijke goederen, (zeden der) 85, 86, 87, 89.
 Geestelijkheid, 176.
 Geldheffingen te Utrecht, 118, 165, 333.
 Gilden te Utrecht, 93.
 Gods- en gasthuizen, 260, 265.
 Gozewijn van Amstel, bisschop van Utrecht. 58.
 Hagestein, 212.
 Harmelen, 228, 245.
 Heinsius (Daniel), 208.
 Helmichius (Gerardus), 212, 244.
 Helmont (Absalom), 212.
 Henrici (Wernerus), 212, 245.
 Heringa (Jod.) tot hoogleeraar te benoemen, 197, 199.
 Hieronymi school te Utrecht, 248, 366 volg. 371.
 Hoogeschool te Utrecht, 194 volg. 362.
 Hoornhovius (Antonius), 223.
 Huygens (Jacobus), 212.
 Joannis (Assuerus), 220. (Rumoldus), 212.
 Johan van Nassau, bisschop van Utrecht, 55, 58.
 Jus patronatus, 240 volg.
 Jutphaas, 214.
 Kamerijk, 214, 217.
 Kamphuizen (Dirk), 234.
 Kapittelen te Utrecht, 92.

- Kerkeordening, 236.
 Kerkeraden, 238 volg.
 Kermis of jaarmarkt, 128, 131, 262, 311.
 Kokkengen, 211.
 Kortenhoef, 212.
 Kotten, 219.
 Kudelstaart, 212.
 Langeraeck (Christophorus), 228.
 Langerak over Lek, 228.
 Langius (Johannes), 211, 213, 244.
 Latijnsche scholen te Utrecht, 366 volg.
 Lebuinus kerk te Deventer, 62, 63.
 Leesgezelschappen. Verg. Patriotten,
 Lyndenius (Joannes), 211. (Paulus) 228.
 Lopik, 231.
 Maarsen, 228, 245.
 Maartensdijk, 233.
 Maats (Prof. Carolus de), 372.
 Meheri (Eillerdus a), 212.
 Mijdrecht, 212.
 Modaeus (Laurentius), 211, 213, 244.
 Monachus (Joannes), 228.
 Montfoort, 211.
 Nederlagius (Joannes), 228, 231.
 Nederlangbroek, 212.
 Nellesteyn (Joannes van), 200—202.
 Nichtevecht, 212.
 Odijk, 214, 218.
 Oyen (Christiaan ab), 212.
 Oortcampius (Arnoldus), 211, 244.
 Oosterzee (Reinerus ab), 214, 215.
 Ottonis (Egbertus), 212.
 Overlangbroek, 226.
 Patriotten, 2, 3, 6, 7, 11, 36, 42, 121, 122, 305, 311, 315,
 317, 328, 335, 336, 351, 358.
 Porcelius (Joannes), 214, 219.
 Predikanten, 47, 118, 176, 189, 239 volg.
 Provostius (Bartholomeus), 228.
 Raesfelt (Henricus), 212.
 Ram (Johan), 82, 83.
 Ravesway (Joannes), 214.
 Reede van de Vuursche (Gerrit van), 204.
 Rhenen, 211, 262.
 Riddersbach (Wilhelmus), 224.
 Rommius (Joannes Antonii), 214, 218.
 Sabbath (onheil van den), 262.

- Salvators of Oudmunsterkerk te Utrecht, 62.
 Scaliger (Josephus), 205.
 Schalkwijk, 214.
 Scholen, 176, 189, 245, 247.
 Scriverius (Petrus), 206.
 Sede vacante munten, 55, 64.
 Seistius (Agidius), 228, 231.
 Soest, 228.
 Stedium (Egbertus), 228.
 Stratenus (Gulielmus), 201.
 Swaerdecroon (Rector), 248.
 Taurinus (Franciscus), 228, 231.
 Thamen, 245.
 Triglandius (Jacobus), 212, 246.
 Tuyll van Serooskerken enz. (Philibert van), 203.
 Tull en 't Waal, 224.
 Udemans (Godefridus), 212.
 Valck (Petrus), 228.
 Veenendaal, 212.
 Vleuten, 234, 245.
 Voetius (Gijsbertus), 201, 372.
 Vorstius (Adolphus), 207.
 Vreeland, 245.
 Vreeswijk aan de Vaart, 228, 245.
 Wannemaker (Benjamin), 231.
 Wassenburgius (Petrus), 211, 244.
 Welsingius (Henricus), 233.
 Werkhoven, 223.
 Werving voor land- en zeedienst, 4, 10, 127.
 Westbroek, 212.
 Wijk bij Duurstede, 211, 221, 267.
 Wilhelmi (Jeremias), 212.
 Willebrordi collegium te Utrecht, 250, 370.
 Wilnis, 212.
 Wirtzfeldius (Joannes), 211.
 Woudenberg, 229.
 Zegermanus (Joannes), 212.
 Zegveld, 229.
 Zeist, 212.

 VERBETERING.

Blz. 59 reg. 15 staat: Otto II, lees: Otto III.

• 69 de noot ') lees: Waarde der deniers 10 cent ten tijde van Karel den grooten, later minder. Zie Geschiedk. onderzoek enz. blz. 189.

STATISTIEKE AANTEKENINGEN.

STATISTIEKE AANTEKENINGEN

BETREFFENDE

UTRECHT.

NAAMLIJST VAN GEBORENEN, GEHUWDEN
EN OVERLEDENEN.

MARKTPRIJZEN:
OPENBARE VERKOOPINGEN VAN VASTE
GOEDEREN.

WAARNEMINGEN, GEDAAN OP HET METEO-
ROLOGISCH OBSERVATORIUM.
WATERHOOGTE VAN DE LEK ENZ.

MET TAFELS EN REGISTERS.

VIERDE EN LAATSTE DEEL.

1850.

UTRECHT,
KEMINK EN ZON.
1850.

De hier medegedeelde opgaven, zoo veel mogelijk uit officiële bescheiden getrokken, voor ieder van blijvende waarde te doen zijn, en het gebruik er van door eene uitvoerige inhoudsopgave en door alfabetische bladwijzers gemakkelijk te maken, is het streven geweest van hen, die ze bijeenbragten.

De spelling van de voor- en geslachtsnamen der geborenen, gehuwden en overledenen is letterlijk gevolgd naar die van de overgelegde extracten uit de doop- geboorte- en sterfregisters of andere bewijsstukken, zoo dat b. v. de spelling *Johannis*, *Ullm*, enz., niet aan de onachtzaamheid van schrijver of corrector moet geweten worden. De kerkelijke personen van vroegeren tijd maakten hunne aantekeningen naar de opgaven, die niet zelden mondeling gedaan werden; en bij vergelijking met de authentieke stukken, die hier en daar nu nog worden uitgereikt, hebben wij het regt niet om onze voorouderen in het bijzonder van grammaticale onwetendheid te beschuldigen. In hunne dagen was die onnaauwkeurigheid in spelling een algemeen gebrek; zelfs de aanzienlijkste familienamen het er zoo naauw niet mede, en het was voor een paar eeuwen en vroeger een zeer gewoon verschijnsel, als broeders en zusters hunnen geslachtsnaam onder een en hetzelfde stuk op verschillende wijze schreven. Het is te verwachten dat deze handelwijze, nu en dan bij den minder beschaafden stand nog overig, weldra geheel zal ophouden.

I N H O U D.

NAAMLIJST der geboren en te Utrecht, in de maanden

Januarij . . . bl. 1	Julij bl. 99
Februarij . . . „ 17	Augustus . . . „ 115
Maart „ 31	September . . . „ 134
April „ 47	October „ 150
Mei „ 63	November . . . „ 167
Junij „ 82	December . . . „ 183

NAAMLIJST der g e h u w d e n te Utrecht, in de maanden

Januarij . . . bl. 4	Julij bl. 101
Februarij . . . „ 19	Augustus . . . „ 118
Maart „ 33	September . . . „ 137
April „ 50	October „ 152
Mei „ 65	November . . . „ 169
Junij „ 84	December . . . „ 186

NAAMLIJST der overledenen te Utrecht, in de maanden

Januarij . . . bl. 5	Julij bl. 103
Februarij . . . „ 20	Augustus . . . „ 119
Maart „ 34	September . . . „ 138
April „ 51	October „ 154
Mei „ 70	November . . . „ 170
Junij „ 86	December . . . „ 187

waarachter telkens :

OVERZICHT der als levend en levenloos aangegeven geboren en.

VERGELIJKEND OVERZICHT der geboren en en overledenen.

STAAT van den ouderdom der overledenen.

Deze opgaven *over het geheele jaar* zamengetrokken bl. 197 volgg.

GODSDIENSTIGE GEZINDHEID der geboren en, ge-
huwden en overledenen „ 200

OPGAVE van het getal paarden, bij de kantoren der stede-
lijke belastingen te Utrecht aangegeven, voor de markt van

den 18 Februarij bl. 24	den 5 Augustus bl. 123
„ 25 Maart . „ 39	„ 23 September „ 142
„ 13 Mei . . „ 74	„ 4 November „ 174

OPENBARE VERKOOPINGEN van vaste goederen te Utrecht,
in de maanden

Januarij	bl. 10	Julij	bl. 107
Februarij	„ 25	Augustus	„ 124
Maart	„ 40	September	„ 143
April	„ 55	October	„ 158
Mei	„ 75	November	„ 175
Junij	„ 90	December	„ 191

STAAT van de Marktprijzen te Utrecht, in de maanden

Januarij	bl. 12	Julij	bl. 110
Februarij	„ 26	Augustus	„ 129
Maart	„ 42	September	„ 145
April	„ 58	October	„ 162
Mei	„ 77	November	„ 177
Junij	„ 94	December	„ 192

STAAT van de Waterhoogte in de rivier de Lek onder
het nulpunt of de kruin van den dijk en boven het Amster-
damsch peil. Waargenomen te Vreeswijk, in de maanden

Januarij	bl. 13	Julij	bl. 111
Februarij	„ 27	Augustus	„ 130
Maart	„ 43	September	„ 146
April	„ 59	October	„ 163
Mei	„ 78	November	„ 178
Junij	„ 95	December	„ 193

WAARNEMINGEN gedaan te Utrecht, op het Meteorologisch
Observatorium, door Dr. F. W. C. KRECKE.

Januarij	bl. 14	Julij	bl. 112
Februarij	„ 28	Augustus	„ 131
Maart	„ 44	September	„ 147
April	„ 60	October	„ 164
Mei	„ 79	November	„ 179
Junij	„ 96	December	„ 194

ALFABETISCHE NAAMLIJST der geboren en gehuwden
en overledenen te Utrecht bl. 201

Alfabetische opgave van HH. NOTARIJSEN, te wier overstaan
de openbare Verkoopingen van vaste goederen
te Utrecht hebben plaats gehad bl. 224

Van de koopers „ 225

Van de verkochte goederen binnen Utrecht gelegen „ 229

„ „ „ „ buiten „ „ „ 230

N A A M L I J S T

DER GEBORENEN, GEHUWDEN EN OVERLEDENEN
TE UTRECHT.

JANUARIJ 1850.

Geboren den

- | | |
|---|--|
| <p>1 JANUARIJ. Z. onecht.
Cornelis Theodorus, Z. van Jan de Heus.
Clasina Johanna, D. van Johannes Elias Borra.
. Z. onecht.
2. Amelia, D. van Gerrit Aalten.
Johanna Hendrika, D. van Henricus Bakker.
Antonius, Z. van Johan Cornelis Hutjens.
Evert Johannes, Z. van Jan Willem Wijnands.
Johanna Arnolda, D. van Gijsbert de Bruin.
Hendrikus Wilhelmus, Z. van Petrus van der Sanden.
3. Christina Agnita, D. van Simon Hendrik Buytendijk.
Gerardus, Z. van Joannes van der Linden.
Petrus Johannes, Z. van Willem Gijsbertsen.
Petrus Hendrikus, Z. van Pieter de Bruyn.
August Petrus Joan, Z. van Joannes Trip.
Everina Johanna Elisabeth, D. van Johannes van Asch.
4. Arnoldus, Z. van Cornelis Snijders.
Alida Francisca, D. van Martinus Schoonhein.
Clasina Theodora, D. van Adrianus Verwey.
Lambertus, Z. van Theodorus Gerardus Martinus van der Ven (overl. 20 Julij 1849).</p> | <p>Daniel Hermanus, Z. van George In der Maur.
Theodorus Petrus, Z. van Pierre Bartels.
Agnes Elisabeth, D. van Jan Riegen.
5. Cornelia, D. van Johannes Saurwalt.
Charlotte Elisabeth, D. van Pieter Jacob Weidner.
Johanna en Cornelia Louisa, Dochters van Johannes Jacobus Rietveldt.
6. Richardus Augustinus, Z. van Adrianus Attevelt.
Willem Jacobus, Z. van Gijsbertus Rietveldt.
Cornelia, D. van Jacobus Johannes Swagers.
Johan Petrus Wilhelm, Z. van Jan Rietveldt.
Gijsbertus Josinus, Z. van Johannes van As.
7. Z. onecht.
Wilhelmus, Z. van Anthonie van Zijl.
Gerardus Anthonius, Z. van Engelbart Wessels.
Hendrikus Anthonius, Z. van Hendrik Bilderbeek.
Adriaan, Z. van Jacobus Elias Roo-duyn.
Joseph, Z. van Rijk Hendrik Joolen.
Alida, D. van Christiaan van Stokum.
8. Willem, Z. van Joannes Steigerwald.
Maria Alida Clasina, D. van Nicolaas van Maarle.</p> |
|---|--|

9. Maria Helena, D. van Gerrardus Murk.
 Geertruida Maria, D. van Antonie van Buuren.
 Wilhelm, Z. van Hendrikus Bierhorst.
 Iugena, D. van Antonius Versteeg.
 Wilhelmina Adriana, D. van Johannes van den Heuvel.
 Teunis Hendrikus, Z. van Johannes Hendrikus van Daalen.
 Alida, D. van Hendrik Schippers.
10. Petronella, D. van Pieter de Winter.
11. Johanna, D. van Johann Martin Knierim.
 D. onecht.
 Johanna Maria, D. van Caspar Antonie La Hey.
 Dirk, Z. van Dirk Johannes van Boom.
 Saartje, D. van Nathan Manus Salomon.
 Willem Pieter, Z. van Willem Pieter Combec.
 Christina Maria, D. van Hendrik Johannes Brouwer.
12. Anthonie, Z. van Antony de Bondt.
 Carel Ludovicus, Z. van Ludovicus Antonius Rogier.
 Z. onecht.
 Christiaan, Z. van Christiaan Godijn.
 Geertruy, D. van Johannes van Lemmen.
13. Johanna, D. van Pieter de Bruin.
 Dina, D. van Hendrik Elias.
 Jacob, Z. van Jacobus Stroenk.
 Petronella Margaretha, D. van Pieter Johannes Rijnberg.
 Barendina Helena, D. van Gautier van ter Haterd.
 Johannes Stephanus, Z. van Johannes Stephanus Bresser.
 Christoffel, Z. van Cornelis van Wintershoven.
 Christina Johanna, D. van Jacobus Schroot Bettink.
- Pieter Willem Frederik, Z. van Johann Peter Ludwig Fischer.
 Adriana Aletta Maria, D. van Christiaan Richard van Haagen.
14. Johanna, D. van Adrianus van Us.
 Cornelis, Z. van Pieter Eggermont.
 Hermanus, Z. van Johannes Gijsbertus Straatman.
 Cornelia Maria, D. van Johannes Bartholomeus van Oort.
 Johanna Sophia, D. van Arnoldus Saurens.
15. Pieter Johannes, Z. van Willem Giliam van Rooy.
 Petronella Jacoba, D. van Coenraad Ferdinand Everaars.
 Geertruy, D. van Hendrik Woortman.
 Albertus Franciscus, Z. van Franciscus Albertus Rijntjes.
 Johannes Anthonius, Z. van Hendrik Horsius.
16. Salomon, Z. van Samuel de Vries.
 Hendrikus Johannes, Z. van Willem de Kok.
 Jacobus, Z. van Johannes Schut.
 Geertruida Wilhelmina, D. van Cornelis Jansen.
 Jacoba, D. van Bernardus van der Wal.
 Gerrit, Z. van Cornelis Dirk Lam.
 Karel Antonie, Z. van Mr. Pieter de Beaufort.
17. Johanna Catharina, D. van Johannes Marinus de Groot.
 Z. onecht.
 Wilhelmus Jacobus, Z. van Wilhelmus Johannes Weegenhuisen.
 Johannes, Z. van Hendricus Bouhuysen.
 Petronella, D. van Jan de Groot.
 Allegonda Geertruida, D. van Hieronimus Truschel.
 Wilhelm, Z. van Dirk Bredero.
 Hendrika Elisabeth, D. van Johannes Baptist van der Linden.

- Johannes Arnoldus, Z. van Bart de Jong.
- Joseph, Z. van Samuel Cohen.
- Johannes, Z. van Gerardus Ruys.
18. Bernardus Willem, Z. van Johannes Willem Wessels.
- Adrianus Everardus, Z. van Adrianus van Dillen (overl. 29 Augustus 1849).
- Agnes Anna Catharina, D. van Chretien Conrad Hoes (overl. 11 Aug. 1849).
- Neeltje Adriana, D. van Johannes Cornelis de Rooy.
- Willem Albert, Z. van Pieter Marcus Luca.
19. Willem, Z. van Bernardus de Puis.
- Jasper, Z. van Johan Aalbert van Arkel.
- Margaretha, D. van Joannes de Kruyf.
- Cornelia Anna, D. van Hendrik Jan Hoegen.
20. Theodorus Franciscus, Z. van Francis Geldman.
- Gerardus Cornelis, Z. van Hermanus van Dijk.
- Anthonie, Z. van Anthonie van der Hoeven.
- Petrus Anthonius, Z. van Cornelis Colmbijn (overl. 7 Jan. 1850).
- Hermanus, Z. van Hermanus Gresnigt.
- Johanna, D. van Cornelis Jacobus van Nickerk (overl. 9 Aug. 1849).
21. Hendrikus Johannes, Z. van Joannes Fredericus Baljet.
- Dirkje, D. van Christiaan Verkroost. D. onecht.
- Wouter Jacobus, Z. van Albertus Froom.
- Johannes Anthonie, Z. van Johannes Petrus Ruffelse.
22. Hendrikus, Z. van Gerrit Hermanus Cino.
23. Arnoldus, Z. van Arnoldus Pardon.
- Walter, Z. van Edward Thomas Peel.
- Frederika, D. van Hendrikus van Rooijen.
24. Hendrika Wilhelmina, D. van Hendrikus Hermanus van der Stoop.
- Johannes Lambertus Everhardus, Z. van Nicolas Lambert Evrard Sterke.
- Johannes en Gerardina, Z. en D. van Henricus Harderwijk.
- Heiman, Z. van Gompregt van Dam.
25. Hendrikus, Z. van Cornelis van Veenendaal.
- Johannes Lambertus, Z. van Johannes Lambertus van Nier.
- Johannes Albertus, Z. van Johannes Henricus Meybaum.
- Franciscus Gerardus, Z. van Andries Rademaker.
- Hendrikus Johannes, Z. van Henricus Joannes van Nimwegen.
- Artje, D. van Johannes Hermanes Visscr.
26. Johan, Z. van Johannes Koff.
- Gerarda Johanna, D. van Jan Everaars.
- Dirk, Z. van Dirk Stoker.
27. Johannes Anthonius Hubertus, Z. van Joannes Duppen. D. onecht.
- Johannes Jacobus, Z. van Gerrit Scholten.
28. Hermanus, Z. van Bartholomeus de Ligt.
- Nicolaas, Z. van Nicolaas Renes.
- Johannes, Z. van Johannes Straus.
- Pieter, Z. van Jacobus Schottel.
29. Catharina, D. van Hendricus van der Rijst. D. onecht.
- Helena Mekka, D. van Henricus Snoeck.
- Johannes Franciscus, Z. van Johannes Wilhelmns Gommich.
- Laurendina, D. van Friedrich Wilhelm Bartmann.

Adriana Alberta, D. van Joannes Toebes.
 30. Pieter, Z. van Pieter de Bruin.
 Maria Aletta, D. van Jacobus Bernardus Visser.
 Aaltje, D. van Willem Christiaan Perbal.
 Johanna Maria, D. van Johannes Blom.
 Barend, Z. van Johannes Viveen.
 Cornelis Johannes, Z. van Cornelis

Johannes Biljart.
 31. Jacobus, Z. van Theodorus Johannes van Everdingen.
 Maria Elisabeth en Elisabeth Cornelia, Dochters van Jan Carel Knierim.
 Johanna Cornelia, D. van Johannes van Hiltten.
 Johanna Antonia, D. van Jan Versteeg.

Te zamen 161 als levend aangegeven geboren.

Gehuwd den

- 2 JANUARIJ. Johannes Lancee, weduwn., koperslager, 30 j. en Gerrigje van Gorkum, zonder beroep, 35 j.
 Cornelis Jolen, weduwn., opperman, 39 j. en Gertrudis Grimmelikhuyzen, werkster, 45 j.
 Jan Adrianus Lagas, kleedermaker, 22 j. en Anna Maria Margaretha Smelting, naaister, 26 j.
 Leendert Nesselaar, pottenbakkersknecht, 21 j. en Maria Jacoba van Kruyl, naaister, 20 j.
 Gijsbertus van Veenendaal, bouwman, 29 j. en Pieterella van Kalken, zonder beroep, 25 j.
 9. Joannes Lexmond, weduwn., zonder beroep, 52 j. en Geertruy Maria Marce, wed., kroeghoudster, 58 j.
 Johannes Mattheus Smit, broodbakker, 26 j. en Hendrica Wilhelmina van den Boogaard, zonder beroep, 24 j.
 Andreas Jacobus Greeve, weduwn., koperslager, 37 j. en Johanna Willemars, dienstmeid, 25 j.
 Jan Kampers, weduwn., kuiper, 26 j. en Hendrika van den Berg, wed., werkster, 32 j.
 15. Jonkheer Wiardus Hora Siccam van Slochteren, weduwn., ridder van de Militaire Willems orde 4^{de} klasse en van de Sint Anna orde 5^{de} klasse, kapitein titulair ter zee, 58 j. en Jonkvrouwe Josine Edzardine Adriane Sophie Gravinne van Limburg Stirum, zonder beroep, 42 j.
 16. Leendert Schepper, landbouwer te Nieuwer Amstel, 36 j. en Anna Wilhelmina Ordas, zonder beroep, 36 j.
 Ferdinand Johannes Smit, broodbakker, 23 j. en Johanna Maria Sniijders, zonder beroep, 20 j.
 Johannes Brouwer, koetsier, 23 j. en Maria van Roojen, zonder beroep, 27 j.
 23. Hillebartus Johannes van Zetten, sergeant-majoor bij het 7^{de} regiment infanterie, 31 j. en Antonia Tollenaar, naaister, 39 j.
 Coenraad Ohl, smid, 28 j. en Paulina Arnee, zonder beroep, 29 j.
 Hendricus van der Rijst, wolkam-

- mer, 26 j. en Catharina Mollars, breidster, 21 j.
- Johannes Koning, weduwn., matenmaker, 32 j. en Susanna Montfoort, zonder beroep, 21 j.
- Hendrikus Theodorus van Hulst, zonder beroep, 26 j. en Catharina Wilhelmina Veerkamp, winkelierster, 30 j.
- Gerardus van der Linden, (gehuwd geweest) bleekersknecht, 52 j. en Catharina Herfkens, wed., waschvrouw, 48 j.
- Hendrik Godart, huisschilder, 21 j. en Dirkje Mesman, werkster, 23 j.
- Hendrik van der Linden, hovenier, 23 j. en Cornelia Maria Groeneveld, naaister, 23 j.
- Jan van Um, timmerman te Maartensdijk, 30 j. en Barendina van der Linden, zonder beroep, 28 j.
- Cornelis Jansen, zeepziedersknecht, 19 j. en Maria van Triet, zonder beroep, 17 j.
30. Jan van der Horst, koetsier, 46 j. en Geertruy Oderom, mutsenwaschster, 33 j.
- Jacobus Beyrens, weduwn., bestelder, 48 j. en Maria Wilhelmina Heine, dienstmeid, 44 j.
- Christianus Pompeus, weduwn., zonder beroep, 80 j. en Catharina Delwijnen, wed., zonder beroep, 63 j.
- Gerardus Cornelis Schmitt, weduwn., huis- en rijtuigschilder aan de Bildt, 30 j. en Elizabeth Ton, dienstmeid, 27 j.
- Willem Lijffijt, kleederbleeker, 25 j. en Gerharda Wildernis, zonder beroep, 35 j.
- Abraham Oostveen, timmerman, 37 j. en Hendrica van Rossum, zonder beroep, 37 j.
- Lambertus van den Heuvel, weduwn., smid, 50 j. en Johanna van den Bogaard, zonder beroep, 21 j.

Te zamen 30 paar gehuwden.

Overleden den

- 1 JANUARIJ. Grietje Quaken, wed. van Frans Joseph Meijer, 61 j. Molensteeg, wijk B.
- Jacoba Evegaars, 3 w. Vlieruilensteeg.
- Catharina Johanna Wilhelmina Rijnhart, 1 j. Zandstraat.
- Dirk Jan Roest, ongeh., 30 j. Nicolaikerkhof.
- Agatha Stolwijk, 8 m. te Zwammerdam.
- Nicolaas Wilhelmus Makkee, 1 j. Naauwe watersteeg.
2. Willem Dirksen, weduwn., 86 j. Donkerstraat.
3. Johannes de Kruyf, 14 j. Gruttersdijk.
- Hendricus Anthonius Luyten, 17 j. Magdalenasteeg.
- Hendrika Schrijver, huisvr. van Paulus Overbeek, 25 j. Achterweg.
- Joanna Gerarda Terlingen, ongeh., 62 j. Putsteeg.
4. Marinus Johannes Bijldonk, 6 m. Vrouwjuttestraat.
- Hermanus Rijnbergen, 11 m. Catharijnestraat.
5. Arie de Bruyn, 6 w. Westerbuurt.

- Jan Willem van den Heuvel, 5 m.
Oude kamp.
- Ferdinand Philippus Vermeulen, 2 m.
Lange rietsteeg.
- Jacobus Bernardus Wilhelmus Zand-
kuyt, 1 j. Lange viesteeg.
- Henrica van Doorn, wed. van Pau-
lus van Zutphen, 65 j. Lange
lauwerstraat.
6. Elisabeth Burghart, ongeh., 29 j.
Hekelsteeg.
- Maria Greeven, 2 j. Lange nieu-
wstraat.
- Theodora Aletta Angelina Maassen,
1 j. Gaardbrug.
- Gotlieb Julius Schanze, ongeh., 33 j.
Vreeburg.
- Hendrikje van Spankeren, wed. van
Johannes Hendrikus Wiggers,
47 j. Jacobikerksteeg.
- Lijbje Maree, wed. van Johannes
Rijken, 89 j. Zwaansteeg
- Elbertus Morren, weduwn., 77 j.
Schoutensteeg.
7. Christina Krul, 3 m. Haver-
straat.
- Cornelis Colmbijn, geh., 29 j. Wal-
steeg.
- Catharina Aleida Buytenhuis, huisvr.
van Jan Lamfers, 40 j. Pelmo-
lenstraat.
- Abe de Vries, 31 j. Hospitaal.
8. Helena Jacoba Haarmans, on-
geh., 59 j. Lange nieuwstraat.
- Peter Thomas van der Horst, we-
duwn., 41 j. Zand.
9. Hendrik Gewaltig, ongeh., 32 j.
Slagtsteeg.
- Hermina Johanna van Romondt,
ongeh., 78 j. Zilversteeg.
- Augustinus Offerman, 15 j. Don-
kerstraat.
- Antonius Hasenbosch, weduwn.,
86 j. Kleine eligensteeg.
- Johannes de Marie, weduwn., 74 j.
achter de Twystraat.
- Geertruy de Ilaan, wed. van Ema-
nuel Orban, 77 j. Kroonspoort.
10. Susanna Hendrika van Ingen,
4 m. Achterstraat, wijk C.
- Jan Swaanink, 1 j. Wijde begij-
nenstraat.
- Cornelia Johanna Hendrika Hen-
stedt, 1 j. onder Catharijne.
- Johan Coenraad van Helsdingen,
4 j. Bergstraat.
- Levenloos aangegeven Dochter (on-
echt).
- Marinus Cornelis van Reemst, 6 m.
voor Clarenburg.
11. Evert van Reenen, 41 j. Hos-
pitaal.
- Sofia van Toorenenbergen, ongeh.,
66 j. Begijnenhof.
- Johanna Christina Eynthoven, 7 j.
Molensteeg, wijk H.
- Abraham Lancee, 9 m. Pelmolen-
straat.
- Hendrik van Staveren, geh., 64 j.
Bildtstraat.
- Dirk Ziermans, 3 m. Frederikshof.
12. Jacoba Hendrika Drughorn,
6 m. Muntstraat.
- Lodewijk Lamie, geh., 55 j. Dom-
trans.
- Wilhelmina Francina Schut, 19 d.
Schoutensteeg.
- Levenloos aangegeven Dochter van
Dirk de Kruyff. Bemuurde weerd.
- Willem van Beeck, 5 d. Achterweg.
14. Johannes de Groot, 13 j. Koe-
koek.
15. Anthonia van Schaik, 16 d.
Stroosteeg.
- Johan Karel Harmsen, 1 j. Pre-
dikheerenstraat.
- Leonard van der Grouden, geh.,
70 j. Van Wijckskade.
- Johanna van Us, 2 d. achter Cla-
renburg.
16. Adrianus Scheepes, weduwn.,
70 j. Lange lauwerstraat.
- Jannigje Doornenburgh, ongeh.,
65 j. Lange smeesteeg.
- Catharina Sas, ongeh., 49 j. Var-
kenmarkt.

- Dirk Ockhuysen, geh., 77 j. Gasthuissteeg.
- Johanna Cornelia Verwey, huisvr. van Johannes Korver, 53 j. Grooteligensteeg.
- Maria Adriana Kamperdijk, 2 j. Groenesteeg, wijk A.
- Levenloos aangegeven Dochter van Johannes Gerrit Burgler. Bildtstraat.
17. Guillemine Louise Verster, ongeh., 65 j. Lange nieuwstraat.
- Elisabeth Cornelia van den Bergh, 4 m. Steenweg.
18. Neeltje van Leeuwen, wed. van Maarten Zeeman, 90 j. Walsteeg.
19. Johannes Peterzen, 3 w. Wijde doelen.
- Sara Cornelia Zieromans, 3 j. Fredrikshof.
- Willem Schram, 1 m. Eykelensboomspoort.
20. Paulus van der Veen, geh., 49 j. Vinkenburgsteeg.
- Hermine van Hilde, wed. van Hendrik Arbon, 79 j. Lange smeesteeg.
- Johanna Arendina van Noort, ongeh., 57 j. St. Janskerkhof.
- Abraham Jacobus Boerkoel, 3 m. Singel, wijk I.
- Evert Clements, ongeh., 29 j. Koningsteeg.
- Gerardus Johannes Geefhuysen, 4 w. A B C straat.
21. Asser Klein, 2 m. Lange smeesteeg,
- Johannes de Heer, ongeh., 22 j. Daalschendijk.
- Gabriël Christiaan Altena, 11 m. Steenweg.
- Roelof Paulus, geh., 71 j. Grutterssteeg.
- Anna Elizabeth Schuurman, ongeh., 27 j. Bemuurde weerd.
22. Levenloos aangegeven Zoon (onrecht).
- Johanna Jacoba Brakkee, 3 j. Walsteeg.
- Johannes Anthonius Nieuveld, 6 m. te Zutphen.
23. Maria Land, wed. van Johannes Zweers, 77 j. Minnebroederstraat.
- Elizabeth Schoonheyn, huisvr. van Johannes van Rijn, 53 j. Loefbergmakerstraat.
24. Maria Cornelia Coops, huisvr. van Cornelis Dirk Lam, 34 j. Lijnmarkt.
25. Catharina Buis, wed. van Jan van Wezenburg, 66 j. Bildtstraat.
- Metje van Dillen, huisvr. van Elikus Wouda, 85 j. Singel, wijk M.
- Charlotte Elisabeth Weiduer, 3 w. Elisabethstraat.
- Johannes van der Linden, 1 j. Wijde doelen.
- Christina Bekker, 11 m. Zand.
- Catharina Leydekker, wed. van Johannes van Zijl, 86 j. Minnebroederstraat.
26. Johanna Maarschalkerweerd, 3 m. Elisabethsteeg, wijk M.
- Gerardus van Putten, 1 j. Groenesteeg, wijk C.
- Levenloos aangegeven Zoon van Dr. Hendrik Jan Broers. Geertruidabrug.
- Justina Hoeber, huisvr. van Jose Gaspard Berthold, 53 j. Jufferstraat, wijk G.
27. Gijsberta Maria Adriana van Koot, 11 m. Geertruidabrug.
- Aertje Bregard, wed. van Johannes van Nussen, 78 j. Fockestraat.
- Johanna Susanna Senn van Basel, wed. van Mr. Simon Hendrik Rose, 74 j. Drift.
28. Pieter Delbeck, ongeh., 50 j. Voorstraat.
- Alberta Paulina van Elst, ongeh., 16 j. Jacobikerkhof.
- Jan Arend Rensenbrink, geh., 61 j. Zonstraat.
- Leonard von Söhsten, geh., 37 j. Singel, wijk M.

Adrianus Wilhelmus Nicolaas van Straaten, 17 j. voor Clarenburg.	Catharijnesteeg.
Hendrik Gijsbert van Gruting, ongeh., 21 j. Volraadsbrug.	30. Joseph Mossel, geh., 35 j. Korte smeesteeg.
29. Juda Jacob van Minden, geh., 77 j. Lijnmarkt.	Johanna Wilhelmina Mandersloot, 5 m. Prinsenhof.
Jan Daniel Fockens, ongeh., 22 j. te Twijzel.	Catharina van der Rijst, 1 d. Achterweg.
Gijsbart Hermanus de Lang, geh., 33 j. Korte Jansstraat.	Levenloos aangegeven Zoon van Josephus Johannes Schellink. Smeebbrug.
Antonia Duyveman, huisvr. van Bernardus de Puis, 26 j. Nieuwe kamp.	31. Fransiena van Voorn, ongeh., 46 j. Catharijnesteeg.
Levenloos aangegeven Zoon van Cornelis Simon Dekker. Steenweg.	Elisabeth de Groot, huisvr. van Johannes van der Horst, 73 j. Jacobibrug.
Johanna Adriana van Dijk, 5 m.	

Te zamen 120 overledenen.

OVERZIGT der als levend en levenloos aangegeven geboren en te Utrecht.

JANUARIJ 1850.

Geslacht	levend		levenloos *)		totalen			Aanmerkingen.
	echt	onecht	echt	onecht	echt	onecht	totaal	
Mannelijk	87	4	3	1	90	5	95	Onder de als levend aangegeven (echt) geboren en zijn drie tweelingen, waarvan twee, Dochters, en één Z. en D.
Vrouwelijk	66	4	2	1	68	5	73	
Totaal	153	8	5	2	158	10	168	

*) Deze zijn in de naamlijst der Overledenen opgegeven. Men houde echter bij hun getal in het oog, dat, overeenkomstig de bepalingen van art. 52 van het Burgerlijk Wetboek, van alle kinderen, die overlijden vóór dat hunne geboorte in het daartoe bestemde register is ingeschreven, geene akte van overlijden mag worden opgemaakt, maar dat de Ambtenaar van den Burgerlijken Stand in de sterfregisters slechts vermag in te schrijven, dat zulk een kind *als levenloos is aangegeven*, zonder dat daardoor beslist wordt of het kind levend, dan wel dood, is ter wereld gekomen.

VERGELIJKEND OVERZIGT der geboren en overledenen
te Utrecht.

JANUARIJ 1850.

Aanwijzing	mannelijk	vrouwelijk	totaal	Aanmerkingen.
Geboren	95	73	168	
Overleden	60	60	120	
Meer geboren	35	13	48	

STAAT van den Ouderdom der Overledenen te Utrecht.

JANUARIJ 1850.

Ouderdom		mannelijk	vrouwelijk	totaal	Aanmerkingen.
maanden	jaren				
0—6	10	12	22	
6—12	6	4	10	
	1—5	7	6	13	
	5—10	—	1	1	
	10—20	5	1	6	
	20—30	5	5	10	
	30—40	7	1	8	
	40—50	3	4	7	
	50—60	2	5	7	
	60—70	2	7	9	
	70—80	7	7	14	
	80—85	—	—	—	
	85—90	2	3	5	
	90—95	—	1	1	
	95—100	—	—	—	
		56	57	113	
Levenl. aangeg. kind.		4	3	7	
Totaal		60	60	120	

OPENBARE VERKOOPINGEN VAN VASTE GOEDEREN
TE UTRECHT.

JANUARIJ 1850.

Den 5. Januarij.

Ten overstaan van den Notaris H. J. BUSKES.

Een Huis, Erf en Grond, te Utrecht, aan de oostzijde van het St. Jansveld, wijk H. N^o. 587.

Gekocht door den Heer J. VIVEEN cz., voor de Heeren w. en N. J. BARREVELD, voor *f* 3525.

Een Huis, Erf en Grond, te Utrecht, aan de noordzijde van de Voorstraat, wijk H. N^o. 456.

Gekocht door den Heer H. HOUTZAGERS, voor *f* 2060.

Twee Woningen, Erf en Grond, te Utrecht, aan de noordzijde van de Lange lauwerastraat, wijk H. N^os. 112 en 113.

Gekocht door den Heer J. VIVEEN cz., voor de Heeren w. en N. J. BARREVELD, voor *f* 1160.

Den 12. Januarij.

Ten overstaan van den Notaris J. H. VAN SCHERMBEEK.

Een Huis, Erf en Grond, te Utrecht, aan de oostzijde van het St. Janskerkhof, nabij de Minnebroederstraat, wijk G. N^o. 325; Sectie A. N^o. 1247.

Gekocht door den Heer H. A. BOSSHARDT, voor *f* 4450.

Drie Bunders, 45 Roeden Warmoeziersland, genaamd *de Lage Boomgaard*, te Utrecht, onder Tolsteeg, achter de molen *de Gans* en de Gemeente-begraafplaats; Kadaster Sectie A. N^o. 742.

Gekocht door den Heer w. G. DE RIJK, voor *f* 9000.

Den 26. Januarij.

Ten overstaan van den Notaris N. DE GRAAF.

Een Huis, te Utrecht, aan de noordzijde van de Voorstraat, tegen over de Boothstraat, wijk H. N^o. 504.

Gekocht door den Heer B. BEIJER, voor den Heer A. VAN DEN HEMEL, voor *f* 1835.

Een Huis, te Utrecht, aan de noordzijde van de Haverstraat, wijk E. N^o. 151.

Gekocht door den Heer S. J. KUKUFFSKY, voor *f* 1395.

Een Huis met Plaats, te Utrecht, aan de noordzijde van de Walsteeg, wijk E. N^o. 483.

Gekocht door den Heer G. MERRÉ, voor *f* 1175.

STAAT VAN DE MARKTPRIJZEN TE UTRECHT.
JANUARIJ 1850.

Naam der artikelen	5 Januarij		12 Januarij		19 Januarij		26 Januarij	
Larve	Gl. Cs. 6,25-	Gl. Cs. 7,00	Gl. Cs. 6,25-	Gl. Cs. 7,00	Gl. Cs. 6,50-	Gl. Cs. 7,25	Gl. Cs. 6,25-	Gl. Cs. 7,00
Rogge	4,10-	4,50	4,10-	4,50	4,00-	4,50	4,00-	4,50
Boekweit	4,30-	4,75	4,30-	4,75	4,25-	4,75	4,25-	4,75
Garst	3,50-	3,90	3,50-	3,90	3,50-	3,90	3,50-	3,90
Haver	2,50-	3,00	2,50-	3,00	2,50-	3,00	2,50-	3,00
Witte Boonen	7,00-	8,00	7,00-	8,00	7,00-	8,00	7,00-	8,00
Witte Erwtten	—	—	—	—	—	—	—	—
groene Erwtten	6,00-	7,00	6,00-	7,00	6,00-	7,00	6,00-	7,00
graauwe Erwtten Kapuc.	6,00-	7,50	6,00-	7,50	6,00-	7,50	6,00-	7,50
Aardappelen	1,20-	1,50	1,30-	1,60	1,30-	1,60	1,30-	1,60
Kaas (de 100 fl)	32,00-	40,00	32,00-	40,00	32,00-	40,00	32,00-	40,00
Boter	0,50-	0,70	0,50-	0,70	0,50-	0,70	0,50-	0,75
Randvleesch	0,40-	0,45	0,40-	0,45	0,40-	0,45	0,40-	0,45
Kalfsvleesch	0,50-	0,55	0,50-	0,55	0,50-	0,55	0,50-	0,55
Schapen- of Lamsvleesch	0,35-	0,40	0,35-	0,40	0,35-	0,40	0,35-	0,40
Varkensvleesch	0,45-	0,50	0,45-	0,50	0,45-	0,50	0,45-	0,50

STAAT van de Waterhoogte in de rivier de Lek onder het
nulpunt of de kruin van den dijk en boven Amsterdams peil.

Waargenomen te Vreeswijk.

JANUARIJ 1850.

Dagteekening	Nederl. ellen		Aanmerkingen.
	onder O.	boven A. P.	
1	4,10	2,40	Gedurende de maand Januarij heeft men van de rivier de Lek op den Vaartschen Rijn, met de schuiven water gegeven, gedurende 121 uren.
2	4,26	2,24	
3	4,38	2,12	
4	4,21	2,29	
5	4,48	2,02	
6	4,88	1,62	
7	5,09	1,41	
8	4,78	1,72	
9	4,57	1,93	
10	4,21	2,29	
11	4,07	2,43	
12	3,96	2,54	
13	4,32	2,18	
14	4,49	2,01	
15	4,62	1,88	
16	4,67	1,83	
17	4,79	1,71	
18	4,83	1,67	
19	4,74	1,76	
20	4,37	2,13	
21	4,08	2,02	
22	3,89	2,61	
23	3,95	2,55	
24	4,04	2,46	
25	4,11	2,39	
26	4,05	2,45	
27	3,94	2,56	
28	3,80	2,70	
29	3,30	3,20	
30	3,47	3,03	
31	3,55	2,95	

WAARNEMINGEN, gedaan te Utrecht, op het Meteorologisch Observatorium,
door F. W. C. KRECKE, Math. Mag. Phil. Nat. Doct.

JANUARIJ 1850. 's Morgens te 8 ure.

Dagteekening	Wind		Barom. bij 0°	Ther- mome- ter	Dampdrukking	Vochtigheid	Gevallen regen	Aanmerkingen
	rigting	kracht						
1	NNW	1	766,07	+ 3,2	mm 6,20	1,00	mm 4,4	Betrokken, nevelig.
2	NO	0—1	69,58	— 2,8	3,91	92		Zwaar bewolkt.
3	NO	0—1	71,47	— 5,9	3,38	98		Bewolkt.
4	ZW	2	55,39	+ 0,6	5,07	96	2,9	Betrokken.
5	WZW	1	45,67	+ 1,0	4,92	91	1,9	Bewolkt.
6	ZZW	1	51,21	— 1,8	4,43	98	0,2	Betrokken, mistig.
7	NNO	0—1	57,28	— 5,0	3,59	98		Helder.
8	NO	2	69,28	— 2,8	3,98	94		Zwaar bewolkt.
9	NO	1	69,71	— 2,8	4,07	96		Betrokken.
10	NO	1	61,53	— 2,7	4,25	1,00		Betrokken, ijzel.
11	ONO	0—1	60,57	— 3,2	4,04	98		Betrokken.
12	ONO	1	62,51	— 6,9	3,23	1,00	0,7	Id.
13	NO	1	65,13	— 12,0	2,30	1,00		Bijna helder.
14	ONO	1	62,36	— 5,0	3,66	1,00		Zwaar bewolkt.
15	ONO	4	51,30	— 11,1	2,45	1,00		Betrokken.
16	ONO	1	49,62	— 7,0	3,14	98		Zwaar bewolkt.
17	NO	1	55,75	— 4,7	3,66	98		Betrokken.
18	NNW	0—1	62,46	— 2,6	4,20	98		Betrokken, nevelig.
19	ZO	0—1	51,15	— 1,0	4,58	97	1,9	Betrokken.
20	NO	1	63,87	— 11,8	2,35	97		Id.
21	ONO	1	74,40	— 20,5	1,46	96		Helder.
22	ZO	0—1	77,65	— 18,7	1,40	96		Ligt bewolkt.
23	ZW	0—1	73,40	— 2,5	4,31	1,00		Betr., nevelig, ijzel.
24	ZW	0—1	72,18	+ 0,6	5,26	1,00	1,2	Betrokken, nevelig.
25	WZW	3	63,30	+ 0,7	5,29	1,00	1,2	Betrokken.
26	ZW	6	43,32	+ 6,1	7,34	99	21,5	Id.
27	W	0—1	72,52	— 5,0	3,59	98		Bewolkt.
28	ZZW	6	68,57	— 2,3	3,48	80		Betrokken.
29	WNW	2	56,70	+ 5,0	6,39	91	0,1	Zwaar bewolkt.
30	NNO	1	67,52	— 0,9	4,11	86		Bewolkt.
31	Z	1	72,72	— 7,1	3,12	98		Zeer helder.
		39 som	62,72 gem.	— 4,2 gem.	3,97 gem.	0,97 gem.	36,0 som	

JANUARIJ 1850. 's Middags te 2 ure.

Dagteekening	Wind		Barom. bij 0°	Ther- mome- ter	Dampdrukking	Vochtigheid	Gevallen regen	Aanmerkingen
	rigting	kracht						
1	NNW	1	765,35	+ 4,3	6,55	0,98	0,7	Betrokken, regen.
2	NO	1	70,10	— 3,9	3,55	90		Zwaar bewolkt.
3	Z	1	69,21	— 3,5	3,80	94		Id.
4	ZW	0—1	52,60	+ 2,4	5,90	1,00	0,3	Betr., zware mist.
5	W	1	46,72	+ 3,1	5,20	84	0,5	Bewolkt.
6	Z	0—1	51,60	— 2,4	4,18	96		Betrokken, nevelig.
7	NNO	2	60,42	— 2,3	3,80	87		Helder.
8	ONO	1	70,72	— 2,7	3,93	92		Zwaar bewolkt.
9	NO	1	67,73	— 2,2	4,31	98		Betrokken.
10	ONO	0—1	60,11	— 1,7	4,46	98		Id.
11	ONO	1	60,20	— 4,6	3,61	96		Id.
12	NO	2	63,00	— 7,4	3,13	1,00		Id.
13	ONO	2	64,80	— 5,6	2,99	85		Ligt bewolkt.
14	ONO	3	59,62	— 3,0	3,54	85		Bewolkt.
15	ONO	3	48,71	— 8,5	2,91	1,00	1,2	Betr., jagtsneeuw.
16	NO	2	50,04	— 3,8	3,88	94		Betrokken.
17	NO	1	57,49	— 2,9	3,96	94		Id.
18	W	0—1	62,12	0,0	4,97	98		Ligt bet. kr. om dezon
19	NO	2	49,97	— 0,6	4,53	93		Betrokken.
20	NO	1	67,45	— 11,1	2,38	94		Zwaar bewolkt.
21	OZO	1	74,74	— 10,8	2,43	97		Helder.
22	ZO	0—1	77,54	— 12,2	2,21	97		Id.
23	WZW	1	72,41	+ 1,0	4,74	1,00		Betr., zware nevel.
24	ZW	1	70,49	+ 1,2	5,46	1,00		Betrokken, mistig.
25	ZW	2	60,29	+ 1,6	5,41	96		Betrokken.
26	NW	6	40,71	+ 4,3	6,15	92	1,6	Id.
27	WNW	1	75,30	+ 1,1	4,30	81		Helder.
28	ZW	6	62,37	— 1,7	4,38	96	1,2	Zwaar bew., ijzel.
29	NNW	1	62,15	+ 4,8	5,45	79		Bijna helder.
30	ONO	1	71,48	— 1,5	2,50	57		Ligt bewolkt.
31	Z	1	71,31	— 1,6	4,16	91		Id.
		46 som	62,48 gem.	— 2,3 gem.	4,15 gem.	92 gem.	5,5 som	

JANUARIJ 1850. 's Avonds te 10 ure.

Dagteekening	Wind		Barom. bij 0°	Ther- mome- ter	Dampdrukking	Vochtigheid	Gevallen regen mm	Aanmerkingen
	rigting	kracht						
1	NNW	0—1	766,17	+ 1,3	5,50	1,00	0,7	Ligt bew., mistig.
2	NO	0—1	72,02	— 6,5	3,25	98		Ligt bewolkt.
3	Z	2	64,42	— 2,5	4,23	98	4,0	Betrokken, sneeuw.
4	Z	2	46,82	+ 1,2	5,46	1,00	0,2	Betrokken.
5	W	0—1	49,65	+ 0,4	4,91	95		Zwaar bewolkt.
6	OZO	0—1	52,78	— 2,8	4,15	98		Ligt bewolkt.
7	NNO	1	65,31	— 3,0	4,05	98		Helder.
8	NO	1	71,96	— 2,5	3,99	93		Betrokken.
9	NO	0—1	65,65	— 2,2	4,39	1,00	0,5	Betrokken, ijzel.
10	ONO	0—1	60,53	— 1,7	4,54	1,00		Betrokken.
11	NO	1	60,63	— 5,9	3,45	1,00		Id.
12	NO	2	64,16	— 10,6	2,53	1,00		Helder.
13	NO	2	64,43	— 8,3	2,88	98		Id.
14	ONO	4	56,61	— 8,5	2,91	1,00		Id.
15	O	2	49,10	— 4,7	3,66	98	0,5	Betrokken.
16	NO	2	51,93	— 4,9	3,61	98		Id.
17	NNO	0—1	60,62	— 3,1	3,90	94		Id.
18	Z	0—1	59,53	— 0,2	4,91	98	1,0	Betrokken, sneeuw.
19	NNO	1	57,63	— 10,4	2,56	1,00		Betrokken.
20	NO	0—1	71,65	— 16,6	1,74	97		Helder.
21	ONO	0—1	76,62	— 18,7	1,52	96		Id.
22	Z	1	76,70	— 11,2	2,38	97		Betrokken.
23	WZW	0—1	72,12	+ 1,8	5,68	1,00		Betr., zware nevel.
24	WZW	2	68,42	+ 0,8	5,33	1,00	0,4	Betrokken.
25	WZW	5	56,30	+ 5,2	6,72	96		Zwaar bewolkt.
26	N	3	54,66	— 1,4	4,54	98	3,1	Bewolkt.
27	WZW	1	76,16	— 3,1	4,07	98		Bijna helder.
28	WZW	5	57,30	+ 3,1	6,10	98	8,0	Betr., ijzel en regen.
29	NW	0—1	65,40	— 0,3	4,96	1,00		Ligt betrokken.
30	Z	0—1	73,46	— 6,0	3,28	96		Helder.
31	ZZO	3	67,10	— 2,3	3,80	87		Zwaar bewolkt.
		40 som	63,09 gem.	— 4,0 gem.	4,03 gem.	98 gem.	18,4 som	

N A A M L I J S T

DER GEBORENEN, GEHUWDEN EN OVERLEDENEN
TE UTRECHT.

FEBRUARIJ 1850.

Geboren den

- | | |
|--|--|
| <p>1 FEBRUARIJ. Roeloffina Hillegonda Maria, D. van Adrianus Johannes Huisman.</p> <p>Hendrik, Z. van Jan Schipp.</p> <p>Johannes Jacobus, Z. van Jacobus Johannes Biljart.</p> <p>Arie Johannes, Z. van Johannes Dirk van Hoorn.</p> <p>Gerrit, Z. van Hendrik Godart.</p> <p>Johannes Hendrikus, Z. van Johannes Jacobus Nagel.</p> <p>2. Josephus Anthonius en Johannes Bernardus, Zonen van Bernardus Scholbroek.</p> <p>Franciscus Nicolaas, Z. van Joseph Burgler.</p> <p>Everardus, Z. van Everardus Gijsberts.</p> <p>Sara, D. van Rutger Ophorst.</p> <p>Cecilia, D. van Jacobus van Rijswijk.</p> <p>Jacob, Z. van Hendrik de Groot.</p> <p>3. Wichert, Z. van Hendrik van der Waa.</p> <p>Anna Francina, D. van Jacob Rudolph Willem Sinninghe.</p> <p>..... Z. onecht.</p> <p>Adriana Catharina, D. van Dirk Broer.</p> <p>Johannes, Z. van Johannes Bontrop.</p> <p>Gijsberta Geertruida, D. van Gijsbertus Laurens van de Vooren.</p> <p>4. Maria Elisabeth, D. van Willem Pontier.</p> <p>Willem, Z. van Jacobus Roest.</p> <p>5. Evert, Z. van Evert Schuurman.</p> <p>Cornelis Willem, Z. van Abraham Willem Renes.</p> | <p>Wilhelmus Anthonius, Z. van Albertus Heyman.</p> <p>6. Elisabeth Hendrika, D. van Leendert Westmaas.</p> <p>Leonardus Johannes, Z. van Johannes van Uden.</p> <p>Herman Henri Everhard, Z. van Cato de Graaf</p> <p>Carel Christiaan, Z. van Adrianus Johannes Huinck.</p> <p>Cornelis Pieter Christoffel, Z. van Johannes Gerardus Albertus Bosch.</p> <p>Johannes Cornelis, Z. van Dirk van der Stroom.</p> <p>7. Marianne Louise, D. van Aloise Jean Joseph Guisti.</p> <p>Hendrik, Z. van Hendrikus Antonius Martinus van der Burg.</p> <p>8. Sander, Z. van Sander van Knosenburg.</p> <p>Elisabeth Maria, D. van Gisbertus Leonardus de Mey.</p> <p>Dirk, Z. van Thomas Vosmeer.</p> <p>..... D. onecht.</p> <p>Helena, D. van Dr. Albertus Kops.</p> <p>Martinus, Z. van Martinus Everse.</p> <p>9. Hendrikus Johannes, Z. van Laurens Ros.</p> <p>Gerardus, Z. van Jacobus Marinus van Rossum.</p> <p>Cornelis Johannes, Z. van Antonie de Korte.</p> <p>Hendrika Maria, D. van Steven van Ewijk.</p> <p>10. Gerrit, Z. van Gerrit van Soest.</p> <p>Gerardus Hendrikus, Z. van Henry Casper van de Poel.</p> |
|--|--|

- Cornelia, D. van Leendert Hester.
 Johannes Jacobus, Z. van Johannes Gerardus van Rijn.
11. Emile, Z. van Mr. Cornelis Willem Opzoomer.
 Christiaan Frederik, Z. van Lambertus Heitz.
 D. onecht.
12. D. onecht.
13. Z. onecht.
 Hendrik, Z. van Hendrik Valewink.
 Jan, Z. van Gerrit Houtman.
 Cornelis Willem, Z. van Dirk Mulder.
14. Cornelis, Z. van Karel Lamars.
 Clasina, D. van Johannes Vlok.
 Adrianus Nicolaas, Z. van Geurt Brockman.
15. Johannes Cornelis Hendrikus, Z. van Lourens Jan Eikman van Veltum.
 Elisabeth Johanna, D. van Johannes Ignatius de Bic.
 Gerrigje, D. van Pieter Pouw.
 D. onecht.
16. Elisabeth Johanna, D. van Johannes Turel.
 Maria Josepha, D. van Johan Adam Ditmar.
 D. onecht.
- Theodorus, Z. van Joannis van Hees.
 Maria, D. van Dirk van Olderen.
 Willem Frederik, Z. van Elisa Willem van Galen.
- Johannes Wilhelmus, Z. van Johannes Wilhelmus Kroesen.
 Adrianus, Z. van Piter Werdekker.
 Hendrikus, Z. van Hendrik van Buuren.
 Wilhelmina Frederica, D. van Johannes Woerst.
17. Margaretha, D. van Peter Letschert.
 Nicolaas Petrus, Z. van Peter van Oort.
 D. onecht.
- Gabriël, Z. van Gabriël Pieters.
- Anthonia Clasina, D. van Jan Kraak.
 Bernardus Petrus, Z. van Antonius van Putten.
- Willem Johannes, Z. van Christiaan Adriaan van der Vorst.
18. Wouter Hendrik, Z. van Evert Barreveld.
 Gerrigje, D. van Cornelis van Luyn.
 Alida, D. van Arnoldus Verheul.
 Hendrika Warendina, D. van Hendrik Wernard Kibbeling.
 Anthonius Mattheus, Z. van Gerrit Weijers.
 Hendrik Johannes, Z. van Hermanus Johannes van Brussel.
 Rijk, Z. van Johannes Lamars.
19. Barendina Gijsberta, D. van Gerrit Selijn.
 Gerrit, Z. van Johannes van Welbergen.
 Elias, Z. van Simon Simons.
 Johanna Wilhelmina, D. van Philip Gerhardus Heitz.
 Petronella, D. van Jacobus Wijnen.
 Gijsberta, D. van Johannes Dekker.
 Jan Jacob, Z. van Antony Klaversteyn.
 Z. onecht.
- Cornelis Jacobus, Z. van Hendrik Duyfjes.
20. Pierre Leon Joseph, Z. van Pierre Leon Joseph Roland.
 Johannes Jacobus, Z. van Gerardus Porton.
 Everdina, D. van Willem Frederik Linschoten.
 Z. onecht.
21. Hendrik, Z. van Hermanus Koot.
 Johanna Hendrika, D. van Hendrik Slaghuis.
 D. onecht.
- Johan Anthonie, Z. van Gerrit Beumer.
22. Jannetje, D. van Jan de Roos.
 Timotheus Petrus, Z. van Johannes Theodorus van Schaik.

- Johanna Maria, D. van Nicolaas Smit.
23. Sophia, D. van Samuel Simon Hamburger.
- Elisabeth, D. van Adolf Kreugel.
- Anna Cornelia, D. van Antony Koolemans.
24. Jacoba Catharina, D. van Samuel Adrianus van Lunteren.
- Dirk Johannes, Z. van Willem Lijffijt.
- Carel Gerrit Johannes, Z. van Gerrit Johannes Hendriks.
- Sophia, D. van Michiel van Zijl.
25. Maria, D. van Pieter Heremans Enkelaar.
- Theresia Maria, D. van Gerard Pe-
- trus van Rooijen.
- Joan, Z. van Gerrit van de Vooren.
- Johanna Willemina en Gerrit, D. en Z. van Gerrit Abrahamsen.
26. Antonius Wilhelmus, Z. van Gerardus van Berkel.
- Everdina, D. van Willem Brunst.
- Petronella Jacoba, D. van Jacobus Peeterse.
- Willem, Z. van Jan van den Bol.
- Gerardus, Z. van Jacobus Verdonk.
28. Maria Cornelia, D. van Gerard Jean Bosschart.
- Henricus Willebrordus Antonius, Z. van Antonius Piket.
- Adriana Pieterella, D. van Jacobus van Doorn.

Te zamen 125 als levend aangegeven geborenen.

Gehuwd den

- 6 FEBRUARIJ. Jurianus van Lan-
keren, timmerman, 27 j. en Bartje
Lamfers, dienstmeid, 21 j.
- Lammert Mielard, tuinman te Maars-
sen, 31 j. en Hendrikje van der
Geest, zonder beroep, 29 j.
- Arnoldus van Deudekom, facteur,
27 j. en Antje Hofman, breid-
ster, 20 j.
- Cornelis Brosius, voermansknecht,
25 j. en Johanna Smit, werk-
ster, 24 j.
- Cornelis Haarmans, werkman, 41 j.
en Anna Maria Schok, wed.,
werkster, 38 j.
- Willem van Leeuwenstijn, koopman
te Zeist, 25 j. en Hendrina Eli-
sabetha Wesbeck, zonder beroep,
28 j.
- Arnoldus Stoutenburg, weduwn.,
adsistent-klerk bij den Rijnspeer-
weg, 44 j. en Marie Augustine
Virginie Boucher, wed., dienst-
meid, 36 j.
- Antony Willem Wilten, weduwn.,
zonder beroep, 54 j. en Hen-
drika van Loenen, zonder be-
roep, 37 j.
7. Johannes van Leeuwenstijn, we-
duwn., winkelier te Culemborg,
38 j. en Anna Maria Bladt,
zonder beroep, 49 j.
13. Christiaan Brukman, timmer-
man, 23 j. en Adriana Jacoba
Lafeber, dienstmeid, 28 j.
- Johan Ludwig Borm, smid, 25 j.
en Jannigje Leerintveld, zonder
beroep, 18 j.
- Antonie Grimmelikhuisen, weduwn.,
mattenmaker, 28 j. en Wijmpje
Wijnands, dienstmeid, 24 j.
- Antonie Lambertus Gerritsen, koop-
man, 24 j. en Johanna Cornelia
Wassink, modegoedmaakster, 24 j.
- Adrianus Heyman, geweremaker,
24 j. en Dirkje van der Laan,
werkster, 33 j.
- Johannes Lucas de Groot, zonder
beroep, 27 j. en Wilhelmina Cor-
ver, zonder beroep, 22 j.

- Pieter van Schoonhoven, schipper, 20 j. en Hendrika Koot, dienstmeid, 20 j.
20. Hendrik Andrinus Woestheer, weduwn., schoenmaker, 37 j. en Gerrigje Mauritz, wed., werkster, 32 j.
- Cornelis Snoek, schilder, 27 j. en Aartje Geertruy Geesdorp, zonder beroep, 23 j.
- Willem van Buuren, smid, 24 j. en Willemina Johanna Rijnders, zonder beroep, 26 j.
- Lodewijk Wijnands, weduwn., boekdrukker, 43 j. en Clasina Franke, werkster, 36 j.
- Johannes Aniba, beeldhouwer, 31 j. en Maria Clasina Lobach, dienstmeid, 27 j.
27. Gerrit Goedee, bezembinder, 25 j. en Diena Foppelie, fruitverkoopster, 34 j.
- Abraham Adrianus Vermeulen, schilder, 32 j. en Sophia Wilhelmina Broedelet, zonder beroep, 22 j.

Te zamen 23 paar gehuwden.

Overleden den

- 1 FEBRUARIJ. Aletta Maria de Bruyn, huisvr. van Wilhelmus Arnoldus van Harderwijk, 49 j. Voorstraat.
- Pieter Willem van Warmvliet Cambier, ongeh., 58 j. Bemuurde weerd.
- Wijnand Bijdevier, weduwn., 72 j. Magdalenasteeg.
2. Clasina Herpenslager, ongeh., 71 j. Jacobibrug.
- Cornelia Saurwalt, 4 w. Molensteeg, wijk H.
- Wilhelmus Pot, geh., 56 j. Maliebaan.
- Levenloos aangegeven Zoon van Franciscus Hendricus Ebbing. achter Clarenburg.
3. Petrus Paulus Joannes van Vongelpoel, 7 m. Volraadsbrug.
- Huibertje Forst, huisvr. van Jan Rietveld, 30 j. Masse gast.
- Anton Joseph Sambler, geh., 53 j. Korte Jansstraat.
4. Levenloos aangegeven Dochter van Cornelis Johannes van Maanen. St. Jansveld.
- Hendrikus Linnenbank, ongeh., 35 j. te Driebergen.
- Franciscus Nicolaas Burgler, 2 d. Heerenstraat.
5. Jacoba Carels, 5 m. Watersteeg.
- Maria Hillegonda Schouten, huisvr. van Nelis Gabriël van Assenbergh, 37 j. Jufferstraat, wijk B.
- Willemina Anna Snoeck van Hurwenen, huisvr. van Dr. Hendrik Jan Broers, 41 j. Geertruidabrug.
6. Maria de Stoppelaar, wed. van Isaak Blijdesteyn, 89 j. Geertruidabrug.
- Charles Henri Elisé de Haart, 10 m. Twyestraat.
7. Levenloos aangegeven Zoon van Cornelis van Rossum. Bemuurde weerd.
- Geertrui van Kooten, huisvr. van Cornelis Janse, 33 j. Korte lauwerstraat.
- Johannes Abrans, geh., 64 j. Volraadsbrug.
- Derk Barten Maarschalkerweert, geh., 78 j. Helling.
- Naatje Anthonia Rezier, 8 j. Zilversteeg.
8. Gerrit Klumper, geh., 50 j. Nicolaikazerne.

- Henricus Holman, geh., 46 j. Brandsteeg.
- Hendrik Willem Nagtglas Versteeg, geh., 49 j. Volraadsbrug.
- Marie Anne Louise Guerin, huisvr. van Alphonse Trostorff, 44 j. te Rotterdam.
9. Dominicus Antonius Bartonelli, 5 m. Oudkerkhof.
- Jan de Grauw, ongeh., 29 j. Lange nieuwstraat.
- Antonie Verhooren, geh., 58 j. te Oudewater.
- Cornelis van den Berg, geh., 63 j. Roodenburgstraat.
- Johanna Koot, 11 j. Geertruida-kerkhof.
10. Louisa Martini, 2 j. Visschersteeg, wijk E.
- Gijsje Rietveld, 11 m. Westerkade.
- Jacoba van der Kaay, 14 j. Visschersteeg, wijk E.
- Antje Elisabeth Lieskade, 4 m. Zadelstraat.
11. Simon Izak Rubens, weduwn., 68 j. Lange smcesteeg.
12. Hendrik van den Hoven, 4 j. Hooge weide.
- Hendrikus Johannes Ligteringen, 3 j. Lange rozendaal.
- Zwanetta Bolk, ongeh., 20 j. Voorstraat.
- Salomon de Vries, 4 m. Steenweg.
- Levenloos aangegeven Zoon van Antonius Martinus Tussenhout. Hoogelanden, wijk M.
- Elisabetha Catharina Broodkoorn, huisvr. van Antonius Martinus Tussenhout, 24 j. Hoogelanden, wijk M.
- Cornelis Willem Mulder, 1 j. Lange nieuwstraat.
- Levenloos aangegeven Dochter van Pieter Das. Donkerstraat.
- Cornelius Rezier, 6 j. Visschersteeg, wijk E.
13. Johanna Elizabeth Ebbelaar, ongeh., 73 j. Vreeburg.
- Johanna Catharina Weydeman, wed. van Dirk Carel van Fulpen, 57 j. Zuilensteeg.
- Margaretha Maria Compier, 3 m. Teelingstraat.
14. Levenloos aangegeven Dochter van Henricus Antonius Tiegies. Putsteeg.
- Wilhelmina de Rijk, 4 m. Daalshendijk.
- Hendrina Geertruida Verbrugh, ongeh., 26 j. Zwarte water.
- Aartje van Laar, wed. van Carl Ludwig Klein, 77 j. Bildtstraat.
15. Levenloos aangegeven Dochter van Jan Kennedy. Vleutensche weg.
16. Hermanus Muis, 8 m. te Amsterdam.
- Leentje Breedveld, wed. van Arie de Bruyn, 86 j. Singel, wijk M.
- Jan Bosschaert, 4 j. Zwarte water.
- Johannes de Wit, 3 j. Hemdsmouwsteeg.
- Maria van der Vlis, wed. van Joannes Schutter, 76 j. Catharijnestraat.
- Cornelis Johannes van Nieuwkassteel, 10 j. Jansdam.
- Maria Hillegonda Bettink, 1 j. Slagtsteeg.
- Levenloos aangegeven Dochter van Jacobus Robertus Smit. Korte Elisabethstraat.
17. Bernard Jan Lapidoth, 10 m. Stroosteeg.
- Willem Wagenaar, weduwn., 41 j. Westerkade.
- Helena Schepens, wed. van Gerardus Josephus Reindre, 80 j. Mariaplaats.
- Willemina Westhof, wed. van Gerrit Osti, 74 j. achter de Twyestraat.
- Abraham van Gorkom, geh., 46 j. Visschersteeg, wijk E.
- Magiel Gentenaar, geh., 42 j. Korte nieuwstraat.

18. Jasper de Kruyff, 1 j. Hoog-landschesteeg.
 Pieter Jacob van der Burg, ongeh., 39 j. Zilversteeg.
20. Jacobus de Bruyn, 1 j. Zand. Gerrit van Duuren, weduwn., 60 j. Korte rozendaal.
21. Margaretha Hendrika Koeman, 2 m. Bildtstraat.
 Cornelia Theodora Wismeier, 11 m. Stroosteeg.
 Jacobus van Emmerik, geh., 65 j. Reguliersteeg.
22. Levenloos aangegeven Zoon van Arie Molenaar (overl. 18 Julij 1849). Reguliersteeg.
23. Willem Mulder, geh., 56 j. Lange smeesteeg.
 Elisabeth van Kalken, wed. van Hendrik de Vries, 85 j. Lange hamsteeg.
 Berendina Christiaans, wed. van Dirk van Dijk, 79 j. Wijde begijnenstraat.
 Barthelina Johanna Eliza 't Hooft, 3 j. Gaardbrug.
24. Johannes Abraham Dederiks Molster, geh., 44 j. Geertruida-brug.
 Hendrika Selling, 9 j. Lange smee-steeg.
- Everdina Warmink, ongeh., 79 j. Oord.
25. Petronella Philippa Johanna Metelerkamp, ongeh., 42 j. Bre-gittestraat.
 Hendrica Theodora Johanna Erkens, huisvr. van Jacobus Robertus Smit, 25 j. Korte Elisabethstraat.
 Johanna van der Heiden, 2 j. Grooteligensteeg.
26. Alida Jacoba Simes, 13 j. Tuchthuissteeg.
 Jan Hageman, 1 j. Kloksteeg.
 Hermijntje den Boode, huisvr. van Johannes Maarschalkerweert, 57 j. Jufferstraat, wijk G.
 Maria Enkelaar, 1 d. Bemuurde weerd.
27. Petrus Johannes Rubertus van der Heiden, 4 m. Koestraat.
 Margaretha van de Poll, ongeh., 40 j. Paushuizen.
28. Gerrit Verhoef, geh., 32 j. Schoutensteeg.
 Dirk van der Wijs, geh., 47 j. A B C straat.
 Cornelis Christianus van Soomeren, geh., 28 j. St. Jansveld.
 Dirk van Setten, weduwn., 75 j. te Doodewaard.

Tc zamen 96 overledenen.

OVERZIGT der als levend en levenloos aangegeven geboren en
te Utrecht.

FEBRUARIJ 1850.

Geslacht	levend		levenloos *)		totalen			Aanmerkingen.
	echt	onecht	echt	onecht	echt	onecht	totaal	
Mannelijk	70	4	4	—	74	4	78	Onder de als levend aangegeven (echt) geboren en zijn twee tweelingen, Zoons en D. en Z.
Vrouwelijk	44	7	5	—	49	7	56	
Totaal	114	11	9	—	123	11	134	

*) Zie hierbij de aanteekening op bl. 8.

VERGELIJKEND OVERZIGT der geboren en overledenen
te Utrecht.

FEBRUARIJ 1850.

Aanwijzing	mannelijk	vrouwelijk	totaal	Aanmerkingen.
Geboren	78	56	134	
Overleden	48	48	96	
Meer geboren	30	8	38	

STAAT van den Ouderdom der Overledenen te Utrecht.

FEBRUARIJ 1850.

Ouderdom		mannelijk	vrouwelijk	totaal	Aanmerkingen.
maanden	jaren				
0—6	4	7	11	
6—12	4	2	6	
	1—5	8	4	12	
	5—10	1	2	3	
	10—20	1	3	4	
	20—30	2	4	6	
	30—40	3	3	6	
	40—50	7	5	12	
	50—60	6	2	8	
	60—70	5	—	5	
	70—80	3	7	10	
	80—85	—	1	1	
	85—90	—	3	3	
	90—95	—	—	—	
	95—100	—	—	—	
		44	43	87	
Levenl. aangeg. kind.		4	5	9	
Totaal . . .		48	48	96	

OPGAVE van het getal p a a r d e n , bij de kantoren der stedelijke belastingen te Utrecht aangegeven voor de (Vasten-avond) markt van 18 Februarij 1850.

Kantoren	Getal paarden	Aanmerkingen.
Waard-barrière . .	4	
Catharijne-barrière .	173	
Tolsteeg-barrière . .	114	
Wittevrouwenpoort .	78	
Roodebrug	11	
Ridderschapsvaart .	172	
Vaartsche Rijn . . .	44	
Totaal	596	

OPENBARE VERKOOPINGEN VAN VASTE GOEDEREN
TE UTRECHT.

FEBRUARIJ 1850.

Den 2. Februarij.

Ten overstaan van den Notaris Mr. C. G. DE BALBIAN VAN DOORN.

Een Huis, te Utrecht, in de Van Wijkstraat, wijk H. No. 103.
Gekocht door den Heer L. Z. EYTINGER, voor *f* 1200.

Den 9. Februarij.

Ten overstaan van den Notaris J. C. DWARS.

Eene Pannenbakkerij, met Heeren-huizinge, vijf Arbeiderswoningen, twee Ovens, Loodsen, Tuin en verdere aanbehooren, alles staande en gelegen te Utrecht, aan de oostzijde van de Vecht, nabij de Roodebrug, wijk M. Nos. 243 tot en met 253, 288 en 289, te zamen groot 41 Roeden, 73 Ellen.

Een Huis met Stalling, Schuur en verder aanbehooren, staande en gelegen ten noorden van het voorgaande perceel, wijk M. No. 290, groot 6 Roeden, 1 El.

Te zamen opgehouden op *f* 9435.

Eene Steenfabriek met Huis en drie Arbeiderswoningen, Oven, Turfloodsen, Haakhuis, Tasvelden en verder aanbehooren, te Utrecht, aan de westzijde van de rivier de Vecht, nabij de Roodebrug, wijk M. Nos. 575 tot en met 580, te zamen groot 54 Roeden, 20 Ellen.
Opgehouden op *f* 1800.

Den 16. Februarij.

Ten overstaan van den Notaris H. DUYFJES.

Vijf Woningen, te Utrecht, aan het Nicolaikerkhof, in de Spinderspoort, wijk A. Nos. 196 tot en met 200.
Opgehouden op *f* 1100.

STAAT van de Marktprijzen te Utrecht.

FEBRUARIJ 1850.

Naam der artikelen	2 Februarij	9 Februarij	16 Februarij	23 Februarij
Tarwe	Gl. Cs. 6,25-7,00	Gl. Cs. 6,25-7,00	Gl. Cs. 6,25-7,00	Gl. Cs. 6,50-7,25
Rogge	4,00-4,50	4,00-4,50	4,00-4,50	4,20-4,70
Boekweit	4,25-4,75	4,25-4,90	4,25-4,90	4,25-4,90
Garst	3,50-3,90	3,50-3,90	3,50-3,90	3,50-3,90
Haver	2,50-3,00	2,50-3,00	2,50-3,00	2,50-3,00
{ witte Boonen	—	7,00-8,00	7,00-8,00	7,00-8,00
{ witte Erwtten	—	—	—	—
{ groene Erwtten	6,00-7,00	6,00-7,00	6,00-7,00	6,00-7,00
{ graauwe Erwtten Kapuc.	6,00-7,50	6,00-7,50	6,00-7,50	6,00-7,50
{ Aardappelen	1,20-1,50	1,25-1,50	1,30-1,60	1,25-1,60
{ Kaas (de 100 fl)	32,00-40,00	32,00-40,00	32,00-40,00	32,00-40,00
{ Boter	0,55-0,80	0,60-0,85	0,60-0,90	0,55-0,80
{ Randvleesch	0,40-0,45	0,40-0,45	0,40-0,45	0,40-0,45
{ Kalfsvleesch	0,50-0,55	0,50-0,55	0,50-0,55	0,50-0,55
{ Schapen- of Lamsvleesch	0,35-0,40	0,35-0,40	0,35-0,40	0,35-0,40
{ Varkensvleesch	0,45-0,50	0,45-0,50	0,45-0,50	0,45-0,50

STAAT van de Waterhoogte in de rivier de Lek onder het
nulpunt of de kruin van den dijk en boven Amsterdams peil.
Waargenomen te Vreeswijk.

FEBRUARIJ 1850.

Dagteekening	Nederl. ellen		Aanmerkingen.
	onder O.	boven A. P.	
1	3,28	3,22	1. Het ijs boven en beneden Vreeswijk nog vast. 2. Idem. Heden namiddag 5 uur losge- gaan en doorgedreven. 3. Weinig drijfijfs. 4. De rivier is nog $\frac{1}{4}$ met drijfijfs bedekt. 5. Thans blankwater. 6. Idem. 26. De Schotbalken voor de groote sluis zijn geligt, en de scheepvaart heden middag na 12 uren hervat.
2	2,52	3,98	
3	2,12	4,38	
4	2,05	4,45	
5	2,51	3,99	
6	2,05	4,45	
7	1,17	5,33	
8	0,67	5,83	
9	0,51	5,99	
10	0,47	6,03	
11	0,60	5,90	
12	0,72	5,78	
13	0,96	5,54	
14	1,20	5,30	
15	1,43	5,07	
16	1,56	4,94	
17	1,70	4,80	
18	1,82	4,68	
19	1,84	4,66	
20	1,82	4,68	
21	1,81	4,69	
22	1,84	4,66	
23	1,93	4,57	
24	2,00	4,50	
25	2,09	4,41	
26	2,18	4,32	
27	2,31	4,19	
28	2,46	4,04	

WAARNEMINGEN, gedaan te Utrecht, op het Meteorologisch Observatorium,
door F. W. C. KRECKE, Math. Mag. Phil. Nat. Doct.

FEBRUARIJ 1850. 's Morgens te 8 ure.

Dagteekening	Wind		Barom. bij 0°	Ther- mome- ter	Dampdrukking	Vochtigheid	Gevallen regen	Aanmerkingen
	rigting	kracht						
1	ZW	1	757,33	+ 2,5	5,93	1,00	7,2	Betrokken, nevelig.
2	WZW	2	57,77	5,6	6,48	90		Zwaar bewolkt.
3	WZW	3	57,34	5,4	6,81	96		Bewolkt.
4	WZW	1	61,30	1,7	5,53	97		Ligt bewolkt.
5	Z	2	56,09	1,3	5,40	98		Bijna helder.
6	WZW	6	26,67	4,8	5,72	84	5,6	Zwaar bewolkt.
7	WNW	2	44,17	2,2	4,77	82		Bewolkt.
8	W	1	55,49	1,8	5,29	93		Zwaar bewolkt.
9	WZW	3	54,95	7,5	7,57	93		Betrokken.
10	W	3	56,49	3,0	5,24	86		Helder.
11	WZW	1	63,44	1,5	5,38	97		Bijna held., nevelig.
12	WZW	3	46,86	3,3	5,37	86		Bewolkt.
13	WNW	2	51,25	2,0	4,81	83	1,1	Zwaar bewolkt.
14	ZW	2	69,27	0,3	4,50	89		Ligt bewolkt.
15	ZW	1	62,28	6,2	7,49	1,00	3,3	Betr., regen, nevelig.
16	WZW	5	56,28	8,4	8,02	93	4,6	Betrokken, regen.
17	W	1	68,28	4,2	6,00	91		Bewolkt.
18	W	2	66,30	6,9	7,18	92		Betrokken.
19	ZW	1	66,56	6,0	6,97	94		Id.
20	ZW	2	63,78	8,4	7,91	92		Id.
21	WZW	3	64,29	5,9	6,93	94	0,8	Zwaar bewolkt.
22	NW	1	64,42	6,3	6,58	87	1,8	Betrokken.
23	NW	0—1	69,70	5,9	6,93	94	0,5	Zwaar bewolkt.
24	W	0—1	69,71	5,4	6,08	86		Betrokken.
25	NO	0—1	74,08	1,6	5,22	93		Held., 'snachts dauw.
26	ZO	0—1	73,32	0,8	5,33	1,00		Held., zw. mist, rijp.
27	W	0—1	72,56	1,7	5,54	98		Helder, zware mist.
28	ZO	0—1	67,80	3,0	5,83	95		Helder, nevelig.
		48 som	760,63 gem.	4,1 gem.	6,10 gem.	0,92 gem.	24,9 som	

FEBRUARIJ 1850. 's Middags te 2 ure.

Dagteekening	Wind		Barom. bij 0°	Ther- mome- ter	Dampdrukking	Vochtigheid	Gevallen regen	Aanmerkingen
	rigting	kracht						
1	ZZW	1	756,19	+ 4,3	mm 6,55	0,98	0,2	Betr., zware mist.
2	WZW	2	58,08	7,2	7,75	97		Betrokken, nevelig.
3	WZW	3	57,33	8,1	7,11	84		Bijna helder.
4	WZW	1	61,45	6,5	6,47	85		Ligt bewolkt.
5	ZZW	2	52,57	4,1	6,26	95	0,1	Betrokken.
6	WNW	6	30,43	6,0	5,24	69	1,1	Bewolkt.
7	WNW	4	46,04	4,7	4,93	72		Id.
8	ZW	2	54,24	4,9	6,19	90	0,2	Betrokken.
9	ZW	4	51,24	9,0	7,79	87		Zwaar bewolkt.
10	WNW	4	60,32	5,5	5,23	73	0,5	Bewolkt.
11	WZW	2	58,45	5,8	6,57	90	0,1	Betrokken.
12	ZW	2	43,38	4,5	5,93	88	0,5	Betrokken, regen.
13	NNW	3	56,87	3,9	5,01	77	2,0	Ligt bewolkt.
14	ZZW	3	66,44	3,1	4,51	73		Betrokken.
15	WZW	2	62,45	8,2	8,14	96	1,0	Betrokken, vochtig.
16	NW	6	59,11	7,9	5,95	71	1,3	Bijna helder.
17	W	3	66,98	7,4	6,56	81		Zwaar bewolkt.
18	W	3	66,20	7,8	7,28	88		Id.
19	ZW	1	65,31	7,4	7,20	89		Betrokken.
20	ZW	1	63,80	9,4	8,67	95	2,1	Betrokken, regen.
21	WZW	6	62,06	8,4	6,94	79	0,8	Zwaar bewolkt.
22	NW	2	66,97	6,9	6,23	80		Id.
23	W	1	69,24	9,0	7,33	82		Id.
24	NW	1	70,16	7,6	5,79	71		Id.
25	ZO	1	73,59	9,1	6,16	69		Helder.
26	Z	0—1	72,68	10,4	7,60	78		Bewolkt.
27	Z	0—1	71,39	9,6	6,19	67		Helder.
28	ZZO	0—1	67,01	9,2	7,44	82		Bijna helder.
		66 som	760,36 gem.	7,0 gem.	6,54 gem.	0,82 gem.	9,9 som	

FEBRUARIJ 1850. 's Avonds te 10 ure.

Dagteekening	Wind		Barom. bij 0°	Ther- mome- ter	Dampdrukking	Vochtigheid	Gevallen regen	Aanmerkingen
	rigting	kracht						
1	WZW	6	754,17	+ 7,6	7,84	0 96		Betrokken.
2	ZW	5	56,17	7,7	7,46	92	11,3	Id.
3	W	3	58,02	4,8	5,65	82		Zwaar bewolkt.
4	ZW	0—1	60,13	0,9	5,36	1,00		Helder, dauw.
5	Z	7	38,86	3,0	5,93	7	4,3	Betrokken, storm.
6	WNW	4	37,00	3,3	4,95	50	0,2	Bijna helder.
7	WNW	2	49,33	2,7	5,24	87		Helder.
8	ZW	2	54,40	6,4	7,16	94	5,8	Zwaar bewolkt.
9	WZW	5	49,37	5,9	6,42	87	8,3	Held., 's av. storm.
10	WZW	2	63,30	4,3	5,55	83		Bewolkt.
11	ZZW	6	44,62	5,1	6,53	94	7,4	Betrokken, storm.
12	WNW	1	44,70	0,7	5,23	1,00	12,4	Id. m. en av. sneeuw.
13	NW	0—1	67,39	0,0	4,	92	0,8	Helder.
14	ZZW	2	62,68	3,1	5,97	97	5,2	Betrokken.
15	ZW	2	62,38	8,3	8,31	97		Id.
16	NW	1	67,33	3,5	5,34	94		Helder.
17	WZW	3	65,92	7,1	7,16	90	0,5	Betrokken.
18	WZW	3	66,58	6,1	7,23	97		Zwaar bewolkt.
19	WZW	4	64,71	6,9	7,07	90		Betrokken.
20	WZW	1	64,77	7,7	8,00	97	7,9	Betrokken, regen.
21	WZW	6	60,95	8,3	6,88	93		Zwaar bewolkt.
22	NW	0—1	69,47	5,2	6,52	93		Betrokken.
23	W	0—1	69,32	6,0	7,76	91		Id.
24	N	0—1	72,27	4,7	5,70	84		Bewolkt.
25	OZO	0—1	73,31	3,4	5,79	92		Helder.
26	W	0—1	73,11	6,4	7,16	94		Zwaar bewolkt.
27	OZO	0—1	69,80	3,3	5,65	91		Helder, dauw.
28	WNW	0—1	67,77	3,3	5,94	95		Betrokken, mistig.
		65 som	760,28 gem.	4,8 gem.	6,39 gem.	0,92 gem.	64,1 som	

N A A M L I J S T

DER GEBORENEN, GEHUWDEN EN OVERLEDENEN
TE UTRECHT.

MAART 1850.

Geboren den

- | | |
|--|--|
| <p>1 MAART. Wilhelmina, D. van Willem Roos.</p> <p>Gerarda, D. van Jan Lance.</p> <p>Cornelis, Z. van Cornelis van Wijk.</p> <p>Hendrika, D. van Nicolaas Korf (overl. 1 Augustus 1849).</p> <p>2. Cornelis, Z. van Johannes Mulder.</p> <p>Alberta Helena, D. van Jan Vreyskamp.</p> <p>Sophie Adèle, D. van Pierre Joseph Henry Baudet.</p> <p>3. Johanna, D. van Justus Cornelis van Toorenenbergen.</p> <p>Johanna Juliana, D. van Hendrik van Rijn.</p> <p>Jacoba Maria, D. van Cornelis van der Steen.</p> <p>Dirk Albertus, Z. van Dirk Stolverk.</p> <p>4. Willemijntje, D. van Joannes Oostendorp.</p> <p>Wilhelmus Johannes, Z. van Hendrik van Buuren.</p> <p>Marinus Johannes, Z. van Anthonie Johannes Helmond.</p> <p>Christina Gijsberta, D. van Izak van Gorkom.</p> <p>Johannes Marinus, Z. van Pieter Jacob van Endt.</p> <p>5. Maria Charlotta, D. van Jacobus van der Worp.</p> <p>Jacoba, D. van Elbert van Maarschalkerweerd.</p> <p>Willem Jacob, Z. van Cornelis van de Liefde.</p> <p>Hendrik, Z. van Willem Coenraad Jansen.</p> | <p>Gerarda Johanna, D. van Johannes Kalkhooven.</p> <p>Johanna, D. van Hendrik Brinkman.</p> <p>Gerarda, D. van Jacob Klaversteyn.</p> <p>6. Drika, D. van Johannes van Rossum.</p> <p>..... Z. onecht.</p> <p>Johannes, Z. van Hermanus Ruys.</p> <p>..... D. en Z. onecht.</p> <p>Wilhelmus, Z. van Joannis Gisbertus Elzendoorn.</p> <p>Willemina Jacoba, D. van Hermanus Hoogland.</p> <p>7. Gerritje, D. van Gerrit Mulders.</p> <p>Gerhardus Albertus, Z. van Johann Peter Fleck.</p> <p>Albertus, Z. van Dirk van der Mars.</p> <p>..... D. onecht.</p> <p>Anna, D. van Jacob Haasbroek.</p> <p>Johannes Jacobus, Z. van Jacobus van Diller.</p> <p>8. Johannes Franciscus, Z. van Tjemen Muntenaar.</p> <p>Petrus Theodorus, Z. van Guillaume Adrien Lambert.</p> <p>Angelique Jeannette Jacqueline, D. van Charles Louis Landré.</p> <p>Henricus Franciscus, Z. van Henricus Franciscus Groeneveld.</p> <p>9. Willem Albertus, Z. van Hendrik van den Brink.</p> <p>Elisabeth Maria, D. van Gerardus Cornelis Menke.</p> <p>10. Henrietta, D. van Willem Nicolaas La Maitre</p> <p>Johannes Coenraad, Z. van Johannes Coenraad Reitz.</p> |
|--|--|

- Johannes Wilhelmus Augustinus, Z. van Jan van Eykelenborg.
 Johan Theodoor, Z. van Johan Herman Vledder.
 Johanna, D. van Pieter Johannes Nahuys.
 Johannes Martinus, Z. van Martinus van Meegen.
 Johannes Petrus, Z. van Johannes Schreijer.
 Jan, Z. van Jan Offerman.
 11. Johannes Rijkhart, Z. van Johannes Rijkhart de Jong.
 Petronella Maria, D. van Bernardus Johannes van Luyn.
 Abraham Hijman Meijer, Z. van Meijer Hamburger.
 12. Arie, Z. van Arie de Bruyn.
 Adriana Johanna Maria, D. van Johannes Hendrikus Dortmund.
 Ida Jacoba, D. van Gerrit Carl Vermeer.
 Karel, Z. van Alexander van Doorn.
 Diderich, Z. van Diderich Pieper.
 13. Dirk, Z. van Antony ter Wey.
 14. Maria, D. van Anthonie Rijnsburg.
 Johannes Christiaan, Z. van Carel Willem Faber.
 Christina, D. van Andries Emmels.
 Harrij, Z. van Cornelis Wernard van Voorst van Beest.
 15. D. onecht.
 D. onecht.
 Wilhelmus Josephus, Z. van Wilhelmus Josephus Diemel.
 Christina, D. van Marinus Johannes Hekman.
 Johannes Jacobus, Z. van Johannes Jacobus Milders.
 Z. onecht.
 16. Wilhelmina Maria Louisa, D. van Antonius van Dijck.
 Alberta Wilhelmina, D. van Gerrit van Rennes.
 Adrianus Jacobus, Z. van Cornelis Hoorenman.
 D. onecht.
17. Johannes Bernardus, Z. van Jacobus Koopman.
 Dirkje, D. van Nicolaas Eyndhoven.
 Gijsbertus, Z. van Jan van Schalkwijk.
 18. D. onecht.
 Willem, Z. van Willem Schols.
 Jacobus, Z. van Anthonie Hoeflaeken.
 Cornelia Catharina Maria, D. van Baltus Vermeulen.
 Wijnandus Adrianus, Z. van Engelbert Christiaan Willekes.
 Rijk Gijsbertus, Z. van Gerardus Petrus Vermeulen.
 19. Karel Jan, Z. van Ernst Louis Glinderman.
 Thecla Maria, D. van Hendricus Adrianus Banning.
 Cornelia Sebedina, D. van Jacob Foks.
 20. Elisabeth, D. van Andries Spithout.
 Z. onecht.
 Krijn Johannes Christiaan, Z. van Jan Jasper.
 Jacoba, D. van Cornelis Vernooij.
 Gerardus Albertus, Z. van Albertus Schalkwijk.
 21. Wilhelmus Johannes, Z. van Willem Storm.
 22. Ursula Hermina, D. van Nicolaas Antoon Müller.
 Fredericus Jacobus, Z. van Fredericus Jacobus Grimalikhuyzen.
 Jacobus Johannes, Z. van Johannes Franken.
 23. Theodora, D. van Willem Ernst.
 Johan Coenraat, Z. van Johan Coenraat Ordas.
 Johan Pieter, Z. van Theodorus van der Salm.
 Johannes Martinus, Z. van Gerrit Meurs.
 24. Abraham Johannes, Z. van Johannes Correlje.
 Johanna, D. van Jan Oijen.
 Hendrika, D. van Johannes Kuyper.

- Johannes Jacobus, Z. van Willem
Johannes van der Aa.
Henri, Z. van Pieter Emmelot.
Jacobus, Z. van Jacobus Spithout.
25. Hendrik, Z. van Antonius van
Maurik.
Wilhelmina, D. van Johan August
Adam van Woerden.
26. Everharda, D. van Everhardus
van Doorn (overl. 15 Sept. 1849).
Theodorus Martinus, Z. van Dirk
Johannes Pick.
Leonardus Josephus, Z. van Joseph
van Dam.
Johannes, Z. van Willem van der
Horst.
Hillegonda, D. van Johannes van
Rooijen.
Jacobus Johannes, Z. van Hendri-
kus Jacobus Busink.
27. Willem Johan, Z. van Willem
Schoonhoven.
Everhardus, Z. van Everhardus van
der Smit.
. Z. onecht.
Maria, D. van Johannes Ros.
Hendrika, D. van Jacob Züchmeijer.
28. Margaretha, D. van Antonius
Wilhelmus Wolswijk.
Anthonius, Z. van Rochus Simonis.
Alyda Cornelia, D. van Adrianus
van Kuyk.
Willem Hendrik, Z. van Jan Ja-
cob Martens.
Hendrikus Johannes, Z. van Jo-
hannes Franciscus Mulder.
29. Petrus, Z. van Franciscus Ver-
heuvcl.
Gijsbertus, Z. van Jan van Dorssen.
Wilhelmina Hendrika, D. van Pie-
ter Deenekamp.
30. Cornelia Catharina, D. van
Huibert van Dijk.
Hermina Johanna, D. van Lam-
mert Gerritsen.
Berrendina Hendrica, D. van Maar-
ten Vroon.
Maarten Johannes, Z. van Joannes
van Ingen.
Johannes Aloisius, Z. van David
Franciscus van Dijk.
31. Hendrina Geertruida, D. van
Lambertus van Bunningen..
Johann Hermann, Z. van Johann
Hermann Bieteman.

Te zamen 132 als levend aangegeven geboren.

Gehuwd den

- 2 MAART. Jan Adriaan de Vries, | en Johanna van de Burgt, zon-
weduwn., grondeigenaar, 58 j. | der beroep, 29 j.

6. Fredrik den Turk, metselaar, 26 j. en Aaltje van den Heuvel, dienstmeid, 30 j.
 Gerardus van Steenwijk, winkelbediende, 26 j. en Maria Alberta van der Poll, mutsenwaschster, 22 j.
 Willem van Brussel, koetsier, 37 j. en Willemijntje Hofman, naaister, 31 j.
 13. Johannes Dussenbroek, weduwn., slagter, 32 j. en Adriana Marree, dienstmeid, 28 j.
 Everhardus van der Smit, zonder beroep, 32 j. en Geertrui Bovard, zonder beroep, 25 j.
 20. Rijk Jansen Hoogland, weduwn., koormolenaarsknecht, 37 j. en Gerarda Hendrica van der Plas, wed., zonder beroep, 27 j.
 Jacobus Johannes van de Velden, metselaar, 23 j. en Catharina Wilhelmina Wissevloer, zonder beroep, 25 j.
 Pieter Johannes Kerkkamp, huisschilder, 27 j. en Anna Pothoven, dienstmeid, 30 j.
 Johannes Arnoldus Houtman, opperman, 30 j. en Jacoba Sofia Kraaymaat, dienstmeid, 31 j.
 27. Frederik van den Eng, kleedermaker, 27 j. en Adriana Johanna van Heemert, zonder beroep, 26 j.
 Jan Hendrik Mica, rijtuigschilder, 24 j. en Elisabeth van Delden, zonder beroep, 27 j.
 Thomas van Soest, huisschilder, 26 j. en Sebilla Fricman, zonder beroep, 28 j.
 Jacobus Nicolaas van Ditmarsch, opperman, 26 j. en Wilhelmina Christina Hasenbosch, zonder beroep, 21 j.

Te zamen 14 paar gehuwden.

Overleden den

- 1 MAART. Aaltje Antonia Bovard, 8 j. Lange lauwerstraat.
 Cornelis Rijnbergen, ongch., 26 j. Catharijnestraat.
 Stijntje Eschler, 4 m. Catharijnestraat.
 Jacoba Catharina van Lunteren 5 d. Donkere gaard.
 2. Salomon Moses Marchand, geh., 71 j. Jufferstraat, wijk B.
 Levenloos aangegeven Zoon van Jochem van Stempfoort. Steeuweg.

3. Petrus de Winter, geh., 51 j.
Grootte eligensteeg.
- Arie Coesijne, weduwn., 78 j.
Lange smeesteeg.
- Johanna van Peppe, wed. van Hendrik Mulder, 92 j. Lange lauwerastraat.
- Elisabeth Alberti, wed. van Anthony Rademaker, 84 j. Walsteeg.
4. Hendrina Edelkoort, ongeh., 33 j.
Magdalenasteeg.
- Antonie Smorenburg, 5 m. Ganssteeg.
5. Wilhelmina Roos, 5 d. Gasthuissteeg.
- Alberta Helena Kreykamp, 3 d. Mariastraat.
- Paulus van Veenendaal, geh., 54 j. Zandstraat.
- Hendrikus Bos, weduwn., 78 j. Drieharingsteeg.
6. Levenloos aangegeven Zoon van George Dinath. Lauwenregt.
- Johanna Oostveen, 4 m. 3^{de} Oudwijkerveldsteeg.
7. Martijntje de Graaf, ongeh., 92 j. St. Agnesteeraat.
- Heiman van Dam, 6 w. Steenweg.
- Bernardus Overwijn, ongeh., 48 j. Gaardbrug.
8. Nicolaas Kluyt, ongeh., 69 j. Oosterkade.
- Wilhelmina Christina Ravens, huisvr. van Hermanus Hendrikus Josephus Wormer, 31 j. Mariaplaats.
- Johanna Bakker, huisvr. van Willem Kiel, 45 j. Kleine tuinstraat, wijk B.
9. Godefridus de Groot, geh., 41 j. Singel, wijk I.
- Dionicius van der Poel, geh., 86 j. Gruttersdijk.
- Johanna de Ruiter, wed. van Daniel Antony van der Lingen, 36 j. Achterweg.
10. Ernst Willem van Schermbeek, 5 m. Kromme nieuwe gracht.
- Hermina van Leeuwen, wed. van Gerrit Bouman, 73 j. aan de Schalkwijksteeg.
- Levenloos aangegeven Dochter van Willem Roelofs. Roodebrug.
- Jacobus van Beest, geh., 49 j. Weesbrug.
11. Gerharda van Groeningen, huisvr. van Ernst Henrich Meijer, 42 j. Zwaansteeg.
- Adolph Johan van Hoey Schilthouwer, geh., 51 j. St. Janskerkhof.
- Johanna Cornelia van Vorst, ongeh., 79 j. Minnebroederstraat.
12. Levenloos aangegeven Zoon van Bernardus Cral. Zadelstraat.
- Levenloos aangegeven Zoon van Adrianus van den Berg. Vleutensche weg.
- Maria Cornelia Roghé, wed. van Jasper van der Sluys, 60 j. Donkere gaard.
- Levenloos aangegeven Zoon van Cornelis Brosius. Gogschestee.
13. Petronella de Bruyn, huisvr. van Adrianus van den Berg. Vleutensche weg.
14. Catharina Margaretha Swillens, 4 j. Heerenstraat.
- Henricus Bakker, geh., 39 j. Wijde watersteeg.
15. Maria Agnes Derksen, huisvr. van Johannes Houig, 56 j. Lijnmarkt.
- Maria van Dongen, huisvr. van Antonie Nicolaas Lammerts van Bueren, 49 j. Pausdam.
16. Emerentia Kroon, ongeh., 45 j. Twyestraat.
- Johannes Wilhelmus Gerhardus Hagenius, 5 j. Weesbrug.
17. Johannes Theodorus de Bruyn, ongeh., 22 j. Lange viesteeg.
- Antonie van der Hoeven, 2 m. Koestraat.

18. Petronella Koning, 1 j. Lange
rozendaal.
- Jenneke den Besten, huisvr. van
Hendrik Hoogeveen, 34 j. Prin-
senhof.
19. Maria Elisabeth Vreeswijk, 3 m.
Zakkendragerssteeg.
- Maria Cornelia Meuleman, ongeh.,
79 j. Nieuwe gracht.
- Julie Catherine Schelkes, 1 j. Ja-
cobibrug.
- Gerritje Mulders, 12 d. Bildtstraat.
20. Leonardus Gijsbertus Porsul,
4 m. Singel, wijk L.
- Karel Hendrik van Asch, 3 m.
Bemuurde weerd.
- Jacob van Zutphen, 12 d. Keu-
kenstraat.
- Jacob Lydias de Joncheere, 15 j.
Bregittestraat.
- Jacobus de Rijk, 12 j. Oud-Roomsch
Katholiek Weeshuis.
- Willem Pieter Bielevelt, 15 j. Voor-
straat.
- Frederica Dorothea Fortmeijer, huisvr.
van Joannes Decker Zimmerman,
70 j. Rodenburgstraat.
- Johannes de Kruyff, geh., 38 j.
Hoogelande.
- Eva Anna Elisabeth Beeckman, wed.
van Gijsberti Hoden-
pijl, 89 j. Choorstraat.
21. Dirk Hasekamp, geh., 61 j.
Singel, wijk M.
- Catharina Sophia Jorissen, ongeh.,
73 j. Heerenstraat.
22. Elisabeth van der Linden, on-
geh., 57 j. Watersteeg.
- Levenloos aangegeven Zoon (on-
echt).
- Theresia Maria van Rooijen, 1 m.
Jacobibrug.
- Alyda van Dam, wed. van Johan-
nes van den Ham, 93 j. Min-
nebroederstraat.
23. Jan Mijndert Mandersloot, 1 j.
Korte minnebroederstraat.
- Karel van Doorn, 11 d. Hoogelande.
- Johannes Bernardus Scholbroek,
7 w. Maliebaan.
- Johannes Booijen, 3 m. Zwarte
water.
- Johannes Martinus van Meegen,
13 d. Massegast.
- Catharina Wilhelmina Hendrika van
der Horst, 7 w. Vinkenburg-
steeg.
24. Cornelis Willem Renes, 7 w.
Tuinstraat, wijk C.
- Carolina Tileman, huisvr. van Hen-
drik Mooiman, 37 j. Lolle-
straat.
- Antonie van Hussen, geh., 34 j.
Catharijnestraat.
- Petrus Velthooven, geh., 78 j. Wal-
steeg.
25. Dirkje Godart, ongeh., 41 j.
Hekelsteeg.
26. Anna Maria Berendsen, 10 m.
Varkenmarkt.
27. Huybertus Korsten, geh., 33 j.
Jacobibrug.
- Cornelia Eskes, ongeh., 36 j. Ja-
cobibrug.
- Jannetje de Bon, wed. van Ambro-
sius van der Maal, 74 j. Voor-
straat.
- Wilhelmina Heyman, 15 j. Roomsch
Katholiek Weeshuis.
- Maria Francina Monnee, huisvr. van
Jacob van Dorssen, 67 j. Steen-
weg.
28. Hendrika Anthonia Schaaps,
10 m. Neude.
- Arosia Maria de Heus, huisvr. van
Pieter Jacobus van Beusekom,
39 j. Korte viesteeg.
- Gijsbert van Lunteren, geh., 35 j.
Loefbergmakerstraat.
29. Christina Rijsart, wed. van
Pieter Schoonhoven, 66 j. Mag-
dalenaplein.
- Jan van Ingen, 1 j. Wittevrouwen-
straat.
- Levenloos aangegeven Dochter (on-
echt).

- | | |
|--|---|
| Jacobus Spithout, 5 d. St. Jacobssteeg. | 11 m. Oudkerkhof |
| Maria van Veen, 3 m. Groensteeg, wijk C. | Elisabeth van Laar, wed. van Gerardus Coddenoort, 84 j. Korte Jansstraat. |
| Jacoba Willemina Maria van Rijn, wed. van Constantinus Lautenslager, 90 j. Heerenstraat. | 31. Dientje Keyzer, 6 j. Kloksteeg. |
| 30. Adrianus Marinus van Looy, | Albertine Burghardine de Joncheere, 9 j. Bregittestraat. |

Tc zamen 98 overledenen.

OVERZIGT der als levend en levenloos aangegeven geboren en
te Utrecht.

MAART 1850.

Geslacht	levend		levenloos *)		totalen			Aanmerkingen.
	echt	onecht	echt	onecht	echt	onecht	totaal	
Mannelijk	70	3	5	1	75	4	79	Onder de als levend aangegeven (onecht) geboren en is een tweeling, D. en Z.
Vrouwelijk	54	5	1	1	55	6	61	
Totaal	124	8	6	2	130	10	140	

*) Zie hierbij de aantekening op bl. 8.

VERGELIJKEND OVERZIGT der geboren en overledenen
te Utrecht.

MAART 1850.

Aanwijzing	mannelijk	vrouwelijk	totaal	Aanmerkingen.
Geboren	79	61	140	
Overleden	46	52	98	
Meer geboren	33	9	42	

STAAT van den Ouderdom der Overledenen te Utrecht.

MAART 1850.

Ouderdom		mannelijk	vrouwelijk	totaal	Aanmerkingen.
maanden	jaren				
0—6	14	10	24	
6—12	1	2	3	
	1—5	1	3	4	
	5—10	1	3	4	
	10—20	3	1	4	
	20—30	2	—	2	
	30—40	5	7	12	
	40—50	3	6	9	
	50—60	3	2	5	
	60—70	2	3	5	
	70—80	4	6	10	
	80—85	—	2	2	
	85—90	1	1	2	
	90—95	—	4	4	
	95—100	—	—	—	
		40	50	90	
Levenl. aangeg. kind.		6	2	8	
Totaal . .		46	52	98	

OPGAVE van het getal paarden, bij de kantoren der stedelijke belastingen te Utrecht aangegeven voor de (Palm) markt van 25 Maart 1850.

Kantoren	Getal paarden	Aanmerkingen.
Waard-barrière . .	6	
Catharijne-barrière .	337	
Tolsteeg-barrière . .	246	
Wittevrouwenpoort.	128	
Roodebrug	8	
Ridderschapsvaart .	286	
Vaartsche Rijn . .	119	
Totaal . .	1130	

OPENBARE VERKOOPINGEN VAN VASTE GOEDEREN
TE UTRECHT.

MAART 1850.

Den 2. Maart.

Ten overstaan van den Notaris J. C. DWARS.

Een Huis, te Utrecht, aan de Vischmarkt, wijk F. N^o. 109, en vier Woningen, staande oostwaarts daarachter, in eene poort, wijk F. N^os. 105, 106, 107 en 108.

Gekocht door den Heer D. F. VAN DIJK, voor *f* 3985.

Een Huis met Erf en Grond, te Utrecht, onder Tolsteeg, aan de Westerkade, wijk K. N^o. 188, groot vier Roeden, 46 Ellen. Opgehouden op *f* 2990.

Eene Woning met Grond, Bleekveld en verder aanbehooren, te Utrecht, aan de noordzijde van de Magdalensteeg, wijk A. N^o. 970.

Gekocht door den Heer D. DAS, voor *f* 420.

Ten overstaan van den Notaris N. DE GRAAF.

Een Koopmans-huis, met Kelders en Kluizen, aan het water uitkomende, te Utrecht, aan de westzijde der Oude gracht, tusschen de Bakker- en Jansbrug, wijk D. N^o. 73.

Gekocht door den Heer E. W. VAN SCHERMBEEK, voor den Heer J. VAN NIEUWKASTEEL, voor *f* 5250.

Een Koetshuis met Stalling voor zes paarden, Koetsierswoning en Plaats, te Utrecht, aan de oostzijde van den Springweg, wijk E. N^o. 156.

Gekocht door den Heer G. H. SCHOLTEN, voor hem en voor den Heer R. OPHORST, voor *f* 3025.

Den 9. Maart.

Ten overstaan van den Notaris M. WIGMAN.

Vijf Bunders, 4 Roeden, 20 Ellen Weiland, onder Maartensdijk, strekkende van den Gageldijk, tot aan den Ruigenhoekschen dijk; Kadaster Sectie E. N^os. 595 tot en met 598.

Gekocht door den Heer Mr. H. A. R. VOSMAER, voor den Heer Jonkheer H. VAN DEN BOSCH op Jagtlust, voor *f* 3180.

Een Huis, tot twee Woningen ingerigt, met Koestal en Hooiberg, te

Utrecht in Lauwenregt, onder Hooglande, aan den St. Anthoniedijk; Kadaster Sectie A. No. 980.

Gekocht door den Heer E. VAN ZIJDVELD, voor den Heer P. SMITS, voor *f* 1110.

Ten overstaan van den Notaris H. DUYFJES.

Een Huis, te Utrecht, aan de noordzijde van het Oudkerkhof, wijk F. No. 55, met Pakhuis daarachter, in de St. Annastraat, wijk F. No. 28.

Gekocht door den Heer P. VAN DER PLUYM, voor *f* 3450.

Een Huis, te Utrecht, aan de zuidzijde der Oude gracht, nabij de Beijerbrug, op den hoek der Hekelsteeg, wijk D. No. 45.

Gekocht door den Heer J. D. LUDWIG, voor *f* 5000.

Een Huis, te Utrecht, in de Bemuurde weerd, westzijde, wijk M. No. 447.

Gekocht door den Heer J. VAN DER LIP, voor den Heer A. FUYT, voor *f* 1625.

Ten overstaan van den Notaris G. H. STEVENS.

Een Heeren-huis met Tuin, Koetshuis en Stalling, voor acht paarden, te Utrecht, aan den Drift, wijk H. No. 617.

Eene Woning daarachter, aan de Vuilesloot, wijk G. No. 449.

Gekocht door den Heer P. A. SERTON, voor den Heer Mr. W. M. J. VAN DIELEN, voor *f* 23,325.

Den 23. Maart.

Ten overstaan van den Notaris J. H. VAN SCHERMBEEK.

Eene Tigchelfabriek met Heeren-huis, en verderen Opstal, Moes- en Bloementuinen, te zamen groot 95 Roeden, 51 Ellen, staande en gelegen op het St. Lucasbolwerk, te Utrecht. (De grond in erfpacht uitgegeven door de stad Utrecht).

Opgehouden op *f* 25,000.

Ten overstaan van den Notaris M. WIGMAN.

Een Heeren-huis, Erf, Grond en Tuin, te Utrecht, in den Domtrans, wijk F. No. 322.

Opgehouden op *f* 6950.

STAAT van de Marktprijzen te Utrecht.
 MAART 1850.

Naam der artikelen	2 Maart	9 Maart	16 Maart	23 Maart	30 Maart	
Tarwe	Gl. Cs. 6,50-	Gl. Cs. 6,25-	Gl. Cs. 6,20-	Gl. Cs. 6,20-	Gl. Cs. 6,20-	Gl. Cs. 6,40-
Rogge	Gl. Cs. 4,20-	Gl. Cs. 4,00-	Gl. Cs. 4,00-	Gl. Cs. 4,00-	Gl. Cs. 4,00-	Gl. Cs. 4,00-
Boekweit	Gl. Cs. 4,50-	Gl. Cs. 4,50-	Gl. Cs. 4,50-	Gl. Cs. 4,50-	Gl. Cs. 4,50-	Gl. Cs. 4,50-
Garst	Gl. Cs. 3,25-	Gl. Cs. 3,20-	Gl. Cs. 3,20-	Gl. Cs. 3,20-	Gl. Cs. 3,20-	Gl. Cs. 3,20-
Haver	Gl. Cs. 2,50-	Gl. Cs. 2,50-	Gl. Cs. 2,50-	Gl. Cs. 2,50-	Gl. Cs. 2,50-	Gl. Cs. 2,50-
Witte Boonen	Gl. Cs. 7,00-	Gl. Cs. 7,00-	Gl. Cs. 7,00-	Gl. Cs. 7,00-	Gl. Cs. 7,00-	Gl. Cs. 7,00-
groene Erwtten	Gl. Cs. 6,00-	Gl. Cs. 6,00-	Gl. Cs. 6,00-	Gl. Cs. 6,00-	Gl. Cs. 6,00-	Gl. Cs. 6,00-
graauwe Erwtten	Gl. Cs. 6,00-	Gl. Cs. 6,00-	Gl. Cs. 6,00-	Gl. Cs. 6,00-	Gl. Cs. 6,00-	Gl. Cs. 6,00-
Kapuc. Aardappelen	Gl. Cs. 1,60-	Gl. Cs. 1,30-	Gl. Cs. 1,40-	Gl. Cs. 1,40-	Gl. Cs. 1,40-	Gl. Cs. 1,30-
Kaas (de 100 fl)	Gl. Cs. 32,00-	Gl. Cs. 32,00-	Gl. Cs. 32,00-	Gl. Cs. 32,00-	Gl. Cs. 32,00-	Gl. Cs. 32,00-
Boter	Gl. Cs. 0,50-	Gl. Cs. 0,60-	Gl. Cs. 0,60-	Gl. Cs. 0,60-	Gl. Cs. 0,55-	Gl. Cs. 0,60-
Rundvleesch	Gl. Cs. 0,40-	Gl. Cs. 0,40-	Gl. Cs. 0,40-	Gl. Cs. 0,40-	Gl. Cs. 0,40-	Gl. Cs. 0,40-
Kalfsvleesch	Gl. Cs. 0,50-	Gl. Cs. 0,50-	Gl. Cs. 0,50-	Gl. Cs. 0,50-	Gl. Cs. 0,50-	Gl. Cs. 0,50-
Schapen- of Lamsvleesch	Gl. Cs. 0,35-	Gl. Cs. 0,35-	Gl. Cs. 0,35-	Gl. Cs. 0,35-	Gl. Cs. 0,35-	Gl. Cs. 0,35-
Varkensvleesch	Gl. Cs. 0,45-	Gl. Cs. 0,45-	Gl. Cs. 0,45-	Gl. Cs. 0,45-	Gl. Cs. 0,45-	Gl. Cs. 0,45-

LIJST van de Water-hoogte op de rivier de Lek te Vreeswijk, alsmede van den Vaartschen Rijn te Utrecht, waargenomen door de Opzigters van den Waterstaat, gedurende de maand

MAART 1850.

Dagteekening	Nederlandsche ellen			Aanmerkingen.
	op de Lek onder nul of noodpeil	in den Vaartschen Rijn		
		boven Rijnpeil	beneden Rijnpeil	
1	2,62	0,06		Het Rijnpeil is 60 duim boven het Amsterpeil. Het zomer Rijnpeil is 0,47 + AP.
2	2,82	0,08		
3	3,00	0,08		
4	3,21	"	0,03	
5	3,29	0,03		
6	3,53	0,05		
7	3,70	0,02		
8	3,83	0,01		
9	3,92	0,02		
10	3,97	0,06		
11	3,94	0,08		In deze maand is te Vrees- wijk geen water ingelaten op den Vaartschen Rijn.
12	4,06	0,02		
13	4,16	gelijk		
14	4,19	0,01		
15	4,26	0,02		
16	4,29	0,03		
17	4,28	0,09		
18	4,30	gelijk		
19	4,34	"	0,02	
20	4,38	0,04		
21	4,41	0,04		
22	4,48	0,06		
23	4,44	0,05		
24	4,28	0,08		
25	4,46	0,05		
26	4,48	0,02		
27	4,48	0,05		
28	4,52	0,05		
29	4,56	0,03		
30	4,61	gelijk		
31	4,67	0,05		
gemiddeld	4,048	0,036	"	

WAARNEMINGEN, gedaan te Utrecht, op het Meteorologisch Observatorium,
door F. W. C. KRECKE, Math. Mag. Phil. Nat. Doct.

MAART 1850. 's Morgens te 8 ure.

Dagteekening	Wind		Barom. bij 0°	Ther- mome- ter	Dampdrukking	Vochtigheid	Gevallen regen	Aanmerkingen
	rigting	kracht						
1	WNW	0—1	770,01	2,8	5,85	0,97		Betrokken.
2	ZW	2	70,43	5,6	7,11	99		Betrokken, nevelig.
3	ZZW	1	63,42	3,8	6,14	95	0,7	Betrokken.
4	NW	1	57,26	5,8	6,67	91	0,6	Id.
5	NW	0—1	75,29	3,2	5,23	84		Zwaar bewolkt.
6	ZW	1	75,55	5,1	6,37	91		Bewolkt.
7	WZW	1	75,73	6,5	7,31	96		Zwaar bewolkt.
8	WZW	0—1	73,58	4,7	6,61	97		Betrokken, mistig.
9	ONO	0—1	70,46	6,3	6,16	82		Betrokken.
10	W	0—1	67,40	5,1	6,58	94		Zwaar bewolkt.
11	NNW	2	69,56	5,0	4,72	68		Id.
12	NNW	2	74,56	4,3	4,84	73		Id.
13	NW	1	74,98	4,9	5,89	85		Helder.
14	N	1	72,71	5,2	6,10	87		Betrokken.
15	NNO	1	72,68	3,6	4,77	75	0,6	Bewolkt.
16	W	2	65,07	+ 0,8	4,86	91	0,3	Betrokken.
17	NO	0—1	71,30	— 4,1	2,96	76		Helder.
18	ONO	0—1	71,41	— 4,9	3,54	96	4,0	Id.
19	NNW	3	60,28	+ 2,6	5,68	95	1,5	Zwaar bewolkt.
20	NNW	0—1	65,78	2,5	4,22	71		Bewolkt.
21	NNO	1	63,94	4,0	5,04	77	1,0	Bijna helder.
22	ZW	1	66,84	0,9	4,33	82		Zwaar bewolkt.
23	NW	4	43,25	3,3	4,80	77	8,7	Betrokken, regen.
24	NW	2	39,99	1,0	5,30	98	1,8	Betrokken.
25	N	1	55,16	— 1,5	4,44	96		Zwaar bewolkt.
26	ZW	1	57,31	+ 0,5	4,76	91	0,2	Bewolkt.
27	ZW	1	59,29	0,3	4,33	85		Helder.
28	WZW	0—1	62,13	2,8	3,76	62		Bijna helder.
29	NNW	0—1	67,79	4,0	4,93	76		Helder.
30	O	1	68,71	1,7	4,02	72		Bewolkt.
31	ZO	4	63,53	1,5	4,15	75		Ligt bewolkt.
		34 som	65,98 gem.	2,8 gem.	5,21 gem.	0,85 gem.	19,4 som	

MAART 1850. 's Middags te 2 uren.

Dagteekening	Wind		Barom. bij 0°	Ther- mome- ter	Dampdrukking	Vochtigheid	Gevallen regen	Aanmerkingen
	rigting	kracht						
1	WZW	0—1	769,89	5,1	6,26	0,90		Betrokken.
2	WZW	4	69,18	7,9	7,77	93		Id.
3	ZZW	2	59,65	11,3	7,54	73		Bijna helder.
4	N	4	63,07	5,6	4,56	63	0,1	Bewolkt.
5	W	1	75,67	6,6	5,67	74		Id.
6	WZW	2	75,39	10,3	7,44	77		Ligt bewolkt.
7	W	0—1	75,60	11,4	8,27	80		Betrokken.
8	WNW	0—1	73,36	7,1	7,27	92		Betrokken, mistig.
9	ZO	0—1	68,08	8,8	6,56	75		Bewolkt.
10	NW	2	67,06	9,3	6,38	70		Ligt bewolkt.
11	NNW	5	70,66	5,5	4,13	58	0,2	Zw. bew., rukwinden.
12	N	2	75,56	7,0	4,60	59		Bewolkt.
13	NW	1	73,81	10,4	6,24	65		Ligt bewolkt.
14	N	2	73,04	5,6	5,15	72		Betrokken.
15	NO	3	73,61	3,9	2,87	46		Bijna helder.
16	N	5	61,30	+ 2,2	5,05	87	1,9	Zwaar bewolkt.
17	NO	2	70,61	— 0,8	4,30	90		Bijna helder.
18	Z	0—1	70,27	— 1,2	2,91	62		Bewolkt.
19	NNW	3	61,24	+ 5,0	4,54	65		Id.
20	NW	1	64,95	4,4	5,29	79		Zwaar bewolkt.
21	NNO	2	65,91	4,9	3,53	51		Ligt bewolkt.
22	ZW	3	62,78	4,2	5,32	76	0,1	Zwaar bewolkt.
23	NNW	4	43,08	4,1	4,33	66	0,2	Bewolkt, buijig.
24	NNW	5	44,95	0,1	5,00	98	3,6	Zwaar bew., buijig.
25	N	1	56,22	0,8	4,49	86	0,2	Bewolkt.
26	Z	0—1	57,41	1,3	4,28	78	0,2	Zwaar bewolkt.
27	W	0—1	60,51	1,2	5,09	93	2,0	Betrokken, sneeuw.
28	NW	1	63,63	5,1	4,68	67		Bewolkt.
29	NW	0—1	68,31	7,7	4,91	60		Ligt bewolkt.
30	O	4	66,39	6,0	3,44	47		Bijna helder.
31	ZO	4	62,25	7,6	3,37	41		Ligt bewolkt.
		63 som	65,92 gem.	5,4 gem.	5,21 gem.	0,72 gem.	8,5 som	

MAART 1850. 's Avonds te 10 ure.

Dagteekening	Wind rigting	kracht	Barom. bij 0°	Ther- mome- ter	Dampdrukking	Vochtigheid	Gevallen regen	Aanmerkingen
1	WZW	1	772,09	4,6	5,47	0,95		Betrokken.
2	ZW	2	66,88	6,0	7,18	97	0,5	Betrokk., fijne regen.
3	ZW	1	56,00	9,4	6,67	73		Bewolkt.
4	N	1	70,33	3,1	3,65	60		Betrokken.
5	WZW	1	75,48	3,0	5,44	89		Bijna helder.
6	WZW	1	75,49	5,6	6,59	91		Helder.
7	W	0—1	75,34	7,2	7,64	96		Betrokken.
8	NNW	0—1	71,87	5,9	7,14	97		Betr. in het N. licht.
9	ZO	0—1	66,58	4,0	6,22	95		Helder, dauw.
10	NNW	1	68,14	5,4	6,08	86		Helder.
11	NNW	3	72,16	3,9	4,21	65		Zw. bew., rukwinden.
12	NW	0—1	75,86	1,9	5,52	97		Bijna helder, dauw.
13	NW	0—1	73,28	5,9	6,71	91		Betrokken.
14	N	0—1	72,93	3,2	5,41	87	0,1	Bewolkt.
15	NNO	0—1	72,97	—0,5	3,16	65		Id.
16	NO	3	69,31	—4,7	2,96	80		Helder.
17	NNO	0—1	69,24	—1,3	4,40	95	1,2	Betrokken, sneeuw.
18	W	2	64,34	—1,2	4,52	96	0,3	Id. Id.
19	N	0—1	64,55	0,5	4,76	91		Helder.
20	WNW	2	61,66	4,7	6,61	97	1,6	Zwaar bew., regen.
21	NNO	0—1	68,01	0,0	3,71	70		Bew. 2½ u. kr. omd. z.
22	WZW	2	53,94	3,2	5,81	94	6,2	Bewolkt.
23	NW	3	42,59	1,8	4,55	80	1,0	Ligt bew., buijig.
24	N	3	51,11	—1,2	4,20	90	2,0	Zwaar bew., buijig.
25	ZO	1	56,89	—1,3	4,17	89		Bewolkt.
26	ZW	0—1	58,38	—2,0	4,45	1,00		Helder.
27	WZW	0—1	60,96	—1,2	4,52	97	1,0	Ligt bewolkt.
28	NW	0—1	66,32	—0,3	4,69	95		Helder.
29	ONO	1	68,54	—0,4	4,42	90		Id.
30	OZO	3	65,11	+ 0,2	3,45	64		Bewolkt.
31	ZO	2	61,62	+ 1,5	3,62	68		Helder.
		33 som	66,06 gem.	2,2 gem.	5,07 gem.	0,89 gem.	13,9 som	

N A A M L I J S T

DER GEBORENEN, GEHUWDEN EN OVERLEDENEN TE UTRECHT.

APRIL 1850.

Geboren den

- | | |
|--|---|
| <p>1 APRIL. Hendrikus, Z. van Cornelis Grimmelikhuyzen.
Dirk Christiaan, Z. van Dirk Burgerhout.
Petrus Franciscus, Z. van Cornelis Oostveen.
Johanna Margaretha, D. van Christiaan van der Lek.
Leendert, Z. van Leendert Sweers.
..... D. onecht.</p> <p>2. Elisabeth Petronella, D. van Baarend van den Heuvel.
Aletta Maria, D. van Johannes Langezaal.
Maria, D. van Johannes van Erdelen.
Gijsbertus, Z. van Gijsbertus van der Steen.
Maria Margaretha, D. van François Jean Antoine Carolus.
..... D. onecht.</p> <p>Dirk, Z. van Gerrit van Luyn.</p> <p>4. Cornelis Hendrikus, Z. van Abraham Kippersluys.
Gijsberta, D. van Cornelis Kadel.
Gertrude Lucie Cornelia, D. van Pieter Cornelis Jongejan.
Johannes, Z. van Daniel Wagevoort.
Abraham, Z. van Hendrik Deurhof.
Hendrika, D. van Antonie de Bruyn.
Hendrik, Z. van Hendrik Nieboer.
Hendrika Johanna, D. van Antonie Cornelis Combé.</p> <p>5. D. onecht.
Pieter, Z. van Gabriël Laurens Stroeven.
Jacobus Johannes Matthijs, Z. van</p> | <p>Matthijs Balanges.</p> <p>6. Adrianus, Z. van Matthijs van Buuren.
Leentje, D. van Alexander Jacob Hamburger.
Martinus Philippus, Z. van Joannes Paulussen.
Karel Willem, Z. van Dirk Muyser.
Johanna Maria, D. van Jacobus Mulder.
Henry Johannes, Z. van Henry Bromelow.
Andries, Z. van Andries de Voest.</p> <p>7. Ernest Arend, Z. van Pieter Adam Pols.
Petronella, D. van Cornelis Versteeg.
Johanna, D. van Johannes Maarschalkerveerd.
Arie, Z. van Hendrik Kok.
..... D. onecht.</p> <p>8. Cornelia, D. van Hendrik Hijman.
Thomas, Z. van Thomas Johannes van Stappershoef.</p> <p>9. Theodora Petronella, D. van Johannes Hogesteyn.
Maria Hendrika, D. van Diderik Martinus Mullekes.
Dina Alida, D. van Arie Jacob Oudegeest.</p> <p>10. Hendrika, D. van Huybert Oostveen.
Dirk Leonard, Z. van Johannes Robertus Pey.
Lambertus Adrianus Alexander, Z. van Frederik Marinus Drijver.</p> |
|--|---|

- Wilhelmina Elisabeth, D. van Johannes van Leeuwenkamp.
 Pieter Franciscus, Z. van Joannes Laros.
 Cornelia Anna, D. van Jan Isaak Gerardus de Jong.
 D. onecht.
 Catharina Berendina, D. van Willem Arie Beijen.
 Z. onecht.
 11. Z. onecht.
 Hendrika Anna, D. van Hendrik Hindriks (overl. te Ede, den 27. Februarij 1850).
 Bartha Hermina en Adriana Johanna, Dochters van Jan Visee.
 Jan Willem, Z. van Jean Klaassen.
 Maria Cornelia, D. van Jan Rigtering.
 Reginus, Z. van Johannes Kelfkens.
 Maria Willemina, D. van Kors Brey.
 12. Anton, Z. van Theodorus Dikhoff.
 Jan Christiaan, Z. van Hermanus Jacobus Lammerts van Bueren.
 Adriana Catharina, D. van Arnoldus Rijnders.
 Johanna Cornelia, D. van Hendricus van Doorn.
 13. Z. onecht.
 Elisabeth, D. van Carel Roerebach.
 Geertruida, D. van Klaas van Arkel.
 D. onecht.
 Adrianus, Z. van Petrus Schoenmakers.
 Zwaantje Catharina, D. van Pieter Peterse.
 14. Bernardus Johannes, Z. van Johannes Melgert Ockeloen.
 Hendrina Adriana, D. van Jan Jacob Verbeek.
 15. Gijsbertus Matthias, Z. van Dirk Oostveen.
 Johanna, D. van Martinus Nebeling.
 Wilhelmus Rutgerus Johannes, Z. van Wilhelmus Rutgerus Hackfoort.
 Jan Ferdinand Cocnraad, Z. van Arnoldus Pouw.
 16. Petrus Bartholomeus, Z. van Antonius Albertus van Beek.
 Drika Margaretha, D. van Cornelis van Oostrom.
 Willem Hendrik, Z. van Gijsbertus Tetenburg.
 Johan, Z. van Willem Tombrink.
 Gerarda Cornelia, D. van Arie Geefhuysen.
 17. Bernardus, Z. van Leendert Faddegon.
 Adriana, D. van Jan Hendrik Helsingen.
 Barbara, D. van Jan Hendrik van der Stroom.
 Christiaan, Z. van Christiaan van der Vlis.
 Jan Pieter Antoon, Z. van Pieter Anton Lens.
 Johanna Wilhelmina, D. van Theodorus van der Sluis.
 Maria Anna Catharina, D. van Wilhelmus Petrus Martinus van Odijk.
 Wilhelm Simon en Karel Frederik, Zonen van Simon Coelen.
 Hendrikus, Z. van Jan van Vulpen.
 Arnolda Johanna, D. van Johannes van der Steen.
 18. Z. onecht.
 Jacoba, D. van Pieter van der Wal.
 Abraham, Z. van Gerardus Vollmuller.
 Dirk, Z. van Jan van den Hengel.
 Gerardina, D. van Willem Frederik Grondijs.
 Hermina, D. van Joseph Schoonheim.
 Elisabeth, D. van Johannes Deuvelingen.
 19. Cornelis, Z. van Hendrik Maarschalkerweerd.
 Z. onecht.
 Paulus, Z. van Paulus Roelandschap.

20. Maria Frederika, D. van Hendrik Christoffel Milius.
 Jacobus, Z. van Jacobus Regter.
 Bartholomeus Mattheus, Z. van Vincent Hendrikus Bartels.
21. Adrianus Franciscus, Z. van Franciscus van Nus.
 Pieter, Z. van Johannes van Schaik.
 Christina, D. van Johannes Ignatius de Bie.
 Cornelia Maria, D. van Johannes Saron.
 Adriana, D. van Dirk Smit.
22. Catharina Maria, D. van David Henricus Elfrink.
 Albertus, Z. van Cornelis Verbeek.
 Johan Adolf, Z. van Johan Rudolf Abegg.
 D. onecht.
 Agnes, D. van Hermanus Ruys.
 Anna Maria, D. van Carel Antoonet Muys.
 Jan Hendrik, Z. van Johannes Cornelis van Stenis.
23. Johanna Maria, D. van Johannes Urbanus Janssen.
 Wilhelmus Johannes, Z. van Johannes Wammes.
 Johanna Hendrika, D. van Johannes Heydemans.
 Hendrik, Z. van Hendrik Godart.
24. Bartha, D. van Engelbertus Brinkhuis.
 Johannes Marinus, Z. van Willem van Buuren.
 Cornelia Jacomina, D. van Johannes van Maanen.
 Wilhelmus Maria, Z. van Henricus Franciscus Antonius de Haan.
 D. onecht.
25. Hendrik, Z. van Hendricus van Mourik.
26. Wilhelmina, D. van Johann Caspar Fredrich Carl Plett.
 Hendrika Deliana, D. van Jacobus van Mechelen.
- Geertruida, D. van Jacobus Nieuwboer.
 Johanna Petronella, D. van Arie Beukers.
 Albertus Gerardus Hendricus, Z. van Gerardus Hendricus Nicolaas van Spanje.
 Theodora, D. van Bartholomeus van Berkel.
 Maria, D. van Theodorus Smit.
27. Dirkje, D. van Gerrit Gijbels.
 Anthonie, Z. van Arie Marsman.
 Joanna, D. van Joannes Zegers.
 Adrianus Martinus, Z. van Johannes van Zijl.
 Gideon Johannes, Z. van Johannes de Bont.
 Carolina Frederique Sophie, D. van Johan Casper Christiaan Carel Meens.
 Geertruy, D. van Adrianus van den Ham.
 Z. onecht.
28. Gerdina Maria, D. van Daniel van Leeuwaarden.
 Maria Elisabeth, D. van Cornelis Slingerland.
 Theresia Alida, D. van Adrianus Arnoldus van Harderwijk.
 Pieter, Z. van Johannes de Bont.
 Catharina Johanna, D. van Hendrik Kampshoten.
29. Josephina Hermanna, D. van Jan Pieter van Brussel.
 Louisa Johanna, D. van Theodorus Johannes Brakkee.
 Adriana Maria, D. van Martinus Geursen.
30. Nicolaas, Z. van Jacobus Peeters.
 Gerrit, Z. van Gerrit Spierenburg.
 Adriana Maria, D. van Christianus Johannes Baars.
 Johannes Hendrikus, Z. van Hendrik Wollenberg.

Te zamen 152 als levend aangegeven geborenen.

Gehuwd den

- APRIL. Gerrit Gijbels, knoopenmaker, 26 j. en Adriana van Wihsen, dienstmeid, 23 j.
- Arie de Klerk, schoenmaker, 27 j. en Zeigje van Hasel, breidster, 25 j.
- Jacobus Smits, sergeant-schrijver bij het 1^{ste} regiment infanterie, 36 j. en Maria Catharina Freit, dienstmeid, 27 j.
- Isaak van Gorkum, kleedermaker, 25 j. en Johanna Willemina Pouw, dienstmeid, 25 j.
- Pieter de Winter, werkman, 23 j. en Maria de Ruyter, werkster, 28 j.
- Coenraad Ferdinand Everaars, timmerman, 24 j. en Barendina Johanna Loep, zonder beroep, 19 j.
10. Gijsbertus Middelkoop, smid, 23 j. en Maria van Vegten, dienstmeid, 25 j.
- Johannes Aalsters, werkman, 21 j. en Evertje Pouw, dienstmeid, 24 j.
- Gerrit Karel Pastoor, hovenier, 28 j. en Lamberta van Beek, melkverkoopster, 25 j.
- Eugenius Cornelis van Putten, schrijnwerker, 28 j. en Willemina Cornelia Cousijnse, dienstmeid, 29 j.
17. Frans Odijk, voerman, 31 j. en Christina van Schaik, dienstmeid, 26 j.
- Cornelis Nagtegaal, schrijnwerker, 23 j. en Petronella Lorette, zonder beroep, 25 j.
- Johannes van Rijn, weduwn., agent van politie, 53 j. en Johanna Maria Hansen, wed., dienstmeid, 48 j.
- Pieter de Groot, koopman in fruit, 26 j. en Joanna Fonfil, wed., fruitverkoopster, 41 j.
- Johannes Giliam Corbesir, stroo-
- hoedenmaker, 24 j. en Maria Catharina van Antwerpen, zonder beroep, 23 j.
- Pieter de Groot, zonder beroep, 21 j. en Francina Hageman, zonder beroep, 23 j.
- Nicolaas de Jong, hovenier, 24 j. en Carolina Johanna van Offeren, zonder beroep, 21 j.
- Theodorus de Goey, landbouwer, 28 j. en Petronella Vernooy, zonder beroep, 33 j.
- Martinus Leonardus Smits, zonder beroep, 35 j. en Steffina Willemina Muitevan, naaister, 31 j.
18. Mattheus Arien van Oort, klerk, 32 j. en Johanna Geertruida La Maire, zonder beroep, 18 j.
- Joannes Hubertus van den Brock, medicinae doctor, officier van gezondheid, 2^{de} klasse, 34 j. en Johanna Cramer, wed., zonder beroep, 31 j.
- Reynier Mijsberg, drogist, 25 j. en Jacobje Rodenburgh Mentz, zonder beroep, 23 j.
- Mr. Johan Wilhelm Schuurman, lid van de Arrondissements-Regtbank te Gorinchem, 37 j. en Maria Catharina Schuurman, zonder beroep, 28 j.
24. Konrad Dieteker, werkman, 39 j. en Martha Gerrebout, zonder beroep, 29 j.
- Hermanus Jacobus Goosens, kleedermaker, 26 j. en Johanna Maria Mettmann, naaister, 24 j.
- Johannes Mikkers, weduwn., tapper, 35 j. en Sophia van der Wurf, zonder beroep, 35 j.
- Hendrik van der Horst, knoopenmaker, 26 j. en Adriana Johanna van der Hammen, naaister, 25 j.
- Pieter Johannes Edelkoort, schrijn-

werker, 30 j. en Marretje van Waveren, naaister, 25 j.
 Hendrikus Everardus van Capelle, sigarenmaker, 20 j. en Jacoba van den Berg, mutsenwaschster, 20 j.
 Jan Kaspers, weduwn., oppasser, 49 j. en Johanna Maria Koelé, werkster, 46 j.
 Gerrit Bouhuysen, schrijver, 27 j. en Maria Adriana Voets,

werkster, 30 j.
 Johannes Graus, zonder beroep, 31 j. en Jenneke Lyda Eikelenstam, wed., zonder beroep, 29 j.
 Jacobus Patist, huisschilder, 24 j. en Anna Smits, wollennaister, 33 j.
 Johannes de Klerk, weduwn., werkm., 58 j. en Joanna Maria van Rossum, wed., werkster, 53 j.

Te zamen 34 paar gehuwden.

Overleden den

- 1 APRIL. Adriana van Veltum, wed. van Gerardus Stevens, 45 j. onder Catharijne.
 Jan Schipp, 4 j. Buurkerkhof.
 Johanna Catharina Freni, 2 j. achter de Twyestraat.
 Levenloos aangegeven Zoon van Antonie van Leeuwen. Bemuurde weerd.
2. Catharina Johanna Willemse, wed. van Julius Hendrik Froichen, 83 j. Kromme nieuwe gracht.
3. Willem Adrianus Kolff, ongeh., 19 j. te Gouda.
 Franciscus Petrus Mijnders, 3 j. Lange viesteeg.
- Johannes de Rijk, 11 j. Maria-plaats.
- Aaltje van Hespelen, wed. van Willem Alsem, 73 j. Veenstraat.
4. Johanna Brinkman, 4 w. onder Catharijne.
 Johanna Albertina Mey, 7 j. Kleine eligensteeg.
5. Levenloos aangegeven Dochter van Gerrit Muts. Bildtstraat.
 Albertus Jacobus van den Berkhof, 3 j. Nieuwe kade.
6. Wilhelmus Anthonius Heyman, 2 m. Lakmoessteeg.
 Pieter van Rijkelen, geh., 32 j. St. Annastraat.
- Gerrit Isaak Johannes Godart, 1 j. Jurrien rodenburgsteeg.
7. Neeltje Elisabeth Schelkes, 3 m. Jacobibrug.
 Maria Albertina Baronesse van Maneil, wed. van Otto Ernst Gelder Graaf van Limburg Stirum, 77 j. Kromme nieuwe gracht.
8. Hillette Stevens, wed. van Hendrik van Geyn, 59 j. Daalschendijk.
 Klaas van Hanswijk, ongeh., 26 j. te Vleuten.
 Catharina de Beer, 1 m. Boterstraat.
 Elisabeth Lorette, ongeh., 81 j. Minnebroederstraat.
9. Hendrik van der Gijs, geh., 48 j. Wijde doelen.
10. Johanna Adriana Escher, 1 j. Lange nieuwstraat.
 Johanna Theodora Wiegand, 6 j. Boterstraat.
 Gerhard Plaster, geh., 60 j. Pottestraat.
 Margriet Baljet, ongeh., 76 j. achter de Twyestraat.
 Anna Petronella Harderwijk, huisvr. van Nicolaas Antonie Berg, 62 j. Nieuwe gracht.

11. Hendrik Overbeek, weduwn., 63 j. Wijde doelen.
Levenloos aangegeven Zoon van Johann Diedrich Christiaan Schröder. Bakkersteeg.
- Willem Pappelendam, geh., 54 j. Jacobikerkhof.
- Sjoerdje Sipke van Campen, 1 j. Dorstigehartensteeg.
13. Sophia Jorissen, huisvr. van Johannes Kalkhooven, 40 j. Hooge Jacobijnestraat.
- Marinus Hendrikus van Elsen, 1 j. Viebrug.
- Johannes Wilhelmus Mulder, geh., 50 j. Korte rozendaal.
14. Cornelia Elsendoorn, 1 j. Lange lauwerstraat.
- Philip Hendrik Jong, weduwn., 53 j. Veenstraat.
15. Abraham Johannes Wijnands, 5 m. Molensteeg, wijk H.
- Thomas Wilhelmus Jansen, 4 m. St. Jansveld.
- Josephus Anthonius Scholbroek, 10 w. Maliebaan.
- Levenloos aangegeven Dochter (on-echt).
16. Wilhelmina Catharina van Eyk, 2 j. Haverstraat.
- Charlotta Barendina Maria Klokke, 18 j. Lijnmarkt.
- Jacobus Gerardus Mastwijk, 10 j. onder Catharijne.
- Wouter van Egmond, ongeh., 22 j. Tuchthuissteeg.
17. Adriana van Ruyven, ongeh., 35 j. achter Clarenburg.
- Catharina Groen, wed. van Johannes Schouten, 71 j. Korte vie-
steeg.
18. Jacobus de Visser, 8 j. Neude.
Bartholomeus Arnoldus Okhuysen, 4 j. Vreeburg.
- Sara Smit, wed. van Hendrik Hindriks, 37 j. te Ede.
- Willemijntje Lit, wed. van Johannes de Rooy, 87 j. Bakkersteeg.
- Philibertus Josephus Johannes van Romondt, 2 j. Stadhuisbrug.
19. Catherine Martinot, ongeh., 59 j. Steenweg.
- Aantje van Steenis, 5 m. onder Catharijne.
- Christina Catharina Kemp, 2 j. Rijnstraat.
- Geertje van Eck, 5 m. Loefberg-
makerstraat.
20. Gerritje den Besten, huisvr. van Antonius van Ballegoy, 45 j. Mariastraat.
21. Alida Boekhorst, wed. van Machiel Langlois, 72 j. aan de Bregittestraat.
- Levenloos aangegeven Dochter van Joannes van de Grind. Twy-
straat.
- Gerardus Johannes van Angeren, 8 m. Elisabethstraat.
- Femmigje van Kuik, huisvr. van Willem van Asch, 40 j. Be-
muurde weerd.
- François Henri de Bruyn, 7 m. Jufferstraat, wijk G.
22. Mr. Pieter Stratenus, geh., 51 j. te 's Gravenhage.
- Franciscus Servatius Giesen, 6 j. Nieuwe gracht.
- Elisabeth Jenner, 8 j. Hartsteeg.
- Willem van Wateringe, weduwn., 81 j. Zadelstraat.
23. Maria Elisabeth de Haas, on-
geh., 19 j. te Rolde in Drenthe.
24. Johanna de Roy, ongeh., 34 j. voor Clarenburg.
- Andries van der Plaes, geh., 82 j. Pottestraat.
- Ardina Maria Snijders, 4 j. Twy-
straat.
- Doortje Rood, wed. van Arie van Loeve, 98 j. Bergstraat.
- Wilhelm Simon Coelen, 7 d. Za-
delstraat.
25. Karel Frederik Coelen, 8 d. Zadelstraat.
- Arie van der Graaf, 18 j. Hospitaal.

- Maria Gresnigt, huisvr. van Carolus Lamboy, 62 j. Roodenburgbrug.
26. Christina Wilhelmina Bovard, 4 j. Lange lauwerastraat.
27. Wilhelmina Wouderberg, huisvr. van Leendert Vermeer, 59 j. Visschersteeg, wijk E.
- Jacobus Johannes van Rijn, 10 j. Helling.
- Hendrik Hoogeveen, weduwn., 31 j. Priusenhof.
28. Drika van Rossum, 7 w. Absteede.
- Hendrika van Soelen, wed. van Leendert Hendrik van Santwijk, 68 j. Ganssteeg.
- Joannes van Engen, 11 j. Catharijnestraat.
- Pieter de Groot, geh., 46 j. Grooteligensteeg.
29. Cornelia van Kuyk, wed. van Gerardus Geefhuysen, 74 j. Sionskamer.
- Hendrik Jansen, 8 w. Springweg.
30. Jacobus Werson, 5 m. Elisabethstraat.
- Adriana Johanna Maria Dortmund, 6 w. Varkenmarkt.
- Johanna Wilhelmina van der Linden, ongeh., 28 j. Magdalenasteeg.
- Henrica Cornelia Terlingen, 8 j. Boterstraat.
- Christina Lonneman, huisvr. van Johannes Saron, 35 j. Servetsteeg.
- Johannes van Benthum, ongeh., 19 j. Absteede.

Te zamen 91 overledenen.

OVERZICHT der als levend en levenloos aangegeven geboren en te Utrecht.

APRIL 1850.

Geslacht	levend		levenloos *)		totalen			Aanmerkingen.
	echt	onecht	echt	onecht	echt	onecht	totaal	
Mannelijk	65	6	2	—	67	6	73	Onder de als levend aangegeven (echt) geboren en zijn twee tweelingen, waarvan één Zoons en één Dochters.
Vrouwelijk	73	8	2	1	75	9	84	
Totaal	138	14	4	1	142	15	157	

*) Zie hierbij de aantekening op bl. 8.

VERGELIJKEND OVERZIGT der geboren en overledenen
te Utrecht.

APRIL 1850.

Aanwijzing	mannelijk	vrouwelijk	totaal	Aanmerkingen.
Geboren	73	84	157	
Overleden	42	49	91	
Meer geboren	31	35	66	

STAAT van den Ouderdom der Overledenen te Utrecht.

APRIL 1850.

Ouderdom		mannelijk	vrouwelijk	totaal	Aanmerkingen.
maanden	jaren				
0—6	8	7	15	
6—12	2	—	2	
	1—5	7	8	15	
	5—10	2	4	6	
	10—20	7	2	9	
	20—30	2	1	3	
	30—40	2	4	6	
	40—50	2	4	6	
	50—60	4	3	7	
	60—70	2	3	5	
	70—80	—	6	6	
	80—85	2	2	4	
	85—90	—	1	1	
	90—95	—	—	—	
	95—100	—	1	1	
		40	46	86	
Levenl. aangev. kind.		2	3	5	
Totaal . . .		42	49	91	

OPENBARE VERKOOPINGEN VAN VASTE GOEDEREN
TE UTRECHT.

APRIL 1850.

Den 6. April.

Ten overstaan van den Notaris H. VAN OMMEREN.

Het Buitengoed *Het Hoog*, bestaande in Heeren-huizing, met Stal en Koetshuis, groot 1 Bunder, staande en gelegen in de gemeente Doorn, aan den Straatweg; Kadaster Sectie A. N^{os}. 646, 677, 678, 679 en 680.

Gekocht door den Heer J. H. VAN SCHERMBEEK, voor den Heer S. VAN LIER Ez., voor *f* 5400.

Ten overstaan van den Notaris N. DE GRAAF.

Een Heeren-huis, met Tuin, te Utrecht, aan de oostzijde van de Oude gracht, tegenover de Weesbrug, wijk A. N^o. 23.

Gekocht door den Heer P. SMITS, voor den Heer G. H. SMITS, voor *f* 9000.

Een Koopmans-huis, genaamd *Fresenburg*, te Utrecht, aan de westzijde van de Oude gracht, tusschen de Bakker- en Jansbrug, wijk C. N^o. 3; met eenen vrijen uitgang in de Drieharingsteeg.

Gekocht door den Heer C. G. H. SMITS, voor den Heer H. D. A. SMITS en Vrouwe M. A. SMITS, voor *f* 13,350.

Ten overstaan van den Notaris H. DUYFJES.

De Buitenplaats *Rotswijk*, bestaande in Heeren-huizinge, Tuinmanswoning, Erf, Grond, Tuin en Moesland, te Utrecht, buiten de Tolsteeg-barrière, aan de oostzijde van den Vaartschen Rijn, wijk K. N^{os}. 142 en 143.

Opgehouden op *f* 4000.

Ten overstaan van den Notaris G. H. STEVENS.

Eene Heeren-huizinge, met Tuin, Koetshuis en Stalling, voor zes paarden, te Utrecht, aan de Kromme nieuwe gracht, wijk G. N^o. 364.

Opgehouden op *f* 18,900.

Den 13. April.

Ten overstaan van den Notaris N. DE GRAAF.

Een Huis, met Tuin en Kelders, aan het water uitkomende, te

Utrecht, aan de westzijde van de Oude gracht, tusschen de Geerten Weesbrug, wijk B. N^o. 23.
Opgehouden op *f* 8000.

Een Huis, te Utrecht, aan de zuidzijde van de Zuylenstraat, op den hoek van de Nieuwe gracht, wijk A. N^o. 581.
Opgehouden op *f* 5000.

Een Huis, te Utrecht, aan de westzijde van de Lange slagsteeq, wijk G. N^o. 175.
Gekocht door den Heer J. A. G. RUTTINK, voor *f* 1000.

Ten overstaan van den Notaris J. H. VAN SCHERMBEEK.

Een Huis, Erf en Grond, te Utrecht, aan de oostzijde van de Lange nieuwstraat, wijk H. N^o. 547.
Opgehouden op *f* 3120.

Drie Woningen, te Utrecht, in de Holle Bilt, aan het einde der Vischersteeg, wijk E. N^{os}. 262, 320 en 321.
Opgehouden op *f* 1200.

Eene Woning en Erf, te Utrecht, buiten de Waard-barrière, in de Lauwenregt; wijk M. N^o. 177.
Gekocht door den Heer P. VAN BUNNIK, voor *f* 425.

Den 20. April.

Ten overstaan van den Notaris H. DUYPJES.

De Steenbakkerij *Groen en Daal*, bestaande in twee Ovens, Loodsen, Vorm- en Tasvelden, Stal en Koetshuis, negen afzonderlijke Woningen, eene Kantoorkamer, en een stuk Warmoeziers- of Tuinland, te zamen groot 2 Bunders, 22 Roeden, 16 Ellen; alles gelegen te Utrecht, buiten de Catharijne-barrière, in de Laan van Croes.

Vijf Bunders, 25 Roeden, 50 Ellen Bouwland, met Steenaarde, te Jutphaas, in het Overeind, achter Plettenburg.
Gekocht door den Heer Dr. G. MUNNICKS VAN CLEEFF, voor *f* 15,625.

Ten overstaan van den Notaris J. H. VAN SCHERMBEEK.

Een Huis, Erf en Grond, te Utrecht, aan de Ganzenmarkt, op den hoek der Korte minnebroederstraat, wijk G. N^o. 292.

Een Huis, achter het voorgaande perceel, in laatstgenoemde straat, wijk F. N^o. 10.
Opgehouden op *f* 9200.

Een Huis, te Utrecht, aan de zuidzijde van de Haverstraat, wijk E. N^o. 126.
Opgehouden op *f* 3600.

Een Huis, met afzonderlijk Bovenhuis, Erf, Grond, Tuin, Kelders en

Kluis, aan het water uitkomende, te Utrecht, aan de westzijde van de Oude gracht, tusschen de Volraads- en Geertruidabrug, wijk B. N^o. 83/84.

Gekocht door den Heer B. T. VAN DEN BERG, voor den Heer J. A. VAN DE VEN, voor *f* 7100.

Twee Woningen, met Erven en Grond, te Utrecht, aan de noordzijde van de Magdalenasteeg, wijk A. N^{os}. 968 en 969.

Gekocht door den Heer H. VAN STEYN, voor *f* 770.

Ten overstaan van den Notaris J. A. H. BORRET.

Het Buitenverblijf *Welgelegen*, te Utrecht, buiten de Wittevrouwenpoort, aan de noordzijde van de Bildtschen Straatweg, bestaande in Heeren-huizing, wijk I. N^o. 66^a, met Erf en Tuin, te zamen groot 14 Roeden, 85 Ellen.

Gekocht door den Heer C. A. L. BARON VAN HUGENPOTH TOT AERDT, voor Mevrouw Douairière DEBETS, geb. Baronnesse VAN HUGENPOTH TOT AERDT, voor *f* 4575.

Ten overstaan van den Notaris G. H. STEVENS.

Een Huis, te Utrecht, aan de westzijde van de Choorstraat, wijk E. N^{os}. 16 en 17.

Gekocht door den Heer J. D. LUDWIG, voor *f* 4450.

Een Huis, aan de oostzijde van dezelfde straat, wijk E. N^o. 9.

Gekocht door den Heer G. LESTRADE, voor *f* 2535.

Eene Huizinge met Tuin, te Utrecht, buiten de Wittevrouwenpoort, aan de zuidzijde van den Bildtschen Straatweg, wijk I. N^o. 117.

Gekocht door den Heer W. SLUYKING, voor *f* 4400.

Een Koetshuis, met Stalling voor vier paarden, met Bovenwoning en Hooizolder, te Utrecht, in de Korte vicsteeg, wijk C. N^o. 721.

Gekocht door den Heer Mr. J. C. DELBEEK, voor *f* 3125.

Den 27. April.

Ten overstaan van den Notaris N. DE GRAAF.

Eene Heeren-huizinge, met Tuin, Plaats, Koetshuis en Stalling, te Utrecht, achter St. Pieter, op den hoek van het Pieterskerkhof, wijk F. N^o. 345.

Opgehouden op *f* 11,900.

STAAT VAN DE MARKTPRIJZEN TE UTRECHT.

APRIL 1850.

Naam der artikelen	6 April		13 April		20 April		27 April	
Tarwe	Gl. Cs. 6,50-	Gl. Cs. 7,25	Gl. Cs. 6,50-	Gl. Cs. 7,25	Gl. Cs. 6,50-	Gl. Cs. 7,25	Gl. Cs. 6,50-	Gl. Cs. 7,25
Rogge	4,00-	4,50	4,00-	4,50	4,00-	4,50	4,00-	4,50
Boekweit	4,50-	5,00	4,50-	5,00	4,50-	5,00	4,50-	5,00
Garst	3,00-	3,60	3,00-	3,60	3,00-	3,60	3,00-	3,60
Haver	2,50-	3,00	2,50-	3,00	2,50-	3,00	2,50-	3,00
witte Boonen	6,00-	8,00	6,00-	8,00	—	—	—	—
witte Erwtten	—	—	—	—	—	—	—	—
groene Erwtten	5,00-	7,00	5,00-	7,00	5,00-	7,00	5,00-	7,00
graauwe Erwtten Kapuc.	5,00-	7,00	5,00-	7,00	—	—	—	—
Aardappelen	1,30-	2,00	1,30-	1,80	1,30-	1,60	1,30-	1,80
Kaas (de 100 fl)	32,00-	40,00	32,00-	40,00	32,00-	40,00	32,00-	40,00
Boter	0,55-	0,75	0,60-	0,75	0,55-	0,70	0,50-	0,70
Rundvleesch	0,40-	0,45	0,40-	0,45	0,40-	0,45	0,40-	0,45
Kalfsvleesch	0,55-	0,60	0,55-	0,60	0,55-	0,60	0,55-	0,60
Schape- of Lamsvleesch	0,35-	0,40	0,35-	0,40	0,35-	0,40	0,35-	0,40
Varkensvleesch	0,45-	0,50	0,45-	0,50	0,45-	0,50	0,45-	0,50

Lijst van de Water-hoogte op de rivier de Lek te Vreeswijk, alsmede van den Vaartschen Rijn te Utrecht, waargenomen door de Opzigters van den Waterstaat, gedurende de maand

APRIL 1850.

Dagteekening	Rivier de Lek		Vaartschen Rijn				Aanmerkingen
	Ned. ellen		Ned. ellen		uren van watergeving met de		
	onder het noodpeil	boven het AP.	boven rijnp-eil	onder rijnp-eil	waaijerdeur	schuiven	
1	4,71	1,79		R P		22	Het rijnp-eil is 0,60 + AP. Het zonerpeil is 0,47 + AP.
2	4,73	1,77		0,01		"	
3	4,74	1,76		0,05		"	
4	4,74	1,76		0,05		"	
5	4,50	2,00		0,04		12	
6	4,48	2,02		0,03		8	
7	4,05	2,45	0,02	"		"	
8	3,85	2,65		0,04		20	
9	3,60	2,90		0,02		"	
10	3,44	3,06		0,05		"	
11	3,51	2,99		0,05		"	
12	3,53	2,97		0,07		"	
13	3,58	2,92		0,07		"	
14	3,63	2,87		0,05		"	
15	3,81	2,69		0,05		16	
16	3,87	2,63		0,06		"	
17	3,83	2,67		0,09		"	
18	3,83	2,67		0,05		"	
19	3,77	2,73		0,04		"	
20	3,70	2,80		0,05		12	
21	3,66	2,84	0,01	"		20	
22	3,66	2,84	0,02	"		24	
23	3,67	2,83		0,05		"	
24	3,66	2,84		0,04		"	
25	3,68	2,82	0,12		8	24	
26	3,73	2,77	0,10		8	24	
27	3,80	2,70	0,08		8	24	
28	3,82	2,68	0,01		12	24	
29	3,76	2,74	0,08		12	24	
30	3,80	2,70	"	0,07	12	24	
gemidd. totaal	3,905	2,595	"	0,019	60	278	

WAARNEMINGEN, gedaan te Utrecht, op het Meteorologisch Observatorium,
door F. W. C. KRECKE, Math. Mag. Phil. Nat. Doct.

APRIL 1850. 's Morgens te 8 ure.

Dagteekening	Wind		Barom. bij 0°	Ther- mome- ter	Dampdrukking	Vochtigheid	Gevallen regen	Aanmerkingen
	rigting	kracht						
1	ZO	1	759,42	4,0	4,37	0,67		Bewolkt.
2	ZO	2	47,94	7,8	5,61	68		Zwaar bewolkt.
3	ZW	1	48,53	9,8	7,76	83	0,6	Id.
4	ZZW	3	44,61	13,4	9,39	80	5,9	Id.
5	WZW	5	50,16	9,7	7,38	79	3,0	Id.
6	ZW	1	58,41	8,0	7,38	88		Bewolkt.
7	ZW	2	56,73	12,2	8,53	79		Id.
8	ZO	1	53,10	15,6	8,82	66		Ligt bewolkt.
9	W	0—1	49,98	10,3	8,72	90	0,6	Betrokken.
10	ZZW	0—1	51,69	9,0	8,01	90		Bewolkt.
11	OZO	1	50,01	9,4	7,65	84		Id.
12	ZZO	0—1	54,03	12,5	8,95	81	0,3	Id.
13	NW	1	58,98	8,1	8,32	1,00	1,0	Betrokken, nevelig.
14	NNO	0—1	55,18	9,0	8,23	92	4,3	Id.
15	OZO	1	55,98	10,0	8,54	90		Zwaar bewolkt.
16	Z	2	47,33	11,4	8,42	81	2,5	Betr. en bew. te $\frac{1}{2}$ 9 u. eene bijzon.
17	ZZW	2	49,85	10,0	8,55	90	0,5	Zwaar bewolkt.
18	WZW	1	59,56	11,8	8,76	83		Bewolkt.
19	WZW	1	66,02	10,4	8,07	83		Helder, nevelig.
20	ZZW	2	53,87	11,4	9,71	94	7,4	Zwaar bewolkt.
21	ZW	1	51,53	10,4	8,19	84		Ligt bewolkt.
22	WNW	2	57,73	8,6	6,92	80	0,7	Zwaar bewolkt.
23	ZZW	0—1	58,05	9,1	7,83	87	0,2	Bewolkt.
24	NW	1	60,26	6,6	7,14	93	13,3	Betrokken, regen.
25	NNO	0—1	66,53	9,3	7,71	85	3,1	Zwaar bewolkt.
26	NO	1	63,81	11,3	7,64	75		Bijna helder.
27	ONO	4	66,43	6,5	4,02	53		Helder.
28	ONO	5	68,36	6,4	3,78	50		Id.
29	NO	1	70,41	7,1	4,76	60		Zwaar bewolkt.
30	NO	1	68,27	6,6	5,98	78		Bewolkt.
		43 som	756,85 gem.	9,5 gem.	7,50 gem.	0,80 gem.	43,4 som	

APRIL 1850. 's Middags te 2 ure.

Dagteekening	Wind		Barom. bij 0°	Ther- mome- ter	Dampdrukking	Vochtigheid	Gevalten regen	Aanmerkingen
	rigting	kracht						
1	ZO	2	756,00	10,9	3,66	0,36		Ligt betr. te 11-1 u. kring om de zon.
2	ZO	1	46,53	10,5	7,81	80	0,2	Betrokken.
3	WZW	3	49,91	13,4	7,83	67	0,3	Zwaar bewolkt.
4	ZZW	5	41,97	13,3	9,52	83	2,7	Id.
5	WZW	3	54,33	9,2	7,66	85	1,4	Id.
6	ZZW	1	57,34	11,5	7,43	71		Id.
7	WZW	1	56,64	16,8	9,13	64		Bewolkt.
8	ZZO	2	50,69	20,3	9,72	55		Id.
9	ZW	1	50,81	14,2	8,43	69	2,2	Zwaar bewolkt.
10	ZW	0—1	50,64	14,0	7,13	59		Bewolkt.
11	ZO	1	50,19	12,7	8,24	74	0,2	Zwaar bewolkt.
12	WZW	0—1	54,88	17,1	8,57	59		Bewolkt.
13	W	1	59,74	11,7	8,70	83		Betrokken.
14	NNO	0—1	59,22	8,8	8,12	92	0,8	Id.
15	ZZO	3	52,15	14,5	7,42	59		Zwaar bewolkt.
16	ZZW	3	47,64	14,6	7,36	58		Bewolkt.
17	WZW	2	52,63	14,1	8,12	67	0,4	Id.
18	WNW	1	61,30	14,6	7,57	60		Id.
19	ZW	2	64,92	16,5	7,39	53		Ligt bewolkt.
20	WZW	1	53,04	13,5	8,11	69	3,6	Zwaar bewolkt.
21	WZW	0—1	53,88	12,2	9,12	84	0,7	Id.
22	W	2	58,28	10,1	6,90	72	0,2	Id.
23	W	0—1	58,41	8,6	7,03	81	5,0	Id.
24	NNW	1	62,12	10,4	6,28	65	2,2	Bewolkt.
25	ZO	0—1	65,61	12,5	7,05	64		Id.
26	NO	5	63,70	14,0	7,68	64		Ligt bewolkt.
27	NO	4	65,92	10,5	4,17	43		Id.
28	NO	4	68,44	10,0	4,02	43		Bewolkt.
29	NNO	1	70,08	5,4	5,98	84	2,0	Zwaar bewolkt.
30	N	1	66,37	9,2	5,62	61		Bewolkt.
		51 som	756,78 gem.	12,5 gem.	7,39 gem.	0,67 gem.	21,9 som	

APRIL 1850. 's Avonds te 10 ure.

Dagteekening	Wind		Barom. bij 0°	Ther- mome- ter	Damp- drukking	Vochtig- heid	Gevallen regen	Aanmerkingen
	rigting	kracht						
1	ZO	3	752,02	6,4	3,64	0,48		Zwaar bewolkt.
2	Z	0—1	45,54	10,0	9,30	96	3,0	Id.
3	Z	1	49,14	10,7	8,60	87	0,2	Betrokken, regen.
4	ZW	5	44,13	9,4	8,22	90	6,3	Betrokken.
5	WZW	1	58,37	6,6	6,93	90		Bewolkt.
6	ZW	1	56,75	8,3	7,75	91		Id.
7	ZW	0—1	55,67	11,0	7,84	78		Ligt bewolkt.
8	ZO	1	48,92	15,1	10,66	82		Bewolkt.
9	ZZW	0—1	51,77	8,5	7,42	86		Id.
10	N	0—1	50,26	5,7	6,43	89		Helder.
11	ZZO	0—1	51,38	8,4	7,81	91	0,3	Bijna helder.
12	NNO	0—1	57,19	8,4	8,36	97	2,2	Bijna held., van $\frac{1}{2}$ 6 tot 6 u. onweer.
13	W	0—1	59,95	6,0	6,97	94		Zwaar bewolkt.
14	N	0—1	59,09	8,2	8,26	97	0,5	Betrokken.
15	ZZO	1	48,84	10,6	9,35	95	2,5	Id.
16	Z	2	47,41	9,7	7,60	82		Bijna helder.
17	WZW	0—1	56,37	8,5	7,52	87		Ligt bewolkt.
18	WNW	0—1	65,10	6,3	7,11	94		Helder.
19	ZZW	0—1	62,27	10,7	8,71	88	0,6	Betrokken.
20	ZW	1	51,68	8,2	7,92	93		Bewolkt.
21	NW	0—1	56,02	7,8	6,86	83	1,0	Id.
22	ZW	1	58,09	6,7	7,19	93		Zwaar bewolkt.
23	NW	1	59,07	5,8	6,99	96	8,7	Betrokken, regen.
24	N	2	65,17	7,3	7,15	89	7,7	Bewolkt.
25	NO	1	64,63	8,0	7,17	92		Bijna helder.
26	NO	3	65,02	6,4	6,00	79		Helder.
27	NO	1	67,10	4,7	4,82	71		Id.
28	NO	1	69,64	5,1	4,46	64		Id.
29	NNO	1	69,30	6,0	6,24	84	0,5	Bewolkt.
30	NW	2	64,10	5,8	5,64	77		Id.
		29 som	757,00 gem.	8,0 gem.	7,30 gem.	0,86 gem.	33,5 som	

N A A M L I J S T

DER GEBORENEN, GEHUWDE EN OVERLEDENEN
TE UTRECHT.

MEI 1850.

Geboren den

- | | |
|--|--|
| <p>MEI. Sophia, D. van Cornelis van Schaik.</p> <p>1. Jacobus Robertus, Z. van Jacobus Bijdevier.</p> <p>2. Geertruida Anthonia Johanna, D. van Hermanus de Groot.</p> <p>Dirkje, D. van Frederik Simons.</p> <p>Jarinus, Z. van Jacobus van der Lingen.</p> <p>Cornelia, D. van Antonie Straatman. Johannes Marinus en Eduard Theodoor, Zonen van Johannes Vreeswijk.</p> <p>3. Johanna Maria, D. van Christoffel Heyn.
..... Z. onecht.</p> <p>Hendrik Adrianus, Z. van Cornelis van der Meulen.</p> <p>Eduard Johannes, Z. van Wilhelm te Brugge.</p> <p>Herman Augustin Louis, Z. van Augustin Burgler.</p> <p>Hubertina Helena, D. van Hendricus Franciscus van Kessel.</p> <p>Cornelia Johanna, D. van Pieter van Dranen.
..... D. onecht.</p> <p>Willem, Z. van Frederik Schumacher.</p> <p>3. Maria Wilhelmina, D. van Gijsbertus van der Linden.</p> <p>Gijsbertus, Z. van Hermanus Muijteman.</p> <p>Catharina Clasina, D. van Nicolaas Tromp.</p> <p>4. Francina Anthonia, D. van Willem Jacobus Godijn.</p> <p>Isaak Willem, Z. van Carel Frede-</p> | <p>rik Willem Rietveld.</p> <p>Cornelia Helena, D. van Janus Schreutelkamp.
5. Z. onecht.</p> <p>Dirk, Z. van Dirk de Bruyn.</p> <p>Johanna Wilhelmina, D. van Cornelis van Dijl.</p> <p>6. Gerarda Mechtelina, D. van Nicolaas Visch.</p> <p>Neeltje, D. van Pieter van Schoonhoven.</p> <p>Cornelia Henrietta Johanna, D. van Jonkhr. Johan Ortt.</p> <p>7. Henrietta, D. van Samson Isaak Wijnberg.</p> <p>Jan Cornelis, Z. van Willem Valk.</p> <p>8. D. onecht.</p> <p>Adriana Margaretha, D. van Elisa Cornelis Unico van Doorn.</p> <p>Laurens, Z. van Laurens van den Heuvel.</p> <p>Johannes Isaak Zeger, Z. van Jan Goedel.</p> <p>9. Cornelis Hermanus, Z. van Hermanus Cornelis de Zeeuw.</p> <p>Gerritje, D. van Adrianus Vernooy.</p> <p>10. Willem, Z. van Joannes van Dalen.</p> <p>Cornelis, Z. van Anthony Viergever.</p> <p>Petronella Josina, D. van Johannes van Maarle.</p> <p>Elisabeth, D. van Jeronimus de Bruin.</p> <p>Wilhelmina, D. van Bart Sturkenboom.</p> <p>Johannes Franciscus, Z. van Gerardus Johannes Klutz.</p> <p>Anthonius Lambertus, Z. van Hendricus Mol.</p> |
|--|--|

- Pieter, Z. van Pieter Lubach.
 D. onecht.
11. Theodorus Huibertus, Z. van
 Petrus Nicolaas Broers.
 Albertus Hermanus, Z. van Corne-
 lis Bietenaar.
 Johanna Cornelia, D. van Casper
 Cornelis Vink.
 Hermanus, Z. van Hendrik Johan-
 nes Beekman.
 D. onecht.
- Gijsberta, D. van Isaak Agterberg
 (overl. 7 September 1849).
12. D. onecht.
 Wilhelmina Petronella Geertruida,
 D. van Jan Felix.
 Anna, D. van Jan Jacob Snor.
 Evert, Z. van Levinus de Blicck.
 Wilhelmina, D. van Willem Ver-
 haack.
 Catharina Petronella, D. van Wil-
 lem Smits.
 Yda Hendrika, D. van Evert Senft.
 D. onecht.
- Willem Jan, Z. van Hendrik We-
 gerif.
 Z. onecht.
- Clasina Wilhelmina, D. van Joane-
 nes Jansen.
 Z. onecht.
- Hendrikus, Z. van Hendrikus Hof-
 man.
 Hermanus, Z. van Hendrik Johan-
 nes Osti.
13. Barbara, D. van Laurens Ja-
 cob van der Steen.
 Anna Bastina, D. van Johannes
 Versteeg.
 D. onecht.
14. Nicolaas, Z. van Johannes Vis-
 mans.
 Hermanus en Adrianus, Zonen van
 Dirk Glissenaar.
 Albert Anthonie, Z. van Cornelis
 Loggen.
15. Wouter, Z. van Jan Hendrik
 Mostert.
 Charlotte, D. van Lambertus Martini.
16. Johanna Cornelia, D. van Wil-
 lem Heyveld.
 Hendrina Barendina, D. van Ba-
 rend Lamfers.
 Wilhelmina Maria, D. van Jan
 Vreeswijk.
 Petrus Johannes, Z. van Carel Cam-
 pagne.
 Catharina Susanna, D. van Pieter
 Harting.
 17. D. onecht.
 David Hendrik, Z. van Hendrik
 Arie van Raam.
18. Eva Hendrika, D. van Hen-
 drikus Leemans.
 Geertje, D. van Gerrit Plaazier.
 Adrianus, Z. van Hendrik Visser
 (overl. 2 Mei 1850).
19. D. onecht.
 Willem, Z. van Adrianus van Geelen.
 Wilhelmus, Z. van Wilhelmus Ot-
 tho.
 Adrianus Johannes, Z. van Roelof
 van der Pol.
 Jan, Z. van Frans Uré.
 Wilhelmus Gijsbertus Franciscus,
 Z. van Hermanus Henricus van
 Romondt.
20. Adrianus Jeremias, Z. van Je-
 remias Cornelis van der Slot.
 D. onecht.
21. Martinus, Z. van Gerardus Jo-
 hannes Versteeg.
 Anna Gerdina, D. van Wilhelmus
 Gradus Bosman.
 Albert, Z. van Johannes Vroon.
 Petronella, D. van Andreas van
 Leeuwen.
 Jan Gerardus, Z. van Jan van der
 Kaay.
22. Petronella Gijsberta, D. van
 Christianus Jacobus Lautenslager.
 Elisabeth, D. van Hendrikus de
 Jager.
 Johannes, Z. van Cornelis van Dors-
 sen.
 Catharina Johanna Wilhelmina, D.
 van Willem Frederik Rijuhardt.

23. Antonius, Z. van Antonius van Beek.
Arie, Z. van Jan Martijn.
..... Z. onecht.
Jansje, D. van Hendrik Hageman.
24. Johannes, Z. van Johannes Stoutenburg.
..... D. onecht.
..... D. onecht.
Clasina Antoinetta, D. van Jan Tobias van Groot-Batavé.
Jan en Gerrit, Zonen van Jan Bakker.
25. Dirk, Z. van Dirk Hovius.
Gerhardina Anna Geertruida, D. van Jan Willem Antonie van IJsendoorn.
26. George Wijnand, Z. van George Wijnand Beeger.
Theodorus Jacobus, Z. van Dirk van der Steen.
Petronella Margaretha, D. van Petrus Bago de Wijs.
Willem, Z. van Willem van Buuren.
Johannes, Z. van Johannes van Eck.
Johannes Hendricus, Z. van Hendricus Rijnders.
Gijsbertus, Z. van Joannes Antonius Haesenbos.
27. D. onecht.
Willem Frederik, Z. van Frederik van den Eng.
Kaatje, D. van Jan Scheggetman.
28. Petronella Clasina, D. van Pieter van Rijkelen (overl. 6 April 1850).
Cornelia Johanna, D. van Andries van Batum.
..... Z. onecht.
Helena, D. van Gerrit de Groot.
Machalina, D. van Isaak Mossel.
Johannes, Z. van Jacobus van Dijn.
..... Z. onecht.
29. Johannes Jacobus, Z. van Reinier van Egmond.
Jacoba Johanna Maria Josephina, D. van Hendricus Johannes Engelbertus Heymans.
Helena Gordina, D. van Joseph Wolters.
30. Cornelis Bernardus, Z. van Abrahamus Wiesman.
31. Wilhelmus, Z. van Wilhelmus Jacobs.
Hendrik Anthonie, Z. van Pieter van der Rijst.
Albert, Z. van Albert Ulot.

Te zamen 138 als levend aangegeven geboren.

Gehuwd den

- 1 MEI. Wilhelmus Christianus Tasing, timmerman, 30 j. en Johanna Anthonia van Oost, dienstmeid, 30 j.
Willem de Ruyter, kleedermaker, 34 j. en Gerritje Lodder, dienstmeid, 31 j.
Willem van Dam, timmerman, 27 j. en Jannetje van Heemsbergen, dienstmeid, 33 j.
Jan Martijn, schipper, 26 j. en Pieteronella VoorEndt, wed., werkster, 29 j.
- Gijsbertus den Daas, werkman, 31 j. en Johanna van der Linden, wed., zonder beroep, 30 j.
Evert Gerritsen, weduwn., zonder beroep, 46 j. en Jenneke Anna Everse, wed., dienstmeid, 35 j.
Johannes van der Burg, weduwn., kleedermaker, 41 j. en Henrietta Margareta van Manen, wed., dienstmeid, 34 j.
Gerrit Smit, weduwn., schilder, 50 j. en Willemina Christina Wesseling, huishoudster, 38 j.

- Gerrit Auré, timmerman, 34 j. en Christina Vos, zonder beroep, 28 j.
- Carolus Christianus Weegenhuise, koopman, 24 j. en Johanna Francisca Seton, zonder beroep, 31 j.
- Cornelis Dusseldorp, koetsier, 25 j. en Petronella Maart, dienstmeid, 33 j.
- Johaanes Loggen, blikslager, 21 j. en Hendrika van den Broek, dienstmeid, 24 j.
- Anthonie de Zwart, kuiper, 30 j. en Maria Ligteringen, zonder beroep, 25 j.
- Martinus Dieffenbach, weduwn., lijkbezorger, 48 j. en Johanna Petronella van Vliet, dienstmeid, 50 j.
- Christian Wilhelm, oppasser in het Hospitaal, 43 j. en Aldegonda Henrica Buffart, wed., zonder beroep, 39 j.
- Joannes Kragting, weduwn., bleekersknecht, 51 j. en Alida Oekhuysen, waschvrouw, 37 j.
- Gerardus Johannes van den Berg, weduwn., kleedermaker, 36 j. en Alida van Dijk, dienstmeid, 33 j.
- Johannes van Emmerik, weduwn., opperman, 40 j. en Frederica van Charldorp, dienstmeid, 27 j.
- Rudolph Franz Wichelhausen, weduwn., ambtenaar bij 's Rijks belastingen, 61 j. en Jacoba Henderina Bos, wed., naaister, 52 j.
- Jacobus Drie, weduwn., pettenmaker, 23 j. en Maria Louisa Gijsbarta Stringe, naaister, 28 j.
- Johan Diederich Schutte, stukadoor, 31 j. en Sophia de Kruyff, dienstmeid, 35 j.
- George Carel Kuchler, pettenmaker, 28 j. en Christina Kappe, dienstmeid, 32 j.
- Dirk Bothof, tuinman, 31 j. en Geurtje van Snippenburg, dienstmeid, 25 j.
- Guilelmus Gijsbertus Klaassen, hovenier, 25 j. en Christina Willemina de Blaauw, fruitvrouw, 27 j.
- Jacobus van Emmerik, opperman, 29 j. en Cornelia van der Maas, zijdewindster, 29 j.
- Johannes van Charldorp, weduwn., winkelknecht, 32 j. en Johanna Kok, zonder beroep, 24 j.
- Johannes Brugman, schoenmaker, 27 j. en Gerarda van Vegten, dienstmeid, 29 j.
- Paulus Overbeek, weduwn., houtschild, 24 j. en Jannigje Rijks, breidster, 28 j.
- Johannes Kersten, hovenier, 26 j. en Maria van Zijl, hovenierster, 19 j.
- Cornelis van Zijl, hovenier, 24 j. en Bartina Woudenberg, hovenierster, 20 j.
- Willem Karel Burdorf, weduwn., stukadoor, 33 j. en Maria Sophia de Bruyn, dienstmeid, 34 j.
- Henricus Smcenk, kleedermaker, 23 j. en Maria Jacoba Morison, dienstmeid, 38 j.
- Bart Jansen, weduwn., beurtschipper op Haarlem, 32 j. en Susanna Dirkje van den Merkenhof, wed., zonder beroep, 31 j.
- Gijsbert Wouters, koetsier, 25 j. en Willemijntje de Vlieg, dienstmeid, 32 j.
- Gerardus Christianus Daris, winkelknecht, 25 j. en Levina Rapis, zonder beroep, 29 j.
- Jacobus Weerdenburg, voerman, 25 j. en Johanna van Rossum, werkster, 28 j.
- Willem Hendrik van Beynum, huisschilder, 27 j. en Anna Betman, dienstmeid, 28 j.
2. Jan Herman Antonie Lobry, commissionair te Amsterdam, 24 j. en Antje Diena Venus, zonder beroep, 24 j.
8. Albert Christiaan van der Meiden, houtzaagmolenaar, 28 j. en

- Hendrika van de Fluit, dienstmeid, 25 j.
- Johannes Wilhelmus van Nieuwenhuysen, schoenmaker, 36 j. en Pieterella Bletgen, zonder beroep, 34 j.
- Pieter van Diepeningen, tuinman, 28 j. en Gerritje Kersten, dienstmeid, 29 j.
- Hendrik Johannes Selling, goud- en zilversmid, 27 j. en Jannetje Dusschoten, dienstmeid, 27 j.
- Johannes Lambertus van Drogenbroek, smid, 25 j. en Johanna Willemina van Leeuwen, zonder beroep, 23 j.
- Johannes Bernardus Huiskes, weduwn., schoenmaker, 44 j. en Cornelia van Dam, dienstmeid, 23 j.
- Pieter de Mari, knopenmaker, 26 j. en Hendrika van Uum, dienstmeid, 27 j.
- Gerard Corton, timmerman te Hilversum, 37 j. en Sara Wilhelmina Etmans, dienstmeid, 28 j.
- Willem de Klerk, werkman, 23 j. en Jacoba Wilhelmina van der Wel, zonder beroep, 24 j.
- Hendrikus Muyterman, logementhouder, 45 j. en Christina Johanna Maria van Schaik, wed., zonder beroep, 28 j.
- Hermanus den Hartoog, timmerman, 26 j. en Maria Lammerts van Bueren, zonder beroep, 24 j.
- Wilhelmus van der Wurf, weduwn., werkman, 24 j. en Anthonia de Bie Jansen, zonder beroep, 30 j.
- Arnoldus van der Werf, weduwn., mandenmaker, 39 j. en Anna Maria Petri, koopvrouw, 28 j.
- Louis van Eindt, huisschilder, 26 j. en Johanna van Goch, zonder beroep, 26 j.
- Hendrik van Stralen, weduwn., slagter, 45 j. en Catharina Toppers, dienstmeid, 29 j.
- Mattheus Wilhelmus Rosenberg, poulier, 27 j. en Anna Maria Cornelia van Riesen, zonder beroep, 25 j.
- Everardus Bongenaar, tuinman, 25 j. en Gijsje van Angeren, bleekersmeid, 25 j.
- Dirkje Leerentveld, voerman, 23 j. en Maria Rosalia Pozzi, zonder beroep, 22 j.
- Anthonus Johannes Kicken, zonder beroep, 24 j. en Elizabeth Adolphina Hardenberg, zonder beroep, 24 j.
- Adrianus Beuken, weduwn., smelter bij 's Rijks Munt, 38 j. en Johanna Susanna Servaas, zonder beroep, 42 j.
- Cornelis de Groot, hovenier, 34 j. en Catharina de Groot, hovenierster, 23 j.
- Roelof Jan Vos, blikslager, 29 j. en Bernardina Henrietta van Rijn, zonder beroep, 24 j.
- Benjamin Muizert, kleedermaker, 22 j. en Hendrica Toeteman, dienstmeid, 28 j.
- Christoffel Gerardus Paap, letterzetter, 24 j. en Johanna Arnolda Brukman, dienstmeid, 25 j.
- Carel Ferdinand, weduwn., timmerman, 43 j. en Woutrijntje van Laar, zonder beroep, 42 j.
- Joannes Mattheus van der Lee, weduwn., timmerman, 43 j. en Mijntje Voorhout, wed., zonder beroep, 34 j.
- Christiaan Kleine, weduwn., voerman, 66 j. en Cornelia Rietveld, wed., arbeidster, 40 j.
- Jacobus Petrus Schooten, letterzetter, 24 j. en Jacoba Schooten, dienstmeid, 25 j.
- Joseph Johannes Wallard, gepensionceerd militair, 40 j. en Catharina Meijer, naaister, 41 j.
- Jacob de Graaf, timmerman, 25 j. en Melisje de Roller, dienstmeid, 29 j.

- Willem van Asch, schipper te Beusichem, 36 j. en Dirkje Johanna van der Lingen, dienstmeid, 37 j.
- Willem Dussenbroek, slagter, 24 j. en Maria Alida Ponsioen, zonder beroep, 21 j.
- Jan Berend Achterkamp, koetsier, 37 j. en Elisabeth Langedijk, dienstmeid, 23 j.
- Ferdinandus Jacobus van der Vinden, sigarenmaker, 25 j. en Elisabeth Maria van Leyden, zonder beroep, 24 j.
9. Henri Evrard Ferdinand Theodore Rooth, weduwn., stations-chef bij den Rijnspoorweg te Amsterdam, 31 j. en Rosalia Hermina van Boom, zonder beroep, 18 j.
15. Jacobus Gijsbertus Rietveld, schoenmaker, 31 j. en Derres Harmsen, werkster, 35 j.
- Berend Hendriks Gort, weduwn., winkelier, 34 j. en Antonetta van der Horst, werkster, 33 j.
- Joseph Hendrik Fischer, weduwn., kleedermaker, 40 j. en Petronella Johanna Baljet, zonder beroep, 33 j.
- Adrianus Reusel, tuinman, 27 j. en Hendrina Jansen, zonder beroep, 30 j.
- Marinus Holl, barbier, 23 j. en Johanna Maria Steffaan, zonder beroep, 25 j.
- Berend Zephad, arbeider, 37 j. en Johanna van den Berg, werkster, 26 j.
- Cornelis Vink, kuiper, 27 j. en Cornelia van Dolderen, dienstmeid, 27 j.
- Thomas Rumbrink, zadelmaker, 25 j. en Margaretha Johanna Vierbergen, dienstmeid, 24 j.
- Gerrit Zieleman, metselaar, 29 j. en Cornelia van Emmerik, breidster, 27 j.
- Carel Pieter van Gelder, boekdrukker, 27 j. en Catharina van der Horst, zonder beroep, 23 j.
- Cornelis de Lange, kleedermaker, 29 j. en Dorothea Zuydendorp, zonder beroep, 28 j.
- Louis Alexis Frederic Le Mat, kleedermaker, 29 j. en Anne Joseph Mordon, dienstmeid, 25 j.
- Louis Joseph Le Blanc, schilder, 26 j. en Adriana Bouhuyzen, dienstmeid, 25 j.
- Jan van Leeuwen, werkman, 27 j. en Adriana Johanna de Korte, dienstmeid, 23 j.
- Ary Kortenhoff, smid, 26 j. en Alida Mansvelt, dienstmeid, 23 j.
- Theodorus van Straalen, werkman, 26 j. en Elisabeth Alida Flantua, dienstmeid, 29 j.
- Nicolaas van Wakeren, koopman, 23 j. en Metje de Braaf, dienstmeid, 28 j.
- Johannes Alexander van der Linden, werkman, 27 j. en Sara Jacoba Bloemesteyn, dienstmeid, 29 j.
- Gerrit van Broekhuizen, koopman, 36 j. en Johanna de Hes, zonder beroep, 29 j.
- Cornelis Vermaak, weduwn., zonder beroep, 34 j. en Adriana Antonia van Peppen, werkster, 37 j.
- Willem Visser, steenbakker, 34 j. en Helena Margaretha van den Berg, zonder beroep, 20 j.
- Jan Zonnenberg, landbouwer, 39 j. en Maria Immikhuisen, dienstmeid, 33 j.
- Cornelis Nagtegaal, schipper, 29 j. en Elisabeth Schoonhoven, dienstmeid, 25 j.
- Johannes Adrianus van Vogelpoel, metselaar, 28 j. en Maria Sabee, zonder beroep, 24 j.
- Hendrikus Plink, kleingoedbakker, 28 j. en Hendrica van Kuyk, dienstmeid, 35 j.
- Johannes Hendrikus Savcur, weduwn., kamerbehangler, 40 j. en

- Joanna van Uitert, zonder beroep, 29 j.
- Adrianus Nagtegaal, steenvormer, 25 j. en Christina van Uitert, zonder beroep, 25 j.
- Ernst Rijnfrank, timmerman, 20 j. en Elsje Bos, zonder beroep, 24 j.
- Reinier Kramer, schilder, 24 j. en Antonia Wilhelmina Bolleman, dienstmeid, 29 j.
- Mattheus Wallast, kleedermaker, 22 j. en Wijntje van der Linden, dienstmeid, 29 j.
17. Cornelis van Rossum, koopman te Rotterdam, 24 j. en Frouke Cardinaal, zonder beroep, 20 j.
21. Wolf Wolff, koopman te Zwolle, 31 j. en Naatje de Beer, zonder beroep, 26 j.
22. Gerrit Kool, arbeider, 24 j. en Francina Suter, zonder beroep, 24 j.
- Cornelis van der Steen, ijzergieter, 45 j. en Christina Schepens, werkster, 35 j.
- Johan Hendrik Dörr, knoopenmaker, 27 j. en Catharina Emmelot, dienstmeid, 27 j.
- Wilhelmus Clemens, bediende, 30 j. en Johanna Nieuwboer, naaister, 26 j.
- Nicolaas Monnee, knoopenmaker, 25 j. en Aaltje Oosterbeek, dienstmeid, 34 j.
- Jacobus Arnoldt Man, oppasser, 27 j. en Johanna van Delden, zonder beroep, 28 j.
- Martinus Dons, schoenmaker, 31 j. en Johanna van den Hoorn, werkster, 30 j.
- Henricus van Beek, weduwn., wagenmaker, 48 j. en Annigje van der Lit, winkelierster, 37 j.
- Franciscus van den Muysenberg, weduwn., kleedermaker, 43 j. en Margarita Theresia Pijpers, wed., winkelierster, 42 j.
- Cornelis Jansen, onderwijzer, 27 j. en Johanna Elisabeth Catharina Mets, zonder beroep, 24 j.
- Willem Bosch, winkelbediende, 22 j. en Willemina Verschoof, zonder beroep, 26 j.
- Pieter van Nimwegen, timmerman, 27 j. en Jannigje van Deudekom, zonder beroep, 26 j.
- Abraham van Cuilenburg, weduwn., timmerman, 45 j. en Johanna Willemina Augustinus, zonder beroep, 45 j.
- Willem Berg, weduwn., kleedermaker, 34 j. en Gesina Blommaert, dienstmeid, 30 j.
- Anthonus Pieter van Frankenhuyzen, schilder, 22 j. en Anna Maria van der Zant, dienstmeid, 35 j.
- Jan Georg Zumbühl, schoenmaker te Linschoten, 26 j. en Anna Sophia van Eindt, zonder beroep, 28 j.
23. Frederic Koster, schrijnwerker, 27 j. en Wilhelmina Elisabeth Smith, zonder beroep, 22 j.
- Jonkhr. Menno Louis Victor de Girard de Miellet van Coehoorn, 2^{de} luitenant bij de rijdende artillerie, 27 j. en Jonkvr. Jeanette Op ten Noort, zonder beroep, 28 j.
- Jonkhr. Pieter Jacob de Girard de Miellet van Coehoorn, luitenant ter zee, 2^{de} klasse, aan boord van Zijner Majesteits fregat de Sambre, 26 j. en Jonkvr. Antonia Elisabeth Arnolda Op ten Noort, zonder beroep, 27 j.
29. Leendert Anthonie van de Vooeren, kleedermaker, 27 j. en Alida Scharp, mutsenwaschster, 23 j.
- Johannes Jacobus Fisscher, kleedermaker, 26 j. en Doortje Gerestijn, zonder beroep, 24 j.
- Joannes Petrus Gersen, weduwn., broodbakker, 51 j. en Hendrika van Schaik, dienstmeid, 34 j.
- Anthony Verhaar, weduwn., wagen-

- maker, 36 j. en Marie Françoise Dorré, zonder beroep, 28 j.
 Louis Carel Meijer, schilder, 20 j. en Maria Scharp, zonder beroep, 24 j.
 Pieter Louis van der Zegel, kleedermaker, 38 j. en Maria Francina Hoff, naaister, 31 j.
 Hendrikus de Winter, weduwn., opperman, 32 j. en Aletta Maria van Deventer, naaister, 24 j.
 Johan Georg van Maarschalkerweerd, timmerman, 26 j. en Anna Catharina Ebbeler, dienstmeid, 30 j.
 Fredrik Martinus, voerman, 27 j. en Anna Catharina Moerbceek, mutsenmaakster, 25 j.
 30. Manus Ruben Vorst, koopman te Culenburg, 24 j. en Sophia Berlijn, zonder beroep, 22 j.

Te zamen 134 paar gehuwden.

Overleden den

- 2 MEI. Johannes Roijnhard, geh., 58 j. 1^{ste} Achterstraat, wijk H.
 Hendrik Visser, geh., 59 j. Zwarte water.
 3. Antonia Robbers, wed. van Jacobus Mulder, 83 j. Hartsteeg.
 Johannes Ruys, 3 m. Hamsteeg.
 4. Johannes Gijsbertus van Rooijen, ongeh., 20 j. Kroonsteeg.
 Franciscus Wilhelmus te Brugge, 8 j. Schoutensteeg.
 Jacoba Maria van der Steen, 2 m. Nieuwe weerd.
 Pieter de Bruin, 3 m. Naauwe watersteeg.
 Gesina Tulp, huisvr. van Dirk de Leur, 43 j. onder Catharijne.
 5. Johannes Goedhart, geh., 65 j. Walsteeg.
 Dina Johanna Wilhelmina Dolmans, 11 m. Pelmolenstraat.
 Rijk Adrianus van der Werff, 4 m. Springweg.
 Johann Frederich Anton Legedör, 3 m. Lange rietsteeg.
 Gijsbertus Emmelot, 7 m. Zandstraat.
 6. Maria Hendrika Verbrugh, 3 m. Driesprong.
 Klaas Vlaanderen, ongeh., 30 j. Naauwe watersteeg.
 Henrietta Suzanna Alewijn, wed. van Mr. Willem Adriaan Arnold Poelman, 76 j. Kromme nieuwe gracht.
 Susanna Beatrix Elisabeth Gronovius, wed. van Coenraad Muysken, 47 j. Domtrans.
 7. Franciscus Johannes Pijtak, ongeh., 31 j. Lichte gaard.
 Cornelia Pasman, 1 j. Veenstraat.
 Levenloos aangegeven Dochters (tweeling) van Noach van Velze. Oosterbuurt.
 8. Megteld Kempkens, wed. van Joannes Maarschalkerweerd, 55 j. Singel, wijk M.
 Willemina van Bruggen, wed. van Gabriël Leeuw, 81 j. Jacobikerksteeg.
 9. Petrus van Dam, 5 m. Hooge oord.
 10. Hanna Voorn, wed. van Hendricus Logmans, 60 j. Steenweg.
 Joannes Regter, geh., 73 j. Zand.
 Gerard Coenders, 11 m. Vischmarkt.
 11. Wilhelmus Toebes, weduwn., 81 j. Twyestraat.
 Maria van Triet, huisvr. van Cornelis Jansen, 18 j. Grootte elingsteeg.
 Levenloos aangegeven Zoon van Leendert van der Horst. Zand.

12. Franciscus Gadelle, ongeh., 22 j. Helling.
13. Johannes van den Broek, geh., 76 j. Bemuurde weerd.
- Jan Pieter Antoon Lens, 4 w. Steenweg.
14. Constantia Petronella van Beem, wed. van Cornelis van der Leeuw, 79 j. Heerenstraat.
- Johannes Henrikus Kappelman, geh., 65 j. Vinkenburgsteeg.
15. Dirk Stoker, 4 m. Achterstraat, wijk C.
- Ernst Johannes Eggelaar, 2 j. achter Clarenburg.
- Levenloos aangegeven Dochter (ouecht).
16. Wilhelmus Johannes van Wijk, 10 m. Roodenburgstraat.
- Anton Buerbank, geh., 57 j. Roozendaal.
17. Geertruy van Doorn, wed. van Jacob Mandersloot, 53 j. Tuinstraat, wijk B.
- Anna Carolina van Soest, 4 m. te Echteld.
- Anthonijs Albertus Uylenberg, 5 j. Ambachtstraat.
18. Laurentius Nuys, geh., 47 j. Kalverstraat.
- Jurrie Steenbeek, 1 j. Lage weide.
19. Everdina Linschoten, 3 m. Magdalenasteeg.
- Levenloos aangegeven Dochters (tweeling) van Pieter van Rooijen. Jansdam.
- Jacoba van Ipenburg, wed. van Cornelis van Kesteren, 64 j. Lepelenburg.
- Jacobus van Hall, ongeh., 25 j. Lange lauwerstraat.
- Levenloos aangegeven Zoon van George Fredrik Auberlien. Achterweg.
20. David Lancee, weduwn., 47 j. Springweg.
- Ernst Fredrik Antonie Reder, geh., 44 j. Molensteeg, wijk B.
- Antonie Marsman, 3 w. Muntsteeg.
- Maria van Odijk, wed. van Jasper de Groot, 69 j. Singel, wijk I.
21. Helena Kops, 3 m. Kromme nieuwe gracht.
- Maria Willemina Brey, 6 w. Wijde watersteeg.
- Johanna Hertrave, wed. van Pieter Eyselendoorn, 73 j. Koestraat.
- Huberta Helena van Kessel, 3 w. Predikheerenkerkhof.
22. Joannes Smorenberg, geh., 72 j. Zwaansteeg.
- Theodorus van Doorn, 2 j. Kroonsteeg.
- Levenloos aangegeven Dochter van Jacobus Johannes van de Velden. Putsteeg.
- Johan Derk de la Fontaine Schluitter, geh., 55 j. te Amsterdam.
- Wilhelmina Maria Schnell, 2 j. Viebrug.
23. Emelia Maria Lindeman, 5 m. St. Annastraat.
- Johannes Wijnands, geh., 73 j. Keukenstraat.
24. Hendrik van der Burg, 3 m. Lange smeesteeg.
25. Johannes van der Ster, 14 j. Begijnenhof.
26. Jacobus Johannes Matthijs Balanges, 7 w. Vrouwjuttestraat.
- August Ernst Inckel, weduwn., 75 j. Van Wijckskade.
- Catharina Maria de Lee, ongeh., 68 j. Stroosteeg.
- Bernardus Cornelis Camue, 7 m. Jacobibrug.
27. Johanna Elisabeth Mittelbeck, 14 j. achter den Dom.
- Johannes Antonius van Schaik, 9 m. Helling.
- Pieter Marinus Venis, ongeh., 18 j. Weesbrug.
- Jonkhr. Herman Dirk de Geer, geh., 64 j. Nieuwe gracht.
28. Arie van Eck, 5 m. Driesprong.

- | | |
|--|---|
| Hendrikus van Vulpen, 6 w. Gasthuissteeg. | eligensteeg. |
| Gerrit Spierenburg, 4 w. Suikerstraat. | Jan Mulder, 8 m. Zwaansteeg. |
| 29. Hendrik Casper Schusler, geh., 69 j. Kromme nieuwe gracht. | Barendina Kortree, huisvr. van Adrianus Hendrikus Borgers, 48 j. Lange smeesteeg. |
| Jacobus Johannes Jong, 6 m. Geertuidakerkhof. | Carolina Elisabeth Helena Brands, ongeh., 23 j. Bildtstraat. |
| 30. Johannes van Eck, 4 d. Leid-schen Rijn. | 31. Maria Elisabeth Pontier, 3 m. Volraadsbrug. |
| Jantje van Zutphen, 2 j. Kleine | Abraham Giezen, geh., 42 j. Daal-schendijk. |

Te zamen 89 overledenen.

OVERZIGT der als levend en levenloos aangegeven geborenen
te Utrecht.

MEI 1850.

Geslacht	levend		levenloos *)		totalen			Aanmerkingen.
	echt	onecht	echt	onecht	echt	onecht	totaal	
Mannelijk	64	7	2	—	66	7	73	Onder de (echt) geboren en zijn vijf tweelingen, waarvan drie als levend aangegeven, allen Zoons; en twee als levenloos, beide Dochters.
Vrouwelijk	54	13	5	1	59	14	73	
Totaal	118	20	7	1	125	21	146	

*) Zie hierbij de aantekening op bl. 8.

VERGELIJKEND OVERZIGT der geboren en overledenen
te Utrecht.

MEI 1850.

Aanwijzing	mannelijk	vrouwelijk	totaal	Aanmerkingen.
Geboren	73	73	146	
Overleden	53	36	89	
Meer geboren	20	37	57	

STAAT van den Ouderdom der Overledenen te Utrecht.

MEI 1850.

Ouderdom		mannelijk	vrouwelijk	totaal	Aanmerkingen.
maanden	jaren				
0—6	14	9	23	
6—12	7	1	8	
	1—5	3	3	6	
	5—10	2	—	2	
	10—20	2	2	4	
	20—30	3	1	4	
	30—40	2	—	2	
	40—50	4	3	7	
	50—60	4	2	6	
	60—70	4	4	8	
	70—80	5	3	8	
	80—85	1	2	3	
	85—90	—	—	—	
	90—95	—	—	—	
	95—100	—	—	—	
Levenl. aangek. kind.		51	30	81	
Totaal . . .		2	6	8	
Totaal . . .		53	36	89	

OPGAVE van het getal paarden, bij de kantoren der stedelijke belastingen te Utrecht aangegeven voor de (Pinkster) markt van 13 Mei 1850.

Kantoren	Getal paarden	Aanmerkingen.
Waard-barrière . .	3	
Catharijne-barrière .	199	
Tolsteeg-barrière . .	117	
Wittevrouwenpoort .	78	
Roodebrug	7	
Ridderschapsvaart .	123	
Vaartsche Rijn . . .	62	
Totaal	589	

OPENBARE VERKOOPINGEN VAN VASTE GOEDEREN
TE UTRECHT.

MEI 1850.

Den 11. Mei.

Ten overstaan van den Notaris J. H. VAN SCHERMBEEK.

Een Heeren-huis, met Tuin en Overplaats, gelegen in het dorp Harmelen; Kadaster Sectie B. N^{os}. 639 en 655.

Gekocht door den Heer w. FELLEKAAN, voor *f* 2910.

Ten overstaan van den Notaris Mr. C. G. DE BALBIAN VAN DOORN.

Een Heeren-huis, met Tuin, Erf, Grond en Kluis, te Utrecht, aan de westzijde der Oude gracht, wijk B. N^o. 70.

Gekocht door den Heer J. H. WEYLER, voor *f* 5600.

Den 18. Mei.

Ten overstaan van den Notaris H. VAN OMMEREN.

Een Huis, met Erf en Grond, te Utrecht, aan de oostzijde van het Geertruidakerkhof, wijk F. N^o. 430.

Opgehouden op *f* 1200.

Den 25. Mei.

Ten overstaan van den Notaris G. H. STEVENS.

Eene Hofstede, genaamd *de Pop*, met 15 Bunders, 1 Roede, 70 Ellen Boomgaard-, Tuin-, Wei- en Hooilanden, gelegen in het Nede-einde van Jutphaas; Kadaster Sectie A. N^{os}. 351 à 362, 500 à 504.

Gekocht door w. VAN DIJK, bouwman te Zeist, voor *f* 13,000.

Eene Hofstede, met 33 Bunders, 84 Roeden, 42 Ellen Boomgaard-, Bouw-, Wei-, Hooi- en Boschlanden, onder Snelrewaard; Kadaster Sectie A. N^{os}. 202 tot en met 207, 256 tot en met 259, 271 tot en met 276, 433 tot en met 447, en Sectie B. N^{os}. 187 tot en met 189.

Gekocht door den Heer Mr. P. VERLOREN VAN THEMAAT, voor *f* 21,400.

Eene Hofstede, met 38 Bunders, 83 Roeden, 20 Ellen Boomgaard-, Tuin-, Bouw-, Wei-, Hooi- en Boschlanden, gelegen aan den Blindeweg, onder Linschoten; Kadaster Sectie D. N^{os}. 130 tot en met 158, 162 en 163, en onder Reijerscop Indijk, gemeente Harmelen, Kadaster Sectie D. N^o. 116.

Gekocht door T. J. BOS, bouwman te Linschoten, voor *f* 26,500.

Een Huis, te Utrecht, buiten de Waard-barrière, tusschen de Steenen- en Knollenbrug, wijk M. N^o. 107 en eene Woning daarachter, wijk M. N^o. 108.

Gekocht door den Heer J. GRAVENDAAL, voor *f* 650.

Ten overstaan van den Notaris H. J. BUSKES.

Eene Huizinge, ingerigt tot Badhuis, met Plaats en Tuin, Loods en Knechtswoning, te Utrecht, aan de Rijnkade, wijk A. N^o. 163gg.

Gekocht door den Heer J. A. A. RAM, voor de stad Utrecht, voor *f* 7100.

Ten overstaan van den Notaris H. DUYFJES.

Het Buitengoed *Tjepma*, bestaande in eene Heeren-huizing, Koetshuis, Stalling voor vier paarden, Tuinmanswoning en verdere betimmering, met Beplantingen, Moestuinen, Boomgaard- en Bouwlanden, te zamen groot 5 Bunders, 25 Roeden, 40 ellen, in de gemeente Ouden Rhijn; alsmede een dubbel Gestoelte in de Gereformeerde Kerk aan de Meern.

Gekocht door den Heer C. J. VAN BRAKEL, voor *f* 9050.

Ten overstaan van den Notaris J. H. VAN SCHERMBEK.

Een Huis, te Utrecht, aan de noordzijde van de Minnebroederstraat, wijk G. N^o. 269.

Opgehouden op *f* 3500.

Ten overstaan van den Notaris J. C. DWARS.

Een Huis, met Kluiskeiders, aan de werf uitkomende, te Utrecht, aan de westzijde van de Oude gracht, wijk E. N^o. 92.

Gekocht door den Heer A. VLAANDEREN, voor Mejufvrouw de wed. A. RUTGERS, voor *f* 4630.

Een Huis, te Utrecht, aan de westzijde van de Muntstraat, op den hoek van de Zonstraat, wijk G. N^o. 391.

Gekocht door den Heer G. H. MENEBRÖKER, voor Mejufvrouw de wed. N. A. ROUIJER, voor *f* 2500.

Lijst van de Water-hoogte op de rivier de Lek te Vreeswijk, alsmede van den Vaartschen Rijn te Utrecht, waargenomen door de Opzigters van den Waterstaat, gedurende de maand

MEI 1850.

Dagteekening	Rivier de Lek				Vaartschen Rijn te Utrecht		water afgetapt op de Vecht met de		Aanmerkingen
	onder het nood-peil	boven het AP. peil	water ingelaten met de		boven rijn-peil	onder rijn-peil	waai- jer- deur	twee schui- ven	
	Ned. ellen		uren		Ned. ellen		uren		
1	3,86	2,64	»	»	»	0,10	»	12	20, 21. Deze aftapping is gedaan voor de schouw langs de stads grachten. 26—28. Deze aftapping is gedaan voor de jaarlijksche herstellingen aan bruggen, beschoeiingen, stoepen, duikers, heulen enz.
2	4,01	2,49	»	»	»	0,09	»	12	
3	4,09	2,41	»	»	»	0,12	»	8	
4	4,18	2,32	»	»	»	0,08	»	»	
5	4,27	2,23	»	»	»	0,05	»	»	
6	4,31	2,19	»	»	»	0,11	»	14	
7	4,42	2,08	»	»	»	0,12	»	»	
8	4,40	2,10	»	»	»	0,09	»	»	
9	4,36	2,14	»	»	»	0,09	»	»	
10	4,39	2,11	»	»	»	0,07	»	8	
11	4,42	2,08	»	»	»	0,13	»	5	
12	4,37	2,13	»	»	»	0,09	»	»	
13	4,44	2,06	»	»	»	0,10	»	»	
14	4,46	2,04	»	»	»	0,13	»	»	
15	4,52	1,98	»	»	»	0,14	»	»	
16	4,53	1,97	»	»	»	0,17	»	»	
17	4,43	2,07	»	»	»	0,23	»	»	
18	4,40	2,10	»	17	»	0,22	»	»	
19	4,43	2,07	»	7	»	0,13	»	»	
20	4,43	2,07	»	»	»	0,13	»	6	
21	4,43	2,07	»	»	»	0,21	»	12	
22	4,38	2,12	»	20	»	0,21	»	»	
23	4,36	2,14	»	24	»	0,13	»	»	
24	4,39	2,11	»	24	»	0,15	»	»	
25	4,25	2,25	»	18	»	0,12	»	»	
26	4,25	2,25	»	»	»	0,14	4	7	
27	4,38	2,12	»	»	»	0,47	15	24	
28	4,40	2,10	»	»	»	0,52	14	10	
29	4,41	2,09	»	5	»	0,52	»	»	
30	4,47	2,03	10	14	»	0,20	»	»	
31	4,43	2,07	»	24	»	0,15	»	»	
gemidd. totaal	4,351	2,149	10	153	»	0,168	33	118	

WAARNEMINGEN, gedaan te Utrecht, op het Meteorologisch Observatorium,
door F. W. C. KRECKE, Math. Mag. Phil. Nat. Doct.

MEI 1850. 's Morgens te 8 ure.

Dagteekening	Wind		Barom. bij 0°	Ther- mome- ter	Dampdrukking	Vochtigheid	Gevallen regen	Aanmerkingen
	rigting	kracht						
1	NNW	2	760,66	6,5	4,73	0,62	0,2	Zwaar bewolkt.
2	N	2	63,65	7,5	5,15	63	1,8	Bewolkt.
3	WZW	1	68,80	7,8	4,33	53		Bijna helder.
4	WZW	2	60,23	10,9	7,21	72		Bewolkt.
5	ZW	1	54,43	9,0	7,22	81	0,3	Zwaar bewolkt.
6	NO	1	52,63	9,9	7,26	77		Betrokken.
7	ONO	4	51,95	7,6	7,51	92	0,8	Id.
8	ZZW	2	48,11	13,9	9,93	88	1,2	Bewolkt.
9	ZW	2	55,38	10,2	7,41	77		Id.
10	WNW	2	62,47	8,8	5,83	66		Id.
11	ZW	3	64,13	12,0	6,54	60		Id.
12	ZW	2	61,63	11,5	8,46	82		Zwaar bewolkt.
13	NNW	0—1	64,50	11,8	7,34	70		L. bet. 8 u. kr. om dez.
14	NNW	2	63,25	8,7	4,73	54		Bewolkt.
15	WNW	1	57,42	8,8	6,81	77	6,1	Zwaar bewolkt.
16	ZZO	1	57,60	9,5	6,72	73		Bewolkt.
17	NW	2	59,55	9,1	6,57	74		Id.
18	ZZW	1	59,65	11,4	7,37	70	0,7	Id.
19	ONO	1	60,27	13,9	7,75	64		Id.
20	NO	1	56,90	15,7	10,16	76		Id.
21	NNW	0	54,91	18,6	12,23	77		Bijna helder.
22	ZZO	1	54,58	17,3	8,57	57		Held., 'snachts dauw.
23	ZZW	2	52,09	17,5	9,98	67		Zwaar bewolkt.
24	ZZO	1	49,13	18,0	11,76	76		Bewolkt.
25	ZZW	2	54,31	15,5	10,55	80		Zwaar bewolkt.
26	ZZW	4	56,85	14,0	8,56	71	3,7	Id.
27	Z	2	59,47	17,6	10,61	71		Ligt bewolkt.
28	ZW	4	62,98	15,1	8,97	70		Bewolkt.
29	WZW	0—1	69,86	13,5	10,05	86		Betrokken.
30	NO	1	65,16	20,5	9,13	51		Helder.
31	NO	1	65,63	19,5	8,26	49		Id.
		52 som	58,97 gem.	12,6 gem.	7,99 gem.	0,71 gem.	14,8 som	

MEI 1850. 's Middags te 2 ure.

Dagteekening	Wind		Barom. bij 0°	Thermometer	Dampdrukking	Vochtigheid	Gevallen regen	Aanmerkingen
	rigting	kracht						
1	NNW	3	759,86	9,0	5,19	0,58		Bewolkt.
2	NNO	2	66,60	8,5	4,66	53		Id.
3	WZW	2	66,51	12,3	6,02	55		Id.
4	NW	2	58,84	8,7	6,64	76		Zwaar bewolkt.
5	WNW	1	53,34	13,2	7,21	63	2,9	Bewolkt.
6	NO	2	52,39	11,0	7,74	77	0,3	Betrokken.
7	ONO	2	50,17	18,3	11,44	73		Bewolkt.
8	Z	3	47,07	13,7	9,59	81	1,6	Bewolkt., buijig.
9	W	2	56,98	12,3	7,52	69		Bewolkt.
10	NW	1	63,15	11,3	5,83	57		Id.
11	ZW	3	63,74	17,8	6,99	46		Zwaar bewolkt.
12	WNW	2	61,90	14,7	8,11	65	0,3	Id.
13	N	2	64,39	12,7	6,35	57		Bew., kr. om de zon.
14	NNW	2	61,95	11,1	5,05	45		Bewolkt.
15	NW	1	57,67	10,6	3,95	36		Id.
16	NNO	2	58,15	11,3	6,63	65		Id.
17	NNW	2	59,56	8,0	7,93	95	3,5	Betrokken, regen.
18	Z	1	59,29	15,5	7,39	56		Bewolkt.
19	O	1	58,72	16,6	8,85	63		Id.
20	NO	1	56,22	18,5	9,56	60		Id.
21	NO	1	53,56	22,7	11,24	55		Z. bew. v. $\frac{1}{2}$ 1-2 uonw.
22	ZZW	2	53,41	20,9	8,94	49		Ligt bewolkt.
23	ZZO	1	51,78	18,9	11,49	71	0,3	Bewolkt.
24	WZW	1	49,29	17,9	12,80	84	0,5	Bet. $\frac{1}{2}$ 11- $\frac{1}{2}$ 12k.o.d.z.
25	WZW	2	55,65	13,2	10,24	89	3,3	Zwaar bew., onweer.
26	ZW	3	57,39	16,0	8,59	63		Zwaar bewolkt.
27	Z	1	58,28	20,9	12,14	67	0,2	Zwaar bew., buijig.
28	WZW	4	65,43	18,1	9,23	60		Bewolkt.
29	WNW	0—1	69,17	17,7	10,80	72		Id.
30	NO	2	63,69	21,2	9,54	52		Id.
31	NNO	2	66,22	20,7	9,42	52		Ligt bewolkt.
		56 $\frac{1}{2}$ som	58,72 gem.	14,9 gem.	8,29 gem.	0,63 gem.	12,9 som	

MEI 1850. 's Avonds te 10 ure.

Dagteekening	Wind		Barom. bij 0°	Ther- mome- ter	Dampdrukking	Vochtigheid	Gevalten regen	Aanmerkingen
	rigting	kracht						
1	N	1	761,65	3,7	4,64	0,72	1,0	Ligt bewolkt.
2	N	0—1	68,89	2,5	4,68	79	0,1	Helder.
3	WZW	1	64,02	6,1	6,19	83		Bijna helder.
4	WZW	0—1	56,58	5,8	6,99	96	1,9	Bewolkt.
5	NNO	1	52,83	6,7	6,46	84		Id.
6	NNO	2	53,56	6,5	7,10	93	5,3	Betrokken, regen.
7	ZO	1	49,41	13,0	11,25	1,00	8,4	Bew., te $\frac{1}{2}$ 5-5 u. onw.
8	ZZW	2	52,63	7,9	7,24	87	1,5	Bewolkt.
9	W	0—1	59,67	4,3	5,94	89		Helder.
10	ZW	1	63,35	7,6	6,65	81		Bewolkt.
11	WZW	1	62,70	11,3	9,06	88		Id.
12	NNW	0—1	63,62	5,8	6,78	93		Ligt bew., dauw.
13	NNW	1	64,74	6,0	6,25	84		Ligt bewolkt.
14	WNW	0	60,22	8,0	5,92	89		Zwaar bewolkt.
15	WNW	0—1	53,18	5,0	6,43	93		Helder.
16	NNW	1	59,62	6,6	7,25	94		Bijna helder.
17	N	0	59,93	7,1	7,14	89	5,7	Zwaar bewolkt.
18	OZO	0—1	60,21	8,8	6,69	76		Helder.
19	NO	1	57,35	10,4	9,35	96	0,1	Bewolkt.
20	N	1	55,78	12,7	10,92	98		Helder, dauw.
21	Z	0—1	54,94	14,6	11,20	89	1,0	Bew., tot 4 u. onw.
22	O	0—1	52,57	14,5	8,88	72		Ligt bewolkt.
23	ZZW	0—1	50,97	11,6	10,08	96	0,3	Helder.
24	ZW	1	51,11	12,9	10,80	95	1,3	Zwaar bewolkt.
25	ZW	0	55,43	12,7	10,54	94	0,4	Zwaar bew., regen.
26	ZZW	1	58,95	11,0	9,35	93		Bijna helder.
27	Z	2	57,41	13,7	10,70	90	3,0	Zwaar bew., buijig.
28	WZW	0—1	67,94	10,1	8,95	94		Helder, dauw.
29	N	0—1	67,87	12,2	10,84	1,00		Ligt bew., dauw.
30	NO	0	64,06	13,6	10,00	85		Helder.
31	NNO	1	67,97	14,5	10,08	81		Id.
		24 $\frac{1}{2}$ som	59,17 gem.	9,3 gem.	8,20 gem.	0,89 gem.	30,0 som	

N A A M L I J S T

DER GEBORENEN, GEHUWDEN EN OVERLEDENEN
TE UTRECHT.

JUNIJ 1850.

Geboren den

- | | |
|--|--|
| <p>1 JUNIJ. Adrianus, Z. van Johannes Jacobus van Loveren.
..... Z. onecht.
Evertje, D. van Hendrik van Amerongen.
2. François, Z. van Antoine Martin.
Hendrikus Wilhelmus, Z. van Wilhelmus Jacobus van Diest.
3. Hendrika, D. van Nicolaas van den Brink.
Hendrik, Z. van Steven Stam.
Wilhelmina Margaretha, D. van Dirk Martinus van Diedenhoven.
Jacobus, Z. van Jacobus van Emerik.
Cornelia, D. van Joannes van Dam.
5. Susanna Wilhelmina Clasina, D. van Klaas Verbeek.
Alida, D. van Nicolaas Harderwijk.
Wilhelmina, D. van Mattheus Fonville.
Hendrik, Z. van Hendrik van Putten.
Elisabeth, D. van Coenraad Meijer.
Adrianus, Z. van Andries Rutgers.
Johannes Anthonius en Jacoba Cornelia, Z. en D. van Johannes Jacobus Smeijer.
Karel, Z. van Theodorus Jansen.
6. Wilhelmina, D. van Marinus van Zantwijk.
Lodewijk Cornelis, Z. van Willem van Rooijen.
Geertruida, D. van Johannes Hoegee.
Hendrika Jacoba, D. van Antonie Joseph Beck.
Floradina Elisabeth, D. van Wil-</p> | <p>lem de Klerk.
Hendrikus Jacobus, Z. van Johannes van Daalen.
7. Hendrika, D. van Nicolaas van Benthem.
Anna Jacoba, D. van Carel Ludovicus Rogier.
Hendrikus Franciscus, Z. van Hendrikus Everardus van Capelle.
Lubertus, Z. van Floris van der Pijl.
Franciscus Marinus Josephus, Z. van Paulus van Bergen.
Gijsbertus Johannes, Z. van Wilhelmus Pot.
8. Constantia Maria, D. van Jan Philip de Bordes.
Jacoba Arnoldina Maria Elisabeth, D. van Jan Willem Pfeil.
Jacobus Nicolaas, Z. van Jacobus Lagas.
9. Jacobus Petrus Gijsbertus, Z. van Jacobus Wilhelmus Oosterbaan.
Wilhelmina Catharina, D. van Martinus Wessel Goes.
..... Z. onecht.
Wilhelmina, D. van Jan Vulperhorst.
Anton, Z. van Dirk Pieter Veldhoven.
Johannes Daniel, Z. van Theodorus Ernestus Kuyper.
10. Eduard Johannes, Z. van Eduard Johannes van Deventer.
11. Jan, Z. van Arie van den Berg.
Wilhelmina Johanna, D. van Jan Wandelaar.</p> |
|--|--|

- Maria Johanna, D. van Cornelis Verheul.
- Joannes Georgius, Z. van Joannes Georgius Heijer.
- Cornelia Maria, D. van Claas Petrus Pents.
- Gerrit, Z. van Hendrik Huyden.
12. D. onecht.
13. Pieter Johan Hendrik Jakob, Z. van Dr. Petrus Henricus Jacobus Wellenbergh.
- Dorothea, D. van Joannes Cornelius van den Braak.
- Thomas Nicolas, Z. van Thomas van Socst.
- Hendrika, D. van Jan Sennof.
14. Johannes, Z. van Cornelis Bernardus Ensie.
15. D. onecht.
- Barend Jacobus, Z. van Dirk Voortman.
16. Johanna Margaretha, D. van Pieter Dool.
- Frederik Wolf, Z. van Wolf Manus Salomon.
- Arie, Z. van Adrianus Lodder.
- Ernst Johannes Marinus, Z. van Johannes Anselmus Eggelaar.
- Johannes, Z. van Pieter Johannes Edelkoort.
- Gerrit, Z. van Gerrit van Rijn.
17. D. onecht.
- Willem Johannes, Z. van Willem Johannes Houtman.
- Pieter, Z. van Joannes de Rijk.
- Wijnandus Johannes, Z. van Wijnandus van Driel.
- Petronella Paulina, D. van Carl Gottlieb Bluthgen.
18. Hermanus, Z. van Pieter Takken.
- Maria Margaretha Hendrika, D. van Theodor Philipp Ermann.
- Cornelis, Z. van Hendrik Siebelink.
- Gerrit Jan Marinus Albertus, Z. van Jan Laarman.
- Anton Cornelis Henricus, Z. van Johannes Alma.
19. Gerarda, D. van Gerrit de Groot.
- Johannes Hendrikus Anthonius, Z. van Albertus Wilshaus.
- Mietje, D. van Alexander Levie van Gelder.
- Simon Petrus Johannes en Dirk, Zonen van Johannes Hoppenbrouwer.
20. Marcellina Maria Elisabeth, D. van Mr. Otto Braet Bisdom van Cattenbroek.
- Gerarda Johanna Josepha, D. van Antonius Johannes Rijnders.
- Maria Aletta, D. van Gerardus van Leersum.
- Michiel Hendrik, Z. van Michiel Hendrik van Amerongen.
- Maria Gerardina Leontina, D. van Jonkhr. Mr. Johannes Gerardus Bosch van Drakestein.
- Thomas Cornelis, Z. van Thomas Johannes de Moor.
21. Hendrik, Z. van Frans van der Wolk.
- Jacob, Z. van Jan Molenaar.
- Huiberdina Maria, D. van Pieter Wilhelm.
- Dirk Wouter, Z. van Johannes Jacob de Waal.
- Baruch Jacob Dositheus, Z. van Mr. Samuel Sutro.
- Theodorus Johannes Augustinus, Z. van Hendrik Hol.
- Sara, D. van Levi Israël de Wolff.
22. Evert Coenraad, Z. van Erris Kortenhoff.
- Jacob Anne Willem, Z. van Mr. Jacob Anne Grothe.
- Paulus, Z. van Jacobus Kronenburg.
- Elisabeth, D. van Engelbertus van Minkelen.
23. Willem Jacobus, Z. van Cornelis van Benthem.
- Johanna Susanna, D. van Johanna Coenraad Waal.

- Louisa Petronella, D. van Hendrik de Haart.
- Louisa Femmina, D. van Jacob Biljard.
- Maria Catharina, D. van Cornelis van Beurden.
- Cornelia Johanna, D. van Willem van Maarschalkerweerd.
24. Johannes, Z. van Johannes van Dijk.
- Hendrikus Johannes, Z. van Christoffel Martinus Reinboud.
- Johannes Martinus, Z. van Martinus van Stralen.
- Johannes Jacobus, Z. van Carel Fredrich Zwesch.
- Helena Christina, D. van Leendert Gijbels.
25. Anthonia Maria, D. van Petrus Johannes Slegers.
- Margaretha en Johanna, Dochters van Johannes Lorijn.
- Hendrika, D. van Teunis Heetvelt.
- Aaltje Jacoba, D. van Pieter de Bic.
- D. onecht.
26. Gerarda, D. van Simon van Hoorn.
- Gijsbertus Stephanus, Z. van Gijsbertus Stephanus Blom.
- Timotheus Johannes, Z. van Johannes van Vegten.
27. Francina, D. van Cornelis Blommers.
- Aletta, D. van Nicolaus Janssen.
- Johanna Maria, D. van Johannes Nicolaas Frankruyter.
28. Hendrika Adriana, D. van Dirk Bekker.
- Johanna Petronella, D. van Anthonius Thomassen.
- Z. onecht.
- Paulus Hendrikus, Z. van Wilhelmus Theodorus de Meijer.
- Hendrikus Theodorus, Z. van Hendricus Wilhelmus van Soest.
29. Wilhelmus Johannes, Z. van Pieter Wilhelmus van Hasselt.
- Petrus, Z. van Gijsbertus Beemer.
- Karel Johannes, Z. van Gijsbertus Ruttink.
- Hendrikus Petrus, Z. van Laurens de Groot.
- Z. onecht.
- Z. onecht.
- Simon, Z. van Bernardus Weerdenburg.
30. Anna Magdalena Laurentia, D. van Jonkhr. Mr. Antony Adriaan van Oldenbarneveld genaamd Witte Tullingh.
- Rudolph, Z. van Christian Gottlieb Friedrich Witte.
- Johanna Hendrika, D. van Wilhelmus Rutgerus de Man.

Te zamen 131 als levend aangegeven geboren.

Gehuwd en

- 5 JUNIJ. Johannes Bras, zonder beroep, 33 j. en Gerdina Petronella van den Borg, zonder beroep, 39 j.
- Lambertus ten Ham, koopman, 27 j. en Christiana Walters, koopvrouw, 37 j.
- Hendrik Wigt, schoorsteenveger, 24 j. en Johanna Maria van Daalen, dienstmeid, 24 j.
- Pieter van Dongen, kopergieter, 27 j. en Fredrica Catharina Bredero, zonder beroep, 27 j.
- Josephus Vermeulen, bediende, 25 j. en Johanna van Staveren, zonder beroep, 30 j.
- Dirk Bosch, tuinman, 36 j. en Maria Foks, dienstmeid, 33 j.

- Anthony Grisel, kleedermaker, 30 j. en Elisabeth Helena Tap, zonder beroep, 28 j.
- Michiel van Zijl, hovenier, 22 j. en Wilhelmina de Kruyf, hovenierster, 20 j.
- Anthonius Jacobus Schravendijk, winkelier te Hilversum, 28 j. en Wilhelmina Elisabeth Maas, zonder beroep, 23 j.
- Johannes Hendrik Bosshardt, huisschilder, 21 j. en Margaretha Wijnanda Zwarts, zonder beroep, 26 j.
- Lambertus Gerardus Niewede, zonder beroep, 32 j. en Willemina van Engelen, wed., zonder beroep, 35 j.
- Joannes Passage, barbier, 31 j. en Maria van der Wal, breidster, 25 j.
- Johannes Migilius Zuithof, koetsier, 36 j. en Theodora Holthuysen, dienstmeid, 27 j.
- Cornelis Willem Oudegeest, bediende te Amsterdam, 28 j. en Louise Françoise Dutoit, onderwijzeresse, 32 j.
6. Fredericus August Hekmeijer, conrector der latijnsche scholen te Amersfoort, 30 j. en Wilhelmina Bol, zonder beroep, 27 j.
12. Cornelis Hogenhout, koetsier, 25 j. en Antje Kraanwinkel, dienstmeid, 29 j.
- Anthonius Lavee, schippersknecht, 28 j. en Cornelia Rutten, naaister, 20 j.
- Abraham van Gorkom, kamerbehangen, 30 j. en Willemina van Sandwijk, strijkster, 29 j.
- Marinus Kuiper, huis- en rijtuigschilder, 22 j. en Cornelia Susanna Waal, zonder beroep, 21 j.
- Johannes Christoffel Coté, barbier, 29 j. en Johanna Eggink, wed., zonder beroep, 35 j.
- Jacobus Schuurman, weduwn., aschkarman, 44 j. en Cornelia Westerman, wed., werkster, 40 j.
- Wilhelmus Vernoooy, weduwn., winkelier, 49 j. en Catherine van de Wal, zonder beroep, 53 j.
- Anthonie van den Berkhof, steenhouwer, 25 j. en Johanna de Roos, zonder beroep, 24 j.
- Jan Zoels, oppasser, 38 j. en Catharina Peek, wed., werkster, 40 j.
- Justus Godee, weduwn., turfdrager, 54 j. en Hendrica Johanna van der Vlis, werkster, 29 j.
- Willem Schrijver, weduwn., barbier, 29 j. en Helena Collee, zonder beroep, 28 j.
- Willem Henricus Johannes Brom, koetsier, 19 j. en Maria Wijmdelina Roordink, dienstmeid, 28 j.
- Thomas Matthijs Quee, kleedermaker, 23 j. en Theodora Jaquet, zonder beroep, 23 j.
- Andries Brassel, horologiemaker, 24 j. en Maria Theresia Jaquet, zonder beroep, 28 j.
19. Franciscus Adrianus van Lieshout, schoenmaker, 36 j. en Geertruy van Schaik, zonder beroep, 35 j.
- Hendrik Arend Heyl, kamerbehangen te Schoonhoven, 27 j. en Louisa van Ellinckhuysen, zonder beroep, 22 j.
- Cornelis van Mechelen, weduwn., huisschilder, 32 j. en Petronella Antonia de Winter, dienstmeid, 28 j.
- Gerrit van Karsbergen, huisschilder, 30 j. en Hermina Johanna de Groot, zonder beroep, 30 j.
- Wilhelmus van der Vlis, bediende, 23 j. en Jacoba Maria van Us, zonder beroep, 20 j.
- Dirk van den Berg, weduwn., schietschuitschipper, 66 j. en Dorothea Smit, wed., winkelierster, 49 j.

- Jan Willem Jansen, timmerman, 23 j. en Catharina Gerarda Heijer, zonder beroep, 19 j.
20. Johan Castenberger, leërlooijer, 24 j. en Wilhelmina Catharina Stoeder, zonder beroep, 22 j.
26. Joannes Petrus van E, beurtschipper van Utrecht op Brussel, 47 j. en Adriana van Son, zonder beroep, 29 j.
- Barend Cornelis van Vuurst, arbeider, 31 j. en Maria van Bensem, werkster, 28 j.
- Wilhelmus van Wierst, werkman, 26 j. en Maria de Kruyf, naaister, 28 j.
- Jacobus van Doeverden, werkman, 34 j. en Alleberta van Luyn, werkster, 38 j.
- Jacobus van Leersum, zonder beroep, 26 j. en Neeltje van Dijk, dienstmeid, 27 j.
- Hendricus Alen, stalknecht, 25 j. en Hendrica Alida van Luyn, zonder beroep, 29 j.
- Wilhelmus van der Weyden, werkman, 29 j. en Francina Francisca van der Kroon, zonder beroep, 27 j.
- Hendrik de Ruyter, metselaar, 23 j. en Adriana Cornelia Kraaymaat, zonder beroep, 22 j.
- Arnold Ary Beket, weduwn., koornmolenaarsknecht, 38 j. en Johanna van Vugt, zonder beroep, 28 j.
- Thomas den Daas, werkman, 30 j. en Johanna Philipoom, zonder beroep, 22 j.
- Adriaan Paling, weduwn., oppasser, 27 j. en Jeanne Christine Hartog, zonder beroep, 25 j.
- Johannes Everardus Linnebank, zonder beroep, 33 j. en Clasina Elisabeth Tiesman, breidster, 30 j.
27. Pieter Hendrik Smalt, commissionair te Rotterdam, 27 j. en Aletta Elisabeth Cornelia Sandersen, zonder beroep, 21 j.

Te zamen 50 paar gehuwden.

Overleden den

2. JUNIJ. Gerrit Christan, geh., 62 j. Snippevlugt.
- Gijsbertus Josinus van As, 4 m. Zonstraat.
- Josephus Vernimmen, ongeh., 25 j. Zuylenstraat.
3. Laurens Gijsbertus de Leur, 16 j. Geertruidabrug.
- Margaretha de Kruyf, 4 m. Singel, wijk I.
- Johanna Maria Geurtsen, huisvr. van Teunis Reeskamp, 48 j. Jacobibrug.
4. Cornelis van der Kuip, ongeh., 26 j. Jufferstraat, wijk G.
- Ursula Hermina Muller, 2 m. Bakkersteeg.
- Clasina Ras, huisvr. van Jan Oijen, 34 j. Zandstraat.
5. Jan Houtman, 4 m. Visschersteeg, wijk E.
- Levenloos aangegeven Zoon van Hendrik Geerars. Vleutensche weg.
6. Hendrik Kleinegrauthoff, ongeh., 34 j. te Liemke in Pruissen.
- Johannes van Hees, geh., 58 j. Lange nieuwstraat.
7. Johanna Adriana van Soomeren, 6 m. St. Jansveld.
- Maria Woudenberg, 10 j. Zonsteeg.
8. Bartha Hermina Visee, 2 m. Groote hoek.
- Samuel Ter Haar, weduwn., 77 j. Nicolaikerkhof.

- Willem van den Bol, 3 m. Tucht-huissteeg.
- Jannigje van Kempen, huisvr. van Gijsbertus van Zijl, 27 j. Abstede.
9. Johan Jacob Huisman, 2 j. Singel, wijk 1.
- Johannes Hendrikus ten Berg, 9 m. Springweg.
10. Marinus Elias van Soest, 3 j. te Echteld.
- Anthony Pas, geh., 66 j. Breedstraat.
- Dirk Vermeulen, 1 j. Zandstraat.
12. Willemina Knijf, wed. van Jan van der Meer, 55 j. Nicolaisteeg.
- Levenloos aangegeven Zoon van Pieter Johannes Kerkkamp. Haverstraat.
- Catharina Joolen, huisvr. van Willem Coster, 60 j. Bergstraat.
- Charlotte Marie Christine Becker, wed. van Charles Henri Dumont, 79 j. Neude.
- Levenloos aangegeven Dochter (onrecht).
13. Anthonie de Kruif, 12 j. te Vuursche.
- Gerardus Philippus van Sandwijk, geh., 45 j. Margarethahof.
- Hermanus van Hilten, 10 m. Koe-straat.
- Catharina Oossaan, huisvr. van Gerrit Jansen Leeger, 45 j. Roodenburgbrug.
14. Anna Catharina van Eyk, huisvr. van Bastiaan Bekker, 80 j. Geref. Diak. oude-Mannen- en Vrouwenhuis.
- Catharina Elisabeth Molenbeck, 1 j. Hardebollestraat.
- Nicolas Burgler, geh., 66 j. Hardebollestraat.
15. Wilhelmina Johanna van Rossum, ongeh., 44 j. Volraadsbrug.
16. Gerrit Jan Bollee, weduwn., 45 j. Zadelstraat.
- Nicolaas van Bentem, 6 j. Lange nieuwstraat.
- Johannes Lambertus Everhardus Sterke, 5 m. Haverstraat.
- Jeanne Terwogt, 3 j. Vuilesloot.
17. Maria Elisabeth Rijken, wed. van Adriaan van der Pluym, 85 j. Oudkerkhof.
18. Abraham Gerardus Reijers, ongeh., 27 j. aan de Waag.
- Wilhelmus Josephus Diemel, 3 m. achter de Twyestraat.
- Levenloos aangegeven Zoon van Hendrik Gies. Rijnstraat.
19. Christina van der Wolk, 1 j. Bemurde weerd.
- Johanna Brugmans, ongeh., 27 j. onder Catharijne.
- Petrus Joannes van Harderwijk, geh., 60 j. Geertruidabrug.
- Hendrika Anna Hindriks, 2 m. Gasthuissteeg.
20. Anna Catharina Wilhelmina Coenegras, huisvr. van Gerrit van Leusden, 63 j. bij de Magdale-nasteeg.
- Maria Catharina Stouw, ongeh., 75 j. Springweg.
- Petrus Johannes Verkerk, 9 m. Jacobikerksteeg.
21. Grietje van der Hal, ongeh., 27 j. Steenweg.
- Cornelia Adriana Theodora Koning, huisvr. van Johannes Wilhelmus Schelkes, 29 j. Bakkersteeg.
- Wilhelmina Adriana van Benthem, 1 j. Abstede.
- Leonardus Johannes van Uden, 4 m. Bergstraat.
- Johanna Pieternella Nuis, huisvr. van Steeven van Lee, 59 j. Suikerstraat.
22. Levenloos aangegeven Dochter van Antonie van Elk. Naauwe doelen.
- Gerrit Overbeck, 7 m. Spinderspoort.
23. Pieter Cornelis Ente, 7 m. Predikheerenstraat.
- Isaac Duim, ongeh., 46 j. Minnebroederstraat.

- Levenloos aangegeven Zoon van Nicolaas van Dokkum, Fokkestraat.
25. Wouter Mostert, 6 w. Hekelsteeg.
- Mayke Ravestijn, huisvr. van Pieter van Steenis, 41 j. onder Catharijue.
- Francina Wolfenbittel, wed. van Jan van den Berg, 78 j. aan de Schalkwijksteeg.
26. Frans Bolthoff Lanzing, geh., 62 j. Twyestraat.
- Cornelia Gijsberta Breveld, ongeh., 77 j. Mariaplein.
- Cornelis van Geest, ongeh., 70 j. Zand.
- Daniel van Dorssen, geh., 67 j. Geref. Diak. oude-Mannen en Vrouwenhuis.
- Bartholomeus van Brussel, geh., 52 j. Keistraat.
27. Wilhelmina Wittebol, 7 j. Wijde watersteeg.
28. Anthonetta Lussing, wed. van Johannes Elbers, 86 j. Abrahamdolesteeg.
- Gerrigje van der Haar, huisvr. van Wijnand Wickenkamp, 53 j. te Amsterdam.
29. Gerrit van Schaik, weduwn., 79 j. Achterweg.
- Cornelis van der Mast, geh., 49 j. te Zeist.
- Anna Maria Habitz, wed. van Petrus Boomkamp, 53 j. Singel, wijk I.
- Maria Alida Clasina van Maarle, 5 m. Korte vicsteeg.
- Johannes Coenraad van Geelen, 10 m. Geertruidakerhof.

Te zamen 78 overledenen.

OVERZICHT der als levend en levenloos aangegeven geboren en te Utrecht.

JUNI 1850.

Geslacht	levend		levenloos *)		totalen			Aanmerkingen.
	echt	onecht	echt	onecht	echt	onecht	totaal	
Mannelijk	69	4	4	—	73	4	77	Onder de als levend aangegeven (echt) geboren en zijn drie tweelingen, waarvan één Z. en D., één Zoon en één Dochters.
Vrouwelijk	54	4	1	1	55	5	60	
Totaal	123	8	5	1	128	9	137	

*) Zie hierbij de aantekening op bl. 8.

VERGELIJKEND OVERZICHT der geboren en overledenen
te Utrecht.

JUNIJ 1850.

Aanwijzing	mannelijk	vrouwelijk	totaal	Aanmerkingen.
Geboren	77	60	137	
Overleden	41	37	78	
Meer geboren	36	23	59	

STAAT van den Ouderdom der Overledenen te Utrecht.

JUNIJ 1850.

Ouderdom		mannelijk	vrouwelijk	totaal	Aanmerkingen.
maanden	jaren				
0—6	7	5	12	
6—12	6	1	7	
	1—5	3	4	7	
	5—10	1	1	2	
	10—20	2	1	3	
	20—30	2	5	7	
	30—40	1	1	2	
	40—50	4	4	8	
	50—60	2	4	6	
	60—70	6	2	8	
	70—80	3	4	7	
	80—85	—	1	1	
	85—90	—	2	2	
	90—95	—	—	—	
	95—100	—	—	—	
		37	35	72	
Levenl. aangeg. kind.		4	2	6	
Totaal . . .		41	37	78	

OPENBARE VERKOOPINGEN VAN VASTE GOEDEREN
TE UTRECHT.

JUNIJ 1850.

Den 8. Junij.

Ten overstaan van den Notaris H. DUYFJES.

Vier Bunders, 56 Roeden, 88 Ellen Bouw- en Warmoeziersland, te Utrecht, onder Catharijne, aan den Daalschendijk; Kadaster Sectie C. N^{os}. 341 tot en met 344, en 85.

Gekocht door den hovenier J. AGTERBERG, voor *f* 4500.

Ten overstaan van den Notaris J. H. VAN SCHERMBEEK.

Een Heeren-huis, met Tuin, Stal, Koetshuis, Tuinmanswoning, en drie Woningen, met Erven en Gronden, te Utrecht, buiten de Tolsteeg-barrière, onder Catharijne, wijk L. N^{os}. 208, 220 tot en met 223.

Gekocht door den Heer C. DE WILDE, voor *f* 9000.

41 Roeden, 40 Ellen Warmoeziersland, te Utrecht, onder Catharijne, aan de tweede Moesgracht; Kadaster Sectie D. N^{os}. 131^a en 313.

Gekocht door den Heer M. WIGMAN, voor Mejufvr. C. A. ROSE, voor *f* 1400.

Elf Bunders, 54 Roeden, 90 Ellen Warmoeziersland, gelegen als voren; Kadaster Sectie D. N^{os}. 137, 312, 321 en 323.

Gekocht door den Heer M. WIGMAN, voor Mevrouw de wed. P. A. VAN SCHERMBEEK, voor *f* 24,425.

Twee Bunders, 76 Roeden, 90 Ellen Weiland, te Utrecht, onder Catharijne, in de Philosophische laan; Kadaster Sectie D. N^{os}. 219, 219^a, 220 en 221.

Gekocht door den hovenier J. AGTERBERG, voor *f* 4475.

Ten overstaan van den Notaris J. C. DWARS.

Eene Heeren-huizinge, met Grond en Tuin, te Utrecht, aan de oostzijde van het Predikheerenkerkhof, wijk H. N^o. 168.

Gekocht door den Heer W. VAN LEEUWEN, voor den Heer C. G. MONTIJN, voor *f* 5400.

Ten overstaan van den Notaris G. H. STEVENS.

Een Huis, te Utrecht, aan de oostzijde van de Muntstraat, wijk G. N^o. 396.

Gekocht door den Heer A. DEERNS, voor Mejufvrouw de wed. H. MAN, geb. DEERNS, voor *f* 3150.

Een Huis, te Utrecht, aan de noordzijde van de Zuylenstraat, wijk A. No. 577.

Gekocht door den Heer H. J. BUSKES, voor den Heer H. GROENEWALT, voor *f* 1530.

Ten overstaan van den Notaris J. A. H. BORRET.

Een Winkelhuis, te Utrecht, aan de westzijde van de Choorstraat, wijk E. No. 15.

Gekocht door den Heer E. NIEUWENHUIS, voor Mejufvrouw de wed. W. J. A. VAN ES, geb. NIEUWENHUIS, voor *f* 2650.

Een Huis, Erf, Grond en Kelders, aan het water uitkomende, te Utrecht, aan de westzijde van de Oude gracht, op den hoek van de Zwaansteeg, wijk B. No. 5.

Gekocht door den Heer G. DUURING, voor *f* 3750.

Den 15. Junij.

Ten overstaan van den Notaris H. DUYFJES.

Een Winkelhuis, met afzonderlijk Bovenhuis, te Utrecht, aan de westzijde van de Voorstraat, wijk H. Nos. 479 en 480.

Gekocht door den Heer A. RIJKSE, voor *f* 3600.

Een Huis, te Utrecht, aan de zuidzijde van de Breedstraat, wijk H. No. 368, en eene Woning daarachter, in de Paardensteeg, wijk H. No. 367.

Gekocht door den Heer H. VAN DIJK, voor *f* 1410.

Vijf Woningen, te Utrecht, aan de zuidzijde van de Magdalenasteeg, wijk A. Nos. 931 tot en met 935.

Gekocht door den Heer B. G. HAVERKAMP PRINS, voor *f* 740.

Twee Huizen en Erven, te Utrecht, buiten de Waard-barrière, aan de zuidzijde van het Zwarte water, wijk M. Nos. 137 en 138.

Opgehouden op *f* 520.

Een Huis, te Utrecht, aan de westzijde van het Predikheerenkerkhof, wijk H. No. 50.

Gekocht door den Heer A. J. HUISMAN, voor *f* 1280.

Den 22. Junij.

Ten overstaan van den Notaris J. H. VAN SCHERMBEK.

Eene Hofstede, bestaande in Bouwmanswoning, Zomerhuis, Schuur en twee Bergen, met 36 Bunders, 92 Roeden, 38 Ellen Boomgaard-, Bouw-, Wei- en Hooiland, gelegen onder de gemeenten Houten, Oudwulven en Schonauwen; Kadaster gemeente Houten, Sectie B. Nos. 315 tot en met 319, 322 tot en met 328, Sectie A. Nos. 71, 72 en 318, Oudwulven Sectie B. Nos. 310, 310^{bis} en 310^a en Schonauwen Sectie A. Nos. 29 tot en met 32.

Gekocht door den Heer C. SCHNELL, voor *f* 15,800.

Eene Hofstede, bestaande in Bouwmanswoning, Zomerhuis, twee Schuren en Berg, met 30 Bunders, 41 Roeden, 84 Ellen Wei-, Hooi- en Teelland, gelegen in Noord- en Zuid-Diemerbroek, Kadaster gemeente Zuid-Diemerbroek Sectie A. N^{os}. 364 tot en met 366, 463 tot en met 490, 493 tot en met 495, 497 tot en met 499, 810 tot en met 812; gemeente Noord-Diemerbroek Sectie A. N^{os}. 227, 228, 231 tot en met 234, 258, 260 tot en met 266, 268, 271, 893 tot en met 895, 904 tot en met 910.

Gekocht door den landbouwer A. STIGTER, voor *f* 16,900.

Eene Hofstede, bestaande in Bouwmanswoning, Berg en Schuur, met 16 Bunders, 6 Roeden, 50 Ellen Wei-, Hooi- en Teelland, gelegen als voren; Kadaster Sectie A. N^{os}. 185 tot en met 187, 189 tot en met 193, 550 tot en met 561, 645 tot en met 659, 878 en 879.

Gekocht door den Heer A. W. SENN VAN BASEL, voor den Heer P. C. ROSE, voor *f* 9500.

Eene Hofstede, bestaande in Bouwmanswoning, Zomerhuis, Berg en Bergschuur, met 25 Bunders, 35 Roeden Wei-, Hooi-, Boomgaard- en Teelland, gelegen onder Snelrewaard en Linschoten; Kadaster Snelrewaard Sectie A. N^{os}. 15 tot en met 30, 30^{bis} tot en met 36; Linschoten Sectie A. N^{os}. 352 tot en met 355.

Gekocht door den Heer Mr. M. DE KOCK, voor den Heer S. J. VAN GEUNS, voor *f* 16,300.

Ten overstaan van den Notaris C. LENS.

Een Huis, met Tuin, te Utrecht, buiten de Wittevrouwenpoort, wijk I. N^{os}. 130 tot en met 132.

Gekocht door den Heer J. R. W. SINNINGHE, voor *f* 4900.

Een Huis, met Tuin, staande en gelegen als voren, wijk I. N^o. 121; benevens een Stal en Koetshuis, aan het Singel, wijk I. N^o. 253^b.

Gekocht door den Heer J. H. MOL, voor *f* 6725.

Een Huis, staande als voren, in eene gemeene steeg, wijk I. N^o. 149^a.

Gekocht door den Heer J. W. WEIDNER, voor den Heer G. MUTS, voor *f* 1650.

Een Huis, staande als voren, wijk I. N^o. 124.

Gekocht door den Heer H. VAN DEN BERKHOF, voor den Heer J. J. JANSEN, voor *f* 580.

Een Huis, te Utrecht, aan de oostzijde van de Vuilesloot, wijk G. N^o. 469.

Gekocht door den Heer J. SCHERFF, voor *f* 3100.

Twee Huizen, onder een dak, te Utrecht, aan de westzijde van de Jufferstraat, wijk G. N^{os}. 493 en 494.

Gekocht door den Heer H. VAN DEN BERKHOF, voor den Heer J. J. JANSEN, voor *f* 1160.

Een Huis, te Utrecht, aan de noordzijde van de Koestraat, wijk C.
N^o. 795.

Gekocht door den Heer A. WELLINK, voor *f* 945.

Een Huis, te Utrecht, aan de Varkenmarkt, op den hoek van de
Paddemoes, wijk C. N^o. 700.

Gekocht door den Heer G. VAN SCHAIK, voor Meijufvrouw de wed.
VAN SCHAIK, voor *f* 1470.

Een Huis, achter het vorige perceel, in de Paddemoes, wijk C. N^o. 701.

Gekocht door den Heer B. G. HAVERKAMP PRINS, voor *f* 170.

Twee Huizen, onder één dak, te Utrecht, aan de noordzijde van de
Pauwsteeg, wijk H. N^{os}. 180 en 181.

Gekocht door den Heer P. DE MILD, voor *f* 1030.

Een Huis, met Kelder, te Utrecht, in de Korte lauwerstraat, wijk H.
N^o. 134.

Gekocht door den Heer B. G. HAVERKAMP PRINS, voor *f* 1350.

STAAT van de Marktprijzen te Utrecht.
JUNIJS 1850.

Naam der artikelen	1 Junij		8 Junij		15 Junij		22 Junij		29 Junij	
Tarwe	Gl. Cs.	6,60-	Gl. Cs.	6,60-	Gl. Cs.	6,60-	Gl. Cs.	6,75-	Gl. Cs.	7,25-
Rogge	Gl. Cs.	7,20	Gl. Cs.	7,20	Gl. Cs.	7,20	Gl. Cs.	7,50	Gl. Cs.	7,80
Boekweit	Gl. Cs.	4,70-	Gl. Cs.	4,50-	Gl. Cs.	4,50-	Gl. Cs.	4,50-	Gl. Cs.	5,00-
Garst	Gl. Cs.	4,80-	Gl. Cs.	4,60-	Gl. Cs.	4,60-	Gl. Cs.	4,60-	Gl. Cs.	5,00-
Haver	Gl. Cs.	3,00-	Gl. Cs.	3,00-	Gl. Cs.	3,00-	Gl. Cs.	3,00-	Gl. Cs.	3,00-
Witte Boonen	Gl. Cs.	2,50-	Gl. Cs.	2,50-	Gl. Cs.	2,50-	Gl. Cs.	2,50-	Gl. Cs.	2,50-
groene Erwtten	Gl. Cs.	5,00-	Gl. Cs.	5,00-	Gl. Cs.	5,00-	Gl. Cs.	5,00-	Gl. Cs.	5,00-
graauwe Erwtten	Gl. Cs.	7,00	Gl. Cs.	7,00	Gl. Cs.	7,00	Gl. Cs.	7,00	Gl. Cs.	7,00
Kapuc. oude Aardappelen	Gl. Cs.	1,20-	Gl. Cs.	1,25-	Gl. Cs.	1,40-	Gl. Cs.	1,00-	Gl. Cs.	0,80-
nieuwe Kaas (de 100 lb)	Gl. Cs.	2,00	Gl. Cs.	2,00	Gl. Cs.	2,00	Gl. Cs.	1,90	Gl. Cs.	1,50
Boter	Gl. Cs.	32,00-	Gl. Cs.	32,00-	Gl. Cs.	32,00-	Gl. Cs.	32,00-	Gl. Cs.	32,00-
Rundvleesch	Gl. Cs.	40,00	Gl. Cs.	40,00	Gl. Cs.	40,00	Gl. Cs.	40,00	Gl. Cs.	40,00
Kalfsvleesch	Gl. Cs.	0,52-	Gl. Cs.	0,54-	Gl. Cs.	0,54-	Gl. Cs.	0,54-	Gl. Cs.	0,54-
Schapen- of Lamsvleesch	Gl. Cs.	0,70	Gl. Cs.	0,70	Gl. Cs.	0,70	Gl. Cs.	0,70	Gl. Cs.	0,70
Varkensvleesch	Gl. Cs.	0,40-	Gl. Cs.	0,40-	Gl. Cs.	0,40-	Gl. Cs.	0,40-	Gl. Cs.	0,40-
	Gl. Cs.	0,45-	Gl. Cs.	0,45-	Gl. Cs.	0,45-	Gl. Cs.	0,45-	Gl. Cs.	0,45-
	Gl. Cs.	0,45-	Gl. Cs.	0,50	Gl. Cs.	0,50	Gl. Cs.	0,50	Gl. Cs.	0,50

Lijst van de Water-hoogte op de rivier de Lek te Vreeswijk, alsmede van den Vaartschen Rijn te Utrecht, waargenomen door de Opzigtters van den Waterstaat, gedurende de maand

JUNIJ 1850.

Dagteekening	Rivier de Lek				Vaartschen Rijn te Utrecht		water afgetapt op de Vecht met de		Aanmerkingen
	onder het noodpeil	boven het AP. peil	water ingelaten met de		boven rijnp. peil	onder rijnp. peil	waaijerdeur	twee schuiven	
	Ned. ellen		uren		Ned. ellen		uren		
1	4,41	2,09	»	24	»	0,22	»	»	2. Deze aftapping heeft plaats gehad voor de herschouw der stads grachten enz.
2	4,41	2,09	»	18	»	0,25	»	8	
3	4,41	2,09	4	3	»	0,36	»	10	
4	4,38	2,12	»	24	»	0,23	»	»	
5	4,37	2,13	6	18	»	0,25	»	»	
6	4,36	2,14	»	24	»	0,15	»	»	
7	4,32	2,18	4	20	»	0,23	»	»	
8	4,33	2,17	»	24	»	0,20	»	»	
9	4,36	2,14	»	24	»	0,20	»	»	
10	4,35	2,15	»	24	»	0,17	»	»	
11	4,27	2,23	5	19	»	0,20	»	»	
12	4,19	2,31	6	18	»	0,23	»	»	
13	4,17	2,33	»	24	»	0,20	»	»	
14	4,33	2,47	»	24	»	0,20	»	»	
15	3,91	2,59	»	24	»	0,20	»	»	
16	3,77	2,73	»	24	»	0,15	»	»	
17	3,75	2,75	»	24	»	0,13	»	»	
18	3,79	2,71	»	24	»	0,15	»	»	
19	3,85	2,65	»	24	»	0,22	»	»	
20	3,87	2,63	»	24	»	0,17	»	»	
21	3,84	2,66	»	24	»	0,15	»	»	
22	3,79	2,71	»	24	»	0,19	»	»	
23	3,74	2,76	»	24	»	0,13	»	»	
24	3,75	2,75	»	24	»	0,12	»	»	
25	3,77	2,73	5	19	»	0,19	»	»	
26	3,79	2,71	2	22	»	0,13	»	»	
27	3,83	2,67	»	24	»	0,18	»	»	
28	3,89	2,61	»	24	»	0,15	»	»	
29	3,90	2,60	2	22	»	0,15	»	»	
30	3,89	2,61	»	24	»	0,13	»	»	
gemidd. totaal	4,049	2,450			»	0,188		18	
			34	563					

WAARNEMINGEN, gedaan te Utrecht, op het Meteorologisch Observatorium,
door F. W. C. KRECKE, Math. Mag. Phil. Nat. Doct.

JUNIJ 1850. 's Morgens te 8 ure.

Dagteekening	Wind		Barom. bij 0°	Ther- mome- ter	Dampdrukking	Vochtigheid	Gevallen regen	Aanmerkingen
	rigting	kracht						
1	NNO	1	769,23	19,3	7,71	0,47		Ligt bewolkt.
2	NO	2	71,26	19,2	10,85	66		Bijna helder.
3	NNO	1	71,45	18,5	11,15	71		Helder.
4	NO	1	68,12	15,1	10,49	81		Betrokken.
5	NW	0—1	63,33	13,9	11,10	93		Betrokken, nevel.
6	WZW	0	56,14	19,8	12,95	76		Zwaar bewolkt.
7	ZW	3	54,86	15,2	9,95	77		Id.
8	WZW	2	59,52	17,2	9,65	66		Bewolkt.
9	WNW	1	67,03	18,6	10,00	63		Helder.
10	ZZO	1	67,34	19,1	10,38	63		Ligt bewolkt.
11	ZZO	1	59,27	21,3	11,18	60		Id.
12	WZW	2	60,19	20,4	12,33	69		Id.
13	WZW	2	53,07	17,1	9,86	68	1,4	Zwaar bewolkt.
14	WZW	3	55,39	15,1	10,01	77		Id.
15	WZW	3	47,78	12,9	9,93	88	2,9	Id.
16	NNW	2	60,83	11,3	6,63	65	0,2	Bewolkt.
17	NO	1	65,08	13,1	8,57	75		Zwaar bewolkt.
18	NNO	1	69,09	15,2	7,18	56		Bijna helder.
19	N	1	71,71	17,5	9,20	62		Bewolkt.
20	NO	0	70,50	18,4	9,70	62		L. bew. hal.kr.o.d.z.
21	ONO	0—1	67,54	20,8	9,06	50		Helder.
22	ZZW	1	66,24	21,7	11,22	59		Bewolkt.
23	ZW	1	68,61	21,2	14,02	76		Helder.
24	NNO	1	69,42	20,2	11,66	67		Ligt bewolkt.
25	NO	1	66,65	19,7	9,21	54		Helder.
26	NO	1	62,29	21,0	12,70	69		Bijna helder.
27	NNO	2	61,40	16,5	10,52	75		Betrokken.
28	ONO	2	60,99	18,2	9,72	63		Ligt bewolkt.
29	ZW	4	52,53	17,5	12,32	83	2,9	Betrokken.
30	W	2	60,55	16,8	9,63	67		Bewolkt.
		44 som	763,25 gem.	17,73 gem.	10,30 gem.	0,68 gem.	7,4 som	

JUNI 1850. 's Middags te 2 ure.

Dagteekening	Wind		Barom. bij 0°	Ther- mome- ter	Dampdrukking	Vochtigheid	Gevallen regen	Aanmerkingen
	rigting	kracht						
1	NNO	2	769,21	20,0	mm 9,82	0,57		Ligt bewolkt.
2	NNO	3	70,76	20,7	9,12	51		Id.
3	NNO	2	70,28	19,7	10,28	61		Helder.
4	N	1	66,60	19,1	11,20	69		Ligt bewolkt.
5	ZW	1	61,30	21,4	10,70	57		Id.
6	Z	0—1	54,98	19,8	13,99	82	0,5	Betrokken, regen.
7	WZW	6	55,90	18,8	9,25	57		Bewolkt.
8	WNW	2	61,01	18,0	9,04	58		Id.
9	NW	2	68,12	19,4	8,56	52		Ligt bewolkt.
10	Z	1	65,25	24,0	9,67	45		Bew., 's morg. nu en dan kr. om de zon.
11	WZW	2	58,37	24,8	11,85	53		Zwaar bewolkt.
12	WZW	2	58,72	21,2	11,97	65		Ligt bewolkt.
13	WZW	4	52,46	18,2	8,19	52		Zwaar bewolkt.
14	WZW	4	55,03	18,4	8,70	55		Id.
15	NW	2	49,59	14,6	8,80	70	0,3	Betrokken.
16	NNW	2	62,91	14,6	6,83	55		Bewolkt.
17	N	1	65,18	16,0	6,72	49		Betrokken.
18	WNW	1	69,30	18,5	8,97	57		Bewolkt.
19	NNW	1	71,85	17,6	5,40	36		Helder.
20	N	2	68,91	20,7	8,05	45		Bewolkt.
21	NNO	1	66,10	22,7	8,22	41		Helder.
22	WNW	1	66,91	22,8	12,47	61		Bewolkt.
23	NNW	2	68,86	24,1	12,43	57		Helder.
24	NNO	1	68,34	23,0	10,13	50		Id.
25	NNO	1	65,57	22,3	8,74	44		Id.
26	NO	1	60,05	24,8	13,21	58		Id.
27	NO	2	63,64	18,9	9,55	59		Bewolkt.
28	ZZO	1	57,39	23,2	13,19	63		Betrokken.
29	WNW	3	56,56	16,8	9,52	66	1,9	Bewolkt.
30	WZW	3	62,44	19,1	11,22	69		Id.
		57 $\frac{1}{2}$ som	763,05 gem.	20,11 gem.	9,86 gem.	0,56 gem.	2,7 som	

JUNIJ 1850. 's Avonds te 10 ure.

Dagteekening	Wind		Barom. bij 0°	Ther- mome- ter	Dampdrukking	Vochtigheid	Gevallen regen	Aanmerkingen
	rigting	kracht						
1	N	0—1	770,56	12,8	mm 10,09	0,90		Helder.
2	NNO	0—1	71,79	13,4	10,62	91		Helder, dauw.
3	NNO	0	69,48	12,2	9,47	87		Helder.
4	N	1	65,02	13,3	11,46	1,00		Helder, dauw.
5	NW	0—1	59,58	14,5	11,13	89		Ligt bewolkt.
6	ZZW	1	53,44	13,7	11,35	96	2,0	Bewolkt.
7	ZW	2	57,48	11,2	8,29	81		Ligt bewolkt.
8	WNW	0—1	64,88	9,5	8,96	97		Bijna helder.
9	NNW	0	68,21	10,8	9,71	98		Id.
10	ZZO	0—1	62,46	14,8	9,80	77		Id.
11	W	1	59,49	15,3	12,52	96		Id.
12	W	2	55,10	14,6	10,68	85		Bewolkt.
13	ZW	2	53,17	10,7	9,29	93	2,5	Bew., te 6½ u. onw.
14	Z	3	50,44	12,6	10,60	95	4,2	Betrokken.
15	NW	1	55,20	9,5	7,38	80	0,2	Zwaar bewolkt.
16	N	0—1	64,60	7,9	7,66	92		Ligt bewolkt.
17	NNO	0—1	66,82	9,0	7,45	84		Held., den geh. mid- dag kr. om de zon.
18	NW	0	70,50	11,9	9,29	87		Bewolkt.
19	N	0—1	71,81	11,9	9,77	92		Helder.
20	N	0	68,23	13,6	10,75	91		Id.
21	NNW	0	66,17	14,5	11,00	88		Id.
22	NW	0	68,37	14,0	11,43	95		Id.
23	NNW	1	69,22	16,0	12,93	95		Id.
24	NO	1	67,55	15,3	9,73	75		Id.
25	NO	0	64,14	16,6	12,97	92		Id.
26	NNO	0	58,03	18,6	12,79	80		Ligt bew., veenrook.
27	NO	2	64,63	11,4	9,35	91		Bijna helder.
28	ZZW	1	54,97	16,6	12,99	92	4,2	Z. bew. 9¾-10½ u onw.
29	NW	0	58,71	13,4	10,25	88		Zwaar bewolkt.
30	ZW	1	62,72	15,7	10,80	81		Bewolkt.
		23 som	763,09 gem.	13,18 gem.	10,35 gem.	0,89 gem.	13,1 som	

N A A M L I J S T

DER GEBORENEN, GEHUWDEN EN OVERLEDENEN
TE UTRECHT.

JULIJ 1850.

Geboren den

- | | |
|---|--|
| <p>2 JULIJ. Hendrik Albertus Marinus, Z. van Gijsbertus Petrus Kuller.
 Z. onecht.
 D. onecht.</p> <p>3. Alida, D. van Jacob Cordel.
 Z. onecht.</p> <p>David Albertus, Z. van David Albertus Zinkstok.</p> <p>Thijmen Johannes, Z. van Evert van de Pol.</p> <p>4. Willem, Z. van George Schadee.
 Christina, D. van Jacobus Krijnders.</p> <p>Casper Cornelis, Z. van Cornelis Vink.</p> <p>Louisa Petronella, D. van Glaudi Vreeswijk.</p> <p>Frederik Cornelis, Z. van Frederik Sandkuyt.</p> <p>5. Rut Johannes, Z. van Jacobus Smit.</p> <p>Hendrik, Z. van Willem Ros.</p> <p>Cecilia Adelheid, D. van Johan Nicolaas Willems.</p> <p>Peter, Z. van Thomas van der Steen.</p> <p>Gezina Anthonia, D. van Antoni van den Heuvel.</p> <p>Hermanus Cornelis Bonifacius, Z. van Harmanus Ruwiel.</p> <p>6. D. onecht.</p> <p>7. Sander Cornelis, Z. van Leendert Johannes Schrijver.</p> <p>Johannes Cornelis, Z. van Johannes de Bruyn.</p> <p>8. Adriana, D. van Petrus van Wijk.</p> | <p>Albert, Z. van Hendrikus van den Hoek.</p> <p>Catharina Margaretha, D. van Pieter Abramsen.
 Z. }
 D. } Tweeling onecht.</p> <p>9. Maria Jacoba, D. van Robertus Piza.</p> <p>Geertruida Maria Petronella, D. van Johannes Antonie Rijntjes.</p> <p>Elisabeth, D. van Johannes Duyts-hoff.</p> <p>10. Z. onecht.</p> <p>Willem Melchior, Z. van Willem Steven Bitter.</p> <p>Christiaan Hendrik, Z. van Christiaan Brukman.</p> <p>Theodora, D. van Theodorus Laureyn.</p> <p>11. Jan, Z. van Christianus Swaaink.</p> <p>12. Pieter, Z. van Jan de Groot.
 Johannes Marinus, Z. van Johannes Marinus Kubes.</p> <p>13. Jacoba, D. van Johannes Pannebakker.</p> <p>Johannes Warnardus, Z. van Johannes Warnardus Bilders.</p> <p>Johan Christiaan Lodewijk, Z. van Gerrit Jan ter Heurne.</p> <p>Alida, D. van Cornelis Vergeer.</p> <p>Jannetta Christina, D. van Samuel Pieter Bode.</p> <p>Hendrik Otto, Z. van Glaudie van Zantwijk.</p> <p>14. Carolus Christianus, Z. van Carolus Christianus Weegenhuise.
 Anthonie, Z. van Willem Alfenaar.</p> |
|---|--|

- Jan Steven, Z. van Pieter de Jong.
 Johannes, Z. van Johannes van der Lugt.
 Christina Elisabeth, D. van Johannes Jacobus Verhoeff.
 Z. onecht.
 Jansje Margaretha, D. van Johan Paul Wilhelm Bonemeijer.
 15. Petronella, D. van Cornelis Attevelt.
 Hermanus Gijsbertus Johannes, Z. van Willem van de Wijngaard.
 Willem, Z. van Willem van Luyn.
 Frederik Willem Pieter, Z. van Frederik Willem Vogelsang.
 16. Philip Wendel, Z. van Willem Frederik Dannenfelser.
 Dirk Jan, Z. van Hendrik Jan Koning.
 Wouter, Z. van Hendrik van Stralen.
 Willem Frederik, Z. van Lambertus van Brink.
 Janna Kaatje, D. van Frans van Ammers van Arkel.
 George, Z. van Abraham Freni.
 17. Susanna Magdalena Cornelia, D. van Pieter Permetier.
 Jacoba Cornelia, D. van Johannes Oosterbaan.
 Johanna Aletta, D. van Johannes Kemeling.
 Jan Willem, Z. van Gerrit Cornelis van Sull.
 18. Johannes, Z. van Willem Oostrom.
 Maria Antoinetta, D. van Hermanus van der Heyde.
 Johanna Margaretha, D. van Michiel Louis van Doorn.
 Theodorus Cornelis, Z. van Theodorus van der Steen.
 Cornelia, D. van Pieter Linschoten.
 Guillaume, Z. van Guillaume Garjeanne.
 Hermanus Johannes Cornelis, Z. van Gerrit van Schaik.
19. Rosetta Henrietta Elisabeth, D. van Jonkhr. Daniel Jan Ludolph Strick van Linschoten.
 D. onecht.
 Maria Johanna, D. van Joseph Vocst.
 20. Nicolaas Willem, Z. van Nicolaas Willem Le Maitre.
 Johanna, D. van Cornelis Vermeulen.
 Hermanus, Z. van Bart Sturkenboom.
 Egbertus Jacobus, Z. van Egbertus Jacobus van Schaik.
 Hendrika Gerarda, D. van Gerrit de Brake.
 21. D. onecht.
 Johan Peter, Z. van Joannes Fritz.
 Leendert, Z. van Cornelis Kalkhoven.
 Sophia Johanna, D. van Gerardus Weusman.
 Dirk, Z. van Theodorus Soeterik.
 22. Jansje Wilhelmina, D. van Jan Hendrik Boelhouwer.
 Willem Hendrik, Z. van Johannes Verloop.
 Dirk, Z. van Dirk Bosch.
 Dirk Jacobus, Z. van Dirk Vleming.
 Nicolaas Dirk Herman, Z. van Dr. Coenraad Carel Johannes de Ridder.
 23. Helena, D. van Christiaan Wildemast.
 Engelina, D. van Johan Lodewijk Wichelhausen.
 Cornelis Johannes, Z. van Jan Jacob Le Maitre.
 Elisabeth, D. van Huybert Meeuwssen.
 D. onecht.
 24. D. onecht.
 25. D. onecht.
 Hermanus, Z. van Hermanus Lansee.
 26. D. onecht.
 D. onecht.

- Josephus Folkert Gerardus, Z. van Gerardus Gijsbertus Hendrikus van Eyck.
 Cornelis Hendrik, Z. van Jilles van Meeteren.
 Jacobus Johannes, Z. van Arie Flantua.
 Geertruy, D. van Hendrik Verkerk.
 27. Hendrikus Anthonius, Z. van Willem de Jong.
 Wilhelmus Hermanus, Z. van Wilhelmus Franciscus Blom.
 Johanna, D. van Everardus Adrianus van Emmerik.
 François Joseph, Z. van Carolus Nectens.
 28. Jacob, Z. van Antonie van Maanen.
 Geertrui Zwaantje, D. van Dirk van Lokhorst.
 Johannes, Z. van Nicolaas Pot.
 Gijsberta Geertruida, D. van Johannes van Rooijen.
 Adriana Johanna Christina, D. van Johan Christiaan Frijlink.
 Hendrika Johanna, D. van Hendrik Verheem.
 Anthonius, Z. van Cornelis Kragten.
 Gerardus, Z. van Adrianus Willemse.
29. Anthonia, D. van Johannes Spierenburg.
 Dorothea Wilhelmina, D. van Hermanus den Hartoog.
 Cornelia, D. van Pieter Johannes van Groot-Batavé.
 Jan, Z. van Jacob Sybesma.
 30. D. onecht.
 Gijsberta Antonia, D. van Pieter Lamfers.
 Maria, D. van Wouter van Baalen.
 Coenraad Gerardus, Z. van Gerrit Muniaerts.
 Wilhem Bernardus, Z. van Johannes Werkmeester.
 Johanna Wilhelmina, D. van Johannes Hendrikus Boeijen.
 31. Aaltje, D. van Stephanus van Gend.
 Bernardus Nicolaas Marinus, Z. van Cornelis Ligteringe.
 Johannes Lodewijk, Z. van Gerrit Köhler.
 Hermanus Cornelis, Z. van Cornelis Berendsen.
 Dirkje, D. van Dirk van Dijk (overl. te Zuilen den 19. Jan. 1850).
 Henri Paul, Z. van Jan Maximiliaan van Aken.
 Aletta Margaretha Hendrika, D. van Johannes Henricus Coenraad van den Berg.

Te zamen 131 als levend aangegeven geborenen.

Gehuwd den

3. JULIJ. Nicolaas van Rossum, huisschilder, 24 j. en Johanna Maria Rietveld, zonder beroep, 29 j.
 Leendert Hendrik van Sandwijk, stratenmaker, 28 j. en Cornelia Geurtsen, zonder beroep, 24 j.
 Jan Bomer, schipper, 23 j. en Johanna Lepolder, zonder beroep, 26 j.
- Franciscus Bouman, werkman, 23 j. en Mechteld van Zutphen, werkster, 29 j.
 Pieter Willem Sturm, slagter, 32 j. en Alida Margaretha Hagen, zonder beroep, 29 j.
 Hendricus Godee, zonder beroep, 24 j. en Isa Geertruida Gentenaar, zonder beroep, 23 j.
 Kornelis Bonenstroo, koetsier, 40 j.

- en Cornelia van den Burg, zonder beroep, 33 j.
- Adrianus Petrus Johannes Klaase, metselaar, 24 j. en Adriana Willemina van Rijn, dienstmeid, 26 j.
- Joannes Franciscus Rizzi, schoorsteenveger, 31 j. en Hendrica Schoeman, naaister, 22 j.
- Johannes Michiel Metzger, winkelier, 28 j. en Gerarda Dorothea Lit, zonder beroep, 23 j.
- Gijsbert van Scherdijk, koorndolenaar, 24 j. en Alida Margrietha Deenik, zonder beroep te Buren, 24 j.
4. Mr. Willem Karel van der Breggen, advocaat te Amsterdam, 25 j. en IJsbrandina Henrietta Johanna de Kock, zonder beroep, 26 j.
- Christiaan Leenhart Wetter, boekbinder, 24 j. en Johanna Jacoba Porton, zonder beroep, 25 j.
10. Cornelis Leeftang, weduwn., schoenmaker, 36 j. en Elisabeth Christiaanse, dienstmeid, 32 j.
- Adrianus Masten, weduwn., werkmán, 43 j. en Catharina van Groningen, wed., naaister, 28 j.
- Gerardus van Sutphen, weduwn., werkmán, 49 j. en Cornelia Pieterella van der Weerd, wed., werkster, 40 j.
17. Gijsbertus de Jager, werkmán, 29 j. en Hendrika van der Stroom, werkster, 35 j.
- Leendert van den Berg, puttengraver, 25 j. en Gerhardina Barendina Blom, zonder beroep, 24 j.
- Johannes Hendricus Hemke, huisschilder, 23 j. en Maria de Bruyn, zonder beroep, 21 j.
- Jan van Wavere, weduwn., bediende, 50 j. en Joanna Maria Arts, wed., werkster, 45 j.
- Dirk Corbeek, werkmán, 25 j. en Geertruy Gijbels, werkster, 24 j.
- Gerardus Dreverman, weduwn., uitdrager, 52 j. en Agnes Linssen, wed., uitdraagster, 57 j.
- Isaak Sluik, werkmán, 29 j. en Antje van Dijk, werkster, 24 j.
- Willem Dekker, weduwn., werkmán, 29 j. en Cornelia van Dijk, zonder beroep, 26 j.
- Jan Westland, vischverkooper, 26 j.
- Jannetje van Kooy, werkster, 26 j.
18. Gerrit Hermanus Westbroek, kostschoolhouder te Schoonhoven, 27 j. en Gesina Henrica Wilhelmina Mourix Kuypers, zonder beroep, 27 j.
- Dirk Teewissen, onderwijzer, 46 j. en Theodora Joanna Karsten, zonder beroep, 34 j.
24. Jan Rietveld, weduwn., schoenmaker, 31 j. en Willemijntje Beukers, dienstmeid, 27 j.
- Jacobus Broekman, kleedermaker, 22 j. en Elisabeth Johanna Westerhout, werkster, 20 j.
- Bernardus Weerdenburg, arbeider, 26 j. en Lambertia Atteveld, wed., winkelierster, 36 j.
- Nicolaas van Layn, knopenmaker, 23 j. en Petronella Johanna van Arkel, vroedvrouw, 23 j.
- Cornelis Kersten, hovenier, 22 j. en Clasina Oostveen, hovenierster, 25 j.
- Johannes de Hart, weduwn., sigarenmaker, 24 j. en Dirkje Petronella Lington, zonder beroep, 22 j.
- Dirk Blom, weduwn., bediende, 30 j. en Albartje van Beem, zonder beroep, 32 j.
- Antonius van Ballegoy, weduwn., metselaar, 52 j. en Maria Elisabeth van Wijk, dienstmeid, 25 j.
26. Jan Carel Hinlópen, weduwn., kapitein bij het 4^{de} bataillon van het 2^{de} regiment infanterie, 46 j. en Catharina Elisabeth van Goudoever, zonder beroep, 39 j.
31. Hermanus Stephanus Leer in

- 't Veld, voerman, 24 j. en Jannetje van der Horst, zonder beroep, 21 j.
- Tijmen van Leeuwen, arbeider, 31 j. en Johanna Blickendaal, zonder beroep, 27 j.
- Hendrikus Albartus Blomenberg, weduwn., kleedermaker, 35 j. en Catrina Elisabeth van Termy, werkster, 40 j.
- Hendrikus Nicolaas van Zutphen, koetsier, 25 j. en Catharina Flink, dienstmeid, 29 j.
- Johannes Sackers, koopman, 20 j. en Johanna Juliana van Rijn, zonder beroep, 26 j.
- Thomas Johannes Petrus Balfourt, huisschilder, 21 j. en Neeltje Mechtelina van der Spelt, dienstmeid, 21 j.
- Johan Coenraad Waal, kamerbehangen, 23 j. en Anna Diderica Sulzle, zonder beroep, 25 j.
- Johannes Wijnands, slagter, 18 j. en Aartje Masmeijer, dienstmeid, 23 j.
- Marinus Johannes Koole, kleedermaker, 30 j. en Maria Catharina Margaretha Rackee, zonder beroep, 28 j.
- Anthonie van den Brink, winkelknecht, 25 j. en Dirkje van der Wurff, dienstmeid, 27 j.
- Johannes Honig, weduwn., koopman, 53 j. en Anna Gijbels, zonder beroep, 32 j.
- IJsbrand Tuinenburg, schipper, 24 j. en Jansje van Rooijen, naaister, 28 j.

Te zamen 48 paar gehuwden.

Overleden den

- 1 JULIJ. Maria Louisa Serto, ongeh., 27 j. Haverstraat.
- Jannetje Spies, huisvr. van Reinier der Goff, 71 j. achter Clarenburg.
- Dirk Hoppenbrouwer, 11 d. Singel, wijk L.
- Dirk ter Wey, 3 m. Lange lauerstraat.
- Levenloosaangegeven Dochter van Willem Schouten. Wijdesteeg, wijk K.
- Hendrica Geertruyda Sellin, wed. van Frans Joseph Rijnfrank, 60 j. Buurkerksteeg.
2. Pieter Klarenbeek, geh., 61 j. te Nieuw-Loosdrecht.
- Cornelia Hanselaar, 6 m. Daalshendijk.
- Johanna van der Stoop, huisvr. van Matthijs Eyndhoven, 63 j. Zadelstraat.
- Johannes Jacobus van Dillen, 4 m. 2^{de} Oudwijkerveldsteeg.
- Everdina Johanna Elisabeth van Asch, 6 m. Jacobibrug.
- Teuntje Agterberg, wed. van Gerit van Dijk, 67 j. Haverland.
3. Andries van Lint, geh., 56 j. Korte smeesteeg.
4. Neeltje van Schoonhoven, 2 m. Hooge oord.
- Jacobus Mandersloot, 4 j. Korte minnebroederstraat.
- Henrica de Kruyf, wed. van Hendrikus Martinus van de Posthoorn, 72 j. Roosestraat.
- Joannes Nieuwendijk, geh., 56 j. Twyestraat.
5. Jannigje Loeven, huisvr. van Cornelis van Mouwerik, 45 j. Naauwe watersteeg.
- Antje Woerst, ongeh., 46 j. achter de Twyestraat.
6. Cornelis Johannes van Ekeris, weduwn., 65 j. Servetsteeg.
- Johan Theodoor Vledder, 3 m. Varkenmarkt.

- Margaretha Verkroost, 3 m. Nieuwe gracht.
- Willem Hendrik Tetenburg, 2 m. Oosterkade.
7. Catrina Johanna van den Toorn, huisvr. van Johan Engel Weyburg, 45 j. Haverstraat.
- Petronella Jacoba de Coo, 7 m. Lange smeesteeg.
- Albertus Kops, 1 j. Kromme nieuwe gracht.
- Charlotte Marie Anne Pompeyra, wcd. van Philip Willem van Heusde, 71 j. Nieuwe gracht.
8. Mijntje de Vries, 8 m. te Zwolle.
- Jacoba Castrop, 11 j. Achterstraat, wijk C.
9. Hermanus Gresnigt, 5 m. Hooglandschesteeg.
- Jan Bakker, 7 w. achter Clarenburg.
10. Maria Wesbeck, 1 j. Westerdijk.
- Willemijntje Zijtveld, huisvr. van Jacobus Smit, 38 j. Lange nieuwstraat.
- Maria Catharina Deussen, ongeh., 16 j. Geref. Burger Weeshuis.
11. Alida Harting, 9 m. Lange nieuwstraat.
- Johanna Lorijn, 16 d. Gruttersdijk.
- Maria Petronella Swarts, 7 j. Begijnenhof.
- Gerritje Veenhof, ongeh., 28 j. Roodenburgbrug.
12. Gerrit Bakker, 2 m. achter Clarenburg.
- Johannes Jacobus Zwesch, 18 d. Molensteeg, wijk B.
- Wendelina van Kalken, 8 m. Gogschesteeg.
13. Eduard Theodoor Vreeswijk, 2 m. Hekelsteeg.
- Simon Petrus Johannes Hoppenbrouwer, 3 w. Singel, wijk L.
- Levenloos aangegeven Dochter van Arnoldus Theodorus van den Hemel. Mariastraat.
14. Rebecca Margaretha Deierkauf, 1 j. Geertruidasteeg.
- Johanna Oyen, 3 m. Zandstraat.
- Dirk van Boom, 6 m. Nieuwe gracht.
- Everdina Ladrak, huisvr. van Petrus Loovens, 70 j. Mariastraat.
- Maria Jansen, ongeh., 43 j. Hekelsteeg.
15. Carel Christiaan Huinck, 5 m. Donkere gaard.
- Gerrit Rijk Schock, 1 j. Mariastraat.
- Pieter de Groot, 3 d. te Avereest.
- Elisabetha Ebbelaar, ongeh., 50 j. Nieuwe kamp.
16. Peter van der Steen, 11 d. Oord.
- Alberta Wilhelmina van Rennes, 4 m. Twyestraat.
17. Thomas Cornelis de Moor, 4 w. Singel, wijk K.
- Gijsbertus Haesenbos, 8 w. Vischersteeg, wijk E.
- Drika Margaretha van Oostrom, 3 m. Molenwerfsteeg.
- Johannes Hendriksen, geh., 55 j. Bakkersteeg.
- Elisabeth Catharina Hetjer, huisvr. van Joannes IJsendoorn, 57 j. Mariastraat.
18. Gijsberta Johanna Lammers, 11 j. Bakkersteeg.
- Gerrit de Ruyter, 1 j. Baansteeg, wijk K.
- Levenloos aangegeven Zoon van Jacobus Bosch. Nieuwe zandstraat.
21. Levenloos aangegeven Dochter van Hendrik van Empel. Westerkade.
22. Martinus Ris, 7 m. Roodenburgbrug.
23. Hermanus van Hoorn, geh., 57 j. Achterweg.
- Joan Theodoor Boogaard, ongeh., 23 j. Kromme nieuwe gracht.
24. Maatje van Eeden, huisvr. van Jacobus Everaars, 75 j. Boterstraat.

- Gerrit Jan Marinus Albertus Laarman, 1 m. Vinkenburgsteeg.
 Jan Willem Hoeijenbos, 1 m. Haverstraat.
 25. Johannes Marinus Vreeswijk, 2 m. Hekelsteeg.
 Pieter Franciscus Laros, 3 m. Voorstraat.
 26. Cornelia van Tessel, ongeh., 72 j. Helling.
 Jan Willem Lodewijk ter Heurne, 3 j. Haverstraat.
 Joanna Bloomers, huisvr. van Maarten van Zoest, 63 j. Zandstraat.
 27. Pieter Hendrik Marie Koch, 3 j. Neude.
 Wilhelmina Hendrika Deenekamp, 4 m. Ottersteeg.
 Margaretha Gelderman, 6 j. Vischersteeg, wijk E.
 28. Christina van Boven, wed. van Jacobus van Rooijen, 60 j. Agnietestraat.
 Frederik Tegeler, geh., 37 j. Loefbergmakerstraat.
 Hendrik Ros, 3 w. Magdalenasteeg.
 Antje Johanna van der Graaf, 3 j. Lange lauwerstraat.
 Gijsbertus van der Steen, 3 m. Nachtegaalsteeg.
 29. John de Niefeld, geh., 43 j. te Paramaribo.
 Aletta Maria van der Burg, ongeh., 37 j. onder Wittevrouwen.
 30. Johanna van Houtum, 10 m. Zwaansteeg.
 Anna Oskam, 8 m. Hooge Jacobijnestraat.
 Maria Alberta Elisabeth Hehman, 8 m. Meipoort.
 Jan Swaanink, 19 d. Begijnenhof.
 Everdina Wil, 7 m. Groote eligensteeg.
 31. Johanna Dam, 2 m. Haverstraat.
 Maria Catharina Groen, 10 d. Catharijnestraat.
 Anna Susanna Tilman, huisvr. van Willem Holterman, 42 j. Vreeburg.

Te zamen 93 overledenen.

OVERZICHT der als levend en levenloos aangegeven geboren en
 te Utrecht.

JULIJ 1850.

Geslacht	levend		levenloos *)		totalen			Aanmerkingen.
	echt	onecht	echt	onecht	echt	onecht	totaal	
Mannelijk	67	5	1	—	68	5	73	Onder de als levend aangegeven (onecht) geboren en is één tweeling, Z. en D.
Vrouwelijk	48	11	3	—	51	11	62	
Totaal	115	16	4	—	119	16	135	

*) Zie hierbij de aanteekening op bl. 8.

VERGELIJKEND OVERZICHT der geboren en overledenen
te Utrecht.

JULIJ 1850.

Aanwijzing	mannelijk	vrouwelijk	totaal	Aanmerkingen.
Geboren	73	62	135	
Overleden	41	52	93	
Meer geboren	32	10	42	

STAAT van den Ouderdom der Overledenen te Utrecht.

JULIJ 1850.

Ouderdom		mannelijk	vrouwelijk	totaal	Aanmerkingen.
maanden	jaren				
0—6	23	9	32	
6—12	2	10	12	
	1—5	6	3	9	
	5—10	—	2	2	
	10—20	—	3	3	
	20—30	1	2	3	
	30—40	1	2	3	
	40—50	1	5	6	
	50—60	4	2	6	
	60—70	2	7	9	
	70—80	—	6	6	
	80—85	—	—	—	
	85—90	—	—	—	
	90—95	—	—	—	
	95—100	—	—	—	
		40	49	89	
Levenl. aangev. kind.		1	3	4	
Totaal . . .		41	52	93	

OPENBARE VERKOOPINGEN VAN VASTE GOEDEREN
TE UTRECHT.

JULIJ 1850.

Den 6. Julij.

Ten overstaan van den Notaris H. J. BUSKES.

Eene Hofstede, met 13 Bunders, 15 Roeden, 53 Ellen Boomgaard, Tuin, Bouw-, Wei- en Hooiland, onder Lopik; Kadaster Sectie C. N^{os}. 195 tot en met 210 en 7 Roeden, 18 Ellen, onder Jaarsveld, Sectie A. N^{os}. 291 en 292.

Gekocht door den landbouwer A. DE WITH, voor *f* 8650.

Vier Bunders, 79 Roeden, 60 Ellen Weiland, onder Lopik; Kadaster Sectie C. N^{os}. 253 tot en met 257.

Gekocht door den landbouwer H. MAARSCHALKERWEERD, voor *f* 3250.

Zes Bunders, 96 Roeden, 90 Ellen Weiland, op Westraven onder Jutphaas, aan den Straatweg; Kadaster Sectie E. N^{os}. 92 tot en met 95.

Gekocht door de landbouwers C. — P. — G. en C. DE BRUIN, voor *f* 12,100.

De Opstal en Erfhuur van eenen Plaisiertuin, met Huizinge, steenen Koepel, Druivenkasten, Schuur en Bergplaats, te Utrecht, op het Begijnen bolwerk, wijk H. N^o. 325.

Opgehouden op *f* 5000.

Eene Stalling, met Erf en Grond, te Utrecht, aan de noordzijde van de Lange smeeesteeg, wijk B. N^o. 647.

Gekocht door den Heer J. VIVEEN, cz., voor *f* 1380.

Een Huis, te Utrecht, aan de westzijde van den Springweg, wijk B. N^o. 783.

Gekocht door den Heer M. DE LEUR, voor *f* 1425.

Eene Woning, te Utrecht, aan de noordzijde van de Brandsteeg, wijk B. N^o. 826.

Gekocht door den Heer L. KOSTER, voor *f* 370.

Den 13. Julij.

Ten overstaan van den Notaris J. H. VAN SCHERMBEEK.

De Buitenplaats: *de Hoogstraat*, bestaande in Heeren-huis, Stalling, Koetshuis, Oranjerie, Tuinmanswoning, Broeijerij, Boomgaard, Moes- en Bloemtuinen, Wei- en Bouwland, Eiken-, Beuken en Sparrenbosch en Akkermaalshout, te zamen groot 10 Bunders, 47 Roeden,

90 Ellen, gelegen ten zuiden van den Straatweg in de gemeente Darthuizen; Kadaster Sectie A. N^{os}. 6 en 7 gedeeltelijk, 7^{bis}, 9 en 10 gedeeltelijk, 10^{bis}, 22^{bis} gedeeltelijk, 24, 24^a, 24^b, 24^c, 24^d, 26 tot en met 29.

Opgehouden op f 15,000.

Een perceel Bouwland en Sparren- Beuken en Akkermaalsbosch, met eenen Koepel, te zamen groot 37 Bunders, 68 Roeden, 80 Ellen, genaamd *het Overstuk*, gelegen over het voorgaande perceel, aan de noordzijde van den Straatweg; Kadaster Sectie B. N^{os}. 2, 5 en 6 gedeeltelijk, 7, 7^a, 8, 8^a en 9 geheel en 47, 48, 51 tot en met 53 en 72 gedeeltelijk.

Opgehouden op f 7000.

Twee Arbeiderswoningen, met Moestuin en Boomgaard, benevens Bouwland, Sparrenbosch en Akkermaalshout, te zamen groot 41 Bunders, 45 Roeden, 50 Ellen, gelegen naast het voorgaande perceel; Kadaster Sectie B. N^{os}. 2 gedeeltelijk, 4 geheel, 5 en 6 gedeeltelijk, 42 tot en met 46 geheel, 47 en 48 gedeeltelijk, 49 en 50 geheel, 51 tot en met 53 en 72 geheel.

Opgehouden op f 10,000.

Een Sparrenbosch, met een perceel Bouwland en Akkermaalshout, met opgaande Boomen, groot 9 Bunders, 77 Roeden, 30 Ellen, gelegen naast de Buitenplaats *de Hoogstraat*; Kadaster Sectie A. N^{os}. 1, 1^{bis} en 5 geheel, 6 en 7 gedeeltelijk, 8 geheel, 9 en 10 gedeeltelijk.

Opgehouden op f 4000.

Eene Hofstede, bestaande in Bouwmanswoning, N^o. 17, met Achterterhuis, Koe- en Paardenstal, Bakhuis, Schuren, twee Bergen, Moestuin, twee Boomgaarden, Bouw- en Weilanden, Akkermaalshout en opgaande Boomen, gelegen achter het voorgaande perceel; Kadaster Sectie A. N^{os}. 10 gedeeltelijk, 11 tot en met 22 geheel, 22^{bis} gedeeltelijk, 234 tot en met 245 geheel, 248^{bis} gedeeltelijk en 260, te zamen groot 27 Bunders, 45 Roeden, 70 Ellen, benevens 17 Bunders, 86 Roeden, 90 Ellen Bouw- en Weiland, Kweekerij, Akkermaalshout en Laan, genaamd *het Broek*, gelegen aan de Gooijer Wetering; Kadaster Sectie A. N^{os}. 295 tot en met 308 en 507.

Gekocht door den Heer E. VAN ESSENBERG, voor den landbouwer J. VAN DEN BROEK te Leersum, voor f 11,500.

Eene Boerenwoning, met 1 Bunder, 75 Roeden, 80 Ellen Bouwland en Boomgaard, gelegen onder Darthuizen aan den Hoolweg; Kadaster Sectie A. N^{os}. 246 tot en met 248, 248^{bis} gedeeltelijk en 249.

Gekocht door den landbouwer H. VAN NES te Doorn, voor f 1650.

Ten overstaan van den Notaris Mr. C. G. DE BALBIAN VAN DOORN.

Een Heeren-huis, met Tuin, Erf, Grond en groote Kluisen, te Utrecht, aan de westzijde van de Nieuwe gracht, wijk A. N^o. 862; Kadaster Sectie B. N^o. 494.

Gekocht door den Heer W. P. INGENEGEREN, voor f 4450.

Ten overstaan van den Notaris N. DE GRAAF.

Een Heeren-huis, met Tuin, Erf en Grond, te Utrecht, aan de noordzijde van de Heerenstraat, wijk F. N^o. 422; Kadaster Sectie B. N^o. 205.

Gekocht door den Heer H. A. BAKE, voor *f* 5900.

Dea 27. Julij.

Ten overstaan van den Notaris J. C. DWARS.

Eene Warmoeziers-hofstede, te Utrecht, in Abstede, bestaande in Huis, gemerkt wijk I. N^o. 352, Schuur, Boomgaard en Moestuin, groot 63 Roeden.

Gekocht door de wed. ACHTERBERG, voor *f* 2875.

Een Huis, te Utrecht, aan de westzijde van de Hooge masse-gast, wijk D. N^o. 402.

Opgehouden op *f* 1500.

Ten overstaan van den Notaris Mr. H. A. R. VOSMAER.

Een Huis, met Tuintje, te Utrecht, aan de westzijde van de Neude, nabij de Vinkenburgsteeg, wijk G. N^o. 83.

Ingezet door den Heer G. VAN DORSSEN op *f* 3025, niet toegewezen.

Een Huis, met Plaats, te Utrecht, aan de noordzijde van het Oudkerkhof, wijk F. N^o. 56.

Gekocht door den Heer G. W. DEKKING, voor *f* 2350.

Het Logement: *de Hoenderkooi*, te Utrecht, aan de Mariaplaats, op den hoek van den Springweg, wijk E. N^o. 467.

Gekocht door den Heer L. KOSTER, voor *f* 2020.

Een Huis, te Utrecht, aan de oostzijde van de Hardebollestraat, wijk H. N^o. 380.

Gekocht door den Heer L. T. TERLINGEN, voor *f* 1125.

Ten overstaan van den Notaris J. H. VAN SCHERMBEK.

Een Heeren-huis, met Tuin, Kelders en Kluizen, aan het water uitkomende, te Utrecht, aan de zuidzijde van de Kromme nieuwe gracht, wijk F. N^o. 391.

Opgehouden op *f* 10,000.

Een Heerenhuis, met Tuin, te Utrecht, onder Catharijne, aan den den Rijnspoorweg, genaamd *Souracarta*, wijk L. N^o. 76.

Opgehouden op *f* 7500.

Een Huis, met Bakhuis en Erf, te Utrecht, buiten de Waard-barrière, aan den Zeedijk, wijk M. N^o. 495.

Opgehouden op *f* 1500.

Een Huis, te Utrecht, aan de noordzijde van de A B C straat, wijk A. N^o. 615.

Gekocht door den Heer I. J. COESIJS, voor *f* 570.

STAAT VAN DE MARKTPRIJZEN TE UTRECHT.
JULIJS 1850.

Naam der artikelen	6 Julij		13 Julij		20 Julij		27 Julij	
Tarwe	Gl. Cs.	Gl. Cs.	Gl. Cs.	Gl. Cs.	Gl. Cs.	Gl. Cs.	Gl. Cs.	Gl. Cs.
Rogge	7,25-	8,00	7,50-	8,25	7,00-	7,75	6,90-	7,60
Boekweit	5,00-	5,30	5,00-	5,30	5,00-	5,30	5,00-	5,30
Gerst	5,00-	5,40	5,00-	5,40	5,10-	5,40	5,00-	5,40
Haver	3,00-	3,60	3,20-	3,80	3,20-	3,60	3,20-	3,60
Haver	2,50-	3,00	2,50-	3,00	2,50-	3,00	2,50-	3,00
witte Boonen	—	—	—	—	—	—	—	—
groeue Erwtten	5,00-	7,00	5,00-	7,00	5,00-	7,00	5,00-	7,00
graauwe Erwtten Kapuc. nieuwe Aardappelen	—	—	—	—	—	—	—	—
Kaas (de 100 fl)	2,75-	3,00	1,70-	2,00	1,50-	1,90	1,40-	1,70
Boter	32,00-	40,00	28,00-	32,00	28,00-	32,00	28,00-	32,00
Rundvleesch	0,54-	0,70	0,58-	0,80	0,60-	0,80	0,66-	0,78
Kalfsvleesch	0,40-	0,45	0,45-	0,50	0,45-	0,50	0,45-	0,50
Schapen- of Lamsvleesch	0,55-	0,60	0,55-	0,60	0,55-	0,60	0,55-	0,60
Varkensvleesch	0,35-	0,40	0,35-	0,40	0,35-	0,40	0,35-	0,40
het fl	0,45-	0,50	0,45-	0,50	0,45-	0,50	0,45-	0,50
de mudde	—	—	—	—	—	—	—	—

Lijst van de Water-hoogte op de rivier de Lek te Vreeswijk, alsmede van den Vaartschen Rijn te Utrecht, waargenomen door de Opzigtcrs van den Waterstaat, gedurende de maand

JULIJ 1850.

Dagteekening	Rivier de Lek				Vaartschen Rijn te Utrecht		water afgetapt op de Vecht met de		Aanmerkingen
	onder het nood-peil	boven het AP. peil	water ingelaten met de waaijer-deur	schuiven	boven rijn-peil	onder rijn-peil	waaijer-deur	twee schuiven	
	Ned. ellen		uren		Ned. ellen		uren		
1	3,93	2,57	3	24	3	0,13	3	3	
2	4,00	2,50	3	24	3	0,17	3	3	
3	4,02	2,48	4	20	3	0,19	3	3	
4	3,98	2,52	3	21	3	0,15	3	3	
5	3,94	2,56	3	24	3	0,17	3	3	
6	3,93	2,57	3	24	3	0,17	3	3	
7	3,91	2,59	3	24	3	0,16	3	3	
8	3,86	2,64	1	23	3	0,15	3	3	
9	3,88	2,62	3	24	3	0,16	3	3	
10	3,89	2,61	3	24	3	0,17	3	3	
11	3,83	2,67	3	24	3	0,15	3	3	
12	4,04	2,46	3	24	3	0,15	3	3	
13	4,09	2,41	3	24	3	0,13	3	3	
14	4,09	2,41	3	24	3	0,14	3	3	
15	4,09	2,41	3	24	3	0,12	3	3	
16	4,07	2,43	3	24	3	0,12	3	3	
17	4,09	2,41	3	24	3	0,16	3	3	
18	4,07	2,43	5	19	3	0,22	3	3	
19	4,07	2,43	3	24	3	0,17	3	3	
20	4,11	2,39	3	24	3	0,17	3	3	
21	4,14	2,36	3	24	3	0,18	3	3	
22	4,16	2,34	3	24	3	0,16	3	3	
23	4,18	2,32	10	14	3	0,23	3	3	
24	4,13	2,37	2	22	3	0,15	3	3	
25	4,13	2,37	7	17	3	0,19	3	3	
26	4,10	2,40	3	24	3	0,18	3	3	
27	4,13	2,37	3	24	3	0,18	3	3	
28	4,17	2,33	3	24	3	0,16	3	3	
29	4,22	2,28	3	24	3	0,14	3	3	
30	4,28	2,22	3	21	3	0,19	3	3	
31	4,32	2,18	4	20	3	0,21	3	3	
gemidd. totaal	4,063	2,437	39	705	3	0,165	3	3	

WAARNEMINGEN, gedaan te Utrecht, op het Meteorologisch Observatorium,
door F. W. C. KRECKE, Math. Mag. Phil. Nat. Doct.

JULIJ 1850. 's Morgens te 8 ure.

Dagteekening	Wind		Barom. bij 0°	Thermometer	Dampdrukking	Vochtigheid	Gevallen regen	Aanmerkingen
	rigting	kracht						
1	ZW	1	761,28	17,3	13,00	0,88		Betrokken.
2	W	2	58,17	18,4	10,81	69	1,3	Bewolkt.
3	ZZW	4	60,70	17,7	9,75	65		Id.
4	ZW	3	61,00	17,5	11,90	80		Betrokken.
5	WZW	3	62,48	17,3	9,86	67		Bewolkt.
6	WNW	1	67,09	18,5	11,02	70		Id.
7	ZZO	0	56,39	15,4	11,92	91	0,3	Betrokken, regen.
8	NW	2	59,20	15,6	8,31	62		Bewolkt.
9	WNW	1	61,26	12,0	8,64	81	0,1	Zwaar bewolkt.
10	NW	1	59,65	11,7	9,30	88	2,3	Id.
11	NNW	1	62,36	15,1	9,49	73	0,3	Bewolkt.
12	N	1	66,47	15,9	8,61	64		Id.
13	NNW	2	61,54	14,6	11,46	92	0,1	Betrokken.
14	O	1	64,37	20,9	11,40	63		Bijna helder.
15	N	0	63,14	20,5	13,85	78		Helder.
16	NO	1	61,28	24,8	15,22	66		Bijna helder.
17	ZZO	0	59,03	24,8	15,89	69		Ligt bewolkt.
18	ZW	1	58,77	20,1	15,48	89	0,1	Beneveld.
19	WZW	1	60,39	18,1	13,23	86		Betrokken.
20	NO	0	60,19	16,1	12,87	94	4,4	Zwaar bew., regen.
21	NO	1	62,89	17,9	10,36	68		Zwaar bewolkt.
22	NO	1	63,47	20,9	10,55	58		Helder.
23	NO	1	62,45	22,6	15,30	77		Ligt bewolkt.
24	ZW	2	58,15	19,4	13,77	83		Zwaar bewolkt.
25	ZW	0—1	61,06	19,5	12,40	74		Bewolkt.
26	ZW	3	54,65	18,0	11,75	76	1,5	Zwaar bewolkt.
27	ZW	2	54,97	16,3	11,79	85	0,6	Id.
28	Z	1	58,36	17,4	11,41	77		Bewolkt.
29	NO	1	62,74	19,3	14,01	83		Id.
30	N	0—1	66,00	19,2	13,00	79	0,2	Zwaar bewolkt.
31	NNW	0	65,30	19,8	12,50	73		Bewolkt.
		39 som	761,12 gem.	18,15 gem.	11,90 gem.	0,76 gem.	11,2 som	

JULIJ 1850. 's Middags te 2 ure.

Dagteekening	Wind		Barom. bij 0°	Ther- mome- ter	Dampdrukking	Vochtigheid	Gevallen regen	Aanmerkingen
	rigting	kracht						
			mm		mm		mm	
1	ZW	3	760,46	20,0	13,86	0,80		Zwaar bewolkt.
2	W	4	59,94	19,0	8,58	53		Bewolkt.
3	ZZW	4	59,49	19,3	11,24	68	0,4	Betrokken.
4	WZW	3	57,76	18,1	13,67	88	1,6	Id.
5	W	3	63,66	18,0	9,16	60		Bewolkt.
6	W	1	65,48	20,5	9,27	52		Id.
7	OZO	1	54,27	19,5	13,28	79	2,8	Zwaar bewolkt.
8	NNW	3	60,57	14,9	8,36	66	0,3	Bewolkt.
9	NNW	2	60,06	12,9	8,34	74	4,3	Zwaar bewolkt.
10	NW	4	60,06	13,1	10,18	89	2,6	Betrokken.
11	NNW	2	63,59	16,4	9,34	67	0,2	Bewolkt.
12	NNW	1	65,20	16,6	8,71	62		Id.
13	NNO	2	61,07	19,9	11,45	67		Zwaar bewolkt.
14	ONO	1	64,15	23,9	11,22	52		Ligt bewolkt.
15	ONO	0	62,16	27,8	13,49	50		Id.
16	ZO	0	60,38	29,4	14,15	47		Id. (NO onw. en reg.
17	Z	0	58,02	28,8	14,68	51		Bew. te 2 u. 10 m. met
18	ZW	2	59,42	23,8	16,32	76		Bewolkt.
19	W	1	59,95	20,5	13,56	76		Zwaar bewolkt.
20	N	2	60,57	17,0	11,92	82	0,6	Id.
21	NO	1	62,59	19,4	10,75	65		Ligt bewolkt.
22	ONO	1	63,26	23,4	10,34	49		Bijna helder.
23	ZO	2	60,76	27,7	11,58	43		Bewolkt.
24	W	2	60,94	19,1	12,35	75	3,0	Zwaar bewolkt.
25	ZZW	1	58,52	22,2	13,70	69		Id.
26	ZW	3	54,37	21,3	10,92	58		Bewolkt.
27	ZW	2	55,68	17,9	11,81	77	3,5	Zwaar bewolkt.
28	NO	1	58,51	20,2	12,38	71	0,1	Bewolkt.
29	NNO	2	63,11	21,6	12,44	66		Ligt bewolkt.
30	NNW	2	66,04	21,0	11,78	64		Bewolkt.
31	NNW	2	64,80	19,2	12,00	73		Id.
		58 som	760,80 gem.	20,65 gem.	11,64 gem.	0,66 gem.	19,4 som	

JULIJ 1850. 's Avonds te 10 ure.

Dagteekening	Wind		Barom. bij 0°	Ther- mome- ter	Dampdrukking	Vochtigheid	Gevallen regen	Aanmerkingen
	rigting	kracht						
			mm		mm		mm	
1	WZW	1	758,68	16,5	12,08	0,86		Bewolkt.
2	WZW	1	62,12	13,0	9,61	85		Ligt bewolkt.
3	WZW	4	61,70	15,8	11,95	89	0,3	Bewolkt.
4	WZW	4	58,30	15,7	12,01	90	4,8	Zwaar bewolkt.
5	WNW	1	65,82	12,0	10,46	98	0,1	Helder.
6	ONO	1	61,31	15,0	10,06	78		Zwaar bewolkt.
7	NNW	2	56,32	14,5	11,39	91		Betrokken.
8	WNW	1	62,37	10,7	9,06	93	0,2	Ligt bewolkt.
9	NW	0—1	59,56	10,1	9,06	95	0,4	Zwaar bewolkt.
10	WNW	2	61,14	11,6	8,76	84	0,5	Betrokken.
11	NNW	1	65,70	11,0	9,11	90		L. bew., magn. stor.
12	NNW	1	63,44	11,6	9,84	94		Helder.
13	N	1	62,35	15,9	12,43	92		Bewolkt.
14	NNW	0	63,81	18,1	13,80	90		Helder.
15	NNO	0	61,98	19,5	13,26	79		Id.
16	ZO	0	59,96	20,6	15,96	89		Id. (20 m. onw.
17	Z	0	58,25	19,4	15,43	93	4,7	Zw. bew., regen 6 u.
18	WZW	1	60,53	17,5	13,73	92		Betrokken.
19	NW	0	59,91	15,5	11,99	91		Ligt bewolkt.
20	N	0	61,35	14,6	11,46	92	0,2	Zwaar bewolkt.
21	NO	0	63,01	14,7	10,75	85		Helder, dauw.
22	NO	0	63,21	17,2	13,20	90		Helder.
23	ZO	1	58,50	20,6	12,32	69		Bijna helder.
24	W	0—1	61,95	14,1	11,76	97		Ligt bewolkt.
25	Z	1	55,29	16,2	13,09	95	4,7	Betrokken, regen.
26	ZW	2	54,78	16,2	11,99	87	0,1	Zwaar bewolkt.
27	ZZW	0	56,78	14,1	11,76	97	1,4	Id.
28	NO	0	60,48	15,1	11,83	92	0,6	Ligt bewolkt.
29	N	1	64,57	16,0	12,91	94		Bijna helder.
30	N	1	66,02	14,6	11,79	94		Helder.
31	NNW	1	64,92	16,0	11,83	87		Zwaar bewolkt.
		29 som	761,10 gem.	15,27 gem.	11,76 gem.	0,90 gem.	18,0 som	

N A A M L I J S T

DER GEBORENEN, GEHUWDEN EN OVERLEDENEN
TE UTRECHT.

AUGUSTUS 1850.

Geboren den

- | | |
|---|---|
| 1 Augustus. Louisa Johanna, D.
van Johannes Lodewijk van Has-
selt. | Johannes Rijken. |
| Johanna Maria, D. van Marinus de
Leur. | Bartholomeus, Z. van Wilhelmus
Dekkers. |
| Jan Hendrik Jacob Constantijn, Z.
van Jonkhr. Mr. Jan Louis Anne
Martens. | Lena Agatha, D. van Johannes
Stoops. |
| Cornelis Johannes, Z. van Hendrik
Pannekoek Loois. | 6. Willem, Z. van Marinus Credoe.
Anthonia Alberta, D. van Cornelis
Pauw. |
| 2. Karel, Z. van Johannes Jurje
Wolf. | Johannes, Z. van Gerardus Bouw-
mans. |
| Johanna Maria, D. van Jan van
Praag. | Johan Gerard Willem, Z. van Pie-
ter Cornelis Niekerk. |
| Johannes Wilhelmus Adrianus, Z.
van Johannes Monrooy. | 7. Franciscus, Z. van Johannes
Mientjes. |
| 3. Martinus Johannes, Z. van Ja-
cobus Daniel Nolet. | Johanna, D. van Cornelis Francis-
cus van Wichem. |
| Henricette, D. van Johannes Broek-
huysen. | Maria Margaretha, D. van Gijsber-
tus Elsendoorn. |
| Gerrit, Z. van Gerrit Helsdingen. | Wilhelmina, D. van Rutgerus van
den Bedem. |
| 4. Anthonius Albertus Dominicus,
Z. van Fredrik Wilhelmus Mariss.
. Z. onecht. | Johannes, Z. van Willem Gerrit
Poller. |
| Wilhelmina, D. van Josef van Ber-
gem. | 8. Cornelis Anthonius, Z. van Jo-
hannes Everardus Nass. |
| Wilhelmus Franciscus, Z. van Fran-
ciscus van Langendonck.
. Z. onecht. | Johannes Paulus Laurentius, Z. van
Johannes Paulus Laurentius Boers. |
| Cornelis Willebrordus Dominicus en
Wilhelmina Maria Dominica, Z.
en D. van Theodorus Leonardus
van Rijn. | Laurens Anthonie, Z. van Willem
de Graaff. |
| Petrus Jacobus, Z. van Joannes
Franciscus de Kerf. | Johannes Nicolaas, Z. van Nicolaas
Ballangee. |
| 5. Jacoba Johanna Berendina, D.
van Johannes van Olerden. | 9. Francina Catharina, D. van Pie-
ter de Groot. |
| Anna Margaretha Maria, D. van | Jacoba Cornelia, D. van Rijnier
van der Monde. |
| | Hendrikus, Z. van Walterus Gruyt-
huyzen. |
| | Anthonia, D. van Anthonius Pieter
van Frankenhuyzen. |

10. Jacobus, Z. van Jacob van der Weyde.
 Cornelis Jacobus, Z. van Willem Parree.
 Susanna Elisabeth, D. van Johannes Penning.
 Paulus Arnoldus, Z. van Theodorus Hendrikus Johannes van de Kamp.
 Pieter, Z. van Adolf Stephanus Rueb.
 11. D. onecht.
 Clementine Wilhelmine, D. van Clement Boudewijn van der Breggen.
 Anthonie, Z. van Gijsbertus de Jager.
 Petronella, D. van Dirk Klarenbeek.
 Catharina Susanna en Christiaan Jacobus, D. en Z. van Philippus Ockeloen.
 Johanna Bartha en Guillaume Martinus, D. en Z. van Antonie Willem Janssens.
 12. Johanna Geertruida, D. van Johannes Franciscus Dorffler.
 Jan, Z. van Jan van Burgsteden.
 13. Hendrik, Z. van Anthony Baarspul.
 Z. onecht.
 Hendrik Johannes, Z. van Johannes de Groot.
 Josua, Z. van Joseph van Adelberg.
 Frederika, D. van Josephus van Montfoort.
 Pieter, Z. van Pieter de Winter.
 14. Johanna Clasina, D. van Jacobus de Bruyn.
 Theodora Cornelia, D. van Johannes van der Steen.
 Adriana Aletta, D. van Adrianus de Groot.
 Willem, Z. van Jurianus van Lanckeren.
 15. Maria Justiena, D. van Teunis Uhlenbroek.
 Paulus Adrianus, Z. van Wilhelmus van Deyl.
 Jacomina Cornelia, D. van Thomas van Maanen.
 Berendina Maria en Jan Willem, D. en Z. van Jan Willem te Kolste.
 D. onecht.
 16. Adrianus Johannes, Z. van Johannes Rietveld.
 Frans, Z. van Dirk Geysen.
 Johanna Christina, D. van Johannes Simon Huinck.
 17. Johanna Christina, D. van Adrianus Paling.
 Z. onecht.
 Johannes, Z. van Hermanus Johannes Bijleveld.
 Anthonia Johanna, D. van Theodorus van den Heuvel.
 Gerardus Hendrikus, Z. van Martinus Carbo.
 Bernardus Johannes, Z. van Johannes van Rooijen.
 Johannes Albertus, Z. van Albert Israëls.
 Arie, Z. van Wilhelmus van der Steen.
 18. Leonore Ferdinande Marie, D. van Hermannus Josephus Ferdinandus Meijer.
 Antoinetta Gijsbertina, D. van Wijnand van Geessen.
 Cornelia Maria, D. van Antonie Henricus Kelfkens.
 Z. onecht.
 19. Cornelis, Z. van Johannes Cornelis Hampers.
 Scheltes Andries, Z. van Scheltes Andries Scheltes.
 20. Sophia Cornelia, D. van Justus Johannes van Leeuwen.
 Francisca Cornelia Wilhelmina, D. van Servatius Giesen.
 Pieter Franciscus, Z. van Hendrik Lucas.
 Wilhelmus Bernardus, Z. van Andreas Jacobus Greeve.
 21. Johanna Maria, D. van Adriaan Hulshof.
 Hendrik, Z. van Hendrik Joole.

- Gerrit, Z. van Gerrit Amen.
 Aaltje, D. van Arnoldus Jacobus Sutherland.
 22. Christina Cornelia Wilhelmina, D. van Arie Martinus Pellen.
 Anthonia Cornelia Catharina, D. van Hendrik Johannes de Haan.
 Cornelis, Z. van Cornelis van den Burg.
 Catharina Johanna, D. van Wouter de Bic.
 Jan, Z. van Justus de Swart.
 23. Cornelia, D. van Jan Berlijn.
 Johanna Maria, D. van Jacob Uytewaal.
 Gerrit, Z. van Bernardus Duysters.
 Cornelia, D. van Pieter van Beek.
 Wernard, Z. van Wernard van Deventer.
 24. Jan, Z. van Jan van Baalen.
 Antoinetta Johanna, D. van Cornelis Burgerhoudt.
 Hermanus Johannes, Z. van Cornelius van Montfoort.
 Johanna Bernarda, D. van Hubertus Johannes Buskes.
 Z. onecht.
 Jacobus, Z. van Jan Schurink.
 25. Johannes Aloisius, Z. van Johannes Abraham Matlung.
 Johannes, Z. van Gerardus van Rossum.
 Z. onecht.
 Leendert, Z. van Jan Govert Donker.
 Jan Willem, Z. van Teunis Verloop.
 Folkert Johannes Hubertus, Z. van Cornelis Jacobus Augustinus van Eyck.
 Anthonie Lodewijk, Z. van Lodewijk Adrianus Burghout.
 26. Maria Cornelia, D. van Johannes Broekman.
 Geertruida Paulina, D. van Hermanus Johannes Schok.
 Cornelis Elisabethus, Z. van Johannes van Waveren.
 Hendrik, Z. van Johan Hendrik Meelen.
 Gerardus, Z. van Gerardus Bovard.
 Johanna Willemina, D. van Jan Christiaan Flentge.
 27. Cornelia Louisa, D. van Joannes Croes.
 Maria Wilhelmina, D. van Thomas van der Steen.
 Gerardus Anthonie, Z. van Hendrik Nagtegaal.
 28. Henrick Maurits Jan, Z. van Jonkhr. Mr. Hubert Alexander Maurits van Asch van Wijck.
 Dorothea Augustina, D. van Franciscus van der Kuyl.
 Maria Anneke, D. van Rinke Bosboer.
 Franciscus, Z. van Louis Poessenouw.
 Laurens, Z. van Willem Sparenburg.
 Leonardus, Z. van Leonardus van Swam.
 Z. onecht.
 Cornelia Johanna, D. van Jacobus Cornelis Carlebur.
 29. D. onecht.
 Geertruida Maria Aletta, D. van Adrianus Felix Plieger.
 Hermanus, Z. van Jacobus Johannes de Bruyn.
 Theodora Lambertia, D. van Mattheis van Vlooten.
 Johanna Anthonia, D. van Johannes Franciscus Poessenouw.
 Adrianus Petrus, Z. van Jacobus Maarschalkerweerd.
 Pieter, Z. van Dirk Marchal.
 30. Jan Frederik, Z. van Jan Helsing.
 Hendrik, Z. van Andries de Wolf.
 31. Maria, D. van Johannes van der Steen.
 Mietje, D. van Mozes van Frank.
 Jacobus, Z. van Petrus Cornelis van Deventer.
 Catharina en Adriana, Dochters van Dirk van Oort.

..... D. onecht.
 D. onecht.

Everdina, D. van Barend Franken.
 Hendrik, Z. van Hendrik Koppen.

Te zamen 153 als levend aangegeven geboren.

Gehuwd den

- 1 AUGUSTUS, Henricus Joannes Josephus Warren, weduwn., fabrikant, 37 j. en Susanna Christina Roeloffzen, zonder beroep, 32 j.
7. Johannes Hester, serjant-schrijver bij het 1^{ste} regiment infanterie, 30 j. en Elisabeth Catharina Geerke, zonder beroep, 31 j.
- Tennis Iking, metselaar, 25 j. en Geertruy Gentenaar, dienstmeid, 25 j.
- Johannes Jacobus van Odijk, weduwn., broodbakker, 36 j. en Anne Marie Wilbers, zonder beroep, 46 j.
- Jan Johannes Ferdinand van Schaik, houtzaagmolenaarsknecht, 25 j. en Trijntje Landwer, dienstmeid, 23 j.
- Jan Jacobus Adelaar, steenhouwer, 26 j. en Johanna Hendrina Swibel, zonder beroep, 24 j.
- Coenraad Johannes Eykman, timmerman, 27 j. en Adriana Jacoba Vingerling, zonder beroep, 26 j.
- Hendrik van Schaaik, metselaar, 24 j. en Johanna de Bondt, dienstmeid, 30 j.
- Johannes van Bommel, winkelbediende, 34 j. en Gerritje van den Bijlardt, dienstmeid, 30 j.
- Jan Hendrik André, koetsier, 33 j. en Janna Cooman, dienstmeid, 29 j.
- Joannes Snellenberg, weduwn., huischilder, 37 j. en Maria Marianne van Balthoven, dienstmeid, 28 j.
8. Willem van Drongelen, onderwijzer te Buren, 29 j. en Johanna Maria van Roon, zonder beroep, 31 j.
15. Jacobus van den Berg, timmerman, 22 j. en Geertruy van Stavereen, zonder beroep, 28 j.
- Wouter Klijnholst, schipper, 25 j. en Clasina Smit, zonder beroep, 26 j.
- Pieter Bakker, sjouwer, 26 j. en Adriana Hendrika van Wijk, wed., zonder beroep, 33 j.
- Hendricus Bol, kruideniersknecht, 26 j. en Hiletje IJperenburg, dienstmeid, 27 j.
- Matthias Josephus Maas, smid, 31 j. en Cornelia Maria Wielard, zonder beroep, 26 j.
- Adrianus Roozemaal, tuinman, 22 j. en Elisabeth Bruinel, zonder beroep, 26 j.
- Gijsbert Garjeanne, commies bij de stedelijke belastingen, 28 j. en Johanna Krigoria Bury, zonder beroep, 28 j.
- Abraham Rutgers, tabakshandelaar, 22 j. en Justina Willemina Vlaanderen, zonder beroep, 25 j.
21. Corstiaan van den Berg, sjouwer, 23 j. en Petronella Kouthuyzen, bleekersmeid, 27 j.
- Franciscus ter Heyden, smid, 28 j. en Christina van den Hoek, dienstmeid, 29 j.
- Arend Kalden, schoenmaker, 26 j. en Sara van Erven, zonder beroep, 26 j.
- Gerardus van Soest, barbier, 42 j. en Cornelia Christina Beumer, wed., zonder beroep, 41 j.
- Willem Nicolaas Wintershoven, weduwn., arbeider, 34 j. en Gerarda Schoonhoven, zonder beroep, 25 j.
- Cornelis Franciscus de Haan, werk-

- man, 26 j. en Elisabeth van den Berg, zonder beroep, 19 j.
- Gerrit Driehuys, weduwn., bloemkweker, 27 j. en Aaltje Mastwijk, zonder beroep, 28 j.
- Laurens Driehuys, kleederbleekers-knecht, 26 j. en Engelina Schuurman, dienstmeid, 26 j.
- Adrianus van Straalen, hovenier, 31 j. en Clasina Hooglander, hovenierster, 19 j.
- Johannes Saron, weduwn., agent van policie, 42 j. en Margaretha Bakker, zonder beroep, 26 j.
- Leendert Griesen, werkman, 22 j. en Aaltje Stam, werkster, 31 j.
- Willem Kram, opperman, 24 j. en Jacoba Haselaar, werkster, 24 j.
- Johannes Atteveld, kopergieter, 24 j. en Everdina Ravessloot, dienstmeid, 25 j.
- Johannes de Bie, opperman, 28 j. en Hester Kraaymaat, dienstmeid, 27 j.
- Wilhelmus Dekker, werkman, 22 j. en Johanna Buyjen, naaister, 28 j.
- Theodorus Franciscus Bernardus de Haard, koekbakker, 28 j. en Johanna Catharina Monica van Blaricum, zonder beroep, 27 j.
28. Jurrien Hildebrand, werkman, 24 j. en Maria Anna van Midelkoop, dienstmeid, 25 j.
- Nicolaas Jansen, weduwn., timmerman, 50 j. en Alyda Bel, wed., waschvrouw, 43 j.
- Willem Lauwerens Nieuwenhuysen, weduwn., kamerbehangster, 31 j. en Maria Garderina Sulzle, zonder beroep, 29 j.
- Bernardus de Puis, weduwn., orgelmaker, 25 j. en Adriana de Blaauw, wed., fruitverkoopster, 34 j.
- Wilhelmus van Schaik, werkman, 25 j. en Maria Frankhuizen, werkster, 23 j.
- Dirk Bontrop, mattenmaker, 21 j. en Johanna Theodora Mulder, zonder beroep, 22 j.
- Adolph Schoonheim, weduwn., turfdrager, 28 j. en Gijsberta Catharina van der Vlerk, wed., werkster, 42 j.
- Antonie Lit, kleederbleeker, 22 j. en Elisabeth Gom, werkster, 24 j.
- Albertus Franciscus Stangenberger, werkman, 25 j. en Adriana van Gorkum, zonder beroep, 23 j.
- Jan van Sellem, mandenmaker, 31 j. en Elisabeth van der Velden, zonder beroep, 23 j.
- Jan Hemen, weduwn., koopman, 38 j. en Hiltje Kronenburg, zonder beroep, 39 j.
- Adrianus Hooft, werkman, 25 j. en Dina Stappers, breidster, 26 j.
- Henricus Lammers, kamerbehangster, 40 j. en Anna Sibilla Nagels, zonder beroep, 29 j.

Te zamen 49 paar gehuwden.

Overleden den

1. AUGUSTUS. Wilhelmus Johannes Wammes, 3 m. Visschersteeg, wijk K.
2. Anthonie Johannes Laarman, 2 j. Vinkenburgsteeg.
3. Cornelia de Bruyn, 7 m. Ganssteeg.
4. Gijsbert Carel Cornelis Jan Baron van Lijnden van Sandenburg, weduwn., 83 j. St. Janskerkhof.
5. Elisabeth Rademakers, ongeh., 43 j. te Rotterdam.
6. Petronella Martens, ongeh., 25 j. St. Jacobsgasthuissteeg.

6. Adriana Johanna Visee, 4 m. Mariaplaats.
 Pieter Thomas, 8 m. Hooge Jacobijnestraat.
 Adriana Catharina Rijnders, 4 m. Groenesteeg, wijk C.
 Jacoba Cornelia Smeijer, 2 m. Zee-dijk.
 Johannes Bernardus Koopman, 4 m. Groenesteeg, wijk C.
 7. Guillaume Garjeanne, 3 w. Magdalenasteeg.
 Pieter Willem Karel de Lange, 1 j. Stroosteeg.
 Christoffel Johannes van der Lip, 1 j. Zadelstraat.
 Adriana Murkes, huisvr. van Lambertus Rosvelt, 63 j. onder Catharijne.
 Matthias Jacobus van Dugteren, geh., 61 j. Ganssteeg.
 8. Christiaan Lucas Sam, geh., 77 j. Rietsteeg.
 Evert de Blicck, 3 m. Achterweg.
 Johannes Harderwijk, 6 m. Kraansteeg.
 9. Maria van Wijk, huisvr. van Eelko Dijkstra, 38 j. Steenweg.
 10. Elisabeth Johanna van Beek, 9 m. Steenweg.
 Elisabeth Hendrika Groot, 1 j. Lange lauwerstraat.
 Gijsbertha Eylenbosch, huisvr. van Jan van Luyn, 54 j. Molensteeg, wijk B.
 Willem Schaad, 7 m. Springweg.
 Anthonia Maria Slegers, 6 w. Achterom.
 Joseph Joolen, 7 m. Wijde watersteeg.
 11. Johan Petrus Wilhelm Rietveld, 7 m. Magdalenaplein.
 Hendrikus Franciscus van Capelle, 2 m. Spinderssteeg.
 Elizabeth Versteeg, wed. van Anthony Johannes Defeu, 68 j. 1^{ste} Oudwijkerveldsteeg.
 Egbertus Jacobus van Schaick, 3 w. Boothstraat.
12. Theodorus Johannes Augustinus Hol, 2 m. Elisabethstraat.
 Jelis Lorijn, 14 j. Zeedijk.
 Jan Antony Rijntjes, 1 j. Koe-straat.
 Adrianus Johannes Ockhuyzen, 2 j. Nieuwe gracht.
 13. Cornelis de Bie, 2 j. Kaatssteeg.
 Paulus Kronenburg, 8 w. Singel, wijk I.
 Gijsbertus Johannes Pot, 2 m. Maliebaan.
 Johannes Lodewijk Ohl, ongeh., 29 j. Heilige weg.
 14. Antje Ockhuyzen, 7 m. Nieuwe gracht.
 Fredericus Jacobus Grimalikhuyzen, 3 m. Magdalenasteeg.
 Hendrik van Esseveldt, ongeh., 63 j. Jerusalemsteeg.
 15. Hendrikus Gruythuyzen, 6 d. Gasthuissteeg.
 Everarda Christina Baljet, 1 j. Rozendaal.
 16. Catharina Johanna van Brandenburg, 4 j. Nachtegaalsteeg.
 Maria Helena Bakker, 12 j. Nicolaikerkhof.
 17. Josua van Adelberg, 4 d. Gaardbrug.
 Joseph Louis de Wilde, geh., 62 j. St. Janskerkhof.
 18. Marie Charlotte Vuiton, huisvr. van Anthonie Willem Janssens, 26 j. Voorstraat.
 John Richie Sutherland, geh., 65 j. Loefbergmakerstraat.
 Maria Henrietta Blijdesteyn, wed. van Filicité Sophie Louis le Cosquino de Bussy, 65 j. Geertruidakerkhof.
 19. Naatje van Lier, ongeh., 73 j. Buurkerkhof.
 Catharina Wilhelmina Kreek, 10 m. Begijnenhof.
 Levenloos aangegeven Zoon van Christiaan Vugts. Bildtstraat.

21. Cornelis Anthonius Nass, 13 d. Steenweg.
 Johannes Bouwmans, 14 d. Servetsteeg.
 Anthonius Vreeswijk, 1 j. Korte koestraat.
 22. Theodorus Ladrak, geh., 60 j. Geertruidakerkhof.
 23. Johannes Attevelt, 1 j. Oord. Helena Lutterman, ongeh., 23 j. A B C straat.
 Levenloos aangegeven Dochter (onecht).
 Catharina Johanna Wilhelmina Rietveld, wed. van Gerrit Daniel Deusen, 68 j. Springweg.
 24. Henrica van Rooy, ongeh., 70 j. onder Catharijne.
 Fanny van Lier, 11 m. Steenweg.
 Bernardus Johannes van Rooijen, 9 d. Driesprong.
 Geertruida Wilhelmina Geelkerken, wed. van Derk Harmsen, 78 j. Steenweg.
 25. Andreas Frederik Schmidt, 1 j. Haverstraat.
 Herman Augustin Louis Burgler, 3 m. Lange lauwerstraat.
 Maria van Kuyk, huisvr. van Johannes Wouda, 57 j. Bildtstraat.
 Gerdiina Maria van Leeuwaarden, 3 m. Lange nieuwstraat.
 Cornelis Johannes Biljart, 6 m. Lange lauwerstraat.
 Levenloos aangegeven Zoon van Gijsbertus Galliciotte. Zeedijk.
 26. Frederika Henrietta van Dommelen, 8 m. Slagtsteeg.
 Cornelis Albertus Koff, 5 j. Korte viesteeg.
 Matthijs van Bunnik, geh., 66 j. Spinderspoort.
 Gesina Margaretha Elizabeth Kelfkens, 3 j. Westerdijk.
 27. Levenloos aangegeven Dochter (onecht).
 Eliza Jacobus Daniel 't Hooft, 2 j. Gaardbrug.
 Wilhelmina Hendrika van Dorssen, 4 j. Viebrug.
 28. François Gerard Peetersen, 3 m. Lange lauwerstraat.
 Maria Kroonenburg, 2 j. Zwarte water.
 Maria Wilhelmina van Alphen, 8 w. Abrahamdolesteeg.
 29. Anthonie Geldsligter, 11 m. Buurkerkhof.
 Hendrikus Jacobus Stroeve, 1 j. Groenesteeg, wijk A.
 30. Evertje Hindriks, 2 j. Rietsteeg.
 Cornelis van den Brink, 8 j. Jufferstraat, wijk G.
 Jaantje Davids, wed. van Simon Cohen, 96 j. Lange smeesteeg.
 Levenloos aangegeven Zoon van Martinus Dons. Springweg.
 31. Maria Johanna Voest, 6 w. Watersteeg.
 Jacobus Bos, geh., 50 j. Zakken-dragerssteeg.
 Geertruy Sophia Melissen, huisvr. van Willem van Hoorn, 62 j. Lange rozendaal.
 Antonie Hendrik van den Berg, geh., 31 j. Bakkerbrug.
 Cornelis van Groeningen, geh., 40 j. Lauwenregt.
 Jacobus Hermannus Lucas, weduwn., 77 j. Twyestraat.

Te zamen 93 overledenen.

OVERZIGT der als levend en levenloos aangegeven geboren en
te Utrecht.

AUGUSTUS 1850.

Geslacht	levend		levenloos *)		totalen			Aanmerkingen.
	echt	onecht	echt	onecht	echt	onecht	totaal	
Mannelijk	76	8	3	—	79	8	87	Onder de als levend aangegeven (echt) geboren en zijn vijf tweelingen, waarvan 1 Z. en D., 3 D. en Z. en 1 Dochters.
Vrouwelijk	64	5	—	2	64	7	71	
Totaal	140	13	3	2	143	15	158	

*) Zie hierbij de aantekening op bl. 8.

VERGELIJKEND OVERZIGT der geboren en overledenen
te Utrecht.

AUGUSTUS 1850.

Aanwijzing	mannelijk	vrouwelijk	totaal	Aanmerkingen.
Geboren	87	71	158	
Overleden	53	40	93	
Meer geboren	34	31	65	

STAAT van den Ouderdom der Overledenen te Utrecht.

AUGUSTUS 1850.

Ouderdom		mannelijk	vrouwelijk	totaal	Aanmerkingen.
maanden	jaren				
0—6	15	9	24	
6—12	7	6	13	
	1—5	12	6	18	
	5—10	2	—	2	
	10—20	1	1	2	
	20—30	1	3	4	
	30—40	1	1	2	
	40—50	1	1	2	
	50—60	1	2	3	
	60—70	6	5	11	
	70—80	2	3	5	
	80—85	1	—	1	
	85—90	—	—	—	
	90—95	—	—	—	
	95—100	—	1	1	
Levenl. aangeeg. kind.		50	38	88	
Totaal . .		3	2	5	
		53	40	93	

OPGAVE van het getal paarden, bij de kantoren der stedelijke belastingen te Utrecht aangegeven voor de (St. Laurens) markt van 5 Augustus 1850.

Kantoren	Getal paarden	Aanmerkingen.
Waard-barrière . .	8	
Catharijne-barrière .	151	
Tolsteeg-barrière . .	40	
Wittevrouwenpoort .	62	
Roodebrug	29	
Ridderschapsvaart .	134	
Vaartsche Rijn . .	51	
Totaal . .	475	

OPENBARE VERKOOPINGEN VAN VASTE GOEDEREN
TE UTRECHT.

AUGUSTUS 1850.

Den 3. Augustus.

Ten overstaan van den Notaris Mr. H. A. R. VOSMAER.

Een Heeren-Huis met Tuin, Kelders en Kluisen, aan de Kromme nieuwe gracht, wijk F. N^o. 386; Kadaster Sectie B. No. 187, groot zes Roeden.

Opgehouden op *f* 9600.

Den 10. Augustus.

Ten overstaan van den Notaris J. H. VAN SCHERMBEEK.

Vier Blokken Tienden, genaamd de Doornburgsche of acht d'halve Hoeven Tienden, met de Krijtende Tiend, gaande uit landen gelegen in Schalkwijk, ter wederzijden van de Wetering; jaarlijksche opbrengst gemiddeld *f* 608.

Gekocht door den Heer Mr. P. J. VAN DER MUELEN TOT MAARSENENBROEK, voor Mevrouw de wed. Dr. C. J. VAN DER MUELEN VAN MAARSENENBROEK, voor *f* 9500.

Ten overstaan van den Notaris J. C. DWARS.

De onverdeelde helft in 7 Bunders, 46 Roeden, 10 Ellen Wei- en Bouwland, Bosch en Weg, met Pan- en Steenaarde bezet, gelegen onder Vleuten, aan de zuidzijde van den Thematerweg; Kadaster Sectie B. N^{os}. 93 tot en met 97.

Opgehouden op *f* 2900.

Den 17. Augustus.

Ten overstaan van den Notaris H. VAN OMMEREN.

Een Heeren-huis, te Utrecht, aan de westzijde van de Kromme nieuwe gracht, wijk G. N^o. 362; Sectie B. N^o. 133.

Gekocht door den landbouwer J. MIDDELMAN, voor Mejufvrouwen E. M. J. en M. C. F. POELMAN, voor *f* 10,800.

Ten overstaan van den Notaris J. C. DWARS.

Twee Woningen, te Utrecht, aan de zuidzijde van den Wijden Doelen, wijk B. N^{os}. 318 en 319; Kadaster Sectie B. N^{os}. 1397 en 1398.

Gekocht door den Heer J. VAN KUYK, voor *f* 360.

Drie Woningen, te Utrecht, aan de oostzijde van de Lange pelmolenstraat, wijk B. N^os. 401 tot en met 403; Kadaster Sectie C. N^os. 2853 tot en met 2855.

Gekocht door den Heer B. G. HAVERKAMP PRINS, voor *f* 270.

Zes Woningen met een ledig Erf, te Utrecht, aan de noordzijde van het Kerksteegje, achter de Twyestraat, wijk B. N^os. 104 tot en met 109.

Gekocht door den Heer Mr. A. W. K. ARIËNS, voor de Roomsche Katholieke kerk achter de Twyestraat, voor *f* 650.

Drie Woningen met een Bleekveld, te Utrecht, in eene poort, uitkomende aan den Springweg, oostzijde, tusschen de Stroo- en Vischerssteeg, wijk E. N^os. 232 tot en met 234; Kadaster Sectie C. N^os. 1883 tot en met 1885 en een gedeelte van 1886.

Gekocht door den Heer C. JORG, voor *f* 740.

Twee Woningen, met eenen Tuin, te Utrecht, in eene poort, uitkomende in de Stroosteeg, noordzijde, wijk E. N^o. 222; Kadaster Sectie C. N^os. 1893 en 1894.

Gekocht door den Heer W. KORVEZEE, voor *f* 250.

Ten overstaan van den Notaris C. LENS.

Een Heeren-huis met Koetshuis, Stal en Tuin, te Utrecht, buiten de Wittevrouwenpoort, aan de Bildtstraat, wijk I. N^o. 21.

Gekocht door den heer G. SCHERFF, voor *f* 10,000.

Twee Huizen onder één dak, naast het voorgaande perceel, wijk I. N^os. 22 en 23.

Gekocht door den Heer G. SCHERFF, voor *f* 3800.

Een Huis met Tuin, naast de voorgaande, wijk I. N^o. 24.

Gekocht door den Heer G. HAK, voor *f* 3375.

Een Huis, te Utrecht, aan de oostzijde van de Hardebollestraat, wijk H. N^o. 379.

Gekocht door den Heer G. SCHERFF, voor *f* 1675.

Een Huis met Tuin, te Utrecht, aan het Singel, buiten de Wittevrouwenpoort, wijk I. N^o. 110.

Gekocht door den Heer J. VAN ZUTPHEN, voor *f* 6050.

Een Huis met Tuin, genaamd *Lusthof*, naast het voorgaande perceel, wijk I. N^o. 109.

Gekocht door den Heer G. HAK, voor *f* 4475.

Twee Huizen, te Utrecht, in de Molensteeg, zuidzijde, wijk H. N^os. 723 en 724.

Gekocht door den Heer W. P. INGENEGEREN, voor de wed. INGENEGEREN, geb. VAN GALEN, voor *f* 1790.

Den 31. Augustus.

Ten overstaan van den Notaris G. H. STEVENS.

Een perceel Wei- en Bouwland, groot 7 Bunders, 8 Roeden, 2 Ellen, gelegen onder Benschop, zuidzijde, bekend op de Polderkaart onder N^o. 181; Kadaster Sectie B. N^{os}. 576 tot en met 580, 580_a en b. Opgehouden op *f* 4825.

En de volgende landen onder IJsselstein:

Een perceel Wei- en Hooiland, groot 5 Bunders, 62 Roeden, in den polder Hoogebiezen, bekend op de Polderkaart onder N^o. 15; Kadaster Sectie B. N^{os}. 27 tot en met 29. Opgehouden op *f* 3700.

Een perceel Wei-, Hooi- en Bouwland, groot 6 Bunders, 28 Roeden, 40 Ellen, in den polder Hoogebiezen, bekend op de Polderkaart onder N^o. 17; Kadaster Sectie B. N^{os}. 35^{bis}, 36 tot en met 40. Opgehouden op *f* 3600.

Een perceel Wei en Hooiland, groot 3 Bunders, 66 Roeden, 50 Ellen, in den polder Lagebiezen, bekend op de Polderkaart onder N^o. 198; Kadaster Sectie A. N^{os}. 619, 619^{bis}, 620 en 621. Opgehouden op *f* 2800.

Een perceel Hooiland, groot 1 Bunder, 12 Roeden, in den polder het Neder Oudeland, bekend op de Polderkaart onder N^o. 8; Kadaster Sectie E. N^{os}. 266 en 267. Opgehouden op *f* 920.

Een perceel Weiland, groot 1 Bunder, 58 Roeden, 70 Ellen, in den polder het Neder Oudeland, bekend op de Polderkaart onder N^o. 9; Kadaster Sectie E. N^{os}. 253 tot en met 255 en 340. Opgehouden op *f* 1220.

Een perceel Bouwland, groot 1 Bunder, 75 Roeden, 60 Ellen, in den polder het Neder Oudeland, bekend op de Polderkaart, onder N^o. 26; Kadaster Sectie C. N^o. 259. Opgehouden op *f* 1640.

Zeventien vier en twintigste ($\frac{7}{24}$) aandeel, of 2 Bunders, 41 Roeden, 27 Ellen gemeen en onverdeeld in een perceel Bouwland, in den polder Neder Oudeland, groot of verongeldende voor 3 Bunders, 40 Roeden, 61 Ellen, waarvan het overige behoort aan de Vicarie van Eiteren, op de Polderkaart bekend onder N^o. 29; Kadaster Sectie E. N^o. 342, voor 3 Bunders, 11 Roeden, 70 Ellen daaronder begrepen het Vicarieland. Opgehouden op *f* 1610.

Een perceel Bouw- en Weiland, groot 2 Bunders, 97 Roeden, 10 Ellen, in den polder Neder Oudeland, bekend op de Polderkaart onder N^o. 43; Kadaster Sectie E. N^{os}. 218 tot en met 221. Opgehouden op *f* 2660.

Een perceel Weiland, groot 1 Bunder, 50 Roeden, 50 Ellen, in den polder IJsselveld, bekend op de Polderkaart onder N^o. 13; Kadaster Sectie D. N^o. 381.

Opgehouden op *f* 1370.

Een perceel Bouwland, groot 1 Bunder, 81 Roeden, 60 Ellen, in den polder IJsselveld, bekend op de Polderkaart onder N^o. 34; Kadaster Sectie D. N^o. 338^{bis}.

Opgehouden op *f* 1780.

Een perceel Weiland, groot 2 Bunders, 82 Roeden, 90 Ellen, in den polder IJsselveld, bekend op de Polderkaart onder N^o. 38; Kadaster Sectie D. N^os. 324 en 325.

Opgehouden op *f* 2925.

Een perceel Hooiland, groot 2 Bunders, 68 Roeden, 60 Ellen, in den polder IJsselveld, bekend op de Polderkaart onder N^o. 39; Kadaster Sectie D. N^o. 302.

Opgehouden op *f* 2550.

Een perceel Hooiland, groot 1 Bunder, 98 Roeden, 30 Ellen, in den polder IJsselveld, bekend op de Polderkaart onder N^o. 40; Kadaster Sectie D. N^o. 301.

Opgehouden op *f* 2000.

Ten overstaan van den Notaris Mr. H. A. R. VOSMAER.

De Hofstede *de Geer*, onder Houten, bestaande in Bouwmanswoning, met Zomerhuis, twee Bergen, benevens 4 Bunders, 61 Roeden, 30 Ellen Boomgaard, Bouw- en Weiland; Kadaster Sectie A. N^os. 112, 117, 119 tot en met 121.

Twaalf Bunders, 91 Roeden, 10 Ellen Bouw- en Weiland, onder Houten, aan den Houtenschen weg; Kadaster Sectie A. N^os. 133 tot en met 137.

Twee Bunders, 91 Roeden, 70 Ellen Bouwland, onder Odijk; Kadaster Sectie A. N^o. 475.

Negen Bunders, 98 Roeden Bouwland, onder Odijk; Kadaster Sectie A. N^os. 477, 478 en 598.

Gekocht door den Heer J. VIVEEN c^z., voor MEVVOUW VAN BOETSELAER VAN DUBBELDAM, geb. BOTH HENDRIKSEN, voor *f* 14,825.

Vijf Bunders, 57 Roeden, 50 Ellen Weiland, onder Jutphaas, op Westraven, strekkende uit den Straatweg tot aan de Westravensche Wetering; Kadaster Sectie E. N^os. 177 tot en met 180.

Gekocht door den landbouwer s. VAN HIENEN te Jutphaas, voor *f* 5950.

Ten overstaan van den Notaris J. H. VAN SCHERMBEEK.

Een Huis met Kelders en Kluis, te Utrecht, aan de zuidzijde van de Pottenstraat, wijk C. N^o. 123.

Gekocht door de Heeren JAC. en JOH. LAMBOUY, voor *f* 2800.

- Een Huis, te Utrecht, in de Pottenstraat, noordzijde, wijk C N^o. 103.
Gekocht door den Heer JOH. BAARS, voor *f* 2670.
- Een Huis, naast het voorgaande, wijk C. N^o. 104.
Gekocht door den Heer P. KOK, voor *f* 1500.
- Een Huis, te Utrecht, in de Lange Jansstraat, zuidzijde, wijk G.
N^o. 188.
Gekocht door den Heer M. C. J. VAN EVERDINGEN, voor *f* 2700.
- Een Huis, te Utrecht, aan de Oude gracht bij de Jacobibrug, oost-
zijde, wijk C. N^o. 100.
Gekocht door den Heer M. N. BEIJER, voor *f* 2640.
- Een Huis, te Utrecht, buiten de Waard-barrière, aan den Zeedijk,
wijk M. N^o. 495.
Gekocht door den Heer J. J. VAN ZIJL, voor *f* 810.
-

STAAT van de Marktprijzen te Utrecht.

AUGUSTUS 1850.

Naam der artikelen	3 Augustus		10 Augustus		17 Augustus		24 Augustus		31 Augustus	
	Gl. Cs.	Gl. Cs.	Gl. Cs.	Gl. Cs.	Gl. Cs.	Gl. Cs.	Gl. Cs.	Gl. Cs.	Gl. Cs.	Gl. Cs.
Tarwe	7,00-	7,75	8,10-	8,60	8,10-	8,60	8,60-	9,40	8,00-	8,90
oude Rogge	5,25-	5,60	5,50-	5,90	5,60-	6,00	—	—	—	—
nieuwe Rogge	—	—	5,75-	6,00	5,90-	6,15	6,10-	6,70	6,00-	6,60
Bockweit	5,00-	5,40	5,00-	5,40	5,40-	5,80	5,75-	6,10	6,00-	6,60
Garst	3,20-	3,60	3,30-	3,60	3,50-	3,80	3,50-	3,80	3,75-	4,00
Haver	2,50-	3,00	2,75-	3,10	2,75-	3,10	2,75-	3,10	2,75-	3,10
groene Erwtten	5,00-	7,00	5,00-	7,00	5,00-	7,00	6,50-	8,50	6,50-	8,50
Koolzaad	—	—	10,25-	10,50	10,25-	10,50	10,25-	10,50	—	—
Aardappelen	1,10-	1,50	1,40-	1,60	1,20-	1,50	1,30-	1,60	1,70-	1,90
Kaas (de 100 ff)	28,00-	32,00	28,00-	32,00	30,00-	34,00	30,00-	34,00	30,00-	34,00
Boter	0,62-	0,80	0,64-	0,82	0,64-	0,88	0,60-	0,84	0,60-	0,80
Rundvleesch	0,45-	0,50	0,45-	0,50	0,45-	0,50	0,45-	0,50	0,45-	0,50
Kalfsvleesch	0,55-	0,60	0,55-	0,60	0,55-	0,60	0,55-	0,60	0,55-	0,60
Schape- of Lamsvleesch	0,35-	0,40	0,35-	0,40	0,35-	0,40	0,35-	0,40	0,35-	0,40
Varkensvleesch	0,45-	0,50	0,45-	0,50	0,45-	0,50	0,45-	0,50	0,45-	0,50

Lijst van de Water-hoogte op de rivier de Lek te Vreeswijk, alsmede van den Vaartschen Rijn te Utrecht, waargenomen door de Opzigtters van den Waterstaat, gedurende de maand

AUGUSTUS 1850.

Dagteekening	Rivier de Lek				Vaartschen Rijn te Utrecht		water afgetapt op de Vecht met de		Aanmerkingen
	onder het nood-peil	boven het AP. peil	water ingelaten met de waai- jer- deur	schui- ven	boven rijn- peil	onder rijn- peil	waai- jer- deur	twee schui- ven	
	Ned. ellen		uren		Ned. ellen		uren		
1	4,34	2,16	4	20	»	0,20	»	»	
2	4,35	2,15	4	20	»	0,18	»	»	
3	4,33	2,17	6	18	»	0,16	»	»	
4	4,33	2,17	»	24	»	0,17	»	»	
5	4,35	2,15	8	16	»	0,15	»	»	
6	4,35	2,15	»	24	»	0,13	»	»	
7	4,16	2,34	»	18	»	0,11	»	»	
8	3,89	2,61	»	»	»	0,08	»	»	
9	3,71	2,79	»	»	»	0,09	»	»	
10	3,76	2,74	»	»	»	0,07	»	»	
11	3,84	2,66	»	8	»	0,12	»	»	
12	3,96	2,54	»	»	»	0,03	»	»	
13	4,08	2,42	»	»	»	0,05	»	»	
14	3,99	2,51	»	18	»	0,13	»	»	
15	3,89	2,61	»	24	»	0,12	»	»	
16	3,86	2,64	»	24	»	0,14	»	»	
17	3,83	2,67	»	24	»	0,06	»	»	
18	3,89	2,61	»	18	»	0,14	»	»	
19	3,87	2,63	»	»	»	0,03	»	»	
20	3,70	2,80	»	12	»	0,09	»	»	
21	3,87	2,63	»	12	»	0,05	»	»	
22	3,90	2,60	»	17	»	0,13	»	»	
23	4,01	2,49	»	24	»	0,08	»	»	
24	4,03	2,47	»	8	»	0,07	»	»	
25	4,06	2,44	»	»	»	0,03	»	»	
26	4,06	2,44	»	»	»	0,05	»	»	
27	4,08	2,42	»	»	»	0,05	»	»	
28	4,11	2,39	»	14	»	0,10	»	»	
29	4,05	2,45	»	8	»	0,05	»	»	
30	3,91	2,59	»	»	»	0,08	»	»	
31	3,86	2,64	»	19	»	0,15	»	»	
gemidd. totaal	4,014	2,486	22	370	»	0,099	»	»	

WAARNEMINGEN, gedaan te Utrecht, op het Meteorologisch Observatorium,
door F. W. C. KRECKE, Math. Mag. Phil. Nat. Doct.

AUGUSTUS 1850. 's Morgens te 8 ure.

Dagteekening	Wind		Barom. bij 0°	Ther- mome- ter	Dampdrukking	Vochtigheid	Gevalen regen	Aanmerkingen
	rigting	kracht						
1	N	1	765,62	16,6	13,20	0,93	0,3	Betrokken, regen.
2	N	0—1	64,70	17,8	10,48	69		Bewolkt.
3	ZW	1	62,39	16,8	12,87	90		Betrokken.
4	WZW	2	62,81	15,9	12,43	92		Id.
5	Z	1	58,65	23,5	14,24	67		Ligt bewolkt.
6	WZW	0—1	55,71	19,0	15,06	92	0,4	Betrokken, regen.
7	N	4	52,79	14,5	12,46	1,00	42,9	Bet. reg., 'snachts 2-4
8	Z	2	59,14	16,8	12,31	86		Bewolkt. (u. zw. reg.)
9	ZW	3	55,01	19,1	13,52	82	5,2	Id.
10	WZW	4	56,15	17,2	11,81	81	6,8	Zwaar bewolkt.
11	ZZW	2	58,30	17,0	13,60	94	0,3	Betrokken, regen.
12	ZO	0—1	57,30	16,5	11,81	84		Bewolkt.
13	ZZO	0—1	58,31	18,4	14,22	90	5,0	Id.
14	N	2	60,76	21,4	14,24	76		Id.
15	NNO	1	58,90	20,6	16,43	92	0,2	Id.
16	N	2	54,57	18,9	14,81	91		Betrokken.
17	NNW	2	61,04	16,7	10,74	76		Zwaar bewolkt.
18	NW	0—1	61,68	17,7	11,92	79		Bewolkt.
19	W	3	54,36	17,9	10,31	67	1,8	Id.
20	W	4	51,92	15,0	8,21	64	0,2	Id.
21	ZZW	1	55,71	13,7	10,58	89	2,1	Zwaar bewolkt.
22	WZW	1	58,37	15,9	9,14	67		Ligt bewolkt.
23	NW	0—1	59,26	12,0	9,96	93	4,2	Betrokken.
24	ZW	0—1	64,34	13,0	10,43	92		Bewolkt.
25	ZW	2	65,04	16,2	10,77	78		Bijna helder.
26	ZW	5	57,16	16,4	13,53	97	14,6	Betrokken, regen.
27	WNW	1	69,08	16,6	11,73	83		Ligt bewolkt.
28	WNW	1	60,86	13,5	11,38	94	7,9	Betrokken, regen.
29	W	2	64,12	15,4	8,79	67		Bewolkt.
30	W	1	66,77	13,2	7,24	80		Ligt bewolkt.
31	NW	1	69,02	11,7	9,29	88		Bewolkt.
		52½ som	759,99 gem.	16,61 gem.	11,82 gem.	0,84 gem.	91,9 som	

Augustus 1850. 's Middags te 2 ure.

Dagteekening	Wind		Barom. bij 0°	Ther- mome- ter	Dampdrukking	Vochtigheid	Gevallen regen	Aanmerkingen
	rigting	kracht						
1	N	1	765,81	20,1	9,92	0,57	0,1	Bewolkt.
2	NNW	0—1	63,92	19,9	9,77	57		Id.
3	NW	3	63,15	19,9	9,77	57	0,3	Held. 11 u 50 m. onw.
4	WZW	3	61,72	22,4	13,34	67		Bewolkt.
5	Z	3	56,69	28,3	12,20	44		Ligt bewolkt.
6	W	0—1	55,67	19,6	15,31	91	4,2	Betrokken, regen.
7	NW	3	57,39	14,8	12,14	96	8,1	Id.
8	Z	2	57,88	18,2	14,05	90	0,2	Betrokken.
9	WZW	5	56,40	19,4	11,34	68		Bewolkt.
10	W	3	58,91	16,7	11,82	83		Betrokken.
11	ZW	3	58,37	21,5	12,67	67	0,1	Bewolkt.
12	ZO	1	56,67	22,3	14,66	74		Id.
13	ZZO	0—1	58,60	22,8	14,49	71		Id.
14	NNO	4	59,93	22,0	15,76	81		Id.
15	N	2	58,00	24,2	18,11	83		Id.
16	NNW	2	54,68	18,6	15,30	96	0,7	Betrokken.
17	NW	1	61,45	19,5	12,98	77		Id.
18	WZW	2	59,99	21,4	12,44	66		Bewolkt.
19	WZW	5	54,37	18,1	9,14	59		Id.
20	W	4	54,26	16,6	8,75	62		Id.
21	Z	2	54,56	16,9	10,77	75		Zwaar bewolkt.
22	ZW	2	61,22	17,0	8,36	58		Bewolkt.
23	ZW	1	61,28	17,8	10,09	66	0,2	Id.
24	ZW	0—1	63,47	18,5	9,25	59		Id.
25	ZW	4	63,74	18,2	11,06	71		Zwaar bewolkt.
26	NW	3	59,83	17,4	10,46	71	5,1	Bewolkt.
27	ZW	2	66,81	19,1	8,67	49		Id.
28	WNW	3	63,92	16,1	8,49	62	0,2	Id.
29	W	2	63,93	16,5	8,26	59		Id.
30	NNW	2	67,83	15,1	7,84	61		Id.
31	WNW	2	68,91	16,9	9,68	67		Id.
		72 som	760,30 gem.	19,22 gem.	11,51 gem.	0,69 gem.	19,2 som	

AUGUSTUS 1850. 's Avonds te 10 ure.

Dagteekening	Wind		Barom. bij 0°	Ther- mome- ter	Damp- drukking	Voch- tigheid	Geval- len regen	Aanmerkingen
	rigting	kracht						
1	N	1	765,27	13,3	9,06	0,78		Helder.
2	NNW	0—1	63,70	12,9	10,42	92		Ligt bewolkt.
3	NW	0	64,09	12,9	10,93	97		Helder.
4	ZZW	0—1	60,25	16,5	12,77	91		Id.
5	Z	2	54,45	22,3	13,57	69		Ligt bew., weerlicht.
6	NNO	0—1	53,54	17,7	14,49	96	0,3	Betrokken, regen.
7	NW	0—1	60,49	13,1	11,06	97	3,8	Bewolkt.
8	ZW	1	56,03	17,7	14,58	97	1,0	Betrokken.
9	ZW	4	55,34	15,0	11,96	85	0,3	Bewolkt.
10	WZW	2	60,23	15,6	11,49	84		Id.
11	WZW	0—1	58,75	14,1	11,43	94	0,2	Ligt bewolkt.
12	Z	0	58,05	17,0	14,03	97	1,8	Bet. reg. te 5 u. onw.
13	ZO	0—1	60,54	17,2	14,20	97		Bewolkt.
14	NNO	1	59,97	18,7	15,39	96		Id.
15	N	2	56,60	19,2	15,55	94		Id.
16	NNW	3	57,56	17,8	13,27	87	2,1	Betrokken.
17	W	0—1	61,56	17,0	13,89	96	0,1	Zwaar bew., regen.
18	ZW	4	56,15	16,4	12,97	93	0,1	Betrokken, regen.
19	WZW	1	53,35	12,6	8,65	78		Ligt bewolkt.
20	WNW	2	56,12	10,8	8,88	89	1,6	Zw. bew., 7 $\frac{1}{3}$ -8 $\frac{1}{4}$ u.
21	Z	2	49,62	13,3	11,07	96	0,9	Bewolkt. (onweer.
22	Z	0—1	61,46	12,7	9,92	89		Id.
23	W	0—1	64,01	11,2	9,83	96		Bijna helder.
24	NW	0—1	64,96	10,8	9,47	95		Helder.
25	ZW	4	61,34	14,2	11,54	94	0,7	Betrokken, regen.
26	WNW	0—1	65,34	11,6	8,28	91		Ligt bewolkt.
27	ZZW	3	60,80	16,6	11,34	80		Betrokken.
28	W	0—1	65,48	9,4	8,67	95		Ligt bewolkt.
29	NW	0—1	65,10	10,6	8,65	88	0,3	Bewolkt.
30	NW	1	68,95	8,5	8,19	95		Bijna helder.
31	WNW	0	69,61	12,6	10,24	93	0,2	Betrokken, regen.
		39 $\frac{1}{3}$ som	760,28 gem.	14,49 gem.	11,48 gem.	0,91 gem.	13,4 som	

N A A M L I J S T

DER GEBORENEN, GEHUWDEN EN OVERLEDENEN
TE UTRECHT.

SEPTEMBER 1850.

Geboren den

- | | |
|--|--|
| 1 SEPTEMBER. Anthonia, D. van Franciscus van Zutphen. | Manten. |
| Annaatje, D. van Pieter Lettinck. | 5. Cornelius, Z. van Cornelius van der Kaay. |
| Agnes, D. van Jacobus Petrus Schooten. | Frederikus Hendrikus Johannes, Z. van Hendrikus Johannes Haan. |
| Nicolaas, Z. van Wilhelmus Leonardus Veereschild. | Elisabeth, D. van Pieter Arnoldus de Bree. |
| Hedwig Anthonia, D. van Diedrich Grothe. | Yda Cornelia, D. van Gerardus Adrianus van der Wurf. |
| 2. Alida Maria, D. van Johannes Bernardus Wilbrink. | Stephanus Frans, Z. van Stephanus Frans Bosman. |
| Cornelis Gerardus Dominicus, Z. van Lambertus Johannes van Lint. | Petrus Jacobus Hendrikus, Z. van Petrus Jacobus Hendrikus de Ruyter. |
| Andries, Z. van Andries Hollinga. | Arnoldus Bernardus, Z. van Lambertus Batenburg. |
| Maria Anthonia, D. van Johannes van Essenberg. | Anthonia Petronella Wilhelmina, D. van Anthonie Pieter Lamaitre. |
| Johannes, Z. van Hermanus Straatman. | 7. Christina Mechtilda, D. van Barend van Zijl. |
| Johannes Jacobus, Z. van Jan Hendrik Brakké. | Gerardus Christianus Everardus, Z. van Alardus Philipsen. |
| Judina, D. van Johannes Jacobus Evertse. | Marianna, D. van Izak van Buren. |
| 3. Anthonia, D. van Antonie Elzendoorn. | D. onecht. |
| Engelina Pieterella, D. van Hendrik de Wit. | Johanna Maria, D. van Joannes Greven. |
| Z. onecht. | 8. Z. onecht. |
| Johannes Jacobus, Z. van Johannes Jacobus de Wit. | Alida Catharina Paulina, D. van Willem Jacobus van Rhee. |
| Hendrika, D. van Driekes Bos. | Cornelis, Z. van Willem van Hoorn. |
| Anthonius, Z. van Bartholomeus Daagen. | Johannes Cornelis, Z. van Hendrikus Antonius van Baren. |
| 4. Willem, Z. van Willem den Bree. | Geertruida, D. van Hendrik van Piggelen. |
| Bernardus Theodorus, Z. van Hendrikus Theodorus van der Hulst. | 9. Johannes, Z. van Stephanus Hendricus Edelkoort. |
| Arnoldus, Z. van Johannes Beekes. | Johanna Louisa, D. van Johannes Wilhelmus Rosenberg. |
| Cornelis Hendrikus, Z. van Gerrit | |

- Adrianus Hendrikus, Z. van Adrianus Hendrikus van Riel.
 Petronella Jacoba, D. van Hendrik van Essen.
 Alida, D. van Isaak Harting.
 10. Gerrit, Z. van Gerrit Oostendorp.
 Evert Bernardus, Z. van Gerrit Moesman.
 Wilhelmina Everdina, D. van Teunis Jacobsen.
 Albertus, Z. van Albertus Beck.
 Jacoba Maria, D. van Theodorus Bionda.
 Wilhelmina Christina, D. van Cornelis de Groot.
 Paulina, D. van Gerrit Hessel.
 Z. onecht.
 Johanna Hillegonda, D. van Abram van Embden.
 11. Johannes Jacobus, Z. van Gerrit Adrianus Loeff.
 D. onecht.
 Johanna, D. van Cornelis van Lingen.
 Hendrik, Z. van Hendrik Nieuwenhuysen.
 Cornelis Anthonie, Z. van Hendrik van Soest.
 Hendrikus Jacobus, Z. van Roelof Cremer.
 Cornelia Maria, D. van Adrianus Flantua.
 Theodorus, Z. van Nicolaas Hoo-gelander.
 Cornelis Johannes, Z. van Jan van Veldhuizen.
 12. Hermina Elisabeth Helena, D. van Jan Hendrik Mica.
 Willem, Z. van Jacobus van den Bosch.
 D. onecht.
 Arnoldus Johannes, Z. van Arnoldus Beumken.
 Jacoba Susanna Geertruida, D. van Hendrik Martinus van Ingen.
 Catharina, D. van Jan van den Brink.
13. Geertruida, D. van Abraham de Bruin.
 Jan Tobias, Z. van Willem van Brussel.
 Wilhelmina Maria, D. van George Halin.
 Margaretha Cornelia Richarda, D. van Jan Cornelis Giesen.
 Neeltje, D. van Antonie Lit.
 14. Jacoba, D. van Bernardus van den Hemel.
 Christina Wilhelmina, D. van Petrus Johannes Clemens.
 Hendrikus Johannes, Z. van Rijk Jansen Hoogland.
 Hendrika Elisabeth, D. van Rijnier Meijer.
 15. Anthonius, Z. van Hendricus de Bruyn.
 Johannes Gerardus, Z. van Reinier Overbeek.
 Huibert Louis, Z. van Hubert Legra.
 Reinier, Z. van Johannes de Ridder.
 Martinus Hermanus, Z. van Gerrit van der Vlerk.
 Hendrik, Z. van Jacob Groenhuyse.
 Petronella, D. van Pieter Kroonenburg.
 16. Hendrika, D. van Dirk Nieuwenhuysen.
 Louisa Maria, D. van Cornelis Kelfkens.
 Daniel, Z. van Daniel Brinkerink.
 Anthonie, Z. van Anthonie de Winter.
 Gerrit, Z. van Jacobus van Doorn.
 Jacoba Maria, D. van Johannes Hermanus Klaare.
 Cornelis, Z. van Cornelis Reyn.
 Franciscus Hendrikus, Z. van Franciscus Eppings.
 D. onecht.
 17. Elisabeth Johanna Maria, D. van Arnoldus Johan Coenraad Stoutenburg.
 Johanna Helena, D. van Cefas Overbrugge.
 Jasper, Z. van Nicolaas de Groot.

- Johannes Jakobus en Jakobus Johannes, Zonen van Johannes Jacobus Schonenberg.
- Berendina Geertruida, D. van Johannes Gothard Rusconi.
- Maria Wilhelmina, D. van Jan Hendrik André.
- Johanna Jacoba Catharina, D. van Marinus Le Marchand.
 Z. onecht.
18. Marinus, Z. van Bart van Elsen.
19. Charles Henri Elisee, Z. van Arien Theodorus de Haart.
- Johannes Frederik, Z. van Johan Jacob Ellerman.
- Alida Theresia, D. van Arend van Boeijen.
- Theresia Maria Francisca, D. van Jacobus Quee.
20. Cornelia Johanna Hendrika en Anna Margaretha, Dochters van Mijndert Henstedt.
- Hendrika Maria, D. van Nicolaas van Essen.
- Barendina, D. van Cornelis van der Linden.
- Dorothea Maria en Hendrika Christina, Dochters van Johannes Hoef-smit.
- Arie, Z. van Arie de Nijs.
21. Isabella Antoinetta Michaëla Cornelia, D. van Jonkhr. Mr. Anthony Michiel Cornelis van Asch van Wijck.
- Frederikus Jacobus, Z. van Jacobus Voest.
- Anna Arnolda Cornelia, D. van Jacobus Weyburg.
- Sophia Helena, D. van Gabriël Leonardus van Nues.
24. Wilhelmus Hendrikus, Z. van Petrus Tielsen.
- Maria, D. van Antonius Martinus Visser.
- Hendrika Maria Catharina Wilhelmina, D. van Didericus van Blaricum.
- Hendrikus Adrianus, Z. van Hendrik Engelbarts.
25. Hendrika Wilhelmina, D. van Petrus Cornelis Kools.
- Johanna Cornelia Clasina, D. van Johannes Verwoerd.
- Johannes, Z. van Adrianus Hooft.
- Wouter Bernardus, Z. van Pieter Jacobus Steffaan.
26. Dirk, Z. van Dirk Corbeek.
- Hendrik Jan, Z. van Jan van Ruyven.
- Maria Engelina, D. van Dirk Houwer.
- Cornelia Maria, D. van Dirk Johan Bak.
- Hendrik Nicolaas, Z. van Hendrik Oderom.
27. Jacob, Z. van Johannes Didericus Doorman.
- Albertus, Z. van Pieter van Dranen.
- Wilhelmina Johanna, D. van Arend Kalden.
28. Juda, Z. van Lion Gans.
- Engelina, D. van Willem Dussenbroek.
- Elisabeth Anthonia, D. van Justus Godee.
- Wilhelmus, Z. van Albertus Mulder.
- Hendrika, D. van Jan Seldenrath.
- Adriana, D. van Pieter Oostveen.
- Catharina, D. van Willem Johannes Westdijk.
- Jacobus Didericus, Z. van Jacobus Didericus van Blaricum.
29. Josephus, Z. van Josephus de Wit.
- Hermanus Arnoldus, Z. van Abraham Hoevers.
 Z. onecht.
- Petronella Johanna, D. van Pieter van Dongen.
- Jenneke Reinira, D. van Egbertus Henderikus van Gaalen.
- Petronella, D. van Arnoldus van Zutphen.
30. Johannes Bernardus en Justi-

nus Hendrikus, Zonen van Johannes Bernardus Determan.
Johannes Petrus, Z. van Cornelis Hoonakker.

Sara Maria, D. van Leendert Neselaar.
Theodora, D. van Nicolaas van Bentem.

Te zamen 154 als levend aangegeven geboren.

Gehuwd den

- 4 SEPTEMBER. Jan van Rossum, hovenier, 35 j. en Elisabeth de Groot, hovenierster, 33 j.
Hendrik de Lang, voerman, 35 j. en Hendrica Jacoba Penning, dienstmeid, 28 j.
Johannes van Maarschalkerweerd, schipper, 29 j. en Helena Johanna Quee, dienstmeid, 30 j.
Johannes Cornelis van Laaren, kleedermaker, 26 j. en Hendrina van Sutphen, dienstmeid, 25 j.
David Lancee, koperslager, 19 j. en Johanna Lammers, zonder beroep, 28 j.
Dirk Hendrik Wischhoff, kleedermaker, 27 j. en Geertruida Maria van Doorn, dienstmeid, 28 j.
Johannes Verhoeven, werkman, 25 j. Anthonia Paulina van der Rijst, breidster, 24 j.
Hubertus Hesen, weduwn., timmerman, 44 j. en Jannigje Godschalk, wed., bewaarschoolhoudster, 54 j.
Pieter Evert Aalberts, weduwn., loodgieter, 40 j. en Helena Johanna Christina Tardie, naaister, 23 j.
Pieter Harderwijk, voerman, 20 j. en Alida van Doorn, wed., werkster, 41 j.
11. Heymen Westerveld, werkman, 51 j. en Maria Bels, wed., breidster, 50 j.
Anthonie van den Heuvel, kamerbehangen, 28 j. en Elisabeth Catharina Saveur, naaister, 23 j.
Wilhelmus Johannes Knipschild, knopenmaker, 23 j. en Alida van Weert, zonder beroep, 25 j.
Dirk Verbeek, mandenmaker, 36 j. en Willemina Sturkenboom, werkster, 38 j.
Johannes Jansen, pottenbakker, 24 j. en Theodora Maria Ruyvekamp, werkster, 23 j.
12. Jan Salomon van Deventer, koopman te Zwolle, 22 j. en Alida Louisa Groenewalt, zonder beroep, 22 j.
18. Barend Roelofs, pottenbakkersknecht, 25 j. en Jacoba Vreeswijk, wed., werkster, 24 j.
Jan Tieland, voerman, 26 j. en Johanna Frankruyter, breidster, 29 j.
Philippus Velden, zonder beroep, 27 j. en Johanna Cornelia Scherff, zonder beroep, 26 j.
Frans Schinkel, werkman, 25 j. en Paulina Jonkers, dienstmeid, 27 j.
Abraham Ockhuysen, kleederbleeker, 29 j. en Johanna Wilhelmina van Schaik, bleekersmeid, 28 j.
Wilhelmus Makay, weduwn., opperman, 41 j. en Lodiwica Schoonhoven, werkster, 41 j.
Leonardus Hofsteden, kurkensnijder, 24 j. en Geertruyda van Leeuwen, zonder beroep, 20 j.
Arie Balk, arbeider, 34 j. en Willemijntje Vringer, wed., melkverkoopster, 36 j.
Jan Randsdorp, kleederbleeker, 30 j.

- en Barbara Maarschalkerweerd, kleederbleekster, 26 j.
 25. Hendrik Rijnhart, timmerman, 28 j. en Elbertje Rooselaar, zonder beroep, 27 j.
 Franciscus Schram, werkman, 25 j. en Elisabeth van der Lingen, zonder beroep, 25 j.
 Johannes Cornelis van der Vorst, weduwn., bode van een begrafenisfonds, 41 j. en Antonia Mijersen, wed., zonder beroep, 34 j.
 Hendrik van Gog, weduwn., koopman te Maarsseveen, 43 j. en Jannigje Philips, dienstmeid, 38 j.
 Nelis Gabriël van Assenberg, weduwn., huisschilder, 35 j. en Constantia Louisa Robert, zonder beroep, 42 j.
 Johannes Michael Schanekamp, schrijnwerker, 26 j. en Louisa Maria Petronella Rockus, zonder beroep, 20 j.
 Cornelis van den Berg, mattenmaker, 20 j. en Theresia Johanna Roelandschap, werkster, 21 j.

Te zamen 32 paar gehuwden.

Overleden den

- 2 SEPTEMBER. Joannes van Beusekom, geh., 47 j. Rijnkade.
 Willem Hendrik Brenkman, 2 j. Hooge oord.
 4. Levenloos aangegeven Zoon van Johannes Brouwer. Springweg.
 Machalina Mossel, 3 m. Lange smcesteeg.
 Johannes Albertus Israëls, 19 d. Oosterkade.
 5. Petrus Mattheus Wilhelmus de Kruyff, weduwn., 75 j. Jufferstraat, wijk G.
 Jacob Soblet, geh., 76 j. Boothstraat.
 Hillegonda van Rooijen, 5 m. Hemds-mouwsteeg.
 Gerrigje Kramer, huisvr. van Nicolaas van den Berg, 75 j. Zeedijk.
 6. Levenloos aangegeven Dochter van Hendrik Jansen. Varkenmarkt.
 7. Johannes Kalkhooven, geh., 69 j. Naauwe watersteeg.
 Petronella Johanna Anthonia Overwijn, 1 j. Twyestraat.
 8. Hubertus Romans, geh., 65 j. Elisabethstraat.
 Arie van Dijk, 8 m. Korte viesteeg.
 9. Hendrika Jacoba van Dorssen, huisvr. van Johannes Sunderman, 45 j. Oudkerkhof.
 Antje Verheul, huisvr. van Jacobus van Rhijn, 30 j. Zilversteeg.
 Dirk de Jager, 2 m. Laan van Croes.
 Cornelia Rutten, huisvr. van Anthonius Lavee, 21 j. Spinderspoort.
 10. Johannes van Steen, ongeh., 49 j. Vinkebuurt.
 Catharina de Boo, ongeh., 35 j. Boterstraat.
 Elisabeth de Jager, 3 m. onder Catharijne.
 Maria van Roojen, huisvr. van Johannes Brouwer, 27 j. Springweg.
 Johannes Termolen, geh., 41 j. Achterweg.
 Johanna van Oort, 1 j. Lauwenregt.
 11. Karel Frederik Hornoch, geh., 61 j. te Zierikzee.
 Theodoor Wittlin, ongeh., 24 j. te Truchtorff in Pruisen.
 Christina Krijnders, 2 m. Rosenstraat.
 Anthonie Johannes van Zelst, 9 m. Zeedijk.
 Maria Cornelia Goudoever, ongeh., 37 j. Mariaplaats.

12. Jacoba Dorothea de Vos, wed. van Joannes Abrans, 67 j. Volraadsbrug.
 Willem van Dalen, 4 m. onder Catharijne.
 Maria Pijpeman, 1 j. te Amsterdam.
 Levenloos aangegeven Dochter van Johannes Heitz. Lange nieuwstraat.
 Johanna Clasina Stouw, wed. van Izaak Viveen, 74 j. Geertruida-brug.
13. Anthonia van Zutphen, 12 d. Varkenmarkt.
 Levenloos aangegeven Dochter van Johannes Straver. Wijdesteeg.
 14. Willem Schadee, 2 m. Springweg.
 15. Cornelis Anthonie van Soest, 4 d. Korte jufferstraat.
 Johannes Hendrikus Wilting, weduwn., 84 j. Lange smeesteeg.
 Wilhelmus Elzendoorn, 6 m. onder Catharijne.
 Trijntje Gijbels, ongeh., 71 j. Florasteeg.
 16. Cornelia van Garderen, 6 w. Ganssteeg.
 Adriana Plomp, 3 j. Gogschesteeg.
 Hendrika Johanna van Gorkom, wed. van Pieter van Rijn, 74 j. Rictsteeg.
17. Johannes van Benthum, 1 j. Hamsteeg, wijk C.
 Adrianus Glissenaar, 4 m. Grutterssteeg.
 Jan Willem Teunisse, 2 m. Vinkenburgsteeg.
18. Geertruy Elisabeth Peters, 8 j. Magdalenasteeg.
 Jan Hendrik van Rijn, 4 j. Lange nieuwstraat.
 19. Helena Veenendaal, 2 j. Grooteligensteeg.
 20. Gerardus Willemsse, 2 m. Singelsteeg.
 Johanna Hanssen, 2 j. Stroosteeg.
- Jakobus Johannes Schonenberg, 3 d. Lijnmarkt.
 Regina Brouwer, ongeh., 75 j. Geref. Diak. oude-Mannen- en Vrouwenhuis.
21. Hendrikus Jacobus Cremer, 10 d. Gasthuissteeg.
 Anna Maria van Lingen, wed. van Gerrit Weijers, 78 j. Nicolai-kerkhof.
22. Frans Teylaar, ongeh., 22 j. Geertruida-brug.
 Albertus Vermeulen, 6 j. Tuinstraat, wijk B.
 Levenloos aangegeven Dochter van Johannes Loggen. Lange smeesteeg.
 Margrieta Sonnius, ongeh., 39 j. Viebrug.
23. Cornelis Loggen, weduwn., 31 j. Lange smeesteeg.
 Herman Aschheim, geh., 29 j. Pausdam.
 Hendrika Gerarda de Brake, 2 m. Tuinstraat, wijk C.
24. Christina Mechtilda van Zijl, 14 d. Ganssteeg.
 Marianne Louise Guisti, 7 m. Lijnmarkt.
 Paulus Klein, 6 j. Hopakker.
 Ermina Ruysch, 1 j. Mariaplaats.
 Margaretha van der Horst, huisvr. van Rem Kornelis van Lonkhuyzen, 49 j. Tuinstraat, wijk B.
25. Evert Willem van Bergen, ongeh., 25 j. Bemuurde weerd.
 26. Margaretha Kenten, wed. van Willem van Luyn, 78 j. Zand.
 Elisabeth Johanna Eppings, 1 j. A B C straat.
27. Gerrit Keunen, geh., 53 j. Steenweg.
 Hendrik Baarspul, 6 w. Catharijnesteeg.
 Levenloos aangegeven Dochter (onrecht).
 28. Moses Lipman, 1 j. Zand.
 Pieter de Wilde, 24 j. Hospitaal.

Johannes Bernardus Wiesman, 18 d. Vrouwjuttestraat.	Maria Jacoba Masion, wed. van Franciscus Dominicus Andreas Bauduin, 62 j. Rijnkade.
Sara Cousijnse, ongeh., 78 j. Groe- nesteege, wijk A.	Antonetta Alida Adriana Slikman, 5 m. Weesbrug.
29. Geertje Plaizier, 4 m. Kerk- steeg.	Levenloos aangegeven Zoon (on- echt).
30. Gerardus Albertus Schalkwijk, 6 m. onder Catharijne.	

Te zamen 83 overledenen.

OVERZIGT der als levend en levenloos aangegeven geborenen
te Utrecht.

SEPTEMBER 1850.

Geslacht	levend		levenloos *)		totalen			Aanmerkingen.
	echt	onecht	echt	onecht	echt	onecht	totaal	
Mannelijk	70	5	1	1	71	6	77	Onder de als levend aangegeven (echt) geboren en zijn vier tweelingen, waarvan twee, Zoons, en twee, Dochters.
Vrouwelijk	75	4	4	1	79	5	84	
Totaal	145	9	5	2	150	11	161	

*) Zie hierbij de aantekening op bl. 8.

VERGELIJKEND OVERZIGT der geboren en overledenen
te Utrecht.

SEPTEMBER 1850.

Aanwijzing	mannelijk	vrouwelijk	totaal	Aanmerkingen.
Geboren	77	84	161	
Overleden	40	43	83	
Meer geboren	37	41	78	

STAAT van den Ouderdom der Overledenen te Utrecht.

SEPTEMBER 1850.

Ouderdom		mannelijk	vrouwelijk	totaal	Aanmerkingen.
maanden	jaren				
0—6	12	10	22	
6—12	4	1	5	
	1—5	4	8	12	
	5—10	2	1	3	
	10—20	—	—	—	
	20—30	5	2	7	
	30—40	1	4	5	
	40—50	3	2	5	
	50—60	1	—	1	
	60—70	3	2	5	
	70—80	2	8	10	
	80—85	1	—	1	
	85—90	—	—	—	
	90—95	—	—	—	
	95—100	—	—	—	
		38	38	76	
Levenl. aangeg. kind.		2	5	7	
Totaal . .		40	43	83	

OPGAVE van het getal paarden, bij de kantoren der stedelijke belastingen te Utrecht aangegeven voor de (St. Michiels) markt van 23 Sept. 1850.

Kantoren	Getal paarden	Aanmerkingen.
Waard-barrière . .	7	
Catharijne-barrière .	259	
Tolsteeg-barrière . .	56	
Wittevrouwenpoort .	85	
Roodebrug	79	
Ridderschapsvaart .	143	
Vaartsche Rijn . .	50	
Totaal . .	679	

OPENBARE VERKOOPINGEN VAN VASTE GOEDEREN
TE UTRECHT.

SEPTEMBER 1850.

Den 7. September.

Ten overstaan van den Notaris J. H. VAN SCHERMBEEK,

Eenentwintig Bunders, 64 Roeden Wei- en Hooiland, onder Achttienhoven, aan den Loevenhoutschen dijk, strekkende van daar tot aan den Gageldijk.

Opgehouden op *f* 13,000.

Den 21. September.

Ten overstaan van den Notaris J. H. VAN SCHERMBEEK.

Eene Warmoeziers-hofstede, bestaande in een Huis, eene Woning of Bakhuis met Stalling, Hooiberg en verdere getimmerten en 65 Roeden, 40 Ellen Warmoeziers- of Tuinland, te Utrecht, buiten de Wittevrouwenpoort, op den hoek van de Kruipersteeg, wijk I. N^o. 78; Kadaster gemeente Abstede Sectie A. N^{os}. 122 en 1248.

Gekocht door den landbouwer J. VAN VEENENDAAL, voor *f* 4950.

Een Huis, te Utrecht, in de Zandstraat, noordzijde, wijk C. N^o. 287; Kadaster Sectie C. N^o. 3000.

Gekocht door den Heer H. VAN TOORENENBERGEN, voor *f* 500.

Een Huis, staande naast het voorgaande, wijk C. N^o. 228; Kadaster Sectie C. N^o. 2999.

Gekocht door den Heer W. VAN DAM, voor *f* 590.

Den 28. September.

Ten overstaan van den Notaris J. H. VAN SCHERMBEEK.

Eene Hofstede, bestaande in Bouwmanswoning N^o. 21, Zomerhuis, Schuur, twee Bergen en verdere betimmering, met 38 Bunders, 96 Roeden, 65 Ellen Boomgaard, Bouw-, Wei-, Hooi- en Boschland, gelegen in de gemeente Teekop; Kadaster Sectie A. N^{os}. 33^{bis}, 52 tot en met 66, 68 tot en met 77, 79 tot en met 86, 638^{bis}, 664, 690 tot en met 700, 702 tot en met 704, 714, 717 en 718.

Gekocht door den Heer H. A. MEENDERINK, voor den Heer Mr. W. J. BOTH HENDRIKSEN, voor *f* 17,200.

Eene Hofstede, bestaande in Bouwmanswoning N^o. 22, Zomerhuis, Schuur, Berg en verdere betimmering, met 28 Bunders, 43 Roeden, 79 Ellen Boomgaard, Bouw-, Wei-, Hooi- en Boschland, gelegen in

Teekop; Kadaster Sectie A. Nos. 3, 8, 14, 15, 86^{bis}, 107, 111 tot en met 114, 116 tot en met 121, 597^{bis}, 609 tot en met 638, 721 tot en met 723.

Gekocht door den Heer H. A. MEENDERINK, voor den Heer Mr. W. J. BOTH HENDRIKSEN, voor *f* 13,800.

Eene Hofstede, bestaande in eene Bouwmanswoning N^o. 9, Zomerhuis, Schuur, Berg en verdere betimmering, met 11 Bunders, 94 Roeden, 40 Ellen Boomgaard, Bouw-, Wei-, Hooi- en Boschland, gelegen in de gemeente Veldhuizen; Kadaster Sectie B. Nos. 257 tot en met 271, 426 tot en met 428.

Gekocht door den Heer J. W. DE BRUYN, voor *f* 4950.

Een Huis en Tuin, benevens 65 Roeden, 70 Ellen Land, te Harmelen; Kadaster Sectie E. Nos. 450 tot en met 454.

Gekocht door den Heer H. VAN HETEREN, voor *f* 1705.

Zesenvijftig Roeden Boschland, onder Harmelen, tusschen den Straatweg en het Jaagpad; Kadaster Sectie E. N^o. 337.

Gekocht door den Heer J. W. DE BRUYN, voor *f* 610.

Een Huis, Erf en Tuin, met 10 Bunders, 27 Roeden, 36 Ellen Bouw- en Boschland, met opgaande Boomen, onder Harmelen; Kadaster Sectie E. Nos. 646 tot en met 664 en 666, en 1 Roede, 56 Ellen te Vleuten, Sectie C. N^o. 10, en het dominium directum van 3 Roeden, 40 Ellen Gronds, Sectie E. N^o. 665, daarnaast gelegen, in Erfpacht uitgegeven voor *f* 4,50 's jaars.

Gekocht door den Heer Jonkhr. J. B. STRICK VAN LINSCHOTEN, voor *f* 9120.

Een Bunder, 86 Roeden, 60 Ellen Bouw- en Weiland, in Gerverskop; Kadaster Sectie B. Nos. 19 en 20.

Gekocht door den Heer J. C. VAN DER MUELEN, voor *f* 2175.

Ten overstaan van den Notaris H. DUYFJES.

Het Buitenverblijf *Koningslust*, aan den Straatweg naar Hilversum, onder Wittevrouwen, te Utrecht, wijk I. N^o. 81, met Schuur, Erf, Grond, Tuin en Moesland.

Gekocht door den Heer C. A. L. RODELSTURTZ, voor *f* 2090.

Een Huis, te Utrecht, in de Haverstraat, zuidzijde, wijk E. N^o. 118.

Gekocht door den Heer A. WELLING, voor *f* 2000.

STAAT van de Marktprijzen te Utrecht.

SEPTEMBER 1850.

Naam der artikelen	7 September		14 September		21 September		28 September		
	Gl. Ca.	Gl. Cs.	Gl. Ca.	Gl. Cs.	Gl. Ca.	Gl. Cs.	Gl. Ca.	Gl. Cs.	
de muddle	Tarwe	7,60- 8,50	7,40- 8,25	7,40- 8,25	7,40- 8,25	7,40- 8,25	7,40- 8,30	7,40- 8,30	
	Rogge	5,75- 6,25	5,75- 6,15	5,75- 6,15	5,75- 6,25	5,75- 6,25	5,75- 6,30	5,75- 6,30	
	Boekweit	5,75- 6,25	5,60- 6,10	5,60- 6,10	5,60- 6,25	5,60- 6,25	5,75- 6,30	5,75- 6,30	
	Garst	3,75- 4,00	3,70- 3,90	3,70- 3,90	3,70- 3,90	3,70- 3,90	3,80- 4,00	3,80- 4,00	
	Haver	2,75- 3,10	2,75- 3,10	2,75- 3,10	2,75- 3,10	2,75- 3,10	2,75- 3,10	2,75- 3,10	
	witte Boonen	—	—	—	—	12,00- 13,00	12,00- 13,00	10,50- 12,00	10,50- 12,00
	groene Erwtten (nieuwe)	11,50- 12,00	10,50- 12,00	10,50- 12,00	10,50- 12,00	11,00- 12,00	11,00- 12,00	10,50- 12,00	10,50- 12,00
	graauwe Erwtten en Capuc.	13,00- 15,00	9,00- 14,00	9,00- 14,00	9,00- 14,00	10,00- 13,00	10,00- 13,00	11,00- 12,75	11,00- 12,75
	Aardappelen	1,60- 1,80	1,70- 1,90	1,70- 1,90	1,70- 1,90	1,80- 2,00	1,80- 2,00	1,80- 2,00	1,80- 2,00
	Kaas (de 100 fl)	30,00- 34,00	30,00- 34,00	30,00- 34,00	30,00- 34,00	30,00- 34,00	30,00- 34,00	30,00- 34,00	30,00- 34,00
het fl	Boter	0,60- 0,80	0,62- 0,80	0,62- 0,80	0,62- 0,80	0,62- 0,80	0,64- 0,90	0,64- 0,90	
	Rundvleesch	0,45- 0,50	0,45- 0,50	0,45- 0,50	0,45- 0,50	0,45- 0,50	0,45- 0,50	0,45- 0,50	
	Kalfsvleesch	0,55- 0,60	0,55- 0,60	0,55- 0,60	0,55- 0,60	0,55- 0,60	0,55- 0,60	0,55- 0,60	
	Schapen- of Lamsvleesch	0,35- 0,40	0,35- 0,40	0,35- 0,40	0,35- 0,40	0,35- 0,40	0,35- 0,40	0,35- 0,40	
	Varkensvleesch	0,45- 0,50	0,45- 0,50	0,45- 0,50	0,45- 0,50	0,45- 0,50	0,45- 0,50	0,45- 0,50	

LIJST van de Water-hoogte op de rivier de Lek te Vreeswijk, alsmede van den Vaartschen Rijn te Utrecht, waargenomen door de Opzigters van den Waterstaat, gedurende de maand

SEPTEMBER 1850.

Dagteekening	Rivier de Lek				Vaartschen Rijn te Utrecht		water afgetapt op de Vecht met de		Aanmerkingen
	onder het noodpeil	boven het AP. peil	water ingelaten met de waaijerdeur	schuiven	boven rijnp. peil	onder rijnp. peil	waaijerdeur	twee schuiven	
	Ned. ellen		uren		Ned. ellen		uren		
1	3,90	2,60	»	24	»	0,10	»	»	
2	3,99	2,51	»	6	»	0,11	»	»	
3	4,05	2,45	»	24	»	0,12	»	»	
4	4,11	2,39	»	24	»	0,10	»	»	
5	4,18	2,32	»	24	»	0,13	»	»	
6	4,26	2,24	»	24	»	0,13	»	»	
7	4,24	2,26	»	24	»	0,12	»	»	
8	4,31	2,19	»	24	»	0,07	»	»	
9	4,50	2,00	»	24	»	0,04	»	»	
10	4,57	1,93	»	24	»	0,09	»	»	
11	4,63	1,87	»	24	»	0,13	»	»	
12	4,67	1,83	4	20	»	0,17	»	»	
13	4,74	1,76	»	24	»	0,13	»	»	
14	4,79	1,71	»	24	»	0,17	»	»	
15	4,93	1,57	»	24	»	0,14	»	»	
16	4,98	1,52	»	11	»	0,10	»	»	
17	5,08	1,42	»	9	»	0,17	»	»	
18	5,08	1,42	»	9	»	0,17	»	»	
19	5,09	1,41	»	9	»	0,20	»	»	
20	5,16	1,34	»	10	»	0,24	»	»	
21	5,13	1,37	»	13	»	0,25	»	»	
22	5,21	1,29	»	13	»	0,20	»	»	
23	5,26	1,24	»	14	»	0,19	»	»	
24	5,31	1,19	»	10	»	0,27	»	»	
25	5,27	1,23	»	10	»	0,30	»	»	
26	5,27	1,23	»	11	»	0,27	»	»	
27	5,28	1,22	»	11	»	0,20	»	»	
28	5,24	1,26	»	11	»	0,20	»	»	
29	5,23	1,27	»	11	»	0,22	»	»	
30	5,23	1,27	»	11	»	0,20	»	»	
gemidd. totaal	4,789	1,711	4	501	»	0,164	»	»	

Sedert den 16., moest met de riolen van de Grootte Sluis water gegeven worden, dewijl aan de Kleine Sluis eenige reparaties gedaan werden.

WAARNEMINGEN, gedaan te Utrecht, op het Meteorologisch Observatorium,
door F. W. C. KRECKE, Math. Mag. Phil. Nat. Doct.

SEPTEMBER 1850. 's Morgens te 8 ure.

Dagteekening	Wind		Barom. bij 0°	Ther- mome- ter	Dampdrukking	Vochtigheid	Gevallen regen	Aanmerkingen
	rigting	kracht						
1	WNW	1	770,54	16,4	mm 9,72	0,70		Bijna helder.
2	W	1	71,38	15,7	12,97	97		Betrokken.
3	WZW	2	66,35	15,4	12,05	92		Id.
4	NNW	2	67,35	13,7	7,86	66		Bijna helder.
5	NW	0—1	68,39	12,2	8,16	75	0,2	Bewolkt.
6	NW	1	66,23	12,3	8,80	81	1,4	Id.
7	NNW	1	70,44	13,8	8,38	70		Bijna helder.
8	NNW	1	71,40	13,0	9,85	87	0,3	Bewolkt.
9	NNW	1	69,97	12,5	10,02	91		Id.
10	NNW	0—1	71,02	11,4	10,08	98		Betrokken, nevelig.
11	N	0—1	70,85	13,1	10,04	88		Helder.
12	ONO	1	71,22	11,7	8,09	77		Id.
13	NO	1	70,65	13,1	10,17	89		Ligt bewolkt.
14	NO	1	69,80	12,4	9,23	84		Helder.
15	NO	1	70,22	11,9	9,52	90		Bewolkt.
16	ONO	1	71,11	14,1	8,09	67		Helder.
17	NO	2	70,42	12,1	9,41	87		Betrokken.
18	NO	1	64,81	12,1	9,30	86		Ligt bewolkt.
19	NO	0—1	59,09	10,6	9,35	95		Beneveld.
20	OZO	1	56,85	14,8	9,55	75		Bijna helder.
21	Z	2	55,63	16,2	12,26	89	2,5	Zwaar bewolkt.
22	Z	0—1	62,63	11,2	9,95	98		Bewolkt, nevelig.
23	ZO	1	61,40	14,3	10,73	87		Bewolkt.
24	O	0	56,78	15,0	11,49	90		Ligt bewolkt.
25	ZZW	0—1	56,90	12,6	10,72	97	0,4	Bewolkt.
26	ZW	0—1	61,45	11,6	10,20	98		Betrokken, nevel.
27	ZZW	2	60,04	13,7	10,96	92	0,5	Bewolkt.
28	ZZW	5	53,75	12,4	10,72	98	8,2	Betrokken.
29	ZW	1	59,87	11,1	9,53	94	2,2	L. bet. kr. om de zon.
30	ZW	3	44,56	12,5	9,08	82	3,6	Ligt bewolkt.
		36½ som	764,70 gem.	13,10 gem.	9,88 gem.	0,86 gem.	19,3 som	

SEPTEMBER 1850. 's Middags te 2 ure.

Dagteekening	Wind		Barom. bij 0°	Ther- mome- ter	Dampdrukking mm	Vochtigheid	Gevallen regen m m	Aanmerkingen
	rigting	kracht						
1	NW	2	771,07	18,4	10,38	0,66		Bewolkt.
2	W	3	70,77	19,9	12,14	71		Id.
3	NW	2	65,83	15,7	10,28	77		Betrokken.
4	NNW	3	68,00	15,1	7,36	57		Bewolkt.
5	NNW	2	68,24	14,6	6,71	54		Id.
6	N	3	66,57	13,9	7,13	60	0,3	Id.
7	NNW	2	70,39	14,9	8,46	66		Id.
8	N	1	70,89	14,6	7,78	62	0,1	Id.
9	NNW	1	69,50	14,9	9,97	78	0,1	Id.
10	NNW	0—1	70,88	14,9	9,21	72		Betrokken.
11	ONO	0—1	70,47	17,3	10,06	69		Bewolkt.
12	NO	1	70,49	16,0	9,57	70		Id.
13	NO	2	69,37	15,0	7,67	57		Bijna helder.
14	NNO	1	69,17	15,1	7,97	62		Bewolkt.
15	NO	1	69,80	16,6	9,47	67		Id.
16	NO	2	69,79	17,7	9,72	65		Ligt bewolkt.
17	NO	2	68,94	16,0	10,22	75		Helder.
18	ONO	1	62,07	17,5	10,26	69		Bewolkt.
19	O	1	58,28	18,4	9,33	59		Id.
20	ZO	1	55,64	20,2	11,41	61		Id.
21	ZZW	2	58,64	17,0	11,10	77		Zwaar bewolkt.
22	Z	1	62,43	18,6	9,88	62		Ligt bewolkt.
23	ONO	1	59,02	18,6	9,88	62		Bewolkt.
24	WNW	0	56,33	18,5	12,43	79		Zwaar bewolkt.
25	ZW	1	57,45	18,4	12,35	79		Bewolkt.
26	Z	2	60,75	18,5	12,14	77		Ligt bewolkt.
27	ZW	3	60,95	17,3	9,08	62		Bewolkt.
28	WNW	4	57,75	15,1	8,12	63	1,6	Id.
29	ZW	2	58,70	15,0	9,42	73		Zwaar bewolkt.
30	WZW	5	45,05	10,9	8,60	86	6,0	Id.
		53 som	764,44 gem.	16,51 gem.	9,60 gem.	0,68 gem.	8,1 som	

SEPTEMBER 1850. 's Avonds te 10 ure.

Dagteekening	Wind		Barom. bij 0°	Ther- mome- ter	Dampdrukking	Vochtigheid	Gevallen regen	Aanmerkingen
	rigting	kracht						
1	WNW	0—1	771,79	12,3	10,53	0,97		Helder.
2	W	1	69,29	14,4	12,15	98		Bewolkt.
3	NNW	1	66,01	12,3	9,91	91	0,7	Id.
4	NW	0—1	68,86	9,5	8,37	91		Ligt bewolkt.
5	NW	0—1	68,10	9,0	8,68	97		Id.
6	NNW	0—1	69,35	9,2	7,76	86	0,2	Helder.
7	NW	0—1	71,57	10,6	8,87	90	2,4	Ligt bewolkt.
8	N	0—1	71,06	10,7	9,29	94		Zwaar bewolkt.
9	NNW	0—1	70,20	10,3	9,30	96		Bijna helder.
10	NNW	0—1	70,77	10,0	9,36	99		Helder.
11	NO	1	70,28	10,6	8,99	92		Id.
12	NO	0—1	70,81	9,9	8,14	86		Ligt bewolkt.
13	NNO	0—1	69,63	8,2	6,93	84		Helder.
14	NNO	1	69,33	11,7	9,64	92		Id.
15	NO	1	70,56	10,8	9,71	98		Ligt bewolkt.
16	NO	2	70,46	10,7	8,93	90		Helder.
17	NO	1	67,79	10,7	9,05	92		Id.
18	NO	0—1	60,18	11,5	9,65	93		Bewolkt.
19	OZO	0	58,31	11,6	8,88	85		Id.
20	ZO	1	55,10	16,4	12,00	86		Id.
21	Z	0	61,20	12,2	9,97	92		Id.
22	ZO	0—1	62,79	11,9	9,78	92		Ligt bewolkt.
23	O	0	57,58	12,8	10,35	92		Bew. (7½-8 u. onw.
24	ZW	0—1	56,52	11,8	10,21	96	2,6	Bew. v. ¼3-½5 en v.
25	NW	0	59,81	12,7	10,66	95		Ligt bewolkt.
26	Z	1	60,11	13,3	10,56	91		Id.
27	ZW	1	60,74	10,4	8,88	92	0,2	Helder.
28	ZW	1	59,44	10,9	9,05	90	0,1	Betrokken.
29	ZZO	2	51,68	11,2	9,24	91		Id.
30	ZW	4	45,10	9,4	8,67	95	5,1	Bewolkt.
		24½ som	764,48 gem.	11,23 gem.	9,45 gem.	0,92 gem.	11,3 som	

N A A M L I J S T

DER GEBORENEN, GEHUWDEN EN OVERLEDENEN
TE UTRECHT.

OCTOBER 1850.

Geboren den

- | | |
|---|--|
| <p>1 OCTOBER. D. onecht.
 Petrus Johannes, Z. van Petrus van Oort.
 Eva Elisabeth, D. van Gerrit van Tricht.
 2. Z. onecht.
 Johannes Jacobus, Z. van Christiaan Arnout.
 Willem Philip Jan, Z. van Lodewijk Wegerif.
 Johannes Michiel, Z. van Gerardus Joannes Geesink.
 3. Agatha Johanna, D. van Gerrit Visser.
 Ludovius Franciscus, Z. van Antonius Joannes Boekelman.
 Antoon Lambertus, Z. van Jan Willem de Groot.
 Neeltje Anthonia Maria, D. van Huibert Stevens.
 Catharina, D. van Cornelis Vasse.
 4. Daniel Gerard, Z. van Mr. Jacob Des Tombe.
 Hendrika Clasina, D. van Antonius Joannes Nieuwkerk.
 Arnoldus Wilhelmus, Z. van Hendrik van der Horst.
 Johanna, D. van Bernardus Bonenaar.
 Jannetje, D. van Gerrit Blankert.
 Dirk, Z. van Dirk Blom.
 Hendrika Maria, D. van Lambertus Smit.
 5. Trijnira Geertruida, D. van Johannes van Geelkerken.
 Adrianus, Z. van Petrus de Bruyn.
 Geertruida, D. van Arie de Klerk.</p> | <p>Catharina Henriette, D. van Jacobus Lambooy.
 Jacobus, Z. van Nicolaas Monnee.
 Gerrit, Z. van Joannes Oostenrijk.
 Elisabeth, D. van Bastiaan Jongorius.
 Johanna Geertruida, D. van Jan Gerrit Jenken.
 Henricus Mattheus, Z. van Pieter van Lunteren.
 Fanny Bertha Amalia Rosalia, D. van Friedrick Hermann Geuer.
 6. Cornelis, Z. van Pieter Philippus Enkelaar.
 Paulus Johannes, Z. van Johannes Hermanus Hoonakker.
 Louis Jean Rudolph François, Z. van Wessel Richard Emanuel Tegelman.
 Elisabeth Maria, D. van Arnoldus Lautenslager.
 Wilhelmina, D. van Dirk Hom.
 Anna Sara Catharina, D. van Claas Frederik Kreeftmeijer.
 Dirk, Z. van Dirk Otten.
 7. Wilhelmina Johanna, D. van Willem van Mullekom.
 Willem Christiaan, Z. van Gerardus Johannes van Berkel.
 D. onecht.
 Z. onecht.
 8. Ernestina Cornelia, D. van Johannes de Hart.
 Hendrika Johanna, D. van Johannes van Piggelen.
 Christina, D. van Adrianus Roest.
 Jan Louis, Z. van Jan Louis van Rossum.</p> |
|---|--|

- Petrus Johannes, Z. van Jan Antony Rijntjes.
9. Lucas Hermanus, Z. van Jan Willem Hoegen.
- Petrus Johannes, Z. van Johannes Petrus van der Veer.
- Elisabeth, D. van Gerardus van Gils.
- Gijsberta Geertruida, D. van Abraham Hermanus de Rooy.
..... D. onecht.
- Johanna, D. van Cornelis Franciscus de Haan.
10. Jacobus Johannes, Z. van Christoffel van Zanten.
- Hendricus Remigius Ludovicus, Z. van Hendricus Remigius Jansen.
- Gerardus Cornelis Willem, Z. van Gerardus van Steenwijk.
11. Gerardus Johannes, Z. van Frederik Willem van Vloten.
- Coenraad Willem, Z. van Pieter Kloot.
- Johannes, Z. van Arie Adrianus Spaan.
- Philippus, Z. van Jan Olivier.
12. Cornelia, D. van Jan Jacob Koning.
- Theodorus, Z. van Michiel Geldman.
- Gerardus Johannes, Z. van Bernardus van Echtelt.
- Johanna Wilhelmina, D. van Arie Middelkoop.
- Jacobus Mijndert, Z. van Lambertus Mandersloot.
13. Catharina Hendrika, D. van Ernst Rijnfrank.
- Frederik, Z. van Frederik Goené.
- Hendrikus Bernardus, Z. van David de Lang.
- Johanna Maria, D. van Johannes Mattheus Smit.
- Johanna Carolina Geertruida, D. van Adriaan Cock.
14. Willem, Z. van Benjamin Bos.
- Hendrika, D. van Hendrik van Schaik.
- Coenraad Wijnand, Z. van Johannes Hoenkamp.
- Hendrik Jan, Z. van Jan van Beusekom.
- Johannes Anthonie, Z. van Johannes Antonie de Feu.
15. Johanna Catharina, D. van Gerrit Karel Pastoor.
- Johanna Frederika, D. van Hendrikus Tielens.
- Wilhelmina, D. van Johannes van Maurik.
16. Johannes, Z. van Gerardus van Weenen.
- Nicolaas, Z. van Nicolaas van Luyn.
17. Regina Wilhelmina, D. van Willem Hendrik Ducro.
- Gerritje, D. van Jan Johannes Ferdinand van Schaik.
- Hermanus, Z. van Johannes Rijnbergen.
- Alida, D. van Hermanus Jan Hendrik van Rijkelijkhuisen.
- Gerhardus Aloisius, Z. van Paulus Laurens Hessing.
- Lodewina, D. van Barend Overdijk.
18. Frans Pieter, Z. van Hendrik van Kordenoordt.
..... Z. onecht.
- Jacoba Wilhelmina, D. van Adrianus van Doorn.
- Hendrika, D. van Adrianus de Bouter.
19. Thomas, Z. van Thomas Rumbrink.
20. Cornelia Wilhelmina, D. van Georg Valentin Burkert.
- Johanna, D. van Johannes Verheul.
- Constantin Christiaan Johan Jacob, Z. van Johan Jacob Pfenninger.
- Laurens Jan, Z. van Louwerens Jan Roeper Bosch.
- Cornelia Mechtel, D. van Cornelis Adelaar.
- Johanna Willemina, D. van Leendert Hulstman.
21. Willem Cornelis, Z. van Willem Cornelis Prette.
- Hendrik Jan, Z. van Hendrik Jan Molsbergen.

- Z. onecht.
 22. Johannes Franciscus, Z. van Johannes Franciscus de Man.
 23. Cornelia Willemina Clasina, D. van Johannes Bernardus Sutherland.
 Christiaan Johannes Marinus, Z. van Leendert Harmsen.
 Johannes Egbertus, Z. van Johannes van Emmerik.
 Gerarda Maria, D. van Pieter Ruys.
 Machiel, Z. van Wilhelmus Willemse van den Bedem.
 Karel, Z. van Cornelis Dusseldorp.
 Jan, Z. van Jan Koster.
 24. Dirk, Z. van Derk Bakker.
 Cornelis Jacobus, Z. van Willem Hendrik Cronseelaar.
 Wilhelmina, D. van Joannes van Dijk.
 Anna, D. van Johannes Albertus Molhelm.
 Johanna, D. van Bernardus Bongenaar.
 Petrus en Catharina Geertruida, Z. en D. van Andries Michaël Buis.
 25. Z. onecht.
 Christiaan Albertus, Z. van Pieter Thien.
 Willem Harmen, Z. van Willem van Hilten.
 Rijk, Z. van Floris van der Pijl.
 Z. onecht.
 26. Gerrit Jacobus, Z. van Jacobus van Stokkum.
 Arnoldus Jacobus Hendrikus, Z. van Arnoldus Jacobus de Meijere.
27. Anthonia, D. van Johannes Agterberg.
 Antoinetta Cornelia, D. van Jan Wolfers.
 Rijk, Z. van Johannes Jacobus 't Hoen.
 Herman Otto, Z. van Johann Hermann Aloysius Groen.
 Claudi, Z. van Claudi Dekker.
 28. Gerrit, Z. van Aart van Haarlem.
 Catharina, D. van Johannes Goris.
 Leendert Hendrik, Z. van Leendert Hendrik van Sandwijk.
 Anthonia, D. van Gerhardus Oostveen.
 Anthonia Wilhelmina, D. van Aart Borreman.
 Sara, D. van Jan van Egmond.
 29. Hendrika, D. van Hendrik de Groot.
 Z. onecht.
 Marinus, Z. van Barend Spicrenburg.
 Clara, D. van Dirk Carbo.
 Maria Johanna, D. van Wouter van Buuren.
 Dirk, Z. van Jan van Woudenberg.
 30. Johanna Maria, D. van Josephus Heyligenberg.
 Maria Wilhelmina, D. van Jacobus Patist.
 31. Jannigje, D. van Pieter Bakker.
 Helena Geertruida, D. van Cornelis Hooglander.
 Cornelia Maria, D. van Hendrik Nourrisse.

Te zamen 142 als levend aangegeven geboren.

Gehuwd den

- 2 OCTOBER. Jean Baptiste Maigret, bediende, 27 j. en Maria van Stenis, zonder beroep, 37 j.
 Cornelis de Brouwer, schoenmaker, 25 j. en Maria de Roy, zonder beroep, 26 j.
- Johannes Fredericus van Dillen, schoenmaker, 32 j. en Louisa Laarman, dienstmeid, 40 j.
 Jan Johannes Adrianus van der Hammen, barbier, 28 j. en Maria van Zutphen, werkster, 19 j.

- Arnoldus van Druten, klompenmaker, 33 j. en Wijntje Schalkwijk, dienstmeid, 20 j.
- Lambertus Makay, metselaar, 30 j. en Johanna van Nues, werkster, 28 j.
9. Otto Muller, weduwn., commissionair, 34 j. en Maria Hoendervanger, wed., winkelierster, 40 j.
- Jacobus Johannes La Maitre, kleedermaker, 23 j. en Willemina Jong, zonder beroep, 29 j.
- Hendricus Johannes van Rhijn, kleedermaker, 27 j. en Wilhelmina Schnell, wed., tapster, 37 j.
- Michiel Geldman, zonder beroep, 26 j. en Helena Wijnands, zonder beroep, 23 j.
- Antonie Corton, wever te Hilversum, 29 j. en Antonia Johanna Rijnders, zonder beroep, 30 j.
- Johannes Rijnders, huisschilder, 22 j. en Annigje Elberse, dienstmeid, 26 j.
10. Nicolaas de Haart, koopman, 21 j. en Petronella Anthonia Johanna Steenbeek, zonder beroep, 20 j.
16. Johannes van Kerkhof, bierbrouwer, 34 j. en Hendrina Holleman, wed., winkelierster, 50 j.
- Johannes Hageman, werkman, 30 j. en Johanna van Manen, dienstmeid, 31 j.
- Pieter de Bruyn, huisschilder, 24 j. en Susanna Margaretha Kool, dienstmeid, 31 j.
- Willem Fredrik de Man, weduwn., bediende, 37 j. en Merretje van Steenwijk, wed., werkster, 42 j.
- Johannes Stolker, timmerman, 25 j. en Everdina Oremus, zonder beroep, 29 j.
- Aalbert van Santen, kleederbleekersknecht, 27 j. en Elizabeth Achterberg, zonder beroep, 27 j.
- Michiel George Schubert, weduwn., kleedermaker, 44 j. en Metje Jochems, zonder beroep, 32 j.
- Antonius Godefridus Kortenhorst, timmerman, 24 j. en Willemina Lorette, wed., winkelierster, 31 j.
23. Petrus Martinus Verkerk, koopman, 37 j. en Johanna Theodora Verwoert, zonder beroep, 18 j.
- Jan Christoffel van der Bogt, sigarenmaker, 21 j. en Dina Cornelia Ballendux, zonder beroep, 21 j.
- Joannes Mattheus Zumbusch, koekbakker, 32 j. en Cornelia Theodora Heyligenberg, zonder beroep, 26 j.
- Cornelis Vermeulen, weduwn., schoenmaker, 25 j. en Catharina Hendrica Elisabeth Galijn, dienstmeid, 32 j.
- Wilhelmus van Rhijn, weduwn., scheepstimmerman, 50 j. en Alida van Tessel, werkster, 48 j.
- Joseph Bionda, bediende, 35 j. en Berendina Ladrak, wed., kasteleinsse, 41 j.
- Christiaan Cornelis Rutgers, timmerman, 28 j. en Susanna Stramrood, zonder beroep, 38 j.
- Cornelis van der Sluys, pottenbakker, 22 j. en Margaretha Mink, naaister, 21 j.
- Hermanus van den Heuvel, schipper, 25 j. en Wilhelmina Verhaar, naaister, 22 j.
- Hendrik Dekker, werkman, 19 j. en Sara Margaretha Baalbergen, knopenmaakster, 24 j.
- Gerardus Degens, weduwn., koopman, 49 j. en Petronella van Baaren, wed., winkelierster, 47 j.
24. Jan Casper van der Voort, medicinae doctor te IJsselstein, 34 j. en Elizabeth Maria Schonenberg, zonder beroep, 34 j.
30. Manus Drukker, koopman, 28 j. en Rebecca Betje Lipman, koopvrouw, 26 j.

Henricus Antonius Drieman, winkelbediende, 26 j. en Johanna van der Heyde, zonder beroep, 22 j.

Antonius Theodorus Gerritse, metselaar, 30 j. en Everdina Catharina Lubbers, zonder beroep, 26 j.

Jacobus van 't Geyn, oppasser, 28 j. en Johanna de Swart, wed., werkster, 34 j.

Didericus Ernestus Bosselaar, hoesden- en pettenmaker, 19 j. en Gerarda Johanna Everaars, zonder beroep, 21 j.

Cornelis de Groot, commies-waker, 28 j. en Alberta Johanna Carlse, naaister, 23 j.

Jan de Klerk, touwslager, 25 j. en

Maria Kock, zonder beroep, 22 j. Johannes de Rijk, hovenier, 26 j. en Cornelia van der Steen, hovenierster, 25 j.

Joannes van Liefland, weduwn., koekbakker, 64 j. en Joanna Catharina Lambooy, wed., winkelster, 49 j.

Joannes IJsendoorn, weduwn., hoesdenwinkelster, 49 j. en Frederica Gertrudis Angelier, winkelster, 39 j.

Gerrit Deegens, koornmolenaarsknecht, 26 j. en Dirkje Voskuylen, dienstmeid, 26 j.

Johannes Philippus van der Wart, zonder beroep, 26 j. en Antje de Liefde, zonder beroep, 29 j.

Te zamen 45 paar gehuwden.

Overleden den

1 OCTOBER. Anna Margareta Hendstedt, 11 d. onder Catharijne.

Cornelia Johanna Hendrika Hendstedt, 11 d. onder Catharijne.

Geurt Steenbeek, 3 j. Lage weide.

Hermina Corbesier, huisvr. van Jacobus Quee, 28 j. Vischmarkt.

2. Anna Johanna Coene, 1 j. Smeebrug.

Joannes van de Kamp, geh., 53 j. Heerenstraat.

3. Hendrik Nicolaas Oderom, 7 d. Kraansteeg.

Cornelis Otto, geh., 48 j. Korte viesteeg.

Hendrika Kragten, 7 j. Soestbergen, wijk K.

4. Gijsberta Geertruida van de Voren, 8 m. Galekopsteeg.

5. Levenloos aangegeven Zoon van Jacobus Johannes Calboo. Nieuwe gracht.

Jan Hesman, ongeh., 32 j. te Hilversum.

Anthonic Grieff, geh., 55 j. Catha-

rijnesteeg.

Hendrik van Ommeren, geh., 70 j. Nieuwe gracht.

6. Johannes Jakobus Schonenberg, 19 d. Lijnmarkt.

Sophia Wilhelmina van Ewijk, 10 j. Jufferstraat, wijk G.

7. Johanna Jacoba Catharina Le Marchand, 19 d. Zadelstraat.

Jan Delicaat, 35 j. Hospitaal.

Martinus Kragt, 21 j. Hospitaal. Levenloos aangegeven Dochter van Pieter Willem Sturm. Predikheerenstraat.

8. Levenloos aangegeven Dochter van Johannes Hendrik Schuller. Oudkerkhof.

Cornelis Hendrikus Manten, 1 m. Veenstraat.

Catharina van den Brink, 4 w. Groenelaan.

Levenloos aangegeven Zoon van Leendert Beekes. Paauwsteeg.

9. Johannes van der Horst, 6 m. Keukenstraat.

- Catharina Hendrika van Doesburg, 6 j. A B C straat.
11. Judik van der Hoek, huisvr. van Abraham Jacob Coster, 71 j. Zwaansteeg.
- Levenloos aangegeven Zoon van Hannes Hendrikus van den Berg. Catharijnesteeg.
- François Joseph Neetens, 11 w. Geertruidabrug.
- Gerardus Franssen, ongeh., 37 j. Bakkersteeg.
12. Karel Frederik Willem Rietveld, 1 j. Lauwenregt.
- Levenloos aangegeven Zoon (onecht). Jan Carel van der Poel, ongeh., 19 j. Breedstraat.
13. Anna Alida van Rijn, 1 j. Lange lauwersstraat.
- Helena Willemina van Spankeren, 2 j. Jacobikerksteeg.
14. Anthonie Lodewijk Burghout, 7 w. Geertruidasteeg.
- Jan Willem van Sull, 3 m. Nachtegaalsteeg.
- Johannes Abraham Molster, ongeh., 18 j. Geertruidabrug.
- Pieter Jacob van der Burg, 1 j. Begijnenstraat.
- Levenloos aangegeven Zoon van Johannes Saurwalt. Molensteeg, wijk H.
15. Maria Anneke Bosboer, 7 w. Helling.
- Bernardus Jaques Cornelis Rijnders, 10 m. Bildtstraat.
- Gijsberta van Eck, wed. van Jan van Luyn, 69 j. Catharijnestraat.
- Levenloos aangegeven Zoon (onecht).
16. Hendrikus Cornelis van der Lugt, 1 j. Zeedijk.
- Gijsbert van Kuik, geh., 43 j. onder Catharijne.
- Justinus Hendrikus Determan, 16 d. Vreeburg.
- Levenloos aangegeven Dochter van Matthijs Blonk. Blaauwe hek.
17. Willem den Bree, 6 w. Hopakker, Maria de Bruyn, 1 j. Achterstraat, wijk C.
- Nicolaas de Jong, ongeh., 46 j. Roodebrug.
18. Levenloos aangegeven Dochter van Hendrik Jacobus van den Berkhof. Nieuwe kade.
19. Levenloos aangegeven Zoon (onecht). Hendrik Kretzer, ongeh., 32 j. Lange nieuwstraat.
- Johannes Adrianus Hubertus Werzenburg, 3 j. Teelingstraat.
20. Willem van Hoorn, geh., 37 j. Wijde doelen.
- Willem Bos, 7 d. Westerdijk.
- Gerhardus Aloisius Hessing, 3 d. Springweg.
- Jannigje van Luin, ongeh., 43 j. Keizersgracht.
21. Cornelia Straatman, 5 m. Bildtstraat.
- Hendrika Maria Smit, 17 d. Koestraat.
- Catharina Lakens, huisvr. van Franciscus Henricus Ebbing, 36 j. Lange lauwersstraat.
22. Gerrit Amen, 2 m. Jufferstraat, wijk G.
- Dirk Lamie, geh., 42 j. Zonstraat.
- Jean Louis Everaars, 3 j. Ledige erf.
- Pieterella Berk, 2 m. Goedesteeg.
- Cornelis Theodorus de Heus, 10 m. Wijde doelen.
23. Jacobus Luberti Augustini, ongeh., 60 j. Korte nieuwstraat.
24. Christiaan Johannes Kartel, 7 j. Gietershof.
26. Elisabeth van Loverden, 10 m. Wijde doelen.
- Margrietha van Beest, huisvr. van Gerrit Jan van Hall, 53 j. Bemuurde weerd.
- Susanna Elisabeth Penning, 10 w. Nauwe watersteeg.
- Gerardina Harderwijk, 8 m. Kaatssteeg.
- Johannes Frederikus Baljet, 3 j. Janpompenpoort.

- Levenloos aangegeven Zoon van Johannes van der Sluis. Hooge Jacobijnestraat.
- Maria Gosyna Wielhezen, huisvr. van Hendrik Jacobus van den Berkhof, 30 j. Nieuwe kade.
- Hendrica de Winter, wed. van Buitenweg, 75 j. Tucht-huissteeg.
- Gerardus de Groot, geh., 58 j. Vreeburg.
- Justus Jacobus van Alphen Zee-woldt, ongeh., 18 j. Breedstraat.
27. Johanna de Rooy, wed. van Hendrik de Nijs, 40 j. Groenesteeg, wijk C.
- Bernardus Nicolaas Marinus Ligteringe, 3 m. Neude.
- Leonardus van Swam, 2 m. Bildtstraat.
- Sara Maria Drinkenberg, huisvr. van Jan van Kruij, 49 j. Molensteeg, wijk B.
- Gerardina Everts, huisvr. van Marten Scholten, 63 j. Zandbrug.
- Johannes Serto, geh., 53 j. Elisabethsteeg, wijk M.
28. Cornelis Elisabethus van Waveren, 2 m. onder Catharijue.
- Johanna Alletta de Bruyn, huisvr. van Gerardus Cornelis Menke, 27 j. Bemuurde weerd.
- Levenloos aangegeven Dochter van Hendrikus van Rossum. onder Catharijue.
- Levenloos aangegeven Zoon van Willem Tas. Nieuwe zand.
29. Johanna Petronella Thomassen, 4 m. Kerksteeg.
- Gerardus Veenendaal, weduwn., 76 j. Nieuwe zandstraat.
30. Maria Olivier, 1 j. Florasteeg. Dorothea Wilhelmina den Hartoog, 3 m. Lange smeesteeg.
31. Maria Johanna van Tergouw, huisvr. van Pieter Hol, 31 j. onder Catharijue.
- Adrianus Hubertus Verkerk, ongeh., 40 j. Helling.
- Cornelia Mechtel Adelaar, 11 d. Abrahamdolesteeg.
- Anthony Okhuysen, geh., 33 j. Loefbergmakerstraat.
- Levenloos aangegeven Dochter van Hendrik Houtzagers. St. Jansveld.
- Johannes Hubertus Correlje, geh., 52 j. Tuinstraat, wijk B.

Te zamen 99 overledenen.

OVERZIGT der als levend en levenloos aangegeven geborenen te Utrecht.

OCTOBER 1850.

Geslacht	levend		levenloos *)		totalen			Aanmerkingen.
	echt	onecht	echt	onecht	echt	onecht	tootaal	
Mannelijk	69	7	6	3	75	10	85	Onder de als levend aangegeven (echt) geborenen is één tweeling, Z. en D.
Vrouwelijk	63	3	6	—	69	3	72	
Totaal	132	10	12	3	144	13	157	

*) Zie hierbij de aanteekening op bl. 8.

VERGELIJKEND OVERZICHT der geboren en overledenen
te Utrecht.

OCTOBER 1850.

Aanwijzing	mannelijk	vrouwelijk	totaal	Aanmerkingen.
Geboren	85	72	157	
Overleden	57	42	99	
Meer geboren	28	30	58	

STAAT van den Ouderdom der Overledenen te Utrecht.

OCTOBER 1850.

Ouderdom		mannelijk	vrouwelijk	totaal	Aanmerkingen.
maanden	jaren				
0—6	15	12	27	
6—12	2	3	5	
	1—5	7	5	12	
	5—10	1	2	3	
	10—20	3	1	4	
	20—30	1	2	3	
	30—40	6	3	9	
	40—50	5	3	8	
	50—60	5	1	6	
	60—70	1	2	3	
	70—80	2	2	4	
	80—85	—	—	—	
	85—90	—	—	—	
	90—95	—	—	—	
	95—100	—	—	—	
		48	36	84	
Levenl. aangeg. kind.		12	3	15	
Totaal . . .		60	39	99	

OPENBARE VERKOOPINGEN VAN VASTE GOEDEREN
TE UTRECHT.

OCTOBER 1850.

Den 5. October.

Ten overstaan van den Notaris M. WIGMAN.

- Een Huis, te Utrecht, aan het Buurkerkhof, op den zuidhoek van het 2^{de} Kerksteegje, wijk D N^o. 442; Kadaster Sectie C. N^o. 1396.
Gekocht door den Heer F. J. RIJNFRANK, voor *f* 985.
- Een Huis, naast het voorgaande, wijk D. N^o. 443; Kadaster Sectie C. N^o. 1395.
Gekocht door den Heer C. J. MICA, voor *f* 1100.
- Een Huis, te Utrecht, aan de zuidzijde van de 2^{de} Buurkerksteeg, wijk E. N^o. 413; Kadaster Sectie C. N^o. 1382.
Gekocht door den Heer H. VAN EYDENBERG, voor *f* 685.
- Een Huis, te Utrecht, in de Zadelstraat, zuidzijde, wijk E. N^o. 390; Kadaster Sectie C. N^o. 1358.
Gekocht door den Heer W. VAN DEN BERG Jr., voor *f* 1485.

Den 12. October.

Ten overstaan van den Notaris J. H. VAN SCHERMBEEK.

(Domein-goederen.)

- Een perceel Warmoeziersland, groot 1 Bunder, 85 Roeden, 20 Ellen, genaamd *Liefjeshoek*, te Utrecht, onder Wittevrouwen; Kadaster Sectie A. N^o. 44 en N^o. 44^{bis}, voor zoo ver het perceel strekt.
- Een perceel Warmoeziersland, groot 85 Roeden, 15 Ellen, genaamd *de Nieuwenhof*, gelegen als voren; Sectie A. N^o. 34 en N^o. 44^{bis}, voor zoo ver het perceel strekt.
- Een perceel Warmoeziersland, groot 85 Roeden, 15 Ellen, gelegen als het voorgaande perceel; Kadaster Sectie A. N^o. 34 en N^o. 44^{bis}, voor zoo ver het perceel strekt.
- Een perceel Warmoeziersland, groot 2 Bunders, 55 Roeden, 47 Ellen, genaamd *het Bosch*, gelegen als het voorgaande; Kadaster Sectie A. N^o. 31 en N^o. 44^{bis}, voor zoo ver het perceel strekt.
- Een perceel Warmoeziersland, groot 3 Bunders, 69 Roeden, genaamd *het Veld*, gelegen als voren; Kadaster Sectie A. N^o. 34 en N^o. 44^{bis}, voor zoo ver het perceel strekt.
- Te zamen groot 9 Bunders, 79 Roeden, 97 Ellen.
Gekocht door den Heer G. H. STEVENS, voor den Heer Mr. C. W. VAN VOORST VAN BEEST, voor *f* 31,600.

- Een perceel Bouwgrond, regts achter tegen de Kielgracht van het Vosse-
gat bij Utrecht; Kadaster gemeente Abstede Sectie A N^o. 761,
groot 1 Bunder, 57 Roeden, 50 Ellen.
Gekocht door den Heer W. DEN DAAS, voor den Heer S. VAN
LIER Ez., voor *f* 2800.
- Een perceel Bouwland, groot 1 Bunder, 13 Roeden, 53 Ellen, onder
Lopik; Kadaster Sectie C. N^o. 722.
Gekocht door den Heer J. MIDDELMAN, voor Mevrouw VISSCHER,
geb. PESTERS, voor *f* 600.
- Een perceel Bouw- en Weiland, groot 4 Bunders, 54 Roeden, 16 El-
len, onder Benschop, zuidzijde; Kadaster Sectie B. N^{os}. 547 tot en
met 549, 549^a en 549^b.
Gekocht door den Heer F. VAN EYCK, voor *f* 3200.
- Een perceel Bouw- en Weiland, groot 3 Bunders, 40 Roeden, 62 El-
len, onder IJsselstein, polder Neder-Oudland; Kadaster Sectie E.
N^{os}. 47 tot en met 49.
Gekocht door den Heer A. VAN VUUREN, voor *f* 3000.
- Een perceel Boomgaard en Weiland, groot 3 Bunders, 40 Roeden,
62 Ellen, gelegen onder IJsselstein, polder het Broek; Kadaster
Sectie A. N^{os}. 60, 61, 63, 683 tot en met 686.
Gekocht door den Heer C. DE RUITER, voor *f* 2400.
- Twee stukjes Tuingrond, tusschen den Hoogravenschen dijk en den
Nieuwen weg, achter den Kiel der Lanet N^o. 4 bij Utrecht, ge-
meente Jutphaas; Kadaster Sectie E. N^{os}. 300 en 300^{bis}.
Gekocht door den Heer H. A. VAN BEUSEKOM, voor *f* 230.
- Een stuk Tuingrond, ten zuiden van den Weg om het Fort te Jut-
phaas, gelegen onder die gemeente; Kadaster Sectie D. N^{os}. 345
en 345^a.
Gekocht door den Heer D. B. BONGAARDS, voor *f* 755.
- Acht strooken Heidegrond, te zamen groot 6 Bunders, 29 Roeden,
30 Ellen, beplant met ongeveer 700 Boomen; Kadaster gemeente
Soest, Sectie E. N^{os}. 8, 11, 14, 17, 24, 340, 342 en 344.
Gekocht door den Heer A. DEERNS, voor *f* 550.

Den 19. October.

Ten overstaan van den Notaris J. A. H. BORRET.

- Eene Hofstede met Bouwmanswoning N^o. 191, Achterhuis, Zomer-
huis, Schuur en 2 Bergen, Boomgaard, Bouw-, Wei- en Hooilanden,
te zamen groot 29 Bunders, 30 Roeden, 44 Ellen, onder Jutphaas;
Kadaster Sectie A. N^{os}. 177 tot en met 183^{bis}, 288, 288^{bis} tot en
met 290, 319 tot en met 321, 326 tot en met 338.
- Een perceel Bouw- en Weiland, groot 7 Bunders, 66 Roeden, 30 El-
len, onder Jutphaas; Kadaster Sectie A. N^{os}. 451 tot en met 456.
Te zamen gekocht door den Heer G. J. H. VAN BIJLEVELT, voor
CORNELIS PEEK, landman onder Vleuten, voor *f* 26,800.

Eene Hofstede met Bouwmanswoning N^o. 25, Achterhuis, Zomerhuis, Schuur en Berg, Boomgaard, Bosch-, Wei- en Hooilanden, te zamen groot 18 Bunders, 51 Roeden, 70 Ellen, onder Kamerijk Mijzijde; Kadaster Sectie A. N^{os}. 523 tot en met 544, 566 tot en met 571, 577, 578 en 591

Gekocht door den Heer G. N. DENTZ, voor f 8200.

Eene Hofstede, genaamd *de Koornberg*, met Bouwmanswoning N^o. 63, Achterhuis, Zomerhuis, Wagenloods en Berg, Bosch-, Wei- en Hooilanden, te zamen groot 28 Bunders, 82 Roeden, 55 Ellen, onder de gemeente Lange Ruige Weide, provincie Zuid-Holland; Kadaster Sectie B. N^{os}. 113 gedeeltelijk, 114 tot en met 117, 338 tot en met 345, 346 gedeeltelijk, 347 tot en met 361, 361^{bis} tot en met 364, 365 gedeeltelijk, 366 tot en met 369, 370 gedeeltelijk, 371 tot en met 376.

Gekocht door den Heer Mr. P. VERLOREN VAN THEMAAT, voor f 12,800.

Een perceel Uiterwaard, genaamd *de lage Waard, de Bouwwaard, de hooge Boomgaard en de Schaapswaard*, groot 11 Bunders, 12 Roeden, 80 Ellen, onder Jaarsveld; Kadaster Sectie A. N^{os}. 416 tot en met 423 en 465 gedeeltelijk.

Gekocht door den Heer J. C. SCHADEE, voor den Heer Jonkhr. STEENGRACHT VAN OOSTCAPELLE, grondeigenaar, wonende onder de Bildt, voor f 17,200.

Ten overstaan van den Notaris J. H. VAN SCHERMBEEK.

Een Huis met Erf, Grond en Stal, in de Jufferstraat, oostzijde, wijk G. N^o. 548; en twee Woningen, achter den Stadswal, wijk G. N^{os}. 479^c en 479^d.

Gekocht door den Heer J. VAN DER LIP, voor de Vereenigde Gods- en Gasthuizen te Utrecht, voor f 3045.

Vier Woningen, achter den Wal, bij de Wittevrouwenpoort, naast de voorgaande; wijk G. N^{os}. 478, 479, 479^a en 479^b.

Gekocht door den Heer E. W. VAN SCHERMBEEK, voor de Vereenigde Gods- en Gasthuizen te Utrecht, voor f 1775.

Twee Woningen, te Utrecht, in het Kloksteegje, wijk G. N^{os}. 523 en 535.

Gekocht door den Heer V. J. A. HARMSSEN, voor f 350.

Twee Woningen, te Utrecht, in de Lange rietsteeg, wijk G. N^{os}. 460 en 461.

Gekocht door den Heer J. P. DE KRUYFF, voor f 720.

Vijf Woningen, te Utrecht, in de Korte jufferstraat, zuidzijde, wijk G. N^{os}. 498 tot en met 502.

Gekocht door den Heer J. KELFKENS, voor f 1350.

Zeven Bunders, 21 Roeden, 70 Ellen Weiland, onder Achttenhoven,

aan den Loevenhoutschen dijk, strekkende van dáár tot aan den Geldijk; Kadaster Sectie C. N^{os}. 151 tot en met 154.

Gekocht door den Heer E. C. U. VAN DOORN, voor *f* 5995.

Den 26. October.

Ten overstaan van den Notaris N. DE GRAAF.

Een Huis met Achterhuis, Erf en Tuin, gelegen in de gemeente Tull en 't Waal, te zamen groot 6 Roeden, 65 Ellen; Kadaster Sectie A. N^{os}. 453 en 454.

Gekocht door C. WAMMES, voor *f* 480.

Een perceel Weiland, beplant met willige Boomen, groot 73 Roeden, 70 Ellen, gelegen onder Schalkwijk; Kadaster Sectie A. N^{os}. 768 en 768^{bis}.

Gekocht door J. VERHAAR, voor *f* 600.

Ten overstaan van den Notaris Mr. H. A. R. VOSMAER.

Een Heeren-huis met Tuin, te IJsselstein, op den hoek der Kerkstraat; Kadaster Sectie F. N^{os}. 266 en 267, groot 7 Roeden.

Gekocht door den Heer M. J. S. VAN DE KASTEELE, voor den Heer H. D. G. A. IMMINK, voor *f* 2825.

Een Koetshuis met Stalling voor drie paarden, Hooi- en Haverzolder, Welwaterspomp, Mestplaats, staande achter het voorgaande perceel; Kadaster Sectie F. N^o. 285, groot 90 Ellen.

Gekocht door en voor als voren, voor *f* 345.

Een Huis, te IJsselstein, naast het Koetshuis boven vermeld; Kadaster Sectie F. N^o. 284, groot 42 Ellen.

Gekocht door den Heer H. A. KAPEL, voor den Heer H. DE RIDDER, voor *f* 325.

Ten overstaan van den Notaris M. WIGMAN.

Een Warmoeziers-hofstede, genaamd *Kovelswade*, bestaande in eene Huizinge, Achterhuis voor 20 stuks vee, met 1 Bunder, 85 Roeden, 94 Ellen Warmoeziersland en twee afzonderlijke Woningen aan beide zijden der huizinge, alles te Utrecht, onder Tolsteeg, wijk K. N^{os}. 148 tot en met 150.

Gekocht door den Heer J. H. VAN SCHEMBEEK, voor *f* 7225.

STAAT van de Marktprijzen te Utrecht.
OCTOBER 1850.

Naam der artikelen	5 October		12 October		19 October		26 October	
Tarwe	Gl. Cs. 7,50-	Gl. Cs. 8,45	Gl. Cs. 7,20-	Gl. Cs. 7,80	Gl. Cs. 7,60-	Gl. Cs. 8,25	Gl. Cs. 7,50-	Gl. Cs. 8,10
Rogge	5,90-	6,35	5,75-	6,10	5,90-	6,25	5,90-	6,25
Boekweit	5,90-	6,30	5,75-	6,50	6,00-	6,60	6,00-	6,60
Garst	4,00-	4,75	3,80-	4,00	3,90-	4,10	3,90-	4,10
Harer	2,75-	3,10	2,75-	3,00	2,75-	3,00	2,75-	3,00
witte Boonen	9,50-	11,00	9,00-	10,50	10,00-	11,50	10,00-	11,50
groene Erwtten (nieuwe)	8,50-	12,00	9,75-	11,00	10,50-	11,75	10,50-	12,00
groene Erwtten en Capuc.	9,00-	12,75	10,00-	12,50	10,50-	13,00	10,50-	13,00
Aardappelen	1,90-	2,10	1,90-	2,20	2,00-	2,25	2,00-	2,30
Kaas (de 100 fl)	30,00-	34,00	30,00-	34,00	30,00-	34,00	30,00-	34,00
Boter	0,66-	0,90	0,66-	0,90	0,68-	0,90	0,68-	0,88
Rundvleesch	0,45-	0,50	0,45-	0,50	0,45-	0,50	0,45-	0,50
Kalfsvleesch	0,55-	0,60	0,55-	0,60	0,55-	0,60	0,55-	0,60
Schapen- of Lamsvleesch	0,35-	0,40	0,35-	0,40	0,35-	0,40	0,35-	0,40
Varkensvleesch	0,45-	0,50	0,45-	0,50	0,45-	0,50	0,45-	0,50

het fl

de mudde

LIJST van de Water-hoogte op de rivier de Lek te Vreeswijk, alsmede van den Vaartschen Rijn te Utrecht, waargenomen door de Opzigters van den Waterstaat, gedurende de maand

OCTOBER 1850.

Dagteekening	Rivier de Lek				Vaartschen Rijn te Utrecht		water afgetapt op de Vecht met de		Aanmerkingen
	onder het nood-peil	boven het AP. peil	water ingelaten met de waai- jer- deur	schui- ven	boven rijn- peil	onder rijn- peil	waai- jer- deur	twee schui- ven	
	Ned. ellen		uren		Ned. ellen		uren		
1	5,05	1,45	»	11	»	0,20	»	»	
2	5,08	1,42	»	11	»	0,20	»	»	
3	5,09	1,41	»	11	»	0,20	»	»	
4	4,99	1,51	»	11	»	0,20	»	»	
5	5,00	1,50	»	11	»	0,20	»	»	
6	4,91	1,59	»	11	»	0,17	»	»	
7	4,96	1,54	»	11	»	0,08	»	»	
8	4,83	1,67	»	11	»	0,08	»	»	
9	4,69	1,81	»	11	»	0,15	»	»	
10	4,73	1,77	»	12	»	0,13	»	»	
11	4,67	1,83	»	12	»	0,08	»	»	
12	4,68	1,82	»	12	»	0,08	»	»	
13	4,64	1,86	»	12	»	0,18	»	»	
14	4,50	2, »	»	12	»	0,05	»	»	
15	4,37	2,13	»	12	»	0,13	»	»	
16	4,34	2,16	»	12	»	0,14	»	»	
17	4,21	2,29	»	12	»	0,10	»	»	
18	4,02	2,48	»	12	»	0,17	»	»	
19	4, »	2,50	»	12	»	0,14	»	»	
20	4, »	2,50	»	12	»	0,10	»	»	
21	4,16	2,34	»	12	»	0,07	»	»	
22	4,30	2,20	»	12	»	0,14	»	»	
23	4,39	2,11	»	12	»	0,08	»	»	
24	4,42	2,08	»	12	»	0,16	»	»	
25	4,47	2,03	»	17	»	0,10	»	»	
26	4,47	2,03	»	24	»	0,05	»	»	
27	4,42	2,08	»	24	»	0,01	»	»	
28	4,38	2,12	»	8	0,06	»	»	8	
29	4,39	2,11	»	»	»	0,05	»	6	
30	4,38	2,12	»	»	»	0,03	»	»	
31	4,45	2,50	»	»	»	0,02	»	»	
gemidd. totaal	4,548	1,952	»	352	»	0,110	»	14	

WAARNEMINGEN, gedaan te Utrecht, op het Meteorologisch Observatorium,
door F. W. C. KRECKE, Math. Mag. Phil. Nat. Doct.

OCTOBER 1850. 's Morgens te 8 ure.

Dagteekening	Wind		Barom. bij 0°	Ther- mome- ter	Dampdrukking	Vochtigheid	Gevallen regen	Aanmerkingen
	rigting	kracht						
1	Z	2	743,06	11,2	9,12	0,89		Bewolkt.
2	NW	0	54,26	9,8	9,01	96	0,3	Bijna held., nevelig.
3	NW	0	60,68	7,6	8,06	99	0,2	Betrok., zware mist.
4	WZW	0	60,31	11,6	9,12	87		Bijna helder.
5	ZZO	1	57,58	9,5	8,60	94		Bewolkt.
6	ZW	0—1	57,48	10,0	8,77	93	0,6	Helder.
7	Z	6	48,91	9,6	8,11	88	0,2	Betrokken.
8	ZW	4	52,23	11,2	8,53	84		Ligt bewolkt.
9	WZW	1	58,46	10,2	9,36	98	0,7	Zwaar bewolkt.
10	NW	0—1	60,98	8,9	8,74	99		Ligt bewolkt.
11	ZW	0—1	54,79	7,8	8,05	97	3,6	Zwaar bewolkt.
12	NNO	1	66,46	7,0	7,44	95	1,5	Bewolkt.
13	WNW	0—1	67,43	7,5	7,46	92	1,3	Id.
14	WZW	2	62,90	9,6	8,66	94	0,8	Betrokken.
15	WNW	1	60,95	7,8	6,47	79	4,1	Bewolkt.
16	ZW	2	64,70	7,0	6,59	84		Ligt bewolkt.
17	ZW	1	64,36	8,2	8,26	97		Bewolkt.
18	W	1	63,68	11,0	9,71	96	0,2	Id.
19	WZW	3	58,29	11,7	10,27	98	3,6	Betrokken, regen.
20	NO	0—1	50,08	7,7	7,13	87	1,5	Bewolkt.
21	NNO	0—1	58,93	4,6	6,06	90		Helder.
22	NO	1	65,15	2,5	4,97	84		Id.
23	Z	2	51,45	1,8	5,29	93		Bewolkt.
24	OZO	1	48,66	2,2	4,78	82		Betrokken.
25	NO	0	47,61	2,4	5,13	87		Id.
26	N	0—1	51,70	3,7	6,30	98	0,5	Bewolkt.
27	WNW	0—1	57,72	2,9	6,09	1,00	0,5	Bewolkt, regen.
28	Z	4	51,57	4,8	6,25	91	0,2	Betrokken.
29	OZO	0—1	43,97	5,5	7,06	99	5,0	Betrokken, nevel.
30	W	1	54,32	5,3	6,56	93	0,9	Bijna helder.
31	WZW	1	56,01	8,7	8,41	96		Bewolkt.
		39½	756,86	7,40	7,56	0,92	25,7	
		som	gem.	gem.	gem.	gem.	som	

OCTOBER 1850. 's Middags te 2 ure.

Dagteekening	Wind		Barom. bij 0°	Ther- mome- ter	Dampdrukking	Vochtigheid	Gevallen regen	Aanmerkingen
	rigting	kracht						
1	Z	0—1	744,56	13,4	9,52	0,82	0,2	Bewolkt.
2	N	1	56,55	15,0	8,93	70		Bijna helder.
3	NW	0	60,44	15,1	11,04	85		Bewolkt.
4	WNW	0—1	59,50	15,7	8,50	64		Id.
5	ZZO	1	56,25	14,8	10,95	86		Id.
6	WZW	1	57,63	12,9	8,58	76		Id.
7	ZW	6	49,34	14,4	8,31	67	0,2	Id.
8	WZW	5	54,14	13,8	8,06	67		Id.
9	NW	0—1	60,29	11,3	9,17	89	0,6	Bewolkt, regen.
10	NNW	1	59,47	11,7	7,30	69	1,0	Bewolkt.
11	NNO	1	56,55	9,5	7,16	78		Id.
12	N	2	68,20	9,8	5,48	59		Id.
13	NW	2	66,14	11,7	7,75	74		Zwaar bewolkt.
14	WZW	3	61,41	10,2	8,08	84		Betrokken.
15	WNW	3	63,04	9,8	5,66	59		Bewolkt.
16	WZW	3	64,47	12,7	8,21	74		Ligt bewolkt.
17	WZW	2	63,12	11,9	8,34	78		Bewolkt.
18	W	2	63,94	14,2	9,90	81		Id.
19	WNW	3	56,61	12,8	10,35	92	4,8	Betrokken.
20	NNO	0—1	58,29	9,6	5,25	57		Bijna helder.
21	NO	2	60,09	7,7	5,23	64		Ligt bewolkt.
22	NNO	1	62,37	6,9	5,20	68		Id.
23	Z	2	47,91	5,1	5,09	73		Betrokken.
24	ONO	2	47,95	3,5	4,58	72		Id. (kr. om de zon.
25	NNO	0—1	47,73	5,5	5,84	81		Zw. bew. 'sm. flaauwe
26	NNW	1	53,07	7,6	5,73	70		Bewolkt.
27	WNW	1	58,07	6,9	6,33	81	0,3	Zw. bewolkt, regen.
28	ZZW	4	47,96	6,3	7,22	96	7,2	Betrokken, regen.
29	NNW	1	46,01	6,3	7,00	93	0,2	Betrokken, nevelig.
30	ZW	1	55,23	9,3	6,51	72		Ligt bewolkt.
31	WNW	2	58,04	11,3	8,46	83		Bewolkt.
		56 som	756,91 gem.	10,54 gem.	7,54 gem.	0,76 gem.	14,5 som	

OCTOBER 1850. 's Avonds te 10 ure.

Dagteekening	Wind		Barom. bij 0°	Ther- mome- ter	Dampdrukking	Vochtigheid	Gevallen regen	Aanmerkingen
	rigting	kracht						
1	NW	0	748,85	7,0	7,52	0,96		Helder.
2	NW	0	59,72	9,1	8,85	99		Bijna helder.
3	WZW	0	60,71	10,4	9,24	95		Bewolkt.
4	NW	0—1	58,83	8,9	8,29	94		Id.
5	WZW	0—1	56,19	10,5	9,41	96	2,8	Id.
6	Z	2	55,90	7,9	7,33	88		Bijna helder.
7	ZW	5	51,80	10,2	7,87	82	0,5	Helder.
8	ZW	1	56,10	9,9	8,38	89		Bewolkt.
9	ZW	0—1	61,55	8,0	8,04	96	0,4	Id.
10	WNW	1	58,91	7,5	7,64	95	5,3	Betrokken, regen.
11	N	1	61,96	6,4	6,94	92	1,0	Bijna helder.
12	NNW	1	69,79	5,6	6,47	90		Betrokken.
13	W	0—1	64,88	8,9	8,06	91		Id.
14	ZW	4	58,57	8,6	7,46	86		Zwaar bewolkt.
15	WZW	1	64,40	3,6	5,67	89		Ligt bewolkt.
16	ZW	1	65,75	6,5	7,20	94		Helder.
17	WZW	1	63,09	10,4	9,12	94		Zwaar bewolkt.
18	WZW	2	62,65	11,6	9,84	94		Id.
19	WNW	1	56,89	10,2	9,12	95		Bewolkt.
20	WNW	0—1	57,41	4,4	6,38	95	0,9	Bijna helder.
21	NO	1	63,03	3,6	5,28	83		Bewolkt.
22	N	0	58,73	— 0,5	4,90	1,00		Helder, nevelig.
23	ZZO	1	47,65	+ 0,4	4,63	90		Ligt bewolkt.
24	ONO	1	47,31	2,3	5,29	90		Betrok. (om de maan.
25	N	0	49,28	2,2	5,63	97		Betr. nev. flaauwe kr.
26	NW	0	56,07	2,0	5,56	97		Held. spor. v. een kr.
27	ZW	2	57,96	2,9	5,79	95	2,2	Bew. (om de maan.
28	ZZO	1	44,89	5,2	6,83	97	10,5	Betrokken, regen.
29	WNW	1	50,62	6,3	7,11	94	2,5	Id.
30	ZZW	2	55,37	7,1	7,60	96	0,8	Id.
31	WNW	0	62,27	4,4	6,59	98		Helder.
		32½ som	757,65 gem.	6,50 gem.	7,23 gem.	0,93 gem.	26,9 som	

N A A M L I J S T

DER GEBORENEN, GEHUWDEN EN OVERLEDENEN
TE UTRECHT.

NOVEMBER 1850.

Geboren den

- | | |
|---|--|
| <p>1 NOVEMBER. Z. onecht.
2. Elisabeth, D. van Emanuel van Stigt.
Maria, D. van Gijsbertus van Veenendaal.
. D. onecht.
3. Maria, D. van Joseph van Baalen.
Gerrit Hendrikus, Z. van Hendericus Huisman.
4. Johanna Charlotta, D. van Jan Heythekker.
Maria Petronella, D. van Dirk Florens Holthuysen.
Leonardus, Z. van Joannes Clarenbeek.
Maria Hendrika, D. van Jacobus Walraven.
Cornelia Johanna, D. van Wouter Klijnholst.
5. D. onecht.
6. Maria Margaretha, D. van Arnoldus van Rijn.
Johannes Aloisius Petrus, Z. van Johannes Smits.
Catharina, D. van Hendrik van der Straaten.
Franciscus Jacobus, Z. van Franciscus Jacobus Deierkauf.
Maria Geertruida, D. van Jan Vroon.
Cornelia, D. van Arend Jan Koppers.
Jacobus, Z. van Gerardus Glissenaar.
. D. onecht.
7. Wilhelmina, D. van Klaas van den Broek.
8. Jean Nicolas, Z. van Jean Daniel Sebastien Landré.
9. Johanna, D. van Jacobus van den Elsken.</p> | <p>Cornelis, Z. van Cornelis Vermeulen.
Johannes, Z. van Antonie van der Sluis.
. Z. onecht.
10. Johanna Hendrina, D. van Hendricus Godee.
Wilhelm, Z. van Gerrit Jacobus Schouten.
Theodorus en Gerardus, Zonen van Jan van Um.
Lambertus, Z. van Gijsbert Houweling.
11. Hendrika, D. van Bernardus van Hoorn.
12. Petrus Albertus, Z. van Hendricus Schmit.
Willem Frederik Daniel, Z. van Johannes Godefridus Damm.
Sophia, D. van Johannes de Groot.
13. Ludovica, D. van Franciscus Nieuwenhuizen.
Jan Hendrik, Z. van Johannes Wilhelmus de Koning.
14. Johannes, Z. van Hendricus van Gorkum.
Hendrika, D. van Michiel van Zijl.
Berendina Maria, D. van Antonie Mulder.
Johanna Susanna, D. van Steven van Sterkenburg.
Syke Frederika, D. van Evert Geritsen.
15. Johannes, Z. van Bernardus Elbertse.
Cornelis Albertus, Z. van Pieter Johannes Ducro.
Eduard, Z. van Eduard Kampers.</p> |
|---|--|

- Geertruida Johanna, D. van Dirk Gielen.
- Carolina Louisa, D. van Julius Heinrich Hisgen.
16. Z. onecht.
- Nicolaas, Z. van Johannes de Bruin.
- Theresia Maria, D. van Hermanus Westhout.
- Johannes, Z. van Anthonie Rutting.
- Johannes Jacobus, Z. van Johannes Graus.
- Z. onecht.
- Arnoldus Franciscus, Z. van Cornelis Wesbeek.
- Z. onecht.
17. Wilhelmina Catharina, D. van Cornelis Joannes Verbon.
- Berendina Wilhelmina Johanna, D. van Jan Maximiliaan Koelee.
- David, Z. van Christiaan Jorg.
18. Johannes Theodorus, Z. van Seraphinus van den Eeckhout.
- D. onecht.
- Johanna Maria, D. van Anthony Pelt.
- Sara Johanna, D. van Jordaen Everhard van Rheden.
- Cornelia, D. van Jan van den Hoogen.
- D. onecht.
19. Wilhelmina, D. van Jacobus Henricus Maarschalkerweerd.
- Cornelia Maria, D. van Cornelis Rietveld.
- Anthonia Wilhelmina Maria, D. van Josua Gerritse.
- Cornelis Gerardus Willem, Z. van Cornelis Willem Mulder.
- Z. onecht.
20. Hendrika Maria, D. van Jan van Geelen.
- Theodorus, Z. van Barnerdus Johannis Ubink.
21. Elisabeth, D. van Gerrit van Rijn.
- Cornelis, Z. van Petrus Straatman.
- Henri, Z. van Johannes Cornelis Moot.
- Anthonia, D. van Antonie de Wilde.
- Abraham, Z. van Albertus Lancee.
- Cornelis Albert, Z. van Hendrik Daniel Seisener.
22. Ambrosius, Z. van Roelof van den Ham.
- Franciscus, Z. van Gerardus Jacobus Zuyl.
- Frederik Willem, Z. van Cornelis van den Heuvel.
- Cornelis Sebastiaan, Z. van Dr. Christophorus Henricus Dedericus Buys Ballot.
- Elisabeth Genoveva Christina, D. van Ferdinand Johannes Smit.
- Daniel Johannes Jurrianus, Z. van Johannes Jurrianus de Jong.
- Jacoba, D. van Jan van Zijtveld.
- Z. onecht.
23. Damus, Z. van Damus Simons.
- Jan Willem, Z. van Martinus van den Heuvel.
- Hendrikus Willebrordus, Z. van Anthonie Verheul.
24. George Frederik, Z. van Carl Bahnsen.
- Gerrit Hendrik, Z. van Cornelis van Kasteel.
- Everdina, D. van Cornelis de Lang.
- D. onecht.
26. Maria Antoinette, D. van Pieter Johannes van den Berg.
- Jacobus, Z. van Johannes Koning.
- Petrus Dionisius, Z. van Josephus Wilhelmus Eerkens.
27. Hermanus Wilhelmus, Z. van Wilhelmus Jansen.
- Jacobus Anthonie, Z. van Lambertus Lingmondus van Dam.
- Fredericus Cornelius, Z. van Fredericus Cornelius Suering.
28. Paulina, D. van Willem Rijnders.
- Z. onecht.
- Nicolaas Johannes, Z. van Thomas van der Steen.
- Hermanus Gijsbertus, Z. van Cornelis Snoek.

29. Z. onecht. | Cornelis Marinus, Z. van Cornelis
Cornelis, Z. van Cornelis Molenbeek. | van Reemst.
30. Elias, Z. van Jacob Vieyra. |

Te zamen 106 als levend aangegeven geboren.

Gehuwd en

- 6 NOVEMBER. Bernardus de Meijer, bediende, 31 j. en Adriana Jacoba Folmer, zonder beroep, 33 j.
Floris Cornelis Johannes Meijers, schrijnwerker, 23 j. en Anna Wendelina Terwogt, zonder beroep, 25 j.
Johannes de Brake, smidsknecht, 31 j. en Maria van Ree, dienstmeid, 24 j.
Jacob Snijders, smidsknecht, 29 j. en Dientje van Ree, zonder beroep, 35 j.
Bastiaan den Daas, weduwn., klompenmaker, 33 j. en Casparina Helena Schuiling, dienstmeid, 35 j.
Eldert van Hondhorst, pannenbakker te Zuilen, 23 j. en Susanna Elizabeth Borman, dienstmeid, 23 j.
Jan Schuiling, timmerman aan de Blaauw Capel, 28 j. en Klasina den Daas, dienstmeid, 25 j.
Cornelis van Lingen, bloemist, 25 j. en Cornelia de Haan, dienstmeid, 34 j.
Willem Jan de Mey, weduwn., bediende, 39 j. en Johanna van Lookeren, dienstmeid, 31 j.
Johannes van der Wolk, winkelnknecht, 24 j. en Hendrica Jacoba de Ruyter, dienstmeid, 26 j.
Johannes de Winter, weduwn., gepensionneerd militair, 40 j. en Jacoba Clari, dienstmeid, 34 j.
Arie van Zuylen, weduwn., arbeider te Zuilen, 36 j. en Margrieta Spierenburg, dienstmeid, 43 j. | Philippus van der Burg, pottenbakker, 25 j. en Elisabeth van Oort, dienstmeid, 23 j.
Gijsbertus Citeur, boerenknecht, 26 j. en Rijkje Klarenbeek, dienstmeid, 27 j.
Hubertus Jonkers, geëmploijeerde bij 's Rijks munt, 36 j. en Adriana Ophorst, zonder beroep, 29 j.
Jan Berendse, boerenknecht, 29 j. en Engeltje Klarenbeek, dienstmeid, 26 j.
Abraham Blankers, opperman, 20 j. en Anthonia Schrijver, breidster, 20 j.
Matthijs de Roon, tuinman, 20 j. en Johanna Drijver, dienstmeid, 29 j.
13. Evert Schouten, weduwn., huis schilder, 46 j. en Jatres van der Linden, naaister, 38 j.
Nicolaas Vermeulen, schrijnwerker, 29 j. en Maria Ida de Kruyff, zonder beroep, 33 j.
Lambertus van Essen, pettenmaker, 18 j. en Petronella Brekelmans, dienstmeid, 25 j.
Hendricus Kressel, smid, 24 j. en Hendrika Gijssen, dienstmeid, 21 j.
Johannes Jacobus van Rijn, kleedermaker, 30 j. en Cina Martina de Lang, zonder beroep, 30 j.
Jacobus Broekman, kleedermaker, 25 j. en Eyda Wilhelmina van Bommel, zonder beroep, 25 j.
Steven Campagne, kleedermaker, 26 j. en Johanna Grim, naaister, 25 j.

- Hendrik Bijlaard, winkelier, 35 j. en Lena van Rossum, zonder beroep, 29 j.
- Gijsbert Zwart, vischkooper, 30 j. en Hendrina de Rooy, werkster, 25 j.
- Hendrik IJkel, stukadoor, 54 j. en Joa Magdalena Petronella Straatman, dienstmeid, 47 j.
- Gerardus Jacobus Zuyl, schippersknecht, 27 j. en Cornelia Bosterdijk, dienstmeid, 30 j.
- Cornelis Flink, schoenmaker, 24 j. en Wilhelmina Rommelswaard, zonder beroep, 22 j.
- Johannes Atteveld, melkverkooper, 30 j. en Elisabeth van Zijl, dienstmeid, 30 j.
- Gerrit van Empel, stalknecht, 26 j. en Joanna van Heel, wed., werkster, 45 j.
- Johannes Petrus Dekker, koornmolenaar, 28 j. en Aletta Maria van Blaricum, zonder beroep, 30 j.
20. Hendricus Johannes Baljet, boekbinder, 25 j. en Lena Muller, dienstmeid, 28 j.
- Albertus Aussems, klompenmaker, 33 j. en Anna Maria Wiegers, dienstmeid, 29 j.
- Willem Steppé, kleedermaker, 21 j. en Johanna Barendina Oudendammer, naaister, 20 j.
- Frans Joseph Rijnfrank, timmerman, 27 j. en Johanna van Die-
- denhoven, zonder beroep, 30 j.
- Anthony de Groot, arbeider, 25 j. en Gerrigje de Vree, dienstmeid, 29 j.
- Willem van Bentum, hovenier, 23 j. en Sophia van Rijn, naaister, 30 j.
- George Hendrik van der Poel, kamerbehangen, 28 j. en Johanna Susanna van Reenen, zonder beroep, 27 j.
- Dirk Kragten, weduwn., hovenier, 29 j. en Maria Knippers, hovenierster, 25 j.
- Cornelis van Bonsel, werkman, 26 j. en Johanna van Rossum, dienstmeid, 28 j.
- Cornelis Ooms, timmerman, 32 j. en Johanna Maria Honig, zonder beroep, 23 j.
27. Johannes Jacobus Herber, winkelbediende, 25 j. en Josina van der Strigt, mutsenwaschster, 28 j.
- Pieter Bregart, kamerbehangen, 56 j. en Johanna van Ouwerkerk, zonder beroep, 58 j.
- Willem van Dijk, timmerman, 42 j. en Aletta Hendrika Christina Pijper, wed., naaister, 46 j.
- Benjamin de Jong, slagter, 22 j. en Johanna Dirksen, naaister, 26 j.
- Johannes Wilschut, wolkamer, 25 j. en Mijntje Dolman, dienstmeid, 29 j.

Te zamen 48 paar gehuwden.

Overleden den

- 1 NOVEMBER. Maria Catharina Petronella van Riezen, 12 j. Singel, wijk M.
- Catharina von Berens, ongeh., 39 j. Mariaplaats.
- Charlotta Strick van Linschoten, wed. van Cypriaan Gerard van Hengst, 72 j. Drift.
- Frederica Reppel, huisvr. van Jacob Schumacher, 49 j. Springweg.
- Frederik Schenig, 6 w. Stroosteeg.

- Johanna Margaretha van Doorn, 3 m. Nobelstraat.
2. Johannes Bernardus Determan, 1 m. Vreeburg.
- Levenloos aangegeven Dochter van Jacobus Oxenaar. Achter 't Twyestraat.
4. Theodorus Johannes Dijkman, 14 d. aan de Groenekan.
- Jan Geurts Hamming, 22 j. Hospitaal.
- Nicolaas Verheem, 9 j. Stroosteeg.
5. Hendrik Vroonhof, 1 j. Roodebrug.
- Dirk Lissenberg, 4 j. Korte smee-steeg.
- Gerhard Heinrich Menebröker, geh., 70 j. Lollestraat.
6. Johannes van Dorssen, 5 m. Zand.
- Antonius de Bruyn, 7 w. Abstede.
- Rut Johannes Smit, 4 m. Lange nieuwstraat.
7. Neeltje van Vliet, 11 j. Watersteeg.
- Johannes Thoman, weduwn., 90 j. Rodenburgbrug.
- Dirk Rijksen, weduwn., 87 j. Achterstraat, wijk C.
8. Johannes Jacobus Boshardt, weduwn., 54 j. achter de Twyestraat.
- Hendrika Johanna Verheem, 3 m. onder Catharijne.
- Neeldje van Leeuwen, huisvr. van Albertus Bos, 81 j. Korte Jansstraat.
9. Willem Henselaar, ongeh., 79 j. Rietsteeg.
10. Dirk van den Berg, geh., 73 j. Predikheerenstraat.
- Anton Veldhoven, 5 m. Keukenstraat.
11. Cornelis Theodorus Pisa, 13 d. Minnebroederstraat.
- Levenloos aangegeven Zoon van Lauwrenst Wilhelmus Vermeulen. Catharijnesteeg.
- Gertruda Maria Krul, laatst wed. van Joannes Odijk, 71 j. Lange nieuwstraat.
12. Dirk Bakker, 3 w. op Soesbergen.
- Joannis van Rooijen, weduwn., 70 j. onder Catharijne.
- Johanna Verheul, 3 w. Zwarte water.
13. Willemijntje Oostendorp, 9 m. Zwarte water.
- Levenloos aangegeven Dochter van Jan Oskan. Hooge weide.
15. Albertus Heiman, 4 m. St. Janskerkhof.
- Adriana Hendrica Jansen, huisvr. van Bernardus Hensbergen, 50 j. Achterweg.
- Cornelis van Groeningen, 2 j. Zilversteeg.
- Gerrigje van Dreven, wed. van Jan Pannebakker, 72 j. Lange lauwerstraat.
16. Hendrina Maria van Hall, wed. van Hendrik van der Gulden, 49 j. Zandbrug.
- Johanna Anthonia Poessenouw, 11 w. Schoutensteeg.
17. Cornelia Koning, 3 m. Zadelstraat.
- Johannes Aloisius Matlung, 11 w. Boterstraat.
- Christina Johanna Bettink, 10 m. Slagtsteeg.
- Johanna Alida de Kruyff, huisvr. van Willem Cornelis Prette, 29 j. Geertruidasteeg.
- Levenloos aangegeven Dochter van Gijsbertus Anna Maas. Steenweg.
18. Christiaan Albertus Thien, 3 w. Zwaansteeg.
- Cornelis Johannes Wiggeman, 7 w. Achterweg.
- Maria Cornelia van Geelen, ongeh., 58 j. Achterom.
19. Maria Oudijk, wed. van Jacobus Summersbag, 57 j. Lollestraat.
- Pieter Jan Rook, 22 j. Sionskameren.

- Gabriel Smit, weduwn., 80 j. achter den Dom.
- Gerhardina Anna Geertruida van IJsendoorn, 5 m. Voorstraat.
- Berendje Klaassen, huisvr. van Otto Jongbloed, 35 j. onder Tolsteeg.
20. Levenloos aangegeven Zoon van Wolf Mozes van Laar. Weesbrug.
- Dirkje Vianen, 21 j. Hopakker.
- Johannes Eytinger, geh., 66 j. Jansbrug.
21. Barend van Dijk, 3 j. Singelsteeg.
- Hendrica Jacoba Penning, huisvr., van Hendrik de Lang, 29 j. Paddemoesje.
- Cornelia van Heumen, wed. van Petrus Gruythuysen, 72 j. Lange viesteeg.
- Charlotta Johanna van Beek, wed. van Willem Offerhaus, 72 j. achter de Twyestraat.
- Heintje Willegenberg, 6 m. te 's Graveland.
22. Leendert Gijbels, 2 j. Zand.
- Susanna Story, wed. van Willem Rickaby, 85 j. Maliebaan.
- Anthוניus Daagen, 3 m. Molenwerf.
23. Gerrit Jan van Hall, weduwn., 51 j. Bemuurde weerd.
- Maria van der Porte, huisvr. van Stephanus van Zijl, 54 j. Ganssteeg.
- Helena Geertruida Hooglander, 3 w. Catharijnestraat.
24. Maria Margaretha van Rijn, 3 w. Smebrug.
- Aaltje Tavenier, 18 d. Stroosteeg.
25. Willem Frederik Daniel Damm, 13 d. Vleutensche weg.
- Theodora Voecht, 3 w. Tuinstraat, wijk B.
- Johanna van Esperenheuvel, ongeh., 28 j. Helling.
- Arie van Veldhuizen, geh., 33 j. Singel, wijk K.
- Aletta van der Lugt, ongeh., 76 j. Zeedijk.
- Francina Geertruida Jacoba Buys Ballot, 1 j. Drift.
26. Levenloos aangegeven Dochter van Pieter Henricus Everaars. Bakkersteeg.
- Maria Nuy, huisvr. van Henricus Tieland, 59 j. Lange nieuwstraat.
- Fredrica Elisabeth van Vlissingen, 1 j. Ganzenmarkt.
- Levenloos aangegeven Dochter van Gerrit van Embden. Predikheerenstraat.
27. Jannetje de Roos, 9 m. Lauwenregt.
- Petronella van der Staak, wed. van Arnoldus Taris, 75 j. Hooge Jacobijnestraat.
- Petronella van den Berg, laatst wed. van Wilhelmus van Groeningen, 51 j. Nicolaisteeg.
29. Petronella Schoonhijn, ongeh., 24 j. Rodenburgstraat.
- Anna Maria Catharina Arensma, ongeh., 18 j. Nijmegen.
- Sander van Knossenburg, geh., 53 j. Hekelsteeg.
- Rijkje Vis, wed. van Gijsbertus Kuik, 81 j. Geref. Diak. oude-Mannen- en Vrouwenhuis.
30. Joanna Sophia Alborn, wed. van Cornelis Johannes van Niekerken, 55 j. Lange rozendaal.
- Louisa Maria Lit, 7 m. Gasthuissteeg.
- Lubertus van der Pijl, 5 m. Meipoort.

Te zamen 89 overledenen.

OVERZIGT der als levend en levenloos aangegeven geboren en
te Utrecht.

NOVEMBER 1850.

Geslacht	levend		levenloos *)		totalen			Aanmerkingen.
	echt	onecht	echt	onecht	echt	onecht	totaal	
Mannelijk	52	9	2	—	54	9	63	Onder de als levend aangegeven (echt) geboren en is één tweeling, Zoons.
Vrouwelijk	39	6	5	—	44	6	50	
Totaal	91	15	7	—	98	15	113	

*) Zie hierbij de aanteekening op bl. 8.

VERGELIJKEND OVERZIGT der geboren en overledenen
te Utrecht.

NOVEMBER 1850.

Aanwijzing	mannelijk	vrouwelijk	totaal	Aanmerkingen.
Geboren	63	50	113	
Overleden	38	51	89	
Meer geboren	25		24	
„ overleden		1		

STAAT van den Ouderdom der Overledenen te Utrecht.

NOVEMBER 1850.

Ouderdom		mannelijk	vrouwelijk	totaal	Aanmerkingen.
maanden	jaren				
0—6	16	10	26	
6—12	—	5	5	
	1—5	5	2	7	
	5—10	1	—	1	
	10—20	—	3	3	
	20—30	2	5	7	
	30—40	1	2	3	
	40—50	—	2	2	
	50—60	3	6	9	
	60—70	1	—	1	
	70—80	4	8	12	
	80—85	1	2	3	
	85—90	1	1	2	
	90—95	1	—	1	
	95—100	—	—	—	
		36	46	82	
Levenl. aangeg. kind.		2	5	7	
Totaal . .		38	51	89	

OPGAVE van het getal paarden, bij de kantoren der stedelijke belastingen te Utrecht aangegeven voor de (Veulen)markt van 4 November 1850.

Kantoren	Getal paarden	Aanmerkingen.
Waard-barrière . .	10	
Catharijne-barrière .	181	
Tolsteeg-barrière . .	72	
Wittevrouwenpoort .	37	
Roodebrug	34	
Ridderschapsvaart .	41	
Vaartsche Rijn . .	44	
Totaal . .	419	

OPENBARE VERKOOPINGEN VAN VASTE GOEDEREN
TE UTRECHT.

NOVEMBER 1850.

Den 2. November.

Ten overstaan van den Notaris J. H. VAN SCHERMBEEK.

Een Heerenhuis met Tuin, genaamd *Souracarta*, te Utrecht, buiten de Catharijne-barrière, aan den Rijnspoorweg, wijk L. N^o. 76.

Gekocht door den Heer C. SCHNELL, voor den Heer C. H. SCHANZE, voor *f* 4025.

Ten overstaan van den Notaris H. DUYFJES.

Een Huis, Erf en Tuintje, te Utrecht, aan den Springweg, oostzijde, wijk B. N^o. 897.

Gekocht door den Heer J. VAN DER LIP, voor *f* 2800.

Een Huis, te Utrecht, in de Zuylenstraat, zuidzijde, wijk A. N^o. 583.

Gekocht door den Heer P. L. HESSING, voor *f* 1225.

Een Huis, te Utrecht, in het Putsteegje, wijk E. N^o. 176.

Gekocht door den Heer J. DUPPEN, voor *f* 370.

Twee Woningen, te Utrecht, in de Korte smeesteeg, wijk A. N^{os}. 424 en 425.

Gekocht door den Heer J. VIVEEN *ca*, voor *f* 1370.

Eene Woning, te Utrecht, in de Zilversteeg, noordzijde, wijk B. N^o. 762.

Gekocht door den Heer J. LINSCHOTEN, voor *f* 460.

Eene Woning daarnaast, wijk B. N^o. 763.

Gekocht door den Heer A. VAN STEYN, voor *f* 360.

Eene Woning daarnaast, wijk B. N^o. 764.

Gekocht door den Heer J. H. MOLENBEEK, voor *f* 360.

Eene Woning, te Utrecht, in de Jufferstraat, wijk B. N^o. 585.

Gekocht door den Heer J. SAKKERS, voor *f* 780.

Een Huis, te Utrecht, aan het Nicolaikerkhof, in de Spinderspoort, wijk A. N^o. 201.

Gekocht door den Heer J. A. G. RUTINCK, voor *f* 410.

Eene Woning, te Utrecht, in de Jacobsgasthuissteeg, wijk B. N^o. 900.

Gekocht door den Heer A. DE BRIEDER, voor *f* 330.

Den 30. November.

Ten overstaan van den Notaris H. DUYFJES.

Vier Bunders, 31 Roeden, 30 Ellen Wei- en Boschland, gelegen op

Achthoven, strekkende van den Tiendweg tot het land van Jan Makking en Jonkhr. Mr. J. C. Martens van Sevenhoven, belend ten oosten Arie Boo en ten westen Jan Makking.

Gekocht door den Heer J. MAKKING, voor *f* 2240.

Twce Bunders, 60 Roeden, 80 Ellen Bouw-, Wei-, Hooi- en Rietland, gelegen in den polder Graaf, onder Jaarsveld, belend boven den Heer N. W. Buddingh en beneden P. van Montfoort en R. de Hoop.

Gekocht door den Heer w. J. DE VOOGT, voor *f* 1900.

LIJST van de Water-hoogte op de rivier de Lek te Vreeswijk, alsmede van den Vaartschen Rijn te Utrecht, waargenomen door de Opzigtters van den Waterstaat, gedurende de maand

NOVEMBER 1850.

Dagteekning	Rivier de Lek				Vaartschen Rijn te Utrecht		water afgetapt op de Vecht met de		Aanmerkingen
	onder het nood-peil	boven het AP. peil	water ingelaten met de waaijer-deur	schuiven	boven rijn-peil	onder rijn-peil	waaijer-deur	twee schuiven	
	Ned. ellen		uren		Ned. ellen		uren		
1	4,46	2,04	»	»	»	0,03	»	»	
2	4,47	2,03	»	»	»	»	»	»	
3	4,48	2,02	»	»	0,05	»	»	4	
4	4,49	2,01	»	»	»	0,15	»	16	
5	4,24	2,26	»	»	0,04	»	»	»	
6	4,36	2,14	»	»	0,02	»	»	»	
7	4,52	1,98	»	»	0,03	»	»	»	
8	4,53	1,97	»	»	0,02	»	»	»	
9	4,30	2,20	»	»	0,03	»	»	»	
10	4,56	1,94	»	»	0,02	»	»	»	
11	4,53	1,97	»	»	0,02	»	»	7	
12	4,56	1,94	»	»	0,03	»	»	6	
13	4,61	1,89	»	»	0,03	»	»	»	
14	4,57	1,93	»	»	»	»	»	»	
15	4,61	1,89	»	»	0,03	»	»	»	
16	4,59	1,91	»	»	»	0,05	»	»	
17	4,57	1,93	»	»	»	0,03	»	»	
18	4,53	1,97	»	»	0,03	»	»	»	
19	4,58	1,92	»	»	0,01	»	»	»	
20	4,56	1,94	»	»	0,05	»	»	»	
21	4,47	2,03	»	»	0,05	»	»	»	
22	4,41	2,09	»	»	0,03	»	»	»	
23	4,27	2,23	»	»	0,05	»	»	4	
24	4,09	2,41	»	»	0,06	»	»	14	
25	3,84	2,66	»	»	0,06	»	»	12	
26	3,63	2,87	»	»	0,03	»	»	12	
27	3,61	2,89	»	»	0,02	»	»	25	
28	3,54	2,96	»	»	»	0,03	»	10	
29	3,53	2,97	»	»	0,02	»	»	»	
30	3,58	2,92	»	»	0,05	»	»	»	
gemidd. totaal	4,303	2,197	»	»	0,016	»	»	110	

WAARNEMINGEN, gedaan te Utrecht, op het Meteorologisch Observatorium,
door F. W. C. KRECKE, Math. Mag. Phil. Nat. Doct.

NOVEMBER 1850. 's Morgens te 8 ure.

Dagteekening	Wind		Barom. bij 0°	Ther- mome- ter	Dampdrukking	Vochtigheid	Gevallen regen	Aanmerkingen
	rigting	kracht						
1	WZW	1	763,07	6,5	7,63	1,00		Betrokken, nevel.
2	ZW	2	62,54	11,4	10,08	99		Betrokken.
3	WZW	0	66,71	9,2	8,90	99		Bewolkt.
4	ZW	5	59,67	12,5	10,03	91	0,2	Id.
5	ZW	3	62,09	8,8	7,57	86		Bijna helder.
6	WNW	1	62,10	9,5	7,37	80		Ligt bewolkt.
7	WZW	1	65,40	8,4	8,25	96		Bewolkt.
8	WZW	5	57,72	10,3	8,25	96	4,8	Betrokken, regen.
9	WNW	1	67,79	8,5	7,18	83		Bewolkt.
10	WZW	1	68,04	10,7	9,65	98	1,5	Betrokken.
11	WZW	2	64,06	10,4	8,42	87		Zwaar bewolkt.
12	NW	1	60,04	10,2	8,37	89		Bewolkt.
13	NW	1	61,25	6,3	6,17	82	0,8	Ligt bewolkt.
14	NW	1	61,98	4,6	5,96	88	0,7	Bewolkt.
15	NW	1	67,87	3,3	5,85	94	1,8	Id.
16	ZZW	0	67,33	3,4	6,08	97	0,2	Zwaar bewolkt.
17	WNW	1	61,62	5,3	6,77	96	6,0	Ligt bewolkt.
18	WZW	1	61,76	4,6	6,57	97	0,5	Bewolkt.
19	Z	1	44,38	8,7	8,52	97	4,0	Betrokken.
20	ZZO	3	37,38	6,0	6,56	89		Zwaar bewolkt.
21	O	1	44,41	5,9	6,93	94		Bewolkt.
22	W	0	57,75	3,5	5,92	94		Ligt bewolkt.
23	ZZW	2	51,36	10,2	9,36	98	6,3	Zwaar bewolkt.
24	ZZW	4	53,10	7,0	7,12	90	0,2	Bewolkt.
25	ZW	6	41,42	8,8	7,04	80	2,1	Id.
26	ZW	2	47,85	6,0	6,97	94		Ligt bewolkt.
27	ZZO	1	51,83	6,0	7,06	96	1,2	Bewolkt.
28	NO	1	65,29	2,4	5,12	87	0,1	Ligt bewolkt.
29	NO	1	73,65	— 1,4	4,38	95		Helder.
30	ONO	1	67,84	— 4,3	3,83	1,00		Id.
	51 som		59,24 gem.	6,76 gem.	7,26 gem.	0,92 gem.	30,4 som	

NOVEMBER 1850. 's Middags te 2 ure.

Dagteekening	Wind		Barom. bij 0°	Ther- mome- ter	Dampdrukking	Vochtigheid	Gevallen regen	Aanmerkingen
	rigting	kracht						
1	ZZW	1	761,93	9,4	8,90	0,98	1,6	Betrokken, regen.
2	WZW	4	61,97	13,4	10,38	89	0,1	Zwaar bewolkt.
3	ZW	1	67,28	11,9	9,06	85		Ligt bewolkt.
4	ZW	5	55,51	11,7	9,78	93	1,8	Betrokken, regen.
5	WZW	6	60,47	11,8	8,28	78		Zwaar bewolkt.
6	W	3	62,63	11,4	7,24	70		Bewolkt.
7	WZW	2	64,71	11,4	9,00	87		Zwaar bewolkt.
8	WNW	3	58,61	10,4	6,83	70	1,9	Id.
9	WNW	3	69,02	10,7	7,08	72		Id.
10	W	2	66,97	12,0	9,48	89		Betrokken.
11	WZW	4	62,17	11,3	8,70	85		Id.
12	NW	2	60,64	10,1	7,24	76	0,3	Ligt bewolkt.
13	NW	1	59,59	8,7	6,21	71		Bewolkt.
14	NW	2	63,71	4,8	6,14	90	1,4	Id.
15	NW	1	67,37	6,0	5,83	79		Id.
16	Z	1	66,05	5,0	6,74	97	0,3	Betrokken.
17	WNW	2	62,41	8,5	7,30	85		Bewolkt.
18	ZW	1	59,65	7,3	7,37	92	0,3	Zwaar bewolkt.
19	ZW	1	40,96	12,7	10,17	91	2,5	Id.
20	Z	1	37,00	7,0	7,44	95	1,6	Betrokken.
21	NNW	1	48,27	8,2	7,52	90	0,1	Zwaar bewolkt,
22	ZW	1	57,52	8,0	5,99	72		Helder.
23	Z	3	49,79	12,7	10,29	91		Betrokken.
24	ZZW	6	47,77	10,3	8,26	85	1,7	Id.
25	ZW	5	41,56	10,4	7,65	78	0,3	Bewolkt.
26	ZW	2	49,53	8,1	7,23	86		Id.
27	ZZW	1	53,21	7,7	6,81	83		Zwaar bewolkt.
28	NO	1	68,22	5,4	4,97	70		Ligt bewolkt.
29	ONO	2	71,63	1,2	4,33	80		Helder.
30	ONO	1	66,50	—	0,2	4,16	83	Ligt bewolkt.
		69 som	58,76 gem.	8,91 gem.	7,55 gem.	0,84 gem.	13,9 som	

NOVEMBER 1850. 's Avonds te 10 ure.

Dagteekening	Wind		Barom. bij 0°	Ther- mome- ter	Dampdrukking	Vochtigheid	Gevallen regen	Aanmerkingen
	rigting	kracht						
1	ZW	0	762,05	10,5	9,65	0,99	4,2	Betrokken.
2	WZW	4	62,50	12,3	10,40	95	1,9	Id.
3	ZW	1	66,18	6,5	7,31	96		Helder.
4	WNW	3	60,62	8,5	6,01	70	4,2	Id.
5	WZW	5	59,71	11,0	8,88	88		Bewolkt.
6	W	2	63,76	9,9	8,15	86		Zwaar bewolkt.
7	ZZW	3	62,41	9,0	8,23	92		Id.
8	NW	3	62,75	8,3	6,66	78		Helder.
9	ZW	1	69,22	8,4	7,90	92	0,2	Betrokken.
10	ZW	2	65,84	10,3	9,30	96	0,1	Bewolkt.
11	WZW	3	59,61	11,5	9,77	94	2,5	Betrokken.
12	NW	0—1	61,72	6,0	6,87	93		Ligt bewolkt.
13	NW	2	59,37	4,3	5,35	80	2,3	Bijna helder.
14	NW	1	66,94	2,4	5,51	94		Id.
15	W	0	67,47	3,5	6,12	97	0,2	Bewolkt, regen.
16	ZZW	3	62,42	5,0	6,74	97	1,8	Betrokken.
17	WZW	0	63,66	4,4	6,38	95	0,2	Ligt bewolkt.
18	Z	1	55,42	3,3	5,94	95	0,2	L. betr. d. geh. av. kr.
19	Z	1	39,27	7,4	7,52	93		B. held. (om de maan.
20	ZO	1	38,73	6,7	7,08	92		Bewolkt.
21	WNW	1	54,09	4,7	5,71	84	0,2	Ligt bewolkt.
22	Z	1	54,86	6,4	6,84	90		Betrokken.
23	ZW	2	53,13	9,2	8,33	92	2,0	L. betr. ged. v. een kt.
24	ZW	6	41,09	11,2	9,02	88	5,7	Z. bew. (om de maan.
25	ZW	4	42,75	7,3	6,74	84		Bewolkt.
26	Z	0	51,09	3,9	6,28	97		Ligt bewolkt.
27	ZZW	0	58,37	5,7	6,94	96	0,4	Betrokken.
28	NNO	0—1	72,43	— 0,2	4,54	92		Helder.
29	ONO	1	69,77	— 2,6	4,04	94		Id.
30	NO	0	67,04	— 1,2	4,50	96		Betrokken.
		52 som	59,14 gem.	6,12 gem.	7,09 gem.	0,91 gem.	26,1 som	

THE ... OF ...

...

...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...

N A A M L I J S T

DER GEBORENEN, GEHUWDEN EN OVERLEDENEN
TE UTRECHT.

DECEMBER 1850.

Geboren den

- | | |
|---|--|
| <p>1 DECEMBER. Albertus, Z. van Thijmen van Leeuwen.
Pieter, Z. van Hendrikus van Groot-Battavé.
Hendrikus, Z. van Johannes Bernardus Kok.
Maria, D. van Wilhelmus van Wierst.
Hendrika, D. van Petrus de Mari.
Willem, Z. van Leendert Hoeijenbos.
Johannes Cornelis, Z. van Franciscus Vermeulen.
Hendrika, D. van Joannes Broere.
Wilhelmina Elisabeth, D. van Thijmen de Bruyn. (Tweeling met een' als levenloos aangegeven Zoon).
Anthonie Karel, Z. van Lambertus van Dam.
Elisabeth Maria, D. van Johannes Francisc de Laat.
Cornelis en Adriana Susanna, Z. en D. van Gerrit van Loghem.
2. Johanna, D. van Albertus Maarseven.
Mietje, D. van Gerrit Jacobs.
Geertruida Susanna Barbara Maria, D. van Thomas Godart Corbelijn.
3. Mijntje, D. van Johannes van Maurik.
Magdalena Francisca, D. van Johannes Lisman.
Alberta Paulina Cornelia, D. van Willem van Elst.
Hendrika, D. van Rijnier Renes.
Johanna Geertruida, D. van Abraham Coenraats.
Johannes Mattheus, Z. van Willem Mulder.</p> | <p>Hendrik Johan Herman, Z. van Mr. Christiaan Willem Johan Baron van Boetzelaer.
Geertruy, D. van Jacobus Verheul.
4. D. onecht.
Dirk, Z. van Cornelis Zorn.
Carolina, D. van Carolus Maarschalckerweerd.
Cornelia Maria, D. van Lambertus Cornelis Stroeve.
Johanna, D. van Johannes Verkerk.
5. Adrianus, Z. van Adrianus van der Schaft.
Nicolaas, Z. van Henricus Scholten.
Anthonie, Z. van Anthony Bresser.
Wilhelmina, D. van Paulus Jacobus Koppe.
6. Hermanna, D. van Hermanus Bertus Spee.
Anna Maria, D. van Hermanus Bergman.
Willem, Z. van Willem van Doorn.
Hendrika, D. van Hendrik de Ruyter.
Arnoldus, Z. van Willem Jan Pluym.
7. Albertus Johannes, Z. van Johannes Slinkers.
. Z. onecht.
. D. onecht.
Gerrit Hendrik, Z. van Gerrit Hendrik Kersten.
. D. onecht.
. D. onecht.
8. Jan Anthonie, Z. van Jan van Leeuwen.
Johannes, Z. van Coenraad Maaren.
Frederik Christiaan, Z. van Frederik Christiaan van Berkel.</p> |
|---|--|

- Johannes Christianus, Z. van Willem Knippers.
9. Cornelis, Z. van Cornelis van Rossem.
- Marinus, Z. van Hermanus Westerman.
- Cornelia, D. van Gerardus Johannes Groen.
- Anthonius, Z. van Cornelis Pot.
- Johannes Petrus, Z. van Marinus Mertens.
10. Bartje Aartje, D. van Gerrit van Broekhuysen.
- Jacobus Herman, Z. van Roelof Kobus.
- Johannes Anthonius, Z. van Andries van Zutphen.
- Jacoba, D. van Willem Castrop.
11. Franciscus Frederikus, Z. van Ludovicus Johannes Raasveld.
12. Franciscus, Z. van Willem Preys.
- Hendrika, D. van Bernardus Franciscus Koeman.
- Elisabeth Maria, D. van Richardus van Haagen.
- Cornelia en Johanna, Dochters van Jan van Leeuwen.
- Wilhelmus, Z. van Wilhelmus Maarseeven.
13. Anna Geertruy, D. van Dirk Hendricus Roep.
- Wilhelmina Christina, D. van Jacobus Nicolaas van Ditmarsch.
- Z. onecht.
- Maria, D. van Jan Clari.
14. Z. onecht.
- Gerrit Cornelis Frederik, Z. van Gerrit Gijsen.
- Catharina Petronella Maria Josephina, D. van Hermanus van Beurden.
- Christina Arnoldina Gerarda, D. van Christiaan Gosewinckel.
- Hendrika Mechtelina, D. van Abraham Kool.
- Catharina Elisabeth, D. van Gerrit Molenbeek.
15. Johanna, D. van Gerardus Linnebank.
- Johannes, Z. van Johannes de Brake.
16. Alida, D. van Johannes van Es. Rijkje, D. van Alexander van den Wildenburg.
17. David, Z. van Willem Croese.
- Johannes Hendrikus, Z. van Hendericus Wijnandus van Zeyst.
- Johannes, Z. van Thomas van Straalen.
- Z. onecht.
- Agnita, D. van Gerrit Nagtegaal.
18. Hillegonda Adriana Francina, D. van Dr. Fredrik Wilhelm Christiaan Krecke.
- Z. onecht.
- Dirk, Z. van Hermanus Schoonhoven.
- Cornelis, Z. van Johannes Velling.
- Anna Adriana Margaretha, D. van Tijs Nieuwpoort.
19. Eva Geertruida Maria, D. van Jan Hendrik Roep.
- Elisabeth, D. van Willem Visser.
- Jacob, Z. van Jacobus Monné.
- Johannes Cornelis, Z. van Jan Dirks van Leeuwen.
- Adrianus, Z. van Adrianus de Bouter.
- Theodorus, Z. van Theodorus van Hal.
- D. onecht.
- Catharina Huberta, D. van Gijsbertus Zandkuyl.
20. Margaretha, D. van Martinus Michielse.
- D. onecht.
- D. onecht.
- Hendrikus Wijnandus, Z. van Dirk Bollemeijer.
- Levie, Z. van Soesman Levie Blaauw.
- Cornelis, Z. van Cornelis Blonk.
- Sara Frederica Johanna, D. van Bernardus van Bilderbeek.
- Theodorus, Z. van Jan Levöleger.
21. Christianus, Z. van Lambertus van den Hoeven.
- Elisabeth, D. van Coenraad Eykman.

- Antonius Lambertus, Z. van Antonius Welling.
22. Maria, D. van Arnold Ary Beket.
- Johanna Christina, D. van Paulus van Maarle.
- Elisabeth Wilhelmina, D. van Willem Berg.
- Jacob, Z. van Hendrikus Mander-sloot.
- Anna Grada, D. van Cornelis Ett.
- Anthonia Maria, D. van Johan Christiaan Gottlieb.
23. Arnoldus Theodorus, Z. van Hermannus Noclaas Wismeier.
- Hermanus Gerardus Hendrikus, Z. van Hermanus Gerardus Hendrikus van Beynum.
24. Charlotta Johanna, D. van Konrad Dieteker.
- Abraham Hendrik Jacobus Johannes, Z. van Jean Louis Bernhardt.
- Marinus Johannes, Z. van Hendrik Johannes Dörr.
- Hendrika, D. van Theodorus Oostveen.
- Kaatje, D. van Salomon Joseph van der Goen.
- Maria Henderika, D. van Gerard Cornelis Plempers van Balcn.
- Wilhelmus, Z. van Pieter Adelaar.
25. D. onecht.
- Cornelia, D. van Jacob Moesbergen.
- Gerritje, D. van Arie van Dam.
- Theodora Johanna, D. van Jonkhr. Hendrik Mauritz Cornelis Calkoen.
- D. } Tweeling onecht.
- Z. }
- Johanna Maria, D. van Cornelis Haarmans.
- Hendrik Jacob, Z. van Jacobus van Klarenbosch.
26. Adriana Maria Agatha Sara, D. van Mr. Benjamin George Adam Pabst.
- Franciscus Nicolaas, Z. van Joseph Burgler.
- D. onecht.
- Johanna Gijsberta, D. van Willem Pastoor.
- Willem Cornelis, Z. van Johannes Hendricus Molenbeek.
- Willemina, D. van Johannes van Rijswijk.
- Jelis, Z. van Willem Jelis Gesel.
- Margaretha Henrietta, D. van Cornelis Hermanus de Haart.
27. Anthonia, D. van Wilhelmus van Zutphen.
- Z. onecht.
- D. onecht.
- Anthonie, Z. van Jan Hollart.
- Daniel Wilhelm, Z. van Johan Daniel Kreek.
- Nicolaas, Z. van Adrianus Masten.
- Maria Hendrika, D. van Pieter de Bruin.
- Hendrik, Z. van Burghardus Agterberg.
- Hendricus Hendriettus, Z. van Cornelis van Dijk.
- Gerardus, Z. van Hendrikus Corver.
- Jan, Z. van Wilhelm Schumacher.
- Z. onecht.
28. Louisa Catharina, D. van Johan Wilhelm Uylenbroek.
- Hasina Johanna Adriana, D. van Jan Adrianus Lagas.
- Hendrik, Z. van Hendrik Smit.
- Alida, D. van Leonardus Heynderman.
- Johanna, D. van Johannes Verhoeven.
29. Gerarda Maria Johanna, D. van Gerardus Johannes van den Berg.
30. Antje, D. van Abraham Smit.
- Anthonia, D. van Frans Nahuy-sen.
- Jan Willem, Z. van Jan van der Horst.
31. Dirk, Z. van Rijk Rijksen.
- Gerardus Johannes Franciscus, Z. van Hendrik Adelaar.
- Johanna Jacoba, D. van Franciscus Schram.

Gerarda Arnolda, D. van Johannes van Munster.	Christoph Weidner.
Jacobus Albert, Z. van Gijsbertus Kampers.	Johannes Cornelis, Z. van Cornelis Bruynel.
Susanna Elisabeth, D. van Johan	Johanna Josina, D. van Roelof Cornelis Groot.

Te zamen 167 als levend aangegeven geboren.

Gehuwd den

- 4 DECEMBER. Christiaan Mouwe, werkman, 23 j. en Antonia Lisman, naaister, 31 j.
- Arent Klesman, vergulder, 22 j. en Cornelia van Doorn, zonder beroep, 22 j.
- Pieter Schoonhoven, courantenbesteller, 21 j. en Maria van Schaik, dienstmeid, 26 j.
- Bernardus Hendrikus Koopman, huisschilder, 37 j. en Janna Dentre, werkster, 31 j.
- Antonie Ingenegeren, directeur van een begrafenisfonds, 22 j. en Geertruida Hendrica van Schaick, zonder beroep, 21 j.
- Gerrit van Boven, weduwn., smid, 38 j. en Gradda Wiggers, zonder beroep, 43 j.
- Gijsbertus Smit, weduwn., houtkoopersknecht, 41 j. en Willemtje Emmels, kleederbleekster, 41 j.
5. Dirk van Boom, weduwn., es-saijeur bij 's Rijks Munt, 56 j. en Petronella Jacoba Ostermann, zonder beroep, 37 j.
11. Johannes Cornelis van Hasselt, klompenmaker, 28 j. en Anna Maria Westhout, zonder beroep, 28 j.
- Daniel Bedijn, huisschilder, 26 j. en Elisabeth Mensburg, werkster, 23 j.
- Hendrikus van Soest, weduwn., huisschilder, 40 j. en Anthonia de Sain, koopvrouw, 27 j.
- Jan Willem Christiaan Dop, vischverkooper, 38 j. en Jannetje van den Berg, zonder beroep, 35 j.
18. Hendrik Cornelis Spiering, kleedermaker, 20 j. en Maria Geroldt, zonder beroep, 23 j.
- Bernardus Hensbergen, weduwn., werkman, 52 j. en Hendrikje van Deudekom, wed., breidster, 46 j.
- Johan Heinrich Schrameijer, brouwersknecht, 31 j. en Hendrika van Oorschot, dienstmeid, 29 j.
- Pieter Meijer, stalknecht, 28 j. en Maria Haarmans, mutsenwascher, 31 j.
- Gerrit van Dulst, broodbakker, 18 j. en Damina Johanna van der Wiclen, dienstmeid, 26 j.
25. Willem van den Broek, weduwn., metselaar, 28 j. en Bartha van den Bol, wed., werkster, 36 j.
- Nicolaas Engelbert Bol, schrijnwerker, 20 j. en Hendrica Hillegonda Sidenburg, zonder beroep, 21 j.
- Cornelis van der Horst, werkman, 52 j. en Gertrudis Cornelisse, werkster, 41 j.
- Albert Wissing, werkman, 31 j. en Johanna Frederica Hoeflaar, naaister, 25 j.
- Johannes van Gorkom, knoopendraaijer, 27 j. en Alida Bakker, koopvrouw, 24 j.

Te zamen 22 paar gehuwden.

Overleden den

- 1 DECEMBER. Hendrika Maria Vermeulen, huisvr. van Johan Mauritz Jansen, 35 j. Wijde begijnestraat.
Hendrikus Adrianus Engelberts, 10 w. Nieuwe kamp.
Joannes Lubbers, geh., 64 j. Korte elisabethstraat.
Levenloos aangegeven Zoon van Tijmen de Bruyn. Lauwenregt. (Tweeling met een' als levend aangegeven Dochter).
2. Hendrika Wilhelmina van Doorn, 2 j. Lange lauwerstraat.
Cornelia Elizabeth Nicolaas, huisvr. van Nicolaas Kemp, 71 j. Magdalenasteeg.
3. Berendina Maria te Kolste, 3 m. Molensteeg, wijk H.
Hermanus Glissenaar, 6 m. Gruttersdijk.
4. Hendrika Ras, ongeh., 63 j. Eikelenboomsport.
Mietje van Frank, 3 m. Buurkerkhof.
Johannes Paulssen, geh., 70 j. Vreeburg.
Laurens de Groot, 11 m. Bildtstraat.
5. Catharina Hendrika Dörr, 2 j. Brandsteeg.
Cornelis Richardus van der Kellen, 1 j. Nieuwe kamp.
Johannes van Zuylen, geh., 76 j. Donkerstraat.
Anthonia Linschoten, 1 j. Lange rozendaal.
Levenloos aangegeven Zoon van Willem de Ruyter. Kerksteeg.
6. Thomas Prey, weduwn., 84 j. Breedstraat.
Anton Scholz, 7 j. Beijerbrug.
Reijer van Woudenberg, 2 j. Lange nieuwstraat.
Adriana Antonia van den Houdijk, wed. van Cornelius de Kruyff, 75 j. Pauwsteeg.
7. Eppo Ippius Fockens, geh., 51 j. Lange nieuwstraat.
Helena Monné, 2 j. Drakenburgsteeg.
Elisabeth Hester Thierry de Bye, huisvr. van Christophorus Henricus Dedericus Buys Ballot, 33 j. Drift.
Gerritje Lodder, huisvr. van Willem de Ruyter, 32 j. Kerksteeg.
Johannes Petrus Kok, 1 j. Bemuurde weerd.
Cornelis Kluyt, ongeh., 18 j. Stijf selsteeg.
8. Johanna Catharina Doesburg, huisvr. van Johannes Franciscus de Laat, 26 j. Vischmarkt.
9. Cornelia Maria Nourrisse, 5 w. Dorstigenhartenhof.
Cornelis Jacobus Cronseelaar, 6 w. Rijnstraat.
Gerrit van Zutphen, 10 d. Vischersteeg, wijk E.
Hendricus Gerardus Petrus Ultee, 11 m. Geertruidabrug.
Levenloos aangegeven Dochter van Gijsbertus Hof. Laan van Croes.
10. Johanna van Loene, wed. van Hendrik Bonebakker, 62 j. Magdalenaplein.
Gerrit van Tessel, weduwn., 78 j. Geref. Diak. oude-Mannen- en Vrouwenhuis.
11. Grietje Kriek, wed. van Jacob Bakker, 53 j. Zandstraat.
Catharina Lucretia Gewaltig, huisvr. van Jacobus Schroot Bettink, 38 j. Slagtsteeg.
Elisabeth Cornelia Knierim, 10 m. Vinkenburgsteeg.
Catharina Johanna Kampschoten, 7 m. Brandsteeg.
12. Hendrikus Johannes Hoogland, 3 m. Naauwe watersteeg.
Johanna Catrina Wilhelmina Deuys, huisvr. van Gerardus Huntelaar, 40 j. Zandstraat.

13. Helena Johanna van den Hoorn, huisvr. van Thomas Terdie, 51 j. Wijde watersteeg.
- Aletta Everhardina van der Boon Mesch, huisvr. van Petrus Adrianus van Rossum, 63 j. te Delft.
- Filippina Maria Lebbe, wed. van Johannes Jacobus van Toorenenbergen, 60 j. Nieuwe gracht.
- Marinus Westerman, 4 d. Nicolai-steeg.
- Joseph Pohl, geh., 50 j. Lijnmarkt.
- Jacobus Johannes Cornelis van der Hoeven, ongeh., 38 j. Schouten-steeg.
14. Jacobus Philippus van Dijk, 3 j. Zandbrug.
- Levenloos aangegeven Zoon van Johannes Bosschaert. Zwarte water.
15. Adriana Johanna Christina Frijlink, 5 m. Jansbrug.
- Abraham Ooms, 5 m. Soesbergen.
- Christina Gijse, huisvr. van Hendrik Meijer, 32 j. Nathanaelspoort.
- Andries van Zutphen, 3 j. Magdalenasteeg.
- Cornelia Werkhoven, wed. van Theodorus van Nieuwkerk, 71 j. onder Catharijne.
16. Johanna Rijnders, wed. van Arnoldus Copijn, 72 j. Lijnmarkt.
- Pieter Jan Guise, 1 j. Doms-toren.
- Johanna Wilhelmina van Tets, huisvr. van Mattheus Geraerds Thesingh, 74 j. achter St. Pieter.
- Cornelia van Bommel, wed. van Jacobus Wulfelee, 83 j. Lange smeesteeg.
17. Helena Bakker, 3 j. Visscher-steeg, wijk E.
- Anna Catharina Decking, wed. van Wilhelmus Nakke, 84 j. Potten-straat.
- Govert van Beusekom, geh., 52 j. Catharijnesteege.
18. Jan Willem Verhoef, ongeh., 22 j. Catharijnestraat.
- Johanna Geertruida Jenken, 2 m. Steenweg.
- Wouter Koster, 24 j. Hospitaal.
- Johan Coenraad Herber, geh., 47 j. Zakkendragerssteeg.
19. Johannes Bekes, geh., 55 j. Brandsteeg.
- Everdina Hemken, ongeh., 48 j. Tuinstraat, wijk B.
- Anthonia Enkelaar, 1 j. Twyestraat.
- Elizabeth Terwogt, ongeh., 75 j. Lange smeesteeg.
20. Carolus Christianus Weegen-huise, 5 m. Westerkade.
- Willemeyna Brackkee, huisvr. van Frans de Bree, 65 j. Breedstraat.
21. Levenloos aangegeven Dochter van Jacobus Johannes Janszen. Teelingstraat.
- Johannes Herbertus Derksen, 3 j. Lauwenregt.
- Simon van der Slot, 1 j. Hekel-steeg.
22. Geertruida Maria de Vrees, huisvr. van Theodorus Joannes Oosterbaan, 67 j. Lange nieuw-straat.
- Hendrik Hoonakker, 1 j. Vrouw-juttestraat.
23. Hendrik Jan van Beusekom, 10 w. Gaardbrug.
- Petrus Gerardus Wiggeman, 6 j. Achterweg.
- Elisabeth Ras, wed. van Paulus Smit, 65 j. Vischmarkt.
24. Maria Jacoba Spiering, 5 w. Fockestraat.
- Martinus Geurs, geh., 64 j. Lange hamsteeg.
25. Henricus Tax, geh., 68 j. Heerenstraat.
26. Johanna Henrica Broese, 10 m. Choorstraat.
- Joan Lambertus Teunissen, weduwn., 50 j. Walsteeg.
- Jannigje Schulp, laatst wed. van Hendrik Aalberts, 89 j. Geref. Diak. oude-Mannen- en Vrouwenhuis.

- Johanna Cornelia Theodora van Riesen, 1 j. Singel, wijk M.
 27. Willem Perdon, 4 m. Groenesteeg, wijk C.
 Hendrik Bongenaar, 1 j. Vischmarkt.
 Christoffel Reule, weduwn., 76 j. Donkerstraat.
 28. Maria Johanna de Nijs, ongeh., 44 j. Zilversteeg.
 Catrina Maria Verhoef, wed. van Jacob Pieter Taats, 62 j. Geertuidabrug.
 Gerrit Jacobus van Stokkum, 2 m. Bakkersteeg.
 Hendrica Fiege, ongeh., 27 j. Zilversteeg.
 Cornelia Kreugel, 1 j. Zand.
 29. Susanna Wilhelmina Clasina Verbeek, 6 m. onder Catharijne.
 Jonathan Bätz, 1 j. Rodenburgbrug.
 Bartha Willemina Hufferman, ongeh., 37 j. achter de Twyestraat.
 Christiaan Pompeus, geh., 81 j. Tuinstraat, wijk B.
 Adriana Acker, huisvr. van Thomas Godart Corbelijn, 31 j. te Helder.
 30. Levenloos aangegeven Dochter van Fredericus Johannes Krieger. Bemuurde weerd.
 Ernst Louis Glinderman, geh., 43 j. Mariaplaats.
 Camille Donny, ongeh., 44 j. Bildtstraat.
 Marritje Jaarsveld, huisvr. van Johannes Nagel, 70 j. Lange smee-steeg.
 31. Gerarda Johanna Josepha Rijnders, 5 m. Nicolaisteeg.
 Maria van Emmerik, wed. van Martinus Bouwinkelman, 73 j. Hoek van St. Maria.
 Arie de Bruyn, 9 m. Oosterbuurt.
 Johanna Catharina Maria Eesink, ongeh., 56 j. Neude.
 Fenna Freni, 5 j. Springweg.

Te zamen 108 overledenen.

OVERZIGT der als levend en levenloos aangegeven geboren en te Utrecht.

DECEMBER 1850.

Geslacht	levend		levenloos *)		totalen			Aanmerkingen.
	echt	onecht	echt	onecht	echt	onecht	totaal	
Mannelijk	69	8	3	—	72	8	80	Tweelingen : Echt 3: Z. en D.; D. en D. (allen levend); D. (levend) en Z. (levenloos) Onecht 1: D. en Z. (levend); te zamen 4.
Vrouwelijk	78	12	3	—	81	12	93	
Totaal	147	20	6	—	153	20	173	

*) Zie hierbij de aantekening op bl. 8.

VERGELIJKEND OVERZICHT der geboren en overledenen
te Utrecht.

DECEMBER 1850.

Aanwijzing	mannelijk	vrouwelijk	totaal	Aanmerkingen.
Geboren	80	93	173	
Overleden	50	58	108	
Meer geboren	30	35	65	

STAAT van den Ouderdom der Overledenen te Utrecht.

DECEMBER 1850.

Ouderdom		mannelijk	vrouwelijk	totaal	Aanmerkingen.
maanden	jaren				
0—6	9	8	17	
6—12	4	4	8	
	1—5	10	8	18	
	5—10	2	1	3	
	10—20	1	—	1	
	20—30	3	2	5	
	30—40	1	7	8	
	40—50	2	4	6	
	50—60	5	3	8	
	60—70	3	8	11	
	70—80	5	7	12	
	80—85	2	2	4	
	85—90	—	1	1	
	90—95	—	—	—	
	95—100	—	—	—	
		47	55	102	
Levenl. aangeg. kind.		3	3	6	
Totaal . .		50	58	108	

OPENBARE VERKOOPINGEN VAN VASTE GOEDEREN
TE UTRECHT.

DECEMBER 1850.

Den 7. December.

Ten overstaan van den Notaris J. H. VAN SCHERMBEEK.

Een Huis, Erf en Grond, te Utrecht, aan het Domskerkhof, wijk M. N^o. 290.

Opgehouden op *f* 1600.

Een Huis, Erf en Grond, te Utrecht, buiten de Waard-barrière, voorbij de Steenenbrug, wijk M. N^o. 140^a.

Gekocht door den Heer A. MOL, voor *f* 1150.

Ten overstaan van den Notaris C. LENS.

Een Huis, Erf en Grond, te Utrecht, aan het Zwarte water, in de Lauwenregt, wijk M. N^o. 344.

Gekocht door den Heer J. VAN ZUTPHEN, voor den Heer J. VROMANS J^r., voor *f* 415.

Den 21. December.

Ten overstaan van den Notaris J. H. VAN SCHERMBEEK.

Een Huis, Erf en Grond, te Utrecht, aan de zuidzijde van de Voorstraat, bij de Boothstraat, wijk H. N^o. 516.

Gekocht door den Heer R. VAN DER MONDE, voor *f* 3050.

Den 28. December.

Ten overstaan van den Notaris J. H. VAN SCHERMBEEK.

Eene Hofstede, bestaande in een Huis, Berg, Schuur en verdere be-
timmering, met 23 Bunders, 19 Roeden, 85 Ellen Boomgaard,
Bouw-, Wei-, Hooi- en Boschlanden, in de gemeente Ruwiel; Ka-
daster Sectie C. N^{os}. 239 tot en met 268, 379 tot en met 381.

En drie Bunders, 77 Roeden, 70 Ellen Hooiland, mede onder Ru-
wiel, Sectie C. N^{os}. 360, 361 en 367.

Gekocht door den Heer B. KARSEMEIJER, voor *f* 12,750.

STAAT VAN DE MARKTPRIJZEN TE UTRECHT.
DECEMBER 1850.

Naam der artikelen	7 December.	14 December.	21 December.	28 December.
Tarwe	Gl. Gs. 7,50-	Gl. Gs. 6,90-	Gl. Gs. 6,50-	Gl. Gs. 6,50-
Rogge	8,25	7,75	7,50	7,50
Boekweit	5,80-	6,15	5,75-	5,50-
Garst	6,00-	6,60	6,00-	6,50
Haver	4,20-	4,80	4,25-	4,25-
.	3,00-	3,20	2,95-	2,25-
.	3,30	3,20	3,00	2,75
witte Boonen	10,00-	11,50	10,00-	10,00-
.	11,50	11,50	11,25	11,25
groene Erwtten	10,50-	12,00	10,50-	10,50-
.	12,50	12,00	12,25	12,75
grauwe Erwtten	10,50-	13,00	10,50-	10,50-
.	13,00	13,00	12,75	12,75
Capuc.	2,00-	2,40	2,10-	2,10-
Aardappelen	2,30	2,40	2,45	2,40
Kaas (de 100 ff)	30,00-	34,00	30,00-	30,00-
.	34,00	34,00	34,00	34,00
Boter	0,72-	0,84	0,72-	0,74-
.	0,84	0,84	0,82	0,84
Hondvleesch	0,40-	0,45	0,40-	0,40-
.	0,45	0,45	0,45	0,45
Kalfsvleesch	0,55-	0,60	0,55-	0,55-
.	0,60	0,60	0,60	0,60
Schapen- of Lamsvleesch	0,35-	0,40	0,35-	0,35-
.	0,40	0,40	0,40	0,40
Varkensvleesch	0,40-	0,45	0,40-	0,40-
.	0,45	0,45	0,45	0,45

de mudde

het ff

LIJST van de Water-hoogte op de rivier de Lek te Vreeswijk, alsmede van den Vaartschen Rijn te Utrecht, waargenomen door de Opzigters van den Waterstaat, gedurende de maand

DECEMBER 1850.

Dagteekening	Rivier de Lek				Vaartschen Rijn te Utrecht		water afgetapt op de Vecht met de		Aanmerkingen
	onder het nood-peil	boven het AP. peil	water ingelaten met de		boven rijn-peil	onder rijn-peil	waaijer-deur	twee schui-ven	
	Ned. ellen		uren		Ned. ellen		uren		
1	3,66	2,84	»	»	0,12	»	»	7	Van den 17den tot den 21sten hebben de waaijerdeur en 4 schuiven onafgebroken open gestaan, behalve gedurende den tijd dat er geschut is.
2	3,66	2,84	»	»	0,01	»	»	6	
3	3,65	2,85	»	»	0,01	»	»	»	
4	3,67	2,83	»	»	»	»	»	»	
5	3,73	2,77	»	»	»	0,02	»	»	
6	3,78	2,72	»	»	»	0,05	»	»	
7	4,04	2,46	»	»	»	0,05	»	»	
8	4,16	2,34	»	»	»	»	»	»	
9	4,24	2,26	»	»	0,01	»	»	»	
10	4,35	2,15	»	»	»	0,05	»	»	
11	4,41	2,09	»	»	»	0,07	»	»	
12	4,43	2,07	»	»	»	0,10	»	»	
13	4,46	2,04	»	»	»	0,10	»	»	
14	4,57	1,93	»	»	»	0,12	»	»	
15	4,55	1,95	»	»	»	»	»	»	
16	4,64	1,86	»	»	0,18	»	7	14	
17	4,03	2,47	»	»	0,17	»	24	48	
18	4,24	2,26	»	»	0,20	»	24	48	
19	3,68	2,82	»	»	0,18	»	24	48	
20	2,87	3,63	»	»	0,18	»	24	48	
21	2,53	3,97	»	»	0,15	»	24	48	
22	2,34	4,16	»	»	0,02	»	6	24	
23	2,30	4,20	»	»	0,02	»	8	16	
24	2,38	4,12	»	»	0,05	»	»	13	
25	2,63	3,87	»	»	0,06	»	»	13	
26	2,95	3,55	»	»	0,05	»	»	24	
27	3,34	3,16	»	»	0,04	»	»	10	
28	3,59	2,91	»	»	0,01	»	»	13	
29	3,72	2,78	»	»	0,09	»	»	14	
30	3,91	2,59	»	»	0,05	»	»	24	
31	4,03	2,47	»	»	0,05	»	»	24	
gemidd. totaal	3,695	2,805	»	»	0,035	»	141	442	

WAARNEMINGEN, gedaan te Utrecht, op het Meteorologisch Observatorium,
door F. W. C. KRECKE, Math. Mag. Phil. Nat. Doct.

DECEMBER 1850. 's Morgens te 8 ure.

Dagteekening	Wind		Barom. bij 0°	Ther- mome- ter	Dampdrukking	Vochtigheid	Gevallen regen	Aanmerkingen
	rigting	kracht						
1	ONO	0	768,78	0,4	4,82	0,93		Betrokken.
2	ZZO	1	74,02	2,1	5,40	93		Id.
3	ZZO	1	71,40	1,0	5,39	1,00		Betrokken, nevel.
4	Z	1	67,35	0,7	5,29	1,00		Id. Id.
5	ZW	0—1	70,69	6,8	7,67	99		Betr., zware mist.
6	ZZW	0	74,19	6,9	7,72	99	0,2	Betrokken, mist.
7	ZO	1	74,31	4,3	6,34	95		Bewolkt.
8	ZZO	1	73,97	— 1,5	4,59	1,00		Betrokken, mist.
9	ZW	0	71,96	+ 0,5	5,22	1,00		Id. Id.
10	ZZO	1	71,63	1,7	5,45	97		Betrokken.
11	ZZO	1	67,22	— 1,5	4,57	98		Betrokken, mist.
12	ZZW	1	63,76	— 0,2	4,99	1,00		Id. Id.
13	Z	1	63,17	+ 4,7	6,82	1,00	0,2	Betrokken, vochtig.
14	ZZW	2	57,97	6,1	7,12	96		Zwaar bewolkt.
15	ZZW	2	49,91	5,0	6,24	90	4,5	Id.
16	WZW	3	42,30	6,6	6,32	82	9,7	Bewolkt.
17	W	3	42,91	5,2	6,22	88	8,5	Betrokken.
18	W	1	43,89	2,6	5,78	97	3,1	Bewolkt.
19	ONO	2	44,19	2,0	5,56	97	5,2	Betrokken.
20	W	0	61,48	0,5	5,22	1,00	1,0	Zwaar bewolkt.
21	Z	1	71,50	— 0,4	4,75	97		Betrokken.
22	Z	1	72,15	— 0,1	4,93	98		Betrokken, mist.
23	ZO	0—1	78,82	— 0,7	4,84	1,00		Id. Id.
24	Z	1	75,75	— 1,8	4,65	1,00		Id. Id.
25	ZW	2	61,11	+ 0,8	4,95	94		Betrokken.
26	NW	0	65,11	3,4	5,88	94	0,9	Zwaar bew., nevelig.
27	WZW	0—1	67,01	5,0	6,84	99	0,4	Betr, mist, stuifreg.
28	WNW	1	66,20	3,6	5,96	94	0,3	Bijna helder.
29	WNW	2	65,16	5,9	6,61	90	0,2	Bewolkt.
30	NW	0—1	60,89	7,5	8,01	99	1,9	betrok., regen, mist.
31	WZW	3	57,32	8,0	7,82	93	0,5	Zwaar bewolkt.
		35 som	64,39 gem.	2,74 gem.	5,87 gem.	0,96 gem.	36,6 som	

DECEMBER 1850. 's Middags te 2 ure.

Dagteekening	Wind		Barom. bij 0°	Ther- mome- ter	Dampdrukking	Vochtigheid	Gevallen regen	Aanmerkingen
	rigting	kracht						
1	ONO	0	769,26	1,4	5,06	0,91		Betrokken.
2	ZZO	1	73,71	3,0	5,44	89		Id.
3	Z	0—1	69,92	2,4	5,41	92		Id.
4	ZZW	1	66,38	5,7	6,53	90		Ligt bewolkt.
5	WZW	0	71,35	8,9	7,94	90		Betrokken.
6	ZZW	0	74,02	8,2	8,48	1,00		Betrokken, mist.
7	ZO	1	73,74	7,0	6,58	84		Bewolkt.
8	ZZW	1	73,22	— 0,2	4,99	1,00		Betrokken, mist.
9	ZW	0	71,32	+ 2,7	5,91	98		Id. Id.
10	ZZO	1	70,11	1,5	5,47	98		Betrokken.
11	ZZO	2	65,18	— 0,9	4,78	1,00		Betrokken, nevelig.
12	ZZW	1	62,66	+ 1,9	5,71	1,00	0,3	Betrokken, regen.
13	ZZO	2	61,10	5,8	6,94	94		Zwaar bewolkt.
14	ZW	2	57,24	7,9	7,55	91		Bewolkt.
15	ZW	3	47,12	7,4	7,21	89	1,8	Betrokken.
16	ZW	4	43,17	7,4	6,57	81		Bewolkt.
17	ZW	3	43,15	6,2	6,35	85	3,4	Id.
18	WNW	0	46,83	5,9	6,11	83	0,2	Id.
19	NNO	3	46,99	0,6	5,26	1,00	7,9	Betr., sneeuw en reg.
20	ZZW	1	62,52	1,5	5,47	98	2,2	Bewolkt.
21	Z	1	71,13	— 0,1	4,75	95		Betrokken.
22	N	0—1	74,78	+ 2,3	5,86	1,00		Betrok., zware mist.
23	Z	1	78,60	— 0,2	5,03	1,00		Id. Id.
24	Z	1	73,60	— 0,4	4,93	1,00		Betrokken, nevel.
25	ZW	2	60,36	+ 2,7	5,72	95	0,5	Ligt bewolkt.
26	W	0	65,89	5,7	6,75	91		Id.
27	WZW	1	66,06	6,1	7,44	1,00	0,3	Betrok., natte mist.
28	WNW	3	65,06	6,1	6,40	86		Bewolkt.
29	W	3	63,92	6,6	6,41	83		Betrokken.
30	WZW	1	60,75	8,2	8,37	99	0,2	Betr., regen, mist.
31	WZW	3	57,65	9,9	8,60	91		Zwaar bewolkt.
		43	64,09	4,23	6,26	93	16,8	
		som	gem.	gem.	gem.	gem.	som	

DECEMBER 1850. 's Avonds te 10 ure.

Dagteekening	Wind		Barom. bij 0°	Ther- mome- ter	Dampdrinking	Vochtigheid	Gevallen regen	Aanmerkingen
	rigting	kracht						
			mm		mm		mm	
1	OZO	1	772,32	1,4	5,15	0,93		Betrokken.
2	ZZO	1	73,01	2,1	5,59	97		Id.
3	ZZO	0—1	67,94	— 0,8	4,81	1,00		Held.. dauw of nevel.
4	ZW	1	67,99	+ 6,1	6,81	92		Betrokken.
5	ZZW	0	73,43	6,5	7,42	97		Id.
6	ZZO	0	74,65	6,8	7,45	96		Id.
7	ZZO	0—1	74,16	0,1	4,91	97		Helder.
8	WZW	0	73,00	— 0,5	4,90	1,00		Betrokken.
9	Z	0	72,84	+ 2,5	5,84	98	0,3	Id.
10	Z	1	68,77	0,9	5,36	1,00		Betrokken, mist.
11	ZW	1	63,46	— 0,5	4,90	1,00		Betrokken.
12	ZW	1	63,14	+ 4,6	6,77	1,00	1,3	Id.
13	ZZW	1	60,16	6,9	7,18	92		Zwaar bewolkt.
14	Z	4	52,54	5,7	6,32	87		Id.
15	ZZW	3	37,02	9,1	8,73	97	17,8	Betrokken, regen.
16	ZW	7	35,96	5,7	6,04	83	1,9	Bewolkt, buijen.
17	ZZW	3	38,38	3,2	5,61	91	3,2	Zwaar bewolkt.
18	ZW	0	47,51	1,9	5,62	98	3,9	Bewolkt.
19	NNO	0	56,69	0,9	5,27	98	2,0	Bijna helder.
20	Z	1	69,28	0,6	5,16	98	0,2	Betrokken.
21	Z	1	71,30	— 1,5	4,51	98		Zwaar bewolkt.
22	NNO	0—1	77,18	+ 0,8	5,33	1,00	0,3	Betrokken, mist.
23	Z	0—1	77,87	— 0,5	4,93	1,00		Id. Id.
24	ZZW	1	68,39	— 0,7	4,84	1,00		Betrokken.
25	WZW	1	61,10	+ 3,9	5,98	92	0,3	Id.
26	ZZW	1	67,29	4,9	5,75	84		Id.
27	ZW	2	64,39	6,4	7,48	99	0,5	Betrokken, regen.
28	WNW	4	64,26	6,4	6,42	85		Bew., weêrl. inh.NO.
29	WZW	2	60,16	7,6	7,73	95	0,1	Betrokken.
30	WZW	2	58,71	8,1	8,09	96	0,6	Id.
31	ZW	3	58,28	9,5	8,86	96	0,8	Id.
		44 som	63,59 gem.	3,49 gem.	6,12 gem.	0,95 gem.	33,2 som	

VERGELIJKEND OVERZICHT DER GEBORENE EN OVERLEDENE TE UTRICHT.
1850.

Aanwijzing	Jan.		Febr.		Maart		April		Mei		Junij		Julij		Aug.		Sept.		Oct.		Nov.		Dec.		Totaal		totaal generaal
	mannelijk	vrouwelijk	mannelijk	vrouwelijk	mannelijk	vrouwelijk	mannelijk	vrouwelijk	mannelijk	vrouwelijk	mannelijk	vrouwelijk	mannelijk	vrouwelijk	mannelijk	vrouwelijk	mannelijk	vrouwelijk	mannelijk	vrouwelijk	mannelijk	vrouwelijk	mannelijk	vrouwelijk	mannelijk	vrouwelijk	
Geboren	95	73	78	56	79	61	73	84	73	73	77	60	73	62	87	71	77	84	85	72	63	50	80	93	940	839	1779
Overleden	60	60	48	48	46	52	42	49	53	36	41	37	41	52	53	40	40	43	57	42	38	51	50	58	569	568	1137
Meer geboren	35	13	30	8	33	9	31	35	20	37	36	23	32	10	34	31	37	41	28	30	25		30	35	371	271	642
" overleden																						1					

STAAT van den Ouderdom der Overledenen te Utrecht.
1850.

Ouderdom		mannelijk	vrouwelijk	totaal	Aanmerkingen
maanden	jaren				
0— 6	. . .	147	108	255	
6—12	. . .	45	39	84	
	1— 5	73	60	133	
	5— 10	15	17	32	
	10— 20	25	18	43	
	20— 30	29	32	61	
	30— 40	31	35	66	
	40— 50	35	43	78	
	50— 60	40	32	72	
	60— 70	37	43	80	
	70— 80	37	65	102	
	80— 85	8	12	20	
	85— 90	4	12	16	
	90— 95	1	5	6	
	95—100	—	2	2	
		527	523	1050	
Levenl. aangeg. kind.		42	45	87	
Totaal . .		569	568	1137	

Godsdienstige gezindheid der geboren en
overledenen te Utrecht.
1850.

Gezindheid	gebore- nen	paren getrouwd	overle- denen	Aanmer- kingen
Hervormd	969	254	619	De 87 als levenloos aan- gegeven kinderen kunnen in deze tabel niet in aan- merking komen.
Roomsche Katholiek	611	166	350	
Luthersch	38	2	29	
Oud Roomsche Katholiek	43	4	24	
Israëlitisch	23	3	17	
Doopsgezind	11	—	9	
Remonstrantsch	3	—	2	
Niet genoemde	1	—	—	
(Man) Hervormd, (Vrouw) R. Kath.	—	42	—	
„ R. Kath., „ Hervormd	—	31	—	
„ Luthersch, „ „	—	7	—	
„ Hervormd, „ Luthersch	—	6	—	
„ „ „ Doopsgezind	—	1	—	
„ „ „ Oud R. Kath.	—	4	—	
„ Oud R. Kath., „ Hervormd	—	1	—	
„ „ „ R. Kath.	—	2	—	
„ R. Kath., „ Oud R. Kath.	—	2	—	
„ „ „ Luthersch	—	1	—	
„ Luthersch, „ R. Kath.	—	3	—	
„ Doopsgezind, „ „	—	1	—	
Totaal	1692	530	1050	

ALFABETISCHE NAAMLIJST

DER GEBORENEN, GEHUWDEN EN OVERLEDENEN
TE UTRECHT.

1850.

Nb. De letter *g* beteekent geboren, *h* gehuwd, *o* overleden, *z* zie.
De cyfers wijzen de bladzijden aan.

- A
- Angelier, F G *h* 155
- Angren, G van *h* 67. G
J o 52
- Aniba, J *h* 20
- Anré, G *h* 66
- Antwerpen, M C van *h*
50
- Arbon *z* Hilte
- Arensma, A M C o 172
- Arkel, G van *g* 98. J *g* 3.
J K *g* 100. P J *h* 102
- Armee, P *h* 4
- Arnout, J J *g* 150
- Arts, J M *h* 102
- As, G J van *g* 1 o 86
- Asch, E J E van *g* 1 o
103. K H o 36. W *h*
68. *z* van Kuik
- Aschheim, H o 139
- Assenbergh, N G van *h*
138. *z* Schouten
- Atteveld, J *h* 119 *h* 170.
L *h* 102
- Attevelt, J o 121. P *g*
100. R A *g* 1
- Auberlen o 71
- Augustini, J L o 155
- Augustinus, J W *h* 69
- Aussems, A *h* 170
- B
- Baalbergen, S M *h* 153
- Baalen, J van *g* 117. M
g 101 *g* 167
- Baaren, P van *h* 153
- Baars, A M *g* 49
- Baarspul, H *g* 116 o 139
- Bahnsen, G F *g* 168
- Bak, C M *g* 136
- Bakker, A *h* 186. D *g*
152 o 171. G *g* 65 o
104. H o 35 o 188. J
o 35 *g* 65 o 104 *g* 152.
J H *g* 1. M *h* 119. M
H o 120. P *h* 118. *z*
Kriek
- Balanges, J J M *g* 47 o 71
- Balen, M H van *g* 185
- Balfort, T J P *h* 103
- Baljet, E C o 120. H J *g*
3 *h* 170. J F o 155. M
o 51. P J *h* 68
- Balk, A *h* 137
- Ballangee, J N *g* 115
- Balleroy, A van *h* 102. *z*
den Besten
- Ballendux, D C *h* 153
- Balthoven, M M van *h*
118
- Banning, T M *g* 32
- Baren, J C van *g* 134
- Barreveld, W H *g* 18
- Bartels, B M *g* 49. T P
g 1
- Bartmann, L *g* 3
- Bartonelli, D A o 21
- Basel, J S Senn van o 7
- Batenburg, A B *g* 134
- Batum, C J van *g* 65
- Bätz, J o 189
- Baudet, S A *g* 31
- Bauduin, F D A o 140.
z Masion
- Aa, J J van der *g* 33
- Aalberts, P E *h* 137. *z*
Schulp
- Aalsters, J *h* 50
- Aalten, A *g* 1
- Abegg, J A *g* 49
- Abrahamsen, G *g* 19. J
W *g* 19
- Abramsen, C M *g* 99
- Abrans, J o 20. *z* de Vos
- Achterberg, E *h* 153
- Achterkamp, J B *h* 68
- Acker, A o 189
- Adelaar, C M *g* 151 o
156. G J F *g* 185. J J
h 118. W *g* 185
- Adelberg, J van *g* 116 o
120
- Agterberg, A *g* 152. G *g*
64. H *g* 185. T o 103
- Aken, H P van *g* 101
- Alberti, E o 35
- Alborn, J S o 172
- Alen, H *h* 86
- Alewijn, H S o 70
- Alffenaar, A *g* 99
- Alma, A C H *g* 83
- Alphen, M W van o 121
- Alsem *z* van Hespelen
- Altena, G C o 7
- Amen, G *g* 117 o 155
- Amerongen, E van *g* 82.
M H *g* 83
- André, J H *h* 118. M W
g 136

- Beaufort, K A de *g* 2
 Beck, H J *g* 82
 Becker, C M C *o* 87
 Bedem, M vandeng *152*.
 W g 115
 Bedijn, D *h* 186
 Becek, W van *o* 6
 Beekman, E A E *o* 36
 Beeger, G W *g* 65
 Beek, A *g* 135
 — A van *g* 65. C *g* 117.
 C J *o* 172. E J *o* 120.
 H *h* 69. L *h* 50. P B
 g 48
 Beekes *o* 155. A *g* 134
 Beekman, H *g* 64
 Beem, A van *h* 102. C P
 o 71
 Beemer, P *g* 84
 Beer, C de *o* 51. N *h* 69
 Beest, J van *o* 35. M *o*
 155
 — H van Voorst van
 g 32
 Beijen, C B *g* 48
 Beynum, H G H van *g*
 185. W H *h* 66
 Bekes, J *o* 188
 Beket, A A *h* 86. M *g*
 185
 Bekker, C *o* 7. H A *g* 84.
 z van Eyk
 Bel, A *h* 119
 Bels, M *h* 137
 Bemmél, E W van *h* 169.
 J *h* 118
 Bensem, M van *h* 86
 Bentem, N van *o* 87. T
 g 137
 Benthem, H van *g* 82. W
 A *o* 87. W J *g* 83
 Benthum, J van *o* 53 *o*
 139
 Bentum, W van *h* 170
 Berendse, J *h* 169
 Berendsen, A M *o* 36. H
 C *o* 101
 Berens, C van *o* 170
 Berg, E W *g* 185. W *h*
 69. *z* Harderwijk
 — van den *o* 35, 155. A
 H *o* 121. A M H *g* 101.
 C *o* 21 *h* 118 *h* 138.
 D *h* 85 *o* 171. E *h* 119.
 G J *h* 66. G M J *g*
 185. H *h* 4. H M *h* 68.
 J *h* 51 *h* 68 *g* 82 *h* 118
 h 186. L *h* 102. M A
 g 168. P *o* 172. *z* de
 Bruyn, Kramer en
 Wolfenbittel
 — J H ten *o* 87
 Bergem, W van *g* 115
 Bergen, E W van *o* 139.
 F M J *g* 82
 Bergh, E C van den *o* 7
 Bergman, A M *g* 183
 Berk, P *o* 155
 Berkel, A W van *g* 19.
 F C *g* 183. T *g* 49. W
 C *g* 150
 Berkhof, van den *o* 155.
 A *h* 85. A J *o* 51. *z*
 Wielhezen
 Berlijn, C *g* 117. S *h* 70
 Bernhardi, A H J J *g*
 185
 Berthold *z* Hoerber
 Besten, G den *o* 52. J *o*
 36
 Betman, A *h* 66
 Bettink, C J *o* 171. M H
 o 21. *z* Gewaltig
 Beuken, A *h* 67
 Beukers, J P *g* 49. W *h*
 102
 Beumer, C C *h* 118. J A
 g 18
 Beumken, A J *g* 135
 Beurden, C P M J van *g*
 184. M C *g* 84
 Beusekom, G van *o* 188.
 H J *g* 151 *o* 188. J *o*
 138. *z* de Heus
 Beyrens, J *h* 5
 Bie, A J de *g* 84. C *g* 49
 o 120. C J *g* 117. E J
 g 18. J *h* 119
 Bye, E H Thierry de *o*
 187
 Bielevelt, W P *o* 36
 Bierhorst, W *g* 2
 Bieteman, J H *g* 33
 Bietenaar, A H *g* 64
 Bijdevier, J R *g* 63. W *o*
 20
 Bijlaard, H *h* 170
 Bijlardt, G vanden *h* 118
 Bijldonk, M J *o* 5
 Bijleveld, J *g* 116
 Bilderbeek, H A *g* 1
 — S F J van *g* 184
 Bilders, J W *g* 99
 Bijlard, L F *g* 84
 Bijlart, C J *g* 4 *o* 121. J
 J *g* 17
 Bionda, J *h* 153. J M *g*
 135
 Bisdom, M M E *g* 83
 Bitter, W M *g* 99
 Blaauw, L *g* 184
 — A de *h* 119. C W *h* 66
 Bladt, A M *h* 19
 Blanc, L J Le *h* 68
 Blankers, A *h* 169
 Blankert, J *g* 150
 Blaricum, A M van *h*
 170. J C M *h* 119. J
 D *g* 136. H M C W *g*
 136
 Bletgen, P *h* 67
 Blicck, E de *g* 64 *o* 120
 Blikenndaal, J *h* 103
 Blijdestein, M H *o* 120.
 z de Stoppelaar
 Bloemesteyn, S J *h* 68
 Blom, D *h* 102 *g* 150. G
 B *h* 102. G S *g* 84. J
 M *g* 4. W H *g* 101
 Blomenberg, H A *h* 103
 Blommaert, G *h* 69
 Blommers, F *g* 84
 Blonk *o* 155. C *g* 184
 Bloomers, J *o* 105

- Blüthgen, P P *g* 83
 Bode, J C *g* 99
 Boeijen, J W *g* 101
 — A T van *g* 136
 Boekelman, L F *g* 150
 Boekhorst, A o 52
 Boelhouwer, J W *g* 100
 Boerkoel, A J o 7
 Boers, J P L *g* 115
 Boetzelaer, H J H Baron
 van *g* 183
 Bogaard, J van den *h* 5
 Bogt, J C van der *h* 153
 Bol, H *h* 118. NE *h* 186.
 W *h* 85
 — B van den *h* 186. W
g 19 o 87
 Bolk, Z o 21
 Bollee, G J o 87
 Bolleman, A W *h* 69
 Bollemeijer, H W *g* 184
 Bomer, J *h* 101
 Bommel, C van o 188
 Bon, J de o 36
 Bondt, A de *g* 2. J *h* 118
 Boncbakker *z* van Loe-
 nen
 Bonemeijer, J M *g* 100
 Bonenstroo, K *h* 101
 Bongenaar, E *h* 67. H o
 189. J *g* 150 *g* 152
 Bonsel, C van *h* 170
 Bont, G J de *g* 49. P *g*
 49
 Bontrop, D *h* 119. J *g* 17
 Boo, C de o 138
 Boode, H den o 22
 Boogaard, J T o 104
 — H W van den *h* 4
 Booijen, J o 36
 Boom, D van *g* 2 o 104 *h*
 186. R H *h* 68
 Boomkamp *z* Habitz
 Bordes, C M de *g* 82
 Borg, G P van den *h* 84
 Borm, J L *h* 19
 Borman, S E *h* 169
 Borra, C J *g* 1
 Borreman, A W *g* 152
 Bos, E *h* 69. H o 35 *g*
 134. J o 121. J H *h*
 66. W *g* 151 o 155. *z*
 van Leeuwen
 Bosboer, M A *g* 117 o
 155
 Bosch o 104. C P C *g* 17.
 D *h* 84 *g* 100. L J *g*.
 151. W *h* 69
 — W van den *g* 135
 Bosch van Drakestein,
 M G L *g* 83
 Boshardt, J J o 171
 Bosman, A G *g* 64. S F
g 134
 Bosschaert o 188. J o 21
 Bosschart, M C *g* 19
 Bosselaar, D E *h* 154
 Bosshardt, J H *h* 85
 Bosterdijk, C *h* 170
 Bothof, D *h* 66
 Boucher, M A V *h* 19
 Bouhuysen, A *h* 68. G *h*
 51. J *g* 2
 Bouman, F *h* 101. *z* van
 Leeuwen
 Bouter, A de *g* 184. H *g*
 151
 Bouwinkelman *z* van Em-
 merik
 Bouwmans, J *g* 115 o 121
 Bovard, A A o 34. C W
 o 53. G *h* 34 *g* 117
 Boven, C van o 105. G *h*
 186
 Braaf, M de *h* 68
 Braak, D van den *g* 83
 Brackkee, W o 188
 Brake, H G de *g* 100 o
 139. J *h* 169 *g* 184
 Brakké, J J *g* 134
 Brakkee, J J o 7. L J *g* 49
 Brandenburg, C J van o
 120
 Brands, C E H o 72
 Bras, J *h* 84
 Brassel, A *h* 85
 Bredero, F C *h* 84. W *g* 2
 Bree, E de *g* 134. *z*
 Brackkee
 — W den *g* 134 o 155
 Breedveld, L o 21
 Bregard, A o 7
 Bregart, P *h* 170
 Breggen, C W van der *g*
 116. W K *h* 102
 Brekelmans, P *h* 169
 Brey, M W *g* 48 o 71
 Brenkman, W H o 138
 Bresser, A *g* 183. J S *g* 2
 Breveld, C G o 88
 Brink, W F van *g* 100
 — A van den *h* 103. C o
 121 *g* 135 o 155. H *g*
 82. W A *g* 31
 Brinkerink, D *g* 135
 Brinkhuis, B *g* 49
 Brinkman, J *g* 31 o 51
 Broedeleet, S W *h* 20
 Broek, H van den *h* 66.
 J o 71. J H *h* 50. W *g*
 167 *h* 186
 Broekhuysen, H *g* 115
 Broekhuisen, B A van *g*
 184
 Broekhuizen, G van *h* 68
 Broekman, A N *g* 18. J
h 102 *h* 169. M C *g*
 117
 Broer, A C *g* 17
 Broere, H *g* 183
 Broers o 7. T H *g* 64. *z*
 Snoeck
 Broese, J H o 188
 Brom, W H J *h* 85
 Bromelow, H J *g* 47
 Broodkoorn, E C o 21
 Brosius o 35. C *h* 19
 Brower o 138. C M *g* 2.
 J *h* 4. R o 139. *z* van
 Rooijen
 — C de *h* 152
 Brugge, E J te *g* 63. F
 W o 70
 Bruggen, W van o 70

- Brugman, J h 66
 Bruggmans, J o 87
 Bruin, E de g 63. G g
 135. J g 2. J A g 1. M
 H g 185. N g 168. P
 g 4 o 70
 Bruyn, de o 187. A o 5 g 32
 g 135 g 150 o 171 o 189.
 A M o 20. C o 119. D
 g 63. F H o 52. H g
 47 g 107. J o 22. J A
 o 156. J C g 99 g 116.
 J T o 35. M h 102 o
 155. M S h 66. P o 35
 h 153. P H g 1. W E g
 183. z Breeveld
 Bruinel, E h 118
 Bruynel, J C g 186
 Brukman, C h 19. C H g
 99. J A h 67
 Brunst, E g 19
 Brussel, B van o 88. H J
 g 18. J H g 49. J T g
 135. W h 34
 Buerbank, A o 71
 Bueren z Lammerts van
 Bueren
 Buffart, A H h 66
 Buyjen, B h 119
 Buis, C o 7. C G g 152.
 P g 152
 Buys Ballot, C S g 168.
 F G J o 172. z Thicrry
 de Bye
 Buytendijk, C A g 1
 Buytenhuis, C A o 6
 Buitenweg z de Winter
 Bunnik, M van o 121
 Bunningen, H G van g 33
 Burdorf, W K h 66
 Buren, M van g 134
 Burg, C van den h 102 g
 117
 — A M van der o 105.
 H g 17 o 71. J h 65. P
 h 169. P J o 22 o 155
 Burgerhoudt, A J g 117
 Burgerhout, D C g 47
- Burghart, E o 6
 Burghout, A L g 117 o
 155
 Burgler o 7. F N g 17 o
 20 g 185. H A L g 63
 o 121. N o 87
 Burgsteeden, J van g 116
 Burt, J van de h 33
 Bury, J K h 118
 Burkert, C W g 151
 Busink, J J g 33
 Buskes, J B g 117
 Bussy, de z Blijdesteyn
 Buuren, A van g 47. G
 M g 2. H g 18. J M g
 49. M J g 152. W h
 20 g 65. W J g 31
- C
- Calboo o 154
 Calkoen, T J g 185
 Cambier, P W van Warm-
 vliet o 20
 Campagne, P J g 64. S h
 169
 Campen, S S van o 52
 Camue, B C o 71
 Capelle, H E van h 51.
 H F g 82 o 120
 Carbo, C g 152 G H g
 116
 Cardinaal, F h 69
 Carels, J o 20
 Carelse, A J h 154
 Carlebur, C J g 117
 Carolus, M M g 47
 Castenberger, J h 86
 Castrop, J o 104 g 184
 Charldorp, F van h 66. J
 h 66
 Christan, G o 86
 Christiaans, B o 22
 Christiaanse, E h 102
 Cino, H g 3
 Citteur, G h 169
 Clarenbeek, L g 167
 Clari, J h 169. M g 184
- Clemens, C W g 135. W
 h 69
 Clements, E o 7
 Cock, J C G g 151
 Coddenoort z van Laar
 Coelhoorn, M L V de Gi-
 rard de Miolet van h
 69. P J h 69
 Coelen, K F g 48 o 52.
 W S g 48 o 52
 Coenders, G o 70
 Coene, A J o 154
 Coenegras, A C W o 87
 Coenraats, J G g 183
 Coesijnse, A o 35
 Cohen, J g 3. z Davids
 Collee, H h 85
 Colmbijn, C o 6. P A g 3
 Combé, H J g 47
 Combee, W P g 2
 Compier, M M o 21
 Coo, P J de o 104
 Cooman, J h 118
 Coops, M C o 7
 Copijn z Rijnders
 Corbeek, D h 102 g 136
 Corbelijn, G S B M g
 183. z Acker
 Corbesier, H o 154
 Corbesir, J G h 50
 Cornelisse, G h 186
 Correlje, A J g 32. J H o
 156
 Corton, A h 153. G h 67
 Corver, G g 185. W
 h 19
 Coster z van der Hoek
 en Joolen
 Coté, J C h 85
 Cousijnse, S o 140. W C
 h 50
 Cral o 35
 Cramer, J h 50
 Credoc, W g 115
 Cremer, H J g 135 o
 139
 Croes, C L g 117
 Croese, D g 184

- Cronseelaar, C J g 152 o 187
 Cuilenburg, A van h 69
 D
 Daagen, A g 134 o 172
 Daalen, H J van g 82. J M h 84. T H g 2
 Daas, B den h 169. G h 65. K h 169. T h 86
 Dalen, W van g 63 o 139
 Dam, J o 105
 — A van o 36. A K g 183. C h 67 g 82. G g 185. H g 3 o 35. J A g 168. L J g 33. P o 70. W h 65
 Damm, W F D g 167 o 172
 Dammenselser, P W g 100
 Daris, G C h 66
 Das o 21
 Davids, J o 121
 Decking, A C o 188
 Deegens, G h 155
 Deenkamp, W H g 33 o 105
 Deenik, A M h 102
 Defeu z Versteeg
 Degens, G h 153
 Deierkauf, F J g 167. R M o 104
 Deyl, P A van g 116
 Dekker o 8. C g 152. G g 18. H h 153. J P h 170. W h 102 h 119
 Dekkers, B g 115
 Delbeck, P o 7
 Delden, E van h 34. J h 69
 Delicaat, J o 155
 Delwijnen, C h 5
 Dentre, J h 186
 Derksen, J H o 188. M A o 35
 Determan, J B g 136 o 171. J H g 137 o 155
 Deudekom, A van h 19. H h 186. J h 69
 Deuys, J C W o 187
 Deurhof, A g 47
 Deussen, M C o 104. z Rietveld
 Deuvelingen, E g 48
 Deventer, A M van h 70. E J g 82. J g 117. J S h 137. W g 117
 Diedenhoven, J van h 170. W M g 82
 Dieffenbach, M h 66
 Diemel, W J g 32 o 87
 Diepeningen, P van h 67
 Diest, H W van g 82
 Dieteker, C J g 185. K h 50
 Dijk, W M L van g 32
 Dijk, A van h 66 h 102 o 138. B o 172. C h 102. C C g 33. D g 101. G C g 3. H H g 185. J g 84. J A o 8 g 33. J P o 188. N h 86. W g 152 h 170. z Agterbergen Christiaans
 Dijkman, T J o 171
 Dijkstra z van Wijk
 Dijl, J van g 65. J W g 63
 Dikhoff, A g 48
 Dillen, A E van g 3. J F h 152. J J g 31 o 103. M o 7
 Dinath o 35
 Dirksen, J h 170. W o 5
 Ditmar, M J g 18
 Ditmarsch, J N van h 34. W C g 184
 Doesburg, J C o 187
 — C H van o 155
 Doeverden, J van h 86
 Dokkum, van o 88
 Dolderen, C van h 68
 Dolman, M h 170
 Dolmans, D J W o 70
 Dommelen, F H van o 121
 Dongen, M van o 35. P h 84. P J g 136
 Donker, L g 117
 Donny, C o 189
 Dons o 121. M h 69
 Dool, J M g 83
 Doorman, J g 136
 Doorn, A van h 137. A M g 63. A P g 19. C h 186. E g 33. G o 71 g 135. G M h 137. H o 6. H W o 187. J C g 48. J M g 100 o 171. J W g 151. K g 32 o 36. T o 71. W g 183
 Doornenburgh, J o 6
 Dop, J W C h 186
 Dorffler, J G g 116
 Dörr, C H o 187. J H h 69. M J g 185
 Dorré, M F h 70
 Dorssen, D van o 88. G g 33. H J o 138. J g 64 o 171. W H o 121. z Monnee
 Dortmund, A J M g 32 o 53
 Dranen, A van g 136. C J g 63
 Dreven, G van o 171
 Dreverman, G h 102
 Drie, J h 66
 Driehuys, G h 119. L h 119
 Driel, W J van g 83
 Drieman, H A h 154
 Drijver, J h 169. L A A g 47
 Drinkenberg, S M o 156
 Drogenbroeck, J L van h 67
 Drongelen, W van h 118
 Drughorn, J H o 6
 Drukter, M h 153
 Druken, A van h 153
 Ducro, C A g 167. R W g 151
 Dugteren, M J van o 120

- Duyffes, C J *g* 18
 Duim, I *o* 87
 Duysters, G *g* 117
 Duytshoff, E *g* 99
 Duyveman, A *o* 8
 Dumont *z* Becker
 Duppen, J A H *g* 3
 Dusschoten, J *h* 67
 Dusseldorp, C *h* 66. K *g*
 152
 Dussenbroek, E *g* 136. J
h 34. W *h* 68
 Dutoit, L F *h* 85
 Duuren, G van *o* 22
- E
- E, J P van *h* 86
 Ebbelaar, E *o* 104. J E
o 21
 Ebbeler, A C *h* 70
 Ebbing *o* 20. *z* Lakens
 Echtelt, G J van *g* 151
 Eck, A van *o* 71. G *o* 52
o 155. J *g* 65 *o* 72
 Edelkoort, H *o* 35. J *g*
 83 *g* 134. P J *h* 50
 Eeckhout, J T van den *g*
 168
 Eeden, M van *o* 104
 Eerkens, P D *g* 168
 Eernst, T *g* 32
 Ecsink, J C M *o* 189
 Eggelaar, E J *o* 71. E J
 M *g* 83
 Eggermont, C *g* 2
 Eggink, J *h* 85
 Egmond, J J van *g* 65. S
g 152. W *o* 52
 Eyck, F J H van *g* 117.
 J F G *g* 101
 Eyk, A C van *o* 87. W C
o 52
 Eykelenborg, J W A van
g 32
 Eikelenstam, J L *h* 51
 Eykman, C J *h* 118. E *g*
- 184
 Eylenbosch, G *o* 120
 Eyndhoven, D *g* 32. *z*
 van der Stoop
 Eindt, A S van *h* 69. L
h 67
 Eynthoven, J C *o* 6
 Eyselendoorn *z* Hertrave
 Eytinger, J *o* 172
 Ekeris, C J van *o* 103
 Elbers *z* Lussing
 Elberse, A *h* 153
 Elbertse, J *g* 167
 Elfrink, C M *g* 49
 Elias, D *g* 2
 Elk, van *o* 87
 Ellerman, J F *g* 136
 Ellinckhuysen, L van *h*
 85
 Elsen, M van *g* 136. M
 H *o* 52
 Elsendoorn, C *o* 52. M
 M *g* 115
 Elskens, J van den *g* 167
 Elst, A P C van *g* 183.
 A J *o* 7
 Elzendoorn, A *g* 134. W
g 31 *o* 139
 Embden, van *o* 172. J H
g 135
 Emmelot, C *h* 69. G *o*
 70. H *g* 33
 Emmels, C *g* 32. W *h*
 186
 Emmerik, C van *h* 68. J
o 22 *h* 66 *h* 66 *g* 82 *g*
 101. J E *g* 152. M *o*
 189
 Empel, van *o* 104. G *h*
 170
 Endt, J M van *g* 31
 Eng, F van den *h* 34. W
 F *g* 65
 Engelbarts, H A *g* 136
 Engelberts, H A *o* 187
 Engelen, W van *h* 85
 Engen, J van *o* 53
 Enkelaar, A *o* 188. C *g*
150. M *g* 19 *o* 22
 Ensie, J *g* 83
 Ente, P C *o* 87
 Eppings, E J *o* 139. F
 H *g* 135
 Erdelen, M van *g* 47
 Erkens, H T J *o* 22
 Ermann, M M H *g* 83
 Erven, S van *h* 118
 Es, A van *g* 184
 Escher, J A *o* 51
 Eschler, S *o* 34
 Eskes, C *o* 36
 Esperenheuvel, J van *o*
 172
 Essen, H M van *g* 136.
 L *h* 169. P J *g* 135
 Essenberg, M A van *g*
 134
 Esseveldt, H van *o* 120
 Etmans, S W *h* 67
 Ett, A G *g* 185
 Evegaars, J *o* 5
 Everaars *o* 172. C F *h*
 50. G J *g* 3 *h* 154. J
 L *o* 155. P J *g* 2. *z* van
 Eeden
 Everdingen, J van *g* 4
 Everse, J A *h* 65. M *g* 47
 Everts, G *o* 156
 Evertse, J *g* 134
 Ewijk, H M van *g* 17. S
 W *o* 154
- F
- Faber, J C *g* 32
 Faddegon, B *g* 48
 Felix, W P G *g* 64
 Ferdinand, C *h* 67
 Feu, J A de *g* 151
 Fiege, H *o* 189
 Fischer, J H *h* 68. P W
 F *g* 2
 Fisscher, J J *h* 69
 Flantua, C M *g* 135. E
 A *h* 68. J J *g* 101
 Fleck, G A *g* 31

- Flentge, J W *g* 117
 Flink, C *h* 103 *h* 170
 Fluit, H van de *h* 67
 Fockens, E I *o* 187. J D
 o 8
 Foks, C S *g* 32. M *h* 84
 Folmer, A J *h* 169
 Fonfil, J *h* 50
 Fonville, W *g* 82
 Foppelie, D *h* 20
 Forst, H *o* 20
 Fortmeijer, F D *o* 36
 Frank, M van *g* 117 *o*
 187
 Franke, C *h* 20
 Franken, E *g* 118. J J
 g 32
 Frankenhuyzen, A van *g*
 115. A P *h* 69
 Frankhuizen, M *h* 119
 Frankruyter, J *h* 137. J
 M *g* 84
 Fransen, G *o* 155
 Freit, M C *h* 50
 Freni, F *o* 189. G *g* 100.
 J C *o* 51
 Frietman, S *h* 34
 Frijlink, A J C *g* 101 *o*
 188
 Fritz, J P *g* 100
 Froïchen *z* Willemse
 Froom, W J *g* 3
 Fulpen, van *z* Weydeman
- G
- Gaalen, J R van *g* 136
 Gabelle, F *o* 71
 Galen, W F van *g* 18
 Gallieciotte *o* 121
 Galijn, C H E *h* 153
 Gans, J *g* 136
 Garderen, C van *o* 139
 Garjeanne, G *g* 100 *h*
 118 *o* 120
 Geefhuysen, G C *g* 48.
 G J *o* 7. *z* van Kuyk
 Geelen, H M van *g* 168.
- J C *o* 88. M C *o* 171.
 W *g* 64
 Geelkerken, G W *o* 121
 — T G van *g* 150
 Geer, H D de *o* 71
 Geerars *o* 86
 Geerke, E C *h* 118
 Geesdorp, A G *h* 20
 Geesink, J M *g* 150
 Geest, C van *o* 88
 — H van der *h* 19
 Geyn, van *z* Stevens
 — J van 't *h* 154
 Geysen, F *g* 116
 Gelder, C P van *h* 68. M
 g 83
 Gelderman, M *o* 105
 Geldman, M *h* 153. T *g*
 151. T F *g* 3
 Geldsligter, A *o* 121
 Gend, A van *g* 101
 Gentenaar, G *h* 118. I
 G *h* 101. M *o* 21
 Gerestijn, D *h* 69
 Geroldt, M *h* 186
 Gerrebout, M *h* 50
 Gerritse, A T *h* 154. A
 W M *g* 168
 Gerritsen, A L *h* 19. E *h*
 65. H J *g* 33. S F *g* 167
 Gersen, J P *h* 69
 Gesel, J *g* 185
 Geuer, F B A R *g* 150
 Geurs, M *o* 188
 Geursen, A M *g* 49
 Geurtsen, C *h* 101. J M
 o 86
 Gewaltig, C L *o* 187. H
 o 6
 Gielen, G J *g* 168
 Gies *o* 87
 Giesen, F C W *g* 116. F
 S *o* 52. M C R *g* 135
 Giessen, A G van *g* 116
 Giezen, A *o* 72
 Gijbels, A *h* 103. D *g* 49.
 G *h* 50 *h* 102. H C *g*
 84. L *o* 172. T *o* 139
- Gijs, H van der *o* 51
 Gijsberts, E *g* 17
 Gijsbertsen, P J *g* 1
 Gijse, C *o* 188
 Gijssen, G C F *g* 184
 Gijssen, H *h* 169
 Gils, E van *g* 151
 Glinderman, E L *o* 189.
 K J *g* 32
 Glissenaar, A *g* 64 *o* 139.
 H *g* 64 *o* 187. J *g* 167
 Goch, J van *h* 67
 Godart, D *o* 36. G *g* 17.
 G I J *o* 51. H *h* 5 *g* 49
 Godee, E A *g* 136. H *h*
 101. J *h* 85. J H *g* 167
 Godijn, C *g* 2. F A *g* 63
 Godschalk, J *h* 137
 Goedee, G *h* 20
 Goedel, J I Z *g* 63
 Goedhart, J *o* 70
 Goey, T de *h* 50
 Goen, K van der *g* 185
 Goené, F *g* 151
 Goes, W C *g* 82
 Goff, der *z* Spies
 Gog, H van *h* 138
 Gom, E *h* 119
 Gommich, J F *g* 3
 Goosens, H J *h* 50
 Goris, C *g* 152
 Gorkom, A van *o* 21 *h*
 85. C G *g* 31. H J *o*
 139. J *h* 186
 Gorkum, A van *h* 119.
 G *h* 4. I *h* 50. J *g* 167
 Gort, B H *h* 68
 Gosewinckel, C A G *g*
 184
 Gottlieb, A M *g* 185
 Goudoever, M C *o* 138
 — C E van *h* 102
 Graaf, H H E de *g* 17. J
 h 67. M *o* 35
 — A van der *o* 52. A J *o*
 105
 Graaff, L A de *g* 115
 Graus, J *h* 51. J J *g* 168

- Grauw, J de o 21
 Greeve, A J h 4. W B g
 116
 Greeven, M o 6
 Gresnigt, H g 3 o 104.
 M o 53
 Greven, J M g 134
 Griesen, L h 119
 Griif, A o 154
 Grim, J h 169
 Grimalikhuyzen, F J g
 32 o 120
 Grimmelikhuyzen, A h
 19. G h 4
 Grimmelikhuyzen, H g
 47
 Grind, van de o 52
 Griscl, A h 85
 Groen, C o 52 g 184. H
 O g 152. M C o 105
 Groeneveld, C M h 5. H
 F g 31
 Groenewalt, A L h 137
 Groenhuyse, H g 135
 Groeningen, C van o 121
 o 171. G o 35. z van
 den Berg
 Gronden, L van der o 6
 Grondijs, G g 48
 Groningen, C van h 102
 Gronovius, S B E o 70
 Groot, E H o 120. J J g
 186
 — A de h 170. A A g
 116. A L g 150. C h
 67 h 67 h 154. E o 8
 h 137. F C g 115. G o
 35 g 83 o 156. G A J
 g 63. H g 65 g 152. H
 J h 85 g 116. H P g
 84. J o 6 g 17 g 135.
 J C g 2. J L h 19. L o
 187. P g 2 h 50 h 50 o
 53 g 99 o 104. S g
 167. W C g 135. z
 van Odijk
 Groot-Batavé, C van g
 101. C A g 65
 Groot-Battavé, P van g
 183
 Grothe, H A g 134. J A
 W g 83
 Gruythuysen z van Heu-
 men
 Gruythuysen, H g 115 o
 120
 Gruting, H G van o 8
 Guerin, M A L o 21
 Guise, P J o 188
 Guisti, M L g 17 o 139
 Gulden, van der z van
 Hall
 H
 Haagen, A A M van g 2.
 E M g 184
 Haan, F H J g 134
 — A C C de g 117. C h
 169. C F h 118. G o
 6. J g 151. W M g 49
 Haar, S Ter o 86
 — G van der o 88
 Haard, T F B de h 119
 Haarlem, G van g 152
 Haarmans, C h 19. H J
 o 6. J M g 185. M h
 186
 Haart, C H E de o 20 g
 136. L P g 84. M H g
 185. N h 153
 Haas, M E de o 52
 Haasbroek, A g 31
 Habitz, A M o 88
 Hackfoort, W R J g 48
 Haesenbos, G g 65 o 104
 Hageman, F h 50. J o
 22 g 65 h 153
 Hagen, A M h 101
 Hajenius, J W G o 35
 Hal, T van g 184
 — G van der o 87
 Halin, W M g 135
 Hall, G J van o 172. H
 M o 171. J o 71. z
 van Beest
 Ham, L ten h 84
 — A van den g 168. G g
 49. z van Dam
 Hamburger, A H M g
 32. L g 47. S g 19
 Hammen, A J van der h
 50. J J A h 152
 Hamming, J G o 171
 Hampers, C g 116
 Hanselaar, C o 103
 Hansen, J M h 50
 Hanssen, J o 139
 Hanswijk, K van o 51
 Hardenberg, E A h 67
 Harderwijk, A g 82. A P
 o 51. G g 3 o 155. J g
 3 o 120. P h 137
 — A van o 20. P J o 87.
 T A g 49. z de Bruyn
 Harmsen, C J M g 152.
 D h 68. J K o 6. z
 Geelkerken
 Hart, E C de g 150. J h
 102
 Harting, A o 104 g 135.
 C S g 64
 Hartog, J C h 86
 Hartoog, D W den g 101
 o 156. H h 67
 Hasekamp, D o 36
 Hasel, Z van h 50
 Haselaar, J h 119
 Hasenbosch, A o 6. W C
 h 34
 Hasselt, J C van h 186.
 L J g 115. W J g 84
 Haterd, B H van ter g 2
 Heel, J van h 170
 Heemert, A J van h 34
 Heemsbergen, J van h 65
 Heer, J de o 7
 Hees, J van o 86. T g 18
 Heetvelt, H g 84
 Hehman, M A E o 105
 Hey, J M La g 2
 Heyde, J van der h 154.
 M A g 100
 Heydemans, J H g 49

- Heyden, F ter *h* 118
 Heiden, J van der *o* 22.
 P J R *o* 22
 Heyl, H A *h* 85
 Heyligenberg, C T *h* 153.
 J M *g* 152
 Heiman, A *o* 171
 Heyman, A *h* 19. W A *g*
 17 *o* 36 *o* 51
 Heymans, J J M J *g* 65
 Heyn, J M *g* 63
 Heynderman, A *g* 185
 Heine, M W *h* 5
 Heythekker, J C *g* 167
 Heitz *o* 139. C F *g* 18. J
 W *g* 18
 Heijer, C G *h* 86. J G *g*
 83
 Heyveld, J C *g* 64
 Hekman, C *g* 32
 Hekmeijer, F A *h* 85
 Helmond, M J *g* 31
 Helsingingen, A *g* 48. G *g*
 115
 — J C van *o* 6
 Hemel, van den *o* 104. J
 g 135
 Hemen, J *h* 119
 Hemke, J H *h* 102
 Hemken, E *o* 188
 Hendriks, C G J *g* 19
 Hendriksen, J *o* 104
 Hengel, D van den *g* 48
 Hengst, van *z* Strick van
 Linschoten
 Hensbergen, B *h* 186. *z*
 Jansen
 Henselaar, W *o* 171
 Henstedt, A M *g* 136 *o*
 154. C J H *o* 6 *g* 136
 o 154
 Herber, J C *o* 188. J J *h*
 170
 Herfkens, C *h* 5
 Herpenslager, C *o* 20
 Hertrave, J *o* 71
 Hes, J de *h* 68
 Hesen, H *h* 137
 Hesman, J *o* 154
 Hespelen, A van *o* 51
 Hesscl, P *g* 135
 Hessing, G A *g* 151 *o*
 155. J F *g* 117
 Hester, C *g* 18. J *h* 118
 Hetjer, E C *o* 104
 Heumen, C van *o* 172
 Heurne, J C L ter *g* 99.
 J W L *o* 105
 Heus, A M de *o* 36. C T
 g 1 *o* 155
 Heusde, van *z* Pompeyra
 Heuvel, A van den *h* 34
 h 137. A J *g* 116. E
 P *g* 47. F W *g* 168. G
 A *g* 99. H *h* 153. J
 W *o* 6 *g* 168. L *h* 5 *g*
 63. W A *g* 2
 Hijman, C *g* 47
 Hildebrand, J *h* 119
 Hilde, H van *o* 7
 Hilten, H van *o* 87. J C
 g 4. W H *g* 152
 Hindriks, E *o* 121. H A
 g 48 *o* 87. *z* Smit
 Hinlópen, J C *h* 102
 Hisgen, C L *g* 168
 Hodenpijl *z* Beeckman
 Hoeber, J *o* 7
 Hoeflaar, J F *h* 186
 Hoeflaken, J *g* 32
 Hoefsmid, D M *g* 136. H
 C *g* 136
 Hoegge, G *g* 82
 Hoegen, C A *g* 3. L H *g*
 151
 Hoeijenbos, J W *o* 105.
 W *g* 183
 Hoek, A van den *g* 99.
 C *h* 118
 — J van der *o* 155
 Hoen, R 't *g* 152
 Hoendervanger, M *h* 153
 Hoenkamp, C W *g* 151
 Hoes, A A C *g* 3
 Hoeven, C van den *g*
 184
 Hoeven, A van der *g* 3 *o*
 35. J J C *o* 188
 Hoever, H A *g* 136
 Hoff, M F *h* 70
 Hofman, A *h* 19. H *g*
 64. W *h* 34
 Hofsteden, L *h* 137
 Hogenhout, C *h* 85
 Hogesteyn, T P *g* 47
 Hol *o* 187. T J A *g* 83 *o*
 120. *z* Tergouw
 Holl, M *h* 68
 Hollart, A *g* 185
 Holleman, H *h* 153
 Hollinga, A *g* 134
 Holman, H *o* 21
 Holterman *z* Tilman
 Holthuysen, M P *g* 167.
 T *h* 85
 Hom, W *g* 150
 Hondhorst, E van *h* 169
 Honig, J *h* 103. J M *h*
 170. *z* Derksen
 Hoof, A *h* 119. J *g* 136
 — B J E 't *o* 22. E J D
 o 121
 Hoogelander, T *g* 135
 Hoogen, C van den *g* 168
 Hoogeveen, H *o* 53. *z*
 den Besten
 Hoogland, H J *g* 135 *o*
 187. R J *h* 34. W J
 g 31
 Hooglander, C *h* 119. H
 G *g* 152 *o* 172
 Hoonakker, H *o* 188. J
 P *g* 137. P J *g* 150
 Hoorenman, A J *g* 32
 Hoorn, A J van *g* 17. C
 g 134. G *g* 84. H *o* 104
 g 167. W *o* 155. *z* Me-
 lissen
 — H J van den *o* 188. J
 h 69
 Hoppenbrouwer, D *g* 83
 o 103. S P J *g* 83 *o* 104
 Hornoch, K F *o* 138
 Horsius, J A *g* 2

Horst z de Groot

— van der o 70. A h 68.

A W g 150. C h 68 h

186. C W H o 36. H

h 50. J h 5 g 33 h 103

o 155. J W g 185. M

o 139. P T o 6

Houdijk, A A van den o
187

Houtman, J g 18 o 86. J

A h 34. W J g 83

Houtum, J van o 105

Houtzagers o 156

Houweling, L g 167

Houwer, M E g 136

Hoven, H van den o 21

Hovius, D g 65

Huffman, B W o 189

Huyden, G g 83

Huinck, C C g 17 o 104.

J C g 116

Huiskes, J B h 67

Huisman, G H g 167. J.

J o 87. R H M g 17

Hulshof, J M g 116

Hulst, H T van h 5

— B T van der g 134

Hulstman, J W g 151

Huntelaar z Deuys

Hussen, A van o 36

Hutjens, A g 1

I

Ijkel, H h 170

Ijperenburg, H h 118

Ijsendoorn, J h 155. z

Hetjer

— G A G van g 65 o 172

Iking, T h 118

Immikhuizen, M h 68

Inckel, A E o 71

In der Maur, D H g 1

Ingen, J van o 36. J S G

g 135. M J g 33. S H o 6

Ingenegeren, A h 186

Ipenburg, J van o 71

Israëls, J A g 116 o 138

J

Jaarsveld, M o 189

Jacobs, M g 183. W g 65

Jacobsen, W E g 135

Jager, A de g 116. D o

138. E g 64 o 138. G

h 102

Janse z van Kooten

Jansen o 138. A h 67. A

H o 171. B h 66. C h

5 h 69. C W g 64. G

W g 2. H g 31 o 53 h

68. H R L g 151. H

W g 168. J h 137. J

W h 86. K g 82. M o

104. N h 119. T W o

52. z Triet en Ver-

meulen

Janssen, A g 84. J M g

49

Janssens, G M g 116. J

B g 116. z Vuiton

Janszen o 188

Jaquet, M T h 85. T h 85

Jasper, K J C g 32

Jenner, J G g 150 o 188

Jenner, E o 52

Jochems, M h 153

Jolen, C h 4

Jong, J J o 72. P H o 52.

W h 153

— B de h 170. C A g 48.

D J J g 168. H A g

101. J A g 3. J R g

32. J S g 100. N h 50

o 155

Joncheere, A B de o 37.

J L o 36

Jongbloed z Klaassen

Jongejan, G L C g 47

Jongerius, E g 150

Jonkers, H h 169. P h

137

Joole, H g 116

Joolen, C o 87. J g 1 o 120

Jorg, D g 168

Jorissen, C S o 36. S o 52

K

Kaay, C van der g 134.

J o 21. J G g 64

Kadel, G g 47

Kalden, A h 118. W J g

136

Kalken, E van o 22. P h

4. W o 104

Kalkhooven, G J g 31. J

o 138. z Jorissen

Kalkhoven, L g 100

Kamp, J van de o 154.

P A g 116

Kamperdijk, M A o 7

Kampers, E g 167. J h

4. J A g 186

Kampschoten, C J g 49

o 187

Kappe, C h 66

Kappelman, J H o 71

Kartel, C J o 155

Karsbergen, G van h 85

Karsten, T J h 102

Kaspers, J h 51

Kasteel, G H van g 168

Keyzer, D o 37

Kelfkens, C M g 116. G

M E o 121. L M g

135. R g 48

Kellen, C R van der o

187

Kemeling, J A g 100

Kemp, C C o 52. z Nico-

laas

Kempen, J van o 87

Kempkens, M o 70

Kennedy o 21

Kenten, M o 139

Kerf, P J de g 115

Kerkhof, J van h 153

Kerkkamp o 87. P J h 34

Kersten, C h 102. G h

67. G H g 183. J h 66

Kessel, H H van g 63 o

71

Kesteren, van z van Ipen-

burg

- Keunen, G o 139
 Kibbeling, H W g 18
 Kieken, A J h 67
 Kiel z Bakker
 Kippersluys, C H g 47
 Klaare, J M g 135
 Klaase, A P J h 102
 Klaassen, B o 172. G G
 h 66. J W g 48
 Klarenbeek, E h 169. P
 o 103 g 116. R h 169
 Klarenbosch, H J van g
 185
 Klaversteyn, G g 31. J J
 g 18
 Klein, A o 7. P o 139. z
 van Laar
 Kleine, C h 67
 Kleinegrauthoff, H o 86
 Klerk, A de h 50. F E g
 82. G g 150. J h 51 h
 154. W h 67
 Klesman, A h 186
 Klijnholst, C J g 167. W
 h 118
 Klokke, C B M o 52
 Kloot, C W g 151
 Kluyt, C o 187. N o 35
 Klumper, G o 20
 Klutz, J F g 63
 Knierim, E C g 4 o 187.
 J g 2. M E g 4
 Knijf, W o 87
 Knippers, J C g 184. M
 h 170
 Knipschild, W J h 137
 Knossenburg, S van g 17
 o 172
 Kobus, J H g 184
 Koch, P H M o 105
 Kock, M h 154
 — IJ H J de h 102
 Koelce, M J h 103
 Koelcé, J M h 51
 Koelce, B W J g 168
 Koeman, H g 184. M H
 o 22
 Koff, C A o 121. J g 3
 Köhler, J L g 101
 Kok, A g 47. J h 66. H
 g 183. J P o 187
 — H J de g 2
 Kolff, W A o 51
 Kolste, B M te g 116 o
 187. J W g 116
 Koning, C g 151 o 171.
 C A T o 87. D J g 100.
 J h 5 g 168. P o 36
 — J H de g 167
 Kooy, J van h 102
 Kool, G h 69. H M g
 184. S M h 153
 Koolemans, A C g 19
 Kools, H W g 136
 Koopman, B H h 186. J
 B g 32 o 120
 Koot, H g 18 h 20. J o 21
 — G M A van o 7
 Kooten, G van o 20
 Koppe, W g 183
 Koppen, H g 118
 Kops, A o 104. H g 17
 o 71
 Kordenoordt, F P van g
 151
 Korf, H g 31
 Korsten, H o 36
 Korte, A J de h 68. C J
 g 17
 Kortenhoff, A h 68. E C
 g 83
 Kortenhorst, A G h 153
 Kortree, B o 72
 Korver z Verwey
 Koster, F h 69. J g 152.
 W o 188
 Kouthuyzen, P h 118
 Kraaymaat, A C h 86. H
 h 119. J S h 34
 Kraak, A C g 18
 Kraanwinkel, A h 85
 Kragt, M o 155
 Kragten, A g 101. D h
 170. H o 154
 Kragting, J h 66
 Kram, W h 119
 Kramer, G o 138. R h 69
 Krecke, H A F g 184
 Kreeftmeijer, A S C g 150
 Kreek, C W o 120. D W
 g 185
 Kreykamp, A H g 31 o 35
 Kressel, H h 169
 Kretzer, H o 155
 Kreugel, C o 189. E g 19
 Krieger o 189
 Kriek, G o 187
 Krijnders, C o 138
 Kroesen, J W g 18
 Kronenburg, H h 119.
 P g 83 o 120
 Kroon, E o 35
 — F F van der h 86
 Kroonburg, M o 121.
 P g 135
 Kruif, A de o 87
 Kruijff, H de o 103. J o
 5. M g 3 h 86 o 86. W
 h 85
 Kruijff, de o 6. C o 187.
 J o 22 o 36. J A o 171.
 M I h 169. P M W o
 138. S h 66
 Kruijff, M J van h 4. z
 Drinkenberg
 Krul, C o 6. G M o 171
 Kubes, J M g 99
 Kuchler, G C h 66
 Kuik, F van o 52. G o
 155. z Vis
 Kuyk, A C van g 33. C o
 53. H h 68. M o 121
 Kuyl, D A van der g 117
 Kuip, C van der o 86
 Kuiper, M h 85
 Kuyper, H g 32. J D g
 82
 Kuypers, G H W h 102
 Kuller, H A M g 99
 Kuppers, C g 167

L

Laan, D van der h 19

- Laar, van o 172. A o 21.
 E o 37. W h 67
 Laaren, J C van h 137
 Laarman, A J o 119. G
 J M A g 83 o 105. L
 h 152
 Laat, E M de g 183. z
 Doesburg
 Ladrak, B h 153. E o
 104. T o 121
 Lafeber, A J h 19
 Lagas, H J A g 185. J
 A h 4. J N g 82
 Lakens, C o 155
 Lam, G g 2. z Coops
 Lamaitre, A P W g 134
 Lamars, C g 18. R g 18
 Lambert, P T g 31
 Lamboy z Gresnigt
 Lambooy, C H g 150. J
 C h 155
 Lamfers, B h 19. G A g
 101. H B g 64. z Buy-
 tenhuis
 Lamie, D o 155. L o 6
 Lammers, G J o 104. H
 h 119. J h 137
 Lammerts van Bueren, J
 C g 48. M h 67. z van
 Dongen
 Lance, G g 31
 Lancee, A o 6 g 168. D o
 71 h 137. H g 100. J
 h 4
 Land, M o 7
 Landré, A J J g 31. J N
 g 167
 Landwer, T h 118
 Lang, C M de h 169. E
 g 168. G H o 8. H h
 137. H B g 151. z
 Penning
 Lange, C de h 68. P W
 K o 120
 Langedijk, E h 68
 Langendonck, W F van
 g 115
 Langezaal, A M g 47
 Langlois z Boekhorst
 Lankeren, J van h 19. W
 g 116
 Lanzing, F B o 88
 Lapidoth, B J o 21
 Laros, P F g 48 o 105
 Laureyn, T g 99
 Lautenslager, E M g 150.
 P G g 64. z van Rijn
 Lavec, A h 85. z Rutten
 Lebbe, F M o 188
 Lee, C M de o 71
 — van z Nuis
 — J M van der h 67
 Leeftang, C h 102
 Leeger z Oossaan
 Leemans, E H g 64
 Leerentveld, D h 67
 Leer in 't Veld, H S h
 102
 Leerintveld, J h 19
 Leersum, J van h 86. M
 A g 83
 Lecuw z van Bruggen
 — van der z van Beem
 Leeuwaarden, G M van g
 49 o 121
 Leeuwen, van o 51. A g
 183. C g 184. G h 137.
 H o 35. J h 68 g 184.
 J A g 183. J C g 184.
 J W h 67. N o 7 o 171.
 P g 64. S C g 116. T h
 103
 Leeuwenkamp, W E van
 g 48
 Leeuwenstijn, J van h
 19. W h 19
 Legedör, J F A o 70
 Legra, H L g 135
 Leydekker, C o 7
 Leyden, E M van h 68
 Lck, J M van der g 47
 Le Mat, L A F h 68
 Lemmen, G van g 2
 Lens, J P A g 48 o 71
 Lepolder, J h 101
 Letschert, M g 18
 Lettinck, A g 134
 Leur, J M de g 115. L G
 o 86. z Tulp
 Leusden, van z Coene-
 gras
 Levöleger, T g 184
 Lexmond, J h 4
 Liefde, A de h 155
 — W J van de g 31
 Liefland, J van h 154
 Lier, F van o 121. N o
 120
 Lieshout, F A van h 85
 Lieskade, A E o 21
 Ligt, H de g 3
 Ligteringe, B N M g 101
 o 156
 Ligteringen, H J o 21.
 M h 66
 Lijffijt, D J g 19. W h 5
 Lijnden van Sandenburg,
 G C C J van o 119
 Limburg Stirum, J E A
 S van h 4
 Lindeman, E M o 71
 Linden, B van der h 5 g
 136. E o 36. G g 1 h
 5. H h 5. H E g 2. J h
 65 h 169. J A h 68. J
 W o 53. M W g 63.
 W h 69
 Lingen, A M van o 139.
 C h 169. J g 135
 — D J van der h 68. E h
 138. M g 63. z de
 Ruiter
 Lington, D P h 102
 Linnebank, J E h 86
 Linnenbank, H o 20. J g
 184
 Linschoten, A o 187. C
 g 100. E g 18 o 71
 Linsens, A h 102
 Lint, A van o 103. C G
 D g 134
 Lip, C J van der o 120
 Lipman, R B h 153. M
 o 139

- Lisman, A h 186. M F
g 183
 Lissenberg, D o 171
 Lit, A h 119. G D h 102.
 L M o 172. N g 135.
 W o 52
 — A van der h 69
 Lobach, M C h 20
 Lobry, J H A h 66
 Lodder, A g 83. G h 65
 o 187
 Loeff, J J g 135
 Loene, J van o 187
 Loenen, H van h 19
 Loep, B J h 50
 Loeve, van z Rood
 Loeven, J o 103
 Loggen o 139. A A g 64.
 C o 139. J h 66
 Loghem, A S van g 183.
 C g 183
 Logmans z Voorn
 Lokhorst, G Z van g 101
 Lonkhuyzen z van der
 Horst
 Lonneman, C o 53
 Looy, A M van o 37
 Loois, C J g 115
 Lookeren, J van h 169
 Loovens z Ladrak
 Lorette, E o 51. P h 50.
 W h 153
 Lorijn, J g 84 o 104 o
 120. M g 84
 Loverden, E van o 155
 Loversen, A van g 82
 Lubach, P g 64
 Lubbers, E C h 154. J o
 187
 Luca, W A g 3
 Lucas, J H o 121. P F g
 116
 Lugt, A van der o 172.
 H C o 155. J g 100
 Luin, J van o 155
 Luyn, A van h 86. D g
 47. G g 18. H h 86.
 N h 102 g 151. P M
 g 32. W g 100. z van
 Eck, Eylenbosch en
 Kenten
 Luyten, H A o 5
 Lunteren, H M van g
 150. J C g 19 o 34. G
 o 36
 Lussing, A o 88
 Lutterman, H o 121

 M
 Maal, van der z de Bon
 Maanen, van o 20. C J g
 49. J g 101. J C g 116
 Maarle, J C van g 185.
 M A C g 1 o 88. P J
 g 63
 Maaren, J g 183
 Maarschalkerweerd, A P
 g 117. B h 138. C g
 48 g 183. J o 7 g 47.
 W g 168. z Kempkens
 — C J van g 84. J g 31
 h 137. J G h 70
 Maarschalkerweert, D B
 o 20. z den Boode
 Maarseveen, J g 183. W
 g 184
 Maart, P h 66
 Maas o 171. M J h 118.
 W E h 85
 — C van der h 66
 Maassen, T A A o 6
 Maigret, J B h 152
 Maire, J G La h 50
 Maitre, H La g 31. J J
 h 153
 — C J Le g 100. N W g
 100
 Makay, L h 153. W h
 137
 Makkee, N W o 5
 Man, J A h 69
 Man, J F de g 152. J H
 g 84. W F h 153
 Mandersloot, J o 103 g
 185. J M o 36 g 151
 J W o 8. z van Doorn
 Maneil, M A van o 51
 Manen, H M van h 65.
 J h 153
 Mansvelt, A h 68
 Manten, C H g 134 o
 155
 Marchal, P g 117
 Marchand, S M o 34
 — J J C Le g 136 o 154
 Maree, G M h 4. L o 6
 Mari, H de g 183. P h 67
 Marie, J de o 6
 Mariss, A A D g 115
 Marree, A h 34
 Mars, A van der g 31
 Marsman, A g 49 o 71
 Martens, J H J C g 115.
 P o 119. W H g 33
 Martijn, A g 65. J h 65
 Martin, F g 82
 Martini, C g 64. L o 21
 Martinot, C o 52
 Masion, M J o 140
 Masmeijer, A h 103
 Mast, C van der o 88
 Masten, A h 102. N g
 185
 Mastwijk, A h 119. J G
 o 52
 Matlung, J A g 117 g
 171
 Maurik, H van g 33. M
 g 183. W g 151
 Mauritz, G h 20
 Mechelen, C van h 85.
 H D g 49
 Meegen, J M van g 32 o
 36
 Meelen, H g 117
 Meens, C F S g 49
 Meer, van der z Knijf
 Meeteren, C H van g 101
 Meeuwssen, E g 100
 Mey, J A o 51
 — E M de g 17. W J
 h 169
 Meybaum, J A g 3

- Meiden, A C van der *h* 66
 Meijer, C *h* 67. E *g* 82.
 H E *g* 135. L C *h* 70.
 L F M *g* 116. P *h* 186.
 z Gijse, van Groenin-
 gen en Quaken
 — B de *h* 169. P H *g* 84
 Meijere, A J H de *g* 152
 Meijers, F C J *h* 169
 Melissen, G S o 121
 Menebröker, G H o 171
 Menke, E M *g* 31, *z* de
 Bruyn
 Mensburg, E *h* 186
 Mentz, J Rodenburgh *h*
 50
 Merkenhof, S D van den
 h 66
 Mertens, J P *g* 184
 Mesch, A E van der
 Boon o 188
 Mesman, D *h* 5
 Metclerkamp, P P J o 22
 Mets, J E C *h* 69
 Mettmann, J M *h* 50
 Metzger, J M *h* 102
 Meuleman, M C o 36
 Meulen, H A van der *g* 63
 Meurs, J M *g* 32
 Mica, H E H *g* 135. J
 H *h* 34
 Michielse, M *g* 184
 Middelkoop, G *h* 50. J
 W *g* 151
 — M A van *h* 119
 Mielard, L *h* 19
 Mientjes, F *g* 115
 Mijersen, A *h* 138
 Mijnders, F P o 51
 Mijsberg, R *h* 50
 Mikkers, J *h* 50
 Milders, J J *g* 32
 Milius, M F *g* 49
 Minden, J J van o 8
 Mink, M *h* 153
 Minkelen, E van *g* 33
 Mittelbeck, J E o 71
 Moerbeek, A C *h* 70
 Moesbergen, C *g* 185
 Moesman, E B *g* 135
 Mol, A L *g* 63
 Molenaar o 22. J *g* 83
 Molenbeek, C *g* 169. C
 E o 87 *g* 184. W C *g*
 185
 Molhelm, A *g* 152
 Mollars, C *h* 5
 Molsbergen, H J *g* 151
 Molster, J A o 155. J A
 D o 22
 Monde, J C van der *g*
 115
 Monné, H o 187. J *g* 184
 Monnee, J *g* 150. M F
 o 36. N *h* 69
 Monrooy, J W A *g* 115
 Montfoort, S *h* 5
 — F van *g* 110. H J *g*
 117
 Mooiman *z* Tileman
 Moor, T C de *g* 83 o 104
 Moot, H *g* 168
 Mordon, A J *h* 68
 Morison, M J *h* 66
 Morren, E o 6
 Mossel, J o 8. M *g* 65 o
 138
 Mostert, W *g* 64 o 88
 Mourik, H van *g* 49
 Mouwe, C *h* 186
 Mouwerik, van *z* Loeven
 Muis, H o 21
 Muys, A M *g* 49
 Muysenberg, F van den
 h 69
 Muysert, K W *g* 47
 Muysken *z* Gronovius
 Muitevan, G *g* 63. S W
 h 50
 Muyterman, H *h* 67
 Muizert, B *h* 67
 Mulder, B M *g* 167. C *g*
 31. C G W *g* 168. C
 W *g* 18 o 21. H J *g* 33.
 J o 72. J M *g* 47 *g* 183.
 J T *h* 119. J W o 52.
 W o 22 *g* 136. *z* Peppe
 en Robbers
 Mulders, G *g* 31 o 36
 Mullekes, M H *g* 47
 Mullekom, W J van *g*
 150
 Muller, L *h* 170. O *h*
 153. U H *g* 32 o 86
 Muniaerts, C G *g* 101
 Munster, G A van *g* 186
 Muntenaar, J F *g* 31
 Murk, M H *g* 2
 Murkes, A o 120
 Muts o 51
 N
 Nagel, J H *g* 17. *z* Jaars-
 veld
 Nagels, A S *h* 118
 Nagtegaal, A *h* 69 *g* 184.
 C *h* 50 *h* 68. G A *g*
 117
 Nahuys, J *g* 32
 Nahuysen, A *g* 185
 Nakke *z* Decking
 Nass, C A *g* 115 o 121
 Nebbeling, J *g* 48
 Neetens, F J *g* 101 o 155
 Nesselaar, L *h* 4. S M *g*
 137
 Nicolaas, C E o 187
 Nieboer, H *g* 47
 Niefeld, J de o 105
 Niekerk, J G W *g* 115
 — J van *g* 3
 Niekerken *z* Alborn
 Nier, J L van *g* 3
 Nieuveld, J A o 7
 Nieuwboer, G *g* 49. J *h*
 69
 Nieuwendijk, J o 103
 Nieuwenhuysen, H *g*
 135. W L *h* 119
 — J W van *h* 67
 Nieuwenhuizen, L *g* 167
 Nieuwkasteel, C J van
 o 21

- Nieuwkerk, H C *g* 150. 117. C M *g* 2. E *h* P
 — van *z* Werkhoven 169. J *o* 138. M A *h*
 Nieuwpoort, A A M *g* 50. N P *g* 18. P J *g* Paap, C G *h* 67
 184 150 Pabst, A M A S *g* 185
 Niewede, L G *h* 85 Oossaan, C *o* 87 Paling, A *h* 86. J C *g*
 Nijs, A de *g* 136. M J *o* Oost, J A van *h* 65 116
 189. *z* de Rooy Oostendorp, G *g* 135. W Pannebakker, J *g* 99. *z*
 Nimwegen, H J van *g* 3. *g* 31 *o* 171 van Dreven
 P *h* 69 Oostenrijk, G *g* 150 Pappelendam, W *o* 52
 Nolet, M J *g* 115 Oosterbaan, J C *g* 100. Pardon, A *g* 3
 Noort, J A van *o* 7 J P G *g* 82 *o* 188. *z* de Parree, C J *g* 116
 Nourrisse, C M *g* 152 *o* Vrees Pas, A *o* 87
 187 Oosterbeek, A *h* 69 *+* Pasman, C *o* 70
 Nues, J van *h* 153. S H Oostrom, J *g* 100 Passage, J *h* 85
g 136 — D M van *g* 48 *o* 104 Pastoor, G K *h* 50. J C
 Nuy, M *o* 172 Oostveen, A *h* 5 *h* 136 *g* *g* 151. J G *g* 185
 Nuis, J P *o* 87 152. C *h* 102. G M *g* Patist, J *h* 51. M W *g*
 Nuys, L *o* 71 48. H *g* 47 *g* 185. J *o* 152
 Nus, A F van *g* 49 35. P F *g* 47 Paulssen, J *o* 187
 Nussen *z* Bregard Ophorst, A *h* 169. S *g* 17 Paulus, R *o* 7
 O Op ten Noort, A E A *h* Paulussen, M P *g* 47
 69. J *h* 69 Pauw, A A *g* 115
 Opzoomer, E *g* 18 Peek, C *h* 85
 Orban *z* de Haan Peel, W *g* 3
 Ordas, A W *h* 4. J C *g* 32 Peeters, N *g* 49
 Oremus, E *h* 153 Peeterse, P J *g* 19
 Ortt, C H J *g* 63 Peetersen, F G *o* 121
 Oskam *o* 171. A *o* 105 Pey, D L *g* 47
 Ostermann, P J *h* 186 Pellen, C C W *g* 117
 Osti, H *g* 64. *z* Westhof Pelt, J M *g* 168
 Otten, D *g* 150 Penning, H J *h* 137 *o*
 Ottho, W *g* 64 172. S E *g* 116 *o* 155
 Otto, C *o* 154 Pents, C M *g* 83
 Oudegeest, C W *h* 85. Peppe, J van *o* 35
 D A *g* 47 Peppen, A A van *h* 68
 Oudendammer, J B *h* Perbal, A *g* 4
 170 Perdon, W *o* 189
 Oudijk, M *o* 171 Permetier, S M C *g* 100
 Ouwerkerk, J van *h* 170 Peters, G E *o* 139
 Oven, J *o* 104 Peterse, Z C *g* 48
 Overbeek, G *o* 87. H *o* Peterzen, J *o* 7
 52. J G *g* 135. P *h* 66. Petri, A M *h* 67
z Schrijver Pfeil, J A M E *g* 82
 Overbrugge, J H *g* 135 Pfenninger, C C J J *g* 151
 Overdijk, L *g* 151 Philipoom, J *h* 86
 Overwijn, B *o* 35. P J A Philips, J *h* 138
o 138 Philippsen, G C E *g* 134
 Oxenaar *o* 171 Piek, T M *g* 33

- Pieper, D *g* 32
 Pieters, G *g* 18
 Piggelen, G van *g* 134.
 H J *g* 150
 Pijl, L van der *g* 82 o
 172. R *g* 152
 Pijpeman, M o 139
 Pijper, A H C *h* 170
 Pijpers, M T *h* 69
 Pijtak, F J o 70
 Piket, H W A *g* 19
 Pisa, C T o 171
 Piza, M J *g* 99
 Plaas, A van der o 52
 Plaizier, G *g* 64 o 140
 Plas, G H van der *h* 34
 Plaster, G o 51
 Plett, W *g* 49
 Plieger, G M A *g* 117
 Plink, H *h* 68
 Plomp, A o 139
 Pluym, A *g* 183
 — van der *z* Rijken
 Poel, G H van de *g* 17
 — van der o 155. D o
 35. G H *h* 170
 Poelman *z* Alewijn
 Poesenouw, F *g* 117
 Poessenouw, J A *g* 117
 o 171
 Pohl, J o 188
 Pol, T J van de *g* 99
 — A J van der *g* 64
 Poll, M van de o 22
 — M A van der *h* 34
 Poller, J *g* 115
 Pols, E A *g* 47
 Pompeyra, C M A o 104
 Pompeus, C *h* 5 o 189
 Ponsioen, M A *h* 68
 Pontier, M E *g* 17 o 72
 Porsul, L G o 36
 Porte, M van der o 172
 Porton, J J *h* 102
 Posthoorn *z* de Kruyff
 Pot, A *g* 184. G J *g* 82 o
 120. J *g* 101. W o 20
 Pothoven, A *h* 34
 Pouw, E *h* 50. G *g* 18.
 J F C *g* 48. J W *h* 50
 Pozzi, M R *h* 67
 Praag, J M van *g* 115
 Prey, T o 187
 Preys, F *g* 184
 Preite, W C *g* 151. *z* de
 Kruyff
 Puis, B de *h* 119. W *g* 3.
 z Duyveman
 Patten, B P van *g* 18. E
 C *h* 50. G o 7. H *g* 82
- Q
- Quaken, G o 5
 Quee, H J *h* 137. T M *h*
 85 *g* 136. *z* Corbesier
- R
- Raam, D H van *g* 64
 Raasveld, F F *g* 184
 Rackee, M C M *h* 103
 Rademaker, F G *g* 3. *z*
 Alberti
 Rademakers, E o 119
 Randsdorp, J *h* 137
 Rapis, L *h* 66
 Ras, C o 86. E o 188. H
 o 187
 Ravens, W C o 35
 Ravesloot, E *h* 119
 Ravestijn, M o 88
 Reder, E F A o 71
 Ree, D van *h* 169. M *h*
 169
 Reemst, C M van *g* 169.
 M C o 6
 Reenen, E van o 6. J S *h*
 170
 Reeskamp *z* Geurtsen
 Regter, J *g* 49 o 70
 Reijers, A G o 87
 Reyn, C *g* 135
 Reinboud, H J *g* 84
 Reindre *z* Schepens
 Reynhard, J o 70
 Reitz, J C *g* 31
 Renes, C W *g* 17 o 36.
 H *g* 183. N *g* 3
 Rennes, A W van *g* 32 o
 104
 Rensenbrink, J A o 7
 Reppel, F o 170
 Reule, C o 189
 Reusel, A *h* 68
 Rezier, C o 21. N A o 20
 Rheden, S J van *g* 168
 Rhee, A C P van *g* 134
 Rhijn, H J van *h* 153.
 W *h* 153. *z* Verheul
 Rickaby *z* Story
 Ridder, N D H *g* 100. R
 g 135
 Riegen, A E *g* 1
 Riel, A H van *g* 135
 Riesen, A M C van *h* 67.
 J C T o 189
 Rietveld, A J *g* 116. C *h*
 67. C J W o 121. C
 M *g* 168. G o 21. I W
 g 63. J *h* 102. J G *h*
 68. J M *h* 101. J P W
 o 120. K F W o 155.
 W J *g* 1. *z* Forst
 Rietveldt, C L o 1. J *g* 1.
 J P W *g* 1
 Riezen, M C P van o 170
 Rigtering, M C *g* 48
 Rijk, J de o 36 o 51 *h*
 154. P *g* 83. W o 21
 Rijkelen, P van o 51. P
 C *g* 65
 Rijkelijkhuyzen, A van *g*
 151
 Rijken, A M M *g* 115.
 M E o 87. *z* Maree
 Rijks, J *h* 66
 Rijksen, D o 171 *g* 185
 Rijn, A A van o 155. A
 W *h* 102. B H *h* 67.
 C W *g* 115. E *g* 168.
 G *g* 83. J *h* 50. J H o
 39. J J *g* 18 *g* 31 *g* 53
 h 103 *h* 169. J W M o

37. M M *g* 167 o 172. S *h* 170. W M D *g* 115. *z* van Gorkom en Schoonheyu
- Rijnberg, P M *g* 2
- Rijnbergen, C o 34. H o 5 *g* 151
- Rijnders, A C *g* 48 o 120. A J *h* 153. B J C o 155. G J J *g* 83 o 189. J *h* 153 o 188. J H *g* 65. P *g* 163. W J *h* 20
- Rijnfrank, C H *g* 151. E *h* 69. F J *h* 170. *z* Sellin
- Rijnhardt, C J W *g* 64
- Rijnhart, C J W o 5. H *h* 138
- Rijnsburg, M *g* 32
- Rijntjes, A F *g* 2. G M P *g* 99. J A o 120. P J *g* 151
- Rijsart, C o 36
- Rijst, A P van der *h* 137. C *g* 3 o 8. H *h* 4. H A *g* 65
- Rijswijk, C van *g* 17. W *g* 185
- Ris, M o 104
- Rizzi, J F *h* 102
- Robbers, A o 70
- Robert, C L *h* 138
- Rockus, M P *h* 138
- Roelandschap, P *g* 48. T J *h* 138
- Roelofs o 35. B *h* 137
- Roeloffzen, S C *h* 118
- Roep, A G *g* 184. E G M o 184
- Roerebach, E *g* 48
- Roest, C *g* 150. D J o 5. W *g* 17
- Roghé, M C o 35
- Rogier, A J *g* 82. C L *g* 2
- Roy, J de o 52. M *h* 152
- Roland, P L J *g* 18
- Roller, M de *h* 67
- Romans, H o 138
- Rommelswaard, W *h* 170
- Romondt, H J van o 6. P J J o 52. W G F *g* 64
- Rood, D o 52
- Rooduyn, A *g* 1
- Rooy, G G de *g* 151. H *h* 170. J o 156. N A *g* 3. *z* Lit
- H van o 121. P J *g* 2
- Rooijen, van o 71. B J *g* 116 o 121. F *g* 3. G *g* 101. H *g* 33 o 138. J *h* 103 o 171. J G o 70. L C *g* 82. T M *g* 19 o 36. *z* van Booven
- Roojen, M van *h* 4 o 138
- Rook, P J o 171
- Roon, M de *h* 169
- J M van *h* 118
- Roordink, M W *h* 85
- Roos, W *g* 31 o 35
- J de *h* 85 o 172
- Rooselaar, E *h* 138
- Rooth, H E F T *h* 68
- Rozeemaal, A *h* 118
- Ros, H *g* 99 o 105. H J *g* 17. M *g* 33
- Rose *z* Senn van Basel
- Rosenberg, J L *g* 134. M W *h* 67
- Rossem, C van *g* 184
- Rossum, van o 20 o 156. C *h* 69. D *g* 31 o 53. G *g* 17. H *h* 5. J *h* 66 *g* 117 *h* 137 *h* 170. J L *g* 150. J M *h* 51. L *h* 170. N *h* 101. W J o 87. *z* van den Boon M_{esch}
- Rosvelt *z* Murkes
- Rubens, S I o 21
- Rueb, P *g* 116
- Ruffelse, J A *g* 3
- Ruys, A *g* 49. G M *g* 152. J *g* 8 *g* 31 o 70
- Ruysch, E o 139
- Ruiter, J de o 35
- Ruyter, de o 187. G o 104. H *h* 86 *g* 183. H J *h* 169. M *h* 50. P J H *g* 134. W *h* 65. *z* Lodder
- Ruyvekamp, T M *h* 137
- Ruyven, A van o 52. H J *g* 136
- Rumbrink, T *h* 68 *g* 151
- Rusconi, B G *g* 136
- Rutgers, A *g* 82 *h* 118. C C *h* 153
- Rutten, C *h* 85 o 138
- Rutting, J *g* 168
- Ruttink, K J *g* 84
- Ruwiel, H C B *g* 99

S

- Sabee, M *h* 68
- Sain, A de *h* 186
- Sakkers, J *h* 103
- Salm, J P van der *g* 32
- Salomon, F W *g* 83. S *g* 2
- Sam, C L o 120
- Sambler, A J o 20
- Sanden, H W van der *g* 1
- Sanderson, A E C *h* 86
- Sandkuyl, F C *g* 99
- Sandwijk, G P van o 87. L H *h* 101 *g* 152. W *h* 85
- Santen, A van *h* 153
- Santwijk *z* van Soelen
- Saron, C M *g* 49. J *h* 119. *z* Lonneman
- Sas, C o 6
- Saurens, J S *g* 2
- Saurwalt o 155. C *g* 1 o 20
- Saveur, E C *h* 137. J H *h* 68
- Schaad, W o 120
- Schaaik, H van *h* 118
- Schaaps, H A o 36
- Schadee, W *g* 99 o 139
- Schaft, A van der *g* 183

- Schaick, E J van o 120. G H h 186
 Schaik, A van o 6. C h 50. C J M h 69. E J g 100. G h 85 o 88 g 151. H h 69 g 151. H J C g 100. J A o 71. J J F h 118. J W h 137. M h 186. P g 49. S g 63. T P g 18. W h 119
 Schalkwijk, G A g 32 o 140. W h 153
 — G van g 32
 Schaekamp, J M h 138
 Schanze, G J o 6
 Scharp, A h 69. M h 70
 Scheepes, A o 6
 Scheggetman, K g 65
 Schelkes, J C o 36. N E o 51. z Koning
 Schellink o 8
 Scheltes, S A g 116
 Schenig, F o 170
 Schepens, C h 69. H o 21
 Schepper, L h 4
 Scherdijk, G van h 102
 Scherff, J C h 137
 Schermbeek, E W van o 35
 Schilthouwer, A J van Hoey o 35
 Schinkel, F h 137
 Schipp, H g 17. J o 51
 Schippers, A g 2
 Schlüter, J D de la Fontaine o 71
 Schmidt, A F o 121
 Schmit, P A g 167
 Schmitt, G C h 5
 Schnell, W h 153. W M o 71
 Schock, G R o 104
 Schoeman, H h 102
 Schoenmakers, A g 48
 Schok, A M h 19. G P g 117
 Scholbrock, J A g 17 o 52. J B g 17 o 36
 Schols, W g 32
 Scholten, J J g 3. N g 183. z Everts
 Scholz, A o 187
 Schonenberg, E M h 153. J J g 136 g 136 o 139 o 154
 Schoonheim, A h 119. H g 48
 Schoonheim, A F g 1
 Schoonheyn, E o 7
 Schoonhijn, P o 172
 Schoonhoven, D g 184. E h 68. G h 118. L h 137. P h 186. W J g 33. z Rijsart
 — N van g 63 o 103. P h 20
 Schooten, A g 134. J h 67. J P h 67
 Schottel, P g 3
 Schouten o 103. E h 169. M H o 20. W g 167. z Groen
 Schram, F h 138. J J g 185. W o 7
 Schrameijer, J H h 186
 Schravendijk, A J h 85
 Schreijer, J P g 32
 Schrentelkamp, C H g 63
 Schrijver, A h 169. H o 5. S C g 99. W h 85
 Schröder o 52
 Schroot Bettink, C J g 2
 Schubert, M G h 153
 Schuiling, C H h 169. J h 169
 Schuller o 154
 Schulp, J o 188
 Schumacher, J g 185. W g 63. z Reppel
 Schurink, J g 117
 Schusler, H C o 72
 Schut, J g 2. W F o 6
 Schutte, J D h 66
 Schutter z van der Vlis
 Schuurman, A E o 7. E g 17 h 119. J h 85. J W h 50. M C h 50
 Seldenrath, H g 136
 Selijn, B G g 18
 Sellem, J van h 119
 Sellin, H G o 103
 Selling, H o 22. H J h 67
 Senft, Y H g 64
 Sennef, H g 83
 Serto, J o 156. M L o 103
 Servaas, J S h 67
 Seisener, C A g 168
 Seton, J F h 66
 Setten, D van o 22
 Sybesma, J g 101
 Siccama van Slochteren, W Hora h 4
 Siebelink, C g 83
 Siedenburg, H H h 186
 Simes, A J o 22
 Simonis, A g 33
 Simons, D g 63 g 168. E g 18
 Sinnighe, A F g 17
 Slaghuis, J H g
 Slegers, A M g 84 o 120
 Slikman, A A A o 140
 Slingerland, M E g 49
 Slinkers, A J g 183
 Slot, A J van der g 64. S o 188
 Sluik, I h 102
 Sluis, van der o 156. J g 167. J W g 48
 Sluys, C van der h 153. z Roghé
 Smalt, P II h 86
 Smeenk, H h 66
 Smeijer, J A g 82. J C g 82 o 120
 Smelting, A M M h 4
 Smit o 21. A g 49 g 185. C h 118. D h 85. E G C g 168. F J h 4. G h 65 o 172 h 186. H g 185. H M g 150 o 155. J h 19. J M h 4

- g* 19 *g* 151. *M g* 49. *R o* 37
J g 99 *o* 171. *S o* 52. Staak, *P* van der *o* 172
z Erkens, Ras en Zijt- Stam, *A h* 119. *H g* 82
 veld Stangenberger, *A F h*
 Smit, *E* van der *g* 33 *h* 34 119
 Smith, *W E h* 69 Stappers, *D h* 119
 Smits, *A h* 51. *C P g* 64. Stappershoef, *T* van *g* 47
J h 50. *J A P g* 167. Staveren, *G* van *h* 118.
M L h 50 *H o* 6. *J h* 84
 Smorenberg, *J o* 71 Steen, *J* van *o* 138
 Smorenburg, *A o* 35 — *A* van der *g* 116. *A J*
 Snellenberg, *J h* 118 *g* 48. *B g* 64. *C h* 69 *h*
 Snijders, *A g* 1. *A M o* 52. 154. *G g* 47 *o* 105. *J*
J h 169. *J M h* 4 *M g* 31 *o* 70. *M g* 117.
 Snippenburg, *G* van *h* 66 *M W g* 117. *N J g* 168.
 Snoeck, *H M g* 3. *W A*
o 20 *P g* 99 *o* 104. *T C g*
 Snock, *C h* 20. *H G g* 100 *g* 116. *T J g* 65
 168 Steenbeek, *G o* 154. *J o*
 Snor, *A g* 64 71. *P A J h* 153
 Soblet, *J o* 138 Steenis, *A* van *o* 52. *z*
 Soelen, *H* van *o* 53 Ravestijn
 Soest, *A C* van *o* 71. *C* Steenwijk, *G* van *h* 34.
A g 135 *o* 139. *G g* *G C W g* 151. *M h* 153
 17 *h* 118. *H h* 186. *H* Steffaan, *J M h* 68. *W B*
T g 84. *M E o* 87. *T h* *g* 136
 34. *T N g* 83 Steigerwald, *W g* 1
 Soeterik, *D g* 100 Stempfoort, van *o* 34
 Söhsten, *L* von *o* 7 Stenis, *J H* van *g* 49. *M*
 Son, *A* van *h* 86 *h* 152
 Sonnius, *M o* 139 Steppé, *W h* 170
 Soomeren, *C C* van *o* 22. Ster, *J* van der *o* 71
J A o 86 Sterke, *J L E g* 3 *o* 87
 Spaan, *J g* 151 Sterkenburg, *J S* van *g*
 Spanje, *A G H* van *g* 49 167
 Spankeren, *H* van *o* 6. Stevens, *H o* 51. *N A M*
H W o 155 *g* 150. *z* van Veltum
 Sparenburg, *L g* 117 Stigt, *E* van *g* 167
 Spee, *H g* 183 Stirum *z* van Maneil
 Spelt, *N M* van der *h* Stockum, *A* van *g* 1
 103 Stoeder, *W C h* 86
 Spierenburg, *A g* 101. Stoker, *D g* 3 *o* 71
G g 49 *o* 72. *M g* 152 Stokkum, *G J* van *g* 152
h 169 *o* 189
 Spiering, *H C h* 186. *M* Stolker, *J h* 153
J o 188 Stolwerk, *D A g* 31
 Spies, *J o* 103 Stolwijk, *A o* 5
 Spithout, *E g* 32. *J g* 33 Stoop, *H W* van der *g* 3.
J o 103
- Stoops, *L A g* 115
 Stoppelaar, *M de o* 20
 Story, *S o* 172
 Storm, *W J g* 32
 Stoutenburg, *A h* 19. *E*
J M g 135. *J g* 65
 Stouw, *J C o* 139. *M C o*
 87
 Straalen, *A* van *h* 119. *J*
g 184. *T h* 68
 Straaten, *A W N* van *o* 8
 — *C* van der *g* 167
 Straatman, *C g* 63 *o* 155
g 168. *H g* 2. *J g* 134.
J M P h 170
 Stralen, *H* van *h* 67. *J*
M g 84. *W g* 100
 Stramrood, *S h* 153
 Stratenus, *P o* 52
 Straus, *J g* 3
 Straver *o* 139
 Strick van Linschoten, *C*
o 170. *R H E g* 100
 Strigt, *J* van der *h* 170
 Stringe, *M L G h* 66
 Stroenk, *J g* 2
 Stroeve, *C M g* 183. *H*
J o 121
 Stroeven, *P g* 47
 Stroom, *B* van der *g* 48.
H h 102. *J C g* 17
 Sturkenboom, *H g* 100.
W g 63 *h* 137
 Sturm *o* 155. *P W h* 101
 Suering, *F C g* 168
 Sull, *J W* van *g* 100 *o*
 155
 Sulzle, *A D h* 103. *M G*
h 119
 Summersbag *z* Oudijk
 Sunderman *z* van Dors-
 sen
 Suter, *F h* 69
 Sutherland, *A g* 117. *C*
W C g 152. *J R o* 120
 Sutphen, *G* van *h* 102.
H h 137
 Sutro, *B J D g* 83

- Swaanink, J o 6 g 99 o 105
 Swagers, C g 1
 Swam, L van g 117 o 156
 Swart, J de g 117 h 154
 Swarts, M P o 104
 Sweers, L g 47
 Swiebel, J H h 118
 Swillens, C M o 35
- T
- Taats z Verhoef
 Takken, H g 83
 Tap, E H h 85
 Tardie, H J C h 137
 Taris z van der Staak
 Tas o 156
 Tasking, W C h 65
 Tavenier, A o 172
 Tax, H o 188
 Teewissen, D h 102
 Tegeler, F o 105
 Tegelman, L J R F g 150
 Teylaar, F o 139
 Terdie z van den Hoorn
 Tergouw, M J van o 156
 Terlingen, H C o 53. J G o 5
 Termy, C E van h 103
 Termolen, J o 138
 Terwogt, E o 188. J o 87. W h 169
 Tessel, A van h 153. C o 105. G o 187
 Tetenburg, W H g 48 o 104
 Tets, J W van o 188
 Teunisse, J W o 139
 Teunissen, J L o 188
 Thesingh z van Tets
 Thien, C A g 152 o 171
 Thoman, J o 171
 Thomas, P o 120
 Thomassen, J P g 84 o 156
 Tiegies o 21
 Tieland, J h 137. z Nuy
- Tielens, J F g 151. W H g 136
 Tiesman, C E h 86
 Tileman, C o 36
 Tilman, A S o 105
 Toebes, A A g 4. W o 70
 Toeteman, H h 67
 Tollenaar, A h 4
 Tombe, D G Des g 150
 Tombrink, J g 48
 Ton, E h 5
 Toorenenbergen, J van g 31. S o 6. z Lebbe
 Toorn, C J van den o 104
 Toppers, C h 67
 Tricht, E E van g 150
 Triet, M van h 5 o 70
 Trip, A P J g 1
 Tromp, C C g 63
 Trostorff z Guerin
 Truschel, A G g 2
 Tuinenburg, I J h 103
 Tullingh, A M L van Oldenbarneveld genaamd Witte g 84
 Tulp, G o 70
 Turel, E J g 18
 Turk, F den h 34
 Tussenhout o 21. z Broodkooorn
- U
- Ubink, T g 168
 Uden, L J van g 17 o 87
 Uhlenbroek, M J g 116
 Uylenberg, A A o 71
 Uylenbroek, L C g 185
 Uitert, C van h 69. J h 69
 Uyltewaal, J M g 117
 Ulot, A g 65
 Ultec, H G P o 187
 Um, G van g 167. J h 5. T g 167
 Uré, J g 64
 Us, J van g 2 o 6. J M h 85
 Uum, H van h 67
- V
 Valewink, H g 18
 Valk, J C g 63
 Vasse, C g 150
 Veen, M van o 37
 — P van der o 7
 Veenendaal, G o 156. H o 139
 — G van h 4. H g 3. M g 167. P o 35
 Veenhof, G o 104
 Veer, P J van der g 151
 Veerkamp, C W h 5
 Veereschild, N g 134
 Vegten, G van h 66. M h 50. T J g 84
 Velden, P h 137
 — van de o 71. J J h 34
 — E van der h 119
 Veldhoven, A g 82 o 171
 Veldhuizen, A van o 172. C J g 135
 Velling, C g 184
 Velthooven, P o 36
 Veltum, A van o 51. J C H g 18
 Velze, van o 70
 Ven, L van der g 1
 Venis, A D h 66. P M o 71
 Verbeek, A g 49. D h 137. H A g 48. S W C g 82 o 189
 Verbon, W C g 168
 Verbrugh, H G o 21. M H o 70
 Verdonk, G g 19
 Vergeer, A g 99
 Verhaack, W g 64
 Verhaar, A h 69. W h 153
 Verheem, H J g 101 o 171. N o 171
 Verheul, A g 18 o 138. G g 183. H W g 168. J g 151 o 171. M J g 83

- Verheuvcl, P *g* 33
 Verhoef, C M *o* 189. G *o*
 22. J W *o* 188
 Verhooff, C E *g* 100
 Verhoeven, J *h* 137 *g* 185
 Verhooren, A *o* 21
 Verkerk, A H *o* 156. G
g 101. J *g* 183. P J *o*
 87. P M *h* 153
 Verkroost, D *g* 3. M *o*
 104
 Verloop, J W *g* 117. W
 H *g* 100
 Vermaak, C *h* 68
 Vermeer, I J *g* 32. *z*
 Woudeberg
 Vermeulen *o* 171. A *o*
 139. A A *h* 20. C *h*
 153 *g* 167. C C M *g* 32.
 D *o* 87. F P *o* 6. H M
o 187. J *h* 84 *g* 100.
 J C *g* 183. N *h* 169.
 R G *g* 32
 Vernimmen, J *o* 86
 Vernooy, G *g* 63. J *g* 32.
 P *h* 50. W *h* 85
 Verschoof, W *h* 69
 Versteeg, A B *g* 64. E *o*
 120. I *g* 2. J A *g* 4. M
g 64. P *g* 47
 — H W Nagtglas *o* 21
 Verster, G L *o* 7
 Verwey, C T *g* 1. J C *o* 7
 Verwoerd, J C C *g* 136
 Verwoert, J T *h* 153
 Vianen, D *o* 172
 Vieyra, E *g* 169
 Vierbergen, M J *h* 68
 Viergever, C *g* 63
 Vinden, F J van der *h* 68
 Vingerling, A J *h* 118
 Vink, C *h* 68. C C *g* 99.
 J C *g* 64
 Vis, R *o* 172
 Visch, G M *g* 63
 Visee, A J *g* 48 *o* 120. B
 H *g* 48 *o* 86
 Vismans, N *g* 64
 Visser, A *g* 3 *g* 64. A J
g 150. E *g* 184. H *o*
 70. M *g* 136. M A *g*
 4. W *h* 68
 — J de *o* 52
 Viveen, B *g* 4. *z* Stouw
 Vlaanderen, J W *h* 118.
 K *o* 70
 Vledder, J T *g* 32 *o* 103
 Vleming, D J *g* 100
 Vlerk, G C van der *h*
 119. M H *g* 135
 Vlieg, W de *h* 66
 Vliet, J P van *h* 66. N *o*
 171
 Vlis, C van der *g* 48. H
 J *h* 85. M *o* 21. W *h*
 85
 Vlissingen, F E van *o* 172
 Vlok, C *g* 18
 Vlooten, T L van *g* 117
 Vloten, G J van *g* 151
 Voccht, T *o* 172
 Voest, F J *g* 136. M J *g*
 100 *o* 121
 — A de *g* 47
 Voets, M A *h* 51
 Vogelpoel, J A van *h* 68.
 P P J *o* 20
 Vogelsang, F W P *g* 100
 Vollmuller, A *g* 48
 Vooren, G G van de *g* 17
o 154. J *g* 19. L A *h*
 69
 VoorEndt, P *h* 65
 Voorhout, M *h* 67
 Voorn, H *o* 70
 — F van *o* 8
 Voort, J C van der *h* 153
 Voortman, B J *g* 83
 Vorst, M R *h* 70
 — J C van *o* 35
 — J C van der *h* 138. W
 J *g* 18
 Vos, C *h* 66. R J *h* 67
 — J D de *o* 139
 Voskuylen, D *h* 155
 Vosmeer, D *g* 17
 Vree, G de *h* 170
 Vrees, G M de *o* 188
 Vreeswijk, A *o* 121. E T
g 63 *o* 104. J *h* 137. J
 M *g* 63 *o* 105. L P *g*
 99. M E *o* 36. W M *g*
 64
 Vries, A de *o* 6. J A *h* 33.
 M *o* 104. S *g* 2 *o* 21. *z*
 van Kalken
 Vringer, W *h* 137
 Vroon, A *g* 64. B H *g*
 33. M G *g* 167
 Vroonhof, H *o* 171
 Vugt, J van *h* 86
 Vugts *o* 120
 Vuiton, M C *o* 120
 Vulpen, H van *g* 48 *o* 72
 Vulperhorst, W *g* 82
 Vuurst, B C van *h* 86

W

 Waa, W van der *g* 17
 Waal, C S *h* 85. J C *h*
 103. J S *g* 83
 — D W de *g* 83
 Wagenaar, W *o* 21
 Wagevoort, J *g* 47
 Wakeren, N van *h* 68
 Wal, C van de *h* 85
 — J van der *g* 2 *g* 48. M
h 85
 Wallard, J J *h* 67
 Wallast, M *h* 69
 Walraven, M H *g* 167
 Walters, C *h* 84
 Wammes, W J *g* 49 *o*
 119
 Wandelaar, W J *g* 82
 Warmink, E *o* 22
 Warren, H J J *h* 118
 Wart, J P van der *h* 115
 Wassink, J C *h* 19
 Wateringe, W van *o* 52
 Wavere, J van *h* 102
 Waveren, C E van *g* 117
o 156. M *h* 51

- Weegenhuse, C C h 66
 g 99 o 188
 Weegenhuisen, W J g 2
 Weenen, J van g 151
 Weerd, C P van der h
 102
 Weerdenburg, B h 102.
 J h 66. S g 84
 Weert, A van h 137
 Wegerif, W J g 64. W P
 J g 150
 Wey, D ter g 32 o 103
 Weyburg, A A C g 136.
 z van den Toorn
 Weyde, J van der g 116
 Weydeman, J C o 21
 Weyden, W van der h 86
 Weijers, A M g 18. z van
 Lingen
 Weidner, C E g 1 o 7. S
 E g 186
 Wel, J W van der h 67
 Welbergen, G van g 18
 Wellenbergh, P J H J g
 83
 Welling, A L g 185
 Werdekker, A g 18
 Werf, A van der h 67
 Werff, R A van der o 70
 Werkhoven, C o 188
 Werkmeester, W B g 101
 Werson, J o 53
 Werzenburg, J A H o
 155
 Wesbeek, A F g 168. H
 E h 19. M o 104
 Wesseling, W C h 65
 Wessels, B W g 3. G A
 g 1
 Westbroek, G H h 102
 Westerhout, E J h 102
 Westerman, C h 85. M g
 184 o 188
 Westerveld, H h 137
 Westdijk, C g 136
 Westhof, W o 21
 Westhout, A M h 186. T
 M g 168
 Westland, J h 102
 Westmaas, E H g 17
 Wetter, C L h 102
 Weusman, S J g 100
 Wezenburg z Buis
 Wichelhausen, E g 100.
 R F h 66
 Wichem, J van g 115
 Wiegand, J T o 51
 Wiekamp z van der
 Haar
 Wielard, C M h 118
 Wiegers, A M h 170
 Wielen, D J van der h
 186
 Wielhezen, M G o 156
 Wierst, M van g 183. W
 h 86
 Wiesman, C B g 65. J B
 o 140
 Wiggeman, C J o 171. P
 G o 188
 Wiggers, G h 186. z van
 Spankeren
 Wigt, H h 84
 Wihsen, A van h 50
 Wijck, H M J van Asch
 van g 117. I A M C g
 136
 Wijk, A van g 99. A H h
 118. C g 31. M o 120.
 M E h 102. W J o 71
 Wijnands, A J o 52. E J
 g 1. H h 153. J o 71 h
 103. L h 20. W h 19
 Wijnberg, H g 63
 Wijnen, P o 18
 Wijngaard, H G J van
 de g 100
 Wijs, P M de g 65
 — D van der o 22
 Wil, E o 105
 Wilbers, A M h 118
 Wilbrink, A M g 134
 Wilde, A de g 168. J L o
 120. P o 139
 Wildemast, H g 100
 Wildenburg, R van den
 g 184
 Wildernis, G h 5
 Wilhelm, C h 66. H M g
 83
 Willogenberg, H o 172
 Willekes, W A g 32
 Willemars, J h 4
 Willems, C A g 99
 Willemse, C J o 51. G g
 101 o 139
 Wilschut, J h 170
 Wilschaus, J H A g 83
 Wilten, A W h 19
 Wilting, J H o 139
 Winter, A de g 135. H h
 70 o 156. J h 169. P
 g 2 o 35 h 50 g 116. P
 A h 85
 Wintershoven, W N h
 118
 — C van g 2
 Wischhoff, D H h 137
 Wismeier, A T g 185. C
 T o 22
 Wissevloer, C W h 34
 Wissing, A h 186
 Wit, E P de g 134. J o
 21 g 136. J J g 134
 Witte, R g 84
 Wittebol, W o 88
 Wittlin, T o 138
 Woerden, W van g 33
 Woerst, A o 103. W F g 18
 Woestheer, H A h 20
 Wolf, K g 115
 — H de g 117
 Wolfenbittel, F o 88
 Wolfers, A C g 152
 Wolff, W h 69
 — S de g 83
 Wolk, C van der o 87. H
 g 83. J h 169
 Wollenberg, J H g 49
 Wolswijk, M g 33
 Wolters, H G g 65
 Woortman, G g 2
 Wormer z Ravens
 Worp, M C van der g 31

- Wouda *z* van Dillen en *o* 156
 van Kuyk
 Wouderberg, B *h* 66. M
o 86. W *o* 53
 — D van *g* 152. R *o* 187
 Wouters, G *h* 66
 Wulfelce *z* van Bommel
 Wurf, Y C van der *g*
 134. S *h* 50. W *h* 67
 Wurff, D van der *h* 103
- Z
- Zandkuyt, C H *g* 184. J
 B W *o* 6
 Zant, A M van der *h* 69
 Zanten, J J van *g* 151
 Zantwijk, H O van *g* 99.
 W *g* 82
 Zeeman *z* Lecuwen
 Zeeuw, C H de *g* 63
 Zeewoldt, J J van Alphen
- o* 156
 Zegel, P L van der *h* 70
 Zegers, J *g* 49
 Zeyst, J H van *g* 184
 Zelst, A J van *o* 138
 Zephad, B *h* 68
 Zetten, H J van *h* 4
 Zieleman, G *h* 68
 Zieremans, S C *o* 7
 Ziermans, D *o* 6
 Zijl, A M van *g* 49. C *h*
 66. C M *g* 134 *o* 139.
 E *h* 170. H *g* 167. M
h 66 *h* 85. S *g* 19. W
g 1. *z* van Kempen,
 Leydekker en van der
 Porte
 Zijtveld, W *o* 104
 — J van *g* 168
 Zimmerman *z* Fortmeijer
 Zinkstok, D A *g* 99
 Zoels, J *h* 85
- Zoest, van *z* Bloomers
 Zonnenberg, J *h* 68
 Zorn, D *g* 183
 Züchmeijer, H *g* 33
 Zuydendorp, D *h* 68
 Zuyl, F *g* 168. G J *h* 170
 Zuylen, A van *h* 169. J *o*
 187
 Zuithof, J M *h* 85
 Zumbuöhl, J G *h* 69
 Zumbusch, J M *h* 153
 Zutphen, A van *g* 134 *o*
 139 *g* 185 *o* 188. G *o*
 187. H N *h* 103. J *o*
 36 *o* 72. J A *g* 184.
 M *h* 101 *h* 152. P *g*
 136. *z* van Doorn
 Zwart, G *h* 170
 — A de *h* 66
 Zwarts, M W *h* 85
 Zweers *z* Land
 Zwesch, J J *g* 84 *o* 104

ALFABETISCHE OPGAVE van H. H. Notarissen, te wier overstaan
de openbare verkoopingën van vaste goederen te
Utrecht hebben plaats gehad.

- BORRET, J. A. H. 20 April, bl. 57. — 8 Junij, bl. 91. — 19 Oct.,
bl. 159.
- BUSKES, H. J. 5 Jan., bl. 10. — 25 Mei, bl. 76. — 6 Julij, bl. 107.
- DOORN, Mr. C. G. DE BALBIAN VAN, 2 Febr., bl. 25. — 11 Mei,
bl. 75.
- DUYFJES, H. 16 Febr., bl. 25. — 9 Maart, bl. 41. — 6 April, bl.
55. — 20 April, bl. 56. — 25 Mei, bl. 75. — 8 Junij, bl. 90. —
15 Junij, bl. 91. — 28 Sept., bl. 144. — 2, 30 Nov., bl. 175.
- DWARS, J. C. 9 Febr., bl. 25. — 2 Maart, bl. 40. — 25 Mei, bl.
76. — 8 Junij, bl. 90. — 27 Julij, bl. 109. — 10, 17 Aug., bl. 124.
- GRAAF, N. DE, 26 Jan., bl. 11. — 2 Maart, bl. 40. — 6, 13 April,
bl. 55. — 27 April, bl. 57. — 13 Julij, bl. 109. — 26 Oct.,
bl. 161.
- LENS, C. 22 Junij, bl. 92. — 17 Aug., bl. 125. — 7 Dec., bl. 191.
- OMMEREN, H. VAN, 6 April, bl. 55. — 18 Mei, bl. 75. — 17 Aug.,
bl. 124.
- SCHERMBEEK, J. H. VAN, 12 Jan., bl. 10. — 23 Maart, bl. 41. —
13, 20 April, bl. 56. — 11 Mei, bl. 75. — 25 Mei, bl. 76. —
8 Junij, bl. 90. — 22 Junij, bl. 91. — 13 Julij, bl. 107. — 27
Julij, bl. 109. — 10 Aug., bl. 124. — 31 Aug., bl. 127. — 7,
21, 28 Sept., bl. 143. — 12 Oct., bl. 158. — 19 Oct., bl. 160. —
2 Nov., bl. 175. — 7, 21, 28 Dec., bl. 191.
- STEVENS, G. H. 9 Maart, bl. 41. — 6 April, bl. 55. — 20 April,
bl. 57. — 25 Mei, bl. 75. — 8 Junij, bl. 90. — 31 Aug., bl. 126.
- VOSMAER, Mr. H. A. R. 27 Julij, bl. 109. — 3 Aug., bl. 124. —
31 Aug., bl. 127. — 26 Oct., bl. 161.
- WIGMAN, M. 9 Maart, bl. 40. — 23 Maart, bl. 41. — 5 Oct., bl.
158. — 26 Oct., bl. 161.

ALFABETISCHE OPGAVE van de Koopers der te Utrecht
openbaar verkochte vaste goederen.

- ACHTERBERG, wed. bl. 109.
 AGTERBERG, J. bl. 90.
 ARIËNS, Mr. A. W. K. bl. 125.
 BAARS, J. bl. 128.
 BAKE, H. A. bl. 109.
 BARREVELD, J. bl. 10.
 " N. bl. 10.
 " W. bl. 10.
 BEEST, Mr. C. W. VAN VOORST VAN, bl. 158.
 BEIJER, B. qq. bl. 11.
 " M. N. bl. 128.
 BERG, B. T. VAN DEN, qq. bl. 57.
 " W. VAN DEN, bl. 158.
 BERKHOF, H. VAN DEN, qq. bl. 92.
 BEUSEKOM, H. A. VAN, bl. 159.
 BIJLEVELT, G. J. H. VAN, qq. bl. 159.
 BOETSELAER VAN DUBBELDAM, Mevr. VAN, bl. 127.
 BONGAARDS, D. B. bl. 159.
 BOS, T. J. bl. 75.
 BOSCH, Jonkhr. H. VAN DEN, bl. 40.
 BOSSHARDT, H. A. bl. 10.
 BOTH HENDRIKSEN, Mr. W. J. bl. 143, 144.
 BRAKEL, C. J. VAN, bl. 76.
 BRIEDER, A. DE, bl. 175.
 BROEK, J. VAN DEN, bl. 108.
 BRUIN, C. DE, bl. 107.
 " J. DE, bl. 107.
 " P. DE, bl. 107.
 BRUYN, J. W. DE, bl. 144.
 BUNNIK, P. VAN, bl. 56.
 BUSKES, H. J. qq. bl. 91.
 CLEEFF, Dr. G. MUNNICKS VAN, bl. 56.
 COESIJS, J. J. bl. 109.
 DAAS, W. DEN, qq. bl. 159.
 DAM, W. VAN, bl. 143.
 DAS, D. bl. 40.
 DEBETS, Mevr. bl. 57.
 DEERNS, A. qq. bl. 90, 159.
 DEKKING, G. W. bl. 109.
 DELBEEK, Mr. J. C. bl. 57.
 DENTZ, G. N. bl. 160.
 DIELEN, Mr. W. M. J. VAN, bl. 41.
 DIJK, D. F. VAN, bl. 40.

- DIJK, W. VAN, bl. 75.
 „ H. VAN, bl. 91.
 DOORN, E. C. U. VAN, bl. 161.
 DUPPEN, J. bl. 175.
 DUURING, G. bl. 91.
 EYCK, F. VAN, bl. 159.
 EYDENBERG, H. VAN, bl. 158.
 EYTINGER, L. Z. bl. 25.
 ES, wed. W. J. A. VAN, bl. 91.
 ESSENBERG, E. VAN, qq. bl. 108.
 EVERDINGEN, M. C. J. VAN, bl. 128.
 FUYT, A. bl. 41.
 Gasthuizen, vereenigde Gods- en, bl. 160.
 GEUNS, S. J. VAN, bl. 92.
 GRAVENDAAL, J. bl. 76.
 GROENEWALT, H. bl. 91.
 HAK, G. bl. 125.
 HARMSSEN, V. J. A. bl. 160.
 HEMEL, A. VAN DEN, bl. 11.
 HESSING, P. L. bl. 175.
 HETEREN, H. VAN, bl. 144.
 HIENEN, S. VAN, bl. 127.
 HOMAN, wed. A. bl. 90.
 HOUTZAGERS, H. bl. 10.
 HUGENOTH TOT AERDT, C. A. L. Baron VAN, qq. bl. 57.
 HUISMAN, A. J. bl. 91.
 IMMINK, H. D. G. A. bl. 161.
 INGENEGEREN, W. P. bl. 108, qq. bl. 125.
 „ wed. bl. 125.
 JANSSEN, J. J. bl. 92.
 JORG, C. bl. 125.
 KAPEL, H. A. qq. bl. 161.
 KARSEMEIJER, B. bl. 191.
 KASTEELE, M. J. S. VAN DE, qq. bl. 161.
 KELFKENS, J. bl. 160.
 Kerk, achter de Twyestraat, Roomsche Katholijke, bl. 125.
 KOCK, Mr. M. DE, qq. bl. 92.
 KORVEZEE, W. bl. 125.
 KOSTER, L. bl. 107, 109.
 KRUYFF, J. P. DE, bl. 160.
 KUYK, J. VAN, bl. 124.
 KUKUFFSKY, S. J. bl. 11.
 LAMBOUY, J. bl. 127.
 LEEUWEN, W. VAN, qq. bl. 90.
 LESTRADE, G. bl. 57.
 LEUR, M. DE, bl. 107.
 LIER E., S. VAN, bl. 55, 159.
 LINSCHOTEN, J. bl. 175.

- LIP, J. VAN DER, qq. bl. 41, 160; bl. 175.
 LUDWIG, J. D. bl. 41, 57.
 MAARSCHALKERWEERD, H. bl. 107.
 MAKING, J. bl. 176.
 MEENDERINK, H. A. qq. bl. 143, 144.
 MENEBRÖKER, G. H. qq. bl. 76.
 MERRÉ, G. bl. 11.
 MICA, C. J. bl. 144.
 MIDDELMAN, J. qq. bl. 124, 159.
 MILD, P. DE, bl. 93.
 MOL, A. bl. 191.
 „ J. H. bl. 92.
 MOLENBEEK, J. H. bl. 175.
 MONDE, R. VAN DER, bl. 191.
 MONTIJN, C. G. bl. 90.
 MUELEN, J. C. VAN DER, bl. 144.
 MUELEN TOT MAARSSSEN BROEK, Mr. P. J. VAN DER, qq. bl. 124.
 MUELEN VAN MAARSSSEN BROEK, wed. Dr. C. J. VAN DER, bl. 124.
 MUTS, G. bl. 92.
 NES, H. VAN, bl. 108.
 NIEUWENHUIS, E. qq. bl. 91.
 NIEUWKASTEEL, J. VAN, bl. 40.
 OPHORST, R. bl. 40.
 PEEK, C. bl. 159.
 PELLEKAAN, W. bl. 75.
 PLUYM, P. VAN DER, bl. 41.
 POELMAN, E. M. J. bl. 124.
 „ M. C. F. bl. 124.
 PRINS, B. G. HAVERKAMP, bl. 91, 93, 125.
 RAM, J. A. A. qq. bl. 76.
 RIDDER, H. DE, bl. 161.
 RIJK, W. G. DE, bl. 10.
 RIJKSE, A. bl. 91.
 RIJNFRANK, F. J. bl. 158.
 RODELSTURTZ, C. A. L. bl. 144.
 ROSE, F. C. bl. 92.
 ROULJER, wed. N. A. bl. 76.
 RUIJTER, C. DE, bl. 159.
 RUTGERS, wed. A. bl. 76.
 RUTTINCK, J. A. G. bl. 56, 175.
 SAKKERS, J. bl. 175.
 SCHADEE, J. C. qq. bl. 160.
 SCHAIK, G. VAN, qq. bl. 93.
 „ wed. VAN, bl. 93.
 SCHANZE, C. H. bl. 175.
 SCHERFF, G. bl. 125.
 „ J. bl. 92.
 SCHERMBEEK, E. W. VAN, qq. bl. 40, 160.

- SCHERMBEEK, J. H. VAN, qq. bl. 55; bl. 161.
 „ Mevr. de wed. P. A. VAN, bl. 90.
 SCHNELL, C. bl. 91, qq. bl. 175.
 SCHOLTEN, G. H. qq. bl. 40.
 SENN VAN BASEL, A. W. qq. bl. 92.
 SERTON, P. A. qq. bl. 41.
 SINNINGHE, J. R. W. bl. 92.
 SLUYKING, W. bl. 57.
 SMITS, C. G. H. qq. bl. 55.
 „ G. H. bl. 55.
 „ P. bl. 41, qq. bl. 55.
 „ H. D. A. bl. 55.
 „ Vrouwe M. A. bl. 55.
 STEENGRACHT VAN OOSTCAPELLE, Jonkhr. bl. 160.
 STEYN, A. VAN, bl. 175
 „ H. VAN, bl. 57.
 STEVENS, G. H. qq. bl. 158.
 STIGTER, A. bl. 92.
 STRICK VAN LINSCHOTEN, J. B. bl. 144.
 TERLINGEN, L. P. bl. 109.
 TOORENENBERGEN, H. VAN, bl. 143.
 Utrecht, Stad, bl. 76.
 VEENENDAAL, J. VAN, bl. 145.
 VEN, J. A. VAN DE, bl. 57.
 VERHAAR, J. bl. 161.
 VERLOREN VAN THEMAAT, Mr. P. bl. 75, 160.
 VISSCHER, Mevr., geb. PESTERS, bl. 159.
 VIVEEN Cz., J. qq. bl. 10; bl. 107; qq. bl. 127; bl. 175.
 VLAANDEREN, A. qq. bl. 76.
 VOOGT, W. J. DE, bl. 176.
 VOSMAER, Mr. H. A. R. qq. bl. 40.
 VROMANS JR., J. bl. 191.
 VUUREN, A. VAN, bl. 159.
 WAMMES, C. bl. 161.
 WEIDNER, J. W. qq. bl. 92.
 WEYLER, J. H. bl. 75.
 WELINK, A. bl. 93, 144.
 WIGMAN, M. qq. bl. 90.
 WILDE, C. DE, bl. 90.
 WITH, A. DE, bl. 107.
 ZIJDVELD, E. VAN, qq. bl. 41.
 ZUTPHEN, J. VAN, bl. 125, qq. bl. 191.

ALFABETISCHE OPGAVE van de te Utrecht in het openbaar
verkochte vaste goederen.

Binnen Utrecht.

- A B C straat, bl. 109.
 Abstede, bl. 159.
 Begijnen bolwerk, bl. 107.
 Brandsteeg, bl. 107.
 Breedstraat, bl. 91.
 Buurkerkhof, bl. 158.
 „ steeg, bl. 158.
 Catharijne-barrière, buiten de, bl. 56, 90, 109, 175.
 Choorstraat, bl. 57, 91.
 Doelen, wijden, bl. 124.
 Domskerkhof, bl. 191.
 Domtrans, bl. 41.
 Drift, bl. 41.
 Geertruidakerkhof, bl. 75.
 Hardebollestraat, bl. 109, 125.
 Haverstraat, bl. 11, 56, 144.
 Heerenstraat, bl. 108.
 Jacobsgasthuissteeg, bl. 175.
 Janskerkhof, bl. 10.
 Jansstraat, lange, bl. 128.
 Jansveld, St., bl. 10.
 Jufferstraat, (wijk B.), bl. 175.
 „ (wijk G.), bl. 92, 160.
 Kloksteeg, bl. 160.
 Koestraat, bl. 93.
 Kromme nieuwe gracht, bl. 55, 109, 124.
 Lauwenregt, bl. 41.
 Lauwerstraat, korte, bl. 93.
 „ lange, bl. 10.
 Lucas-Bolwerk, St. bl. 41.
 Magdalenasteeg, bl. 40, 57, 91.
 Mariaplaats, bl. 109.
 Massegast, bl. 109.
 Minnebroederstraat, lange, bl. 76.
 „ korte, bl. 56.
 Molensteeg, (wijk H.), bl. 125.
 Muntstraat, bl. 76, 90.
 Neude, bl. 109.
 Nicolaikerkhof, bl. 25, 175.
 Nieuwe gracht, bl. 108.

- Nieuwstraat, lange, bl. 56.
 Oude gracht, bl. 40, 55, 57, 75, 76, 91, 128.
 Oudkerkhof, bl. 41, 109.
 Paardensteeg, bl. 91.
 Paauwsteeg, bl. 93.
 Paddemoes, bl. 93.
 Pelmolenstraat, bl. 125.
 Pieter, achter Sint, bl. 57.
 Pottenstraat, bl. 127, 128.
 Predikheerenkerkhof, bl. 90, 91.
 Putsteeg, bl. 175.
 Rietsteeg, bl. 160.
 Rijnkade, bl. 76.
 Slagtsteeg, lange, bl. 56.
 Smeesteeg, korte, bl. 175.
 „ lange, bl. 107.
 Springweg, bl. 40, 107, 175.
 Stroosteeg, bl. 125.
 Tolsteeg-barrière, buiten de, bl. 10, 40, 55, 90, 161
 Twyestraat, achter de, bl. 125.
 Varkenmarkt, bl. 93.
 Viesteeg, korte, bl. 57.
 Vischmarkt, bl. 40.
 Visschersteeg, (wijk E.) bl. 56.
 Voorstraat, bl. 10, 11, 91, 191.
 Vuilesloot, bl. 41, 92.
 Waard-barrière, buiten de, bl. 25, 41, 56, 76, 91, 109, 128, 191.
 Walsteeg, bl. 11.
 Wijkstraat, van, bl. 25.
 Wittevrouwenpoort, bij de, bl. 160.
 „ buiten de, bl. 57, 92, 125, 143, 158.
 Zadelstraat, bl. 158.
 Zandstraat, bl. 143.
 Zilversteeg, bl. 175.
 Zuylenstraat, bl. 56, 91, 175.

Buiten Utrecht.

- Achthoven, bl. 176.
 Achttienhoven, bl. 143, 160.
 Benschop, bl. 126, 159.
 Darthuizen, bl. 108.
 Diemerbroek, bl. 92.
 Doorn, bl. 55.
 Gerverskop, bl. 144.
 Harmelen, bl. 75, 144.
 Hilversum, bl. 144.

Houten, bl. 91, 127.
IJsselstein, bl. 126, 159, 161.
Jaarsveld, bl. 160, 176.
Jutphaas, bl. 56, 75, 107, 159.
Kamerijk Mijzijde, bl. 160.
Linschoten, bl. 75, 92.
Lopik, bl. 107, 159.
Maartensdijk, bl. 40.
Odijk, bl. 127.
Ouden Rhijn, bl. 76.
Ruwiel, bl. 191.
Schalkwijk, bl. 124, 161.
Snelrewaard, bl. 75, 92.
Soest, bl. 159.
Teckop, bl. 143.
Tull en 't Waal, bl. 161.
Veldhuizen, bl. 144.
Vleuten, bl. 124.